

Rapport sur la consultation publique formelle concernant les propositions de règlement technique fédéral modifié et les exigences générales RfG, DCC, HVDC et stockage

Rapport over de formele openbare raadpleging betreffende de voorstellen voor een aangepast federaal technisch reglement en algemene eisen RfG, DCC, HVDC en opslag

17/05/2018

Contents

1. Inleiding.....	3
1. Introduction	3
2. Ontvangen feedback	4
2. Feed-back reçu.....	4
3. Instructies bij het lezen van dit document	5
3. Instructions pour la lecture du présent document.....	6
4. Remarques générales reçues lors de la consultation publique / Algemene ontvangen opmerkingen bij de publieke consultatie.....	7
5. General Requirements	12
5.1. Proposal General Requirements RfG	12
5.2. Proposal General Requirements DCC	23
5.3. Proposal General Requirements HVDC.....	25
5.4. Proposal General Storage Requirements.....	29
6. Règlement Technique Fédéral / Federaal Technisch Reglement	33
6.1. Titre I. – Généralités / Algemeen	33
6.2. Titre II. – Données de planification du réseau de transport / Planningsgegevens van het transmissienet 59	
6.3. Titre III. – Raccordement au réseau de transport / Aansluiting op het transmissienet	61
“Onderzoek van de aanvraag tot detailstudie – Identificatie van de minieme aard van een wijziging.”	85
6.4. Titre IV. – Accès au réseau de transport d’un utilisateur de réseau de transport / Toegang tot het transmissienet voor een transmissienetgebruiker	94
6.5. Titre V. – Equilibre / Evenwicht.....	98
6.6. Titre VI. – Conduite du réseau / Beheer van het net	109
6.7. Titre VII. – Comptages et mesures / Tellingen en metingen.....	120
6.8. Titel VIII. – Modalités spécifiques entre le gestionnaire du réseau de transport et les gestionnaires de réseau public de distribution ou les gestionnaires de réseau de transport local de la zone de régalage / Specifieke bepalingen tussen de beheerders van het transmissienet en de beheerders van het openbaar distributienet of van het plaatselijk transmissienet in de regelzone.....	126
6.9. Titel IX. – Règles applicables aux réseaux fermés industriels et à ses relations avec le gestionnaire du réseau de transport / Regels van toepassing op de gesloten industriële netten en op hun relaties met de transmissienetbeheerder.....	130
6.10. Titel X. Enregistrement des données / Registratie van gegevens.....	138
6.11. Titel XI. – Dispositions finales / Slotbepalingen	138
6.12. Bijlagen / Annexes.....	139

1. Inleiding

Elia heeft een publieke consultatie georganiseerd

- van 15 maart 2018 tem 16 april 2018 over een voorstel tot aanpassing van het federaal technisch reglement¹ (hierna 'FTR'), geconsulteerd in Nederlands en Frans.
- van 15 maart 2018 tem 23 april 2018 over voorstellen voor eisen voor algemene toepassing, of voor de methodologie die ter berekening of vaststelling van deze eisen wordt gebruikt (hierna "algemene eisen" genoemd), geconsulteerd in het Engels:
 - Algemene eisen 'NC RfG'²
 - Algemene eisen 'NC DCC'³
 - Algemene eisen 'NC HVDC'⁴
- van 15 maart 2018 tem 23 april 2018 over een voorstel van de technische eisen voor opslag, geconsulteerd in het Engels.

Dit rapport heeft als doel de feedback die uit de consultaties naar voren komt, te consolideren en tegelijk het standpunt van Elia ten aanzien van deze reacties transparant weer te geven.

Deze voorstellen worden op 17 mei 2018, twee jaar na de inwerkingtreding van de netcode RfG, ingediend bij de bevoegde instanties. Dit is in lijn met de Europese netwerk codes en met de planning en aanpak die de Belgische Federale Overheidsdienst (FOD) heeft gepresenteerd op 7 maart 2017 in de Working Group Belgian Grid⁵.

Daarnaast wordt op 17 mei 2018 ook het voorstel voor maximumcapaciteitsdrempelwaarden voor elektriciteitsproductie-eenheden van de types B, C en D, overeenkomstig artikel 5(3) van de NC RfG, ingediend. Dit voorstel werd reeds eerder geconsulteerd (van 19 mei tot en met 20 juni 2017) en maakt geen expliciet deel uit van dit consultatierapport. Voor meer informatie hieromtrent wordt verwezen naar de relevante indieningsnota.

Alle voorstellen worden in het Frans en/of Nederlands ingediend bij de bevoegde instanties. De technische eisen voor opslag zijn hierbij een uitzondering en worden enkel in het Engels ingediend. Op dit voorstel rust er echter geen formele indieningsverplichting en is bijgevolg aanvullend op de Europese netwerk codes. Daar waar de consultatie werd uitgevoerd in het Engels is de bespreking van de commentaren in dit voorstel ook in het Engels opgesteld en is er ter verduidelijking ook een finale Engelstalige versie opgemaakt. Voor de rest is dit consultatierapport opgesteld in het Frans en het Nederlands.

¹ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2002121942&table_name=wet

² Verordening (EU) 2016/631 van de Commissie van 14 april 2016 tot vaststelling van een netcode betreffende eisen voor de aansluiting van elektriciteitsproducenten op het net

³ Verordening (EU) 2016/1388 van de Commissie van 17 augustus 2016 tot vaststelling van een netcode voor aansluiting van verbruikers

⁴ Verordening (EU) 2016/1447 van de Commissie van 26 augustus 2016 tot vaststelling van een netcode betreffende eisen voor de aansluiting op het net van hoogspanningsgelijkstroomsystemen en op gelijkstroom aangesloten power park modules

⁵ Presentatie FOD in WG Belgian Grid: http://www.Elia.be/~media/files/Elia/users-group/WG%20Belgian%20Grid/20170307%20WG%20Belgian%20Grid/FOD_Vision-for_FederalGridCode.pdf

1. Introduction

Elia a organisé une consultation publique

- du 15 mars 2018 au 16 avril 2018 sur une proposition de modification du règlement technique fédéral⁶ (dénommées ci-après « RTF »), consultée en néerlandais et en français,
- du 15 mars 2018 au 23 avril 2018 sur des propositions relative aux exigences d'application générale, ou à la méthodologie utilisée pour les calculer ou les établir (dénommées ci-après « exigences générales »), consultées en anglais:
 - Exigences générales du « NC RfG »⁷
 - Exigences générales du « NC DCC »⁸
 - Exigences générales du « NC HVDC »⁹
- du 15 mars 2018 au 23 avril 2018 sur une proposition d'exigences techniques pour le stockage, consultée en anglais.

L'objectif du présent rapport consiste à consolider le feed-back des consultations, en présentant la position d'Elia par rapport à ces réactions.

Ces propositions seront soumises aux autorités compétentes le 17 mai 2018, deux ans après l'entrée en vigueur du NC RfG. Nous nous conformons ainsi aux codes de réseau européens, ainsi qu'au planning et à l'approche présentés par le Service public fédéral belge (SPF) le 7 mars 2017 au sein du Working Group Belgian Grid¹⁰.

En outre, la proposition de valeurs seuils de capacité maximale pour les unités de production d'électricité des types B, C et D sera également présentée le 17 mai, conformément à l'article 5(3) du NC RfG. Cette proposition a déjà été consultée du 19 mai au 20 juin 2017 et ne fait pas explicitement partie du présent rapport de consultation. Pour de plus amples informations, veuillez vous référer à la note de soumission correspondante.

Toutes les propositions sont soumises aux autorités compétentes en français et/ou en néerlandais. Les exigences techniques pour le stockage forment une exception, à cet égard, et ne sont soumises qu'en anglais. Cette proposition n'est toutefois pas soumise à une obligation de soumission formelle et est donc complémentaire aux codes de réseau européens. Lorsque la consultation s'est déroulée en anglais, la discussion des commentaires dans cette proposition a également été rédigée en anglais et, pour plus de clarté, une version anglaise définitive a également été rédigée. Pour le reste, le présent rapport de consultation a été rédigé en français et en néerlandais.

⁶ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=2002121942&table_name=loi

⁷ Règlement (UE) 2016/631 de la Commission du 14 avril 2016 établissant un code de réseau sur les exigences applicables au raccordement au réseau des installations de production d'électricité

⁸ Règlement (UE) 2016/1388 de la Commission du 17 août 2016 établissant un code de réseau sur le raccordement des réseaux de distribution et des installations de consommation

⁹ Règlement (UE) 2016/1447 de la Commission du 26 août 2016 établissant un code de réseau relatif aux exigences applicables au raccordement au réseau des systèmes en courant continu à haute tension et des parcs non synchrones de générateurs raccordés en courant continu

¹⁰ Présentation du SPF au sein du WG Belgian Grid : http://www.Elia.be/~media/files/Elia/users-group/WG%20Belgian%20Grid/20170307%20WG%20Belgian%20Grid/FOD_Vision-for_FederalGridCode.pdf

2. Ontvangen feedback

Naar aanleiding van de consultatie op de verschillende voorstellen ontving Elia antwoorden van de volgende partijen:

- Aspiravi
- BASF Antwerpen
- Belgian Generators Association (BGA: met daarin de federaties BOP, COGEN Vlaanderen, EDORA, FEBEG en ODE)
- Belgian Offshore Platform (BOP)
- COGEN Vlaanderen
- FEBEG
- Febeliec
- FOD Economie AD Energie
- General Electric
- Infrabel
- KU Leuven en Energyville
- Niet-gereguleerde netgebruikers (bestaande uit de volgende federaties: Belgian Offshore Platform, Belgian Demand Response Association, Cogen, Edora, FEBEG, Febeliec, ODE)
- Nordex Acciona Windpower
- Publieke DNB's (Eandis, Infrax, Ores, Resa en Sibelga)
- Siemens N.V.
- SMA Solar Technology AG
- Techlink (de beroepsfederatie voor technische installatiebedrijven)
- Volta i.s.m.Eloya, FEE, Nelectra en Technlink

Alle ontvangen reacties werden toegevoegd als bijlage aan dit rapport. Zij zullen eveneens ter beschikking gesteld worden op de website van Elia samen met dit consultatierapport.

Daarnaast werden ook drie antwoorden ontvangen die aangeduid werden als confidencieel:

- Een antwoord van de FOD Economie AD Energie: er wordt vermelding gemaakt van deze reactie maar deze is niet inbegrepen in dit consultatierapport noch terug te vinden als bijlage
- De opmerkingen van 2 andere marktpartijen zijn terug te vinden in dit consultatierapport en als bijlage, maar geanonimiseerd. (dit op basis van hun voorkeuren)

Het aantal algemene ontvangen opmerkingen op de voorgelegde voorstellen of op het gevoerde proces is als volgt, deze opmerkingen/reacties worden verder in dit consultatierapport besproken:

2. Feed-back reçu

À la suite de la consultation sur les différentes propositions, Elia a reçu des réponses des parties suivantes :

- Aspiravi
- BASF Antwerpen
- Belgian Generators Association (BGA : regroupant les fédérations BOP, COGEN Flandre, EDORA, FEBEG et ODE)
- Belgian Offshore Platform (BOP)
- COGEN Vlaanderen
- FEBEG
- Febeliec
- General Electric
- Infrabel
- KU Leuven et Energyville
- Utilisateurs non réglementés du réseau (comprenant les fédérations suivantes : Belgian Offshore Platform, Belgian Demand Response Association, Cogen, Edora, FEBEG, Febeliec, ODE)
- Nordex Acciona Windpower
- GRD publics (Eandis, Infrax, Ores, Resa et Sibelga)
- Siemens SA
- SMA Solar Technology AG
- SPF Économie DG Énergie
- Techlink (la fédération professionnelle des entreprises d'installation technique)
- Volta en collaboration avec Eloya, FEE, Nelectra en Technlink

Les remarques reçues figurent à l'annexe du présent rapport. Elles seront également mises à disposition, sur le site web d'Elia, avec le présent rapport de consultation.

En outre, trois réponses ont été reçues et traitées de manière confidentielle :

- Une réponse du SPF Économie DG Énergie : cette réaction est mentionnée mais n'est pas incluse dans ce rapport de consultation ni en annexe.
- Les remarques des 2 autres acteurs de marché se trouvent dans ce rapport de consultation et en annexe ont mais de manière anonyme. (et ce conformément à leur souhait)

Le nombre de remarques générales reçues ou de remarques sur le processus sont repris ci-dessous, ces remarques sont abordées plus en détail dans le présent rapport de consultation :

3. Instructies bij het lezen van dit document

Dit consultatierapport is als volgt gestructureerd:

- Sectie 1 bevat de inleidende context,
- Sectie 2 geeft een overzicht van de ontvangen opmerkingen,
- Sectie 3 bevat instructies bij het lezen van dit document
- in Sectie 4 worden de algemene opmerkingen bij de publieke consultatie besproken,
- in Sectie 5 worden de opmerkingen op de voorstellen voor algemene eisen weergegeven,
- in Sectie 6 tenslotte behandelen we de opmerkingen op het voorstel ter aanpassing van het Federaal Technisch Reglement

Dit consultatierapport is **geen stand-alone document**, maar dient samen worden gelezen met de voorstellen die ter consultatie voorgelegd werden, de ontvangen opmerkingen en het finale voorstel. Dit document is als volgt gestructureerd met hieronder extra informatie over de inhoud per kolom.

Artikel/Titel	Stakeholder	Opmerking	Adoptie: ja/nee	Justificatie
A	B	C	D	E

- A. De nummering (van artikelen, titels, hoofdstukken, etc.) is steeds de nummering van de voorstellen die op ter consultatie werden voorgelegd.¹¹
- Om het overzicht tussen de verschillende voorstellen te bewaren is een transitietabel toegevoegd met daarin de nummering van de artikelen in het huidige FTR en de nummering van het FTR voorstel van de publieke consultatie. Deze nummering is ongewijzigd gebleven in het finale voorstel.
- B. Er wordt steeds aangeduid wie de opmerking heeft gemaakt. De oplistijng van de opmerkingen gebeurt hierbij, in het algemeen, alfabetisch op naam van de betrokken partijen.
- C. Dit document bevat een overzicht van de voornaamste maar ook specifieke opmerkingen op de voorgestelde aanpassingen aan het Federale Technische Reglement.
- Om het document leesbaar te houden wordt eenzelfde opmerking die op verscheidende plaatsen in het FTR werd aangemaakt niet overal herhaald in dit document, maar deze werd uiteraard in rekening genomen bij de opmaak van het finale voorstel. Ook algemene opmerkingen omtrent de stijl, spelling, vertaling, etc. van de voorstellen zijn hierin niet opgenomen.
 - De verscheidene algemene opmerkingen die werden gemaakt komen ofwel aan bod in Sectie 4, ofwel bij de bespreking van het/de respectievelijke artikel/titel waarop de opmerking betrekking heeft ofwel in het overzicht van algemene opmerkingen aan de start van iedere sectie. Hierbij werd geprobeerd om alle ontvangen opmerkingen op te lijsten/te consolideren en te argumenteren waarom deze opmerkingen al dan niet in rekening wordt genomen
 - Om de authenticiteit te behouden zijn de opmerkingen en (extracten van de) track changes letterlijk gekopieerd in dit document:

- “tekst”: letterlijke kopie van het publiek consultatievoorstel, meestal om te verduidelijken op welk woord, tekst of paragraaf de opmerking die erop volgt van toepassing is
 - “Opmerking:” geeft steeds aan waar de stakeholder commentaar heeft bijgevoegd in de tekst of een algemene opmerking heeft gemaakt in een bijhorend document
 - “...track change...”: dit zijn voorgestelde aanpassingen die door de stakeholders werden toegevoegd. Geen enkele van deze track changes werd aangebracht door Elia.
 - Ter verduidelijking wordt aangeraden om steeds de originele opmerking van de betrokken stakeholder erbij te nemen.
- D. Voor de ‘Voorstellen voor algemene eisen’ is er ook een kolom toegevoegd om aan te geven of een opmerking wel of niet is opgenomen. Voor het ‘Voorstel Federaal Technisch Reglement’ is dit niet het geval, aangezien vaak meer duiding vereist is. Hier geeft de laatste kolom aan of een opmerking wel of niet werd opgenomen.
- E. Deze kolom bevat de argumentatie van Elia waarom een opmerking wel of niet werd opgenomen in het finale voorstel. Deze kolom bevat echter niet de finale tekst met de doorgevoerde track changes. Hiervoor dienen de finale voorstellen geraadpleegd te worden in de desbetreffende documenten.

¹¹ In het publieke consultatievoorstel van het Federaal Technisch Reglement was de nummering van de definities in de Nederlandstalige versie onvolledig en niet gealigneerd met de nummering in de Franstalige versie. In sectie 6.1 ‘Titel I – Algemeen’ zijn de commentaren opgesteld volgens de nummering in de Franstalige versie, maar is de referentie naar nummering of definitie in de Nederlandstalige versie steeds aangegeven. Ook voor artikelen 198-200 was er een klein verschil in nummering tussen de Franstalige en Nederlandstalige versie. Ook die referenties zijn duidelijk aangeduid in dit document.

3. Instructions pour la lecture du présent document

Le présent rapport de consultation est structuré comme suit :

- la Section 1 contient le contexte introductif,
- la Section 2 donne un aperçu des remarques reçues,
- La Section 3 contient instructions pour la lecture du présent document,
- la Section 4 aborde les remarques générales reçues lors de la consultation publique,
- la Section 5 présente les remarques sur les propositions d'exigences générales,
- Enfin, dans la Section 6, nous examinons les remarques à la proposition de modification du Règlement technique fédéral

Ce rapport de consultation n'est **pas un document autonome** : il doit être lu concurremment avec les propositions soumises à la consultation, les remarques reçues et la proposition finale. Le présent document a été rédigé comme suit avec, au-dessous, des informations supplémentaires sur le contenu par colonne.

Article/Titre	Stakeholder	Remarque	Adoption : oui/non	Justification
A	B	C	D	E

- A. La numérotation (des articles, titres, chapitres, etc.) est toujours la numérotation des propositions qui ont été soumises à consultation.¹²
- Afin de conserver l'aperçu des différentes propositions, une table de transition a été ajoutée, avec la numérotation des articles dans le RTF actuel et la numérotation des articles dans la proposition de RTF de la consultation publique. Cette numérotation n'a pas été changée dans la proposition finale.
- B. L'auteur de la remarque est toujours indiqué. La liste des remarques est classée, en générale, par ordre alphabétique des noms des parties prenantes.
- C. Ce document contient un aperçu des principales remarques, mais aussi des remarques spécifiques sur les modifications proposées au Règlement technique fédéral.
- Pour maintenir la lisibilité du document, une même remarque faite en plusieurs endroits du RTF n'est pas répétée tout au long de ce document, mais elle est naturellement prise en compte pour la rédaction de la proposition finale. Il ne comporte pas non plus les remarques sur le style, l'orthographe, la traduction, etc.
 - Les diverses remarques générales qui ont été faites sont, soit abordées dans la section 4, soit dans l'examen de l'article/du titre respectif auquel la remarque se rapporte, soit encore dans l'aperçu des remarques générales au début de chaque section. Nous avons tenté, à cet égard, de

lister/consolider toutes les remarques reçues et d'expliquer pourquoi ces remarques ont été prises en compte ou non.

- Pour conserver leur authenticité, les remarques et (extraits des) track changes ont été littéralement reproduits dans ce document :
 - « *texte* » : copie littérale de la proposition de consultation publique, habituellement pour indiquer clairement sur quel mot, texte ou paragraphe porte la remarque qui suit
 - « Remarque » : indique toujours où le stakeholder a ajouté un commentaire dans le texte ou a formulé une remarque générale dans un document d'accompagnement
 - « *...track change...* » : il s'agit de changements proposés qui ont été ajoutés par les stakeholders. Aucun de ces track changes n'a été effectué par Elia.
 - Pour plus de clarté, nous conseillons d'avoir toujours sous les yeux l'original de la remarque du stakeholder concerné.
- D. Pour les « Propositions d'exigences générales », une colonne a également été ajoutée pour indiquer si une remarque a été reprise ou non. Pour la « Proposition de Règlement technique fédéral », ce n'est pas le cas, car elle nécessite plus fréquemment une interprétation. Ici, la dernière colonne indique si une remarque a été/n'a pas été reprise.
- E. Cette colonne contient les arguments d'Elia expliquant pourquoi une remarque a été/n'a pas été reprise dans la proposition finale. Toutefois, cette colonne ne contient pas le texte final ou les track changes. Pour cela, il faut consulter les propositions finales dans les documents concernés.

¹² Dans la proposition de consultation publique du Règlement technique fédéral, la numérotation des définitions dans la version en néerlandais était incomplète et ne correspondait pas à la numérotation de la version en français. Dans la section 6.1 'Titre I - Généralités' les commentaires ont été rédigés en fonction de la numérotation de la version en français, mais la référence à la numérotation ou à la définition de la version en néerlandais est toujours indiquée. Pour les articles 198-200, il y avait aussi une petite différence de numérotation entre les versions en français et en néerlandais. Ces références sont également clairement indiquées dans ce document.

4. Remarques générales reçues lors de la consultation publique / Algemene ontvangen opmerkingen bij de publieke consultatie

Cette section contient des remarques générales qui sont transversales et indirectement liées aux différentes propositions. D'autres remarques générales sont abordées plus en détail dans ce document.

Deze sectie bevat algemene opmerkingen die transversaal zijn en indirect gelinkt zijn aan de verschillende voorstellen. Andere algemene opmerkingen komen verder in dit document aan bod.

Topic	Stakeholder	Ontvangen feedback	Elia visie	Vision d'Elia
Derogaties/ afwijkingen	Niet-gereguleerde netgebruikers	<p>De netgebruikers stellen het op prijs dat de netbeheerders nu reeds – tegelijk met de consultatie over de voorstellen voor een aangepast FTR en de technische vereisten – aangeven welke derogaties zij hebben geïdentificeerd en zullen aanvragen. Dit vergroot het inzicht – ook al ontbreekt nog de juridische zekerheid – in welke verplichtingen van toepassing zullen zijn op welke installaties. (pagina 6)</p> <p>Elia heeft meegedeeld dat een derogatie zal aangevraagd worden voor productie-eenheden type A en B die zijn aangesloten op een spanning boven 110 KV. De netgebruikers betreuren dat geen gelijkaardige derogatie wordt aangevraagd voor productie-eenheden type C die zijn aangesloten boven een spanning van 110 kV: de huidige regeling leidt tot een ongelijke behandeling van installaties type C aangesloten boven een spanning van 110 kV en deze aangesloten op een spanning onder 110 kV of via een gesloten distributiesysteem. De limiet 110 kV heeft in België geen betekenis. Daarenboven worden soms 70 kVA lijnen vervangen door 150 KV lijnen wat tot dubieuze situaties kan leiden. (pagina 7)</p> <p>Zoals gezegd, stellen de netgebruikers het op prijs dat Elia de aan te vragen derogaties reeds heeft geïdentificeerd. De netgebruikers wensen niettemin de aandacht te trekken op de grote juridische onzekerheid voor de netgebruikers, ook al engageert Elia zich om de geïdentificeerde derogaties aan te vragen. Zullen de aangevraagde derogaties effectief verleend worden door de bevoegde autoriteiten? Voor hoelang zal de derogatie toegestaan worden (3 jaar of 5 jaar)? Zal de derogatie na het verstrijken van deze termijn verlengd worden? De netgebruikers roepen alle betrokkenen dan ook op om een duidelijke visie te ontwikkelen over het gebruik van de derogaties om de onzekerheid bij de netgebruikers tot een minimum te kunnen beperken. (pagina 8)</p>	<p>Elia begrijpt de onzekerheid van stakeholders, maar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een deel van de onzekerheid is reeds gereduceerd door het optrekken van de limiet A/B naar 1 MW, waardoor het niet langer nodig is om een aantal eerder voorgestelde afwijkingen aan te vragen. wat betreft de duurtijd van de derogaties, werd eerder in het consultatierapport voor de BCD drempelwaarden volgende vermeld: <i>“...Met betrekking tot afwijkingen om vereisten van Type A of Type B op te leggen voor eenheden van Type D met een maximale geïnstalleerde capaciteit lager dan 25 MW met een aansluitpunt van 110 kV of meer, stelt Elia een (nog te bepalen) afwijkingduur voor, die langer is dan de 5-jarige duur, zoals vermeld wordt in het consultatiedocument. Elia verbindt zich ertoe de stakeholders ruim op voorhand op de hoogte te brengen als een afwijking wordt verlengd of aangepast. De herziening van afwijkingen is een continu proces en bij de timing om nieuwe of verlengde afwijkingen te vragen, moet een afweging worden gemaakt tussen de mogelijkheid om de noodzaak van afwijkingen te bepalen op basis van de recentste verwachtingen en de garantie van een stabiel investeringsklimaat voor investeerders.”</i> De opmerkingen ivm de uitbreiding van de derogatie voor eenheden > 75 MW aangesloten \geq 110 kV, werden ook besproken in dit consultatierapport voor de ABCD drempelwaarden. Wij verwijzen hiervoor naar Titel 3.2 van het desbetreffende consultatierapport Elia zal binnen enkele maanden (timing te bepalen in coördinatie met de bevoegde instanties) een algemene afwijkingaanvraag indienen, met als doelstelling dat deze derogaties gelden als de volledige netcode RfG van toepassing wordt. Deze afwijkingaanvragen zullen voorafgaand ook publiek geconsulteerd worden met de marktpartijen. Verder volgt Elia de toekomstige Europese evoluties voor type-C eenheden op de voet aangezien een wijziging aan de Europese wetgeving (die primeert) een directe werking heeft. 	<p>Elia comprend l'incertitude des stakeholders, mais :</p> <ul style="list-style-type: none"> Une partie de cette incertitude a déjà été réduite en portant la limite A/B à 1 MW, de sorte qu'il n'est plus nécessaire de demander un certain nombre de dérogations proposées précédemment. en ce qui concerne la durée des dérogations, il a été indiqué précédemment ce qui suit, dans le rapport de consultation, pour les valeurs seuils BCD : <i>« ... En ce qui concerne les dérogations pour refléter les exigences de type A ou de type B pour les unités de type D ayant une puissance installée maximale inférieure à 25 MW et un point de raccordement supérieur ou égal à 110 kV, Elia propose une durée de dérogations (encore à déterminer) qui est plus longue que la période de 5 ans indiquée dans le document de la consultation. Elia s'engage à communiquer suffisamment en avance avec les stakeholders en cas de renouvellement ou d'adaptation d'une dérogation. La révision des dérogations est un processus continu et le délai pour demander une nouvelle dérogation ou un renouvellement de dérogation est un compromis entre, d'un côté, la nécessité de pouvoir définir le besoin de dérogations sur la base des dernières prévisions et, de l'autre, la nécessité de garantir un climat d'investissement stable pour les investisseurs. »</i> Les remarques sur l'extension de la dérogation pour les unités > 75 MW raccordées \geq 110 kV, ont également été examinées dans le présent rapport de consultation pour les valeurs seuils ABCD. On fait référence à Titre 3.2 du rapport de consultation respective. Elia soumettra une demande de dérogation générale dans les prochains mois (calendrier à déterminer en coordination avec les autorités compétentes), avec l'objectif que ces dérogations s'appliquent si l'ensemble du RfG devient applicable. Ces demandes de dérogation seront également consultées au préalable. En outre, Elia suit de près les futurs développements européens pour les unités de type C vu qu'une modification de la législation européenne (qui prévaut) a une application directe.
	Febeliec	<p>Derogaties: Voor Febeliec is het primordiaal dat de derogaties die door Elia werden aangekondigd doorheen het hele proces, en dan zeker deze voor productie-installaties kleiner dan 25MW maar aangesloten boven 110kV, worden aangevraagd aan de competente autoriteiten, teneinde te vermijden dat deze eenheden als type D zouden worden beschouwd, met alle bijhorende verplichtingen, terwijl zij eigenlijk enkel de capaciteiten van type A of B hebben. Febeliec betreurt wel dat hierbij geen derogatie wordt aangevraagd voor de eenheden groter dan 25MW maar kleiner dan 75MW en aangesloten boven 110kV om als type C in plaats van type D te worden beschouwd. Verder wil Febeliec ook op dit vlak opmerken dat het voor haar bijvoorbeeld voor bovenvermelde derogatie, maar waarschijnlijk ook voor andere derogaties, belangrijk is dat de periode waarvoor deze derogatie geldt voor nieuwe projecten lang genoeg wordt voorzien en niet voor een beperkte periode van bijvoorbeeld maar 5 jaar, zoals geopperd werd door Elia. Febeliec wil bovendien</p>		

		pleiten dat alle derogatieaanvragen zo snel als mogelijk worden ingediend en gevalideerd door de competente autoriteiten, en zeker voor bovenstaande derogaties zou zij graag zien dat deze samen met het voorstel tot wijziging van het FTR worden ingediend, dan wel tijdig opdat zij samen met het nieuwe FTR in voege zouden kunnen treden, teneinde te vermijden dat er hiaten en lacunes zouden vallen. (pagina 5)		
	FEPEG	FEPEG wenst opnieuw te benadrukken dat sommige installaties niet kunnen voldoen aan de voorgeschreven technische vereisten. Elia heeft daarom meegedeeld dat een derogatie zal aangevraagd worden voor productie-eenheden type A en B die zijn aangesloten op een spanning boven 110 kV. Deze derogatie is absoluut noodzakelijk. De netgebruikers betreuren evenwel dat geen gelijkaardige derogatie wordt aangevraagd voor productie-eenheden type C die zijn aangesloten boven een spanning van 110 kV: de huidige regeling leidt tot een ongelijke behandeling van installaties type C aangesloten op een spanning boven 110 kV en deze aangesloten op een spanning onder 110 kV of via een gesloten distributiesysteem. Bovendien dringt FEPEG erop aan dat Elia de toekomstige Europese evoluties voor type C-eenheden strikt toepast. (pagina 4)		
Nood aan realistische implementatieplanning	Niet-gereguleerde netgebruikers	De inwerkingtreding van het nieuwe FTR is een grote uitdaging voor de netgebruikers: krappe deadlines, creatie van nieuwe rollen (bv. Outage Planner, Scheduling Agent, ...), operationele- en IT-implementaties, aanpassen van de contracten, ... De netgebruikers dringen er dan ook op aan dat – in overleg met de netgebruikers, de regulator en Directie Energie – een realistische implementatieplanning wordt opgesteld.	Elia onderschrijft de nood aan een realistische implementatieplanning en stelde al op verschillende momenten een transitieplanning voor tijdens de vergaderingen van de WG Belgian Grid en de andere werkgroepen (WG Balancing, TF Icaros, etc.) Elia pleit dan ook voor een voorwaardelijke inwerkingtreding van de verschillende Terms and Conditions (T&Cs) in functie van de goedkeuring van het nieuwe FTR. Indien dit niet het geval zou zijn, bestaat namelijk het risico dat er een conflict is tussen twee parallelle wetgevende en contractuele kaders: <ul style="list-style-type: none"> • enerzijds het bestaande regelgevende kader dat zijn basis vindt in het huidige FTR • anderzijds het nieuwe regelgevende kader vanuit de Europese netwerkcodes met direct van toepassing zijnde vereisten (waaronder de modaliteiten en voorwaarden). De niet-tijdige goedkeuring van een nieuw FTR, dat rekening houdt met de vereisten vanuit de Europese netwerkcodes, kan leiden tot een onduidelijke situatie voor de marktpartijen waarbij zowel bepalingen uit het huidige FTR van toepassing zijn naast de nieuwe direct van toepassing zijnde vereisten vanuit de Europese netwerkcodes. Deze dualiteit in het regelgevend kader is niet bevorderlijk voor alle partijen en kan resulteren in rechtsonzekerheid. ELIA heeft in de verschillende werkgroepen steeds aangedrongen op een tijdige aanpassing van het FTR om dergelijke situaties te vermijden en daartoe een transitieplanning voorgesteld en toegelicht die tegemoet komt aan de vraag naar een realistische implementatieplanning.	Elia approuve la nécessité d'une planification réaliste de la mise en œuvre et a déjà proposé à des moments différents un calendrier de transition pendant les réunions du WG Belgian Grid et des autres groupes de travaux (WG Balancing, TF Icaros, etc.) Elia préconise donc une entrée en vigueur conditionnelle des différentes Terms and Conditions (T&Cs) en fonction de l'approbation du nouveau RTF. Si tel n'était pas le cas, il existe notamment un risque de conflit entre deux cadres législatifs et contractuelles parallèles : <ul style="list-style-type: none"> • d'une part, le cadre réglementaire existant, qui trouve son fondement dans le RTF actuel • d'autre part, le nouveau cadre réglementaire émanant des codes de réseau européens, avec ses exigences directement applicables (y compris les modalités et conditions). L'approbation tardive d'un nouveau RTF, qui prend en compte les exigences des codes de réseau européens, peut mener à une situation floue pour les acteurs du marché, dans laquelle les dispositions du RTF actuel s'ajouteraient aux nouvelles exigences directement applicables émanant des codes de réseau européens. Cette dualité dans le cadre réglementaire n'est pas favorable à toutes les parties et peut entraîner une insécurité juridique. ELIA a toujours insisté auprès des différents groupes de travail sur une adaptation en temps opportun du RTF pour éviter ce genre de situation et a proposé et commenté, à cet effet, un calendrier de transition pour répondre à la demande d'un calendrier réaliste de mise en œuvre. En plus de l'adaptation nécessaire du cadre réglementaire, la mise en œuvre informatique est également un moteur important de

			Naast de vereiste aanpassing aan het regelgevende kader is ook de IT implementatie een belangrijke drijfveer in de totstandkoming en inwerkingtreding van bepalingen uit het nieuwe voorstel van FTR. In haar transitieplanning pleit ELIA ook voor een gefaseerde inwerkingtreding van de verschillende T&Cs.(bvb. icAROS – project)	l'élaboration et de l'entrée en vigueur de dispositions de la nouvelle proposition de RTF. Dans son calendrier de transition, ELIA préconise également une mise en œuvre échelonnée des différentes T&Cs (par ex., le projet icAROS).
Transparantie na 17 mei 2018	Niet-gereguleerde netgebruikers	De netgebruikers dringen ook aan op verregaande transparantie in het verdere verloop van het proces, in het bijzonder over de verdere evolutie van de teksten van het FTR. In het kader van de consultatie van Elia hebben de netgebruikers kennis kunnen nemen van de initiële voorstellen van Elia. De netgebruikers zouden ook graag geïnformeerd worden – zoals in het verleden reeds werd toegezegd - over de verdere wijzigingen die de Directie Energie – voor en na advies van de CREG, en eventueel na overleg met Elia en/of andere stakeholders – aanbrengt aan de teksten. De netgebruikers zouden het ook op prijs stellen, mocht de Directie Energie hen contacteren voor feedback of eventueel zelfs een nieuwe beperkte consultatie organiseren voor wijzigingen die hen aanbelangen of die een grote impact op hen hebben.	Sinds de start van het project ter implementatie van EU netwerk codes heeft Elia steeds een open en transparante houding aangenomen tov de stakeholders: niet alleen via de talrijke vergaderingen van de 'Task Force Implementation NC', opgevolgd door de verschillende 'stakeholder workshops', maar ook via de Users' Group werkgroepen, allerlei bilaterale formele en informele contacten alsook via de organisatie van formele publieke consultatie (waarvoor er niet altijd een wettelijke verplichting was opgelegd in de Netwerkkodes). De documentatie en presentaties die hierbij getoond werd en de belangrijkste discussiepunten van deze samenkomsten zijn allen terug te vinden in de presentaties en notulen op de Elia website.	Depuis le début du projet de mise en œuvre des codes de réseau de l'UE, Elia a toujours adopté une attitude ouverte et transparente vis-à-vis des stakeholders : non seulement par le biais des nombreuses réunions de la « Task Force Implementation NC», suivies des différents « stakeholder workshops », mais aussi par le biais des groupes de travail Users' Group, toutes sortes de contacts bilatéraux formels et informels ainsi que l'organisation de consultations publiques formelles (qui n'étaient pas toujours imposées légalement par les Codes de Réseau). Les documentations et présentations qui ont été montrées à cet égard et les principaux points de discussion de ces réunions se trouvent dans les présentations et les procès-verbaux de réunion sur le site web d'Elia. Le 17 mai 2018, la proposition d'un nouveau RTF sera soumise aux autorités compétentes (pour le RTF, il s'agit du SPF) et elles décideront de l'organisation et du degré de transparence, comme il est d'usage lors l'examen de chaque proposition de loi. Elia, tout comme les utilisateurs du réseau, demande également à être associée, de façon permanente, après le 17 mai 2018 à la rédaction du règlement technique fédéral final révisé.
	Febeliec	Met betrekking tot het verdere verloop van het proces dringt Febeliec aan op een verregaande transparantie, ondermeer met betrekking tot de teksten die door Elia zullen worden ingediend bij de competente autoriteiten. Febeliec wil ook van de gelegenheid gebruik maken om ook aan de andere betrokken partijen, en in het bijzonder de FOD Economie alsook de CREG, te vragen om ook van hun kant transparant te zijn in hun opmerkingen en de mogelijke wijzigingen die zij zullen aanbrengen in het voorstel tot Federaal Technisch Reglement dat Elia medio mei zal overmaken aan hen. Indien dergelijke wijzigingen een substantiële impact zouden (kunnen) hebben, vraagt Febeliec om de stakeholders hierover op de hoogte te brengen en indien mogelijk te consulteren teneinde een gedegen inzicht te krijgen in alle mogelijke aspecten.	Op 17 mei 2018 wordt het voorstel van een nieuw FTR overgedragen aan de bevoegde instanties (voor FTR met name de FOD) en zullen zij verder beslissen over de organisatie en de mate van transparantie, zoals dit gebruikelijk is bij de nazicht van ieder wetsvoorstel. Elia is, net als de netgebruikers, ook vragende partij om blijvend betrokken te worden na 17 mei 2018 bij de opmaak van het finale herziene Federale Technische Reglement. Als blijk van transparantie zijn alle finale voorstellen die op 17 mei worden ingediend ook de Elia website geplaatst en zijn ook vele inspanningen vericht om de voorstellen die ter consultatie werden voorgelegd niet alleen aan te passen obv de ontvangen opmerkingen, maar ook om voor alle ontvangen opmerkingen een verantwoording te geven in dit document (waarom deze wel/niet in rekening werden genomen in het finale voorstel).	En signe de transparence, toutes les propositions finales soumises le 17 mai sont également publiées sur le site web d'Elia et de nombreux efforts ont été consentis, non seulement pour adapter les propositions, soumises à la consultation, en fonction des remarques reçues, mais aussi pour donner une justification dans ce document pour toutes les remarques reçues (pourquoi celles-ci ont été/n'ont pas été prises en compte dans la proposition finale).
Onzekerheid ivm definiëring 'bestaand' vs. 'nieuw'	Niet-gereguleerde netgebruikers	De netgebruikers wensen er de aandacht op te trekken dat de praktische toepassing van de regels voor bestaande en nieuwe installaties juridische onzekerheid voor de investeerders dreigt te creëren. Het probleem stelt zich als volgt: <ul style="list-style-type: none"> • Artikel 4.2. van de NC RfG stelt dat een elektriciteitsproductie-eenheid waarvoor geen bindende overeenkomst voor de aankoop van het belangrijkste onderdeel van de productie-installatie is gesloten binnen de twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening (d.i. 17 mei 2018), als nieuw moeten beschouwd worden. • Artikel 7.4 van de NC RfG schrijft aan de andere kant voor dat de relevante netbeheerder of de netbeheerder technische voorschriften moet uitwerken en voorleggen aan de competente overheid voor goedkeuring binnen de twee jaar 	Elia heeft begrip voor deze opmerking, vandaar dat deze ook gepresenteerd en besproken werd in de Users' Group vergadering op woensdag 25 april 2018 en in de WG Belgian Grid vergadering op vrijdag 27 april 2018. Als navolging heeft Elia een specifiek artikel gecreëerd in het FTR dat de FOD de mogelijkheid biedt om deze omstandigheden te bepalen in de finale versie van het FTR.	Elia se montre compréhensive par rapport à cette remarque, raison pour laquelle elle a été présentée et examinée lors de la réunion du Users' Group le mercredi 25 avril 2018 et lors de la réunion du WG Belgian Grid le vendredi 27 avril 2018. Par conséquent, Elia a créé un article spécifique dans le RTF qui donne la possibilité à l'SPF de définir ces circonstances dans la version finale du RTF.

		<p>na de inwerkingtreding van deze verordening (d.i. 17 mei 2018).</p> <ul style="list-style-type: none"> Het gevolg is dat op 17.05.2018 bepaalde investeringen als nieuw zullen worden beschouwd terwijl er nog geen beslissing is genomen door de competente autoriteit over de nieuwe vereisten die van toepassing zullen zijn. In België wordt de beslissing over deze nieuwe vereisten verwacht met de goedkeuring van het FTR die verwacht wordt in november 2018, d.i. 6 maanden na indiening voorzien in april 2019. Bovendien blijft Elia bij het beoordelen van aansluitingsaanvragen verwijzen naar de voorwaarden in het bestaande FTR terwijl nieuwe en dus andere vereisten van toepassing zullen zijn op de installatie. Dit creëert een periode – bijna een jaar - van grote onzekerheid die alle investeringen dreigt af te remmen. <p>De netgebruikers roepen alle betrokken dan ook om deze onzekerheid zo snel mogelijk weg te nemen zodat het investeringsklimaat niet negatief wordt beïnvloed. Artikel 4.2, laatste zin, van de NC RfG biedt daartoe de mogelijkheid: <i>‘Een lidstaat kan erin voorzien dat de regulerende instantie in gespecificeerde omstandigheden kan bepalen of de elektriciteitsproductie-eenheid als een bestaande productie-eenheid dan wel als nieuwe productie-eenheid moet worden beschouwd’.</i></p> <p>Deze mogelijkheid werd reeds gebruikt in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk door de datum vanaf wanneer een installatie in principe als nieuw moet worden beschouwd met een jaar te verschuiven. In België zou de datum vanaf wanneer een installatie als nieuw wordt beschouwd – thans 17 mei 2018 - eveneens kunnen aangepast worden zodat die samen valt met de inwerkingtreding van het FTR.</p> <p>Gelijkaardige bepalingen gelden voor de DCC en de netgebruikers vragen dan ook dat ook voor de installaties die onder de DCC vallen van dergelijke mogelijkheid gebruik wordt gemaakt om te vermijden dat er een negatieve impact zou zijn op investeringsbeslissingen door onnodige onzekerheid en risico’s.</p>		
	FEBEG	Gelijkaardige opmerkingen als gedragen door alle ‘niet-gereguleerde netgebruikers’		
	BOP	<p>Bestaande installatie wordt in Europese netwerkcode gedefinieerd als <i>...“final and binding purchase contract ten laatste op 17 mei 2018”</i> en <i>“..notification (aan Elia) of conclusion of contract..”</i> ten laatste op 17 november 2018</p> <p>Opmerking Voor de offshore windprojecten in ontwikkeling is rechtszekerheid een essentiële voorwaarde voor de financiering en ‘bankability’ van de projecten. Ondubbelzinnige duidelijkheid over het karakter van deze projecten is bijgevolg vereist. Door onduidelijkheid zouden sommige installaties in een ‘grijze zone’ kunnen vallen: bv combinatie windenergie met andere vormen van hernieuwbare energie zoals zonne- of golfenergie, of andere vormen van opwekking van elektriciteit.</p>		

		<p>Voorstel Overgangsregeling: vraag om alle huidige offshore windparken als bestaande installatie te beschouwen. Om de rechtszekerheid voor de projecten in ontwikkeling te verbeteren dient de mogelijkheid te bestaan om een verlenging van de 2 jarige periode toe te staan, zodat alle huidige windparken op zee onder de definitie van 'bestaande installatie' vallen.</p>		
	<p>COGEN</p>	<p>Er bestaat veel onduidelijkheid over de toepassing en de inwerkingtreding van de nieuwe vereisten. De timing van deze onduidelijkheid komt bijzonder ongelegen voor een heel aantal WKK-projecten waarvoor een vervanging van de installaties reeds geruime tijd is voorzien voor het einde van dit jaar. Dit is het gevolg van de investeringscycli ten gevolge van de regels rond de toekenning van warmtekrachtcertificaten door de Vlaamse overheid.</p> <p>COGEN vraagt dan ook deze onduidelijkheid op te hebben door volgende interpretatie toe te passen. De eisen ten gevolge de verordening zijn van toepassing vanaf 3 jaar na de publicatie ervan. Een direct gevolg hiervan is daarom dat het FTR pas in werking mag treden op 17 april 2019 voor wat betreft de eisen in RfG. De beslissing betreffende het voorstel van de netbeheerder moet echter genomen worden binnen de 6 maanden volgend op het voorstel. Een publicatie van het FTR zou dus voor 17 november 2018 moeten plaatsvinden.</p> <p>Naast bovenstaande onduidelijkheid bestaat er ook onduidelijkheid over het verschil tussen een bestaande en een nieuwe eenheid. Voor de in de netwerkkodes opgenomen eisen kan een installatie als bestaande worden beschouwd tot 2 jaar na de inwerkingtreding. Omdat de vereisten in het FTR slechts als voorstel moeten worden ingediend op deze datum kan er bij de ontwikkeling van installaties nog geen rekening mee gehouden worden. COGEN vraagt dat installaties pas als bestaand worden beschouwd voor zover ze geen detailstudie hebben aangevraagd voor de inwerkingtreding van het FTR.</p>		

5. General Requirements

5.1.Proposal General Requirements RfG

Reference to relevant section of GR	Stakeholder	Stakeholder comments	Comment adopted?	Elia justification
3.1.1	Confidential	≥ or ≤ signs aren't used. For instance if the frequency is 49 Hz does the PGM needs to stay connected during 30 minutes or unlimited?	YES	We understand the comment, the RfG NC equally does not use comparison operator (cfr Table 2). A reference to the unlimited duration between 49,0 and 51,0 inclusive will be included for clarification in the GR.
3.1.4	Confidential	Define formula for the droop, as described in and ENTSO-e grid code	YES	The formula is indeed referred in the NC as an exhaustive requirement. This would be included in the text for clarity.
4.3.1	Confidential	The reactive capabilities at point of connection of a public DSO are difficult to be met if a SPGM or PPM is connected in an industrial site. Due to the absorption or delivery of reactive power by the loads of the industrial site. Thus an exception should be made for this type of connected SPGM or PPM	YES	In principle, the presence of loads is not relevant for the evaluation of the reactive power capabilities of the PGM. However, the requirement for DSO connected SPGMs shall be aligned with TSO connected SPGMs.
5.6.2	Confidential	A PPM of type C shall be capable to deliver reactive power within the Q-P profile described in Figure 18.	YES	The figure numbering will be reviewed in the updated version of the GR.
3.1.1	Confidential	Compliance WTG - "Frequency withstand capability"	NO	The compliance table showed that only a manufacturer out of 6 cannot meet this requirement. This requirement is in line with the RfG Network Code. The durations requested are the minimum that the RfG is requiring. In case this could not be achieved by a certain technology, a justified derogation could be requested.
3.1.2	Confidential	ROCOF withstand capability	NO	The compliance table did not show issues.
3.1.4	Confidential	Frequency sensitive mode	NO	The compliance table did not show issues.
4.4.1	Confidential	Fault – Ride –Through	NO	The compliance table did not show issues.
4.4.2	Confidential	Reactive capability type B – PPM	NO	The comment is missing hence no specific feedback can be provided
4.4.3	Confidential	Fault current support	NO	The compliance table did not show issues.
4.4.4	Confidential	Post-fault active power recovery	NO	The comment is missing hence no specific feedback can be provided
5.6.2	Confidential	Reactive capabilities type C and D PPM	NO	It has to be understood that type C and D units by definition include multiple wind generators, as the minimum size is 25MW. In addition, the overall capability curve has to be validated at the connection point for the whole park and take into account the reactive behavior of the other assets until the connection point (i.e step-up transformers, reactor compensators, cables...). For these reasons, the compliance table proposed is not applicable as the analysis of the stakeholder is performed on a single wind generator.
3.1.4	General Electric	LFSM-O: would recommend to take off the „for power increase“ section in the Tables	NO	The requirement on power decrease for the LFSM-O requirement covers the phase where frequency subsequently decrease during an over-frequency event. This requirement is recommended ENTSO-e final guidance document for Limited Frequency Sensitive Mode (January 2018) which has been publically consulted.
3.1.5	General Electric	Introduces the transient and steady-state time domains for the power reduction versus falling frequency. Could be good to have more detailed definitions on these timeframes	NO	Please note that the Table 1 within the section 3.1.5 defines the time limits relevant to the Transient and Steady State domains.
Section 4.3.1 (p.14)	General Electric	reactive power capabilities: the minimum power seen in figure 7 can be an issue depending on the technology. Either add a comment that its those values or the technical minimum, or add a “technical minimum” line in the figure .	NO	This clause only defines the reactive power capabilities when operating at specific active power levels (P) and has not the intention to specify at what P the PGM should be capable to operate which is indeed subject to technical minimum active power.
4.3.1	General Electric	we understand this item is not applicable to Type D units connected via a step-up transformer ☑ Confirm	NO	Item 4.3.1 is applicable to unit of type B and should be, for TSO connected units, validated at the HV side of the step-up transformer if existing. Requirements for type C and D units are presented in chapter 5 and 6 of the GR.
Section 4.3.3 (p.16)	General Electric	FRT SPGM: all parameters for calculations SHOULD be stated here. Otherwise it's too difficult to understand (via simulations) if the units can withstand the desired FRTs. We recommend full power, most underexcited operation, 1 p.u. voltage at PoC, and short circuit power at the point of connection 5 times the nominal size (in MVA) of the plant or 100 MVA, whichever is greater.	YES	The proposal of the stakeholder is not acceptable for ELIA connected units as in this case the client should consider the actual short circuit power at the connection point of the future unit for normal case and N-1 and not a unique value for the whole network. Should a unique value for the whole system, independently from the connection point

				<p>be chosen, it would mean to have a very low value, independent from the size of the unit (i.e. the absolute lowest short circuit power for the whole network) and would make on the one hand compliance very difficult and the other have not realistic results.</p> <p>The current methodology used by ELIA to validate the compliance for FRT can be shared with the stakeholder, for info it is based on simulating a short circuit cleared by opening an equivalent line to go from maximum short circuit power to minimum.</p> <p>ELIA communicates the parameters used for compliance during the connection process of the generators.</p> <p>For DSO connected units, by default the compliance will be assessed via certification, the GR RfG is adapted accordingly.</p>
Section 4.3.4 (p.16)	General Electric	<p>post fault active power recovery: we propose to increase 3 seconds to 5 seconds, or add a comment similar to the following: "For the purposes of compliance with this requirement in the case that the response in active power is oscillating, the trend line of the non- oscillating component of the active power will be considered after the clearance of the fault. Additionally, the oscillation must present a damping greater than 10%."; this will allow units that have a small oscillating behavior after a fault to comply with the requirement .</p>	NO	<p>ELIA consider this requirement as site specific, so the speed of recovery is defined during the connection process.</p> <p>For the DSO connected units, this default requirement is well in line with the existing CENELEC Standard 50549. Another site specific specification is to be agreed during the connection process with the DSO in coordination with the TSO.</p>
4.4.1	General Electric	<p>Requirement : "This requirement should be met at the connection point"</p> <p>Comment: Certification is done at WTG terminals according to IEC certification standard (IEC). Clear specification from ELIA on how is going to be verified the compliance of this requirement at POC is required. If a simulation is required, please detail tests required, acceptance criteria and stage at which is required. If turbine IEC certification is enough please state that.</p>	NO	<p>The fault-ride through should be validated at the connection point, for this reason the IEC certification at WTG terminal is not sufficient to allow compliance.</p> <p>A simulation is required to assess the compliance to this requirement.</p> <p>The exact simulation setup is defined, for TSO connected units, during the connection process in line with what done currently.</p> <p>The parameters used includes minimum short circuit power values of the equivalent network model depending on the connection point (in N and N-1).</p> <p>DSO will require FRT compliance at the level of the PGM-units</p>
4.4.2	General Electric	<p>Requirement : "The unit is therefore expected to not limits its capabilities to comply with the minimum requirement..."</p> <p>Comment: By unit it is meant PPM module or turbine modules? Park controllers normally incorporate max/min limits at POC to not accept unrealistic values from customers or TSO, so which limits should be applied at park controller (+-0.95PF) as defined in the requirement or higher values (0.9PF,0.8PF) ... to not limit capability?</p> <p>Additionally, how will the maximum capabilities of the PPM be verified? Typically, at commissioning tests for park controller are performed to demonstrate the GC capability (e.g. +-0.95PF at POC) not further than that.</p>	NO	<p>By unit here is meant the whole park (cfr definition of PPM in the RfG).</p> <p>We understand that power park controllers include limitations to avoid unrealistic values/setpoint by the users and we appreciate such approach.</p> <p>The effective limits above minimum capability should be discussed and agreed with the Relevant System Operator during the connection process that will define acceptable capacity taking into account the system needs and relative security of supply.</p> <p>The capability is to be validated by simulations and tested during commissioning in line with provisions of NC RfG for the relevant type of unit.</p> <p>For DSO connected PGM, the maximum capabilities will be determined based on PGM Equipment Certificates.</p>
4.4.3	General Electric	<p>Requirement : "...inject/absorb additional reactive current... function of the positive sequence voltage at the connection point"</p> <p>Comment: Under normal voltage ranges voltage control is performed via park controller. Time response for voltage control according to EU 2016/631 is under 5 sec.</p> <p>However, fault current contribution point is done at unit (turbine) terminals. No time responses for fault current contribution is specified. Typically, response time of 110ms (delay 20ms+rise 30ms+settling 60ms) in German VDE regulation is considered for that control at turbine terminals, which besides it also see a different voltage level than POC. So, it makes no sense to mix both requirements:</p> <p>a) voltage regulation at POC</p> <p>b) additional reactive current injection at unit (turbine) terminals level</p> <p>In addition, certification of the fault current requirement is typically as well done at WTG terminals.</p>	Yes	<p>We understand the technical difficulty to handle fast fault current injection at connection point when far from the unit terminals.</p> <p>The text is adapted to allow fast current injection at connection point or unit terminals depending on the available technology of the PPM.</p> <p>The resulting fast current injection at the point of connection should be calculated and shared with the TSO by simulation in terms of active and reactive current components.</p> <p>For DSO connected units, when this fast reactive current injection is conflicting with reactive power provision for voltage regulation, the first shall get priority, in line with the hierarchy defined in EN50549</p>
4.4.3	General Electric	<p>Requirement : "For the reliable detection of asymmetric faults, the PPM unit shall contribute to the fault with positive, negative and zero-sequence current"</p> <p>Comment: Clear definition of contribution of negative and zero-sequence current is required from ELIA. Additional injection of reactive current according to Fig. 13 is done at WTG terminals, which is perform even in case of asymmetrical faults at POC due to different vector groups and translation of asymmetrical faults at WTG terminals.</p>	NO	<p>This requirement is site-specific. It means ELIA will define, on a case by case approach and taking into account the current available technologies at the moment of connection, the effective requirement, activation and parameters for this functionality also for which regards the negative and zero current.</p>
Section 5.1.3 (p.21)	General Electric	<p>FSM: the definition of droop given in the table can be confusing. Is the droop a settable parameter, or must it be automatically changed based on the active power range and maximum activation frequency (200 mHz)? This would imply a calculation needed from the unit, and not a direct droop parameter.</p>	NO	<p>The droop is constant, as per the equation defined in the NC RfG. Technically, the droop can be adjusted within the range 2~12 % but not continuously during operation. In this case the droop is fixed taking into consideration the active power range $\Delta P1 /P_{max}$</p>

				which is normally a fixed value.
Section 5.5.1 (p.25)	General Electric	Type C reactive power capability SPGM: in Figure 17 it can be seen that the units need to accept a voltage up to 1.118 p.u.; will this be seen directly at the generator terminals? Does it imply that a transformer would be in the middle and this 1.118 be only seen at higher (>36 KV) level? Having generators face voltages above 1.10 p.u. is outside standard products, which will have a direct impact on final price.	NO	The values of 1.118pu is to be considered at the connection point, there may be a transformer or other branches between the connection point and the stator terminals. So the 1.118pu is not seen at the generator terminals The value of 1.118pu is taken for voltages lower than 300kV only and is chosen in line with Art 16-2(a & b)For voltages higher than 300kV, the upper limit is 1.1pu .
5.5.3	General Electric	Requirement : "...A model to represent Electro Magnetic Transient phenomena can be required on a site specific base for every concerned unit" Comment : Load flow/RMS models type (IEC, manufacturers..), SW format and validation/acceptance criteria should be clearly defined before even before of the connection process for OEM preparation of those models on a country based approach, otherwise it may not be available upon certain formats due to the long time development and validation. Additionally, for EMT models general typical requested format should be clarified in the grid code requirements, as well as the validation and acceptance criteria of those models. As well, if those models are related to plant or units, and the availability to submit those to TSO/DSO directly by OEM via specific NDA. Turbine EMT models include turbine IP (converter controls, turbine controls...) and can only be share black-boxed and/or with a clearly defined NDA directly with TSO/DSO.	NO	We understand the additional complexity to deliver EMT based models, both in terms of model specifications and in terms of Intellectual Property. Nevertheless, it is not prudent in our option to include in the technical regulations and in the grid code (Belgian Law) explicit specifications in terms of kind of simulations software manufacturer/version as this may change in the future. For information, we are currently using several software's for EMT simulations (i.e. PSCAD, EMTP). To handle the IP we are aware of the need of legally sound NDA and are ready to discuss about these. Depending on the type of study, also black-box models may be acceptable, but this should be avoided if possible and is not expected for which regards SPGM models.
5.6.1	General Electric	Requirement : "...not required for the current GC implementation due to low maturity..." Comment : Synthetic inertia is currently available for manufacturers of wind turbines. If no remuneration is defined by TSO (via mandatory requirement or ancillary service), no customers will invest/purchase this functionality from OEM. One example is Ireland, where this is included as ancillary services (DS3) and some manufactures has passed the tests and acceptance criteria of such functionality.	YES	We understand the availability of the technology and will remove "low maturity" from the text.
5.6.2	General electric	Requirement : "Fig 19. ... 90%-111.8% voltage capability with Q=+35%Pmax to Q=-30%Pmax ..." Comment1 : Why is requesting ELIA for PPM a square U/Q characteristic differently to what is being requested to SPGM? Is there really a need to provide reactive power at 1.118pu voltages and absorb reactive power at 0.9pu voltage? Comment2 : Steady state voltages at POC (e.g. 111.8pu) while providing steady-state reactive power (Q=+0.35Pmax) can only be obtained due to OLTC regulation to adjust voltages at MV buses. Turbines will be saturated due to the high voltages at turbine terminals and reactive power capability will be very limited, which only by OLTC actuation to brought back the voltage at MV bus will allow turbines deliver full Fig 18 capability. Comment3 : Substation transformer OLTC operation is very slow compared with the required time responses under few seconds (exhaustive) when operating on voltage control mode. Therefore fulfillment of Figure19 is not realistic on voltage control mode with OLTC.	YES	The comment has been taken into account and the formulation is adapted accordingly. Delays of OLTC will be discussed and agreed upon during connection process on a site specific way.
3.1.6	Techlink	Gezien de hoge kostprijs van een telecontrolekast, die relatief zwaarder uitvalt voor kleinere projecten, vragen wij dat bij het verder uitwerken van deze regel door de distributienetbeheerders: * Geen algemene verplichting inzake telecontrole wordt opgelegd aan alle installaties, ook niet vanaf een bepaald vermogen, binnen de type A-categorie (< 1 MVA) * Duidelijke regels worden vastgelegd om te bepalen in welke gevallen toch telecontrole vereist is voor een installatie van type A. OPMERKING: Dit antwoord is afgestemd met Volta (waarin naast Techlink ook Nelectra, Eloya en FEE zetelen) en ODE Vlaanderen.	NO	The need for remote control for Type A PGM is not in the scope of the RfG NC as is typically local issue without cross-border impact. Note that some regions already prescribe remote control for PGMs as from 250kVA.
3.1.6	VOLTA	"The right to request additional equipment to achieve remote control of the logical interface will be asserted by the relevant system operator in due time." Gezien de hoge kostprijs van een telecontrolekast, die relatief zwaarder uitvalt voor kleinere projecten, vragen wij dat bij het verder uitwerken van deze regel door de distributienetbeheerders: * Geen algemene verplichting inzake telecontrole wordt opgelegd aan alle installaties, ook niet vanaf een bepaald vermogen, binnen de type A-categorie (< 1 MVA) * Duidelijke regels worden vastgelegd om te bepalen in welke gevallen toch telecontrole vereist is voor een installatie van type A. Dit is een gezamenlijke reactie van Volta en de federaties Eloya, FEE, Nelectra en Techlink.	NO	The need for remote control for Type A PGM is not in the scope of the RfG NC as it is typically local issue without cross-border impact. Note that some regions already prescribe remote control for PGMs as from 250kVA.

3.1.6	SMA	Logical Interface should be understood in the way that it can be realized via a communication interface, not necessarily a separate binary input connector. Add note: This logical interface can be realized using a PGM communication interface.	NO	According to the RfG and Cenelec provisions, the PGM communication interface is not an equivalent alternative for the requested logical interface.
4.1.1	SMA	It should be allowed, that a limitation of active power is activated e.t. by controlling loads or by charging a storage device (Requirement at the PCC, not necessarily at PGM Unit). The Requirement for limiting the Power may be realized at the PGM or at the PCC. The active power to be limited is the power fed into the grid.	NO	The RfG are giving specifications for the significant users considered as PGM and not on other assets (loads or storage) installed behind the point of connection. This means that the generation installation has to include the limitation of active power capability. The effective usage and the configuration as well as the coordination with other active power regulation assets behind the point of connection can be agreed during the connection process but is not related to the RfG requirements.
4.4.3	SMA	Zero-sequence current can only be provided by special power electronics topologies and transformer vector groups and should not generally be stipulated. Delete requirement for zero-sequence-current contribution: For the reliable detection of asymmetric faults, the PPM unit shall contribute to the fault with positive and negative and zero-sequence current. and negative sequence current is sufficient and in line with other gridcodes as in the new EN50549 and German VDE AR-N-4120 and upcoming AR-N-4110	NO	The proposal of the TSO is site specific, is not generically stipulated, and takes into consideration the technical limitations of the installations. This means that in a case by case approach and taking into account also the characteristics of the point of connection, the TSO will decide about the specific limitations of the installation and may accept such a deviation as the one specified by the Stakeholder. For DSO-connected PGMs, this requirement is well in line with the existing CENELEC Standard 50549 and therefore not requiring any zero-sequence contribution.
4.4.1	Nordex Acciona	The voltage-time profile doesn't show a return to nominal voltage (at least 0.9 Un); it's not clear for how long a voltage of 0.85 Un has to be ridden through; wind farms connected to a medium voltage are usually not equipped with an OLTC. Therefore, it's not possible to withstand a residual voltage of 0.85 Un for an infinite long time. Please limit the time to withstand a voltage of 0.85 Un to several seconds	NO	Elia proposal is to use the voltage range of type D (e.g. Art 16-2), i.e. between 0.85 and 0.9 for 60 minutes. For DSO connected unit alignment to principle of EN50549 where the voltage level rises to 0,9 after 180 seconds.
4.4.2	Nordex Acciona	We support a reduction of apparent power strongly, however, it is not clear whether active or reactive power is allowed to be reduced. We prefer a certain degree of freedom as, depending on the operating point an active or reactive power reduction is most effective. How does synergrid sees this? Does the power-generating module have the choice to reduce either P or Q if S is allowed to be limited? Is this reduction only allowed in the zone marked in figure 11 (U < 95%Un and over excited operation) as from the text it is interpreted that it is allowed when U < 95%Un, both in under-excited and over-excited operation.	NO	Figure 12: When S is limited due to the rated current limit ($U < 0.95U_n$), priority could be given to $\cos \phi$ (and not P nor Q) and is still under consideration in the CENELEC. This limitation of S is not relevant for under-excited operation because of the more limited required capability in this operation mode.
4.4.3	Nordex Acciona	no zero-sequence current contribution due to IT-system with no leaded through neutral conductor	NO	The proposal of the TSO is site specific, is not generically stipulated, and takes into consideration the technical limitations of the installations. This means that in a case by case approach and taking into account also the characteristics of the point of connection, the TSO will decide about the specific limitations of the installation and may accept such a deviation as the one specified by the Stakeholder. For DSO-connected PGMs, this requirement is well in line with the existing CENELEC Standard 50549 and therefore not requiring any zero-sequence contribution.
5.1.3	Nordex Acciona	If the dead-band is set to 0 mHz, the wind turbine has to react to each frequency abbreviation. In general, relevant components are not designed for continuous operation (mechanical wear). Please, allow a dead-band of at least 200mHz for wind turbines or limit the time where the wind turbine has to operate in FSM (as suggested in the table below – Nordex comments on the ENTSO-E Implementation guidelines).	NO	Please note that the deadband is indeed adjustable within 0 and 500 mHz. This is a capability requirement and therefore (the PGM shall be compliant) from operational perspective the activation of the function is not by default required. On the other hand the LFSM requirement (sections 3.1.4 and 5.1.2) should be always activated by default.
Introduction	FEBELIEC	In de introductie vermeldt Elia dat als een algemene consideratie het document minimale verplichtingen oplegt end dat wanneer een productie-eenheid capabiliteiten heeft die verder gaan dan het minimum én het gebruik ervan geen negatieve technische impact heeft op de normale operatie, die capabiliteit ter beschikking moet worden gesteld van de RSO (dus niet per se Elia!). Hoewel Febeliec deze aanpak kan begrijpen en zelfs in zekere mate ondersteunen daar dit enkel de betrouwbaarheid en veiligheid van het net ten goede kan komen, moet hierbij wel worden opgemerkt dat het ten eerste niet duidelijk is aan welke voorwaarden dergelijke capabiliteit ter beschikking moet worden gesteld, en ten tweede dat het criterium omtrent het ontbreken van	NO	ELIA would like to clarify that the GR RfG defines only purely technical requirements. Without prejudice to regional legislation, the effective activation of functionalities behind the technical minimum is to be discussed on a case by case way during which also possible negative economic impact can be considered.

		een negatieve technische impact bij normale operatie zeer belangrijk is, zeker in het kader van bijvoorbeeld noodgeneratoren. Voor Febeliec moet echter ook het criterium van een negatieve economische impact worden bekeken, in het bijzonder bijvoorbeeld voor procesgedreven generatoren.		
	FEBELIEC	Met betrekking tot de categorisatie ABCD is Febeliec verheugd vast te stellen dat de A/B grens opgetrokken is naar 1MW, zoals ook wordt toegepast in een brede waaier van Europese lidstaten. Febeliec is ook verheugd dat Elia een algemene derogatie voor een brede waaier van verplichtingen zal aanvragen voor de PGMs met een vermogen onder de 25MW maar aangesloten in industriële sites die aangesloten zijn boven 110kV, teneinde te vermijden dat deze installaties die eigenlijk type A of B zijn als type D zouden worden beschouwd. Febeliec betreurt wel dat eenzelfde aanpak niet werd gevolgd voor de eenheden in het zelfde geval maar tussen 25MW en 75MW, die dus nu als type D en niet als type C zullen worden behandeld, waardoor er een discriminatie ontstaat tussen deze eenheden aangesloten enerzijds bij industriële gebruikers aangesloten boven 110kV (beschouwd als type D) en anderzijds bij industriële gebruikers onder 110kV of in gesloten distributienetten op een spanning onder 110kV (beschouwd als type C), hoewel er in feite geen technisch verschil tussen deze eenheden bestaat noch zou moeten zijn. Febeliec dringt er in elk geval op aan dat bovenstaande derogatie tijdig wordt aangevraagd zodat deze tegelijk met het in voege treden van het nieuwe FTR kan worden geactiveerd, teneinde te vermijden dat er hiaten en lacunes optreden en netgebruikers onnodige kosten zouden moeten maken om zich in lijn te stellen met bepalingen die daarna gederogeed zouden worden.	NO	When looking at what by other EU countries is decided, FEBELIEC should also consider that they have used the same approach of ELIA. When requiring the derogations/exception for units of size between 25MW and 75MW and with connection point above 110kV they are kept as type D. The Belgian proposal considers the same reasoning as other countries to not include these generators in the derogation request. For the reasoning behind the ELIA choice, please refer to §3.2.2 of the public consultation report for the limits ABCD at the address below. http://www.elia.be/~media/files/Elia/About-Elia/Publication/Report_public_consultation_Limits_ABCD_vENG.pdf The choice is even more justified as the limit A/B is moved at 1MW, considering the reduction of volume of type B units.
2.1	FEBELIEC	In §2.1 stelt Febeliec vast dat Elia schrijft <i>“Closed Distribution systems (CDS) requirements will be aligned, to the greatest possible extent, to the ones of Demand Facilities and DSO”</i> . Hoewel Febeliec de intentie van Elia apprecieert, is er een probleem met de formulering vermits in het geval van afwijkende bepalingen voor Demand Facilities en DSOs, CDSOs slechts met één ervan kunnen worden gealigneerd. Voor Febeliec is het belangrijk dat CDSOs in de eerste plaats worden beschouwd als industriële netgebruikers, en enkel voor bepaalde aspecten die te maken hebben met hun hoedanigheid als uitbater van een distributienet worden gealigneerd met publieke distributienetten en dan nog in zoverre dat deze elementen relevant zijn voor een gesloten distributienet.	Yes	The formulation is adapted to include “except in case of separate or diverging NC RfG requirement of General Application”.
Various	FEBELIEC	Bij quasi elke verwijzing in het document naar DSO of DSO als RSO moet ook worden verwezen naar de CDSO als zichzelf of als RSO, door bijvoorbeeld de toevoeging van <i>“and the CDSO insofar the CDSO has not introduced separate or diverging NC RfG Requirements of General Application”</i> . Febeliec denkt hierbij bijvoorbeeld (niet-exhaustief) aan volgende paragrafen: 3.1.1., 3.1.3, 3.1.7, 4.1.1, 4.2.2.1, 4.3.1, 4.3.2, 4.3.4, 4.4.4	YES	The formulations will be adapted in the paragraphs cited by FEBELIEC where acceptable (in case the RSO is responsible to define the requirement).
Noodgeneratoren en procesgedreven generatoren	FEBELIEC	Febeliec betreurt dat in dit document niet wordt verwezen naar de discussie omtrent noodgeneratoren, die normaliter door de NC RfG expliciet worden uitgesloten en dus out of scope zijn, maar waarvoor Febeliec hoopt dat Elia hierover toch een verwijzing zal toevoegen, teneinde de leesbaarheid te vergroten en dit voor alle betrokken partijen duidelijk te maken en bijgevolg toekomstige discussie te vermijden. Verder zou Febeliec ook willen dat procesgedreven generatoren (en WKK) die in het kader van de discussie rond het FTR werden besproken, ook expliciet zou worden vermeld als (op zijn minst gedeeltelijk) out of scope, opdat alle betrokken partijen zich van dit punt bewust zijn, ook op het regionaal niveau.	YES	An explicit reference to the Noodgeneratoren will be included in the GR RfG. The possible exceptions for the combined heats and power units is covered by the RfG art 6.3 and 6.4.
Introduction	BGA	General remark: remuneration for delivered services is necessary to provide a level playing field as described by art. 1 of RfG RfG.	NO	ELIA would like to clarify that the GR RfG defines only purely technical requirements. The effective activation of functionalities behind the technical minimum is to be discussed on a case by case way during which also possible negative economic impact and remunerations can be considered.
Introduction	BGA	With regards to requirements beyond the minimum threshold: the offering of such capabilities for activation should ideally be part of an ancillary service contract.	NO	ELIA would like to clarify that the GR RfG defines only purely technical requirements. The effective activation of functionalities behind the technical minimum is to be discussed on a case by case way during which also possible negative economic impact and remunerations can be considered.

2- proposal for determination of significance	BGA	We do not agree that assets between 25MW and 75 MW connected above 110 kV are seen as Type D units. -It will result in discrimination between units connected to the lower voltages (incl. CDS) and units connected to the 110kV grid or beyond, e.g. because the latter units are embedded in an industrial site. -The FRT requirement of 200ms (CFCT) @ 0.3 p.u. remaining voltage is already very ambitious for most SPGMS. The requirement of type D in which 200 ms @ 0 p.u. should be withstand by the installations, is very demanding and not even always possible. We fear that this would deteriorate the investment climate for units > 25 MW on industrial site, whereas this is now considered as a segment with a lot of potential for investments in renewable generation. -In some regions, e.g. in 'Boucle de l'est', generators are imposed to connect to 110 kV. This leads to more expensive connection costs, but being subject to the requirements of type D is making this involuntary situation even worse. For more information we refer to Response of BGA (Belgian Generators Associations) to the public consultation on maximum capacity thresholds for types B, C and D PGM's, as organized by Elia	NO	When requiring the derogations/exception for units of size between 25MW and 75MW and with connection point above 110kV, ELIA has taken into account the same reasoning as other European TSOs and has decided to keep them as type D. For the reasoning behind the ELIA choice (and the answer to the comment of the stakeholder), please refer to §3.2.2 of the public consultation report for the limits ABCD at the address below. http://www.elia.be/~media/files/Elia/About-Elia/Publication/Report_public_consultation_Limits_ABCD_vENG.pdf The choice is even more justified as the limit A/B is moved at 1MW, considering the consequent reduction of volume of type B units.
2.1	BGA	Tuning of the PSS may be depending of the load and grid characteristics of a customer of the TSO. How can we access the needed information?	NO	The tuning of the PSS can be performed (in a first stage) using a single machine infinite bus model to allow damping of local modes as is already the case in the current ELIA practices. This do not require extra information other than the information of the equivalent network that can be shared with the client to allow performing the study.
3.1.1	BGA	Is it possible to combine these time windows? In other words if the frequency stays above 47,5Hz does one needs to stay connected for 30 or 60 minutes. For us this should be 30minutes and thus summarized to 47,5Hz – 49 Hz. As problems will occur with connected engines and generators (increasing flux leading to heating of the stator).	NO	The requirements are in line with the NC RfG where the requested time duration are the minimum (the less stringent). We confirm that the time duration is applicable individually per each frequency window
3.1.1	BGA	How can frequency be local?	NO	Here the reference is to a local event (incident) not a local frequency. Nevertheless, in case of islanding or system split local frequency would differ.
3.1.1	BGA	Frequency between 51.1Hz and 52.5Hz "Only if the PGM is capable"	NO	For Frequency range between 51.1 and 51.5 Hz, there is no distinct provision as per the RfG where it is explicitly mentioned that the duration cannot be lower than 30 minutes. For Frequency range between 51.5 and 52.5, please note that this is already required in the existing Federal Grid Code. We clearly stated that the duration would be defined in coordination with the facility owner taking into consideration the technical capability of the PGM.
3.1.2	BGA	Given the stability of the continental grid, it's unlike that the requirements for ROCOF in Belgium are higher than in a small country like Ireland. Taking in account the consistency of the requirements, they should be adapted to the ones applied in Ireland, i.e. 1 Hz/s/	NO	Please note that the requirement has been defined taking into consideration studies executed by ENTSO-e, such RoCoF could be expected in case of system a system split, please refer to the IGD on Rate of Change of Frequency for more details.
3.1.3	BGA	LOM is a protection of the generator in case of unwanted islanding. If the island load is near the island production the rate of the threshold of 2Hz/s shall be too high to detect the islanding. Also what about the responsibility?	YES	Other alternatives of LOM detection exists (beside reliance on RoCoF measurement) especially for PGM connected to transmission network. Relying on RoCoF measurement for LOM detection could present risks if the island is balanced and this would be always the case even if a 1 Hz/s is requested as a RoCoF immunity requirement. The requirement is adapted to include the possibility to implement a lower threshold on a case by case approach.
3.1.4	BGA	We do not understand an increase of power at overfrequency	NO	An active power increase during Overfrequency (above 50.2 Hz) event is possible when the frequency is decreasing (Frequency can decrease above 50.2).
3.1.4	BGA	This should be '≤ 5 seconds for an increase of active power of 20 % Pmax if the current active power is above 50% of maximum power. At operating points below 50% of maximum power a slower reaction may apply' (see https://docstore.entsoe.eu/Documents/Network%20codes%20documents/NC%20RfG/IGD_LFSM-OU_final.pdf)	YES	We acknowledge that for an operating point lower than 50% of Pmax a slower reaction is expected nonetheless the IGD states that the reaction shall remain ≤5. If the reaction slower than 5 seconds, this should be justified to the relevant system operator. The text is adapted for clarification.
3.1.5	BGA	Not for CHP of type A,B or C according to RfG art 6.4 (embedded generation)	NO	The special provision for CHP is indeed already defined in RfG article 6.4, that is an exhaustive requirement.
3.1.5	BGA	According to IGD on P at low f : Furthermore, the verification of compliance might be complex and shall be agreed with the power generating facility owner case by case. This idea is missing	YES	The idea will be included, please note that for DSO connected units compliance is based on certification as a case by case approach is not feasible due to the large amount of

				units.
3.1.5	BGA	The maximum admissible active power reduction from maximum output in the transient domain is set at 2 % per Hz. This is a really challenging requirement for SPGM and we recommend to increase this value to 10 % per Hz.	NO	The 2% requirement is only relevant for the transient domain (limited in time), as a higher support is needed during the initial frequency transient and until frequency is stabilized. Please refer to the final IGD on Maximum Admissible Active Power Reduction at Low Frequency (31 January 2018) for further clarification. The final IGD has been publically consulted and took into consideration the feedback from stakeholders.
3.1.5	BGA	The proposed standard ambient conditions have a negative impact on the physical capabilities of gas turbines. The reference temperature should be adapted to 0°C. EUTurbines has already addressed this point during the 3 rd ENTSO-E workshop on frequency requirements	NO	The 25°C standard ambient condition (the case of the actual UK code) is suggested by the final IGD on Maximum Admissible Active Power Reduction at Low Frequency (31 January 2018) which has been publically consulted and took into consideration the feedback from stakeholders.
3.1.6	BGA	Who will bring this signal at the site? More details are mandatory	NO	In all case it is the RSO that provide the signal up to the requested interface.
3.1.7	BGA	What is the difference between automatic connection and automatic reconnection? How can a generator type A see the difference.	NO	Reconnection occurs after an incidental disconnection due to a network disturbance. If no differentiation can be made, the smallest ranges and gradient shall be used in order to comply with both.
3.1.7	BGA	Too small for reconnection in a restoration status of the system given the waiting time of 60 sec.	NO	Automatic reconnection during restoration phase might have an adverse impact on the system stability. The temporization of 60 seconds aims to insure that the observed acceptable conditions are reasonably stable.
3.1.7	BGA	How to make the distinction with the previous value of 20%. In practice, this will be the same value.	NO	The PGM differentiate the applicable ramping based on their event log. If no differentiation can be made, the smallest gradient shall be used in order to comply with both.
4.1.1	BGA	By whom? How at E&R when internet is down?	NO	The signal is sent by the RSO, the requirement for remote control of active power is applicable during normal operational mode where communication means are available. Separate provisions are foreseen in case of loss of communication (eg in case of E&R). For PGM of type B DSOs allow automatic-reconnection as per the defined conditions. For Type C units this should be discussed on case by case.
4.1.1	BGA	RfG allows for type B and C an automatic reconnection under conditions defined by TSO. Conflict with RfG?	NO	The conditions cover the capability of reconnecting automatically, while the authorization of installing automatic reconnection system is subject to prior authorization.
4.1.1	BGA	TSO commits in general to mobilize all his possible means to reconnect a generator to the grid as soon as technically possible. How can this be verified by the grid user?	NO	The GR RfG include the requirement for generators and not the commitment or general operational expectations of the RSOs. The behavior and requirements for exceptional conditions are included, among the other, in the NC Emergency and Restoration. We understand the comment but it is outside the scope of the NC RfG and relative General requirements.
4.2.2.1	BGA	General: The measurement points, the metering points must be in line with the billing of the ancillary products and also the obligation points of the capabilities requirements of the PGM.	NO	Ancillary services are not in the scope of technical connection requirements. Either, most of obligation point of ancillary products are compatible with the proposed technical connection requirement. For other cases, the consistency between obligation point and measurements could be discussed on a case by case.
4.2.2.1	BGA	Real-time measurements should not be asked from PGM if they are not used in the TSO/DSO's SCADA. One should avoid duplication of communication lines and IT systems to send twice the same (or similar) information: it should be clarified when data is acquired by TSO/DSO or sent by grid user, but not both at the same time	NO	Requested real time measurement are need for system operation. So, with the exception of some of contracted ancillary products, real-time measurements has to be provided to the RSO. If needed the real-time measurements will be provided by the RSO to the RSO.
4.2.2.1	BGA	The connection point belongs to TSO/DSO. The PGM cannot be responsible for those measurements. Why to mention this?	NO	The requirement make clear that at this point a real time measurement will be required. The implementation of this requirement is done on a site specific way as part of the connection process for DSO connected units.
4.2.2.1	BGA	This drawing is too simplistic. What about step-up transformers?	NO	The image is simple for the sake of clarity and purely of informative and do not represent specific conditions that have to be treated site specifically.
4.2.2.1	BGA	Precise format needed. Proposal for a standard : 4 -20mA Will it be possible for a third party to install such a meter?	NO	The GR RfG include generic conditions and requirements independent from the technology. More detailed specifications are discussed, for ELIA and public DSO

				connected units, on a case by case basis during the connection process.
4.2.2.1	BGA	This is too broad. Criteria's are required (technical/financial/...)	NO	This are indeed specific cases and to be decided during the connection procedure where the exact list of signal is communicated.
4.2.2.1	BGA	No, one unique format is desired.	NO	DSO and TSOs are working toward harmonization of this specifications.
4.3.1	BGA	Figure is drafted for terminals of alternator. Not at the HV side of the step up transformer.	NO	For TSO and public DSO connected units, the required reactive capabilities should be met at the HV side of the step up transformer if existing; otherwise it should be met at the alternator terminals.
4.3.1	BGA	The limitations of the AVR limiter/underexcitation protection (or Q32) are not indicated on the most P/Q-capacity diagrams of generators. Those protections add additional limitations on the P/Q capacity of the generation and shall be taken into account for the extended capabilities.	NO	It is expected that the capability curve included in the future standard, from which the curve has been taken takes into account all the limitations.
4.3.1	BGA	Value of 1 pu is for each voltage level?	NO	Yes nominal voltages are presented in paragraph 2.1.1.
4.3.2	BGA	Which voltage to control? Generator or step-up HV? AVR (=automatic voltage controller, incorporated in generator control system) either controls generator voltage at fixed setpoint (adjustable), or generator Q setpoint. always within generator capability limitations. Q is not allowed by RfG.	NO	As mentioned type B SPGM should be capable to provide constant alternator terminal voltage. AVR is an exhaustive requirement in NC RfG. Other control modes (for local network management) will be dealt with outside the implementation of the NC RfG.
4.3.2	BGA	This notion needs to be further clarified. 'Permanent' might refer to permanent magnet excitation system (PMG) which must be ordered separately for the generators. Therefore, this definition needs clarification or we need to know which kind of excitation sources are allowed, e.g. auxiliary winding, PMG, etc.	NO	We understand the comment, but here the wording is directly taken from the NC RfG article 17. We propose to keep the formulation in line with the NC
4.3.2	BGA	Qfix - Should be measured at the alternator, not the HV side of the transfo	NO	The Q losses of the stepup transformers should be compensated in case of Qfix control (or line droop compensation).
4.3.3	BGA	General requirement in the RfG is 0.14 - 0.15 in Table 3.1. Exception is 0.14-0.25 but it has to be justified by TSO. So justification from ELIA is mandatory demonstrating the necessity of this requirement for the secure and safe operation of the grid.	NO	The justification of the choice have been given during the preparatory discussions with the stakeholders, more specifically during the expert group of 30/05/2016 and TF expert group of 14/09/2016. The relative presentations are available online at the address http://www.elia.be/en/users-group/Working-Group-Belgian-Grid/Task-Force-Implementation-nc .
4.3.3	BGA	The pre- and post-conditions of the FRT capabilities should be know before the generator is ordered. Therefore, we recommend to publish those conditions.	YES	The proposal of the stakeholder is not acceptable for ELIA connected units as in this case the client should consider the actual short circuit power at the connection point of the future unit for normal case and N-1 and not a unique value for the whole network. Should a unique value for the whole system, independently from the connection point be chosen, it would mean to have a very low value, independent from the size of the unit (i.e. the absolute lowest short circuit power for the whole network) and would make on the one hand compliance very difficult and the other have not realistic results. The current methodology used by ELIA to validate the compliance for FRT can be shared with the stakeholder, for info it is based on simulating a short circuit cleared by opening an equivalent line to go from maximum short circuit power to minimum. ELIA communicates the parameters used for compliance during the connection process of the generators. For DSO connected units, by default the compliance will be assessed via certification, the GR RfG is adapted accordingly.
4.3.4	BGA	This is only possible in full load. If the GT would run part load the IVG will play part resulting in a slower reaction, when returning to low Nox mode.	NO	The compliance is based on certification tests.
4.4.1	BGA	Value of 1pu is missing.	NO	The value per unit is to be adapted based on the voltage connection level.
4.4.1	BGA	See above as for SPGM	NO	See answer for comment on 4.3.3 table 3.1.
4.4.2	BGA	Other than technical reasons need to be accepted as well.		The GR RfG defines only purely technical requirements. The effective activation of functionalities behind the technical minimum is to be discussed on a case by case way during which also possible negative economic impact can be considered.

4.4.2	BGA	With this sentence a lot of different control modi are possibly. Requirements should be reduced to the European common control modi which are defined in the Cenelec EN 50549-2.	NO	DSOs do not intend to request control modi other than those covered in the EN 50549-2.
4.4.3	BGA	What is the link between over voltage and fault current?	NO	In case of short circuit in the system it can happen that some power electronics reacts by blocking active power injection and unloading capacitive assets (cables...) with a consequence of too high voltage. For this reason a symmetric capability of fast current injection is needed.
4.4.3	BGA	This requirement (different k-factor with regard to overvoltage and undervoltage) is rather unusual compared to international standards. For the definition of the dynamic grid support please refer to Cenelec 50459-2 also for connections of Type C and Type D. If studies prove that different k-factors are needed for a secure network operation, manufacturers should be given more time (at least two years) to implement this function. This is possible because this function is not an exhaustive requirement from the RfG. The use of a deadband should be possible for Wind turbines that are not able to behave like conventional power plants with a continuous voltage control. The standard requirement should be a voltage control without deadband with a continuous voltage control.	NO	We remind that this requirement is considered site specific and will be applied taking into account availability of technical solutions, such as in line with the CENELEC standard. The use of a deadband may be necessary to avoid interferences between normal voltage control and fast fault current injection.
4.4.3	BGA	RSO or TSO? Quid DSO	NO	DSO require fast current injection in line with future EN standard. Cfr in the same section.
5	BGA	Change to "in addition to relevant requirements for..." Some requirements are not relevant for C or even contradictory	YES	Adapted.
5.1.1	BGA	If remote control is out of service a time of 15 minutes is impossible for unmanned PGMs	NO	The article 15.2. b) refers in general to manual local action, the case of an unmanned PGM is specific case that can be discussed on a case by case basis.
5.1.2	BGA	Missing condition according to RfG Art.15.2.c.ii (ambient temperatures;availability of primary energy sources)	YES	The referred aspects are indeed exhaustive, in opposition to non-exhaustive requirements that should be explicitly defined within the GR document. A reference to the paragraph is included in the text.
5.1.2	BGA	Not applicable at low frequency	NO	The requirement on 5.1.2 cover Limited Frequency Sensitive Mode for underfrequency (LFSM-U) meaning that it is applicable taking into consideration the activation threshold 49.8 and the frequency duration range defined in Art. 13-1 (a) section 3.1.1.
5.1.2	BGA	Impossible for wind due to pitching. The text must be replaced by the following 'For wind generation : - <= 5 seconds for an increase of active power $dP \leq 20\%P_n$. This applies depending on the available primary energy and for $P_{actual} \geq 50\%P_n$. - For $P_{actual} < 50\%P_n$, the rise time has to be as fast as possible (according to the technical possibilities as given by the manufacturers).' Explanation : in the case of wind energy, ability of the wind turbines to increase the active power is greatly depending on the actual active power, and in the wind condition. At low actual power (or low wind) the response time is longer.	YES	Please note that in general for PPM, the reaction is always subject to the availability of primary energy availability. The time response parameters are suggested by the final IGD on Limited frequency sensitive mode (31 st January 2018). The requirements has been publically consulted and took into consideration input from Wind Turbines manufacturers. For the case of $P_{actual} < 50\%P_{max}$, as per the IGD a slower reaction is expected nonetheless it should not be slower than 5 seconds, if it is the case this should be justified to the relevant system operator. The text is adapted for clarification.
5.1.2	BGA	We prefer that the current values are maintained	NO	Due to the system-wide effect of limited frequency sensitive mode (activated under emergency state), a harmonized setting of these parameters within a synchronous area is important to avoid further deterioration of system stability. The requirements are proposed by ENTSO-e as a result of a coordination effort and has been publically consulted.
5.1.5	BGA	To add : respecting arguments (or rules) regarding cyber security.	NO	We understand the comment, the specification is outside of the scope of the current GR.
5.1.7	BGA	Incorrect wording: 'power ramping limits' should be replaced by 'power ramping rates'.	NO	Please note that the terminology ramping limit is used in the Article 15.6 (e)
5.2.1	BGA	Not acceptable, a remuneration is required before offering such capabilities. See remark at the introduction regarding RfG art 1.	NO	The remunerations are outside the scope of the NC RfG. ELIA do not understand why a capacity as the quick resynchronization that goes in the direction of helping a faster reconstruction and thus faster restart of production (and of normal remuneration of the PGM) of the unit should be put at disposal based on a remuneration scheme.
5.2.2	BGA	What are the other criteria?	NO	The identification of other criteria are to be discussed on a case by case during connection process.

5.2.2	BGA	Not according to RfG : only imposed in case the re-synchronisation takes more than 15 minutes.	NO	“This paragraph is an integral reference to the NC RfG and has been included without any editing. We do not understand how a citation from the RfG can be not according to RfG.
5.3.1	BGA	What in case no agreement can be reached?	NO	This will be handled during contract agreements between the owner of the PGM and the RSO as many other point not covered by the RfG..
5.3.2	BGA	What in case no agreement can be reached?	NO	This will be handled during contract agreements between the owner of the PGM and the RSO as many other point not covered by the RfG.
5.4	BGA	Who is EDS	YES	EDS is the detail study. This is adapted in the text
5.4	BGA	This is a value from the old law and has to be modified in coherence with the current requirements for reactive power	YES	Comment is taken into account and text is adapted accordingly to mention NC RfG 21.3d (ii).
5.5.1	BGA	For consistency best to change to: the required reactive capabilities should be met at the HV side of the step up transformer if existing; otherwise it should be met at the alternator terminals In addition Art.18.2 of RfG indicating the additional reactive power needed for compensation for the HV-line between the connection point and the HV-terminals shall be provided by the responsible owner of that line. The owner in Belgium is always ELIA.	NO	ELIA do not agree with this proposal of modification for consistency. The additional capability is here explicitly requested to compensate for the reactive characteristics of the assets between the generator terminals and the point of connection to obtain the requested capability curve at this point.
5.5.1	BGA	RfG (figure 7) imposes a max. value of 1.1 pu. To correct.	YES	Comment is taken into account and requirement adapted accordingly
5.5.1	BGA	Generators may have high restriction for absorbing Q with low voltage (core end heating from axial flux). The limitation of the stator current is in this case proportional to the square of the terminal voltage.	NO	We understand the comment of the stakeholder and are aware of this technical limitation. The proposed capability curve takes already into account this limitation via a linear approximation (not quadratic).
5.6.2	BGA	Change to: the required reactive capabilities should be met at the HV side of the step up transformer if existing; otherwise it should be met at the alternator terminals Not according to RfG figure 8	NO	ELIA do not agree with this proposal of modification for consistency. The additional capability is here explicitly requested to compensate for the reactive characteristics of the assets between the inverter terminal and the point of connection to obtain the requested capability curve at this point.
5.6.2	BGA	So not for other types. What applies for other sources than wind farms?	YES	Adapted in the text that is referred to PPM in general and not only to Wind farms. → for values outside of the 90% and the 111.8% for nominal voltage below 300kV (or 90% and 105% for nominal voltage above 300kV) voltage ranges, it is requested that the wind park PPM could participate in voltage regulation to the maximum of the technical capabilities of the installation.
5.6.2	BGA	Editorial suggestions (also on figure 19)	YES	Comment is taken into account and requirement adapted accordingly.
6	BGA	Change to “in addition to relevant requirements for...” Some requirements are not relevant for C or even contradictory	YES	This suggestion is taken into account and the GR modified accordingly.
6.1.1	BGA	I propose to add at Art. 6.1.1 the following comment : “At the latest European Stakeholder Committee, ENTSOE stated officially: -to ask for a modification of the IEC standard 400 kV to allow an overvoltage of 440 kV during 20 minutes or more -that it has never been the intention of ENTSOE to impose the IEC 550 kV standard to comply with the 440 kV requirement during 20 minutes or more. -that PGMs may use identical apparatus as the grid operators do.” ELIA has to respect this statement and allow the installation of 400 kV material according to the IEC in force at that moment.	NO	The table mentioned in article 16.2.a(i) determines the minimum voltage withstanding capabilities. The per unit value of 1pu=400kV is states in article 16.2.a(iv). We understand the position of ENTSOE on this topic but at the moment the legal text to which refer to is the NC RfG as published and we cannot derogate from that one although we support the position of ENTSOE for which regards the current and future IEC standards. Until further decision on new standard or legal adaptation ELIA may consider a possible derogation for this requirements.
6.1.1	BGA	According to RfG Art. 18 figure 7, reactive power requirements apply only up to 1.1 pu. What is the reactive behavior in the range 1.1 pu - 1.15 pu?	NO	Outside the range of voltage, the PGM is requested to contribute to his maximum technical limit.
6.1.1	BGA	These requirements only apply on type D as it is inserted under ‘Type D requirements’. This table should be inserted earlier in the document as it has also to apply on all types of PGM’s. On top of that it should be specified that those are the values for 1 pu.	YES	ART 16.2 is a part of art 16 which focus on general requirements for type D PGMs. In the document it is mentioned in the paragraph on type D requirements --> so correct. Afterwards extra requirements on type D SPGM and PPM are mentioned. The values for 1pu are specified in the relative section.
6.1.2	BGA	Should not be an obligation. Remuneration is to be foreseen.	NO	ELIA do not understand why a requirement for protection of the unit itself should be remunerated. In addition, considering the size of the unit this is not considered cost-

				impacting.
6.2	BGA	What is the general rule? I would add here that the TSO will endeavour or mobilise all means possible in order to reconnect the generator to the grid as soon as technically possible.	NO	The GR RfG include the requirement for generators and not the commitment or general operational expectations of the RSOs. The behavior and requirements for exceptional conditions are included, among the other, in the NC Emergency and Restoration. We understand the comment but it is outside the scope of the NC RfG and relative General requirements
6.3.1	BGA	As mentioned in point 2. This is not possible for SPGM between 25 MW and 75 MW connected above 110kV.	NO	We understand the difficulty of specific technologies to comply with the proposed FRT characteristics but the comment of the stakeholder “is not possible” do not allow understanding the real limitations and possible alternative solution/counterproposal to this.
6.3.1	BGA	See earlier remarks regarding Tclear.		See earlier answer.
6.3.2	BGA	Unclear, wrong reference to FGC art 75	YES	The reference is to the previous FTR (version 2002). The text will be edited to specify the 2002 version.
6.4.1	BGA	See earlier remarks regarding Tclear.	NO	See earlier answer (two lines above)
References	BGA	[6] Please refer to enover discussion on type A/B	YES	OK, reference deleted as proposal has been changed. ENOVER minutes are added as annex to formal proposal BCD thresholds
References	BGA	[8] Link to be added	YES	Ok, link added.
3.1.2	BOP	Er dient nagegaan te worden met de windturbineleveranciers in welke mate hieraan kan voldaan worden. Het belang van deze beveiliging is zeer groot voor kleinere eenheden (vooral type A) geconnecteerd aan het distributienet en minder van belang voor type D PPM eenheden. Verder is er geen duidelijke link tussen ROCOF en PPM, wel tussen ROCOF en PGM. Standpunten BOP zijn dat - de huidige frequentievereisten een ruime werkingmarge bieden - er geen net-ontkoppelingbeveiliging zoals vectorsprongbeveiliging voorzien is in PPM eenheden - dit voldoende redenen zijn om de ROCOF vereisten niet toe te passen voor type D PPM eenheden.	NO	We understand the comment of the stakeholder on the one hand, power-electronic based manufacturer were strongly represented in the stakeholder workshops that discussed these issues, on the other power electronic connected devices are usually much more flexible in terms of frequency ranges and withstanding capabilities than SPGM.
3.1.5	BOP	Er dient nagegaan te worden met de windturbineleveranciers in welke mate hieraan kan voldaan worden.	YES	A clarification will be included with respect to the minimum expected behavior of PPM in line the final IGD on Maximum Admissible Active Power Reduction at Low Frequency (31 January 2018). Nevertheless, active power limitation is not accepted if the power generation module does not have inherent technology constraints that are duly demonstrated by PGM owner. It is understood that this proposal has been publically consulted and wind turbines manufacturer had the possibility to react to this. Nevertheless, if technical justification are provided the provisions can be reviewed on a case by case basis.
5.1.2	BOP	Voor PPM dient de voorwaarde zoals voorzien in huidige bijlage G1 behouden te blijven in het FTR. Offshore windparken houden geen actief reservevermogen. (only if windfarm operating at lower active power than max available)	YES	This is already covered in the exhaustive requirement in the Article 15 (2) (c) (ii) of the RfG Network Code. A reference to the paragraph is included in the text.
5.2	BOP	Er dient nagegaan te worden met de windturbineleveranciers in welke mate hieraan kan voldaan worden.	NO	We understand the possible difficulties related to the behavior of renewable generators in system restoration and are open to discuss about the current and future capabilities with the manufacturers. The requirements will take into account such capabilities.
5.4	BOP	Er wordt vandaag gespecificeerd dat dit real-time moet gebeuren. Daar de afstand van de productie-eenheden en het aansluitingspunt aanzienlijk kunnen zijn, dient bij de technische uitwerking van deze voorwaarde hiermee rekening te houden.	NO	The voltage control has to be performed in realtime and takes into account the possible intrinsic delays of communication due to an installation with generators geographically distributed as in the case of a wind park.
5.6.2	BOP	Er wordt vandaag gespecificeerd dat dit real-time moet gebeuren. Daar de afstand van de productie-eenheden en het aansluitingspunt aanzienlijk kunnen zijn, dient bij de technische uitwerking van deze voorwaarde hiermee rekening te houden.	NO	See previous answer.
5.6.2	BOP	Er wordt vandaag in de specificaties niet opgenomen dat bij een beperkte beschikbaarheid van een aantal windturbines, een gereduceerd capaciteit toelaatbaar is.	YES	This is adapted in the text

	<p>In de bestaande specificaties (General requirements G1) werd dit wel opgenomen :</p> <div style="border: 1px solid red; padding: 5px;"> <p>1.10.2 Provisions in case of wind park unavailability</p> <p>The wind park, when all its units are technically available, shall be capable of operating at any point inside the requested P-Q/P profile of the Figure 3. In case of non-availability of units within the wind park -due to failure or maintenance- the reactive power capability might be adjusted based on the current Available Generation Capacity P_{av} instead of P_{nom} (1. P.u as per the Figure 3) which is expressed as following:</p> $P_{av} = \sum_{i=1}^N av_i \times P_i$ <p>Where:</p> <p>N is the number of installed units in the wind farm</p> <p>av_i is the availability factor of a unit i (either 0 or 1)</p> <p>P_i is the production capacity of a unit i during the failure or maintenance.</p> </div> <p>Dit wordt bij voorkeur terug overgenomen in het nieuwe FTR-RfG of de maximale reactieve capaciteit bij (gedeeltelijke) onbeschikbaarheid te beperken tot de limiet van de P/Q curve van de afzonderlijke windturbines, behorende tot de PPM.</p>		
--	--	--	--

5.2.Proposal General Requirements DCC

Reference to relevant section of GR	Stakeholder	Stakeholder comments	Comment adopted?	Elia justification
1.2	EnergyVille/KULeuven	The code details that HV equipment has proven the capability to withstand the required voltage levels in the article. However, it is not clear whether all the different load technologies could withstand and operate correctly under the required voltage levels. Or, this requirement would result in overrating the installation. As a general practice, operators hold the responsibility to ensure sufficient quality in the voltage in order to supply loads in the most effective way. Therefore, this requirement is forcing installations to withstand the maximum levels defined for HV equipment. Whereas, from the connectees point of view, it should be the TSO who must operate within the voltage limits that connectees can withstand.	No	The relevant system operator will operate the grid within limited voltage levels but in exceptional situations this can no longer be guaranteed. If at that point all demand facilities disconnect, the system could become even more unstable. Therefore the HV equipment at the connection point should be able to withstand these situations. Also note that the requirements only apply to the HV equipment at the connection point. Loads inside the demand facility that are sensitive to high voltage levels may be disconnected as a consequence.
1.4.2	EnergyVille/KULeuven	This requirement decreases the maximum reactive import at demand points because of the reactive consumption of the power transformer, which is an asset of the TSO. Consequently, the code is initially locating the need of investing the necessary equipment to compensate the reactive consumption of a TSO-owned power transformer to the distribution/demand units.	No	This requirement defines a capability, not the way of operation. A reactive power exchange outside the defined limits is therefore allowed. The limitation of reactive power exchange is equal, from the network point of view, through the proposed requirement. The level of reactive power which is effectively consumed or injected by the demand facility or (closed) distribution operator could be the same. The only difference is the owner of transformers.
1.9	EnergyVille/KULeuven	A similar comment applies as for the HVDC installations: As a general practice in the industry, it is the responsibility of the TSO to ensure that the harmonic voltage distortion level is below the planning level at all nodes where customers are connected. This is a practice used in the international IEC standards or IEEE recommended practices, see IEC 61000 or IEEE 519-2014. In both documents, distribution equipment is only required to ensure a given harmonic current distortion level below to the defined limits. The code states that 'the level of allowed distortion or fluctuation of the supply voltage on the network at the connection point of a transmission-connected demand facility will not alter from what is stated in article 46 of the current Federal Grid Code'. However, the level of allowed distortion of the supply voltage is set by the TSO harmonic planning levels and, consequently, it is a	No	The Synergrid regulations are perfectly clear on the responsibilities of the TSO and the connectees.

		responsibility of the TSO. This can be controlled, as it is typically the case, by allowing a lower maximum admissible harmonic current injection limits from the load installation. However, this article is directly giving the responsibility of the harmonic voltage distortion to the load, against international standards and practices.		
Introduction	BGA	In the introduction it is stated that the general requirements for DCC are only partially supported by Synergrid. In other words, it is possible that there will be differences between the rules imposed by the TSO and the rules imposed by the DSO's. Such discriminatory approach should be avoided at all times. Therefore, BGA calls Synergrid to strive for a level playing field and to harmonize by developing common requirements for demand facilities connected on the TSO as well as on the DSO grid.	No	There are 2 major parts who are impacting (C)DSO's in the GR DCC: 1) Requirements related to demand units providing demand response service (for demand units providing demand response services connected to the distribution system). This part has the full support of DSO's within Synergrid and was aligned to increase the coherency and avoid discrimination between a transmission-, or distribution-connected demand facility providing demand response services to system operators in terms of technical requirements and legal readability. 2) Requirements related to the interface between the transmission system and (closed) distribution systems. These requirements have to be considered as an Elia proposal (as relevant TSO). This second part is not fully aligned with DSO's but there is no impact on other stakeholder nor on the level playing field
Scope of application	BGA	Only for PGMs with separate pumping and generating machines. See also RfG Art. 6.2 These categories do not include storage devices except for pump storage power generating modules (art. 5(1) and 5(2) of the NC DCC).	Yes	Correct, the text was completed in this way
1.1.1	BGA	BGA asks Elia to check the frequency requirements with the producers of end users' appliances to be sure that the requirements are compliant with those technical characteristics of those appliances, e.g. medical equipment.	No	These requirements only apply for the HV equipment at the connection point, not on equipment in the inner grid of a demand facility or distribution system
1.2.3	BGA	The voltage requirements should also respect EN 50160 as stipulated in article 44 of the Federal Grid Code.	No	Correct, but as mentioned this is stipulated by the Federal Grid Code. There is no incoherence between this requirement of the NC DCC and EN50160.
1.5.1	BGA	Indien geen overeenkomst wordt bereikt, is dan de CREG bevoegd?	No	Yes the regulator (Geschillenkamer) intervenes in that case. (art 29 Electricity Act)
1.6.1	BGA	Indien geen overeenkomst wordt bereikt, is dan de CREG bevoegd?	No	Yes the regulator (Geschillenkamer) intervenes in that case. (art 29 Electricity Act)
2	BGA	It is not clear if the requirements for demand facilities with respect to delivery of demand response services are applicable on all demand facilities or only on the ones that effectively supply – on a voluntary basis – demand response services. On top of that, does the demand facility still has to comply with requirements when it stopped offering demand response services? BGA also assumes that demand response services will be contracted via market based mechanisms, or at least be fairly remunerated. Finally, it is of utmost importance that the impact of the activation of demand response services on other market parties, e.g. BRP, supplier, ..., is neutralized. BGA is of the opinion that the abovementioned elements should be clarified and added – at least in footnote – to requirements.	No	As stated in article 3 of NC DCC these requirements apply to new demand units delivering response services. When the service is stopped, compliance is no longer necessary as the contract and its requirements are no longer of application. The goal of the NC DCC is to define requirements for demand connection. Remuneration and other types of settlement are not part of it.
2.2.2 – 2.2.4	BGA	The requirements for voltage ranges, dead band, maximum frequency deviation to respond, ...have to be – of units connected above 110 kVA - subject to market consultatio	No	Article 9 of the NC DCC mentions that a consultation with stakeholders has to be foreseen concerning different requirements for demand units. The public consultation that was held during March and April 2018 is to be considered as the public consultation.
2.2.5	BGA	Zal dit niet eerder trapsgewijs verlopen, aangezien klanten apparaten zullen afschakelen (aan of uit) <i>Linear proportional response: this shall be achieved following a DR SFC droop: The equivalent droop should be adjustable to equivalent droop between 2% and 12%.</i>	No	The equivalent droop refers to aggregated response over several units that would result in an overall droop reaction.
Scope of application	Febeliec	Met betrekking tot de "Scope of application" wil Febeliec twee belangrijke opmerkingen formuleren, die zij ook reeds herhaaldelijk doorheen de discussie omtrent het FTR en de Network Codes heeft gemaakt, namelijk dat het belangrijk is de definitie van nieuwe gesloten distributienetten scherp te stellen (dus met uitsluiting van deze die ontstaan door louter een juridische wijziging van het statuut	No	L'article 164 du règlement technique précise que le simple fait de changer la qualification juridique d'un utilisateur de réseau de transport en gestionnaire de réseau fermé industriel n'est pas considéré comme un changement qui peut être qualifié de modernisation substantielle au sens de l'article 163. Dès lors les 'general requirements

		van een bestaande industriële site, zoals bijvoorbeeld door een carve-out of spin-off), alsook voor nieuwe demand units die vraagsturingsdiensten leveren aan netbeheerders, waarbij Febeliec steeds de kanttekening heeft gemaakt dat dit vooral moet worden behandeld in de productspecificaties voor het leveren van dergelijke ondersteunende diensten. Het bijkomend voordeel hiervan is dat er zo een level-playing field is tussen bestaande en nieuwe demand facilities die dergelijke diensten leveren. Dit kan het aanbod van dergelijke diensten en de marktwerking enkel ten goede kunnen komen.		DCC' ne vont pas s'appliquer dans le cas précis d'un « carve-out » d'un utilisateur de réseau qui devient de ce fait un CDS. The purpose of defining general requirements for new demand units that deliver demand response services was to create a level-playing field. They are transparent and equal for all new demand units delivering demand response. The existing demand units will also still be able to deliver such services as they are subject to the former requirements.
1.2.1	Febeliec	Met betrekking tot paragraaf 1.2.1, waar Elia onderaan pagina 7 schrijft dat <i>“Therefore Elia will only require the capabilities as demonstrated through IEC type ,testing. It is however of great importance that protection system settings are in line with the above mentioned requirements”</i> vraagt Febeliec toch een bijkomende verduidelijking van Elia. Het is namelijk niet duidelijk of Elia wil dat de internationale standaarden worden toegepast dan wel de bepalingen zoals deze door haar zijn neergeschreven in dit document.	No	The NC DCC defines the requirements. As for today there is no certainty that IEC standards guarantee compliance. Therefore Elia has chosen the minimum requirement (20 minutes). ENTSO-E's position is that IEC standards allow compliance with this requirements especially for 400kV.
1.4.2	Febeliec	Met betrekking tot paragraaf 1.4.2 (pagina 11) wil Febeliec toch opmerken dat hoewel Elia hier schrijft dat <i>“the maximum import or export capacity is equal tot he Power Put at Disposal (PPAD”</i> , dit niet helemaal correct is omdat in bepaalde gevallen een netgebruiker deze PPAD zal kunnen overschrijden (omdat de PPAD lager kan zijn dan de capaciteit van de fysieke aansluiting). Deze mogelijkheid is bovendien ook tarifair voorzien. Febeliec stelt dan ook voor dat Elia dit deel in dat licht herschrijft, teneinde te vermijden dat deze tekst in tegenspraak is met de geldende geplogenheden en het tarifair kader. Ook voor 1.4.3 (p12) geldt deze opmerking.	No	The NC DCC defines requirements, not the way to operate. A reactive power exchange outside the mentioned limits is therefore possible as also stated in the proposal. The PPAD was chosen as this reflects the amount of load that is present within the demand facility or closed distribution system and thus the need for reactive power. When required by the transmission system, the reactive power exchange needs to be kept within the mentioned range.
2	Febeliec	Met betrekking tot heel titel 2 wil Febeliec ten stelligste opmerken dat het hier enkel de aansluiting van nieuwe demand units betreft, vermits DCC enkel van toepassing is op nieuwe installaties, en dat bijgevolg de titel moet worden aangepast. Febeliec verwijst hiervoor ook naar de opmerking die zij hierboven bij dit document heeft geformuleerd hieromtrent. Het voorstel van Febeliec is alvast niet in lijn met de Europese wetgeving en ook niet met de discussies die in het kader van het FTR werden gevoerd. Titels 2.1, 2.2 en 2.3 moeten ook de toevoeging dat dit enkel voor nieuwe demand units van toepassing is krijgen	No	As stated in article 3 of NC DCC these requirements apply to new demand units delivering response services.
2	Febeliec	Bij quasi elke verwijzing in het document naar DSO of DSO als RSO moet ook worden verwezen naar de CDSO als zichzelf of als RSO, door bijvoorbeeld de toevoeging van <i>“and the CDSO insofar the CDSO has not introduced separate or diverging NC DCC Requirements of General Application”</i> . Febeliec denkt hierbij bijvoorbeeld (niet-exhaustief) aan sectie 2.1.2.	No	This concerns a proposal of Elia and the public DSOs as stated in the introduction. The CDSO is also bound to introduce a proposal for general requirements.

5.3.Proposal General Requirements HVDC

Reference to relevant section of GR	Stakeholder	Stakeholder comments	Comment adopted?	Elia justification
Introduction	EnergyVille/KULeuven	“Some of the comments made below relate indirectly to the ENTSO-E grid code”	No	No changes can be made anymore to the HVDC NC itself. It is now a European Regulation that has entered into force. Furthermore it has direct effect into national law. Nothing can be proposed that is in contradiction/different with what is foreseen in the HVDC NC.
General comments	EnergyVille/KULeuven	“Furthermore, it is important to note that the grid code should be equally open to TSO projects as to merchant projects. We feel the latter might be overregulated or could be potentially blocked due to the possibility to create too stringent limits.”	N/A	HVDC NC and implementation thereof are without prejudice of Regulation 714/2009
General comments	EnergyVille/KULeuven	“We believe the maturity of HVDC is grossly underestimated”	No	HVDC experience is very limited in comparison with eg experience and knowledge on production units,...
General comments	EnergyVille/KULeuven	“Reference to RSO can be removed throughout. Are these regional operation centres, and are they the same as an RST?”	No	RSO is Relevant System Operator (as used throughout the whole HVDC NC and as explained at the beginning of the HVDC general requirements)
2.1.1.1	BGA	The imposed durations are more stringent than the durations foreseen in the NC HVDC	No	The HVDC NC requires the TSO to specify the duration. Those durations are for most of

				them not yet specified in HVDC NC itself (and where they are specified in the HVDC NC, the HVDC GR have of course taken the same duration).
2.1.2.4	EnergyVille/KUleuven	"10 ms seems arbitrary (no technical requirement to be so fast), although we are aware of the fact that the number comes from the ENTSO-E code."	No	Requirement is imposed by HVDC NC. No changes can be made anymore to the HVDC NC itself. It is now a European Regulation that has entered into force. Furthermore it has direct effect into national law. Nothing can be proposed that is in contradiction/different with what is foreseen in the HVDC NC.
2.1.2.5	EnergyVille/KUleuven	"The requirement of active power reversal in less than 2 s may limit the HVDC technologies which can be used."	No	Requirement is imposed by HVDC NC. No changes can be made anymore to the HVDC NC itself. It is now a European Regulation that has entered into force. Furthermore it has direct effect into national law. Nothing can be proposed that is in contradiction/different with what is foreseen in the HVDC NC.
2.1.2.5	BGA	Is this feasible, for the convertor as well as for the grid?	No	Idem
2.1.2.6	EnergyVille/KUleuven	"Is it necessary to always have automatic remedial actions in the grid code? Seems that this could be too strict. Aren't these ancillary services?"	No	The TSO will abide by all applicable legislation regarding the ancillary services markets so as not to create any competition distortion.
2.1.3.2	EnergyVille/KUleuven	"Synthetic inertia - Is this really 'site specific'? Not a local problem, but a system problem - perhaps project specific?"	No	See wording of art. 14.2 of HVDC NC: "The principle of this control system and the associated performance parameters shall be agreed between the relevant TSO and the HVDC system owner." Since such an agreement is needed between TSO and HVDC system owner, can only be site specific.
2.1.4	EnergyVille/KUleuven	"Comment on ancillary services as above (comment on 2.1.2.6)."	No	Idem as for 2.1.2.6
2.1.4.1	BGA	Notification or approval?	No	HVDC NC speaks about notification.
2.1.6	EnergyVille/KUleuven	"To allow for different options towards multi-terminal extension, the parameter "specify limit for maximum loss of active power" could be extended with an interval during which this active power is lost. The interval specification during which the active power is lost, is considered in standardization working groups (CENELEC) and is an ongoing topic within research (Promotion, Abedrabbo et al.)."	No	Remark is noted.
2.2.1.1	BGA	1 pu is not specified	No	HVDC NC states that the establishment of the reference 1 pu voltage shall be subject to coordination between the adjacent relevant system operators.
2.2.1.4	EnergyVille/KUleuven	"This is a significant fault ride through period - 3 seconds is a very long time and perhaps this could block technology. Why is the period taken to be 3 seconds? Technology-wise, this is possible, but it comes at a cost. Compared to other grid codes, this seems a stringent limit, and quite slow (below a comparison to Tennet is included – a European TSO with extensive experience with HVDC). It would be preferable to reduce the mandatory recovery time and have longer conditions in site specific cases."	No	The value of 3 seconds has been set taking into account the values and requirements of the NC RfG so that the HVDC systems are the last to disconnect in case of a major grid disturbance.
2.2.1.4	BGA	Two values at 0.9 pu : 3 sec and always	No	0.9 pu is the minimum steady-state voltage after incident
2.2.1.5	BGA	What with 2.2.1.3, there it is mentioned case specific.	No	These paragraphs refer to two different things: <ul style="list-style-type: none"> - 2.2.1.3 is indeed site specific but refers to wider voltage ranges or longer minimum times for operation (within the voltage ranges 110 – 300 and 300 – 400 Kv, so covered by Annex III of the HVDC NC) - 2.2.1.5 refers to voltage ranges not covered by Annex III
2.2.5.2	EnergyVille/KUleuven	"(b) STATCOM mode: Under given events, such as a DC link fault, this requirement is not possible unless the use of a very specific converter configuration (not available with all HVDC manufacturers) or the installation of additional equipment to both disconnect the line and supply voltage to the converter DC side."	No	The connected HVDC system should be able to disconnect (not necessarily instantaneous) the DC connection and operate in STATCOM mode. To this end, the necessary HVDC disconnection equipment has to be foreseen. This is technically feasible for all converter manufacturers and has to be installed by the project owner.
2.2.5.2	EnergyVille/KUleuven	"All previously specified' is not clear. Is this 'in this article'?"	Yes	Clarification that this refers to all modes specified in 2.2.5.1 and 2.2.5.2
2.2.5.4	EnergyVille/KUleuven	"of the change of reactive power' - we assume that this relates to the time constant of the controllers, but it must be clarified"	No	The remark is correct, however the current proposal is sufficiently self-explaining.
2.2.5.5	EnergyVille/KUleuven	"range of 99%' - this should be ±1%. This is very unclear and should be rephrased."	Yes	Remark is correct, text adapted.
2.2.6.1	EnergyVille/KUleuven	"What is 'low and high voltage' - is this defined?"	No	See wording used in art. 23 of HVDC NC
2.2.7.1	EnergyVille/KUleuven	"As a general practice in industry, it is the responsibility of the TSO to ensure that the harmonic voltage distortion level is below the planning level at all nodes where customers are connected."	No	The Synergrid regulations cover this subject with obligation of the TSO towards third party connections and vice versa.
2.2.7.1.	BGA	Both articles are referring to the Synergrid regulations, but the relation with the Synergrid regulations is not clear. Why is there no reference to IEC? We do not see the relation with Synergrid. Why not IEC?	No	Idem

2.3.1.1	EnergyVille/KUleuven	“How does this differ from 2.2.1.4?”	No	There is no difference. Fault ride through capability means the same thing as the minimum requirement to stay connected.
2.3.1.1	BGA	Two values at 0.9 pu : 3 sec and always	No	0.9 pu is the minimum steady-state voltage after incident
2.3.1.5	EnergyVille/KUleuven	“ Point (a) is defining a very specific control philosophy to the converter. The way how the converter is controlled (or whether it has a current controller) should be a decision of the manufacturer based on its experience and practice. The requirement should only request for the controllability of positive and negative sequence components during a fault instead of 'there shall be separate positive and negative sequence current controllers'. As an additional note, during an asymmetrical fault, it may be also desired to control the negative sequence of the voltage (not stated here). For this reason, we suggest to define it more generically to avoid giving an unfair competitive advantage to certain manufacturers. • Point (c) is not clear because the HVDC converter needs to make use of a second harmonic current in order to control the negative sequence during the asymmetrical fault. We imagine that the objective of this point is to require that this event does not result in any transfer of a distortion through the DC link, but this is not clear from the text. However, as the grid code is only related to the interaction with the AC side, the operation at the DC side should not be defined here.”	Yes	Point (a): Remark is valid Point (c): Indeed, no second harmonic distortion may be transferred to the DC-side and DC-cable.
2.4	EnergyVille/KUleuven	“ We find that the code should give some indications about network characteristics in order to already face, obtain and prepare the models to be used in future connections.”	No	Remark noted. However, this information can be obtained in agreement with the TSO, but is outside the scope of this NC.
2.4.1.1	EnergyVille/KUleuven	“ Clarify voltage constraints in the last sentence - what level is this? This is unclear. Deviation should be maximum 5%! Please note that it is also wrongly phrased in the ENTSO-E grid code.”	No	This is wording of HVDC NC
2.4.4	BGA	Germany has already experienced difficulties as a result subsynchronous torsional interactions which has led to problems and costs at the grid users. Therefore, the transmission system operator should demonstrate that the existing installations as well as new installations will not be impacted by the subharmonic distortions. Duitsland ervaart hier problemen mee. De netbeheerder moet aantonen aan de bestaande netgebruikers dat bestaande en nieuwe installaties niet geïmpacteerd worden.	No	Remark is duly noted. Already for the ALEGrO installation (not subject to the HVDC NC), these studies have already been undertaken.
2.4.6.2	EnergyVille/KUleuven	“• What are the items that should be specified? Contain but are not limited to: harmonic impedance of the transmission grid up to sufficiently high frequencies. • This is an unusual specification to include in a grid code.”	No	For the items that should be specified, see wording of art. 33.2 of HVDC NC. Even if it would be unusual, there is no choice since it is foreseen in the HVDC NC.
2.5.1.1	EnergyVille/KUleuven	“ 'Proof that the system owner will demonstrate that protection system... has not been used in other similar installations'. This is overly restrictive and should be deleted.”	No	It is the mission and responsibility of the TSO that the overall grid stability is ensured. Surprises should be avoided at all costs.
2.5.2.1	EnergyVille/KUleuven	“ 3 months seems very slow for Elia to review a protection and control scheme. This should be project specific”	No	Elia believes 3 months is just about right for review of possible new and innovative protection schemes. The 3 months review time has been chosen as a maximum delay based on a common census between the different expert departments that have to coordinate. This value can be reassessed in the future after new connections of HVDC systems. The TSO experts also point out that profound investigations are necessary in order to assume the TSO’s responsibility of the overall grid stability.
Section 3	EnergyVille/KUleuven	“There are many proposals for the technology for future wind farm connections with HVDC (e.g. Diode Rectifier Unit...). This requirement could be blocking novel technologies and should be restricted. Different technologies fundamentally change this whole section.”	No	Comment is unclear. These clauses deal only with the AC grid interface. Which technology is chosen within the WPP is entirely free.
3.1.6.1	BGA	Both articles are referring to the Synergrid regulations, but the relation with the Synergrid regulations is not clear. Why is there no reference to IEC?	Yes	Text has been adapted.
3.2.3.1	BGA	Synergrid has no requirements as regards subharmonic distortions. The requirement related to power quality should therefore be set with consent of the PPM owners.	Yes	Text has been adapted
4.1.1.1	EnergyVille/KUleuven	“ Why would the TSO set the control hierarchy? Again, this raises questions on implicitly favouring manufacturer-specific implementations. What level of controller is meant here- dispatch? This should be clarified or removed.”	No	Because art. 51.1 of the HVDC NC explicitly requests that “The relevant system operator shall specify the automatic controller hierarchy per HVDC converter unit.”
4.1.1.2	EnergyVille/KUleuven	“ Operation should follow the other grid codes. More specifically, it is expected that the HVDC link is either a regulated link, and will follow the ENTSO-E network codes on system operations, emergency and restoration, Forward Capacity allocation, electricity balancing and Capacity	No	See wording of art. 51.4 of HVDC NC: “With regards to each signal, the relevant system operator may specify the quality of the supplied signal.” And it goes without saying that when specifying this the RSO should respect all applicable legislation (like the other NCs).

		allocation & Congestion Management.”		
4.1.4.1	EnergyVille/KUleuven	“RST - what is this? Should this be RSO?”	Yes	Correction made
4.1.4.1	EnergyVille/KUleuven	“• Under what conditions are these models provided? Should this be under NDA? • Mutual agreement on how detailed this should be – ‘of sufficient detail’?”	Yes	Correction has been made. It is something that can be specified by the TSO. (HVDC NC does indeed not speak about an agreement)
	EnergyVille/KUleuven	“ In this document, as well in other grid codes, such as the DCC code, harmonic limits are defined to the connectee by the maximum allowable voltage distortion limits. As a general practice in the industry, it is the responsibility of the TSO to ensure that the harmonic voltage distortion level is below the planning level at all nodes where customers, or other types of connectees, are connected. This is a practice used in the international IEC standards or IEEE recommended practices, see IEC 61000 or IEEE 519-2014. In both documents, connected installations are only required to ensure a given harmonic current distortion level below to the defined limits. The DCC code states that 'the level of allowed distortion or fluctuation of the supply voltage on the network at the connection point of a transmission-connected demand facility will not alter from what is stated in article 46 of the current Federal Grid Code', The HVDC code is giving the same message by 'specify voltage and distortion limits'. However, the level of allowed distortion of the supply voltage is set by the TSO harmonic planning levels and, consequently, it is a responsibility of the TSO. This can be controlled, as it is typically the case, by allowing a lower maximum admissible harmonic current injection limits from the installation. However, this requirement is directly giving the responsibility of the harmonic voltage distortion to the connected installation, against all international standards and practices.”	No	The Synergrid regulations are perfectly clear on the responsibilities of the TSO and the connectees.
	EnergyVille/KUleuven	“ Throughout the text, the description 'HVDC system owner' is used to describe the technology vendor and manufacturer. This is very confusing because the vendor does not own and utilise the installation, nor does it control the requested features to provide ancillary services in the AC system”	No	HVDC system owner is the wording used by the HVDC NC itself. It would then be his responsibility to ensure that the buys materials that respect the HVDC NC.
General comment	Febeliec	Febeliec volgt Elia in haar logica dat NC HVDC binnen afzienbare tijd waarschijnlijk enkel een impact zal hebben op Elia als TSO en RTSO, maar wil toch opmerken dat door snel veranderende technologische evolutie dit toch zou kunnen veranderen. Bijgevolg zal dit document dan moeten worden herzien, onder andere indien dergelijke toepassingen eveneens in (gesloten) distributienetten zou worden toegepast.	No	This is already explained at the beginning of the general requirements document + when relevant it is always mentioned RSO (in addition to the TSO).
General comment	Febeliec	Febeliec wil toch de opmerking herhalen, zoals ook aangehaald tijdens de WG SO/EMD alsook de workshops omtrent het FTR, dat de bepalingen in dit document quasi allen site-specifiek zijn en dat het bijgevolg moeilijk is voor een toekomstige investeerder om a priori een duidelijk zicht te krijgen op welke verplichtingen er van toepassing zullen zijn. Febeliec begrijpt deze aanpak van Elia, onder andere omwille van het geschetste technologisch snel evoluerend kader, maar betreurt dit toch.	No	This is due to the limited HVDC experience and knowledge.
Black Start	Febeliec	Met betrekking tot hoofdstuk 6 omtrent blackstart, en zoals ook aangehaald tijdens de WG SO/EMD alsook de workshops omtrent het FTR, zou Febeliec toch een verduidelijking willen zien met betrekking tot het onderscheid tussen de scope van blackstart zoals hier beschreven en blackstart zoals vermeldt in het FTR, waarbij het, zoals aangegeven door Elia in bovenvermelde meetings, om verschillende diensten gaat en een e HVDC installatie geen blackstart diensten kan aanbieden zoals beschreven in het FTR. Febeliec zou deze verduidelijking vermeld willen zien, om alle verwarring te vermijden.	No	These requirements are site specific and will be specified on a case by case basis. See also article 37, §3 of the HVDC NC requiring that “The relevant TSO and the HVDC system owner shall agree on the capacity and availability of the black start capability and the operational procedure”.
General comment	BGA	The Elia proposal for general requirements HVDC leaves most points open for an ad hoc solution. Although this approach has the advantage of flexibility, it has also some downsides: (1) potential investors will have difficulties to have a view on the requirements that will be applicable on the installation and (2) it will be difficult to ensure a level playing field between the projects.	No	This is due to the limited HVDC experience and knowledge.

5.4.Proposal General Storage Requirements

a) Specific remarks on the General Storage Requirements proposal

Reference to relevant section of GR	Stakeholder	Stakeholder comments	Comment adopted?	Elia justification
4.1.3	confidential	Generally, both EN 50549-1 and EN 50549-2 define a minimum droop of 2 %, which would result in a gradient of 100 % <i>PR</i> . The scope of EN 50549-1 and 50549-2 both include storage systems. That is why [confidential] highly recommends to adapt the selectable range for s1 and s2 to 2 – 12 %. If a faster reaction is required by the DSO's, it could be possible to lower the droop down to 1 %, but less is not beneficial for the grid.	Partially Accepted	We agree that a minimum selectable droop of 0.1 % will not be likely to be implemented. This will be adapted in the proposal to request a droop between 1 and 12 %. Please note that the current s1 Droop is requested to comply with the Article 15.3 of the Emergency Network Code: in the case the SPM is in full charging at the moment the LFSM-U threshold is reached a reverse into discharging will not be achieved prior to 49 Hz with 2% droop (UFLS threshold).
4.1.5	SMA	Logical Interface should be understood in the way that it can be realized via a communication interface, not necessarily a separate binary input connector. Add note: This logical interface can be realized using a PGM communication interface	NO	The interface here refers to the possibility to receive a remote signal. So the communication interface is not to be generalized as a complete communication interface.
4.1.7 4.1.2	SMA	In order to compensate fluctuation of local loads (as used in Energy Management Systems), high rates of change of active power may be necessary. In these cases, high rates shall be allowed. Add Sentence: Control systems that minimize local load consumption, are exempted.	NO	We understand the reasoning, please note that we do not enforce a general requirement. Any limitation would be site specific and could be discussed during the connection study phase.
4.2	SMA	If a communication interface exists, it can be used for charging / discharging requests. Add sentence: If a real time communication interface exists, it can be used for this purpose.	NO	We understand the reasoning, adding the new suggestion might result in misunderstanding of other stakeholders.
1	BGA	De omschrijving van de opslagsystemen die onder het toepassingsgebied vallen blijft onduidelijk. 1.Waar is de uitzondering voor noodbatterijen vermeld? 2.Batterijen die geen netdiensten leveren (bijvoorbeeld UPS; peak shaving in industriële omgeving) moeten buiten de scope vallen: enkel batterij die marktdiensten aanbieden mogen onder deze regelgeving vallen. 3.Wat met andere vormen van opslag naast elektrisch (condensator): mechanisch (vliegwiel); batterijen (chemisch),	YES	The applicability of the requirement will be adapted for clarification With respect to emergency application / UPS, please note that this has been originally addressed in the last paragraph of the section 1. The aspects related to the technology of storage (chemical, mechanical) where discussed during the stakeholder workshop, please refer to the presentations for more details.
1	BGA	Er wordt nergens gewag gemaakt dat dergelijke installaties beperkte levering /afname van energie in de tijd hebben. Hoe zal hiermee omgegaan worden	NO	In general the document covers only technical connection requirement, ancillary services are out of the scope of this document.
1	BGA	Wat is de definitie van nieuw in deze context?	NO	New in this context is simply referring to new installations that are expected to be connected in the future.
1	BGA	RfG describes only requirements for pump hydro in the charging mode.	NO	The article 6 paragraph 2 stipulates that pumped storage shall fulfill RfG requirements both in generating and pumping operation modes.
2	BGA	What is exactly meant by this? Does it means that the regulation does not cover storage at a demand facility?	NO	The regulation is applicable to SPM as per the provided definition independently whether they connected within a demand facility or a generation facility.
2	BGA	The definition should be reviewed and improved, e.g: -Electrical energy is usually not stored, but stored in another form (cinetic, chemical, ...) -Should we read 'storing and delivering' or storing OR	YES	We agree that Electrical Energy is usually stored in other form, this has been highlighted in the stakeholders workshops. The actual definition is adapted; The applicability of the connection requirement will be adapted, in general SPM strictly covering emergency applications and not offering ancillary services are out of scope in term of technical requirements.

		delivering'? What if it's only one of the two? -If there is no injection of energy into the public grid, then there's no 'delivery into a single electrical point of connection', hence the unit is not covered by the regulation?		
2	BGA	De bepaling van de SOC moet rekening houden technische kernmerken van de installatie.	YES	Reformulation to take into consideration possible limitation that can be justified by the facility owner.
2	BGA	Non-stationary application should be excluded from the regulation, as they present very specific characteristics that cannot be covered by the general requirements on storage. For example, an EV charging station does not have a state-of-charge. In all cases, EV charging station without V2G possibility should clearly be excluded from the regulation as they do not constitute storage from the point of view of the grid	NO	The GR will be adapted to take into consideration possible limitation with respect to providing SOC provisions. As introduced in the Stakeholder Workshops, non-stationary storage application will have an important impact on electricity system, therefore the need to define minimum technical requirements.
4.1.3	BGA	RfG NC does not apply to storage devices. It should not be allowed to make this reference? See also this reference below. Art.15 of RfG applies only to type C&D.	NO	It is mentioned in the introduction that the RfG is only applicable to pumped-storage application hence the current requirements aims to close the gap. The requirement on LFSM-U are needed for all storage types to address the article Art. 15-3 of the Emergency and Restoration Network Code
Figure 2	BGA	See definition of Pmax. Prated = 0.5 x Pmax. Not logic: therefor the proposal to modify this in a value of Pmax instead of DeltaP/Prated	YES	The figure will be adapted to use Pmax instead Prated, note that the reaction is always formulated as a ration of $\Delta P/P_{max}$
Table 1	BGA	Settling time definition is missing	YES	A definition will be included
Table 1	BGA	First reaction definition is missing	YES	A definition will be included
4.1.5	BGA	Hoe wordt dit signaal aangeleverd? Elia moet verantwoordelijk zijn voor de aanlevering van het signaal tot de asset. Wanneer kan Elia dit sturen? Niet tijdens 'Normal' of 'Alert' state.	NO	In general the requirement for remote control of active power is applicable during normal operational mode where communication means are available.
4.1.6	BGA	Zeer smalle range waar deze eenheden terug mogen aansluiten.	NO	The range is acceptable considering normal frequency operational range, the goal is to avoid adverse impact during emergency and restoration state. The range is similar to the one required for PGMs as well.
4.1.6	BGA	Definitie? Niet duidelijk, gelieve te herschrijven	YES	Reformulated to clarify that this relevant to the connection of the main convertor of the SPM. The paragraph aims to clarify that no restriction is intended following electric vehicle connection behind the main connection point.
4.2	BGA	Aangezien dit van toepassing is op thuisbatterijen. Wat bedoeld men hiermee: een ethernetpoortingang of wifi? Elia zelf moet verantwoordelijk zijn om het signaal tot hier te krijgen.	NO	The requirement state that the SPM shall be equipped by a port to receive a signal, conveying the signal up to the SPM is not within the scope of the connection requirement.
4.2	BGA	Waarom geen 2 signalen? Wat is het idee erachter? At low frequency charging has to stop, but - with only one order - also batteries generating power will cease injection.	NO	The requirement is similar to the provisions for conventional units, this can be used for example to solve congestion management. This requirement is not related to frequency management which are covered by FSM and LFSM requirements.
5.1.1	BGA	Waarom moet Elia een setpoint kunnen sturen voor deze batterijen? Indien noodzakelijk moet hiervoor een markt worden gecreëerd. Dit mag niet van toepassing zijn wanneer de markt in 'normal' of 'alert' modus is. Eenmaal Elia de sturing overneemt, moet hier een vergoeding tegenover staan (energie/alternatieve	NO	The connection requirement for storage or conventional generation units is defining needed technical capabilities. Certain functions can be provided in form of ancillary services during normal operation mode and could have specific remuneration provisions that are out of the scope of this document.

		opportunities)!		
5.1.1.	BGA	Zeer smalle range waar deze eenheden terug mogen aansluiten in geval van wederopbouw van het net.	NO	The range is acceptable considering normal frequency operational range, the goal is to avoid adverse impact during emergency and restoration state.
5.1.1	BGA	LFSM becomes active at wider values than 49.9 and 50.1. So impossible: proposal to delete this sentence.	NO	The requirement specifies that the limitation are applicable unless the SPM is subject to LFSM activation. The requirement in this case practically covers only the range in-between (LFSMU 49.9~49.8 and LFSM-O 50.1~50.2)
5.2	BGA	RfG niet van toepassing op batterijen Wat wordt bedoeld met 'beside'? 'In addition to'?	NO	Indeed the RfG is not applicable to storage except for pumped-storage. The approach that has been discussed with stakeholders which is briefly described in the introduction aimed to align with the relevant requirement from the RfG and introduce adaptations to take into consideration the intrinsic capabilities or limitation of storage system (eg the constraints on minimum state of charge).
5.2.1	BGA	Quid connected to DSO?	NO	Such requirement is to be prescribed by the Relevant System Operator, a best effort for alignment has been already made.
5.2.3	BGA	Aangezien dit van toepassing is op thuisbatterijen. Wat bedoeld men hiermee: een ethernetpoortingang of wifi? Elia zelf moet verantwoordelijk zijn om het signaal tot hier te krijgen.	NO	The requirement state that the SPM shall be equipped by a port to receive a signal, conveying the signal up to the SPM is not within the scope of the connection requirement.
5.2.3	BGA	Waarom geen 2 signalen? Wat is het idee erachter? At low frequency charging has to stop, but - with only one order - also batteries generating power will cease injection.	NO	The requirement is similar to the provisions for conventional units, this can be used for example to solve congestion management. This requirement is not related to frequency management which covered by FSM and LFSM requirements.
5.4	BGA	Indien een batterij embedded is in een industrieel net of CDS, moet het mogelijk zijn om de eis van reactief vermogen ook te laten invullen door andere assets. Indien de batterij niet embedded is, hebben we de volgende vragen. Hoe moeten we dit aantonen? Wenst Elia het reactief vermogen op afstand te kunnen sturen en op welke manier?	NO	Reactive power capabilities for storage application is aligned with the provisions for PPMs. For Storage connected within C-DSO the requirement are to be defined by the RSO. In case of Storage connected to industrial sites the capabilities should be met at the converter or the step-up transformer compensation is therefore not required.
5.4	BGA	Values needed for all voltage levels	NO	The voltage values are included in the Figure 4
5.4	BGA	Investeerder worden naar hogere uitgaven geduwd. Welke vergoeding voorziet Elia om de full capability aan te bieden?	NO	This is a connection requirement defining the needed technical capabilities. Relevant requirements that could be provided in form of ancillary services have specific remuneration provisions that are out of the scope of this document.
5.6	BGA	Only for generating mode, not for charging mode	YES	Post fault active recovery is applicable for both modes, the text is adapted to take into consideration the technical capabilities and the system needs.
6.1.3	BGA	Requirements to add in the text or as attachment.	NO	The detailed requirements are publically available in Elia website, please note that the weblink is not permanent and subject to change.
6.1.4	BGA	To specify in detail	NO	The detailed requirements are publically available in Elia website, please note that the weblink is not permanent and subject to change.
6.1.1	BGA	Meaning 'as specified in the connection agreement	YES	A reference to the connection agreement is included
6.2	BGA	'Islanding' is niet relevant voor batterij.	NO	The requirement is maintained, there is no technical limitation for storage application in that sense.
6.2	BGA	Moet in het aansluitingscontract staan.	YES	A reference to the connection agreement is included
6.3	BGA	For consistency and level playing field change towards: the required reactive capabilities should be met at the HV side of the step up transformer if existing; otherwise it should be met at the convertor terminals	NO	The reactive power capabilities for SPM are aligned with the PPM requirements, which are indeed required at the connection point for type C and D.

6.3	BGA	Hoe komt Elia aan deze waarden?	NO	Such provisions are aligned with the values that has been requested for PPM.
6.3	BGA	Dimensions on the P axis not specified	NO	The axis is in per unit dimension
6.3	BGA	Max. voltage should be 1.1 pu and not 1.18 pu	NO	Such provisions are aligned with the values that has been requested for PPM.
7.1	BGA	The FRT applies in RfG only in generating mode	NO	FRT immunity is applicable for both charging and discharging modes.

b) General remarks on the General Storage Requirements proposal and the inclusion in the Federal Grid Code proposal

Topic	Stakeholder	Stakeholder remarques / opmerkingen	Elia justificatie - Nederlands	Elia justification - français
Derogations	Febeliec	Op het vlak van derogaties wil Febeliec bovendien ook nog eens ten stelligste de nadruk leggen op de discussies rond opslageenheden die niet behandeld worden door de Europese Network Codes (tenzij dan hydro pump storage eenheden die wel onder RfG vallen), daar voor opslageenheden geen derogaties onder het kader van de Connection Codes kunnen worden toegekend	Het artikel 74 §3 dat de afwijkingsprocedure beoogt, werd uitgebreid voor asynchrone opslag. Merk op dat de impact van het spanningsniveau bij het bepalen van deze drempelwaarden niet relevant is voor asynchrone opslag.	L'article 74 § 3 qui vise les procédures de dérogation a été élargi aux parcs non synchrones de stockage. Pour l'impact de niveau de tensions dans la détermination des seuils, notez que ce n'est pas relevant pour les parcs non synchrones de stockages.
Noodgeneratoren	Febeliec	Ten aanzien van dit document wil Febeliec toch een aantal essentiële bedenkingen maken en moet Febeliec bijgevolg een groot voorbehoud formuleren. Het is voor Febeliec onduidelijk welke de wettelijke status is van dit document, wetende dat storage (anders dan hydro pump storage) niet binnen het toepassingsveld van de Europese Network Codes valt en er bijgevolg geen enkele Europese verplichting noch juridische basis is voor dit document. Febeliec apprecieert de betrachting van Elia om toch te voorzien in een dergelijk document dat als leidraad kan dienen voor alle discussies omtrent het FTR, maar ook alle andere al dan niet gereguleerde documenten die op nationaal of regionaal niveau nog zullen moeten worden besproken en al dan niet aangepast. Evenwel is er door het gebrek aan verankering in Europese Connection Network Codes bijvoorbeeld ook geen enkel kader voor derogaties, wat wil zeggen dat alle bepalingen in dit document die verwerkt (zullen) worden in het FTR alsook de andere hierbovenvermelde documenten onverminderd en zonder enige uitzondering noch uitzonderingsprocedure van toepassing zullen zijn op alle opslageenheden in het Belgische systeem (of toch op zijn minst voor wat het Federale luik daarvan betreft). Dit is voor Febeliec niet aanvaardbaar, zeker ook omdat een aantal elementen in het document (zie hieronder) niet volledig in lijn zijn met de discussies in de workshops of niet in de diepte werden behandeld.		
	Febeliec	Febeliec wil onder andere verwijzen naar de herhaaldelijke opmerkingen met betrekking tot noodbatterijen, die volgens haar uit de scope van dit document en de bijkomende bepalingen moesten worden gehouden. Deze opmerkingen werden door Elia positief onthaald, maar hiervan is evenwel geen enkel spoor terug te vinden in het document. Meer nog, Elia spreekt in het document op verschillende plaatsen over "all SPMs A, B, C, D", dus met inbegrip van alle noodbatterijen, wat bijgevolg absoluut niet in lijn is met de toezegging van Elia en al helemaal niet met de positie van de stakeholders. Bovendien is dit punt zelfs aberrant te noemen, als men weet dat Elia in de andere General Requirements spreekt over redundante communicatieverbindingen met backup stroomvoorziening (24u). Dit impliceert dat Elia verplichtingen wil opleggen aan gebruikers, waarbij deze door die verplichtingen meteen bijkomende verplichtingen gekoppeld aan opslageenheden opgelegd krijgen, welke evenwel door die installaties mogelijkerwijze niet kunnen noch zullen worden uitgevoerd, omdat deze niet coherent zijn met het doel van de initiële verplichtingen. Febeliec betreurt ten stelligste deze aanpak van Elia en hoopt dat Elia vooralsnog zal terugkomen op haar positie en deze zal laten aansluiten bij de engagementen aangegaan tijdens de workshops	Het artikel 1 §4 is werd voor dit punt verduidelijkt : de noodbatterijen maken geen deel uit van het toepassingsgebied van het technische reglement.	L'article 1 § 4 a été clarifié sur ce point : les batteries de secours sont exclues du champ d'application du règlement technique.

		omtrent het FTR.		
	Febeliec	Febeliec zou trouwens ook duidelijk willen zien dat deze verplichtingen enkel van toepassing zijn op nieuwe eenheden, waarbij het concept “nieuw” zal moeten worden gedefinieerd, vermits ook hier het ontbreken van een Europese wettelijke basis kan leiden tot onverwachte gevolgen en retroactieve toepassing van verplichtingen indien hier niet oordeelkundig wordt omgesprongen door Elia bij de bepaling van de scope en reikwijdte van dit document.	Het artikel 74 § 2, 2° werd verduidelijkt omtrent de	L’article 74 § 2, 2° a été clarifié sur l’étendue de l’imposition des exigences : il n’y a plus d’impositions rétroactives.
	Febeliec	Febeliec blijft zich bovendien afvragen hoe Elia, die expliciet de batterijen van elektrische voertuigen opneemt in de scope van dit document en die dus SPMs worden, de daarbij horende verplichtingen wil gaan toepassen en opvolgen op in de Belgische Control Area (dus ook buiten het Federaal transmissienet) en de daarmee verbonden faciliteiten. Het is voor Febeliec heel onduidelijk welke dan de rollen en taken van industriële gebruikers en/of gesloten distributienetten zullen zijn, vermits deze SPMs zich kunnen verplaatsen doorheen de verschillende netten en al dan niet ermee verbonden zullen zijn. Febeliec herinnert zich van de discussies in de workshops omtrent het FTR dat Elia aangaf de verplichtingen vooral op te willen leggen aan de laadpunten voor deze mobiele SPMs, maar ziet dit niet duidelijk weerspiegeld in dit document. Bovendien blijven er ook dan nog vragen over hoe bijvoorbeeld de structurele data, de State of Charge of de gradiënt van de charging en discharging mode of andere parameters van een SPM zullen moeten worden bepaald en gecommuniceerd. Febeliec wil ten laatste hierbij nog opmerken dat zij hoopt dat de aanpak van Elia is afgestemd met op zijn minst dezen van de rest van de Europese lidstaten, omdat dit anders kan leiden tot een extra toegangsbarrière voor dergelijke voertuigen in België in vergelijking met andere landen als aparte standaarden moeten worden ontwikkeld voor België.	De elektrische voertuigen maken geen deel uit van het toepassingsgebied van dit technisch reglement: het artikel 1 § 4 werd in die zin vervolledigd. In de definitie van asynchrone opslag (art. 1, 30) zijn laadpunten, meer bepaald voor elektrische voertuigen, geïntegreerd. Elia zal actief betrokken zijn in het definiëren van nieuwe Europese aansluitingsvereisten voor opslag. De huidige voorgestelde vereisten zijn besproken geweest met andere leden die ook werken op dit onderwerp. De data vereisten op beschikbare ‘Stae of Charge’ werd aangepast om de specifieke situaties in rekening te nemen wanneer dergelijke data technisch gezien niet beschikbaar zou zijn.	Les véhicules électriques sont exclus de l’application de ce règlement technique : l’article 1 § 4 a été complété en ce sens. La définition du parc non-synchrone de stockage (art 1, 30°) intègre les bornes de recharge notamment de véhicules électriques. Elia sera activement impliqué dans la définition de nouvelles exigences européennes de raccordement pour le stockage. L’exigence actuelle proposée a été discutée avec les stakeholders qui travaillent actuellement sur le sujet. Les exigences en matière de données sur l’état de charge disponible ont été adaptées pour prendre en considération des cas spécifiques où de telles données ne pourraient pas être techniquement disponibles.
	Febeliec	Met betrekking tot de verplichtingen voor SPM type D (en naar de toekomst mogelijk ook type C of zelfs B of A) heeft Febeliec de vraag of deze ook van toepassing zullen zijn op pump storage eenheden in het Belgische systeem, dan wel of er andere bepalingen van toepassing zullen zijn, wetende dat deze pump storage eenheden wel onder de NC RfG vallen (maar daardoor bijgevolg bijvoorbeeld ook derogaties kunnen aanvragen).	Merk op dat pompopslag onderworpen is aan de RfG bepaling zoals bepaald in artikel 6(2) dat een exhaustief voorschrift is. Hierdoor zijn ook de PGM voorschriften ivm substantiële modernisering van toepassing.	Veillez noter que les ‘pump-storage’ sont soumises aux dispositions du NC RfG mentionnées à l'article 6 § 2, qui est une prescription exhaustive. Par conséquent, les dispositions relatives aux PGMs pour une modernisation substantielle sont également applicables.
	Febeliec	Febeliec vraagt zich in het algemeen af hoe pump storage eenheden in het FTR worden behandeld, vermits er voor deze eenheden ook een belangrijk onderscheid te maken valt tussen bestaande en nieuwe eenheden, al dan niet door substantiële modernisatie van bestaande eenheden. Zullen zij in de scope van dit document worden behandeld dan wel volgens de bepaling in de NC RfG.		

6. Règlement Technique Fédéral / Federaal Technisch Reglement

6.1. Titre I. – Généralités / Algemeen

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

Topic	Stakeholder	Stakeholder comments	Elia Justification – Nederlands	Elia Justification - français
Consistentie	BASF	<u>Opmerking:</u> bij de definiëring van begrippen dient steeds de nodige consistentie te worden bewaakt tussen het federale en regionale niveau, in het bijzonder met het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (“TRDE”)	De definities werden nagekeken, met een bijzondere aandacht voor deze aspecten	Les définitions ont été vérifiées, en mettant un accent particulier sur ces aspects

		en het Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet ("TRPV"), alsook met de diverse gereguleerde en niet-gereguleerde contracten van Elia.		
Gebruik definities	Infrabel	Opmerking: het is ook aan te raden om de definities steeds met hoofdletter aan te duiden zodat het duidelijk is wanneer een definitie gebruikt en wanneer een generieke term.	Dit is niet gebruikelijk in regelgeving, itt. contracten.	Ce n'est pas commun en matière de réglementation, contrairement aux contrats.
	FEPEG	de gedefinieerde begrippen moeten eenduidig zichtbaar zijn in de tekst, bijvoorbeeld door ze aan te duiden met een hoofdletter;	Zie behandeling commentaar Infrabel	Voir traitement du commentaire d'Infrabel
Toepassingsgebied	FEPEG	Een definitie van het toepassingsgebied van dit FTR ontbreekt, bijvoorbeeld netkenmerken volgen bijlage N1, deze regels gelden enkel voor de regelzone, ...	De artikelen geven aan tot wie zij zich richten (bv. regelt een bepaling enkel de aansluiting van transmissienetgebruiker of legt ze eisen op op installaties van de netgebruiker (bv. PGM B), waardoor ook netgebruikers, niet aangesloten op het transmissienet gevat worden door de eisen opgelegd door het technisch reglement. In artikel 38 wordt dit onderscheid via een aparte paragraaf toegelicht. Ook de definities werden in dit licht herbekeken.	Les articles indiquent qui ils ciblent (par ex., une disposition réglemente uniquement le raccordement de l'utilisateur du réseau de transport ou impose des exigences aux installations de l'utilisateur de réseau (PGM B, par ex.), de sorte que les utilisateurs de réseau, non raccordés au réseau de transport, sont aussi soumis aux exigences imposées par le règlement technique. Cette distinction est expliquée dans un paragraphe distinct de l'article 38. Les définitions ont également été réexaminées dans cette optique.
Juridische hiërarchie	FEPEG	De hiërarchie van het FTR ten opzichte van de overige wetgeving moet duidelijk bepaald en afgebakend worden	Dit wordt toegelicht in de behandeling van de commentaren op het begrip toepasselijke wetgeving.	Ceci est expliqué dans l'examen des commentaires sur la notion de législation applicable.
Definiëring 'nieuw'	FEPEG	Hoe wordt een onderscheid gemaakt tussen bestaande installaties wanneer updates van het FTR worden ingevoerd. Hoe zal het onderscheid gemaakt worden tussen de categorieën van bestaande installaties indien de connectiecodes in de toekomst nog eens worden gewijzigd? Het lijkt FEPEG aangewezen om ergens expliciet te verduidelijken dat de regels die gelden tijdens het afsluiten van het aansluitcontract van toepassing blijven tot een ingrijpende modernisering plaatsvindt.	Indien het FTR later wijzigt, zal dit vraagstuk op dat ogenblik worden bekeken. Het is moeilijk hier nu reeds een definitieve uitspraak te doen, want het zal mede afhangen van de aard van deze toekomstige wijziging. Bij een ingrijpende modernisering, zal er een goedkeuringsbeslissing zijn, waarmee het contract niet anders kan dan rekening houden.	Si le RTF change plus tard, cette problématique sera examinée à ce moment-là. Il est difficile de se prononcer déjà ici de manière définitive, car cela dépendra aussi de la nature de cette future modification. En cas de modernisation substantielle, il y aura une décision d'approbation, dont le contrat devra inévitablement tenir compte.

b) Remarques spécifiques et track changes proposés par article-définition / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel - definitie

I	Stakeholder	Stakeholder comments	Elia Justification – Nederlands	Elia Justification - français
CH I.I	FEPEG	Toepassingsgebied niet nader gedefinieerd. Dit moet beperkt zijn tot de installaties in eigendom van de netbeheerder	Elia gaat ervan uit dat FEPEG de netinfrastructuur en aansluitingsinstallaties in eigendom van Elia viseert. Deze commentaar is onterecht in het licht van de netcodes, bv. waar nu net ook eisen worden opgelegd aan installaties van netgebruikers. Het is dus moeilijk om hier een gericht antwoord op te geven.	Elia suppose que FEPEG vise les infrastructures de réseau et les installations de raccordement. Ce commentaire est erroné à la lumière des codes de réseau qui imposent justement des exigences sur les installations des utilisateurs de réseau. Il est donc difficile de donner une réponse ciblée à cette question.
Art. 1. § 1	BASF	<u>Art. 1. § 1.</u> De definities vervat in artikel 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in de Europese netcodes, zoals hierna gedefinieerd, zijn van toepassing op dit besluit, behoudens voor die begrippen waarvoor hierna in §2 een afwijkende definitie wordt vermeld.	De opmerking is terecht en de suggestie wordt weerhouden voor het tekstvoorstel.	La remarque est justifiée et la suggestion est retenue pour la proposition de texte.
	Infrabel	<u>Art. 1. § 1.</u> De definities vervat in artikel 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de Europese netcodes zoals hierna gedefinieerd zijn van toepassing op dit besluit behoudens voor die begrippen waarvoor hierna in §2 een afwijkende definitie wordt vermeld.	De opmerking is terecht en de suggestie wordt weerhouden voor het tekstvoorstel (cf BASF). Dit staat toe om het begrip 'transmissienetbeheerder' te definiëren middels verwijzing naar het wettelijk begrip 'netbeheerder' en toch een duidelijk onderscheid te maken met de andere netbeheerders ten aanzien waarvan het technisch reglement de relaties regelt.	La remarque est justifiée et la suggestion est retenue pour la proposition de texte (cf. BASF). Cela permet de définir la notion de « gestionnaire de réseau de transport » en se référant à la notion légale d'« exploitant de réseau » et de faire malgré tout une distinction claire avec les autres gestionnaires de réseau pour lesquels le règlement technique régit les relations.
	FEPEG	Opmerking: Toepassingsgebied niet nader gedefinieerd. Dit moet beperkt zijn tot de installaties in eigendom van de netbeheerder	De opname in de titel van het toepassingsgebied naast de definities is het gevolg van de bestaande titulatuur die niet is gewijzigd. Ook destijds was er geen aparte beschrijving van het toepassingsgebied. Elia deelt niet de opmerking dat het toepassingsgebied moet worden beperkt tot installaties in eigendom van de netbeheerder. Het technisch reglement betreft de toegang tot het net en de aansluiting daarop van de installaties van netgebruikers. Het zou dan ook niet logisch zijn om enkel de installaties in eigendom van de transmissienetbeheerder te vatten en niet, in uitvoering van de elektriciteitswet en de netcodes eisen vast te	L'inclusion, dans le titre, du champ d'application à côté des définitions est le résultat de la titulature existante qui n'a pas été modifiée. À l'époque aussi, il n'y avait pas de description distincte du champ d'application. Elia n'est pas d'accord sur le fait que le champ d'application devrait être limité aux installations appartenant au gestionnaire de réseau. Le règlement technique concerne l'accès au réseau et le raccordement, à ce dernier, des installations des utilisateurs du réseau. Il serait donc illogique de ne retenir que les installations détenues par le gestionnaire de réseau de transport et de

			leggen die van toepassing zijn op elektriciteitsproductie-, verbruikseenheden, ...	ne pas établir d'exigences applicables aux unités de production d'électricité, de consommation, etc., en exécution de la loi sur l'électricité et des codes de réseau.
Art. 1 §2. 1° 'accès flexible' 'flexibele toegang'	COGEN	<u>Opmerking:</u> Dit moet een definitie zijn geen invulling. Gelieve dit ruim te houden en in de tekst een kader voor flexibele toegang te scheppen, of een wettelijke basis voor het ontwikkelen van een dergelijk kader. Zonder dergelijk kader is een definitie hier ook niet op zijn plaats. bijvoorbeeld: specifiek tijdelijk uitzonderingsregime voor een toegang waarbij het maximaal vermogen dat door de elektriciteitsproductie-eenheid geproduceerd, gelimiteerd kan worden onder op voorhand bepaalde omstandigheden.	De definitie bevat de principes van een regime dat toestaat om middels een beperking van de toegang, een productie-eenheid aan te sluiten, zonder de netveiligheid in het gedrang te brengen. Regime dat de toepasselijke wetgeving kan modaliseren (bv. Voorlopig of permanent regime). De definitie is ruim, waar ze niet alleen kijkt de oorzaak (op het transmissienet) maar ook naar de gevolgen (de beperking van de toegang op dat transmissienet).	La définition contient les principes d'un régime qui permet, de raccorder une unité de production tout en ne mettant pas en peril la sécurité du réseau et ce moyennant une limitation de l'accès. Ce régime peut être modalisée par une loi en vigueur (ex. régime permanent ou temporaire) . La définition est large parce qu'elle ne concerne pas uniquement la cause (sur le réseau de transport), mais également les conséquences (la limitation de l'accès sur ce réseau de transport).
	Infrabel	"flexibele toegang": specifiek regime voor een toegang aan een net toegewezen aan tot het transmissienet van een elektriciteitsproductie-eenheid van het type B, C en D conform de classificatie van het art. 38, zonder dewelke de aansluiting aan een net op het transmissienet van deze eenheid niet geaccepteerd kan worden omwille..." <u>Opmerking:</u> Het federaal TR kan inzake toegang enkel iets zeggen over transmissienetten GIN of tractienet spoor. Gewesten zijn bevoegd voor toegang inzake distributie.	Zie tweede onderdeel vorige opmerking. Elia begrijpt en onderschrijft dat het FTR niet de plaats is om te beschrijven dat daardoor de toegang van productie-eenheden op het distributienet als indirect gevolg ervan wordt beperkt. Wel kan rekening gehouden worden met een ander reglementair regime dat ook de toegang op het betrokken net kan beperken. Elia zal preciseren dat de beperking van de toegang hetzij tijdelijk, hetzij van lange duur zal zijn, afhankelijk van het regime.	Voir deuxième partie de la remarque précédente. Elia comprend et soutient que le RTF n'est pas l'endroit adéquat pour expliquer qu'en conséquence indirecte l'accès des unités de production sur le réseau de distribution est limité. Il peut être tenu compte d'un autre régime réglementaire qui peut également réglementer une limitation d'accès sur le réseau concerné. Elia précisera que la limitation d'accès sera soit temporaire, soit de longue durée, selon le régime.
	Public DSOs	« 1° " accès flexible " : régime spécifique d'accès à un réseau attribué à une unité de production de type B, C et D conformément au classement de l'article 38, sans lequel le raccordement à un réseau de cette unité ne peut... » Remarque : il ne semble pas justifié pour l'accès flexible de seulement faire référence à des unités de production du type B, C et D. Lors des discussions en ENOVER il s'est avéré que le type A peut également être éligible pour un accès flexible en cas de congestion qui n'a pas d'impact transfrontalier.	Het FTR zal in die zin aangepast worden dat er geen eenheden worden uitgesloten	Le RTF sera adapté en ce sens qu'il n'exclut pas certains tyypes de générateurs.
2° 'CEI' '11° IEC'				
3° 'code de réseau européen' 'Europese netcode'	Cogen	<u>Opmerking :</u> Misschien kan dit tussen aanhalingstekens of cursief geschreven worden om aan te geven dat het om een benaming gaat. Zo ontstaat er geen verwarring over het woord "commissie" dat anders gedefinieerd staat	Elia heeft de officiële titel gebruikt van de verschillende netcodes. Daarin staat Commissie in de plaats van Europese Commissie. Er wordt echter in de aanhef van deze definities gewezen aangeduid dat het om 'Europese verordeningen' gaat. Ook wordt het woord Commissie hier met een hoofdletter geschreven, itt. de commissie (waarmee de CREG wordt bedoeld).	Elia a utilisé le titre officiel des différents codes de réseau. Dans ces documents, le terme Commission remplace celui de Commission européenne. Cependant, il est indiqué, dans le préambule de ces définitions, qu'il s'agit de « règlements européens ». Le mot Commission est aussi écrit ici avec une majuscule, contrairement à la commission (par laquelle on entend la CREG).
	FEPEG	Opmerking : Graag « Commissie » vervangen door « Europese Commissie » om homogeniteit te garanderen. De term 'Commissie' leidt bovendien tot verwarring aangezien ook naar de CREG wordt verwezen als 'de Commissie'	Zie behandeling opmerking terzake van COGEN	Voir traitement de la remarque à ce sujet de COGEN
	Febeliec	« code de réseau européen SOGL/EB GL » <u>Opmerking:</u> SOGL is een "Guideline", en geen « Network Code ». Idem voor EB GL	De opmerking is terecht en de suggestie wordt weerhouden voor het tekstvoorstel => ligne directrice/ richtsnoer	La remarque est justifiée et la suggestion est retenue pour la proposition de texte => ligne directrice/richtsnoer
4° 'composant du système électrique' '20° component van het elektrisch systeem'	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Deze definitie gaat, in combinatie met definitie 55, zeer ver, vermits hierbij elke installatie van een netgebruiker deel uitmaakt van dit systeem (dus ook met inbegrip van bijvoorbeeld elke gloeilamp of huishoudtoestel bij elke residentiële netgebruiker). Febeliec vraagt zich af waar in het FTR van deze definitie gebruik wordt gemaakt en of de scope van deze definitie niet te ruim wordt bepaald. Deze definitie werd niet besproken doorheen de workshops over het FTR.	Een component moet beschouwd worden als een elk netelement bedoeld in de SOGL : een enkelvoudige lijnverbinding, een elektriciteitsproductie-eenheid, een transformator, een DC verbinding, ... Minstens situeert een component van het elektrisch systeem zich op niveau van een PGM of verbruiksinstallatie. Door de invulling die de SOGL hieraan geeft, is de definitie niet meer nodig en wordt ze verwijderd.	Un composant doit être compris comme tout élément du réseau visé dans la SOGL :une simple ligne électrique, une unité de production d'électricité, un transformateur, une liaison DC ... Un composant au moins du système électrique se situe au niveau d'une installation PGM ou de consommation. En raison du contenu que lui donne la SOGL, la définition n'est plus nécessaire et est supprimée.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Deze definitie lijkt overbodig. De term wordt enkel gebruikt in een andere definitie met name "meervoudige incidentsituatie"	Zie behandeling opmerking Febeliec	Voir traitement de la remarque de la Febeliec
5° 'comptage' '55° telling'	Febeliec	« ...injectée ou prélevée sur le réseau de transport » <u>Opmerking:</u> Bedoelt Elia hiermee dat "comptage" enkel slaat op deze metingen op het Federale transmissienet, en geldt deze definitie dan niet op alle andere netten, zoals deze van de publieke distributienetbeheerders of deze van gesloten industriële of distributienetten, waardoor metingen op deze netten eensklaps niet meer onder "comptage" vallen? Deze enge definitie creëert een boel problemen in verband met een resem aan titels in dit FTR, niet in het minst Titel VII en Titel IX. Bovendien is deze definitie totaal niet in lijn met de definitie van "meting" zoals opgenomen in de Nederlandstalige versie van het FTR.	Zie voorstel van aanpassing dat de definitie van telling los maakt van zijn context.	Voir proposition d'adaptation qui coupe la définition de comptage de son contexte.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> In het ontwerp van TR wordt elders voorzien dat tellingen ook kunnen	Ondersteunde diensten hebben wel ten doel om geïnjecteerde energie in	Les services auxiliaires ont pour but d'influencer l'énergie injectée

		slaan op ondersteunende diensten.	of afgenomen energie van het transmissienet te beïnvloeden. Artikel 287 geeft de mogelijke lokalisatie aan van de door deze TR betrokken meetuitrustingen. Echter, voor alle duidelijkheid, zie voorstel van aanpassing dat maakt het concept van telling los van de context.	dans le, ou prélevée du, réseau de transport. L'article 287 indique la localisation possible des équipements de mesure concernés par ce RT. Cependant, pour toute clarté, voir proposition d'adaptation qui coupe la notion de comptage du contexte.
6° 'contrat d'accès' '36° toegangscontract'	FEBEG	"...die geen netbeheerder is van een distributienet of eigenaar van een HVDC-systeem is,..." <u>Opmerking:</u> Zijn deze uitzonderingen nodig? HVDC is een netgebruiker volgens de HVDC NC..	De distributienetbeheerder heeft toegang tot het net, maar tekent daarvoor, los van de samenwerkingsovereenkomst, geen toegangscontract. Mits deze precisering, moet een openbaar distributienetbeheerder (net zoals een plaatselijk transmissienetbeheerder) voor de doeleinden van het technisch reglement niet vereenzelvigd worden met een transmissienetgebruiker. De eigenaar van een HVDC-systeem tekent ook geen toegangscontract, waar alle van deze Elia zelf is.	Le gestionnaire de réseau de distribution a accès au réseau, mais ne signe pas de contrat d'accès à celui-ci, hormis l'accord de coopération. Sous réserve de cette précision, un gestionnaire de réseau de distribution public (tout comme un gestionnaire de réseau de transport local) ne devrait pas être assimilé à un utilisateur du réseau de transport aux fins du règlement technique. Le propriétaire d'un système HVDC ne signe pas non plus de contrat d'accès, puisque Elia en est propriétaire.
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Andere netbeheerders dan de transmissienetbeheerder gebruiken ook toegangscontracten. Is deze definitie dan niet van toepassing op alle andere netten, zoals deze van de publieke distributienetbeheerders of deze van gesloten industriële of distributienetten? Febeliec meent zich bovendien te herinneren uit de discussies omtrent het FTR dat men niet meer contract maar wel overeenkomst moet gebruiken. Evenwel blijkt hier dan plots toch weer contract gebruikt te worden. « ...qui n'est pas gestionnaire d'un réseau-public... » <u>Opmerking :</u> « public » moet in deze context gedefinieerd worden. Het zijn de distributienetten met uitzondering van de gesloten industriële netten en de gesloten distributienetten.	Zie behandeling opmerking FEBEG. Een contract is hetzelfde als een overeenkomst, reden waarom Elia verkiest om de nomenclatuur niet te wijzigen	Voir traitement de la remarque de FEBEG. Un contrat est la même chose qu'un accord : Elia choisit de ne pas changer la nomenclature
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Wat is de naam van het contract tussen een beheerder GIN/CDS en achterliggende netgebruiker dat de toegang regelt? <u>Opmerking</u> ivm 'netbeheerder': Een GIN en een CDS zijn een bijzondere vorm van distributienet. Dit betekent dat zij geen toegangscontract meer nodig hebben.	Opm 1: Elia moet niet bepalen wat de naam is van het contract tussen een GIN/CDS en een achterliggende netgebruiker Opm 2: ook al vormen de CD's een categorie netbeheerder, neemt dit niet weg dat ze over een toegangscontract beschikken. Dit werd in herinnering gebracht door alle marktdeelnemers in de Position Paper van de Users' Group eind 2017.	Rem. 1 : Elia ne doit pas déterminer le nom du contrat entre un GIN/CDS et un utilisateur sous-jacent du réseau Opm 2: même si les CDs sont une catégorie de gestionnaire de réseau, rien n'empêche qu'ils disposent d'un contrat d'accès. Ceci a été rappelé par l'ensemble des acteurs de marché dans le Position Paper du Users' Group fin 2017.
7° 'contrat de coordination de l'appel des unités de production' '44° contract voor de coördinatie van de inschakeling van de productie-eenheden'	COGEN	"...en meer bepaald:" <u>Opmerking:</u> Onnodig detail in de definitie	Elia deelt niet de suggestie, die slechts door één marktpeler wordt gemaakt, aangezien die tot interpretatieproblemen zal leiden, waar dit niet de bedoeling is. Ook algemene voorwaarden dienen bv. te moeten kunnen deulitmaken van dit contract.	Elia ne partage pas la suggestion, faite par un seul acteur du marché, car elle conduira à des problèmes d'interprétation, ce qui n'est pas le but recherché. Les conditions générales, par exemple, doivent également pouvoir faire partie de ce contrat.
8° 'contrat de raccordement' 'aansluitingscontract'	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Febeliec meent zich te herinneren uit de discussies omtrent het FTR dat men niet meer contract maar wel overeenkomst moet gebruiken. Evenwel blijkt hier dan plots toch weer contract gebruikt te worden. "...telle que définie dans le code de réseau européen RfG" <u>Opmerking :</u> Demand facilities en HVDC facilities onder DCC/HVDC hebben bijgevolg geen aansluitingscontract?	Er is voor geopteerd om het begrip 'aansluitingscontract' toch te behouden maar dat vergde wel een link met het begrip aansluitovereenkomst uit de Netcode RFG.	Nous avons choisi de conserver malgré tout la notion de « contrat de raccordement », mais cela nécessitait un lien avec la notion d'accord de raccordement du code de réseau RFG.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> de definitie komt niet voor in de Nederlandstalige versie	Het betreft een administratieve vergetelheid, die wordt rechtgezet middels opname van de definitie in de Nederlandstalige versie	Il s'agit d'un oubli administratif, qui est rectifié par la reprise de la définition dans la version en néerlandais
9° 'contrat de responsable d'équilibre' '32° contract voor evenwichts-verantwoordelijke'				
10° 'demandeur d'accès'				

'35° toegangsaanvrager'				
11° 'donnée de mesure' '54° meetwaarde'	Febeliec	"...comptage..." <u>Opmerking:</u> Door definitie 5 is de scope hiervan beperkt tot het Federaal transportnet; bijgevolg moet deze definitie of definitie 5 worden aangepast, tenzij het de bedoeling was van Elia om enkel meetgegevens te bedoelen op het Federaal transportnet, en geen enkele andere meetgegevens	Dit betreft niet meer enkel het Federaal transportnet door aanpassing van definitie van telling. Dit betreft alle meetuitrustingen bedoelde op artikel 287.	Cela ne concerne plus seulement le réseau de transport fédéral du fait de l'adaptation de la définition de comptage. Cela concerne tous les équipements de mesure visés à l'article 287.
12° 'énergie active' '14° actieve energie'				
13° 'énergie réactive' '16° reactieve energie'				
14° 'équipement de mesure' '52° meetuitrusting'	Febeliec	"...comptages..." <u>Opmerking:</u> Door definitie 5 is de scope hiervan beperkt tot het Federaal transportnet; bijgevolg moet deze definitie of definitie 5 worden aangepast, tenzij het de bedoeling was van Elia om enkel meetuitrusting te bedoelen op het Federaal transportnet, en geen enkele andere meetuitrusting, bijvoorbeeld ook niet submeters voor het leveren van ondersteunende diensten of groene meter	Uitgeklard door aanpassing van definitie van telling. Dit betreft alle meetuitrustingen bedoelde op artikel 287	Clarifié du fait de l'adaptation de la définition de comptage. Cela concerne tous les équipements de mesure visés à l'article 287
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Het lijkt ons aangeraden om een afzonderlijke def voor teller op te nemen aangezien dit in de titel rond tellingen en metingen wordt gebruikt, onder meer inzake de bepalingen van de ijking van de teller. Het is niet duidelijk wat het verschil is tussen een meter en een teller.	Een definitie voor « teller » is toegevoegd aan de FTR. Op een meetpunt, kan de meetuitrusting leiden tot meting (opname op een bepaald tijdstip van een fysieke grootheid met een meetuitrusting) en/of telling (opname met een meetuitrusting van de hoeveelheid actieve of reactieve energie die gedurende een tijdsperiode wordt geïnjecteerd in of wordt afgenomen van een meetpunt). Om telling te kunnen doen, moet de meetuitrusting een teller zijn.	Une définition de « compteur » a été ajoutée au RTF. À un point de mesure, l'équipement de mesure peut conduire à un mesurage (enregistrement, à un moment donné, d'une grandeur physique avec un équipement de mesure) et/ou un comptage (enregistrement, avec un équipement de mesure, de la quantité d'énergie active ou réactive injectée dans, ou prélevée de, un point de mesure, sur une période déterminée). Pour pouvoir effectuer le comptage, l'équipement de mesure doit être un compteur.
	Public DSOs	<u>Remarque :</u> contrôler la cohérence de la définition avec celles des régions.	De definitie is algemeen en onafhankelijk van de context bedoeld, ze wordt gepreciseerd door middel van artikel 285 dat nauwkeuriger de context omschrijft alsook aangeeft op welke meetuitrustingen de bepalingen van het FTR van toepassing zijn.	La définition se veut générale et indépendante du contexte, elle est précisée au travers de l'article 285 qui définit plus précisément le contexte et quels équipements de mesure sont concernés par les dispositions du RTF.
15° 'erreur significative' '57° significante fout'	FEBEG	"significante fout": een fout op een meetwaarde groter dan de totale nauwkeurigheid van het geheel van de meetuitrustingen die gebruikt worden. deze meetwaarde bepalen en die het industrieel proces verbonden met deze meetwaarde, negatief kan beïnvloeden of de facturatie verbonden met deze meetwaarde kan beïnvloeden; <u>Opmerking:</u> kan eenvoudiger	Zie opmerking Public DSOs en Febeliec.	Voir remarque du Public DSO et de la Febeliec.
	Febeliec	"...le processus industriel..." <u>Opmerking:</u> Febeliec vraagt Elia hier te verduidelijken wat zij bedoelt met industrieel proces, vermits het in deze context niet duidelijk is welke de scope is die Elia hiervoor hanteert en het gebruik van deze term voor o.a. Febeliec leden iets helemaal anders zal inhouden dan voor bijvoorbeeld Elia.	Deze wording heeft steeds deel uitgemaakt van het FTR sinds 2002. Elia begrijpt dat deze wording kan doen denken aan begrippen uit de netcodes die verband houden met processen (process driven generators) of industriële sites, waardoor verwarring kan ontstaan. Elia stelt voor om te 'industriële processen' te vervangen door 'financieel-operationele processen'	Ce libellé a toujours fait partie du RTF depuis 2002. Elia comprend que ce libellé peut évoquer des notions des codes de réseau relatives à des processus (process-driven generators) ou à des sites industriels, ce qui peut prêter à confusion. Elia propose de remplacer « processus industriels » par « processus financiers-opérationnels »
	Public DSOs	15° " erreur significative " : une erreur dans une donnée de mesure supérieure à la précision totale de l'ensemble des équipements de mesure qui déterminent cette donnée de mesure et qui est susceptible d'influencer e dégrader le processus industriel lié à la mesure ou d'altérer la facturation associée à la mesure; <u>Remarque :</u> pourquoi on prévoit uniquement une dégradation (influence négative) ?	De significante fout werd benaderd vanuit het perspectief dat ze schade kan veroorzaken. Dit kan echter beperkend zijn: in het algemeen mag zij geen discriminatie veroorzaken en moeten ook positieve effecten worden gevat / Zie voorstel van aanpassing (metering)	L'erreur significative a été abordée en fonction des dommages qu'elle peut causer. Cependant, cela peut être restrictif : en général, elle ne peut entraîner de discrimination et il faut également tenir compte des effets positifs / Voir proposition d'adaptation (comptage)
16° 'gestionnaire de réseau' 'netbeheerder'	BASF	"netbeheerder": een beheerder van een net; werk, zoals de transmissienetbeheerder, een beheerder van een buitenlands transmissienet, een distributienet, een lokaal of regionaal transmissienet, een gesloten industrieel net, een gesloten distributienet, een tractienet spoor. Voor de doeleinden van dit besluit worden het regionale transmissienet en het plaatselijk vervoersnet beschouwd als het lokaal transmissienet. <u>Opmerking:</u> Overbodig, want al gedefinieerd in elektriciteitswet	Waar de netbeheerder een algemenere strekking heeft dan de transmissienetbeheerder, is de verwijzing naar dit begrip in de elektriciteitswet niet pertinent, waar met de netbeheerder in de wet enkel de transmissienetbeheerder wordt bedoeld. Er dient ook rekening gehouden met de definitie van 'transmissienetbeheerder'. Het onderscheid tussen die twee begrippen is er gekomen op vraag van de stakeholders.	Lorsque le gestionnaire de réseau a une portée plus générale que le gestionnaire de réseau de transport, la référence à cette notion dans la loi sur l'électricité n'est pas pertinente, lorsque la loi entend seulement gestionnaire de réseau de transport par gestionnaire de réseau. Il convient également de tenir compte de la définition de « gestionnaire de réseau de transport ». La distinction entre ces deux notions a été demandée par les stakeholders.
	COGEN	Beperkende definitie	De commentaar geeft niet aan waarom of in welke mate de definitie beperkend is.	Le commentaire n'indique pas pourquoi ou dans quelle mesure la définition est restrictive.

	Febeliec	16° " gestionnaire de réseau " : un gestionnaire d'un réseau, tel le gestionnaire du réseau de transport, un gestionnaire d'un réseau de transport étranger, d'un réseau de distribution, d'un réseau de transport local ou régional, d'un réseau fermé industriel, d'un réseau fermé de distribution, d'un réseau de traction ferroviaire. Aux fins du présent arrêté, le réseau de transport régional est assimilé au réseau de transport local; <u>Opmerking:</u> deze definitie is verschillend uit deze van de Elektriciteitswet	De precisering vangt enkel de taalkundige verschillen die tussen de gewesten bestaan mbt. het begrip lokale transmissie. Er wordt niet gezegd waarom deze precisering dient verwijderd.	La précision ne couvre que les différences linguistiques qui existent entre les régions au sujet de la notion de transport local. On ne dit pas pourquoi cette précision doit être supprimée.
	Infrabel	<u>Opmerking :</u> Dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen een netbeheerder en de netbeheerder waarbij de netbeheerder Elia als TNB en lokaal NB. Def in elektriciteitswet dient ook aangepast te worden. <u>Opmerking</u> ivm 'distributienet': De term distributienet is een term uit de elektriciteitswet die tegelijk het lokaal/ regionaal transmissienet omvat als de "publieke" distributienetten en de gesloten distributienetten.	Het onderscheid tussen de netbeheerder en de transmissienetbeheerder is er gekomen op vraag van de stakeholders. De definitie maakt dit onderscheid duidelijk. Het gebruik van het woord vervoer in de definitie van distributienet in de wet betekent nog niet dat een lokaal transmissienet als distributienet kan worden beschouwd. Dit zou indruisen tegen art 9, dat bepaalt dat 'de netbeheerder mag, rechtstreeks of onrechtstreeks, geen lidmaatschapsrechten bezitten onder welke vorm dan ook, in producenten, distributeurs,...' Uit de definities uit het Waals elektriciteitsdecreet blijkt ook dat het woord vervoer op zich niet leidt tot de kwalificatie transmissienet: "16° " plaatselijk transmissienet " : stukken van een net met een spanning van 1 tot 70 kilovolt dat hoofdzakelijk dient voor de transmissie van elektriciteit naar de distributienetten of gebruikt wordt voor uitwisselingsdoeleinden met naburige netten die bepaald worden door de Regering overeenkomstig artikel 4, lid 1; 17° " distributienet " : de netten met een spanning lager dan of gelijk aan 70 kilovolt (kV), gebruikt voor de transmissie van elektriciteit naar eindafnemers op het gewestelijke of lokale niveau, met uitzondering van het plaatselijk transmissienet;"	La distinction entre le gestionnaire de réseau et le gestionnaire de réseau de transport est intervenue à la demande des stakeholders. La définition clarifie cette distinction. L'utilisation du mot transport dans la définition de réseau de distribution dans la loi ne signifie pas encore qu'un réseau de transport local peut être considéré comme un réseau de distribution. Cela serait contraire à l'article 9, qui dispose que « le gestionnaire du réseau ne peut détenir, directement ou indirectement, des droits d'associé, quelle qu'en soit la forme, dans des producteurs, distributeurs ... » Il ressort également des définitions du décret wallon sur l'électricité que le mot transport ne conduit pas en soi à la qualification de réseau de transport : « 16° « réseau de transport local » : tronçons du réseau d'une tension de 1 à 70 kilovolts servant principalement à la transmission d'électricité vers les réseaux de distribution ou utilisés aux fins d'échange avec des réseaux voisins et déterminés par le Gouvernement wallon conformément à l'article 4, alinéa 1er ; 17° « réseau de distribution » : réseau, opérant à une tension inférieure ou égale à 70 kilovolts (kV), utilisé pour la transmission d'électricité à des clients finaux au niveau régional ou local, à l'exception du réseau de transport local ; »
17° 'gestionnaire du réseau de transport'	BASF	<u>Opmerking:</u> onduidelijk en onleesbare tekst	Zie de opmerkingen op het begrip 'netbeheerder'	Voir les remarques sur la notion de « gestionnaire de réseau »
'transmissie-netbeheerder'	FEBEG	"transmissienetbeheerder": de netbeheerder-beheerder van het transmissienet zoals vastgesteld bepaald in de wet van 29 april 1999; in functie van de vereiste technische voorschriften krachtens de opgelegde Europese netwerk codes, of conform aan de modaliteiten en voorwaarden, te definiëren methodologieën, of andere missies die aan hem zijn toegewezen overeenkomstig de Europese netwerk codes, handelt de transmissienetbeheerder in zijn hoedanigheid van voor de regelzone relevante transmissienetbeheerder of als relevante netbeheerder; <u>Opmerking:</u> niet nuttig, mag weg enkel naar E wet verwijzen	Zie de opmerkingen op het begrip 'netbeheerder'. Tegelijkertijd maakt de definitie ook de link met de begrippen 'relevante transmissienetbeheerder' en 'relevante netbeheerder', waar het nuttig is te preciseren dat de transmissienetbeheerder in het voorstellen van eisen dit doet vanuit de ene of ander van deze door de NC voorziene hoedanigheden. Derhalve stelt Elia voor om deze definitie in haar geheel te behouden.	Voir les remarques sur la notion de « gestionnaire de réseau ». Parallèlement, la définition fait également le lien avec les notions de « gestionnaire de réseau de transport pertinent » et de « gestionnaire de réseau pertinent », où il est utile de préciser que le gestionnaire de réseau de transport, lorsqu'il propose des exigences, le fait sur la base de ces qualités prévues par le NC. Par conséquent, Elia propose de maintenir cette définition dans son intégralité.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Verschillend met definitie uit Elektriciteitswet	Zie opmerkingen op het begrip 'netbeheerder'	Voir les remarques sur la notion de « gestionnaire de réseau »
18° 'installation'	BASF	"21° " installatie " : elke aansluitingsinstallatie tot het net, installatie van een transmissienetgebruiker of directe lijn;" <u>Opmerking:</u> Compleet onduidelijk voor ons welke installaties hieronder zouden moeten vallen. Deze definitie verschilt ook van de Franse versie.	Het begrip zou een algemene strekking moeten hebben. De beperking in de Franstalige versie dient weggenomen.	La notion devrait avoir une portée générale. La restriction dans la version en français doit être supprimée.
'21° installatie'	Febeliec	« ... installation de l'utilisateur du réseau de transport » <u>Opmerking :</u> Dit is wederom een beperking van de scope van deze definitie. Febeliec vraagt zich af of deze gewild is. Dit wil zeggen dat de installaties van een netgebruiker aangesloten in een (gesloten) distributienet niet als installatie worden aangemerkt.	De opmerking is terecht. De beperking wordt weggenomen. Het lijkt nuttig om hier ook te verwijzen naar de installaties die worden geïnstalleerd in art 38 . het is anderzijds ook logisch om alle aansluitingen op een federaal net te viseren; daardoor zal het begrip aansluitingsinstallaties beperkt worden tot aansluitingen op het transmissienet.	La remarque est justifiée. La restriction est supprimée. Il semble utile de se référer également ici aux installations qui sont visées à l'article 38. D'autre part, il est également logique de viser tous les raccordements à un réseau fédéral ; par conséquent, la notion d'installations de raccordement sera limitée aux raccordements au réseau de transport.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Deze definitie omvat dus alle installaties in België, met uitzondering van deze die in het bezit van Elia. Is dit de bedoeling? Netgebruiker omvat immers ook alle netbeheerders.	De installaties van Elia moeten hier niet gevat worden. De installaties van andere netbeheerders gevat door de netcodes wel. De tekst wordt gescreend om de uitrustingen deel uitmakend van het transmissienet beter te onderscheiden van de installaties.	Les installations d'Elia ne doivent pas être prises en compte, en l'occurrence. Au contraire des installations des autres gestionnaires de réseau prises en compte par les codes de réseau. Le texte est analysé pour mieux distinguer des installations les équipements faisant partie du réseau de transport.
19° 'installation de l'utilisateur de réseau de transport'	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Dit omvat dus niet de installaties van een achterliggende netgebruiker.	De vaststelling is terecht: de achterliggende netgebruiker is inderdaad geen transmissienetgebruiker. Deze vaststelling neemt niet weg dat de installaties, ook al horen die een achterliggende netgebruiker toe (zoals	Le constat est justifié : l'utilisateur sous-jacent du réseau n'est pas, en effet, un utilisateur du réseau de transport. Ce constat n'enlève rien au fait que les installations, même si elles appartiennent à un

<p>‘26° installatie van de transmissie-netgebruiker’</p>			<p>een verbruikseenheid aangesloten op een CDS, die diensten van vraagsturing levert niet enkel aan de CDS maar ook aan de transmissienetbeheerder) het ook het voorwerp kunnen uitmaken van eisen opgelegd door de transmissienetbeheerder. Zoals besproken op de WG Belgian Grid van 27 april, dient aangenomen dat jegens een CDS (die aangesloten is op het transmissienet én zelf ook verbruiksinstallaties heeft) de CDSO een transmissienetgebruiker is maar dat in dat geval de ‘installatie van transmissienetgebruiker’ beperkt is tot het CDS en niet de verbruiksinstallaties in het algemeen of in het bijzonder deze van de CDSO zelf omvat, want deze verbruiksinstallaties zijn dan een installatie van de achterliggende netgebruiker. Maw. de CDSO kan en zal, voor zijn eigen verbruiksinstallaties, ook zelf achterliggende netgebruiker zijn. Dat gezegd zijnde, dient ook het begrip ‘installatie van de netgebruiker’ te worden opgenomen, dat van een meer algemene strekking is: we moeten immers ook verbruikseenheden (vraagrespon) kunnen vatten, niet enkel achterliggend aan een CDS , maar ook elders in het net</p>	<p>utilisateur sous-jacent du réseau (comme une unité de consommation raccordée à un CDS qui fournit des services de contrôle de la demande, non seulement au CDS, mais aussi au gestionnaire du réseau de transport), peuvent aussi faire l’objet d’exigences posées par le gestionnaire du réseau de transport. Comme discuté au WG Belgian Grid du 27 avril, il faut supposer que vis-à-vis d’un CDS (qui est raccordé au réseau de transport et qui dispose de ses propres installations de consommation), le GRFD est un utilisateur du réseau de transport, mais que, dans ce cas, l’installation de l’utilisateur du réseau de transport est limitée au CDS et qu’elle ne comprend pas les installations de consommation en général ou en particulier celles du GRFD lui-même, car ces installations de consommation sont alors une installation de l'utilisateur sous-jacent du réseau. En d’autres termes, le GRFD peut être et sera, pour ses propres installations de consommation, également lui-même utilisateur sous-jacent du réseau. Cela dit, on peut également reprendre la notion d’« installation de l'utilisateur du réseau », qui est de portée plus générale : en effet, nous devons aussi pouvoir prendre en compte les unités de consommation (participation de la demande), non seulement de façon sous-jacente à un CDS, mais aussi ailleurs dans le réseau.</p>
	<p>Febeliec</p>	<p>“...les installations d'un utilisateur du réseau de transport au réseau de transport » <u>Opmerking</u> : Dit is wederom een beperking van de scope van deze definitie. Febeliec vraagt zich af of deze gewild is.</p>	<p>Elia heeft als transmissienetbeheerder eisen voorgesteld. Daarbij dient rekening gehouden met de bijzonder kenmerken van een aansluiting op het transmissienet, die uit verschillende delen bestaat, waardoor deze aspecten ook dienen gedefinieerd. Indien Febeliec bedoelt dat de scope van de definitie te beperkt is, doordat ze niet de uitrustingen van gebruikers van gesloten industriële netten (achterliggende netgebruikers) vat, nodigt Elia de beheerders van de gesloten industriële netten uit om zelf een voorstel te maken, dan wel om Elia te informeren over de kenmerken van deze aansluitingen. Dat gezegd zijnde, voorziet de ontwerptekst reeds een verwijzing naar de aansluitingsmodaliteiten van deze beheerders voor het begrip aansluitingspunt. Het is slechts in die mate dat een veralgemening van de definitie zou kunnen worden overwogen</p>	<p>Elia a proposé des exigences en tant que gestionnaire de réseau de transport. Pour ce faire, il faut tenir compte des caractéristiques particulières d'un raccordement au réseau de transport, qui se compose de différentes parties, de sorte que ces aspects doivent également être définis. Si la Febeliec estime que le champ d'application de la définition est trop limité du fait qu'il n'inclut pas les équipements des utilisateurs de réseaux industriels fermés (utilisateurs sous-jacents du réseau), Elia invite les gestionnaires des réseaux industriels fermés à faire eux-mêmes une proposition ou d’informer Elia des caractéristiques de ces raccordements. Cela étant dit, le projet de texte prévoit déjà une référence aux modalités de raccordement de ces gestionnaires pour la notion de point de raccordement. Ce n'est que dans cette mesure qu'une généralisation de la définition pourrait être envisagée</p>
<p>20° ‘installation de raccordement’ ‘25° aansluitingsinstallatie’</p>			<p>De definitie van aansluitingsinstallatie werd aangepast omwille van de aangepaste definitie voor aansluitingen: het begrip ‘aansluiting’ wordt algemeen wanneer de aansluitingsinstallatie enkel van toepassing is voor de gebruikers van het transmissienet.</p>	<p>La définition d’installation de raccordement a été modifié suite à la modification de la définition de raccordement : la notion de raccordement devient générique alors que l’installation de raccordement ne s’applique qu’aux utilisateurs de réseau de transport.</p>
<p>21° ‘interconnexion’ ‘23° verbinding’</p>	<p>BASF</p>	<p>" verbinding ": het geheel van verbindingpunten tussen <u>een net en een verbonden elektriciteitsnet (inclusief de buitenlandse transmissienetten) twee publieke netten;</u></p>	<p>De definitie is ongewijzigd gebleven. De beperking van de draagwijdte van verbinding tot de ‘publieke netten’ lijkt gedragen door de beheerder van een CDS: VOORSTEL: ‘... tussen het transmissienet en buitenlandse transmissienetten, de lokale transmissienetten en de publieke distributienetten.”</p>	<p>La définition est restée inchangée. La limitation de la portée du raccordement aux « réseaux publics » semble être supportée par le gestionnaire d'un CDS : PROPOSITION : « ... entre le réseau de transport et les réseaux de transport étrangers, les réseaux de transport locaux et les réseaux de distribution publics. »</p>
	<p>Febeliec</p>	<p><u>Opmerking</u>: Febeliec vraagt zich af of de scope van deze definitie ook deze met of onderling tussen (gesloten) distributienetten omvat.</p>	<p>Het komt Elia niet toe om zich uit te spreken over de onderlinge verbindingen tussen gesloten distributienetten. Wel wordt het begrip sinds jaar en dag gebruikt voor de verbindingen tussen alle publieke netten, zowel tussen transmissienetten internationaal als tussen een transmissienet, het lokaal transmissienet</p>	<p>Il n'appartient pas à Elia de se prononcer sur les liaisons réciproques entre réseaux de distribution fermés. Cependant, la notion est utilisée depuis longtemps pour les liaisons entre tous les réseaux publics, à la fois entre les réseaux de transport au niveau international et entre un réseau de transport, le réseau de transport local</p>
	<p>Infrabel</p>	<p>“...verbindingpunten tussen een net en een verbonden elektriciteitsnet.” <u>Opmerking</u>: Omvat “net” alle netten, inclusief CDS, GIN en TractienetSpoor?</p>	<p>Zie opmerking BASF;</p>	<p>Voir remarque de BASF ;</p>
	<p>Public DSOs</p>	<p>Remarque : il n’est pas clair ce qui tombe sous ‘réseau électrique’ : les installations des utilisateurs de réseau y font parties ? Egalement les CDS ?</p>	<p>Er wordt voorgesteld om het beperkt te houden tot de verbindingen tussen het transmissienet en de publieke netten</p>	<p>Il est proposé de se limiter aux interconnexions entre le réseau de transport et les réseaux publics</p>
<p>22° ‘jeu de barres’ ‘22° railstel’</p>				
<p>23° ‘jour D’</p>				

'5° dag D'				
24° 'jour D-1'				
'6° dag D-1'				
25° 'jour ouvrable'				
'7° werkdag'				
26° 'législation applicable'	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> De definitie van 'toepasselijke wetgeving' is te breed, en daarom ook niet bruikbaar/zinloos.</p> <p><i>"akte met normatieve waarde in het Belgisch juridisch systeem"</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Met andere woorden, dit KB is dus ondergeschikt aan ieder ander KB/gemeentebesluit</p>	Het oogmerk van dit begrip is net dat het ruim is. Het technisch reglement doet geen afbreuk aan de hogere wetgeving (bv. de elektriciteitswet of de netcodes), maar ook andere regels. In functie van de context waarin dit begrip wordt gebruikt, kan het nuttig zijn erop te wijzen dat bv., een netgebruiker of ook Elia, naast haar verplichtingen onder het FTR, ook een gemeentelijk zoneringsplan naleeft. Het is juridisch verkeerd om aan te nemen dat daardoor het KB ipso facto ondergeschikt is aan een ander reglement. Aangezien ook andere regelgevingen evolueren is het niet altijd mogelijk ook altijd specifiek of exhaustief te zijn in de verwijzingen ernaar.	L'objet de cette notion est d'être large. Le règlement technique ne porte pas préjudice à la législation supérieure (par ex., la loi sur l'électricité ou les codes de réseau), ni à d'autres règles. Selon le contexte dans lequel cette notion est utilisée, il peut être utile de signaler que, par ex., un utilisateur du réseau ou Elia, en plus de ses obligations au titre du RTF, se conforme également à un plan de zonage communal. Il est juridiquement erroné de supposer que l'AR est ipso facto, de ce fait, subordonné à un autre règlement. Comme d'autres réglementations évoluent également, il n'est pas toujours possible d'être toujours précis ou exhaustif dans les références à celles-ci.
27° 'loi du 29 avril 1999'				
'1° wet van 29 april 1999'				
28° 'menace de pénurie'	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> De overheid moet steeds goedkeuren bij schaarste of dreiging tot schaarste</p>	Het is niet nodig in de definitie te verwijzen naar een goedkeuringsbeslissing, waar de definitie ook niet zegt wat Elia mag/moet doen.	Il n'est pas nécessaire de se référer, dans la définition, à une décision d'approbation, où la définition ne dit pas non plus ce qu'Elia peut/doit faire.
'61° dreiging tot schaarste'	Febeliec	<p><i>"...dans un futur proche..."</i>, « ...pendant une période importante », « plus ou moins prévisible, »</p> <p><u>Opmerking :</u> Deze concepten zijn te vaag en niet echt bruikbaar in deze context. Febeliec vraagt een verduidelijking van Elia met betrekking tot de scope.</p>	Dit aspect van de definitie is quasi ongewijzigd gebleven ten opzichte van de bestaande definitie. ER bestaat een proces opgelegd door de overheid, waarin alle stappen die dienen genomen worden beschreven. Elia is niet gemachtigd om alle informatie vrij te geven, maar kan wel aangeven dat het proces start op dag D-6 en dat de marktpartijen op passende wijze worden ingelicht, o.m. via een gedicaceerde website.	Cet aspect de la définition est resté presque inchangé par rapport à la définition existante. Il y a un processus imposé par les autorités, qui décrit toutes les étapes à franchir. Elia n'est pas autorisée à divulguer toutes les informations, mais peut indiquer que le processus commence le jour J-6 et que les acteurs du marché sont informés de manière appropriée par le biais d'un site web dédié.
29° 'mesure'	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> In combinatie met definitie 14 en 55 is de scope hiervan beperkt tot enkel het Federaal Transportnet. Febeliec vraagt zich af of dit de bedoeling is van Elia, gezien de impact op bijvoorbeeld titels VII en IX</p>	Uitgeklard door aanpassing van definitie van telling. Dit betreft alle meetuitrustingen bedoelde op artikel 287	Clarifié du fait de l'adaptation de la définition de comptage. Cela concerne tous les équipements de mesure visés à l'article 287
'51° meting'	FEBEG	Wat is het onderscheidt tussen metingen en tellingen ? Graag voor elk een definitie.	Deze definities werden nagekeken en waar nodig aangepast.	Ces définitions ont été vérifiées et, au besoin, adaptées.
30° 'parc non-synchrone de stockage'	COGEN	<p><u>Opmerking:</u> Waarom specifiek asynchrone opslag? Waarom niet de bestaande definitie? E-wet: 63° "opslag van elektriciteit" : elk proces waarbij via dezelfde installatie elektriciteit wordt afgenomen van het net om die later volledig terug te injecteren in het net, met voorbehoud van de rendementsverliezen;"</p>	Er bestaat een verschil tov. de wettelijke definitie, waar deze laatste een proces beschrijft en niet de eigenlijke installatie. Men kan immers niet uit het begrip 'opslag' afleiden dat het een installatie/park is. De definitie preciseert wat wel en niet een asynchrone opslag uitmaakt.	Il existe une différence avec la définition légale : cette dernière décrit un processus, pas l'installation concrète. On ne peut en effet pas déduire de la notion 'asynchrone opslag' que c'est une installation/parc. La définition précise ce qui est/n'est pas un parc non synchrone de stockage.
'asynchrone opsag'	FEBEG	<p>" asynchrone opslag ": een elektrisch systeem bestaande uit een of meer elektriciteitsopslageenheden die op het toegangspunt elektriciteit kunnen opslaan en injecteren</p> <p><u>Opmerking:</u> Verwijzen naar E-wet: 63° "opslag van elektriciteit" : elk proces waarbij via dezelfde installatie elektriciteit wordt afgenomen van het net om die later volledig terug te injecteren in het net, met voorbehoud van de rendementsverliezen;"</p> <p><u>Opmerking:</u> De opslag gebeurt onder de vorm van elektrische energie. Dus niet van toepassing voor batterijen (chemische opslag) of vliegtuigen (mechanische opslag). Deze definitie omvat ook installaties die opgeladen worden door een eigen nooddiesel. Is dat de bedoeling? Waarvoor geldt deze bepaling dan wel?</p> <p><u>Opmerking:</u> Opslag van elektriciteit op het toegangspunt is technisch onmogelijk.</p>	Dewijze van opslag wordt behandeld in de behandeling van de commentaren van BGA (1 en 2) op de General Requirements	La méthode de stockage est traitée dans la réponse aux commentaires des BGA (1 et 2) sur les Exigences générales.
	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> Febeliec wil, naast de opmerkingen die zij gemaakt heeft ten aanzien van opslageenheden in bijvoorbeeld het kader van de General Requirements voor dergelijke eenheden zoals voorgeld door Elia ter consultatie, toch opmerken dat deze definitie een fundamenteel probleem vertoont, tenzij het de bedoeling was van Elia om de scope te beperken tot deze installaties die rechtstreeks zijn aangesloten op het toegangspunt, want vele van dergelijke installaties zullen op een andere plaats</p>	Elia stelt voor om de referentie naar het toegangspunt tot het net uit de definitie te verwijderen. Voor het overige wordt verwezen naar de behandeling van de opmerkingen van Febeliec op de General Requirements	Elia propose d'enlever dans la définition la référence au point d'accès au réseau de transport. Pour le surplus i lest fait référence au traitement des commentaires de Febeliec sur les General Requirements

		zijn aangesloten. Febeliec wil er ook op wijzen dat een definitie van <i>unité de stockage d'électricité</i> ontbreekt, waarbij zij ook opnieuw wil verwijzen naar de opmerkingen waarvan zij hierboven gewag maakt.		
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> 'Wat bedoelt men juist met asynchroon?' <u>Opmerking:</u> Deze definitie betekent dat elke opslagsysteem op de site van de NG niet onder deze definitie valt. Indien men hier alle opslagsystemen wil laten ondervallen, heeft men een te ruime def. Op zijn minst dienen dan de batterijen die dienen voor de veiligheidssystemen hieruit te worden geweerd.	Asynchroon heeft dezelfde betekenis als bij elektriciteits-productie-eenheden. Het zijn eenheden die geconnecteerd zijn met power electronics. (zie definitie PPM in RFG). De uitzondering wordt behandeld in een bijkomende precizing in artikel 1.	« Non synchrone » a la même signification que lorsqu'il est question d'unités de production d'électricité. Il s'agit d'unités connectées via une électronique de puissance. (Voir définition SPGM dans le RFG). L'exception est abordée plus en détail à l'article 1.
31° 'pénurie' '60° schaarste'	COGEN	<u>Opmerking:</u> Staat als tekortsituatie in de wet. 54° "tekortsituatie" : situatie dicht bij de reële tijd waarin er een niet te verwaarlozen mogelijkheid bestaat dat de lading niet gedekt zal kunnen worden door het geheel van de productiemiddelen ter beschikking van het Belgische elektriciteitsnet, rekening houdend met de invoermogelijkheden en de energie beschikbaar op de markt.]	Dit is eerder een vaststelling, die nuttig is om te antwoorden op de vragen van FEBEG, Febeliec en de DNBs.	Cecune constatation, utile pour répondre aux questions de FEBEG, Febeliec et les GRD
	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Waar precies? Staat niet in E-wet	Er wordt verwezen naar de definitie van het begrip 'tekortsituatie'. Dit is definitie nummer 54. Ook via google search kan deze definitie teruggevonden worden.	Il est fait référence à la définition de la notion de « situation de pénurie ». Il s'agit de la définition numéro 54. Il est également possible de retrouver cette définition via google search.
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Waar staat dit precies beschreven in de E-wet?	Zie behandeling commentaar FEBEG	Voir traitement du commentaire de FEBEG
	Public DSOs	<u>Opmerking:</u> waarom schaarste definiëren als er toch al een term, namelijk 'tekortsituatie' bestaat in een bovenliggende wetgeving?	Er wordt een verschil gemaakt tussen de dreiging tot schaarste en de effectieve schaarste. Deze laatste kan closer to realtime worden vastgesteld.	Une différence est établie entre le risque de pénurie et la pénurie effective. Cette dernière peut être constatée à un moment qui se rapproche davantage du temps réel.
32° 'pertes active' '17° actieve verliezen'				
33° 'phénomènes soudains' '62° plotse fenomenen'				
34° 'point d'accès' 'toegangspunt'	BASF	"toegangspunt": een door een fysieke plaats en een spanningsniveau gekenmerkt punt, of een virtueel punt, waarvan de samenstelling in het aansluitingscontract met de transmissienetgebruiker gedefinieerd wordt, waarvoor de toegangshouder toegang tot het transmissienet wordt verleend om vanuit een op het transmissienet aangesloten productie-eenheid, verbruiksinstallatie, asynchrone opslag, gesloten industrieel net of gesloten distributienet vermogen te injecteren of af te nemen; een toegangspunt kan zowel een injectiepunt als een afnamepunt zijn dat per elementaire periode kan wisselen van een injectiepunt naar een afnamepunt of omgekeerd. Opmerking: Wij gaan ervan uit dat overal waar Elia "productie-eenheid" schrijft in dit FTR, eigenlijk "elektriciteitsproductie-eenheid" wordt bedoeld, zoals gedefinieerd in art. 2, 5° van de Europese netcode RfG	ER dient uiteraard rekening gehouden te worden met noodvoedingen, welke een ander toegangspunt hebben. De vraag daarbij is welke netten (en spanningsniveaus) men gebruikt om deze toegang uit te oefenen. Twee aansluitingspunten op hetzelfde spanningsniveau in dezelfde hoogspanningspost kunnen aldus 1 uniek toegangspunt opleveren. De toevoeging op het einde van de definitie is nutteloos. Aangezien, de definities van "injectiepunt" en "afnamepunt" geven aan dat ze types van toegangspunten zijn. De opmerking over 'productie-eenheid' is terecht. Dit zal worden vervangen door 'elektriciteitsproductie-eenheid' Ook zal de door Elia voorgestelde definitie als volgt worden aangevuld: Het toegangspunt heeft betrekking op één of verscheidene verbindingpunten van de gebruiker van het betrokken transmissienet, gesitueerd op dezelfde post.	Il faut évidemment tenir compte des alimentations de secours, qui ont un point d'accès différent. La question est donc de savoir quels réseaux (et niveaux de tension) sont utilisés pour permettre cet accès. Deux points de raccordement sur le même niveau de tension dans le même poste peuvent ainsi correspondre à un seul et unique point d'accès. L'ajout à la fin de la définition est inutile puisque les définitions de « point d'injection » et de « point de prélèvement » indiquent que ce sont des types de points d'accès.. La remarque sur l'unité de production est justifiée. Cette formulation sera remplacée par « unité de production d'électricité » La définition proposée par Elia sera également complétée comme suit : Le point d'accès est associé à un ou plusieurs points de raccordement de l'utilisateur du réseau de transport concerné situés sur le même poste.
	COGEN	<u>Opmerking:</u> Wat met balanceringsverantwoordelijkheid van eenheden binnen een CDS. Het kan niet de bedoeling zijn dat de ARP van deze eenheid dan ook de CDS moet balanceren (bijvoorbeeld Zandvliet Power)	Een dergelijke eenheid die deel uitmaakt van de portefeuille van een BRP, dient ook opgevolgd door deze BRP, los van het net waarop de eenheid aangesloten is.	Une unité qui fait partie du portefeuille d'une BRP doit être suivie par cette BRP, peu importe le réseau sur lequel elle est raccordée.
	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Wat met balanceringsverantwoordelijkheid van eenheden binnen een CDS. Het kan niet de bedoeling zijn dat de ARP van deze eenheid dan ook de CDS moet balanceren (bijvoorbeeld Zandvliet Power)	Dit is niet het geval. Voor deze eenheid kan er een andere BRP actief zijn, dan voor een andere achterliggende afnemer binnen een CDS; wel is er een BRP die instaat voor het verliezen binnen een CDS, maar dat is niet hetzelfde.	Ce n'est pas le cas ! Un BRP différent peut être actif pour cette unité, plutôt que pour un autre acheteur sous-jacent au sein d'un CDS ; un BRP est responsable de la perte au sein d'un CDS, mais ce n'est pas la même chose.
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> 'Virtueel' toegangspunt moet worden gedefinieerd om te vermijden dat sites met meer dan 1 aansluitingspunt ook meerdere toegangspunten moeten hebben "...un accès au réseau de transport..."	Zie opmerking BASF	Voir remarque de BASF

		Opmerking : Scope is ook hier beperkt tot enkel het transportnet, wat problemen met zich mee kan brengen voor titels VIII en IX “...d’un réseau fermé industriel-, ou d’un réseau fermé de distribution of van het tractienet spoor raccordés au réseau de transport; »		
	Infrabel	Opmerking : Het begrip toegangspunt wordt ook gebruikt voor toegang tot een GIN/CDS. Ofwel moet hiervoor een andere def gebruikt worden, ofwel moet hier het woord transmissie geschrapt worden. Bij een GIN/CDS/Tractienet Spoor kan een toegangspunt virtueel zijn.	Het federaal technisch reglement betreft de toegang tot het transmissienet.	Le règlement technique fédéral relatif à l'accès au réseau de transport.
35° ‘point d’interconnexion’	BASF	"verbindingspunt: het een punt waarop twee publieke netten met elkaar verbonden zijn;	Zie opmerking bij verbinding, waarbij de publieke netten meer beschreven zijn	Voir remarque sur la liaison, qui décrit davantage les réseaux publics
‘verbindingspunt’	COGEN	Opmerking: Een definitie is best kort, duidelijk en inhoudelijk ruim om een vlot gebruik toe te laten in de toekomst?	De definitie is niet echt lang te noemen	La définition n'est pas vraiment longue
	Febeliec	Opmerking: Febeliec vraagt zich af of deze definitie bijgevolg ook slaat op de gesloten distributienetten, in plaats van een aansluitingspunt.	Zie opmerking BASF	Voir remarque BASF
	Public DSOs	Opmerking: verbindingspunt is een foute vertaling uit het Frans, moet koppelpunt zijn. Aan te passen in de volledige tekst van het FTR.	Dit punt betreft de keuze tussen twee woorden. De keuze werd gemaakt om het begrip koppelpunt niet te weerhouden gelet op de verwantschap tussen de woorden interconnexion/verbinding en point d’interconnexion/verbindingspunt.	Ce point concerne le choix entre deux mots. Le choix a été fait de ne pas retenir la notion de point d’attache, au vu de la parenté entre les mots interconnexion/verbinding et point d’interconnexion/verbindingspunt.
36° ‘point d’interface’	BASF	“...de installaties van een netgebruiker..” Opmerking: Deze term is niet gedefinieerd. Of wordt hier installaties van een transmissienetgebruiker bedoeld (zoals in de Franse tekst van de definitie, die dus verschilt van deze definitie)?	De aansluitingsconstellatie op het niveau van het transmissienet (en het lokaal transmissienet) is niet dezelfde als bij de distributienetbeheerder of CDS. Het FTR spreekt zich niet uit over de aansluiting op andere netten. Derhalve had hier ‘transmissienetgebruiker’ moeten staan, zoals geïnsinueerd door BASF.	La constellation de raccordement au niveau du réseau de transport (et du réseau de transport local) n'est pas la même que pour le gestionnaire de réseau de distribution ou le CDS. Le RTF ne se prononce pas sur le raccordement à d'autres réseaux. Par conséquent, on aurait dû avoir ici « utilisateur du réseau de transport », comme l’insinue BASF.
‘29° punt van interface’	COGEN	Opmerking: vertalen als ‘interfacepunt’?	De vertaling is al sinds 2002 het interfacepunt.	La traduction est le point d'interface depuis 2002 déjà.
	Febeliec	Opmerking: Scope is ook hier beperkt tot enkel het transportnet, wat problemen met zich mee kan brengen voor titels VIII en IX	Zie opmerking BASF	Voir remarque de BASF
	Public DSOs	Remarque : le point d’interface est également une définition d’application au GRD, s’ils restent dans la définition de l’utilisateur de réseau, ce qui ne peut pas être le but. Beaucoup de termes sont utilisés dans le texte du RTF pour indiquer plus ou moins la même chose : raccordement, point de raccordement, point d’interface, installation de raccordement, interconnexion, ... Une représentation schématique aiderait en y indiquant ces différents points. Quelle est le lien avec la convention de collaboration, e.a. point de planification, LGL ?	De DNB’s maken gebruik van het transmissienet waartoe ze toegang hebben voor hun distributienetten. In zijn huidige versie voorziet het FTR er eveneens in dat de aansluitingsvoorwaarden moeten worden goedgekeurd door de federale regulator. De definitie kan aangeven dat ze niet van toepassing is op publieke DNB’s (vanwege de kenmerken van hun aansluiting, in het bijzonder beschreven in de definities voor aansluiting en aansluitingspunt.	Les GRD utilisent le réseau de transport, auquel ils ont accès pour leurs réseaux de distribution. Dans sa version actuelle, le RTF prévoit également que les conditions de raccordement doivent être approuvées par le régulateur fédéral. La définition peut indiquer qu’elle ne s’applique pas aux GRD publics (en raison des caractéristiques de leur raccordement, décrites notamment dans les définitions de raccordement et de point de raccordement.
37° ‘point d’injection’	Febeliec	Opmerking: Scope is ook hier beperkt tot enkel het transportnet ?	Inderdaad, het federaal technisch reglement betreft de toegang tot het transmissienet.	En effet, le règlement technique fédéral relatif à l'accès au réseau de transport.
‘37° injectiepunt’				
38° ‘point de mesure’	Febeliec	Opmerking: Scope is ook hier beperkt tot enkel het transportnet. Febeliec vraagt zich af of dit de bedoeling is, zoals bijvoorbeeld in het licht van ondersteunde diensten waarbij Elia vaak een delivery point definieert met een meetpunt dat niet rechtstreeks op het transmissienet is aangesloten.	Definitie 38° is aangepast zodat meetpunten zich zowel kunnen bevinden op het transmissienet, op het distributienet als op het net van de netgebruiker. 38° " meetpunt": de fysieke plaats van de meetuitrustingen aangesloten aan de aansluitingsinstallatie, aan de installatie van een gebruiker van het transmissienet of aan de installatie van een gebruiker van het CDS	La définition 38° a été adaptée pour que les points de mesure puissent se trouver aussi bien sur le réseau de transport, le réseau de distribution et le réseau de l'utilisateur du réseau. 38° " point de mesure " : la localisation physique des équipements de mesure connectés à l'installation de raccordement, à l'installation d'un utilisateur du réseau de transport ou à l'installation d'un utilisateur du CDS;
‘39° meetpunt’				
39° ‘point de prélèvement’	Infrabel	Opmerking : vertaling probleem 39° " meetpunt " : de fysieke plaats van de meetuitrustingen aangesloten aan de aansluitingsinstallatie aan of de installatie van de netgebruiker; 38° " point de mesure " : la localisation physique des équipements de mesure connectés à l'installation de raccordement ou à l'installation d'un utilisateur du réseau de transport~	De definitie werd aangepast	La définition a été adaptée
‘38° afnamepunt’	Febeliec	Opmerking: Scope is ook hier beperkt tot enkel het transportnet ?	Inderdaad, het federaal technisch reglement betreft de toegang tot het transmissienet.	En effet, le règlement technique fédéral relatif à l'accès au réseau de transport.
40° ‘point de raccordement’	BASF	“ De interface waarlangs Het punt waar een elektriciteitsproductie-eenheid, een asynchrone opslag, een verbruiksinstallatie eenheid , een publieke distributienet, een	De aanpassingen in de definitie zijn grotendeels terecht. Echter mag het aansluitingspunt op een gesloten industrieel net en op een HVDC-systeem	Les adaptations de la définition sont largement justifiées. Cependant, le point de raccordement à un réseau industriel fermé et à un système

<p>'28° aansluitings-punt'</p>	<p>lokaal of regionaal transmissienet, een gesloten industrieel net, een gesloten distributienet, of een HVDC-systeem, met inbegrip, in voorkomend geval, van hun aansluitingsinstallaties, op het transmissienet, op een net op zee, op een gesloten industrieel systeem of op een HVDC-systeem zijn is aangesloten..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Dus het woord "aansluitingspunt" behelst evenzeer de aansluiting van bijv. een generator op ons gesloten industrieel net? Wat vreemd is, aangezien de definities van "aansluiting" en "aansluitingsinstallatie" uitdrukkelijk beperkt blijven tot de aansluiting op het transmissienet...</p> <p><u>Opmerking:</u> het transmissienet kan door meer dan 1 aansluitingspunt gescheiden worden van de installaties.</p> <p>"CDS aansluitingspunt": de fysieke plaats en het spanningsniveau waar de aansluiting van de achterliggende netgebruiker is aangesloten op het CDS.</p> <p>Voor aansluitingen op een gesloten industrieel net, is het CDS aansluitingspunt bepaald in de aansluitingsmodaliteiten aansluitingsmodaliteiten van diezelfde de beheerder van het gesloten industrieel net met de achterliggende netgebruiker van het gesloten industrieel net.</p> <p>Voor aansluitingen op een gesloten distributienet, is het CDS aansluitingspunt bepaald in de aansluitingsmodaliteiten van de beheerder van het gesloten distributienet met de achterliggende netgebruiker van het gesloten distributienet.</p>	<p>niet worden uitgesloten.</p> <p>Deze uitsluitingen beperken, zonder grond, de strekking van de definitie van aansluitpunt in de netcode RFG.</p> <p>Dat gezegd zijnde, ook al is de eerste alinea van deze definitie, algemeen, bevat zij ook twee andere alinea's waarin de situaties van de aansluiting van gewone transmissienetgebruiker, respectievelijk de publieke distributienetten en lokale transmissienetten wordt uitgediept. Hoe de situatie zich voordoet binnen een CDS is beter gekend door de beheerder van het CDS en verwijst de ontwerptekst naar deze modaliteiten. De door BASF voorgestelde bijkomende definitie (of 'achterliggend aansluitingspunt') kan deels worden geïntegreerd in de definitie voorgesteld door Elia, maar dan enkel voor het gesloten industrieel net. Voor de definitie van het aansluitingspunt op een gesloten distributienet is de federale overheid niet bevoegd.</p>	<p>HVDC ne peut être exclu.</p> <p>Ces exclusions limitent, sans raison, la portée de la définition du point de raccordement dans le code de réseau RFG.</p> <p>Cela étant dit, même si le premier alinéa de cette définition est général, elle comporte également deux autres alinéas qui approfondissent, pour leur part, les situations du raccordement de l'utilisateur ordinaire du réseau de transport, respectivement les réseaux publics de distribution et les réseaux de transport locaux. La situation qui se présente au sein d'un CDS est mieux connue du gestionnaire du CDS et le projet de texte fait référence à cette situation. La définition supplémentaire proposée par BASF (ou « point de raccordement sous-jacent ») peut être partiellement intégrée dans la définition proposée par Elia, mais alors uniquement pour le réseau industriel fermé. Le Gouvernement fédéral n'est pas compétent pour la définition du point de raccordement sur un réseau de distribution fermé.</p>
<p>COGEN</p>	<p><u>Opmerking:</u> Een definitie is best kort, duidelijk en inhoudelijk ruim om een vlot gebruik toe te laten in de toekomst?</p>	<p>Elia onderschrijft dit belang, maar moet ook rekening houden met de relevante verschillen tussen de verschillende typesituaties. In het ander geval zou Elia het begrippenkader sterk moeten uitbreiden.</p>	<p>Elia approuve cet intérêt, mais doit également prendre en compte les différences pertinentes entre les différents types de situations. Dans l'autre cas, Elia devrait considérablement élargir le cadre conceptuel.</p>
<p>FEBEG</p>	<p><u>Opmerking</u> ivm 'De interface waarlangs...': verwarring met [36° 'point d'interface'], dubbel gebruik, ander woord noodzakelijk.</p> <p>"...op het transmissienet, op een net op zee,..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Overbodig, inbegrepen in definitie transmissienet E-wet</p>	<p>Sommige woorden moeten ook in hun context worden bekeken : waar de woorden 'buitenlandse transmissienetbeheerder' worden gebruikt, wordt niet bedoeld dat deze deel uitmaken van de 'transmissienetbeheerder' die als term is gedefinieerd in het FTR en Elia aanduidt. Het begrip punt van interface is reeds 2002 gekend en gebruikt in de context van aansluitingscontracten met inbegrip van producenten. Dat gezegd zijnde, in de nederlandstalige versie dienen de woorden 'de interface waarlangs...' vervangen te worden door 'het punt waar...' zie opmerking BASF. De verwijzing naar het net op zee kan worden weggelaten.</p>	<p>Certains mots doivent également être considérés dans leur contexte : lorsque les mots « gestionnaire de réseau de transport étranger » sont utilisés, ils ne sont pas destinés à faire partie du « gestionnaire de réseau de transport », qui est défini comme dans le RTF et désigne Elia. La notion de point d'interface est déjà connue depuis 2002 et utilisée dans le cadre des contrats de raccordement, producteurs compris. Cela étant dit, dans la version en néerlandais, les mots « de interface waarlangs ... » doivent être remplacés par « het punt waar ... », voir la remarque de BASF. La référence au réseau en mer peut être supprimée.</p>
<p>Febeliec</p>	<p><u>Opmerking:</u> Hier is de scope wel veel ruimer getrokken. Febeliec vraagt zich af waarom dit voor alle andere definities (cfr bovenstaande opmerkingen) niet ook het geval is</p> <p>"...un réseau fermé de distribution, het tractienet spoor ou un système HVDC,..."</p> <p>Pour les raccordements à un réseau fermé industriel of op een gesloten distributienet, le point_Y de raccordement est défini dans le contrat de raccordement du gestionnaire dudit réseau fermé industriel;</p> <p><u>Opmerking :</u> Febeliec vraagt zich af wat er van toepassing is op alle andere partijen opgesomd in de eerste alinea van deze definitie, die niet expliciet worden vermeld in de volgende alinea's.</p> <p><u>Algemene opmerking:</u> Aansluitingspunt voor een transmissienetgebruiker die geen publieke distributienetbeheerder of lokaal transmissienetbeheerder is: definitie is niet correct. Op dit ogenblik ligt het aansluitingspunt niet altijd op het punt waarbij het transmissienet kan worden afgeschakeld van de installaties van de netgebruiker. Het aansluitingspunt kan ook liggen op plaatsen waar niet geschakeld kan worden, zoals bijvoorbeeld bij een aftakking of een inlusing.</p>	<p>De verwijzing naar het tractienet spoor hoeft niet expliciet opgenomen worden naast het gesloten industrieel net, omdat het ermee wordt geassimileerd (zie definitie gesloten industrieel net). Dit doet geen afbreuk aan artikel 18 ter van de elektriciteitswet.</p> <p>Er wordt niets gezegd over de beschrijving van aansluitingen op gesloten distributienetten, waar dit onder de bevoegdheid valt van de regio's. Wat er van toepassing is op andere partijen, moet bekeken worden met deze andere partijen, onder hetzelfde voorbehoud van de bevoegdheidsverdelende regels.</p>	<p>La référence au réseau de traction ferroviaire n'a pas besoin d'être explicitement reprise en plus du réseau industriel fermé, car il lui est assimilé (voir définition du réseau industriel fermé). Ceci ne porte pas préjudice à l'article 18b de la loi sur l'électricité.</p> <p>Rien n'est dit sur la description des raccordements aux réseaux de distribution fermés, où cela relève de la compétence des Régions. Ce qui s'applique aux autres parties doit être examiné avec ces autres parties, avec la même réserve des règles de répartition des compétences.</p>
<p>Infrabel</p>	<p>"De interface waarlangs een elektriciteitsproductie-eenheid, een asynchrone opslag, een verbruikseenheid verbruikersinstallatie, een publieke distributienet, een lokaal of regionaal transmissienet, een gesloten industrieel net, een gesloten distributienet,</p>	<p>Zie opmerkignen BASF, welke ook voor het tractienet spoor gelden.</p>	<p>Voir remarques de BASF, qui concernent également le réseau de traction ferroviaire.</p>

		<p>een tractienet spoor of een HVDC-systeem, met inbegrip, in voorkomend geval, van hun aansluitingsinstallaties, op het transmissienet, op een net op zee, op een gesloten industrieel systeem, op het tractienet spoor of op een HVDC-systeem zijn aangesloten met uitzondering van de tractievoertuigen voor wat betreft het tractienet spoor....”</p> <p>“...wordt het transmissienet door het aansluitingspunt gescheiden van de installaties...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Dit is momenteel niet altijd het geval. In geval van een repiquage of een inlusning ligt het aansluitingspunt niet op een fysiek scheidingspunt. Als Elia de bedoeling heeft om het aansluitingspunt op het fysiek scheidingspunt te leggen, is dit ok voor Infrabel.</p> <p>“...Het aansluitingspunt van publieke distributienetten of van lokale transmissienetten aan het transmissienet vindt plaats aan het verbindingspunt dat zich situeert zich aan de secundaire van de transformator...”</p> <p>“...Voor aansluitingen op een gesloten industrieel net, is het aansluitingspunt bepaald in de aansluitingsmodaliteiten van diezelfde beheerder van het gesloten industrieel net.”</p> <p><u>Opmerking:</u> Def aansluiting slaat enkel op transmissienet.</p>		
41° ‘producteur’	FEPEG	<p>“...met inbegrip van elke zelfopwekker.”</p> <p><u>Opmerking:</u> Waarom niet lokale productie-eenheid?</p>	Zie opmerking Infrabel. Het begrip lokale productie-eenheid heeft te maken met de eenheid, niet met de definitiëring van de persoon.	Voir remarque d’Infrabel. La notion d’unité de production locale est liée à l’unité et non à la définition de la personne.
‘40° producteur’	Infrabel	<p><u>Opmerking:</u> Def staat reeds in Elektriciteitswet. In dit verband wijzen we nog op de te ruime definitie van producent uit de Elektriciteitswet, met name “elke natuurlijke of rechtspersoon die elektriciteit produceert, met inbegrip van elke zelfopwekker”. Volgens deze definitie is iedereen die over een batterij beschikt een producent want hij kan op een bepaald ogenblik elektriciteit produceren. Dit geldt ook voor spoorwegmaatschappijen of eigenaars van elektrische voertuigen die via het remmen elektriciteit kunnen produceren. De definities uit de Europese verordening zijn veel duidelijker. Daar is sprake van omzetting van primaire energie in elektriciteit. Deze discussie lijkt misschien triviaal maar is het niet omdat de termen productie/producent/lokale productie heel veel gebruikt worden in het voorliggend technisch reglement.</p>	Het begrip staat inderdaad in de elektriciteitswet, maar houdt te weinig rekening met het aspect omzetting primaire energie in elektrische energie.	Cette notion est en effet reprise dans la loi Électricité, mais la transformation d’énergie primaire en énergie électrique n’y est pas suffisamment prise en compte.
41° ‘production locale’	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> deze definitie verwijst naar een verbruiksinstallatie. Volgens de netcode is een gesloten distributienet geen verbruiksinstallatie. Dit mag niet betekenen dat een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet geen lokale productie-eenheid kan omvatten.</p>	De verwijzing naar de verbruiksinstallatie werd verfijnd (door te verwijzen naar artikel 38 §3 a). er is inderdaad geen verbod op het hebben van een productie-eenheid binnen een CDS	La référence à l’installation de consommation a été raffinée en renvoyant vers l’art 38 §3 a). Il n’y a pas d’interdiction sur la présence d’une unité de production au sein d’un CDS.
‘43° lokale productie-eenheid’	Infrabel	<p><u>Opmerking :</u> Definitie is onduidelijk. In art 38 §3 is er geen 1° wel een a. Daarbij dient er op gewezen te worden dat de code stelt dat een dnb (inclusief de CDS) geen verbruiksinstallatie is.</p> <p>Vraag is of def wel moet gehandhaafd blijven of dat er in de enkele art waarin sprake is van lokale productie-eenheid geen andere omschrijving kan gebruikt worden.</p> <p>Def is ook anders dan deze uit Elektriciteitswet.</p> <p>Zie ook algemene opmerking over productie.</p>	Er dient inderdaad verwezen naar 38 §3 a). Het begrip wordt an sich niet gedefinieerd in de elektriciteitswet. Er dient ook verduidelijkt in welke omstandigheden er sprake kan zijn van een lokale productie	En effet, il faut faire référence au point 38, §3 a). La notion n’est pas définie en soi dans la loi sur l’électricité. Il faut également clarifier les circonstances dans lesquelles on peut parler de production locale
42° ‘puissance mise à disposition’	Febeliec	<p>« ...la puissance injectée et/ou prélevée apparente maximale... »</p> <p><u>Opmerking:</u> volgens de huidige definitie kan hiervan afgeweken worden. De door de CREG goedgekeurde tarieven zijn hier zelfs op voorzien.</p>	Dit begrip is gebaseerd op het toegangscontract en heeft aldaar niet het voorwerp uitgemaakt van een opmerking. De definitie stelt geen probleem in het kader van het toegangscontract, zodat dat in het technisch reglement ook het geval zou moeten zijn. Elia stelt echter voor om maximaal te verwijderen, om aan de bekommernis van de belanghebbenden tegemoet te komen.	Cette notion repose sur le contrat d’accès et n’y a pas fait l’objet d’une remarque. La définition ne pose pas de problème dans le contexte du contrat d’accès, de sorte qu’il devrait en être de même dans le règlement technique. Cependant, Elia propose de supprimer autant que possible pour répondre aux préoccupations des parties prenantes.
‘ter beschikking gesteld vermogen’	Infrabel	<p>“het maximale geïnjecteerde of afgenomen schijnbaar vermogen dat is vastgelegd...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Het ter beschikking gesteld vermogen is een vermogen dat in het aansluitingscontract wordt vastgelegd maar dat mag overschreden worden zolang dit het net niet in vraag brengt. Er bestaat hiervoor een aangepast tarief. Het woord maximaal moet dan ook geschrapt worden.</p>	Zie behandeling opmerking Febeliec. Het woord maximaal wordt geschrapt.	Voir traitement du commentaire de Febeliec. Le mot maximal sera biffé.
43° ‘qualité’	FEPEG	<p>“...(frequentie, amplitude, golfvorm, symmetrie)... »</p> <p><u>Opmerking:</u> Waar staan deze definities?</p>	De definitie van kwaliteit is niet gewijzigd. Deze aangehaalde begrippen worden voldoende be- of omschreven in ofwel de netcode of de EN	La définition de la qualité n’a pas été modifiée. Ces notions évoquées sont décrites ou définies à suffisance, soit dans le code de réseau, soit

‘8° kwaliteit’			50160.	dans l’EN 50160.
	Infrabel	Definitie is onduidelijk. In art 38 §3 is er geen 1° wel een a. Daarbij dient er op gewezen te worden dat de code stelt dat een dnb (inclusief de CDS) geen verbruikinstallatie is. Vraag is of def wel moet gehandhaafd blijven of dat er in de enkele art waarin sprake is van lokale productie-eenheid geen andere omschrijving kan gebruikt worden. Def is ook anders dan deze uit Elektriciteitswet. Zie ook algemene opmerking over productie.	Er dient inderdaad verwezen naar 38 §3 a.	En effet, il faut faire référence au point 38, §3 a .
	Public DSOs	43° " qualité " : l'ensemble des caractéristiques de l'électricité pouvant exercer une influence sur les installations de raccordement, les installations d'un ou plusieurs utilisateurs du réseau de transport, <u>sur le réseau de distribution</u> et/ou sur le réseau de transport et comprenant, notamment, la continuité de la tension et les caractéristiques électriques de cette tension (fréquence, amplitude, forme d'onde, symétrie); <u>Remarque</u> : suite à la modification de la définition de l'utilisateur du réseau de transport.	De suggestie van de publieke DNB's is relevant in die zin dat ze niet meer zouden worden beschouwd als gebruikers van het transmissienet	La suggestion des GRD publics est pertinente dans la mesure où ils ne seraient plus considérés comme des utilisateurs du réseau de transport
44° ‘raccordement’ ‘27° aansluiting’	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm gebruik ‘openbare distributienetten’: Wat is de definitie van een publieke distributienetbeheerder? Een beheerder waarvan het kapitaal in handen is van de overheid? Wat is het verschil met de def distributienet? <u>Opmerking</u> ivm ‘de secundaire van de transformator’: De vraag kan gesteld worden of dit ook niet moet worden voorzien voor het Tractienet Spoor. Op deze wijze kan het allocatieprobleem worden opgelost.	Er wordt een definitie voorzien van het begrip, derwijze dat de publieke distributienet (en dus ook –beheerder) duidelijk kan worden onderscheiden van de gesloten distributie- of industriële netten en het tractienet spoor. Omwille van de opmerkingen op de definities van ‘installatie van de transmissienetgebruiker’ en ‘aansluitingsinstallatie’, wordt de definitie echter geïntegreerd in de definitie van aansluitingsinstallatie, derwijze dat het begrip aansluiting niet wordt beperkt. Het komt wel de beheerders van de gesloten industriële netten en tractienetspoor toe om na te gaan of er tussen hun net en de installaties van de achterliggende netgebruikers ook nog aansluitingsinstallaties voorkomen en in voorkomend geval een hiervoor een definitie uit te werken.	Une définition de la notion est prévue, de sorte que l'on peut faire une distinction claire entre le réseau public de distribution (et donc aussi le gestionnaire du même réseau), d'une part, et les réseaux fermés de distribution ou industriels et le réseau de traction ferroviaire, d'autre part. En raison des remarques formulées à propos des définitions d'« installation de l'utilisateur du réseau de transport » et d'« installation de raccordement », la définition est cependant intégrée dans la définition d'installation de raccordement, de sorte que la notion de raccordement n'est pas restreinte. Il appartient aux gestionnaires des réseaux industriels fermés et du réseau de traction ferroviaire de vérifier s'il y a également des installations de raccordement entre leur réseau et les installations des utilisateurs sous-jacents du réseau et, le cas échéant, d'élaborer une définition à cet égard.
	Infrabel	“...de secundaire zijde van de transformator...” <u>Opmerking</u> : De vraag kan gesteld worden of dit ook niet moet worden voorzien voor het Tractienet Spoor. Op deze wijze kan het allocatieprobleem worden opgelost.	De suggestie van Infrabel houdt een gedwongen aankoop in van installaties die toebehoren aan Infrabel, heeft een impact op de contouren van het transmissienet en heeft daardoor ruimere implicaties, zoals ook op vlak van het toegangstarief voor de netgebruikers. Dit is niet het oogmerk van de aanpassing van het federaal technisch reglement. Er is overigens geen aanknopingspunt in de wet om dit te doen.	La suggestion d'Infrabel implique un achat forcé d'installations appartenant à Infrabel, elle exerce un impact sur les contours du réseau de transport et présente donc des implications plus larges, notamment au regard du tarif d'accès pour les utilisateurs du réseau. Ce n'est pas le but de l'adaptation du règlement technique fédéral. Il n'y a d'ailleurs aucun point de référence dans la loi pour le faire.
45° ‘registre des comptages’ ‘56° register der tellingen’	BASF	" register der tellingen " : het register <u>van tellingen</u> bijgehouden door de transmissienetbeheerder, overeenkomstig dit besluit;	Het register der tellingen betreft alle meetuitrustingen definieert in Artikel 287. “register der tellingen” wordt “register der meetuitrustingen”.	Le registre des comptages concerne tous les équipements de mesure définis à l'article 287. « registre des comptages » devient « registre des équipements de mesure ».
	Infrabel	<u>Opmerking</u> : Is er een ook register van tellingen die niet slaan op injectie en afname van het transmissienet?	Het register der tellingen betreft alle meetuitrustingen definieert in Artikel 287. Titel wijzigen Sectie VII.I.7. – Registratie van de meetuitrustingen in het register der meetuitrustingen.	Le registre des comptages concerne tous les équipements de mesure définis à l'article 287. Modifier le titre Section VII.I.7. – Enregistrement des équipements de mesure dans le registre des équipements de mesure.
	Febeliec	<u>Opmerking</u> : Dit is dus beperkt tot enkel de meetgegevens op transmissie? Cfr opmerking “mesure”	Uitgeklard door aanpassing van definitie van telling. Dit betreft alle meetuitrustingen bedoelde op artikel 287	Clarifié par l'adaptation de la définition de comptage. Cela concerne tous les équipements de mesure visés à l'article 287.
46° ‘registre des responsables d'équilibre’ ‘33° register der evenwichts-verantwoordelijke’	Febeliec	<u>Opmerking</u> : Zal Elia dit register dan ook bijhouden voor alle BRPs die werkzaam zijn in onderliggende netten, zoals bijvoorbeeld gesloten distributienetten, of bedoelt Elia hiermee enkel een overzicht van alle BRPs die actief zijn in de Belgische markt. Het zou nuttig zijn om dit duidelijk te specificeren in deze definitie.	BRPs zijn actief in de Belgische markt, ook al zou hun portefeuille beperkt zijn tot een onderliggend net.	Les BRP sont actifs sur le marché belge, même si leur portefeuille était limité à un réseau sous-jacent.
47° ‘Règlement 714/2009’ ‘Verordening 714/2009’				

48° 'réseau de transport' 'transmissienet'	FEBEG	"transmissienet": het transmissienet zoals gedefinieerd in de wet van 29 april 1999; het transmissienet omvat de offshore netaansluitingssysteem die het net op zee vormen; <u>Opmerking:</u> Moet hier niet staan, maar zou moeten worden aangepast in de E-wet	Deze definitie beoogt een verduidelijking teweeg te brengen. De federale definitie van transmissienet verwijst ook naar transmissie in de Belgische zeegebieden, maar het is nuttig aan te geven dat in de meer technische context van een technisch reglement dit zich vertaalt in het begrip 'offshore netaansluitingssysteem'. Er is geen wettelijke hinderpaal om dit op dit niveau te verduidelijken.	Cette définition est destinée à apporter une clarification. La définition fédérale du réseau de transport fait également référence au transport dans les zones maritimes belges, mais il est utile d'indiquer que, dans le contexte plus technique d'un règlement technique, cela se traduit par la notion de « système de raccordement au réseau offshore ». Il n'y a pas d'obstacle légal à apporter une clarification à ce niveau.
	Febeliec	48° "réseau de transport" : le réseau de transport tel que défini dans la loi du 29 avril 1999 ; le réseau de transport comprend les ouvrages de raccordement en mer qui constituent le réseau en mer; <u>Opmerking :</u> Febeliec wil hierbij toch vermelden dat Elia bij momenten het net in zee apart vermeldt en in andere instanties niet; Febeliec vraagt dat ofwel deze definitie wordt aangepast, ofwel dat alle andere verwijzingen hiermee worden afgestemd, teneinde consistentie in het FTR te behouden.	Zie opmerking FEBEG. Elia corrigeert waar nodig de verwijzingen naar het 'net in zee', om een zo groot mogelijke consistentie te bereiken.	Voir remarque de la FEBEG. Elia corrige, le cas échéant, les références au « réseau en mer », afin de parvenir à la plus grande cohérence possible.
	Infrabel	"transmissienet": het transmissienet zoals gedefinieerd in de wet van 29 april 1999; het transmissienet omvat de offshore netaansluitingssysteem die het net op zee vormen; <u>Opmerking:</u> Bepaling schrappen of definitie in Elektriciteitswet aanpassen.	Zie opmerking FEBEG	Voir remarque de la FEBEG
49° 'réseau fermé de distribution' 'gesloten distributienet'	BASF	"gesloten distributienet": heteen gesloten distributienet zoals gedefinieerd in de Europese netcode DCC, dat het gesloten distributienet, zoals bedoeld in het Vlaamse decreet van 8 mei 2009 betreffende het energiebeleid, en het gesloten beroepsnet of een "réseau fermé professionnel", zoals bedoeld gedefinieerd in het Waals decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt; ; <u>omvat,</u>	De door Elia voorgestelde definitie staat toe om zowel het gesloten industrieel net als het gesloten distributienet gelijk te stellen met de het gesloten distributiesysteem (kleine verbetering in de NL versie)	La définition proposée par Elia permet à la fois d'assimiler le réseau industriel fermé et le réseau de distribution fermé au système de distribution fermé (petite amélioration dans la version en NL).
	Febeliec	49° "réseau fermé de distribution" : le réseau fermé de distribution tel que défini dans le code de réseau européen DCC, en ce qu'il couvre le réseau de distribution fermé visé dans le décret flamand du 8 mai 2009 sur l'énergie et le réseau fermé professionnel visé dans le décret wallon du 12 avril 2001 relatif à l'organisation du marché régional de l'électricité; <u>Opmerking :</u> Aan te vullen indien het BHG ook een regeling zou uitwerken	In het Brussels Hoofdstedelijk gewest is het begrip gesloten distributienet niet omgezet in de regelgeving.	Dans la Région de Bruxelles-Capitale, la notion de réseau de distribution fermé n'a pas été transposée dans la réglementation.
	Infrabel	"gesloten distributienet": het gesloten distributienet zoals gedefinieerd in de Europese netcode DCC, dat het gesloten distributienet, zoals bedoeld in het Vlaamse decreet van 8 mei 2009 betreffende het energiebeleid, en het gesloten beroepsnet, zoals bedoeld in het Waals decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt, omvat,	De door Elia voorgestelde definitie staat toe om zowel het gesloten industrieel net als het gesloten distributienet gelijk te stellen met de het gesloten distributiesysteem (kleine verbetering in de NL versie)	La définition proposée par Elia permet à la fois d'assimiler le réseau industriel fermé et le réseau de distribution fermé au système de distribution fermé (petite amélioration dans la version en NL).
	Public DSOs	Remarque 49° et 50°: dans les définitions (réseau fermé de distribution/réseau fermé industriel) il ne semble pas y avoir de distinction puisque les deux sont des CDS comme définis dans le NC DCC.	De tekst alsook de verwijzingen in deze definities naar federale, respectievelijk regionale wetgeving, moeten worden gelezen.	Il convient de lire le texte et les références qui sont faites dans ces définitions aux législations fédérales, respectivement régionales.
50° 'réseau fermé industriel' 'gesloten industrieel net'	BASF	"gesloten industrieel net": het een gesloten industrieel net zoals gedefinieerd in de wet van 29 april 1999 distributienet zoals gedefinieerd in de Europese netcode DCC, dat het in de wet van 29 april 1999 bedoelde gesloten industrieel net omvat;	Deze werkwijze legt onvoldoende het verband met de netcodes. Voorstel tot behoud van de bestaande definitie	Cette méthode n'établit pas de lien suffisant avec les codes de réseau. Proposition de maintien de la définition existante
	Febeliec	50° "réseau fermé industriel" : le réseau fermé de distribution tel que défini dans le code de réseau européen DCC, en ce qu'il couvre le réseau fermé industriel visé dans la loi du 29 avril 1999; <u>Opmerking :</u> In haar opmerkingen verwijst Febeliec met gesloten distributienetten naar alle gesloten distributienetten, met inbegrip van de gesloten industriële netten, tenzij anders specifiek bepaald.	De commentaar sluit niet aan bij de voorgestelde tekstwijziging, omdat deze laatste, door de verwijzing naar de definitie van gesloten distributienet uit de wet, het gesloten industriële net definieert aan de hand van het gewestelijk begrip van gesloten distributienet. De door Elia voorgestelde definitie staat toe om zowel het gesloten industrieel net als het gesloten distributienet gelijk te stellen met de het gesloten distributiesysteem (kleine verbetering in de NL versie). ER wordt ook gepreciseerd dat het tractienet spoor voor de doeleinden van het FTR wordt gelijkgesteld met ht gesloten industrieel net, behoudens specifieke bepaling.	Le commentaire ne correspond pas à l'amendement proposé, car ce dernier, en se référant à la définition du réseau de distribution fermé de la loi, définit le réseau industriel fermé sur la base de la notion régionale de réseau de distribution fermé. La définition proposée par Elia permet à la fois d'assimiler le réseau industriel fermé et le réseau de distribution fermé au système de distribution fermé (petite amélioration dans la version en NL). Il est également précisé que le réseau de traction ferroviaire dans le cadre du RTF est assimilé au réseau industriel fermé, sous réserve d'une disposition spécifique.
	Infrabel	"gesloten industrieel net": het gesloten distributienet zoals gedefinieerd in de Europese netcode DCC, dat het in de wet van 29 april 1999 bedoelde gesloten industrieel net omvat; <u>Opmerking:</u> Zeer slecht omschreven. Overigens bevindt de def zich in de Europese richtlijn en niet in de netcode.	Zie commentaar Febeliec.	Voir commentaire de la Febeliec.
51° 'responsable d'équilibre' '34° evenwichts-	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Evenwichtsverantwoordelijke en balanceringsverantwoordelijke (+afgeleiden) worden door elkaar gebruikt. Kan Elia bevestigen dat ze hiermee hetzelfde bedoelen.	ER wordt hetzelfde bedoeld, maar één woord zal moeten worden weerhouden: met name evenwichtsverantwoordelijke. Voor bepaalde afgeleiden wordt het woord balancerings- gebruikt	Les deux termes portent la même signification, mais nous devrions ne retenir qu'un seul terme, à savoir « evenwichtsverantwoordelijke / responsable d'équilibre ». Le terme « balanceringsverantwoordelijke / responsable d'équilibre » est utilisé pour certaines déclinaisons.

verantwoordelijke'				
52° 'RGIE' '9° AREI'				
53° 'RGPT' '10° ARAB'				
54° 'situation d'incidents multiples' '59° meervoudige incidentsituatie'			Elia stelt voor dit begrip te verwijderen in het licht van de Europese netcodes en richtsnoeren.	Elia propose de supprimer cette notion à la lumière des codes de réseau et lignes directrices européens.
55° 'système électrique' '19° elektrisch systeem'	BASF	19° " elektrisch systeem ": het geheel van de uitrustingen dat alle gekeppelde verbonden netten, alle aansluitingsinstallaties en alle installaties van de op deze netten aangesloten netgebruikers omvat en tot de regelzone van de relevante transmissienetbeheerder behoort;	BASF heeft een voorkeur voor het begrip 'verbinden' wat niet onlogisch is in het licht van het begrippenkader	BASF a une préférence pour la notion de « liaison », ce qui n'est pas illogique à la lumière du cadre conceptuel
	Infrabel	« ...alle gekoppelde netten... » <u>Opmerking</u> : Aangezien koppelpunt vervangen is door verbindingpunten kan men hier wellicht beter spreken over verbonden netten.	Zie behandeling commentaar BASF	Voir traitement commentaire BASF
57° 'utilisateur de réseau' 'netgebruiker'	BASF	"netgebruiker": elke natuurlijke of rechtspersoon die elektriciteit injecteert op of afneemt aan een transmissienet, een lokaal transmissienet of een publiek distributienet levert of ervan afneemt , naargelang het geval als eigenaar van een elektriciteitsproductie-installatie, van een verbruiksinstallatie, van een asynchrone opslag, van een lokaal transmissienet, van een publiek distributienet, van een gesloten industrieel systeemnet , van een gesloten distributienet, of van een HVDC-systeem, met dien verstande dat louter voor de toepassing van dit besluit en de Europese netcodes als eigenaar wordt beschouwd: de persoon die beschikt over het eigendomsrecht of, indien een derde met dewelke deze persoon een contractuele relatie heeft, over het eigendomsrecht beschikt, over het gebruiksrecht op deze installatie, dit net of dit systeem. Een achterliggende netgebruiker is evenwel geen netgebruiker;	De suggesties voorgesteld door BASF leveren deels nuttige verduidelijkingen op. Wel wordt ervoor geopteerd om de publieke distributienetbeheerder (en dus ook de lokale transmissienetbeheerder) meer te differentiëren van de netgebruiker (zie behandeling opmerking public DSOs), . De eerste vermelding moet generiek blijven en dus zowel de publieke als de gesloten distributienetten viseren. Het begrip achterliggende netgebruiker maakt aldus geen uitzondering uit op het generieke begrip netgebruiker. de precisering heeft enkel zijn plaats ten opzicht van de transmissienetgebruiker.	Les suggestions faites par BASF apportent en partie des éclaircissements utiles. Cependant, il est décidé de différencier le gestionnaire du réseau de distribution public (et donc également le gestionnaire du réseau de transport local) de l'utilisateur du réseau, (cf. traitement des commentaires des GRD publics) La première mention doit rester générique et viser à la fois les réseaux de distribution publics et les réseaux de distribution fermés. La notion d'utilisateur en aval du réseau ne constitue ainsi pas une exception à la notion générique d'utilisateur du réseau. La précision n'a sa place que par rapport à l'utilisateur du réseau de transport.
	FEPEG	<u>Opmerking</u> : Iedereen die het recht heeft om een installatie te gebruiken moet kunnen geclassificeerd worden als netgebruiker. Volgens deze definitie is dit beperkt tot de eigenaar van de installatie of degene die hiermee contractueel verbonden is. Daarenboven dient een verwijzing naar een contractueel framework vermeden te worden.	De link die wordt gelegd met de eigenaar, beoogt enkel, met het oog op de toepassing van het technisch reglement en de netcodes, een parallelisme of gelijkshakeling tot stand te brengen met de netcodes, waarin steeds sprake is van de 'eigenaar' van een installatie. Dit doet geen afbreuk aan het civielrechtelijk eigendomsbegrip. Het is in dit perspectief niet onlogisch dat iemand met (slechts) een gebruiksrecht, beschikt over een contractueel framework (een contract met de eigenaar).	Le lien qui est fait avec le propriétaire est uniquement destiné, en vue de l'application du règlement technique et des codes de réseau, à établir un parallélisme ou une assimilation avec les codes de réseau, dans lesquels il est toujours question de « propriétaire » d'une installation. Cela ne porte pas préjudice à la notion de propriété en droit civil. Il n'est pas illogique, dans cette perspective, qu'une personne ayant (seulement) un droit d'usage, dispose d'un cadre contractuel (un contrat avec le propriétaire).
	Febeliec	<u>Opmerking</u> : het is niet duidelijk of dit al niet slaat op een netgebruiker achterliggend op een industrieel net, een gesloten distributienet of het Tractienet Spoor (hangt samen met definitie distributienet maar op p 100 wordt netgebruiker bijvoorbeeld ook gebruikt voor CDS terwijl in Titel IX er enkel over gebruiker wordt gesproken. Deze definitie omvat wel de transmissienetgebruiker en netbeheerder. Echter verder in het ontwerp worden die definities naast elkaar gebruikt wat dus overbodig is.	Zie behandeling opmerkingen BASF	Voir traitement des remarques de BASF ;
	Infrabel	"netgebruiker": elke natuurlijke of rechtspersoon die aan elektriciteit op een transmissienet, een lokaal transmissienet of een distributienet levert injecteert of ervan afneemt, naargelang het geval als eigenaar van een elektriciteitsproductie-installatie, van een verbruiksinstallatie, van een asynchrone opslag, van een lokaal transmissienet, van een distributienet, van een gesloten industrieel systeem, van een gesloten distributienet, van het Tractienet Spoor of van een HVDC-systeem..." <u>Opmerking</u> : Deze definitie omvat niet de netgebruiker aangesloten op een GIN, CDS of Tractienet Spoor Is tegenstrijdig met gebruik in titel IV. Alternatief is dat men onder de def distributienet ook de GIN en CDS laat vallen. Conform de def dnb uit de elektriciteitswet zou dit mogelijk zijn. Voor het tractienet spoor kan dit niet.	Zie behandeling opmerking BASF; het tractienet spoor wordt niet hier toegevoegd, maar in het begrip gesloten industrieel net. het begrip is specifiek voor de doeleinden van het FTR gedefinieerd om ook het verschil te maken met de definitie uit de wet (zie aanhef van art 1)	Voir traitement remarque BASF; le réseau de traction ferroviaire n'est pas ajouté ici, mais dans la notion de réseau fermé industriel. La notion est définie spécialement aux fins du RTF pour également faire la différence avec la définition présente dans la loi (Voir préambule de l'article 1)

		<u>Opmerking:</u> de definitie uit de Elektriciteitswet omvat ook de leverancier		
	Public DSOs	57° "utilisateur de réseau " : toute personne physique ou morale propriétaire d'installation qui raccordée au alimente ou est desservie par le réseau de transport, ou à un réseau de transport local ou à l'un des réseaux de distribution, selon le cas, en qualité de propriétaire ; est entendu par d' une installation : une installation de production d'électricité, d' une installation de consommation, d' un parc non-synchrone de stockage, d'un réseau de transport local, d'un réseau de distribution, d'un réseau fermé industriel, d'un réseau fermé de distribution ou d'un système HVDC ; étant entendu qu'est considérée est également entendu comme propriétaire, pour les seuls besoins du présent arrêté et des codes de réseau européens, la personne qui dispose du droit de propriété ou, si un tiers avec lequel cette personne est en relation contractuelle dispose du droit de propriété, du droit d'utilisation de cette installation et, de ce réseau concerné ou de ce système;	Zie behandeling opmerkingen BASF. De idee van injectie en afname is niet problematisch en Elia stelt voor om deze te behouden. De benadering van het begrip is niet onterecht, maar Elia opteert ervoor te verwijzen naar de definitie van dit begrip.	Voir traitement des remarques de BASF. L'idée d'injection et de prélèvement n'est pas problématique et Elia propose de la garder. L'approche de la notion n'est pas injustifiée, mais Elia choisit de se référer à la définition de cette notion.
58° 'utilisateur de réseau de transport'	BASF	"24° " transmissienetgebruiker ": een netgebruiker wiens elektriciteitsproductie-eenheid, verbruiksinstallatie, asynchrone opslag, lokaal transmissienet, publiek distributienet, gesloten industrieel net, gesloten distributienet, of HVDC-systeem, op het transmissienet is aangesloten;"	Ook hier kan verwezen worden naar de behandeling van de opmerkingen mbt. het begrip 'netgebruiker.	Ici aussi, on peut se référer au traitement des remarques concernant la notion d'utilisateur du réseau.
'24° transmissie-netgebruiker'	Infrabel	"24° " transmissienetgebruiker ": een netgebruiker wiens elektriciteitsproductie-eenheid, verbruiksinstallatie, asynchrone opslag, lokaal transmissienet, distributienet, gesloten industrieel net, gesloten distributienet, Tractienet Spoor of HVDC-systeem, op het transmissienet is aangesloten;"	De toevoeging van het begrip tractienet spoor vormt geen probleem. Het begrip behoeft geen aanduiding in hoofdletters.	L'ajout de la notion de réseau de traction ferroviaire n'est pas un problème. La notion ne nécessite pas d'indication en majuscules.
	Public DSOs	58° " utilisateur du réseau de transport " : un utilisateur de réseau, dont l'unité de production d'électricité, l'installation de consommation, le parc non-synchrone de stockage, le réseau de transport local, le réseau de distribution, le réseau fermé industriel, le réseau fermé de distribution ou le système HVDC s est raccordés au réseau de transport. Remarque sur utilisateur de réseau/du réseau de transport : Le GRD fait partie du RTF en tant que gestionnaire du réseau de distribution, mais également en tant qu'utilisateur de réseau/du réseau de transport. Cela crée des confusions et porte atteinte à la lisibilité du texte du RTF. En plus le GRD, dans les codes réseaux n'est jamais considéré comme un utilisateur (significatif) de réseau (USR). La guideline system operation définit bien le USR et le GRD n'en fait pas partie. La Directive 2009/72/CE définit l'utilisateur de réseau comme suit : « une personne physique ou morale alimentant un réseau de transport ou de distribution ou desservie par un de ces réseaux ». Il est clair que le GRD ne fait partie de cette définition et d'ailleurs le GRD est défini séparément dans la Directive. Le GRD ne doit donc pas être considéré comme un utilisateur de réseau, comme le prouve entre- autre l'art. 4 du RTF dans le (iii) puisque les gestionnaires de réseau y sont mentionnés séparément à côté des utilisateurs de réseau/du réseau de transport, alors qu'ils en font partie selon la définition. Proposition des GRD: ne pas reprendre le gestionnaire du réseau de distribution dans la définition due l'utilisateur de réseau, ni dans la définition de l'utilisateur du réseau de transport.	De SOGL bevat een oplistings van de verschillende installaties die het eigendom zijn van netgebruikers en die bovendien significant zijn. Dit verhindert niet dat de distributienetgebruikers ook het transmissienet gebruiken en dat de DCC de DNB's en de andere verbruiksinstallaties op gelijke voet behandelt. Bovendien hebben de DNB's in hun wijzigingsvoorstellen voor art. 332 erkend dat ze ook deze hoedanigheid van netgebruiker hebben. Rekening houdend met deze wijziging in art 332, kan de definitie ook worden aangepast.	Le SOGL contient une énumération de diverses installations qui sont la propriété d'utilisateurs de réseaux et qui sont en outre significatives. Il n'empêche que les gestionnaires de réseau de distribution utilisent également le réseau de transport et que le code de réseau DCC traite également de leur raccordement au réseau, comme celui des autres utilisateurs de réseau. Par ailleurs les GRD ont reconnu via leurs suggestions de modifications à l'endroit de l'art 332 qu'ils sont assimilés à l'utilisateur de réseau. Compte tenu de cette modification dans l'art 332, la définition peut être adaptée également
59° 'zone de réglage'	BASF	<u>Opmerking:</u> Deze zin begrijpen we niet	De definitie is in de Nederlandse versie één zin geworden, daar waar er voor het woord onverminderd een puntkomma had moeten staan.	La définition est devenue une phrase dans la version en néerlandais, là où il aurait dû y avoir un point-virgule avant le mot.
'12° regelzone'	COGEN	<u>Opmerking:</u> Is al gedefinieerd via balancingcode en VERORDENING (EU) Nr. 543/2013 „regelzone”: een samenhangend deel van het geïnterconnecteerde systeem, geëxploiteerd door één systeembeheerder en omvattend onderling gekoppelde fysieke belastingen en/of productie-eenheden als die er zijn;	De opmerking is terecht, waar de EBGL verwijst naar de definitie van regelzone verwijst naar de transparantieverordening. Elia stelt derhalve volgende benadering voor: "de regelzone zoals gedefinieerd in de Verordening (EU) nr. 543/2013 en eveneens bedoeld de in de Europese netcode RfG ; onverminderd toekomstige evoluties, met name in de organisatie van de elektriciteitsmarkt, komt de regelzone overeen met de in de Europese netcode bedoelde SO GL belasting-frequentieregelblok (LFC-blok) en belasting-frequentieregelzone (LFC-zone) en met de in de EB GL bedoelde onbalanszone en programmeringszone en met de	La remarque est justifiée, là où l'EBGL se réfère à la définition de zone de réglage et au règlement sur la transparence. Elia propose donc l'approche suivante : « la zone de réglage définie dans le règlement (UE) n° 543/2013 et également visée dans le code de réseau européen RfG ; nonobstant tout développement futur, notamment dans l'organisation du marché de l'électricité, la zone de réglage correspond au bloc de réglage de fréquence de charge SO GL (bloc LFC) et à la zone de réglage de fréquence de charge (zone LFC) visée dans le code de réseau européen et à la zone de déséquilibre, la

			evenwichtszone. De notie van regelzone wordt standaard gebruikt als de andere hierboven genoemde begrippen niet worden gebruikt in meer specifieke bepalingen in dit besluit."	zone de programmation et la zone d'équilibre visées dans le CE GL. La notion de zone de réglage est utilisée par défaut lorsque les autres notions précitées ne sont pas utilisées dans des dispositions plus spécifiques du présent arrêté. »
	FEBEG	" regelzone " : de zone waarbinnen de transmissienetbeheerder het permanent evenwicht tussen de vraag en het aanbod van elektriciteit controleert, rekening houdend met de uitwisselingen van actief vermogen tussen de regelzones, onverminderd toekomstige evoluties, met name in de organisatie van de elektriciteitsmarkt, komt de regelzone overeen met de in de Europese netcode RfG bedoelde regelzone, met de in de Europese netcode bedoelde SO-GL belasting-frequentieregelblok (LFC-blok) en belasting-frequentieregelzone (LFC-zone) en met de in de EB-GL bedoelde onbalanszone en programmeringszone en met de evenwichtszone. De notie van regelzone wordt standaard gebruikt als de andere hierboven genoemde begrippen niet worden gebruikt in meer specifieke bepalingen in dit besluit. <u>Opmerking:</u> 'met de in de Europese netcode RfG bedoelde regelzone': FOUT : wordt niet gebruikt in RfG <u>Opmerking:</u> SO GL spreekt van LFC area; Wat wordt bedoeld met "zone"? <u>Opmerking:</u> verwijzing naar de regelzone (96 keer) : mag overal weg want de wet geldt niet buiten de regelzone	Met 'bedoeld' wordt niet bedoeld dat het begrip regelzone gedefinieerd is in de RfG, wel dat het begrip aldaar geïllustreerd wordt. De LFC-zone is de Nederlandse vertaling van LFC area volgens de SOGL. Ook de wet verwijst naar de regelzone, maar dat is nog geen reden om het niet te vermelden. Het begrip is nuttig en nodig om bv. het verschil in eisen voorgesteld door de relevante transmissienetbeheerder en een relevante netbeheerder te duiden en dus om het toepassingsgebied van bepaalde eisen duidelijk te maken. Zie verder vooral de behandeling van de opmerkingen van COGEN	Par « visé », on ne veut pas dire que la notion de zone de réglage est définie dans le RfG, mais qu'elle y est mentionnée. La zone LFC est la traduction néerlandaise de la LFC area selon la SOGL. La loi se réfère également à la zone de réglage, mais ce n'est pas encore une raison pour ne pas le mentionner. La notion est utile et nécessaire, par exemple pour suggérer la différence dans les exigences proposées par le gestionnaire de réseau de transport concerné et un gestionnaire de réseau pertinent, et clarifier ainsi la portée de certaines exigences. Voir infra, en particulier, le traitement des remarques de COGEN
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Definitie zou beter in Elektriciteitswet staan omdat term daar ook gebruikt wordt.	Het begrip komt aldaar voor, maar dat betekent niet dat het op het niveau van het FTR kan en mag worden gedefinieerd. De voornaamste bedoeling is om de link te leggen met andere begrippen uit netcodes en richtsnoeren. Zie verder vooral de behandeling van de opmerkingen van COGEN	La notion y est utilisée, mais cela ne signifie pas qu'elle puisse, dans les deux sens du terme, être définie au niveau du RTF. L'intention principale est de créer un lien avec d'autres notions des codes de réseau et des lignes directrices. Voir infra, en particulier, le traitement des remarques de COGEN
ta§ 3 'NL "§2"'	BASF	§2 Het onderscheid tussen "nieuw" en "bestaand" dat in de Europese netcodes RfG, DCC en HVDC wordt gebruikt om hun toepassing in de tijd (ratione temporis) op de in die Europese netcodes bedoelde installaties, elektriciteitsproductie-eenheden en systemen te bepalen, is ook van toepassing op de installaties, productie-eenheden en systemen die niet onder dit besluit vallen. <u>Opmerking:</u> Dit begrijpen wij niet. Eigenlijk staat er dat het onderscheid ook van toepassing is op installaties die niet onder het besluit vallen? Dat staat hier dan toch niets doen in dit FTR?	Elia heeft hiermee bedoeld het onderscheid nieuw-bestaand ook toe te passen op installaties, ... die buiten het materieel toepassingsgebied vallen van bedoelde netcodes, zoals opslag. Waar deze opdeling enkel wordt gebruikt voor opslag, en de verwijzing naar de netcodes kan leiden naar data die afhankelijk zijn van verschillende data van hun inwerkingtreding, reikt deze bepaling geen afdoende oplossing aan. Elia stelt voor om het onderscheid te laten afhangen van een overheidsbeslissing, zoals ook het geval is voor de PGM en de verbruiksinstallaties.	Elia a donc voulu dire ici d'appliquer également la distinction nouveau-existant aux installations ... qui ne relèvent pas du champ d'application matériel des codes de réseau concernés, comme le stockage. Lorsque cette division n'est utilisée que pour le stockage et que la référence aux codes de réseau peut conduire à des données qui dépendent de dates d'entrée en vigueur différentes, cette disposition n'apporte pas de solution adéquate. Elia propose de faire dépendre la distinction d'une décision des pouvoirs publics, comme c'est le cas pour les PGM et les installations de consommation.
	BOP	<u>Opmerking: L&L:</u> Zie o.m. artikel 4, 2, b) van de Europese Verordening 2016/631 (netwerkcode aansluiting elektriciteitsproducenten), die o.m. het volgende bepaalt: "2. Voor de toepassing van deze verordening wordt een elektriciteitsproductie-eenheid als bestaand beschouwd wanneer: a) deze eenheid op de datum van inwerkingtreding van deze verordening reeds op het net is aangesloten, of b) de eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie een definitief en bindend contract heeft gesloten voor de aankoop van het belangrijkste onderdeel van de productie-installatie binnen een tijdsbestek van twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening. De eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie stelt de relevante systeembeheerder en de relevante TSB binnen een termijn van 30 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening in kennis van het afsluiten van dit contract. De door de eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie aan de relevante systeembeheerder en de relevante TSB toegezonden kennisgeving bevat minimaal de volgende elementen: de benaming van het contract, de datum van ondertekening en de datum van inwerkingtreding, en de specificaties van het belangrijkste onderdeel van de te bouwen, te assembleren of aan te kopen productie-installatie. Een lidstaat kan erin voorzien dat de regulerende instantie in gespecificeerde omstandigheden kan bepalen of de elektriciteitsproductie-eenheid als een bestaande productie-eenheid dan wel als nieuwe productie-eenheid moet worden beschouwd." Bovenvermelde Europese Verordening trad in werking op 17 mei 2016 (20 dagen na publicatie). De laatste datum voor het afsluiten van een "contract voor de aankoop van het belangrijkste onderdeel van de productie-installatie" is bijgevolg dus 18 mei	Elia neemt nota van deze opmerking, waarin geen aanpassing van de tekst wordt gevraagd.	Elia prend note de cette remarque, dans laquelle aucune adaptation du texte n'est demandée.

		2018. het "belangrijkste onderdeel van de productie-installatie" wordt dan weer gedefinieerd als "één of meer essentiële onderdelen van apparaten die nodig zijn om de primaire energiebron om te zetten in elektriciteit".		
	COGEN	<u>Opmerking:</u> Het is evident dat sommige vereisten in dit document verder gaan dan deze in de netwerpcodes. Voor deze vereisten moet in dit document een aparte definitie van nieuwe en bestaande installatie worden toegevoegd die niet kan vallen voor de inwerkingtreding van het KB. Om het onderscheid te maken lijkt de start van een detailstudie een eenduidig moment. De installatie is gekend en er is een soort engagement genomen door zowel de netgebruiker als de netbeheerder.	Het onderscheid nieuw-bestaand wordt in de netcodes gemaakt in functie van de investeringsbeslissing. Voor het overige wordt verwezen naar de behandeling van de opmerkingen van BASF;	La distinction nouveau-existant est faite dans les codes de réseau en fonction de la décision d'investissement. Pour le reste, il est fait référence au traitement des remarques de BASF ;
	FEPEG	§2-3 Het onderscheid tussen "nieuw" en "bestaand" dat in de Europese netcodes RFG, DCC, en HVDC, EB GL, SO GL, FCA, CACM, E&R wordt gebruikt om hun toepassing in de tijd (ratione temporis) op de in die Europese netcodes bedoelde installaties, elektriciteitsproductie-eenheden en systemen te bepalen, is ook van toepassing op de installaties, productie-eenheden en systemen die niet onder dit besluit vallende toepassing van de E codes vallen.	Het onderscheid bestaand-nieuw vindt zijn oorsprong in de netcodes rond connectie. Elia verwijst naar de behandeling van de opmerkingen van BASF, om de bepaling anders in te vullen om de overheid toe te staan de omstandigheden aan te geven waarin de CREG KAN BESLISSEN OM DE INTSTALLATIES ALS NIEUW TE BESCHOUWEN, ZOALS DEZE MOGELIJKHEDEN OOK IS VOORZIEN IN DEZE NETCODES;	La distinction entre « existant » et « nouveau » trouve son origine dans les codes de réseau relatifs à la connexion. Elia renvoie aux réponses aux remarques de BASF portant sur la modification cette disposition pour permettre aux autorités d'indiquer les conditions dans lesquelles la CREG PEUT DÉCIDER DE CONSIDÉRER LES INSTALLATIONS COMME NOUVELLES, COMME LE PERMETTENT CES CODES DE RÉSEAU.
	Febeliec	§3. La distinction entre "nouveau" et "existant" qui est utilisée dans les codes de réseau européens RFG, DCC et HVDC pour déterminer leur application dans le temps (ratione temporis) aux installations, unités de production et systèmes visés dans ces codes de réseau européens s'applique également aux installations, unités de production et systèmes qui tombent uniquement dans le champ d'application du présent arrêté. <u>Opmerking:</u> Voor Febeliec is dit onaanvaardbaar, vermits hierdoor alle installaties die <i>niet</i> werden beoogd als bijvoorbeeld cross-border relevant volgens de Network Codes en dus niet in scope zijn, plots ook moeten voldoen aan een mogelijk brede waaier van nieuwe voorschriften. Dit punt is nooit als dusdanig besproken in de workshops noch andere discussies en Febeliec wil dan ook een groot voorbehoud formuleren bij deze paragraaf en kan niet akkoord gaan met het voorstel van Elia zonder een meer diepgaande discussie. <u>Opmerking:</u> Febeliec wil hier ook verwijzen naar haar uitgebreide opmerkingen bij de General Requirements voor opslageenheden, waarbij zij onder andere de opmerking maakt ten aanzien van het toepassingsgebied daarvan, vermits het onderscheid nieuw en bestaand niet wordt gemaakt voor die eenheden, en er ook een Europese basis voor ontbreekt (met uitzondering voor hydro pump storage)	Deze bepaling beoogt in de eerste plaats een inwerkingtredingsregime aan te reiken voor eisen voor bepaalde installaties. Daarbij wordt een zo groot mogelijke parallel gemaakt met de inwerkingtreding van de eisen die voortvloeien uit de netcodes. Voor het overige wordt verwezen naar de behandeling van de opmerkingen van BASF. Voor storage voorziet Elia in een specifieke bepaling rond de inwerkingtreding van het FTR voor storage.	Le but premier de cette disposition est de présenter un régime d'entrée en vigueur pour des exigences relatives à certaines installations. Nous avons, à cette fin, établi le plus de parallèles possible avec l'entrée en vigueur des exigences découlant des codes de réseau. Pour le reste, nous vous renvoyons aux réponses aux remarques de BASF. En ce qui concerne le stockage, Elia a prévu une disposition spécifique relative à l'entrée en vigueur du RTF en matière de stockage.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Indien deze installaties niet onder dit besluit vallen, is deze bepaling ook niet van toepassing.	Er stond een schrijffout in de nederlandstalige versie: bedoeld werd niet 'die niet onder dit besluit vallen', maar 'die enkel onder dit besluit vallen'	Il y avait une faute d'écriture dans la version en néerlandais : il ne s'agissait pas de « die niet onder dit besluit vallen », mais de « die enkel onder dit besluit vallen »

c) Nouvelles définitions proposées dans les réactions de la consultation publique / Nieuwe voorgestelde definities in de reacties op de publieke consultatie

Définitions manquantes / Ontbrekende definities	Stakeholders	Remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justifiication - français
Aansluitingscontract	FEPEG	Definitie van aansluitingscontract ontbreekt.	... in de Nederlandse versie. Dit wordt rechtgezet	... dans la version en néerlandais. L'erreur a été rectifiée
Achterliggend	Febeliec	aangesloten op een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet	Met de definitie van gebruiker van het CDS, behoeft dit geen definitie.	Avec la définition d'utilisateur du CDS, cela ne nécessite pas de définition.
Achterliggend netgebruiker	BASF	"achterliggende netgebruiker": elke natuurlijke of rechtspersoon die elektriciteit injecteert op of afneemt van een CDS;	Elia stelt volgend alternatief voor, aangezien het begrip CDS wordt gehanteerd en ook het begrip beheerder van een CDS zal worden gehanteerd: Gebruiker van een CDS : natuurlijke persoon of rechtspersoon die elektriciteit injecteert op of afneemt van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet, alnaargelang het geval	Elia propose l'alternative suivante, puisque la notion de CDS ainsi que la notion de gestionnaire d'un CDS sont incluses : Utilisateur d'un CDS : toute personne physique ou morale qui injecte ou prélève de l'électricité sur un réseau fermé industriel ou un réseau fermé de distribution, selon le cas.
Achterliggend toegangspunt	BASF	Te definiëren	Elia stelt voor de definitie van "achterliggende toegangspunt" niet te creëren (als de begrippen markttoegangspunt en AT_CDS wel worden beschreven als punten in een CDS, achter de toegang tot het elia net).	Elia propose de ne pas créer la définition de « point d'accès sous-jacent » (si les notions de point d'accès au marché et AT_CDS sont décrites comme des points dans un CDS, derrière l'accès au réseau Elia).
AT-CDS	BASF	Te definiëren	OK om de notie van "markttoegangspunt"[of CDS access point] en van "toegangspunt tot het CDS "[in de plaats van AT-CDS] te creëren en duidelijk het	OK pour créer la notion de « point d'accès au marché » [ou CDS access point] et de « point d'accès au CDS » [au lieu d'AT-CDS] et pour nuancer clairement la différence.

			verschil ervan te nuanceren. Noch de notie van toegangshouder tot de markt (altijd de BRP, en om confusie te vermijden) noch de notie van toegangshouder tot het CDS (altijd de achterliggende netgebruiker). Niettemin stellen we voor duidelijk in het Title IX te beschrijven dat de achterliggende netgebruiker zijn n BRP(s) aanduidt. Elia stelt volgende definitie voor : « point d'accès au marché d'un utilisateur du CDS: est un point virtuel correspondant à l'agrégation d'un ou plusieurs prélèvement(s) et/ou injections d'énergie à partir des installations de l'utilisateur CDS vers ou du réseau fermé. »	Ni la notion de détenteur d'accès au marché (toujours le BRP, et pour éviter toute confusion) ni la notion de détenteur d'accès au CDS (toujours l'utilisateur sous-jacent du réseau). Néanmoins, nous proposons de décrire clairement au Titre IX que l'utilisateur sous-jacent du réseau désigne son/ses BRP. Elia propose la définition suivante : « point d'accès au marché d'un utilisateur du CDS : est un point virtuel correspondant à l'agrégation d'un(e) ou plusieurs prélèvement(s) et/ou injection(s) d'énergie à partir des installations de l'utilisateur CDS vers le, ou du, réseau fermé. »
Bestaande aansluitingsinstallatie	FEBEG	Hiervoor ontbreekt een definitie	Er is geen aparte definitie nodig voor bestaande aansluitingsinstallaties. Het onderscheid tussen bestaand en nieuw wordt immers reeds voldoende geregeld in de netcodes	Aucune définition distincte n'est nécessaire pour les installations de raccordement existantes. La distinction entre existant et nouveau est déjà, en effet, correctement faite dans les codes de réseau
CDS	BASF	“CDS”: een gesloten distributiesysteem zoals gedefinieerd in artikel 28 van de Europese Richtlijn 2009/72/EG, dat zowel de gesloten industriële netten als de gesloten distributienetten omvat.	Het FTR moet een onderscheid kunnen maken tussen de gesloten industriële netten en de gesloten distributienetten, maar het is daarnaast nuttig, waar beide samenvallen, om dit begrip te hanteren. De definitie dient als volgt te luiden: een gesloten distributiesysteem zoals gedefinieerd in de Europese netcode DCC, dat zowel de gesloten industriële netten als de gesloten distributienetten omvat.	Le RTF doit pouvoir faire une distinction entre les réseaux industriels fermés et les réseaux de distribution fermés, mais il est également utile, lorsque les deux coïncident, d'utiliser cette notion. La définition doit être la suivante : un système fermé de distribution tel que défini dans le code de réseau européen DCC, qui comprend à la fois les réseaux industriels fermés et les réseaux fermés de distribution.
CDS Access Point	BASF	“CDS Access Point” : [cfr. CDS-Toegangspunt of Toegangspunt CDS zoals door Elia zelf gedefinieerd in het Elia toegangscontract]	toegangspunt tot de markt van een gebruiker van het CDS: is een virtueel punt dat overeenstemt met de samenvoeging van één of meerdere afnames en/of injecties van energie vanuit installaties van de CDS-gebruiker naar of van het gesloten net.	point d'accès au marché d'un utilisateur du CDS: est un point virtuel correspondant à l'agrégation d'un ou plusieurs prélèvement(s) et/ou injections d'énergie à partir des installations de de l'utilisateur CDS vers ou du réseau fermé.
Charge	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Dit concept is niet (meer) gedefinieerd! Febeliec vraagt zich af wat de betekenis hiervan is in dit nieuwe FTR? Voor Febeliec moet dit aangepast worden aan de nieuwe terminologie	Zie behandeling opmerking FEBELIEC op art 57	Voir le traitement du commentaire de Febeliec sur l'art 57
Coördineerbaarheid	COGEN	Opmerking ivm 'coördineerbaarheid en procesgedreven generatoren' Tijdens verschillende discussies in de ruimere context van de lopende aanpassingen zijn de begrippen coördineerbaarheid en procesgedreven generatoren verschillende malen aangehaald voor het maken van uitzonderingen op bepaalde eisen. De resultaten van deze discussies worden niet weerspiegeld in de tekst. Gezien de inherente koppeling van de elektriciteitsvraag aan de warmtebehoefte die eigen is aan de meeste WKK's had een definitie van deze begrippen in het FTR voor COGEN zeer wenselijk geweest.	De tekst van artikel 74 § 4 werd aangepast om de gesprekken met de marktspelers beter weer te geven.	Le texte de l'article 74 § 4 a été adapté pour mieux refléter les discussions avec les acteurs de marché.
	FEBEG	Definitie ontbreekt	Zie behandeling vorige opmerking	Voir traitement du commentaire précédent
Distributienet	BASF	“distributienet”: een publiek distributienet, een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet;	Elia sluit zich aan bij deze aanpak. Elia maakt bovendien op een andere manier het onderscheid tussen deze netten duidelijk: Publiek distributienet: “geheel van onderling verbonden elektrische leidingen met een nominale spanning die gelijk is aan of minder is dan 70 kilovolt, en de bijbehorende installaties, die noodzakelijk zijn voor de distributie van elektriciteit aan afnemers binnen een geografisch afgebakend gebied in een gewest, dat geen gesloten industrieel net, gesloten distributienet, of directe lijn is”	Elia adhère à cette approche. En outre, Elia fait la distinction entre ces réseaux d'une manière différente : Réseau de distribution public : « ensemble de lignes électriques interconnectées d'une tension nominale égale ou inférieure à 70 kilovolts, en ce compris les installations y afférentes, nécessaires à la distribution d'électricité aux clients dans une zone géographiquement définie d'une région, qui n'est pas un réseau industriel fermé, un réseau de distribution fermé ou une ligne directe »
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> er staat een definitie in de Elektriciteitswet maar deze omvat alle distributienetten onder de 70 kV dus inclusief een lokaal transmissienet en een gesloten distributienet. Elia gebruikt deze definitie echter voor een publiek distributienet.	De (aangepaste) definitie is gebaseerd op de kenmerken die voorkomen in de regionale regelgeving van toepassing op distributie, welke juist is dan de definitie in de elektriciteitswet. Zoals aangegeven in de aanhef van dit artikel, bevat dit artikel definities in de mate dat ze ook afwijken van definities in hogere juridische instrumenten.	La définition (adaptée) est basée sur les caractéristiques présentées dans la réglementation régionale applicable à la distribution et est par conséquent plus adéquate que la définition de loi Électricité. Comme indiqué dans le préambule du présent article, cet article présente des définitions qui dévient des définitions prévues dans des instruments juridiques plus généraux.
Efficiëntie	FEBEG	Definitie vereist	Dit werd nooit eerder gedefinieerd en moet niet gedefinieerd worden. Hetzelfde	Cela n'a jamais été défini auparavant et ne doit pas être défini. Il en va de même pour la

			geldt voor de betrouwbaarheid en veiligheid van het net. indien het al gedefinieerd moet worden, moet er verwezen worden naar de bedrijfslogica die Elia moet volgen, mede rekening houdend met efficiëntielogica die in de tarifaire methodologie voorkomt.	fiabilité et la sécurité du réseau. Si cela doit déjà être défini, il faut se référer à la logique d'entreprise qu'Elia doit suivre, en tenant compte également de la logique d'efficacité qui intervient dans la méthodologie de tarification.
Heraansluiting	FEBEG	Definitie noodzakelijk: aansluiting refereert naar eerste aansluiting; heraansluiting enkel na een overwachte ont koppeling.	Elia stelt voor om het woord heraan koppeling/terug koppeling te gebruiken	Elia propose d'utiliser le mot recouplage
Ingrijpende modernisering	FEBEG	Definitie noodzakelijk	Het regime zegt waar het over gaat. Het lijkt relevanter om de criteria af te bakenen.	Le régime dit de quoi il s'agit. Il semble plus pertinent de définir les critères.
Marktspeler <i>Acteur de marché</i>	BASF	"marktspeler": [belangrijk om dit begrip te definiëren, want komt diverse keren terug in de tekst, maar het is onduidelijk wie allemaal als "marktspeler" wordt beschouwd door Elia]	De marktspeler zijn alle actoren die vanuit een bepaald perspectief (gebruik van het net, evenwicht, toegang, ...) in de (elektriciteits)regelgeving (maar ook in de contractuele sfeer) een rol hebben, zoals de netgebruiker, de toegangshouder, de BRP, de BSP, de producent, de zelfopwekker, de afnemer, de leverancier, de programma agent, de niet-beschikbaarheidsplanningsagent, de distributienetbeheerder, de CDSO, shipping agents, tussenpersonen, ... Deze lijst is niet gesloten, omdat niet al deze rollen strikt gedefinieerd zijn of verdeeld over verschillende personen, er taken uitbesteed kunnen worden aan derden, er overlap kan zijn, ... Elia stelt voor om het gebruik van het begrip te beperken en het niet te definiëren.	Les acteurs du marché sont tous acteurs qui jouent un rôle, dans le cadre d'une certaine perspective (utilisation du réseau, équilibre, accès ...), dans la réglementation (de l'électricité) (mais aussi dans la sphère contractuelle), comme l'utilisateur du réseau, le détenteur d'accès, le BRP, le BSP, le producteur, l'auto-producteur, l'acheteur, le fournisseur, l'agent de programme, l'agent de planification de l'indisponibilité, le GRFD, les agents maritimes, les intermédiaires, etc. Cette liste n'est pas fermée, car tous ces rôles n'ont pas été rigoureusement définis ou répartis entre différentes personnes, des tâches peuvent être externalisées à des tiers, il peut y avoir des chevauchements ... Elia propose de limiter l'utilisation de la notion et de ne pas la définir.
	Febeliec	Hiervoor ontbreekt een definitie	Zie opmerking BASF	Voir remarque de BASF
	Infrabel	Marktspeler is zowat de enige term die niet gedefinieerd is, ook niet in de elektriciteitswet. Gaat het hier om de term tussenpersoon? Of wat bedoelt men juist?	Zie opmerking BASF	Voir remarque de BASF
Markttoegangspunt	BASF	"markttoegangspunt": een toegangspunt of een achterliggend toegangspunt, bedoeld ter toewijzing aan de evenwichtspereimeter.	Elia zal een aangepaste definitie voorzien	Elia propose une définition adaptée
Lokaal transmissienet	BASF	"lokaal transmissienet": het plaatselijk vervoernet zoals gedefinieerd in [Energiedecreet], het plaatselijk transmissienet zoals gedefinieerd in [Waaals decreet] of het gewestelijk transmissienet zoals gedefinieerd in [Brusselse ordonnantie?];	De definitie van netbeheerder bevat een verwijzing naar de verschillende begrippen in het regionale recht. Dit begrip is evenmin gedefinieerd in de elektriciteitswet. Het begrip kan echter gedefinieerd worden overeenkomstig de tekstsuggestie.	La définition de gestionnaire de réseau contient une référence aux différentes notions du droit régional. Cette notion n'est pas non plus définie dans la loi sur l'électricité. Cependant, la notion peut être définie en fonction de la suggestion de texte.
Net	BASF	"net": het transmissienet, een buitenlands transmissienet, een lokaal transmissienet, een publiek distributienet, een gesloten industrieel net, een gesloten distributienet of het tractienet spoor;	Door deze door BASF voorgestelde definitie valt de achterliggende netgebruiker ook onder de categorie/het begrip netgebruiker en kan deze itt. de precisering van BASF daar niet van worden afgezonderd. Dit gepreciseerd zijnde, vormt de opname van deze definitie geen probleem. Wel stelt Elia voor doorheen de tekst de nodige specificaties aan te brengen en aldus het gebruik van dit woord te beperken.	En raison de cette définition proposée par BASF, l'utilisateur sous-jacent du réseau relève également de la catégorie/de la notion d'utilisateur du réseau et ne peut en être isolé, contrairement à la précision de BASF. Ceci étant précisé, l'inclusion de cette définition ne pose pas de problème. Cependant, Elia propose d'apporter les spécifications nécessaires dans l'ensemble du texte et de limiter ainsi l'utilisation de ce mot.
	Infrabel	Definitie ontbreekt		
Openbaar distributienet	Infrabel	Wat is de definitie van een publieke distributienetbeheerder? Een beheerder waarvan het kapitaal in handen is van de overheid? Wat is het verschil met de def distributienet?	Zie hoger	Voir supra
Power Park Module	FEBEG	Geen definitie voorzien	Dit begrip is gedefinieerd in de Netcode RFG en behoeft aldus geen definitie meer	Cette notion a été définie dans le code de réseau RFG et n'a donc plus besoin d'être définie
Primaire frequentieregeling	FEBEG	Geen definitie voorzien	Elia stelt voor om dit woord te vervangen door de nieuwe terminologie uit de netcodes (FCR)	ia propose de remplacer ce mot par la nouvelle terminologie des codes de réseau (FCR)
Procesgedreven generatoren	COGEN	Zie opmerking 'coördineerbaarheid'	Cf. supra	Cf. supra
Publiek distributienet	BASF	"publiek distributienet": geheel van onderling verbonden elektrische leidingen met een nominale spanning die gelijk is aan of minder is dan 70 kilovolt, en de bijbehorende installaties, die noodzakelijk zijn voor de distributie van elektriciteit aan afnemers, dat geen gesloten distributienet of een directe lijn is;	Het voorstel van BASF staat niet toe om de situaties aan de hand van objectieve criteria van elkaar te onderscheiden en houdt aldus in dat ook een gesloten industrieel net een publiek net kan zijn.	La proposition de BASF ne permet pas de différencier diverses situations à l'aide de critères objectifs et implique donc qu'un réseau fermé industriel puisse être un réseau public.

	Febeliec	Hiervoor ontbreekt een definitie	Hoger komt een voorstel voor	Une proposition apparaît plus haut
	Infrabel	Er staat een definitie in de Elektriciteitswet maar deze omvat alle distributienetten onder de 70 Kv dus inclusief een lokaal transmissienet en een gesloten distributienet. Elia gebruikt deze defintie echter voor een publiek distributienet. Dit begrip dient dan ook te worden gedefinieerd voor toepassing van het technische reglement	Zie voorstel Elia	Voir proposition d'Elia
Publiek netbeheerder	Infrabel	Infrabel neemt aan dat dit een netbeheerder is waarvan de aandelen in handen zijn van de overheid	Elia verkiest de specificatie publiek enkel te gebruiken waar nodig, m.n. voor de publieke distributienetten	Elia préfère n'utiliser la spécification public que lorsque c'est nécessaire, en particulier pour les réseaux de distribution publics
Samenwerkingsovereenkomst	Febeliec	Hiervoor ontbreekt een definitie	Titel VIII beschrijft de inhoud van deze overeenkomst die wordt afgesloten tussen de transmissienetbeheerder en de publieke distributienetbeheerders. Daarom stelt Elia voor geen definitie hiervoor op te nemen	Le Titre VIII décrit le contenu de cet accord conclu entre le gestionnaire de réseau de transport et les gestionnaires de réseaux de distribution publics. C'est pourquoi Elia propose de ne pas inclure de définition pour cette notion
Significante netgebruiker	BASF	De term significante netgebruiker is niet gedefinieerd	Zie behandeling opmerking Infrabel hieronder	Voir traitement de la remarque d'Infrabel ci-dessous
	Infrabel	Wat is de definitie van significante netgebruiker?	Dit begrip wordt dan wel niet gedefinieerd in de netcodes. Het begrip wordt in het FTR gehanteerd zoals in art. 2 van de SOGL of art 2 van de E&R., afhankelijk van de situatie.. Elia stelt voor deze verwijzing in de tekst op te nemen.	Cette notion n'est pas définie dans les codes de réseau. La notion est utilisée dans le RTF, par ex. à l'art. 2 de la SOGL ou à l'art. 2 de l'E&R, selon la situation. Elia propose d'inclure cette référence dans le texte.
Teller	Infrabel	Het lijkt ons aangeraden om een afzonderlijke def voor teller op te nemen aangezien dit in de titel rond tellingen en metingen wordt gebruikt, onder meer inzake de bepalingen van de ijking van de teller. Het is niet duidelijk wat het verschil is tussen een meter en een teller.	Zie voorstel Elia	Voir proposition d'Elia
Toegangshouder tot de markt	BASF	"Toegangshouder tot de markt": Opmerking: Zie punt 5 van algemene nota	Elia stelt voor dit begrip niet te creëren.	Elia propose de ne pas créer cette notion.
Tractienetspoor	Infrabel	Definitie ontbreekt → Gedetailleerde informatie in inleidende tekst van antwoord van Infabel op de consultatie	Het begrip is reeds gedefinieerd in de wet	La notion a déjà été définie dans la loi
Verbruiksinstallatie	Infrabel	Definitie ontbreekt	Dit begrip is reeds gedefinieerd in de netcode DCC	Cette notion est déjà définie dans le code de réseau DCC

d) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Ref.	Stakeholders	Remarque / opmerking	Elia justificatie	Elia justification
CH II.II	Febeliec	Febeliec is verbaasd vast te stellen dat het art2 en art3 van het huidige FTR zijn weggefallen, en begrijpt zeker het weglaten van art3 niet, vermits dit artikel duidelijk aangaf welke de taken waren van de TNB.	Dit is duidelijk toegelicht in de workshops, waarin naar de beschrijving van de taken van de TNB in artikel 8 van de elektriciteitswet werd verwezen.	Cela a été clairement expliqué lors des workshops, auxquels il a été fait référence à la description des tâches du GRT à l'article 8 de la loi sur l'électricité.
Art. 2	BASF	Art. 2 § 1. "...na gezamenlijk akkoord van beheerders van distributienetten..." Opmerking: Akkoord, mits hieronder ook de CDS beheerders zitten vervat § 2. De transmissienetbeheerder stelt ten minste één keer per jaar een verslag publiek beschikbaar betreffende de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de bevoorrading in het transmissienet en de regelzone.	BASF leest iets wat er niet staat. De tekst heeft het over overleg, geen akkoord. Het volstaat dat één partij niet akkoord gaat dat alles geblokkeerd is. Dit is voor Elia onaanvaardbaar. De suggestie van Febeliec hieronder is juist.	BASF lit quelque chose qui n'y figure pas. Le texte parle de concertation, pas d'accord. Il suffit qu'une partie ne soit pas d'accord pour dire que tout soit bloqué. C'est inacceptable pour Elia. La suggestion de la Febeliec ci-dessous est plus juste.
	COGEN	Art. 2 § 1. "Dit systeem maakt het mogelijk om ten minste volgende kwaliteitsaanduidingen te bepalen:..." Opmerking ivm kwaliteitsaanduidingen: De werking van de door de TNB georganiseerde markten	De werking van de markten is gereguleerd. De CREG heeft zeer ruime bevoegdheden inzake de werking van de door Elia georganiseerde markten, welke zij put uit de netcodes en richtsnoeren, de wet en het FTR. Onderhavige bepaling doet daar geenszins afbreuk aan. De gemaakte suggestie biedt weinig meerwaarde.	Le fonctionnement des marchés est réglementé. La CREG dispose de pouvoirs très étendus en matière de fonctionnement des marchés organisés par Elia, qu'elle tire des codes de réseau et des lignes directrices, de la loi et du RTF. La présente disposition n'y porte pas préjudice. La suggestion faite apporte peu de valeur ajoutée.
	FEBEG	Opmerking ivm §1 c) : Aannullende punten zoals: Beschikbare interconnectiecapaciteit bij piekvraag. Niveau van liquiditeit op balanceringsmarkten en markten voor ondersteunende diensten. De netbeheerder-Regulator bepaalt de bijkomende kwaliteitsaspecten die dienen te worden	De tekst is ongewijzigd gebleven tov. het huidige FTR. De commentaar heeft een aandacht gevestigd op een bepaling die in het verleden nooit een concrete invulling heeft gekregen. Daarom stelt Elia voor om de bepaling te schrappen.	Le texte est resté inchangé par rapport au RTF actuel. Le commentaire se concentre sur une disposition qui n'a jamais été concrétisée par le passé. C'est pourquoi Elia propose de supprimer cette disposition.

		gecontroleerd. <u>Opmerking:</u> ietwat vreemd dat de netbeheerder zijn eigen kwaliteitsaspecten mag bepalen. Enkele belangrijke kwaliteitsaanduidingen – volgens FEBEG – zijn het niveau van de beschikbaarheid van de interconnectiecapaciteit bij piekvraag en het niveau van de liquiditeit op de markt voor balanceringsproducten en ondersteunde diensten.		
	Febeliec	« Le gestionnaire du réseau de transport, en concertation avec les gestionnaires de réseaux de distribution, de réseaux fermés industriels, de réseaux fermés de distribution , et de transport local, ... »	Elia kan deze suggestie plaatsen, maar de huidige tekst komt daar reeds aan tegemoet, waar de gesloten distributie- en industriële netten reeds onder het begrip distributienet ressorteren	Elia peut faire cette suggestion, mais le texte actuel y répond déjà, où les réseaux de distribution et industriels fermés relèvent déjà de la notion de réseau de distribution.
	Public DSOs	Le gestionnaire du réseau de transport, en accord avec les gestionnaires de réseaux de distribution et de transport local -détermine les aspects qualitatifs supplémentaires à contrôler. § 2. Le gestionnaire du réseau de transport rend public au moins une fois par an un rapport sur la qualité et la fiabilité de l'approvisionnement dans le réseau de transport et dans la zone de réglage.	Zie de behandeling van de opmerkingen hierboven De eerstvermelde zin zal echter worden geschrapt (cf FEBEG)	Voir réponse aux remarques ci-avant. La première phrase sera enlevée.(cf. FEBEG)
Art. 3	BASF	<u>Art. 3.</u> § 1. Onverminderd de bepalingen in de Europese netcodes en in dit besluit met betrekking tot de methodologieën, vereisten, modaliteiten en voorwaarden, worden de aansluitingscontracten, de toegangscontracten, de contracten van evenwichtsverantwoordelijken, de contracten van aanbieders van balanceringsdiensten en andere ondersteunende diensten, de overeenkomsten i.v.m. informatie-uitwisseling tussen de diverse marktpartijen (inclusief de CDS beheerders) , -programma-agenten en de verantwoordelijken voor de niet-beschikbaarheidsplanning, voor zover § 4. De contracten bedoeld in § 1er, net als hun eventuele aanpassingen zijn van toepassing op het geheel van betrokken natuurlijke of rechtspersonen en treden in werking op een datum bepaald voorgesteld door de transmissienetbeheerder en goedgekeurd door de commissie , rekening houdend met hun draagwijdte en vereisten gelinkt aan de betrouwbaarheid, de veiligheid en de efficiëntie van het transmissienet .	De informatie-uitwisseling zal dikwijls deel uitmaken van een ander contract, zoals het aansluitings-, toegangscontract en het BSP-contract. Elia kan ermee akkoord gaan dat contracten voor informatie-uitwisseling met de leveranciers (cf. ToE) ook worden goedgekeurd. Elia kan de suggesties gemaakt in §4 bijtreden.	L'échange d'informations fera souvent partie d'un autre contrat, comme le contrat de raccordement, d'accès et BSP. Aucun contrat supplémentaire n'est nécessaire. Elia peut accepter que les contrats d'échange d'information avec les fournisseurs (cf. ToE) soient également approuvés. Elia peut adhérer aux suggestions faites au §4.
	COGEN	Opmerking ivm § 2.: Kan de bevoegdheid van de commissie hier bepaald worden? Lijkt me onverstandig om hier restrictief te zijn <u>Opmerking</u> ivm § 3."60 dagen": Is dit aangepast? Wat is de reden hiervoor?	Het artikel is niet restrictief, maar breidt de bevoegdheden van de CREG eerder uit. De CREG acht de termijn van 30 dagen te kort, hoewel deze termijn in de overgrote meerderheid van de gevallen wordt geëerbiedigd. Elia wijst erop dat voor gereguleerde contracten, zij reeds voorafgaandelijk aan de indiening van het dossier, het openbaar onderzoek doet, zodat dit reeds buiten deze termijn valt. Elia heeft 60 dagen voorgesteld bij wijze van nieuw evenwicht. Zij zal immers veel nieuwe contracten ter goedkeuring moeten indienen, welke ook op elkaar een invloed hebben. Ook mag de goede marktwerking welke van deze contracten en andere documenten niet in het gedrang komen door vertragingen in het goedkeuringsproces.	L'article n'est pas restrictif, mais élargit plutôt les pouvoirs de la CREG. La CREG considère que le délai de 30 jours est trop court, bien que ce délai soit respecté dans la grande majorité des cas. Elia souligne que, pour les contrats réglementés, elle mène déjà l'enquête publique préalablement à la soumission du dossier, de sorte que celle-ci se situe déjà en dehors de ce délai. Elia a proposé 60 jours pour instaurer un nouvel équilibre. Elle devra, en effet, soumettre de nombreux nouveaux contrats pour approbation, qui ont également une influence les uns sur les autres. Le bon fonctionnement du marché ne peut également pas être affecté par des retards dans le processus d'approbation de ces contrats et autres documents.
	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Wanneer is vereist dat een contract wordt aangeboden ter controle aan de CREG, is dit niet beperkt tot de Terms and Conditions van bepaalde contracten? Hogere graad van detail is gewenst. Validatie moet er zijn op niveau van template, maar niet op ieder contract. “..., worden de aansluitingscontracten, de toegangscontracten, de contracten van evenwichtsverantwoordelijken, de contracten van aanbieders van balanceringsdiensten en andere ondersteunende diensten, programma-agenten en de verantwoordelijken voor de niet-beschikbaarheidsplanning,” <u>Opmerking:</u> Is dit een exhaustieve opsomming? Hoe zal omgegaan worden met eventueel nieuwe rollen in het kader van 'Emergency & Restoration', e.g. Restoration Services Provider? <u>Opmerking:</u> FEBEG dringt aan op meer detail en verduidelijking over de documenten die moeten goedgekeurd worden door de regulator <u>Opmerking</u> ivm §2: Controle niet beperkt tot deze 3 punten. Controle op redelijkheid (in verhouding tot risico's) geen nadelen voor grid users <u>Opmerking:</u> de lijst met beoordelingscriteria voor de CREG is onvolledig. Ook de algemene criteria uit de Europese regelgeving zijn relevant: redelijkheid, niet-discriminatie, transparantie, ...	ER zijn enerzijds de door de netcodes en richtsnoeren beoogde terms and conditions. Dit zijn nog niet de eigenlijke contracten. De validatie beoogd in dit artikel is op niveau van de templates (cf. voor zover bovengenoemde bepalingen van toepassing zijn op het geheel van de betrokken natuurlijke of rechtspersonen) Uit de goedkeuringsgeschiedenis van de gereguleerde contracten blijkt dat aspecten zoals de redelijkheid door de CREG onder de noemer van het algemeen belang worden geplaatst.	Il y a, d'une part, les conditions générales visées par les codes de réseau et les lignes directrices. Il ne s'agit pas encore des contrats à proprement parler. La validation visée dans cet article se fait au niveau des templates (cf. dans la mesure où les dispositions précitées sont applicables à l'ensemble des personnes physiques ou morales concernées) Il ressort de l'historique d'approbation des contrats réglementés que des aspects comme le caractère raisonnable sont placés par la CREG sous le dénominateur de l'intérêt général.
	Febeliec	§3.b) 60 30 jours <u>Opmerking</u> : Febeliec is teleurgesteld vast te stellen dat de bestaande periode van 30 dagen in	Elia begrijpt de bekommernis van Febeliec nopens de goedkeuringstermijn en verwijst terzake naar de behandeling van de	Elia comprend la préoccupation de la Febeliec au sujet du délai d'approbation et renvoie, à cet égard, au traitement des remarques de

		het nieuwe FTR wordt verdubbeld naar 60 dagen. Febeliec stelt voor deze termijn op 30 dagen te behouden, tenzij er een voldoende onderbouwde argumentatie zou zijn om deze periode toch te verlengen. Dit punt werd niet behandeld in de discussies omtrent het FTR. §4. Les contrats visés au §1er, ainsi que leurs modifications éventuelles, sont applicables à l'ensemble des personnes physiques et morales concernées et prennent effet à une date déterminée par <u>le gestionnaire du réseau de transport la commission ou toute autorité compétente</u> , tenant compte de leur portée et des impératifs liés à la fiabilité, à la sécurité et à l'efficacité du réseau.	opmerkingen van COGEN. Zie ook behandeling van de opmerking van BASF voor §4.	COGEN. Voir aussi le traitement de la remarque de BASF pour le §4.
	Infrabel	« Art. 3. § 1. Onverminderd de bepalingen in de Europese netcodes en in dit besluit met betrekking tot de methodologieën, vereisten, modaliteiten en voorwaarden, worden de aansluitingscontracten, de toegangscontracten, <u>de samenwerkingsovereenkomsten</u> , de contracten van et dit tvenwichtsverantwoordelijken...”	De samenwerking is bevoegdheidsgrensoverschrijdend. Dit is de reden waarom de federale en regionale overheden er geen exclusieve bevoegdheidsclaim over kunnen maken, want dat zou de bevoegdheden van het ander bevoegdheidsniveau kunnen aantasten. Het komt de netbeheerders toe om middels onderhandelingen de brug te maken tussen de twee niveaus.	La collaboration entraîne un dépassement des compétences. C'est pourquoi les autorités fédérales et régionales ne peuvent revendiquer aucune compétences exclusives, car cela pourrait affecter les compétences de l'autre niveau de compétence. Il incombe aux gestionnaires de réseau de mener des négociations pour servir de pont entre les deux niveaux.
Art. 4	BASF	Art. 4. §3. (iii) « <u>Zorgt voor de naleving van de beginselen van evenredigheid en niet-discriminatie tussen de <u>transmissienetgebruikers</u>, de netgebruikers, <u>de achterliggende netgebruikers</u>, de netbeheerders, de toegangsverantwoordelijken,...</u> ” <u>Opmerking</u> : Transmissienetgebruikers zitten als subcategorie al vervat onder de netgebruikers (i.t.t. de achterliggende netgebruikers)	De suggestie van BASF dient rekening te houden met de aanpassingen in de definities. De verwijzing dient wel te gebeuren naar de netgebruikers die betrokken zijn bij een handeling van de transmissienetbeheerder. Anderzijds zijn deze verplichtingen ook van toepassing op beheerders van gesloten industriële netten en het tractienet spoor, waar zij als systeem beheerder ook worden gevat door de netcodes.	La suggestion de BASF doit tenir compte des adaptations faites dans les définitions. Il faut effectivement faire référence aux utilisateurs du réseau qui sont concernés par un acte du gestionnaire du réseau de transport. D'autre part, ces obligations s'appliquent également aux gestionnaires de réseaux industriels fermés et au réseau de traction ferroviaire, où ils sont également pris en compte par les codes de réseau en tant que gestionnaires de systèmes.
	COGEN	<u>Opmerking</u> ivm Art. 4 (ii): Kan dit niet geherformuleerd worden naar een significante impact	Deze opmerking lijkt niet pertinent in de context.	Cette remarque ne semble pas pertinente dans le contexte.
	FEBEG	(iii) Zorgt voor de naleving van <u>de-het</u> beginselen van <u>evenredigheid en</u> niet-discriminatie tussen de transmissienetgebruikers, de netgebruikers, de netbeheerders, de toegangsverantwoordelijken, de evenwichtsverantwoordelijken, de leveranciers van balancerings- en andere ondersteunende diensten, de programma-agenten, de verantwoordelijken voor de niet-beschikbaarheidsplanning, <u>elektriciteitsleverancier</u> of tussen elke andere persoon die op de een of andere manier met het transmissienet verbonden is in het kader van zijn taken en verplichtingen of uitgevoerde diensten- <u>en het beginsel van evenredigheid tussen deze categorieën.</u>	Het enige contract dat Elia heeft met de leverancier is een informatie-uitwisselingscontract. De andere voorgestelde suggestie bieden geen meerwaarde op inhoudelijk vlak	Le seul contrat qui lie Elia au fournisseur est un contrat d'échange d'informations. Les autres suggestions n'ont aucune valeur sur le plan du contenu.
	Febeliec	<u>Opmerking</u> : §2. Wordt geregeld door art 15 van de Elektriciteitswet	Elia stelt voor dit regime te behouden en daarbij te preciseren dat ook de toegang tot het transmissienet concreet worden opgeschort of geweigerd	Elia propose de conserver ce régime et de préciser que l'accès au réseau de transport est également suspendu ou refusé.
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm gebruik term 'marktspeler': Marktspeler is zowat de enige term die niet gedefinieerd is, ook niet in de elektriciteitswet. Gaat het hier om de term tussenpersoon? Of wat bedoelt men juist?	Zie hoger. Zoals toegelicht in Belgian Grid, stelt Elia voor om dit begrip niet te definiëren, maar het gebruik ervan te beperken.	Voir supra. Comme expliqué dans Belgian Grid, Elia propose de ne pas définir cette notion, mais d'en limiter l'utilisation.
Art. 5	BASF	Art. 5 §2. §2. Overeenkomstig artikel 15 van de elektriciteitswet, kan de transmissienetbeheerder de toegang van installaties van net- of transmissienetgebruikers, met inbegrip van de <u>net</u> beheerders van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet, <u>rekening houdend met diens voorschriften, voorwaardelijk maken aan bepaalde in te vullen voorschriften laten afhangen van de correcte naleving van de technische voorschriften opgenomen in dit besluit</u> en, indien nodig, de toegang van deze installaties tot het transmissienet opschorten of weigeren. De beslissing tot toegangsweigering moet gemotiveerd worden door transmissienetbeheerder en onverwijld aan de commissie worden meegedeeld.	Zie ook de behandeling van de opmerking van COGEN. De voorschriften zijn ruimer dan enkel deze uit het FTR. De herwoording wijkt voor het overige inhoudelijk niet veel af van de bewoordingen van Elia, maar kan worden weerhouden, waar ze directer is.	Voir aussi le traitement de la remarque de COGEN. Les prescriptions sont plus larges que seules celles du RTF. Pour le reste, la reformulation ne diffère pas beaucoup, sur le fond, des énoncés utilisés par Elia, mais peut être retenue là où elle est plus directe.
	COGEN	“...voorwaardelijk maken aan bepaalde in te vullen voorschriften...” <u>Opmerking</u> : Waar zijn deze bepaald?	Het begrip 'voorschriften' wordt vervangen door 'eisen', waarmee de eisen uit het FTR en de netcodes worden bedoeld.	La notion de « prescriptions » est remplacée par celle d'« exigences », qui visent les exigences du RTF et des codes de réseau.
	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm §1: Ook de transmissienetbeheerder dient hier vermeld te worden. <u>Opmerking</u> ivm §1: Deze zin klopt grammaticaal niet. De opsomming van rollen is open, maar is onvollediger dan punt (iii) van artikel 4 er net boven. Waarom wordt de aanbieder van balanceringsdiensten of de programma-agent hier niet vermeld in de opsomming?	De opsomming is niet limitatief, blijkens de woorden 'iedere andere hoedanigheid bedoeld in dit besluit'. Beide artikelen worden op elkaar afgestemd.	L'énumération n'est pas restrictive, comme en témoignent les mots « toute autre qualité visée dans le présent arrêté ». Les deux articles sont coordonnés.
	Infrabel	<u>Opmerking</u> : Art. 5 §2. is zeer ruim. Toegang kan steeds voorwaardelijk worden gemaakt en zelfs opgeheven. Gelet op belang van toegang zou dit enkel in welomschreven gevallen mogelijk moeten zijn. Indien dit behouden blijft zou het titel IV staat met betrekking tot toegang. Overigens staan er in deze titel reeds bepalingen om de toegang op te heffen.	Deze bepaling is opgenomen in de algemene titel. Dit dient zo behouden: het is niet omdat toegang in een titel wordt behandeld dat de naleving van de eisen in andere titels geen invloed kunnen hebben op het netbeheer en dus op het toegangsrecht.	Cette disposition est reprise dans le titre général. Elle doit être maintenue en l'état : ce n'est pas parce que l'accès est traité dans un titre que le respect des exigences dans d'autres titres ne peut avoir aucune influence sur la gestion du réseau et donc sur le droit d'accès.
	Public DSOs	<u>Remarque</u> §2. n'est pas d'application pour les GRD, comme le texte le fait sous-entendre, puisque le réseau fermé industriel et le réseau fermé de distribution sont mentionnés explicitement. Si le	Elia begrijpt de opmerking van de publieke DNB's m.b.t. een tekst die nog geen onderscheid maakt tussen de DNB's en de andere	Elia entend la remarque des GRD publics sur un texte qui ne différencierait pas encore les GRD des autres utilisateurs de réseau (de

		GRD restait dans la définition d'un utilisateur du réseau, le texte serait d'application pour les GRD. Ceci est un exemple d'une mauvaise utilisation de l'utilisateur du réseau vis-à-vis des GRD.	(transmissie)netgebruikers. Dat neemt niet weg dat Elia de DNB's niet mag discrimineren ten aanzien van deze andere netgebruikers, in het bijzonder m.b.t. de eisen en de naleving ervan. Artikel 15 van de elektriciteitswet is algemeen van toepassing. Elke wettelijke bepaling gaat vergezeld van een sanctie.	transmission). Il n'en reste pas moins qu'Elia ne peut pas discriminer les GRD par rapport à ces autres utilisateurs de réseau, notamment à l'égard des exigences et de leur respect. L'article 15 de la loi électricité est d'application générale. Toute règle de droit s'accompagne d'une sanction.
Art. 6	BASF	"...Indien er in de toepasselijke wetgeving of in dit besluit geen modaliteiten zijn bepaald, bepaalt de transmissienetbeheerder de regels, vereisten, modaliteiten en beginselen met betrekking tot de mededeling en/of uitwisseling van de informatie en/of gegevens zoals bedoeld in dit besluit en/of de toepasselijke wetgeving, <u>evenwel steeds in overleg met alle betrokken partijen.</u> "	Het overleg mag niet tot gevolg hebben dat het akkoord vereist is van 'alle betrokken partijen'. Er kunnen niet evenveel beheerssystemen in Elia bestaan als er betrokken partijen zijn. Dit zou blokkerend werken en een negatieve impact hebben op de tarieven. Elia stelt voor de gesuggereerde aanpassing te vervangen door volgende zin: de transmissienetbeheerder zal terzake op geregelde basis binnen het overeenkomstig Hoofdstuk XI.II georganiseerde overleg, afstemmen met de betrokken partijen	La concertation ne peut avoir pour conséquence que l'accord de « toutes les parties concernées » soit nécessaire. Il ne peut y avoir autant de systèmes de gestion dans Elia que de parties concernées. Cela serait bloquant et aurait un impact négatif sur les tarifs. Elia propose de remplacer l'adaptation suggérée par la phrase suivante : le gestionnaire de réseau de transport se coordonne régulièrement, en la matière, avec les parties concernées lors de la concertation organisée conformément au Chapitre XI.II.
	COGEN	<u>Opmerking:</u> hoe is cybersecurity in dit artikel vervat?	Dit staat beschreven in het laatste gedachtestreepje	Ceci est décrit dans le dernier tiret
	FEBEG	« ... <u>bepaalt de transmissienetbeheerder de regels, vereisten, modaliteiten en beginselen met betrekking tot de mededeling en/of uitwisseling van de informatie en/of gegevens zoals bedoeld in dit besluit en/of de toepasselijke wetgeving....</u> » <u>Opmerking:</u> Goedkeuring van de CREG is noodzakelijk + Best te vermelden dat Elia hierbij harmonisatie met bestaande regels (binnen België en met naburige TSO's moet nastreven. "...- De transmissienetbeheerder treft de nodige technische, ICT, fysieke en organisatorische maatregelen, ..." <u>Opmerking:</u> Dit moet ook gelden voor de informatie-uitwisseling met netgebruikers. Cybersecurity!	Elia is van oordeel dat deze suggestie het operationeel beheer van het net en van Elia als bedrijf overbureaucratiseert. Er bestaat reeds een wettelijke kader dat CREG onderzoeksbevoegdheden toekent. Elia deelt de suggestie om te verwijzen naar de gebruikelijke industriële praktijken in de sector van transmissie van elektriciteit en de afkorting ICT in te lassen.	Elia estime que cette suggestion bureaucratise à l'excès la gestion opérationnelle du réseau et d'Elia en tant qu'entreprise. Il existe déjà un cadre légal qui confère des pouvoirs d'enquête à la CREG. Elia partage la suggestion de faire référence aux pratiques industrielles habituelles du secteur du transport d'électricité et d'inclure l'abréviation ICT.
	Febeliec	"...A défaut de modalités définies dans la législation applicable et/ou le présent arrêté, le gestionnaire du réseau de transport fixe les règles, exigences, modalités et principes qui concernent la communication et/ou l'échange des informations et/ou données visées par le présent arrêté et/ou la législation applicable. » <u>Opmerking :</u> Febeliec vindt dat Elia niet zomaar zelf alles eenzijdig kan bepalen, maar dit in overleg moet doen	Zie behandeling opmerking BASF	Voir traitement de la remarque de BASF
Afdeling I.IV.2.	FEBEG "Voorschriften betreffende de veiligheid van personen" <u>Opmerking:</u> Moeten de SEVESO richtlijn en nucleaire veiligheid niet expliciet vermeld worden??	De SEVESO- en nucleaire veiligheidswetgeving is in de eerste plaats sectorieel van aard en van toepassing op de desbetreffende bedrijven. De normen uit deze wetgeving komen niet in het algemeen in de plaats van deze van het FTR. De voorgestelde algemene verwijzing zou als effect hebben dat de betrokken bedrijven een deel van hun risico's kunnen afschuiven naar de maatschappij (cf. moral hazard). Dit neemt niet weg dat er met de desbetreffende bedrijven specifieke afspraken kunnen worden gemaakt en dat het herstelplan hogere prioriteit terug voeding mag geven aan SEVESO bedrijven. De lijst van de opgesomde wetgeving is dat gezegd zijnde niet limitatief	La directive SEVESO et la législation relative à la sécurité nucléaire sont avant tout de nature sectorielle et ne s'appliquent par conséquent qu'aux entreprises concernées. De manière générale, les normes qui y sont prévues ne correspondent pas à celles du RTF. La modification générale proposée aurait donc pour effet de permettre aux entreprises concernées de transférer une partie de leurs risques à la collectivité (cf. risque moral). Cela ne change rien au fait que des accords spécifiques peuvent être conclus avec les entreprises concernées et que le plan de reconstitution et que le plan de récupération peut donner une priorité aux entreprises SEVESO. La liste des dispositions proposées n'est cela dit pas limitative.	
Section I.IV.4	BASF	"Afdeling I.IV.4. - Toegang tot de installaties van de <u>transmissienetgebruiker, de</u> netgebruiker of de marktspeler." <u>Opmerking:</u> Transmissienetgebruiker is een subcategorie van netgebruiker, dus overbodig om deze afzonderlijk te vermelden	Zie behandeling opmerking Infrabel	Voir traitement de la remarque d'Infrabel
	Infrabel	"Afdeling I.IV.4. - Toegang tot de installaties van <u>de transmissienetgebruiker,</u> de netgebruiker of de marktspeler." <u>Opmerking</u> ivm track change: Definitie netgebruiker omvat de transmissienetgebruiker. Dient in alle artikels te worden aangepast. <u>Opmerking</u> ivm 'marktspeler': Zie opmerking def. Wat valt onder marktspeler? Indien dit enkel leverancier en ARP is, waarom dient TNB toegang te hebben tot diens installaties?	Het klopt dat de verwijzing naar de netgebruiker toestaat om ruimer te gaan dan de transmissienetbeheerder. Hier wordt echter een parallel gemaakt met de hoedanigheden van Elia, m.n. RSO of RTSO. In die laatste hoedanigheid kan Elia, in de gevallen waarin de netgebruikers aangesloten op een CDS vraagsturing leveren aan Elia, de betrokken verbruikseenheden, in samenspraak met de relevante netbeheerder controleren (zie art 35 DCC). De installaties die worden bedoeld zijn deze opgelijst in artikel 38. Hierdoor moet het begrip marktspeler niet meer worden gebruikt. De transmissienetgebruiker en netgebruiker mogen de transmissienetgebruiker de toegang niet ontzeggen op grond van contractuele afspraken met derden met betrekking tot de installaties.De bepaling wordt in die zin aangepast.	Il est vrai que la référence à l'utilisateur du réseau permet d'aller au-delà du gestionnaire de réseau de transport. Cependant, un parallèle est fait ici avec les qualités d'Elia, à savoir RSO ou RTSO. À ce dernier titre, dans les cas où les utilisateurs du réseau raccordés à un CDS fournissent des services de gestion de la demande à Elia, Elia peut vérifier les unités de consommation concernées, en concertation avec le gestionnaire de réseau concerné (voir art. 35 DCC). Les installations visées sont celles énumérées à l'article 38. En conséquence, la notion d'acteur du marché ne doit plus être utilisée. L'utilisateur du réseau de transport et l'utilisateur du réseau ne doivent pas refuser l'accès de l'utilisateur du réseau de transport sur la base d'accords contractuels avec des tiers au regard des installations. La disposition est adaptée en ce sens.

Art. 12	BASF	Voorstel om op bepaalde plaatsen in het artikel "transmissienetbeheerder" te verwijderen (zie bovenstaande opmerking)	Zie ook hoger	Voir aussi supra
	FEBEG	"...in zijn hoedanigheid van relevante netbeheerder of, in voorkomend geval, in zijn hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder,..." <u>Opmerking:</u> wat is de meerwaarde hiervan? "...teneinde er inspecties en testen uit te voeren of te laten uitvoeren..." <u>Opmerking:</u> Behoudens hoogdringendheid, moet een redelijke kennisgevingstermijn worden gerespecteerd "...en/of de toepasselijke wetgeving." <u>Opmerking:</u> Waarom dit toevoegen, iedere wt of verordening heeft voorrang op een besluit.	Elia kan akkoord gaan met de toepassing van een redelijke kennisgevingstermijn (behalve hoogdringendheid). Mbt. de toepasselijke wetgeving, kan worden verwezen naar de definitie. Waar er inderdaad ook rekening dient gehouden met onder meer de wet en de verordeningen, is er geen reden om de controle te beperken tot het FTR zelf. Er moet ook rekening worden gehouden met de (niet-discriminerende) toepassing van de eisen van de DNB's. De opmerking van de publieke DNB's wordt tegengesproken door de benadering die ze naar voren brengen in het kader van artikel 332 betreffende de artikelen waarbij ze van oordeel zijn dat ze met de netgebruikers gelijk te stellen zijn. Wat betreft de toegang tot de installaties van de DNB's, deze bevinden zich gedeeltelijk in de ruimte van de onderstations van Elia, zonder fysieke afscherming tussen de respectieve uitrustingen.	Elia peut accepter l'application d'un délai de notification raisonnable (sauf cas d'urgence). En ce qui concerne la législation applicable, il peut être fait référence à la définition. Lorsqu'on doit tenir compte notamment, en effet, de la loi et des règlements, il n'y a aucune raison de limiter le contrôle au RTF lui-même. Il convient également de tenir compte de l'application (non-discriminatoire) des exigences aux GRD. La remarque des GRD publics est contredite par l'approche qu'ils avancent dans le cadre de l'article 332 sur les articles pour lesquels ils s'estiment assimilable aux utilisateurs de réseau. Par rapport à l'accès aux installations des GRD, ils se trouvent en partie dans l'enceinte des sous-stations d'Elia, sans barrière physique entre les équipements respectifs.
	Infrabel	Meerdere malen volgende track change voorgesteld in dit artikel: netgebruiker of marktspeler		
	Public DSOs	"...et/ou la législation applicable." Remarque : selon quelle 'législation applicable' est-ce que le GRT à accès aux installations d'un GRD ?		
Art. 13	COGEN	« De transmissienetbeheerder moet dit optreden achteraf ten aanzien van de transmissienetgebruikers en, in voorkomend geval, de netgebruikers en de marktspelers, en ten aanzien van de commissie rechtvaardigen.» <u>Opmerking:</u> kan hier een termijn op worden geplakt?	Dit zal afhankelijk zijn van de omstandigheden en de mogelijke complexiteit van de noodsituatie. Elia stelt voor hierop een redelijke termijn te plakken.	Cela dépendra des circonstances et de la complexité éventuelle de la situation d'urgence. Elia propose de prévoir un délai raisonnable à cet égard.
	FEBEG	"...De transmissienetbeheerder moet dit optreden achteraf ten aanzien van de transmissienetgebruikers en, in voorkomend geval, de netgebruikers en de marktspelers, en ten aanzien van de commissie rechtvaardigen, dewelke dit publiek beoordeelt. " <u>Opmerking:</u> Termijn, waarop slaat de verantwoording/controle... Commissie beoordeelt deze verantwoordelijkheid	De bepaling situeert zich in onder meer de volgende in artikel 8 van de elektriciteitswet opgelijste taken van de transmissienetbeheerder: 2° zorgen voor een zeker, betrouwbaar en efficiënt elektriciteitsnet 4° het beheren van de elektriciteitsstromen op het net 7° garanderen dat er geen discriminatie zal ontstaan tussen gebruikers of categorieën van gebruikers van het net 10° het toekennen en beheren van de toegang van derden tot het transmissienet en het verduidelijken van de redenen voor het weigeren van dergelijke toegang. Anderzijds voorziet artikel 23 van de Elektriciteitswet reeds in een specifieke controlebevoegdheid van de CREG terzake : 29° toezien op de implementering van de door artikel 32 en het technisch reglement voorziene veiligheidsmaatregelen; De bepaling doet geen afbreuk aan deze bevoegdheden, zodat de door FEBEG gesuggereerde aanvulling niet nodig is.	Cette disposition se situe, entre autres, dans les tâches suivantes du gestionnaire de réseau de transport énumérées à l'article 8 de la loi sur l'électricité : 2° garantir un réseau électrique sûr, fiable et efficace 4° gérer les flux d'électricité sur le réseau 7° garantir la non-discrimination entre utilisateurs ou catégories d'utilisateurs du réseau 10° octroyer et gérer l'accès des tiers au réseau de transport et préciser les motifs de refus d'un tel accès. D'autre part, l'article 23 de la loi sur l'électricité prévoit déjà des pouvoirs de contrôle spécifiques dans le chef de la CREG à cet égard : 29° surveille la mise en œuvre des mesures de sauvegarde prévues par l'article 32 et par le règlement technique. La disposition ne porte pas préjudice à ces pouvoirs, de sorte que le complément suggéré par la FEBEG n'est pas nécessaire.
	Febeliec	« ...Le gestionnaire du réseau de transport justifie cette intervention.. » <u>Opmerking :</u> Kan Elia verduidelijken welke de gevolgen zijn indien de interventie niet gerechtvaardigd was? En al zeker indien hierdoor kosten werden veroorzaakt bij derde partijen? Febeliec zou deze aspecten graag verduidelijkt zien.	Indien Elia een fout begaat, zal deze moeten worden beoordeeld volgens de bepalingen inzake aansprakelijkheid uit de toepasselijke contracten.	Si Elia commet une erreur, elle devra être évaluée conformément aux dispositions en matière de responsabilité des contrats applicables.
Art. 14	BASF	"Onverminderd de toepasselijke wetgeving worden voor de toepassing van dit besluit de volgende gebeurtenissen en situaties voor de transmissienetbeheerder beschouwd als gevallen van overmacht, voor zover zij onvoorzienbaar of ongewoon zijn, zij onafhankelijk van de wil van de transmissienetbeheerder zijn zij zich aan alle redelijke mogelijkheden tot controle door de transmissienetbeheerder onttrekken, ... "	Elia heeft hier gewerkt op basis van het overmachtsbegrip uit de CACM en stelt voor de voorgestelde aanpassingen niet te weerhouden.	Elia a travaillé ici sur la base de la notion de force majeure du CACM et propose de ne pas retenir les adaptations proposées.
	COGEN	<u>Opmerking:</u> overmacht moet voor alle partijen gelijkwaardig zijn Art. 14 3° "de plotse onbeschikbaarheid van installaties..." <u>Opmerking:</u> Wordt 1 onbeschikbaarheid niet ondervangen door de n-1 regel? Is het dan al overmacht	Er is ook een verwijzing naar de toepasselijke wetgeving, waaronder het burgerlijk wetboek, dat eveneens toestaat om overmachtssituaties te beoordelen. De bepaling doet geen afbreuk van de N-1 regel (zoals die ook verder uitgewerkt is in de SOGL). Installaties is dan ook in het meervoud geplaatst, maar worden beter vervangen door "uitzonderlijke uitvalsituaties of uitvalsituaties buiten categorie, waarbij de plotse onbeschikbaarheid van de elementen van het transmissiesysteem of een elektriciteitsproductie-eenheid veroorzaakt is door een andere reden dan ouderdom, ..."	La référence à la législation applicable, et notamment au Code civil, permet de définir les cas de force majeure. La disposition n'affecte pas la règle N-1 (telle qu'abordée plus en détail dans le SOGL). Le mot « installations » est donc placé au pluriel, mais il serait préférable de le remplacer par « situations de panne exceptionnelles ou situations de panne hors catégorie, où l'indisponibilité soudaine des éléments du système de transport ou d'une unité de production d'électricité est causée par une raison autre que la vétusté ...»
	FEBEG	"Onverminderd de toepasselijke wetgeving worden voor de toepassing van dit besluit de volgende gebeurtenissen en situaties voor de transmissienetbeheerder beschouwd als gevallen van overmacht,..."	Zie ook behandeling opmerkingen COGEN. De verwijzing naar plotse fenomenen dient behouden, maar wel in hun eigen definitie aangepast (met name door niet te verwijzen naar	Voir aussi traitement des remarques de COGEN. La référence à des phénomènes soudains doit être conservée, mais adaptée dans leur propre définition (en particulier en ne faisant pas

		<p><u>Opmerking:</u> Eveneens netgebruiker en marktspeler</p> <p>3° de plotse onbeschikbaarheid van de installaties van de partij die overmacht inroept om andere redenen dan de ouderdom,</p> <p>5°...of elk ander sociaal conflict bij de partij die overmacht inroept.;</p> <p><u>9°-plotse fenomenen.</u> <u>Opmerking:</u> Algemeen overmachtsbegrip</p>	<p>‘noodsituaties vermeld in 1° tot 8° van art. 14’ maar naar ‘situaties vermeld in 1° tot 8° van art. 14’</p>	<p>référence aux « situations d'urgence mentionnées aux alinéas 1° à 8° de l'art. 14 », mais aux « situations mentionnées aux alinéas 1° à 8° de l'art. 14 »</p>
	Febeliec	<p><u>Opmerking</u> ivm 2° : Febeliec vraagt zich af waarom deze lijst limitatief wordt opgesteld en beperkt tot enkel deze beide types van ongelukken.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm 4°: Voor Febeliec kan dit in geen geval betekenen dat niet-competitieve stromen (loopflows) kunnen worden gekwalificeerd als een noodsituatie of overmacht. Zij kunnen dus niet vallen onder de toepassing van dit artikel. Het is alleszins onaanvaardbaar dat de TNBs hier rechter en partij spelen.</p>	<p>Febeliec maakt een opmerking zonder zelf een suggestie te maken. Elia zal wel, mede in antwoord op een opmerking van een andere marktspeler, het woord ontploffing vervangen door ongeval. De verwijzing naar de loopflows dient behouden.</p>	<p>Febeliec fait une remarque sans émettre de suggestion. Elia remplacera le terme « explosion » par le terme « accident » afin de satisfaire également à une remarque émise par un autre acteur de marché. Le lien avec les flux reste maintenu.</p>
Art. 15	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> De genomen maatregelen moeten ook rekening houden met de veiligheid van de installatie van de netgebruikers (in het bijzonder voor kerncentrales). Daarom hadden wij de volgende tekst toegevoegd: <i>“De handelingen die de netbeheerder uitvoert ten einde de gevolgen van een noodsituatie in te perken dienen in die hoedanigheid uitgevoerd te worden dat de veiligheid van de industriële installaties blijft behouden en dat er geen nadelige effecten zijn voor personen, goederen en installaties”</i></p> <p><u>Opmerking</u> ivm ‘toepasselijke wetgeving’: Nucleaire wetgeving en SEVESO.</p> <p>Toe te voegen aan het eind van het artikel (onder §2): <i>De handelingen die de netbeheerder uitvoert ten einde de gevolgen van een noodsituatie in te perken dienen in die hoedanigheid uitgevoerd te worden dat de veiligheid van de industriële installaties blijft behouden en dat er geen nadelige effecten zijn voor personen, goederen en installaties</i></p>	<p>Ivm. De toepasselijke wetgeving werd hoger reeds aangegeven dat de sectoriële wetgeving voor nucleaire en seveso-activiteiten niet zonder meer van algemene toepassing is of kan zijn op Elia. De andere voorgestelde wijzigingen kunnen in bepaalde situaties ertoe leiden dat Elia geen maatregelen kan treffen: zo kan een plots fenomeen leiden tot een snelle toepassing van het afschakelplan. Het is niet uitgesloten dat daardoor er zich nadelige effecten kunnen voordoen tav. goederen (bv. productieverlies). Het afschakelplan voorziet reeds mitigerende maatregelen. Het opnemen van de voorgestelde bepaling zal meer blokkerende discussies, kortgedingen en schadeclaims met zich brengen dan Elia in staat stellen noodsituaties te herstellen vanuit de bekommernis om het algemeen belang te vrijwaren.</p>	<p>En ce qui concerne la législation applicable, il a déjà été indiqué plus haut que la législation sectorielle pour les activités nucléaires et seveso n'est pas ou ne peut être d'application générale à Elia, sans autres formalités. Les autres modifications proposées peuvent, dans certains cas, conduire à une situation où Elia ne pourrait prendre de mesures : par exemple, un phénomène soudain peut conduire à une application rapide du plan de délestage. Il n'est pas exclu que cela puisse entraîner des effets indésirables pour les marchandises (par ex., perte de production). Le plan de délestage prévoit déjà des mesures d'atténuation. L'inclusion de la disposition proposée entraînera davantage de discussions de blocage, de référés et de demandes de dommages-intérêts que de permettre à Elia de remédier aux situations d'urgence, dans le souci de préserver l'intérêt général.</p>
Art. 16	BASF	<p><i>“de betrokken marktactiviteiten”</i> <u>Opmerking:</u> Dit dient duidelijker te worden beschreven <u>Opmerking:</u> de term ‘significante netgebruiker’ is niet gedefinieerd.</p>	<p>Zie hoger (voor de definitie van SNG); voor de marktactiviteiten kan volstaan worden met een verwijzing naar art 35 (2) ‘in de zin van artikel 35 (2) van de Europese netcode E&R’</p>	<p>Voir plus haut (pour la définition de SNG) ; pour les activités de marché, il peut suffire de renvoyer à l'article 35 (2), « au sens de l'article 35 (2), du code de réseau européen E&R »</p>
	COGEN	<p>“In geval van noodsituatie mag de transmissienetbeheerder de betrokken marktactiviteiten opschorten...” <u>Opmerking:</u> waarom niet elke betrokken partij?</p>	<p>De E&R staat dat niet toe.</p>	<p>L'E&R ne le permet pas.</p>
	FEBEG	<p>“§ 1. In geval van noodsituatie mag de transmissienetbeheerder en netgebruiker de betrokken marktactiviteiten opschorten, waarvan de gedeeltelijke of volledige opschorting noodzakelijk is, maar enkel voor de duur van de gebeurtenis die de noodsituatie als gevolg heeft...” <u>Opmerking:</u> Expliciete verwijzing naar de procedure vermeld in de E&R netcode. Zie ook § 6 van dit artikel</p> <p>§5. <u>met inbegrip van sociale media</u> <u>Opmerking:</u> Vervat in alle beschikbare middelen</p>	<p>Zie behandeling opmerking COGEN De verwijzing naar sociale media was vnl illustratief, om aan te geven dat de communicatie snel moet gebeuren. De suggestie kan worden gevolgd</p>	<p>Voir traitement de la remarque de COGEN La référence aux médias sociaux était surtout illustrative, pour indiquer que la communication doit se faire rapidement. La suggestion peut être suivie.</p>
	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> Febeliec begrijpt dat Elia deze sectie toevoegt, maar vindt het spijtig dat hierover nog geen inhoudelijke discussies zijn gevoerd. Bijgevolg is het heel moeilijk om in te schatten welke impact deze nieuwe bepalingen zullen hebben op de netgebruikers. Zeker daar §4 heel ver gaat en het bijvoorbeeld ook niet duidelijk is hoe een <i>“utilisateur de réseau significatif”</i> in het FTR wordt gedefinieerd. De discussie omtrent significant grid user is bijvoorbeeld voor demand facilities niet afgerond. Ook is het bijvoorbeeld onduidelijk welke installaties cross-border relevant zijn en dus al dan niet in scope vallen van bepalingen van de Europese NCs en dus al dan niet verplichtingen opgelegd krijgen. Ook voor opslageenheden is er over significantie geen duidelijkheid, door het ontbreken van een Europese kader (met uitzonder van pump storage). Febeliec kan bijgevolg niet anders dan een principiële voorbehoud te maken bij deze sectie alsook alle ermee verbonden artikels in dit FTR</p>	<p>Het artikel werd toegelicht de workshops. Daarbij werd erop gewezen dat ook de implementatie van de E&R zich ook in een latere fase in suspension conditions, aanpassingen van het afschakelplan, ... zou vertalen. Het begrip SGN zal worden toegevoegd, maar zal ook in het verlengde moeten liggen van de E&R...</p>	<p>L'article a été expliqué lors des workshops. Il a été souligné, à cette occasion, que la mise en œuvre de l'E&R se traduirait également par des <i>suspension conditions</i>, des adaptations au plan de délestage, etc., à un stade ultérieur. La notion de SGN sera ajoutée, mais devra aussi s'inscrire dans le prolongement de l'E&R ...</p>
	Infrabel	<p><u>Opmerking</u> ivm ‘marktactiviteiten’: Wat behelst dit juist? Dit lijkt me enerzijds te ruim en anderzijds te onduidelijk.</p>	<p>Zie hoger</p>	<p>Voir supra</p>

		<u>Opmerking</u> ivm 'significante netgebruiker': Wat is de definitie van significante netgebruiker?		
Art. 18	BASF	"in afwijking van artikel 20" <u>Opmerking</u> : Waarom wijkt dit af van artikel 20? Is dit niet eerder een afwijking van artikel 19? "...te worden uitgevoerd via de door de transmissienetbeheerder, in overleg met alle stakeholders,... "	De afwijking was ten opzichte van artikel 17 (i.e. het vroegere art 20). Met betrekking tot het overleg, verwijst Elia naar de behandeling de opmerkingen op artikel 6. De aldaar voorgestelde aanpassing zal hier worden hernomen.	Il s'agissait d'une dérogation à l'article 17 (c.-à-d. l'ancien art. 20). En ce qui concerne la concertation, Elia se réfère au traitement des remarques sur l'article 6. L'adaptation qui y est proposée sera reprise ici.
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm referentie naar art. 20: Zie niet goed in wat artikel 20 hier mee te maken heeft	Moest artikel 17 zijn.	Devait être l'article 17.
Art. 23	Febeliec	Art .23. Les demandes de dérogation visées par les codes de réseau européens sont soumises à l'approbation de la commission ou autres autorités compétentes , dans le respect des procédures fixées par ces mêmes codes de réseau européens. <u>Opmerking</u> : Ook andere partijen dan de CREG moeten mogelijkerwijze hun goedkeuring geven.	Het is niet zeker dat deze aanpassing hier op haar plaats is. De CREG is inderdaad bevoegd voor afwijkingen van eisen die op netten boven de 70 Kv van toepassing zijn en deze die voor de ganse regelzone gelden. Onder de 70 Kv kunnen andere regulatoren bevoegd zijn, zonder afbreuk te doen van bedoelde bevoegdheden van de CREG. Zoals ook in de NC overleg is voorzien tussen bv. een DNB/CDSO en een RTSO (zie bv. art 62 RFG), zou het niet onlogisch zijn dat een gelijkaardig overleg plaats vindt tussen verschillende regulatoren.	Il n'est pas certain que cette adaptation soit ici appropriée. La CREG est, en effet, compétente pour les dérogations aux exigences applicables aux réseaux supérieurs à 70 Kv et à celles qui s'appliquent à l'ensemble de la zone de réglage. En deçà de 70 Kv, d'autres régulateurs peuvent être compétents, sans préjudice des pouvoirs visés de la CREG. Comme le NC prévoit également une concertation, par exemple entre un GRD/GRFD et une RTSO (voir, par ex., l'article 62 du RFG), il ne serait pas illogique qu'une concertation similaire ait lieu entre différents régulateurs.

6.2. Titre II. – Données de planification du réseau de transport / Planningsgegevens van het transmissienet

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

General	Infrabel	<u>Opmerking</u> : Deze titel is zeer unilateraal. De transmissienetbeheerder moet ook verplicht wordt om jaarlijks de netgebruiker te informeren over wijzigingen die hij de komende 7 jaar wil aanbrengen en die een potentiële impact kunnen hebben op de netontwikkeling en/of de installaties van de netgebruiker. Aangezien het hier het federaal TR betreft, kunnen enkel bepalingen over het transmissienet worden opgenomen.	Hoewel er momenteel geen formeel jaarlijks informatieproces is voor de netgebruikers die worden beschreven in titel II, neemt Elia onmiddellijk contact met hen op wanneer er veranderingen in het netwerk moeten worden vastgesteld. Hiervoor wordt artikel 26 § 2 ingevoegd.	Même s'il n'existe pas de processus formel d'information annuel actuellement aux utilisateurs de réseau décrit dans le titre II, Elia les contacte immédiatement lorsque des besoins de changements de réseau ayant des impacts sur eux sont identifiés. Un article 26 § 2 est ajouté dans ce sens.
----------------	----------	--	---	--

b) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Art./Titel	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Art. 26	Public DSOs	La notification des données de planification au gestionnaire du réseau de transport s'effectue dans la forme prévue au Titre VII X du présent arrêté. <u>Remarque</u> : Le Titre VII concerne reprend les dispositions de comptage, mais ne dit rien au sujet des données de planification (et la forme sous laquelle elles doivent être transmises), probablement on vise le Titre X. Si le GRD fait partie de la définition de l'utilisateur du réseau de transport, la référence vers le Titre X pour la forme des données de planification n'a pas de sens pour le GRD.	OK: verwijzing aanpassen; er wordt voorgesteld om te refereren aan het artikel zelf van Titel X. Aangezien de DNB's over een eigen regeling voor melding van de netwerkplanningsgegevens met Elia beschikken (zie artikel 335, 3), is titel II niet op hen van toepassing of enkel gedeeltelijk; titel VIII moet dit vermelden.	OK : référence à adapter ; on propose de faire référence à l'article lui-même du Titre X. Etant donné que les GRDs ont leur propre régime de communication des données de planification de réseau avec Elia (voir article 335, 3°), ce titre II ne doit pas s'appliquer à eux ou seulement partiellement ; le titre VIII doit le mentionner.
Art. 27	COGEN	« ...planningsgegevens voor de 7 jaren volgend op het lopende jaar..." <u>Opmerking</u> : Dit lijkt absurd veel. Hoe werd dit bepaald ?	Elia is er zich bewust van dat deze jaarlijkse actualiseringsoefening moeilijk kan zijn voor de industriële klanten en bepaalde kleine elektriciteitsproducenten. Het proces werkt in de praktijk zeer goed. De samenwerkingsovereenkomst voorziet in een specifieke informatieregeling met de DNB's.	Elia est consciente que cet exercice de mise à jour annuel peut être difficile pour les clients industriels et certains petits producteurs d'électricité. Le processus fonctionne très bien en pratique. La convention de collaboration organise un régime spécifique d'information avec les GRDs.
	FEPEG	<u>Opmerking</u> : Is 7 jaar de relevante periode? Niet realistisch voor nieuwe installaties, zeker niet voor RES.	Volgens artikel 13 van de wet, echter, bestrijkt het ontwikkelingsplan een periode van minimaal 10 jaar. Het plan wordt elke 4 jaar door Elia geactualiseerd. Het is dus noodzakelijk om over langetermijnplanningsgegevens (vooruitzichten betreffende verbruik en productie) van de transmissienetgebruikers te beschikken. Deze 2 tijdshorizonnen maken het mogelijk om rekening te houden met het feit dat deze informatie aan betrouwbaarheid inboet naarmate men verder in de toekomst kijkt.	Cependant, d'après l'article 13 de la loi, le plan de développement couvre une période d'au moins 10 ans. Il est actualisé tous les 4 ans par Elia. Il est donc nécessaire de disposer sur le long terme des données de planification (perspectives de consommation et de production) des utilisateurs du réseau de transport. Ces 2 horizons de temps permettent de prendre en compte le fait que ces infos perdent de leur fiabilité au fur et à mesure qu'on s'éloigne dans le futur.
	Public DSOs	L'utilisateur du réseau de transport transmet au gestionnaire du réseau de transport les données de planification disponibles relatives aux 7 années suivant l'année en cours, sauf si contractuellement convenu autrement .		
Art. 31	FEPEG/COGEN	"§ 2. Na raadpleging In overleg met van de transmissienetgebruiker, ..." <u>Opmerking</u> : of in gemeenschappelijk akkoord met	OK: tekst aangepast	OK : texte adapté
	COGEN	§ 1. "... hij dit nodig acht..."	OK: tekst aangepast	OK : texte adapté

		Opmerking : nodig is ? Bij discussie kan		
Art. 32	FEPEG/COGEN	“§ 2. Na raadpleging in overleg met van de transmissienetgebruiker, ...” Opmerking: of in gemeenschappelijk akkoord met	OK: tekst aangepast	OK : texte adapté
Art. 35	BASF	“De transmissienetgebruiker of de achterliggende netgebruiker op een CDS die het voornemen heeft een op het transmissienet aangesloten productie-eenheid of asynchrone opslag, van het type C of D, of een transmissiegekoppeld HVDC-systeem...” “...ten laatste twaalf maanden voor zijn effectieve verwezenlijking.” <u>Opmerking:</u> deze termijn is onrealistisch lang “...Deze kennisgeving door de transmissienetgebruiker of de achterliggende netgebruiker op een CDS vindt plaats onverminderd de mededeling aan de transmissienetbeheerder door de planningsverantwoordelijke van de onbeschikbaarheden in het beschikbaarheidsplan, bij toepassing van artikel 94 van de Europese netcode SOGL. Deze laatste mededeling moet coherent zijn met de kennisgeving door de transmissienetgebruiker of de achterliggende netgebruiker op een CDS. ”	De tekst van artikel 35 wordt aangevuld met een alinea 4 om rekening te houden met de kennisgeving van deze gegevens gedaan door een CDS-gebruiker. Het verdient echter de voorkeur om enige flexibiliteit te bieden voor de modaliteiten van de contractuele relatie tussen de betrokken entiteiten, betreffende de Outage Planning Agent: dit zou rechtstreeks kunnen gebeuren tussen de TSO en de gebruiker van het betrokken CDS ofwel via de beheerder van het CDS, overeenkomstig artikel 363 van Titel IX. Het voorstel van BASF beperkt deze operationele flexibiliteit.	Le texte de l’art 35 est complété par un aliéna 4 pour tenir compte de la notification de ces données par un utilisateur de CDS. Cependant, il est préférable de laisser une certaine flexibilité pour les modalités de la relation contractuelle entre les entités concernées, concernant le Outage Planning Agent : cela pourrait se faire soit en direct entre le TSO et l’utilisateur du CDS concerné ou via le gestionnaire de CDS, en application de l’article 363 du Titre IX. La proposition de BASF limite cette flexibilité opérationnelle.
	Infrabel	Het is niet duidelijk of deze bepaling geldt voor de installaties van netgebruiker zelf of ook deze van de achterliggende netgebruiker.	De tekst is verduidelijkt wat betreft dit punt. Zie opmerking BASF.	Le texte est clarifié sur ce point. Voir remarque BASF.
	COGEN	“...De transmissienetgebruiker die het voornemen heeft een productie-eenheid of asynchrone opslag type A of B in gebruik te nemen of buiten gebruik te stellen,...” <u>Opmerking:</u> Voor Type A lijkt dit vroeg. Kan er niet iets gevonden worden waarbij het afhangt van de beslissing om in gebruik te nemen?	Elia begrijpt dat het eisen van een minimale duur van 12 maanden zeer lang kan zijn voor de kleinere productie-eenheden. De communicatieprincipes voor de productie-eenheden van type A en B waren gebaseerd op de bestaande situatie. De eis tot communicatie wordt dus gehandhaafd voor de eenheden van type B waarbij de vereiste termijn voor de communicatie wordt genuanceerd (voorstel van Febeliec wordt overgenomen).	Elia comprend qu’exiger une durée minimale de 12 mois peut être très longue pour les plus petites unités de production. Les principes de communication pour les unités de production de types A et B étaient basés sur la situation existante. L’exigence de communication pour les unités de type B est donc maintenue tout en nuancant le délai requis pour la communication (en reprenant la proposition de Febeliec).
	FEPEG	De transmissienetgebruiker die het voornemen heeft een productie-eenheid of asynchrone opslag type A of B in gebruik te nemen of buiten gebruik te stellen, verricht de kennisgeving van deze ingebruikname of buiten gebruikstelling ten laatste twaalf maanden voor zijn effectieve verwezenlijking. <u>Opmerking:</u> Type A noodzakelijk? Wat met type C en D <u>Opmerking:</u> Irreële eis, zeker voor dergelijke kleine installaties (Type A en B). <u>Opmerking:</u> dit artikel is verwarrend en overbodig aangezien het in gebruik nemen van installaties al beschreven wordt in het aansluitingscontract.	Wat betreft de eenheden van type A, eist de SOGL geen enkele kennisgeving aangezien deze eenheden niet belangrijk zijn. Met betrekking tot dit precieze punt kunnen ze worden geschrapt uit het toepassingsgebied van artikel 35 waarin wordt verwezen naar de planningsgegevens. Deze informatie heeft in de praktijk voornamelijk betrekking op de DNB’s en de CDS. Wat Elia interesseert voor de ontwikkeling van het transmissienet, is de som van al deze kleine eenheden en het totaalbedrag van deze afwijkingen. Deze informatie zal worden verkregen door de netbeheerders en meegedeeld aan Elia. In dit verband wordt de lijst van artikel 335 aangevuld m.b.t. dit punt, alsook artikel 362 3.	S’agissant des unités de type A, le SOGL n’exige aucune notification car ces unités ne sont pas significatives. Sur ce point, précis, elles peuvent être supprimées du champ d’application de cet article 35 qui visent les données de planification. Ces infos concernent en pratique principalement les GRD et les CDS. Ce qui intéresse Elia pour le développement du réseau de transport, c’est la somme de toutes ces petites unités et l’enveloppe des variations. Cette information sera obtenue par les gestionnaires de réseaux, et communiquée à Elia. A cet égard, la liste de l’article 335 est complétée sur ce point, ainsi que l’article 362 3°.
	Febeliec	L'utilisateur du réseau de transport qui envisage de mettre en service ou de déclasser une unité de production ou un parc non-synchrone de stockage de type A ou B, opère la notification de cette mise en service ou de ce déclassement au plus tard douze mois ou dans les meilleurs délais si la période entre la décision d'investissement et la mise en service serait de moins que douze mois avant sa réalisation effective. <u>Opmerking :</u> Febeliec moet bij deze alinea, in meerdere mate nog dan bij voorgaande alinea, toch een belangrijk voorbehoud formuleren, want dit houdt in dat elke transmissienetgebruiker die bijvoorbeeld een windmolen of een PV-installatie wil installeren, maar ook bijvoorbeeld elk type van noodbatterij of noodgenerator, hiervoor minstens twaalf maanden op voorhand een aanmelding moet doen, wat niet redelijk is en mogelijk zelfs niet in lijn met andere wetgeving. Dit punt is bovendien niet besproken binnen het kader van de workshops of bilaterale meetings, daar Febeliec hierover anders toen reeds een groot voorbehoud zou hebben geformuleerd. Deze alinea in haar huidige vorm is onaanvaardbaar voor Febeliec.	Voor de transmissienetbeheerder is het echter noodzakelijk om de technische kenmerken te kennen van de kleine eenheden (Type A PV) die verspreid liggen binnen de distributienetten, CDS of op het niveau van het transmissienet aangezien sommige een grote impact hebben op het beheer van de frequentie. Het is ook zeer belangrijk om te weten wanneer deze oude productie-eenheden van type A buiten bedrijf worden gesteld, bij afwezigheid van een algemene retrofit. In dit verband zal de transmissienetbeheerder gebruikmaken van artikelen 175 en 188.	Le gestionnaire du réseau de transport a cependant besoin de connaître les caractéristiques techniques des petites unités (Type A PV) disséminées dans les réseaux de distribution, CDS ou au niveau du réseau de transport car certaines ont un impact important sur la gestion de la fréquence. Il est aussi très important de savoir quand ces vieilles unités de production de type A sont mises hors service, en l’absence d’un retrofit général. A cet égard, le gestionnaire du réseau de transport fera emploi des articles 175 et 188.
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm paragraaf 2: Deze bepaling lijkt te stringent ten aanzien van kleine installaties en batterijen. Zo beschikt Infrabel over duizenden batterijen. Infrabel zou dus 12 maanden op voorhand lijsten moeten opstellen en overmaken van deze die dienst worden genomen. Overigens worden deze vervangen door nieuwe. (zowel elke installatie die een veiligheidsrisico inhoudt, bevat een batterij; bvb GSM-R mast, overweg, seinkeet, roltrap,...). Ook voor kleinere PV-installaties zijn deze termijnen niet realistisch. Een realisatie is wellicht op enkele maanden gebeurd, maar je zou 1 jaar op voorhand moeten verwittigen. Best is voor type A een vrijstelling te voorzien.		
	FEPEG	<u>Art 35 al 1er</u> : <u>Opmerking</u> ivm ‘in gebruik te nemen’ : Waarom wordt dit hier vermeld? Dit wordt toch bepaald in het aansluitcontract.	Dit werd niet gewijzigd ten opzichte van de tekst van het huidig technisch reglement. Er zijn geen redenen om dit punt te veranderen.	Ceci n’a pas été modifié par rapport au texte du règlement technique actuelvvv. Il n’y a pas lieu de changer ce point.
Art. 36	FEPEG	<u>Opmerking</u> ivm ‘of de weigering’: Hoe kan de TSO dit weigeren? Verduidelijken: E wet 4bis + strategische reserve?	Dit artikel werd enigszins herschreven maar hier moet niet worden verwezen naar alle mogelijkheden en procedures voor de weigering tot indienstname of buitengebruikstelling.	Cet article a été légèrement réécrit mais ce n’est pas le lieu pour faire référence à toutes les possibilités et procédures de refus de la mise en service ou du déclassement.

	FEPEG	Notie "kennisgeving van de gegevens" verduidelijken (art 26, 36, 37)	De kennisgeving van de gegevens gebeurt overeenkomstig artikel 399 van Titel X, waarvan de verwijzing expliciet wordt toegevoegd aan artikel 26	La notification de ces données se fait en application de l'article 399 du Titre X, dont la référence est ajoutée explicitement à l'article 26
--	--------------	--	---	---

c) *Chagements récents du contenu, non motivés par des commentaires lors de la consultation publique / Recente inhoudelijke aanpassingen, niet gedreven door opmerkingen in de publieke consultatie*

Ref.	Description du changement en français	Beschrijving van de aanpassing in het Nederlands
Art 35	Correction de la référence aux articles du Titre X	Correctie van de verwijzing naar artikels van Titel X
	Amélioration de la traduction du concept " responsable de la planification des indisponibilités »	Verbetering van de vertaling van het concept 'verantwoordelijke voor de niet-beschikbaarheidsplanning'

6.3. Titre III. – Raccordement au réseau de transport / Aansluiting op het transmissienet

c) *Remarques générales / Algemene opmerkingen*

Topic	Stakeholder	Remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Champ d'application du Titre III	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Febeliec vraagt zich af welke bepalingen van toepassing zijn op bestaande opslageenheden, vermits sectie III.I.5.1 wel bepalingen omvat voor nieuwe opslageenheden volgens art 38, maar niet voor bestaande. Wat met het onderscheid tussen pump storage (in scope van NC RfG) en alle andere bestaande opslageenheden (niet in scope van NC RfG). Febeliec heeft deze opmerking ook in haar algemene opmerkingen toegevoegd.	Bij de bestaande parken van asynchrone opslag zijn geen specifieke technische voorschriften van toepassing: Hoofdstuk III.I.2 is hierop van toepassing want het is op algemene wijze geschreven. De titel van hoofdstuk III.I.4 wordt uitgebreid om rekening te houden met het uitgebreide toepassingsgebied ervan, alsook artikel 58.	Les parcs non-synchrones de stockage existants n'ont pas d'exigences techniques spécifiques : le Chapitre III.I.2 s'appliquent à eux car il est écrit de façon générale. Le titre du chapitre III.I.4 est élargi pour tenir compte de son champ d'application élargi, ainsi que l'article 58.
	Infrabel/ Febeliec	De titel luidt aansluiting op het transmissienet. Nochtans zijn er tal van bepalingen die niet enkel gaan om aansluitingen op het transmissienet maar ook op het lokale transportnet of zelfs op alle installaties die in de regelzone liggen. Hierdoor wordt onduidelijkheid gecreëerd. Het is beter om een duidelijk onderscheid te maken tussen regels die gelden voor aansluitingen op het transmissienet en regels voor alle installaties in de regelzone, ongeacht de netten waarop deze zijn aangesloten.	Titel III wordt aangepast om geen verwarring te creëren met het soms brede toepassingsgebied (voor de hele regelzone) van sommige technische eisen. Het artikel dat dit brede toepassingsgebied preciseert, wordt belicht in een nieuw artikel 38 § 1.	Le titre III est adapté pour ne pas créer de confusion avec le champ d'application parfois large (à l'ensemble de la zone de réglage) de certaines exigences techniques. L'article précisant ce champ d'application large est mis en évidence, dans un nouvel art 38 § 1 ^{er} .
		<u>Opmerking:</u> Volgens de definitie zijn de publieke distributienetten en de gesloten industriële netten een transmissienetgebruiker. Op deze wijze is het hoofdstuk "aansluitingen" van toepassing op de publieke distributienetten én de gesloten industriële netten. Daarbij ontbreekt echter de nodige duidelijkheid, onder meer door het niet gebruiken van de term relevante netbeheerder. Infrabel gaat hier dieper op in de inleidende tekst van hun antwoord op de publieke consultatie: <ul style="list-style-type: none"> o Eén van de punten van onduidelijkheid is wat geregeld dient te worden in het aansluitingscontract dat een beheerder van een gesloten industrieel net met de transmissienetbeheerder dient af te sluiten met betrekking tot de installaties die op het gesloten industrieel net zijn aangesloten. Inzake productie-installaties dient voor de indeling in de categorieën A, B, C en D gekeken te worden naar het aansluitingspunt op het industrieel net en niet op het transmissienet. Dit blijkt niet uit de voorliggende teksten. Vraag is ook of er überhaupt iets van deze installaties in het aansluitingscontract met de transmissienetbeheerder moet vermeld worden aangezien deze op dit punt niet de relevante netbeheerder is. Dit belet niet dat er een informatie-uitwisseling kan zijn maar er dient hier duidelijk een onderscheid gemaakt te worden tussen een aansluiting van een industriële site en een aansluiting van een industrieel net. o Dezelfde vraag dient gesteld te worden voor de indienststelling van de (aansluitings)installaties. Elia voorziet hier een notificatieprocedure in verschillende stappen, met name een EON, ION en FON. De betrokken artikels vermengen daarbij enerzijds de aansluitingsinstallatie en anderzijds de productie- en verbruiksinstallaties. De titel van de afdeling luidt "Conformiteit van de aansluiting" (afdeling III.II.3.3) maar in werkelijkheid gaat het om de conformiteit van de achterliggende installaties. o Overigens is het niet zinvol om deze procedures te gebruiken voor een industrieel 	Titel III specificeert duidelijk de reikwijdte van de vereisten en regels in elk artikel. Bij vermelding van CDS is dit Tractienet Spoor. Zie Art 38 § 3 en definitie van CDS. De hele titel III is in dit opzicht herzien.	Le titre III précise clairement quel est le champ d'application des exigences et des règles, dans chaque article. Lorsqu'il est fait mention de CDS, cela comprend le Tractienet Spoor. Voir art 38 § 3 et définition de CDS. L'ensemble du titre III a été revu à cet égard.

		net of het Tractienet Spoor. Een nieuwe aansluiting zorgt louter voor een bijkomend injectiepunt terwijl er aan de achterliggende verbruiksinstallaties niets gewijzigd wordt. De conformiteitseisen kunnen dan ook maar enkel slaan op de aansluitingskabel en de transformatiepost.		
Flexibele toegang	FEPEG	<u>Opmerking</u> voornamelijk van toepassing op artikelen 144 en 162, §2: Elia creëert een regelgevende basis in het FTR voor het concept van de flexibele toegang. Dit is een eenzijdig voorstel van Elia waarover op dit ogenblik geen consensus bestaat met de netgebruikers. Voor FEPEG is het primordiaal dat de netbeheerder wordt verplicht om maximaal productie-installaties aan te sluiten en dat de netbeheerder te allen tijde gestimuleerd wordt om te investeren in de uitbreiding en versterking van het net. FEPEG is daarom van oordeel dat het huidige voorstel voor flexibele toegang tekort schiet. Onder meer de volgende aspecten dienen samen met de stakeholders verder uitgediept te worden en toegevoegd te worden in het FTR: (1) de beschrijving van de situaties waarin de netbeheerder een flexibele toegang mag opleggen, (2) de gedetailleerde verplichting voor de netbeheerder om welbepaalde voorwaarden – bijvoorbeeld maximaal percentage flexibele toegang per jaar - en de periode van de flexibele toegang in het aansluitingscontract op te nemen, (3) het creëren van de wettelijke basis om de netgebruiker, na het verstrijken van de periode van flexibele toegang, te vergoeden – via het model van redispatch – voor bijkomende afregelingen en (4) het toezicht van de CREG op het redelijk karakter van de voorwaarden en de periode van flexibele toegang. FEPEG ervaart het huidige voorstel als onevenwichtig met onvoldoende garanties voor de netgebruiker.	Het technisch reglement moet geen (tijdelijke/permanente) keuzes definiëren – de keuze wordt gemaakt door de autoriteiten. Dit regime van flexibele toegang laat de transmissienetbeheerder toe om in bepaalde situaties met lokale of structurele congestie samen met de bevoegde netbeheerder het maximale vermogen dat kan worden geproduceerd door een elektriciteitsproductie-eenheid te beperken in functie van de toepasselijke wetgeving.	Ce n'est pas au règlement technique de définir les choix (temporaire/durable), mais un choix fait par les autorités publiques (d'où le lien avec la législation applicable). Ce régime d'accès flexible permet au gestionnaire du réseau de transport, en concertation avec le gestionnaire de réseau compétent, de limiter, en fonction de la législation applicable, dans certaines situations de congestion localisée ou structurelle, la puissance maximale pouvant être produite par l'unité de production d'électricité.
Integriteit van installaties en inslanding	Niet-gereguleerde netgebruikers	Opmerking: Omwille van het vrijwaren van de veiligheid en integriteit van industriële installaties is het noodzakelijk om in geval van noodsituaties of dreigende incidenten deze installaties los te mogen koppelen van het net (bijvoorbeeld in het kader van een ordentelijke en gecontroleerde shut down). Vandaag omvat het FTR onvoldoende de modaliteiten en gevolgen met betrekking tot het activeren van eilandmodus van sites. Het is voor de netgebruikers in het algemeen onaanvaardbaar dat het behoud van de integriteit van het net voorrang zou krijgen op het behoud van de integriteit van de installaties van de netgebruikers.	Het FTR legt frequentiebanden vast binnen dewelke men op het net gekoppeld moet blijven. Dit betekent dat er buiten deze banden kan worden ontkoppeld. Er moet één regel zijn die voor iedereen geldt. De netcodes gaan daar eveneens van uit.	Le RTF prévoit des bandes de fréquence, à l'intérieur desquelles il faut rester connecté. Dès lors, à l'extérieur de ces bandes, la déconnexion est autorisée. Il doit y avoir une règle qui veut pour tous. C'est également l'approche des codes de réseau.
Discrepancie tussen toepassingsgebied van de NC RfG en de NC DCC	Niet-gereguleerde netgebruikers	Opmerking: De netgebruikers betreuren dat het voorstel van FTR niet beter een antwoord biedt op de herhaaldelijke opmerkingen met betrekking tot de problematiek die gekoppeld is aan het verschil in toepassingsgebied tussen RfG (unit) en DCC (site), waardoor ook nu nog steeds onduidelijkheden blijven bestaan met betrekking tot de verplichtingen die rusten op de verschillende netgebruikers en de samenhang van de bepalingen die door Elia worden opgelegd (bijvoorbeeld in het kader van reactief huishouding).	De kritiek is van een zeer algemene strekking. In de workshops is hier aandacht aan besteed, derwijze dat onder meer een brug kon worden gelegd tussen het begrippenkader van het huidig technisch reglement en de ontwerptekst. De aanpak is een uitvloeisel van en respecteert deze netcodes. De voorgestelde teksten houden ook rekening met het verschil tussen verbruiksinstallaties en –eenheden.	La critique est de nature très générale. Quoi qu'il en soit, lors des workshops Elia a montré ses analyses sur ces termes, de sorte que, entre autres, un lien puisse être créé entre le cadre terminologique de RTF existant et la nouvelle terminologie. L'approche est une résultante de et respecte les codes de réseau. Les textes proposés tiennent également compte de la différence entre installations et unités de consommation.
Noodgeneratoren	Febeliec	Met betrekking tot noodgeneratoren wil Febeliec toch verwijzen naar de Europese Network Code RfG, waar duidelijk wordt aangegeven dat noodgeneratoren buiten scope vallen. Febeliec roept Elia dan ook op om er terdege voor te zorgen dat dit ook steeds gebeurt in het kader van dit voorstel tot aanpassing van het FTR, teneinde te vermijden dat onnodige en ongepaste verplichtingen worden opgelegd aan dit type (nood)generatoren in het Belgische kader.	Een nieuwe § 4 bij artikel 1 wijst (voor alle duidelijkheid) op het feit dat het technische reglement niet van toepassing is op noodgeneratoren.	Un nouveau § 4 à l'article 1 rappellera (pour toute clarté) le fait que le règlement technique ne s'applique pas aux unités de production d'électricité de secours.
Site met meerdere aansluitingspunten	Febeliec	Met betrekking tot sites met meerdere aansluitingspunten, al dan niet op verschillende spanningsniveaus en/of bij verschillende netbeheerders, zoals bijvoorbeeld noodvoedingen, wil Febeliec opmerken dat Elia geen voorstel heeft toegevoegd om deze gevallen te behandelen. Febeliec stelt voor dat er op zijn minst een algemeen kader wordt geformuleerd waarmee de conformiteit van deze gevallen met het FTR kan worden geregeld.	De technische voorschriften specificeren dat het toegangspunt kan overeenkomen met verschillende aansluitpunten (afhankelijk van de positie en het spanningsniveau - dit is ook voorzien in de RfG-definitie van PGM-voorziening). Redundantie van de verbinding is de keuze van de transmissienetgebruiker om de leveringszekerheid te waarborgen. Naleving van de vereisten móét op elk aansluitingspunt kunnen worden gecontroleerd, zoals voorzien in de netwerkcodes. Voor de bepaling van de types ABCD wordt echter de hoofdverbinding in aanmerking genomen. Als de back-upverbinding zich op het niveau van lokaal transport / openbare distributie bevindt, moet deze ook voldoen aan de regionale regels.	On précise dans le règlement technique que le point d'accès peut correspondre à plusieurs points de raccordement (en fonction du poste et du niveau de tension – c'est aussi prévu dans la définition de PGM du RfG). La redondance du raccordement est le choix de l'utilisateur du réseau de transport pour assurer sa sécurité d'alimentation. Le respect des exigences doit pouvoir se vérifier à chaque point de raccordement, ainsi ue prévu dans les codes de réseau. Cependant, pour la détermination des types ABCD, on tient compte du raccordement principal. Si le raccordement de secours se situe au niveau transport local/distribution publique, il faut qu'il respecte également les règles régionales.
Aansluitingen	Febeliec	De bepalingen rond de aansluitingen zijn geschreven vanuit de idee om een nieuwe	De aansluitingsprocedure wordt in het technisch reglement algemeen	La procédure de raccordement dans le règlement technique est décrite

		netgebruiker aan te sluiten. In de praktijk komt het evenveel voor dat een bestaande aansluiting wordt vernieuwd. In deze gevallen is er reeds een aansluitingscontract dat dient gewijzigd te worden. Het cruciale element in deze procedure is de bestelling. Daarnaast gebruikt Elia de procedure voor de aanvraag van een aansluitingsstudie ook voor de aanmelding van kleine productie-eenheden of het wijzigen van het ter beschikking gesteld vermogen. De vraag kan gesteld worden of hiervoor geen afzonderlijke, minder zware procedure moet voorzien worden.	omschreven voor de verschillende situaties die zich kunnen voordoen (zie art 151). Er bestaat een sterk vereenvoudigde procedure voor kleine aanpassingen (art. 160 e.v.). Wanneer het gaat om de aanpassing van het ter beschikking gesteld vermogen of andere eenvoudige vragen, is het vanzelfsprekend dat de netbeheerder om praktische redenen een detailstudie uitvoert. Bovendien is de analyse van de conformiteit met de aansluitingsvereisten verschillend naargelang de categorie van de productie-eenheden, in toepassing van de Europese netcodes.	de façon générale, pour les différents cas qui peuvent se présenter (voir art 151). Il existe une procédure très allégée pour les modifications mineures (art. 160 et s.). S'agissant de la modification de la puissance mise à disposition ou d'autres demandes simples, il va de soi que le gestionnaire de réseau réalise l'étude de détail de façon pragmatique. Par ailleurs, l'analyse de la conformité aux exigences de raccordement est différenciée selon les catégories d'unités de production, en application des codes de réseaux européens.
Testen	Febeliec	Het FTR bevat geen bepalingen over de mogelijke gevolgen voor de netgebruiker van de door de netbeheerder uitgevoerde interventies en bijhorende testen.	Er dient rekening gehouden met verschillende bepalingen uit de netcodes met betrekking tot de conformiteitscontroles. Ter hoogte van de artikelen 180 ev. Wordt met een gans hoofdstuk uitvoering gegeven aan de controle van installaties en aansluitingen	Il convient de tenir compte de diverse dispositions des codes de réseau concernant le contrôle de la conformité. Les art. 180 es. Implémentent ces dispositions sur le contrôle des installations et raccordement.
70 kV naar 110 kV	FEPEG	Welke eisen zullen van toepassing zijn op lopende projecten wanneer Elia een aanpassing van het net eist, bijvoorbeeld van 70kV naar 110 kV?	Dit zal moeten worden bekeken in functie van de vraag of een lopend project een bestaand of nieuwe installatie is dan wel of het een ingrijpende modernisering betreft, en wanneer deze upgrade realiteit wordt. De vraag is dus te algemeen gesteld om ze te kunnen beantwoorden. Wel is het zo dat indien nieuwe eisen van toepassing zouden zijn, hieraan een CBA en een regulatoire beslissing dienen vooraf te gaan.	Cette question doit être analysée à la lumière de la question de savoir si le projet en cours est une installation existante ou nouvelle ou s'il s'agit d'une modernisation substantielle, et quand l'upgrade dans le réseau a lieu. La question a une portée tellement large qu'il est difficile d'y répondre. Il est un fait que si de nouvelles exigences doivent s'appliquer, leur application est précédée par un CBA et une décision réglementaire.

d) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Ref.	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Art. 38. §1.	BASF	<p>“Art. 38. §1. Titel III legt o.m. de aansluitingsregels vast van toepassing op alle bestaande of nieuwe aansluitingsinstallaties op het transmissienet in de betekenis van de toepasselijke wetgeving, waaronder;...”</p> <p>“3° alle tussen verbindinginstallaties...”</p> <p>Opmerking: welke installaties worden hiermee bedoeld?</p> <p>“...Bepaalde aansluitingsregels zijn eveneens bepaald voor het geheel van aansluitingsinstallaties binnen de regelzone, wanneer de transmissienetbeheerder handelt in zijn hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder binnen de regelzone...”</p> <p>Opmerking: Scope van deze bepaling is volstrekt onduidelijk. Over welke aansluitingsregels gaat het? Wanneer handelt Elia in deze hoedanigheid? En welke installaties zijn dan betroffen?</p>	<p>Deze § is de § 6 geworden. De algemene referentie is verplaatst door een referentie naar art. 1 §3.</p> <p>De nieuwe § 1 is verduidelijkt: alle netgebruikers binnen een regelzone worden beoogd wanneer de transmissienetbeheerder handelt in zijn hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder binnen de regelzone. De artikels van Titel III preciseren duidelijk dat indien hun toepassingsgebied op deze manier wordt uitgebreid, dit niet alleen geldt voor de netgebruikers die zijn aangesloten op het transmissienet.</p>	<p>Ce § est devenu le § 6. La référence générale est remplacée par une référence à l'art 1er § 3.</p> <p>Le nouveau § 1er est clarifié en ce qu'il vise l'ensemble des utilisateurs de réseau situés dans la zone de réglage, lorsque le gestionnaire du réseau de transport agit en sa qualité de gestionnaire du réseau de transport compétent pour la zone de réglage. Les articles du Titre III précisent clairement lorsque leur champ d'application est étendu de cette façon, au-delà des utilisateurs de réseau raccordés au réseau de transport.</p>
	COGEN	<p>Opmerking ivm verwijzing naar 'elektriciteitsproductie-eenheden in §2: Overlapt dit niet met de andere opties?</p> <p>Opmerking: Type D enkel gelijk aan of boven 110 kV (aan te passen in de tekst)</p>	<p>De tekst van artikel 38 werd op dit punt gewijzigd.</p> <p>De elektriciteitsproductie-eenheden zijn van het type D in de volgende twee gevallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wanneer het aansluitingspunt zich op het 110-kV-niveau of hoger bevindt, onafhankelijk van het maximaal nominaal vermogen, of • wanneer het aansluitingspunt zich onder het 110-kV-niveau bevindt, indien het maximaal nominaal vermogen hoger is dan of gelijk aan 75 MW. 	<p>Le texte de l'article 38 § 2 a été revu sur ce point.</p> <p>Les unités de production d'électricité sont de type D dans 2 cas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lorsque le point de raccordement est situé à 110 kV ou au-dessus, indépendamment de sa puissance nominale maximale, ou • lorsque le point de raccordement est situé en dessous de 110 kV, si la puissance nominale maximale est supérieure ou égale à 75 MW.
	FEPEG	<p>Titel III legt de aansluitingsregels vast van toepassing op alle bestaande of nieuwe aansluitingsinstallaties op het transmissienet in de betekenis van de toepasselijke wetgeving, waaronder;</p> <p>1° alle aansluitingsinstallaties van de transmissienetgebruiker, in de betekenis van de toepasselijke wetgeving; ...</p> <p>Opmerking ivm 'waaronder': Niet-exhaustieve opsomming? Schrappen</p>	<p>Het woord "waaronder" moet behouden blijven zodat alle installatietypes worden omvat die in de toekomst kunnen worden ontwikkeld.</p>	<p>Il faut garder le mot "waaronder" pour couvrir tous les possibles types d'installations qui pourraient se développer dans l'avenir.</p>
	Infrabel	<p>« Titel III legt de aansluitingsregels vast van toepassing op alle bestaande of nieuwe aansluitingsinstallaties op het transmissienet waarvoor de transmissienetbeheerder optreedt als relevante netbeheerder en in de betekenis van de toepasselijke wetgeving, waaronder;...”</p> <p>3° alle tussenverbindinginstallaties met andere netten, onverminderd de voorrang van bijzondere bepalingen met betrekking tot de aansluitingen van distributienetten vervat in dit besluit.</p>	<p>3° werd verwijderd uit de lijst van de nieuwe §6 van dit artikel.</p> <p>De woorden "waarvoor de transmissienetbeheerder optreedt als relevante netbeheerder en" zijn te beperkend gezien het feit dat bepaalde vereisten alle netgebruikers binnen de regelzone beogen.</p> <p>Puntje 2° : de nieuwe § 1 is verduidelijkt: alle netgebruikers binnen een regelzone worden beoogd wanneer de transmissienetbeheerder handelt in zijn</p>	<p>Le 3° a été supprimé de la liste du nouveau § 6 de cet article.</p> <p>Les mots « waarvoor de transmissienetbeheerder optreedt als relevante netbeheerder en » sont trop limitatifs vu le fait que certaines exigences visent l'ensemble des utilisateurs de réseau de la zone de réglage.</p> <p>Point 2° : le nouveau § 1er est clarifié en ce qu'il vise l'ensemble des utilisateurs de réseau situés dans la zone de réglage, lorsque le</p>

		<p><u>Opmerking:</u> Puntje 2° maakt volgens def geen deel uit van aansluitingsinstallaties. Het is af te raden om de aangehaalde definities in de loop van de tekst te wijzigen.</p> <p><u>Opmerking:</u> Puntje 3° kan geschrapt worden omdat dit valt onder de definitie van aansluitingsinstallaties (netbeheerder vallen onder def van transmissienetgebruiker).</p> <p><u>Opmerking:</u> Duidelijk onderscheid maken tussen een titel betreffende de aansluitingen op het transmissienet enerzijds en de eisen die Elia als beheerder van de zone op legt ten aanzien van alle aansluitingen. Beide mogen niet met elkaar gemengd worden.</p>	<p>hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder binnen de regelzone. De artikels van Titel III preciseren duidelijk dat indien hun toepassingsgebied op deze manier wordt uitgebreid, dit niet alleen geldt voor de netgebruikers die zijn aangesloten op het transmissienet.</p>	<p>gestionnaire du réseau de transport agit en sa qualité de gestionnaire du réseau de transport compétent pour la zone de réglage. Les articles du Titre III précisent clairement que leur champ d'application est étendu de cette façon, au-delà des utilisateurs de réseau raccordés au réseau de transport.</p>
Art. 38. §2.	FEBEG	<p>“De technische voorschriften in deze titel zijn vastgelegd door de productie-eenheden van de types A, B, C en D in de volgende categorieën in te delen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle soorten van elektriciteitsproductie-eenheden, ...” <p><u>Opmerking:</u> te schrappen ofwel toe te voegen “alle soorten van”</p> <p>“...het aansluitingspunt is gesitueerd onder de 110kV; ...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Te schrappen. Dergelijke grens onnuttig aangezien onmogelijke eisen aan kleinere installaties worden opgelegd.</p> <p>“...het maximaal-nominaal vermogen ...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Te wijzigen in Nominaal vermogen</p>	<p>§ 2 werd in deze zin verduidelijkt.</p> <p>Het behoud van de dubbele logica voor de drempelcriteria van de elektriciteitsproductie-eenheden van types A, B, C en D (kV en MW) geniet de voorkeur, zelfs al is deze verduidelijking in feite niet nodig voor types A, B en C.</p> <p>De woorden “maximaal vermogen” werden hernomen voor het hele technisch reglement.</p>	<p>Le § 2 a été clarifié en ce sens.</p> <p>Il est préférable de garder la double logique pour les critères de seuils pour les unités de production d'électricité de types A, B, C et D (kV et MW) même si cette précision n'est en effet pas indispensable pour les types A, B et C.</p> <p>Les mots « maximaal vermogen” ont été repris dans l'ensemble du règlement technique.</p>
	Infrabel	<p>« De technische voorschriften in deze titel zijn vastgelegd door de productie-eenheden van de types A, B, C en D in de volgende categorieën in te delen: »</p> <p><u>Opmerking:</u> Het is niet duidelijk of dit enkel geldt voor rechtstreeks aansluitingen op het Elia-net of voor achterliggende aansluitingen. In dit geval moet a B C D anders worden ingevuld.</p>	<p>De nieuwe § 1 is verduidelijkt: alle netgebruikers binnen een regelzone worden beoogd wanneer de transmissienetbeheerder handelt in zijn hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder binnen de regelzone. De artikels van Titel III preciseren duidelijk dat indien hun toepassingsgebied op deze manier wordt uitgebreid, dit niet alleen geldt voor de netgebruikers die zijn aangesloten op het transmissienet.</p>	<p>Le nouveau § 1er est clarifié en ce qu'il vise l'ensemble des utilisateurs de réseau situés dans la zone de réglage, lorsque le gestionnaire du réseau de transport agit en sa qualité de gestionnaire du réseau de transport compétent pour la zone de réglage. Les articles du Titre III précisent clairement que leur champ d'application est étendu de cette façon, au-delà des utilisateurs de réseau raccordés au réseau de transport.</p>
	Public DSOs	<p>« 2° pour les unités de production d'électricité de type B :</p> <ul style="list-style-type: none"> • le point de raccordement est situé en dessous de 110 kV ; et • la puissance nominale maximale est comprise entre 1 MW inclus et 25 MW non-inclus; » <p>Remarque : 25MW à inclure dans les types B pour rester cohérent avec les limites reprises dans le RTD en Wallonie et Flandre.</p> <p>« 3° pour les unités de production d'électricité de type C :</p> <ul style="list-style-type: none"> • le point de raccordement est situé en dessous de 110 kV ; et • la puissance nominale maximale est comprise entre 25 MW inclus et 75 MW non inclus; » <p>Remarque : voir remarque sur 25MW ci-dessus.</p> <p>Remarque générale : historiquement il y a un petit nombre d'installations du type C raccordées au réseau de distribution. Nous suggérons de les traiter comme des type B pour éviter des processus et des interactions complexes avec les GRD pour les quelques installations.</p>	<p>De limieten ABCD werden uitvoerig besproken en zijn afgestemd met de marktdeelnemers. Elia handhaaft zijn voorstel op dit punt.</p> <p>Betreffende de installaties van type C aangesloten op het distributienet, kunnen de betrokken DNB's bij de betrokken regulator collectieve afwijkingsaanvragen indienen.</p>	<p>Les limites ABCD ont fait l'objet de longues discussions et d'un alignement avec les acteurs de marché. Elia maintient sa proposition inchangée sur ce point.</p> <p>S'agissant des installations du type C raccordées au réseau de distribution, les GRDs concernés peuvent introduire des demandes de dérogation collectives auprès du régulateur concerné-</p>
Art. 38 §3.	BASF	<p>“§3. De installaties van de transmissienetgebruikers, andere dan de elektriciteitsproductie-eenheden zoals bedoeld in §2, hoogspanningsgelijkstroomsystemen zoals bedoeld in § 1, 4° en asynchrone opslag zoals bedoeld in §4, worden in de onderstaande categorieën ingedeeld voor de toepassing van dit besluit, meer bepaald op basis van artikel 3.1 van de Europese netcode DCC:</p> <p>a) de verbruiksinstallaties;</p> <p>b) de installaties voor de aansluiting van een publiek distributienet en een lokaal transmissienet;</p> <p>c) publieke distributienetten, en de lokale transmissienetten, net als de gesloten industriële netten en gesloten distributienetten ;</p> <p>d) de verbruikseenheden die worden gebruikt door een verbruiksinstallatie of</p>	<p>Deze § 3 werd geherformuleerd.</p>	<p>Ce § 3 a été reformulé.</p>

		door de achterliggende netgebruikers van een gesloten industrieel net-CDS om diensten van vraagsturing te leveren aan de relevante netbeheerders en aan de transmissienetbeheerder.”		
Art. 38. §4.	Infrabel	« Asynchrone opslag kan van het type A, B, C of D zijn voor de toepassing van het huidige besluit, volgens de onderstaande drempels:” Opmerking: Dit kan best in definitie bepaald worden.	Deze § 4 is gelijkaardig aan § 2 en hoort thuis in dit artikel in plaats van in de definities.	Le § 4 est similaire au § 2 et a sa place dans cet article plutôt que dans les définitions.
CH III.1.2	COGEN	HOOFDSTUK III.1.2 – Voorschriften van toepassing voor alle nieuwe en bestaande aansluitingen. Opmerking: Lijkt hier niet te moeten staan omdat dit in een ander hoofdstuk behandeld wordt	Dit hoofdstuk is van toepassing op de <u>bestaande</u> en nieuwe installaties, in heel algemene zin.	Ce chapitre s’applique aux installations <u>existantes</u> et nouvelles, de façon très générale.
	FEPEG	HOOFDSTUK III.1.2 – Voorschriften van toepassing voor alle nieuwe en bestaande aansluitingen. Opmerking: Bestaande eenheden vallen onder Hoofdstuk III.1.4		
Art. 39	BASF	“Art. 39. §1. De aansluitingsinstallaties wordt door de transmissienetbeheerder op het transmissienet aangesloten op het aansluitingspunt...”	OK	OK
Art. 40	FEPEG	“§ 1. De aansluitingen worden beheerd door de transmissienetbeheerder.” Opmerking: Graag verduidelijken hoe de aansluiten worden beheerd, zoals het geval is in het huidige FTR. «§2 ... kan een aanvraag voor een nieuwe aansluiting of aansluitingsinstallatie worden ingediend bij de transmissienetbeheerder...” Opmerking: Moet hier geen grens bepaald worden. Zo geschreven, geldt dit ook voor LS.	§ 1: OK § 2: OK	§ 1: OK § 2: OK
Art. 42	FEPEG	« ...technische verslagen en andere regels. » Opmerking : wat wordt hier precies mee bedoeld ?	Dit zijn normen C10 / 17, meteringsprotocollen, technische rapporten IEC 61000-3-6, IEC 61000-3-7	Il s’agit e.a. des normes C10/17, les protocoles sur le comptage, les rapports techniques IEC 61000-3-6, IEC 61000-3-7
Art. 43	FEPEG	« ... normen en Europese en/of geharmoniseerde standaarden...” Opmerking: Wat is het correcte woord : norm of standaard? of worden verschillende soorten documenten bedoeld?	Beide woorden zijn correct	Les deux mots sont corrects.
Art. 45	BASF	“Art. 45. De wijzigingen aangebracht aan een norm voorzien in deze O nderafdeling zijn van toepassing op aansluitingsinstallaties en op bestaande installaties van transmissienetgebruikers voor zover <u>en binnen de tijdsperiode waarbinnen</u> de norm of een wettelijke verplichting dit voorzien en geen wijziging noodzaken aan de contracten gesloten krachtens dit besluit.”	Het is nodig om ‘bestaande’ te verwijderen: de norm EN 50160 is niet alleen van toepassing op de aansluitingsinstallaties, maar ook op de installaties van de gebruikers van het transmissienet.	Il faut enlever la référence à ‘existant’ : la norme EN 50160 s’applique non seulement aux installations de raccordement mais aussi aux installations des utilisateurs du réseau de transport.
Art. 46	BASF	“Art. 46. De verplichte algemene technische minimumeisen van een aansluitingsinstallatie en van een installatie van een transmissienetgebruiker, <u>van toepassing op het spanningsniveau van het punt van interface of, bij ontbreken van dergelijke installaties bijvoorbeeld in geval de installaties van de transmissienetgebruiker beginnen met een spanningstransformatie, de verplichte algemene technische minimumeisen van de installaties van de transmissienetgebruiker aangesloten op het eerste spanningsniveau rechtstreeks verbonden met het spanningsniveau van het punt van interface via een enkele transformatie</u> , zijn vermeld in bijlage 1 van dit besluit en kunnen nader worden vastgesteld en/of aangepast in hun aansluitingscontract, met inachtneming van de toepasselijke wetgeving...”	Nieuwe zinnen zijn in artikel 46 voor alle verduidelijking toegevoegd. Als het gaat over de eisen van een aansluitingsinstallatie en van een installatie van een transmissienetgebruiker alleen (zeker niet de op de installaties binnen een CDS (en niet op de CDS-netgebruikers), wordt in het algemeen in artikel 39 bepaald dat de eisen worden vastgesteld op het aansluitingspunt, niet op het punt van interface (dat zich achter de aansluitingsinstallaties bevindt). De disjuncteur waarvan sprake in bijlage 1 bevindt zich ter hoogte van het aansluitingspunt eerder dan van het punt van interface. Het is dus niet de bedoeling dat de interne installaties (op lagere spanningsniveaus dan het aansluitingspunt) van een netgebruiker/ CDS / DSO-net voldoen aan de tabel in bijlage 1. Het is wel de bedoeling dat dit het geval is voor de installaties op het spanningsniveau van het aansluitpunt, zodat de netontwikkeling van Elia niet beperkt wordt. Op hun intern net (dat mogelijk technisch anders is opgebouwd) moeten ze niet voldoen aan de tabel op de lagere spanningsniveaus.	Des nouvelles phrases sont ajoutées dans l’art 46 pour clarification totale. S’il est uniquement question des exigences d’une installation de raccordement et d’une installation d’un utilisateur du réseau de transport (et non d’utilisateurs au sein d’un CDS), il est stipulé à l’article 39 que les exigences sont posées au point de raccordement, et non au point d’interface (situé derrière les installations de raccordement). Le disjuncteur mentionné à l’annexe 1 est situé à hauteur du point de raccordement plutôt que du point d’interface. Il n’est donc pas prévu que les installations internes (à des niveaux de tension inférieurs au point de raccordement) d’un utilisateur du réseau/ réseau CDS / DSO soient conformes au tableau de l’annexe 1. Il est bien prévu que ce soit le cas pour les installations situées au niveau de tension du point de raccordement, de sorte que le développement du réseau d’Elia n’est pas limité. Sur leur réseau interne (qui peut être techniquement différent) ils n’ont pas à se conformer à la table des niveaux de tension.
	FEPEG	« ...vastgelegd en/of aangepast in hun aansluitingscontract... » Opmerking : Aangepast? Wat wordt hiermee bedoeld? Is er een procedure voor het aanpassen van de technische vereisten in het aansluitingscontract?	Bijlage 1 preciseert dat een transmissienetgebruiker kan afwijken van de in deze bijlage vermelde gegevens, maar enkel met gemotiveerde redenen en met de bekendgemaakte goedkeuring van de transmissienetbeheerder. Elke afwijking moet worden gemeld in het toepasselijke aansluitingscontract.	L’annexe 1 précise qu’un utilisateur du réseau de transport peut dévier des données mentionnées dans cette annexe uniquement pour des raisons motivées et sous condition de l’approbation notifiée du gestionnaire du réseau de transport. Chaque déviation devra être signalée dans le contrat de raccordement applicable.
	Febeliec	« Les exigences techniques générales minimales obligatoires d’une installation de raccordement et d’une installation d’un utilisateur du réseau de transport sont	Zie opmerking BASF	Voir remarque BASF

		<p><i>mentionnées à l'annexe 1 du présent arrêté, ...»</i></p> <p><u>Opmerking</u> : Voor Febeliec is het absoluut belangrijk dat hierbij wordt gespecificeerd dat de verplichte algemene technische minimumeisen van een aansluitingsinstallatie en van een installatie van een transmissienetgebruiker gelden voor deze aangesloten op het spanningsniveau van het punt van interface of, bij ontbreken van dergelijke installaties bijvoorbeeld in geval de installaties van de transmissienetgebruiker beginnen met een spanningstransformatie, de technische karakteristieken van de installaties van de transmissienetgebruiker aangesloten op het eerste spanningsniveau rechtstreeks verbonden met het spanningsniveau van het punt van interface via een enkele transformatie</p>		
Art. 48	BASF	<p>Toe te voegen onder §2:</p> <p>3° het toegangspunt of de samenstelling van het virtueel toegangspunt;</p> <p><u>Opmerking</u> ivm de vermelde punten onder §2: Deze punten kunnen er ook meer dan 1 zijn</p>	Nee, titel III is niet van toepassing op de nettoegang maar op de aansluiting. Bovendien heeft de transmissienetbeheerder geen virtueel toegangspunt tot zijn transmissienet.	Non, le titre III ne porte pas sur l'accès au réseau mais sur le raccordement. En outre, le gestionnaire du réseau de transport n'a pas de point d'accès virtuel à son réseau de transport.
	FEBEG	<p>§2. « 3° <i>het injectie- en/of afnamepunt</i> ; »</p> <p><u>Opmerking</u>: Met andere woorden toegangspunt</p>	De tekst is op deze manier veranderd. Bovendien is de definitie van het toegangspunt aangepast om de verbinding tot stand te brengen tussen een toegangspunt en meerdere aansluitingpunten.	Le texte est changé en ce sens. En outre, la définition de point d'accès a été adaptée pour faire le lien entre un point d'accès et plusieurs points de raccordement.
Art. 49 §1	BASF	<p>“§1. 3° in het algemeen elke uitrusting die een niet verwaarloosbare invloed kan hebben op de kwaliteit van de spanning of storingen in het transmissienet kan veroorzaken”</p> <p><u>Opmerking</u>: Deze bepaling is te ruim omschreven</p>	OK	OK
	FEBEG	<p>§1 « ... 1° <i>de effecten teweeggebracht door de installaties van de transmissienetgebruiker ter hoogte van het punt van interface in termen van</i> : “</p> <p><u>Opmerking</u>: moet dit niet aansluitpunt zijn?</p> <p>“2. (b) nominale kortsluitstroom (= kortsluitvastheid van de installaties);</p> <p>§1bis De netgebruiker stelt de netbeheerder op de hoogte van de technisch-functionele minimumvereisten van zijn installaties, ten einde de veiligheid van personen, goederen en installaties door toedoen van zijn installaties te verzekeren. Deze functionele minimumvereisten hebben betrekking op :</p> <p>1° de noden die de installaties van de netgebruiker stellen aan het net dat hen voedt.</p> <p>(a) de configuratie</p> <p>(b) de configuratieveranderingen</p> <p>(c) onder- en bovenbegrenzings van spanning en frequentie</p> <p>2° in het algemeen elke verandering die een niet verwaarloosbare invloed kan hebben op de veiligheid van de installaties van de netgebruiker</p> <p><u>Opmerking</u>: De uitwisseling van kennis en informatie over de technische minimumvereiste van beide zijdes is enorm belangrijk. Het zijn steeds opnieuw de zaken die in vraag worden gesteld om toch te veranderen. Eenmaal dat dit vastligt, kunnen vragen concreter opgesteld worden en kunnen discussies gericht gevoerd worden. Voor het vastleggen van technische minimumvereisten zijn reeds studies vooraf nodig die dan ook bewijs leveren waarom bepaalde zaken (on)mogelijk zijn.</p> <p>§ 3. De minister vervolledigt, na voorstel van de transmissienetbeheerder en in overleg met de netgebruiker,</p>	<p>§ 1, 1°: ok</p> <p>Het voorstel voor een § 1 bis overlapt gedeeltelijk met artikel 51. Artikel 51 wordt hiertoe aangevuld.</p> <p>§ 3: de minister vervolledigt de lijst van algemene technische minimumvereisten in § 1 voor alle installaties. Individuele afstemming is niet mogelijk. Wat betreft een algemene discussie met de netgebruikers: dit kan alleen in het kader van de Users' Group, waar Elia haar voorstel kan bespreken vooraleer ze zich tot de minister richt. Artikel 403 organiseert deze dialoog en dit wordt herhaald in § 3.</p>	<p>§ 1, 1°: ok</p> <p>La proposition d'un § 1er bis fait en partie double emploi avec l'article 51. L'article 51 est complété en ce sens.</p> <p>§ 3 : le ministre complète la liste des exigences techniques générales minimales et les paramètres de réglage déterminés au § 1, pour l'ensemble des installations. Une concertation individuelle n'est pas possible. Quant à une consultation générale des utilisateurs de réseau, elle peut avoir lieu dans le cadre du Users' Group où Elia peut discuter de sa proposition avant de l'adresser au ministre. L'article 403 organise ce dialogue et ceci est rappelé dans le § 3.</p>
Art. 49 §3.	COGEN	<p>“§ 3. De minister vervolledigt, na voorstel van de transmissienetbeheerder, de lijst van de algemene technische minimumeisen”</p> <p><u>Opmerking</u>: overleg met de netgebruikers (toe te voegen)</p>	Zie opmerking FEBEG	Voir remarque FEBEG
Art. 50	BASF	<p>“...(b) alle mogelijke verbindingen tussen de verschillende aansluitingen met inbegrip van de transformatoren, maar beperkt tot het eerste spanningsniveau onder het spanningsniveau van het punt van interface, evenals de eventuele verbindingen met de productie-installaties op het spanningsniveau van het punt van interface;</p>	Artikel 50 wordt aangevuld met een verwijzing naar artikel 46, lid 2, waarin het toepassingsgebied van de bijlagen 1A en 1B aan het begin van het artikel duidelijk wordt toegelicht. Dit maakt het mogelijk om op eenvoudige wijze alle in de techniek genoemde punten te dekken 50.	L'article 50 est complété par une référence à l'art 46 § 2 qui explique clairement le champ d'application des annexes 1A et 1B, au début de l'article. Ceci permet de couvrir de façon simple tous les points évoqués dans l'art 50.

		(c) de eventuele apparatuur voor het compenseren van reactieve energie op het spanningsniveau van het punt van interface;”		
Art. 51	COGEN	“...De transmissienetbeheerder kan aan de transmissienetgebruikers ook vragen om hem alle informatie te verstrekken die hij nodig zou hebben.” <u>Opmerking:</u> Moet dit omgekeerd ook niet kunnen	§ 1: het is belangrijk om de referentie naar de installaties van de andere transmissienetgebruikers te behouden	§ 1 : important de garder la référence aux installations des autres utilisateurs du réseau de transport
	FEPEG	“§ 1 Met inachtneming van de toepasselijke wetgeving deelt de transmissienetgebruiker uit eigen beweging aan de transmissienetbeheerder alle informatie mee met betrekking tot zijn installaties die een impact hebben op de kwaliteit, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het transmissienet en van de installaties van de andere transmissienetbeheerders , waaronder onder meer: “ <u>Opmerking:</u> Dit breidt de verplichting die op de netgebruiker rust te veel uit. § 2. De netbeheerder deelt uit eigen beweging aan de netgebruiker alle informatie mee met betrekking tot de netconfiguraties die een impact hebben op de kwaliteit, de betrouwbaarheid, de beschikbaarheid, de efficiëntie en de veiligheid van de installaties van de netgebruiker. Omschrijving van betreffende informatie wordt opgenomen in aansluitingscontract. <u>Opmerking:</u> Informatieuitwisseling in beide richtingen	Het voorstel in § 2 wordt in artikel 51 herhaald om de samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de transmissienetgebruiker en de transmissienetbeheerder weer te geven.	La proposition de § 2 est reprise dans l’article 51 pour refléter la collaboration et l’échange d’informations entre l’utilisateur du réseau de transport et le gestionnaire du réseau du réseau de transport
	Febeliec	2° “...ainsi que leurs modalités de connexion, directe ou via électronique de puissance... » <u>Opmerking:</u> Volgens Febeliec is dit nieuw voor bestaande eenheden. Heeft Elia deze informatie reeds? Zoniet, welke procedure wenst Elia hiervoor te gebruiken en welke timing zal hierbij worden gehanteerd? Deze en andere praktische modaliteiten zijn nog steeds niet besproken.	Deze informatie is al beschikbaar en maakt het mogelijk om de technisch reglement aan de moderniteit aan te passen. Dit punt zal redelijk worden geïmplementeerd door de TSO.	Ces informations sont déjà disponibles et permettent d’adapter le règlement technique à la modernité. Ce point sera mis en œuvre de façon raisonnable par le TSO.
Art. 52	FEPEG	“zonder schadelijke of retroactieve werking” <u>Opmerking:</u> Hoe kan de transmissienetgebruiker zelf checken of de compensatietoestellen gaan voldoen? Men veronderstelt dat de TNB ook alle nodige relevante gegevens door zal spelen aan de TNG	Zie artikel 51: zelfde problematiek als de voorgestelde § 2	Voir article 51: même problématique que le § 2 proposé
	COGEN	“...en zonder schadelijke retroactieve werking...” <u>Opmerking:</u> Hoe kan de gebruiker dit garanderen?		
Art. 53	COGEN	“In het geval dat de aansluitingsinstallaties op een terrein staan, dat niet de eigendom is van de transmissienetbeheerder en waarvan de transmissienetgebruiker het gebruik heeft, dient de transmissienetgebruiker...” <u>Opmerking:</u> Zijn er andere opties dan dat het terrein van de TNB of TNG is?	Deze situaties zijn in specifieke overeenkomsten georganiseerd.	Ces cas sont organisés dans des conventions particulières.
	FEPEG	“Art. 53. § 1. In het geval dat de aansluitingsinstallaties ...” <u>Opmerking 1:</u> Enkel deze beheerd door de netbeheerder (gelegen tussen aansluitpunt en interfacepunt). “3° indien dit technisch mogelijk is, erop toe te zien dat de transmissienetbeheerder het recht en de mogelijkheid heeft op elk moment aanvullende of bijkomende aansluitingsuitrustingen te plaatsen voor deze transmissienetgebruiker;” <u>Opmerking 2:</u> Is dit beperkt tot de aanpassingen gerelateerd tot de aansluiting zelf, of moet men toelaten dat de TNB uitbreidingen van het net realiseert op terrein dat zijn eigendom niet is?	Opm 1: De aansluitingsinstallaties beperken zich inderdaad tot de installaties tussen het aansluitingspunt en het interfacepunt. Opm 2: Dit gaat over de aansluiting zelf, niet over het net.	Rem 1: Les installations de connexion sont en effet limitées aux installations entre le point de connexion et le point d’interface Rem 2: cela porte sur le raccordement lui-même et pas sur le réseau.
Art. 56	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Febeliec vraagt zich af of deze bepaling nuttig is? Zijn alle bestaande installaties uitgerust met een dergelijke identificatie en wat is de toegevoegde waarde hiervan?	Een dergelijke identificatie staat toe de installaties op het terrein te identificeren tov. de beschrijving van de installaties in de bijlage van het aansluitingscontract en aldus te bepalen wie waarvan eigenaar is en waarvoor verantwoordelijkheid draagt.	Une telle identification permet d’identifier les installations sur le site par rapport à la description des installations dans l’annexe au contrat de raccordement et ainsi déterminer qui en est le propriétaire et le responsable.
Art. 57	Febeliec	“...Lorsque la charge...” <u>Opmerking:</u> Dit concept is niet (meer) gedefinieerd! Febeliec vraagt zich af wat de betekenis hiervan is in dit nieuwe FTR? Voor Febeliec moet dit aangepast worden aan de nieuwe terminologie	Het woord “belasting” wordt vervangen door “verbruiksinstallatie”. Dit artikel wordt ook verplaatst naar hoofdstuk III.1.2 omdat het van toepassing is op de bestaande en nieuwe netgebruikers. Voor het overige heeft Elia het begrip belastingstoestand gedefinieerd; voor de notie kritische belasting, dient verwezen naar de context van artikel 6.3 van de RFG die voldoende duidelijk is om geen verdere definiëring meer te behoeven. Voor bilage 3, preciseert artikel 387 dat de belastingen die er in worden vermeld verbruiksinstallaties viseren.	Le mot charge est remplacé ici par « installation de consommation ». Cet article est également déplacé sous le chapitre III.1.2, dès lors qu’il s’applique aux utilisateurs de réseau existants et nouveaux. Pour le surplus, Elia a défini la notion d’état de chargement ; pour la notion de charge critique, il y a lieu de se référer au contexte de l’article 6.3 du RFG qui est suffisamment clair pour ne plus nécessiter de définition. Pour l’annexe 3, l’article 397 explique que les charges qui y sont mentionnées (« Ch ») doivent être comprises comme des installations de consommation.
	COGEN	<u>Opmerking:</u> Hier wordt nog veel gebruik gemaakt van termen als regelende	Zie opmerking Art 65.	Voir remarque Art 65.

CH III.1.4	FEBEG	<p>eenheid. Is dat terecht na de invoeging van ABCD</p> <p><i>“Aanvullende technische voorschriften voor de aansluiting van bestaande productie-eenheden”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Moet dit niet met een datum bepaald worden? Zie art. 406 : publicatie in staatsblad. Indien ja, door wat ? Contract? Detailstudie? Aankoop volgens RfG?</p> <p><u>Opmerking :</u> Moet dit hier herhaald worden? Eenvoudiger zou zijn in de overgangmaatregel te definiëren dat voor bestaande installaties teruggegrepen moeten worden naar het KB van 2002. Dit zou enkel voor nieuwe moeten gelden.</p>	Zie antwoord art 406	Voir réponse à fournir art 406
	Public DSOs	<p>“CHAPITRE III.1.4. - Prescriptions techniques complémentaires pour le raccordement d'unités de production existantes <u>au réseau de transport.</u> »</p> <p><u>Remarque :</u> la portée de ce chapitre doit être limitée aux utilisateurs du réseau de transport. Pour les utilisateurs du réseau de distribution le C10/11 est la référence. Les general requirements proposés par le GRT (e.a. au sujet de fréquence) y seront repris.</p> <p>D'ailleurs les textes ci-dessous font suggérer que c'est bien le but d'uniquement viser les utilisateurs du réseau de transport (voir art. 63: le GRT installe la protection...)</p>	OK	OK
Art. 58	COGEN/ FEBEG	<p><u>Opmerking</u> ivm § 1. De uitzonderingen vermeld in RfG aangaande embedded generation en nood generatoren moeten deze hier nader bepaald worden.</p>	De opslaginstallaties alsook de noodgeneratoren worden expliciet uitgesloten van de toepassing van het technisch reglement in zijn geheel: zie nieuw artikel 1 § 4.	Les installations de stockage, ainsi que les unités de production d'électricité 'servant uniquement au secours sont explicitement exclus de l'application du règlement technique dans son ensemble : voir nouvel article 1 ^{er} § 4.
CH III.1.4	Febeliec	<p>“Prescriptions techniques complémentaires pour le raccordement d'unités de production existantes. »</p> <p><u>Opmerking :</u> Febeliec vraagt zich af welke bepalingen van toepassing zijn op bestaande opslageenheden, vermits sectie III.1.5.1 wel bepalingen omvat voor nieuwe opslageenheden volgens art 38, maar niet voor bestaande. Wat met het onderscheid tussen pump storage (in scope van NC RfG) en alle andere bestaande opslageenheden (niet in scope van NC RfG). Febeliec heeft deze opmerking ook in haar algemene opmerkingen toegevoegd.</p>	Bij de bestaande parken van asynchrone opslag zijn geen specifieke technische voorschriften van toepassing: Hoofdstuk III.1.2 is hierop van toepassing want het is op algemene wijze geschreven. De titel van hoofdstuk III.1.4 wordt uitgebreid om rekening te houden met het uitgebreide toepassingsgebied ervan, alsook artikel 58.	Les parcs non-synchrones de stockage existants n'ont pas d'exigences techniques spécifiques : le Chapitre III.1.2 s'appliquent à eux car il est écrit de façon générale. Le titre du chapitre III.1.4 est élargi pour tenir compte de son champ d'application élargi, ainsi que l'article 58.
Art. 59	BASF	<p>“...De notie van regelzone wordt standaard gebruikt als de andere hierboven genoemde begrippen niet worden gebruikt in meer specifieke bepalingen in dit besluit.”</p> <p><u>Opmerking:</u> BASF begrijpt deze zin niet</p>	Zie definitie 59° “regelzone”: de regelzone zoals gedefinieerd in het reglement (EU) nr. 543/2013 en eveneens bedoeld in de Europese netcode RfG met het belasting-frequentieregelblok (LFC-blok) en met de in de Europese netcode bedoelde SO GL belasting-frequentieregelzone (LFC-zone) en met de in de EB GL bedoelde onbalanszone en programmeringszone. Het begrip regelzone wordt standaard gebruikt, tenzij de andere bovenvermelde begrippen met dewelke het overeenstemt niet worden gebruikt in de meer specifieke bepalingen van dit besluit;	Voir définition 59° " zone de réglage " : la zone de réglage telle que définie dans le règlement (UE) n° 543/2013 et également visé dans le code de réseau européen RfG au bloc de réglage fréquence-puissance (bloc RFP) et à la zone de réglage fréquence-puissance (zone RFP) visés au code de réseau européen SOGL, à la zone de déséquilibre et la zone de programmation visées au code de réseau européen EBGL. La notion de zone de réglage est utilisée par défaut, si les autres notions susmentionnées auxquelles elle correspond ne sont pas utilisées dans des dispositions plus spécifiques dans le présent arrêté;
	COGEN	Is al gedefinieerd via balancingcode en VERORDENING (EU) Nr. 543/2013 „regelzone”: een samenhangend deel van het geïnterconnecteerde systeem, geëxploiteerd door één systeembeheerder en omvattend onderling gekoppelde fysieke belastingen en/of productie-eenheden als die er zijn;		
	Infrabel	Definitie zou beter in Elektriciteitswet staan omdat term daar ook gebruikt wordt.		
Art. 61	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm 'warmtekrachtkoppeling': Dit is geen PPM	Artikel 61 § 2 is verduidelijkt.	L'article 61 § 2 est clarifié.
	Febeliec	<u>Opmerking :</u> Febeliec stelt vast dat §2 van dit artikel zoals beschreven in het huidige FTR, met daarin een bepaling voor derogatie op §1 voor lokale productie-eenheden, is weggefallen. Febeliec vraagt Elia te verduidelijken of dit een bewuste keuze is dan wel een vergetelheid en vraagt indien het eerste van toepassing zou zijn wat hierbij de motivatie van Elia is.		
Art. 63	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm 'bijlage 1A': Heeft het zin om dit nog te bepalen voor oude installaties?	De technische eigenschappen van bijlage 1A blijven gelden voor de bestaande installaties zoals bedoeld in hfst. III.1.4 (nieuwe nummering: hoofdstuk III.1.3).	Les caractéristiques techniques de l'annexe 1A restent valables pour les installations existantes, comme visé au CH III.1.4 (nouvelle numérotation : chapitre III.1.3).
Art. 65	BASF	“Art. 65. Elke productie-eenheid waarvan het nominaal actief vermogen Pmax groter dan of gelijk is aan 25 MW is een regelende productie-eenheid onafhankelijk van het niveau van de spanning van het aansluitingspunt. <u>Voor bestaande warmtekrachtinstallaties kunnen afwijkende voorwaarden gedefinieerd worden zoals beschreven in artikel 74, §5.</u> ”	Artikel 65 wordt hernomen in hoofdstuk III.1.3, dat de bestaande installaties beoogt. Artikel 74 § 5 is van toepassing op nieuwe WKK's. Het is niet nodig om deze regel uit te breiden met de bestaande WKK's waarvan de vereisten al zijn vastgelegd in het aansluitingscontract.	L'article 65 est repris dans le chapitre III.1.3, qui vise les installations existantes. L'article 74 § 5 s'applique aux nouvelles WKK. Il n'y a pas lieu d'étendre cette règle aux WKK existantes qui ont déjà leurs exigences fixées dans leur contrat de raccordement.
	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm '25 MW' : Oude wettekst. Gebruik term C of D	Tijdens de WGBG van 27/4 werd beslist om de notie “regelende eenheid” te schrappen en zich aan te passen aan de drempels vastgesteld in artikel 38 § 2 van toepassing op de bestaande en de nieuwe elektriciteitsproductie-	Lors du WGBG du 27/4, il a été décidé de supprimer la notion d'unité réglante et de s'aligner sur les seuils fixés à l'article 38 § 2 qui s'appliquent aux unités de production d'électricité existantes et
	Public DSOs	<u>Art. 65.</u> Toute unité de production <u>du type C ou D dont la puissance active Pmax est supérieure ou égale à 25 MW</u> est une unité de production réglante		

		indépendamment du niveau de tension du point de raccordement. <u>Remarque</u> : il semble logique de classer les unités existantes selon les types définis dans les codes réseaux (le GL SO parle des unités de production du type comme défini dans le NC RfG selon le seuil de puissance).	eenheden. De oude notie "regelende eenheid" wordt enkel gebruikt in artikelen 65 tot 70 van het technisch reglement en kan worden vervangen door een meer moderne term. Artikelen 65 tot 70 zijn aldus herzien, vandaar dat de nieuwe categorieën van type C en D deze oude notie omvatten (>25 MW). Hier is evenwel enige nuance op zijn plaats: sommige elektriciteitsproductie-eenheden kunnen regelend zijn ook al zijn ze <25MW (bijv.: bepaalde turbo-jets hebben contracten voor levering van ondersteunende diensten en worden beschouwd als regelende eenheden). Artikel 65 blijft nuttig om het toepassingsgebied van een regelende elektriciteitsproductie-eenheid te preciseren.	nouvelles. L'ancienne notion d'unité réglante est uniquement utilisée dans les articles 65 à 70 du règlement technique et peut être remplacée par une terminologie plus moderne. Les articles 65 à 70 sont revus en ce sens, dès lors que les nouvelles catégories de types C et D recouvrent cette ancienne notion (>25 MW). Il faut toutefois ajouter la nuance que certaines unités de production d'électricité sont réglantes même si elles sont <25MW (ex : certains turbo-jets ont des contrats de fourniture de services auxiliaires et sont considérés comme réglantes). L'article 65 garde son utilité pour préciser le champ d'application d'une unité de production d'électricité réglante.
Art. 67	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm 'niet-regelende productie-eenheid: Productie-eenheid A of B. Zelfde opmerking voor bepaalde andere artikelen	De volledige tekst is gealigneerd op Pmax	L'ensemble du texte est aligné sur Pmax.
Art. 68	FEBEG	"-0.1 Pmax en 0.45 Pmax." <u>Opmerking</u> : Moet Pmax niet Pnom zijn? Te checken.		
Art. 71	BASF	Toe te voegen aan eind van het artikel: "Voor een niet-regelende productie-eenheid ingebed binnen het net van een verbruiksinstallatie zoals bedoeld in artikel 38 §3 a) of binnen een CDS zoals bedoeld in artikel 38 §3 c) van deze Titel bepaalt de beheerder van de verbruiksinstallatie of de CDS beheerder de snelheid van de regelaar voor de productie van reactief vermogen zodat spanningsschommelingen binnen zijn elektrisch net binnen de door hem gestelde limieten blijven."	Wat betreft het verzoek om deze regel uit te breiden tot de verbruiksinstallaties "binnen een CDS zoals bedoeld in artikel 38 §3 c) van deze Titel", wijst Elia erop dat artikel 367 van Titel IX erin voorziet dat elke CDSO, als RSO, toeziet op de naleving van de technische eisen door de gebruikers van de netten gesitueerd binnen zijn CDS, zoals is vastgelegd in Titel III. Hij heeft dus het recht om naar het hele artikel van Titel III te verwijzen om dit te doen. Er zijn geen redenen om de algemene benadering van het technisch reglement op dit punt te veranderen.	S'agissant de la demande d'étendre cette règle aux installations de consommation « binnen een CDS zoals bedoeld in artikel 38 §3 c) van deze Titel », Elia rappelle que l'article 367 du Titre IX prévoit que tout CDSO, au titre de RSO, veille au respect des exigences techniques par les utilisateurs de réseau situés au sein de son CDS, telles que fixées dans le Titre III. Il est donc en droit de se référer à tout article du Titre III pour ce faire. Il n'y a pas lieu de changer l'approche générale du règlement technique sur ce point.
Art. 72	FEBEG	« 6° de weerstand aan een spanningsdip... » <u>Opmerking</u> : Ofwel dit begrip ofwel FRT. FRT wordt verder dikwijls gebruikt "12° ...kortsluitstroom." <u>Opmerking</u> : Toevoegen: beperking van transiënte inschakelstromen	6°: FRT en spanningsdip zijn dezelfde concepten. Het technisch reglement gebruikt bij voorkeur "spanningsdip". 12°: tekst toegevoegd. Dit systeem wordt enkel geactiveerd bij de inschakeling van dit deel van de installatie om de inschakelstromen te beperken en daarna gedeactiveerd.	6° : FRT et creux de tension sont les mêmes concepts. Le règlement technique utilise par préférence « creux de tension ». 12° : texte ajouté. Ce système sera activé uniquement à l'enclenchement de cette partie de l'installation pour limiter le courant d'enclenchement et sera désactivé après.
CH III.I.5.	FEBEG	« Bijkomende technische voorschriften voor de aansluiting van de nieuwe installaties. » <u>Opmerking 1</u> : Europese netcodes worden van kracht in 2019, nationale wetgeving mag niet strenger zijn dan Europese wetgeving. Dit KB kan dus niet vroeger in voege treden. <u>Opmerking 2</u> : de uitzonderingen voor noodgeneratoren moeten expliciet vermeld worden	Opm 1: voir réponse art 406 Rem 2: De noodgeneratoren worden expliciet uitgesloten van de toepassing van het technisch reglement in zijn geheel: zie nieuw artikel 1 ^{er} § 4.	Rem 1 : voir réponse art 406 Rem 2: Les unités de production d'électricité 'servant uniquement au secours sont explicitement exclues de l'application du règlement technique dans son ensemble : voir nouvel article 1 ^{er} § 4.
Art. 74 §1	FEBEG	<u>Opmerking</u> : Is dit artikel niet meer op zijn plaats bij de algemene bepalingen onder Afdeling III.I.1.?	Dit artikel werd herzien om de link te leggen met artikel 1 § 3.	Cet article est revu pour faire le lien avec l'article 1 § 3
	Febeliec	§ 1 ^{er} "Les parcs non-synchrones de stockage visés à l'article 38 § 4 sont également considérés comme nouveaux ou existants sur base de ces critères. » <u>Opmerking</u> : Voor Febeliec is dit onaanvaardbaar vermits er geen Europees kader is. Febeliec verwijst ook naar haar eerdere opmerkingen hieromtrent. Verder heeft Febeliec een fundamenteel probleem met de bepaling zoals deze door Elia is toegevoegd, vermits het onduidelijk is of de timing volgens RfG, dan wel DCC of HVDC moet worden toegepast (verschillende data)	De tekst van artikel 1 § 3 is herzien om expliciet te verwijzen naar de nieuwe opslaginstallaties: de regels ervan vloeien immers niet voort uit Europese netwerkkodes. Artikel 99 zal verwijzen naar artikel 1 § 3 om voor meer verduidelijking te zorgen bij Sectie III.I.5.4. Artikel 74 § 1 is eveneens herzien om dit punt te verduidelijken.	Le texte de l'article 1 ^{er} § 3 est revu pour se référer explicitement aux nouvelles installations de stockage : leurs règles ne découlent en effet pas des codes de réseau européens. L'article 99 fera une référence à cet art 1 § 3 pour augmenter la clarté de la Section III.I.5.4. L'article 74 § 1 est également revu pour clarifier ce point.
Art. 74 §2	FEBEG	1°: Definitie "ingrijpende modernisering" nodig	Het gaat niet om een te bepalen notie maar eerder om een te volgen procedure om een modernisering aan te merken als ingrijpend of klein	Il ne s'agit pas d'une notion à définir mais plutôt d'une procédure à suivre pour qu'une modernisation soit qualifiée de substantielle ou de mineure
	Febeliec	1° "...des installations de consommation..." <u>Opmerking</u> : Febeliec vindt het onaanvaardbaar dat Elia zich niet houdt aan de eerder bereikte consensus, cfr besprekingen op 6 en 7 februari alsook aan de consensus bereikt tijdens de Working Group Belgian Grid van 07/11/2017 en zoals ook aangegeven op de bijhorende slides van Elia	De procedure inzake ingrijpende modernisering voor de verbruiksinstallaties is aangepast om een nauwkeuriger weergave te zijn van de bereikte consensus binnen de WGBG van 7/11/2017. Artikel 74 § 2, 1 is ruim opgesteld en hoeft niet te worden aangepast.	La procédure de modernisation substantielle pour les installations de consommation a été adaptée pour refléter plus exactement le consensus fixé en WGBG du 7/11/2017. L'article 74 § 2, 1° est rédigé de manière large et n'a pas besoin d'être adapté.
	FEBEG	"...2° wanneer de commissie beslist om een of meerdere van deze nieuwe technische voorschriften met terugwerkende kracht toe te passen." <u>Opmerking</u> : De Europese Netwerkkodes voorzien niet dat dit met terugwerkende kracht kan.	OK: tekst aldus aangepast	OK : texte adapté en ce sens
Art. 74 §3	FEBEG	"...bestaande aansluitingsinstallaties..." <u>Opmerking</u> : Moet dit ook niet 'nieuwe aansluitingsinstallaties' zijn ?	OK: vertaling afstemmen op de FR-versie	OK: aligner traduction avec la version FR
Art. 74 §4	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm [1°] 'tegelijk minder dan 50%: Dit kan niet. Strenger dan RfG.	OK: vertaling afstemmen op de FR-versie	OK: aligner traduction avec la version FR

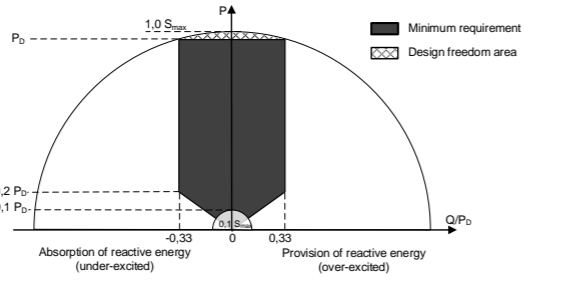
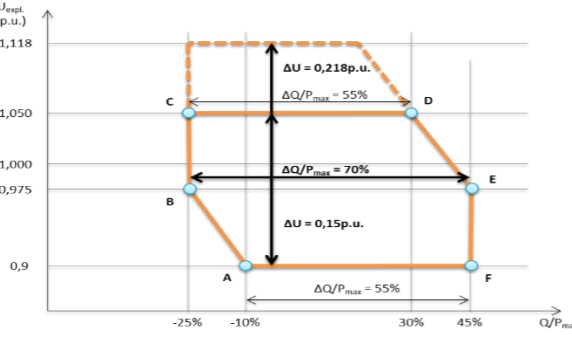
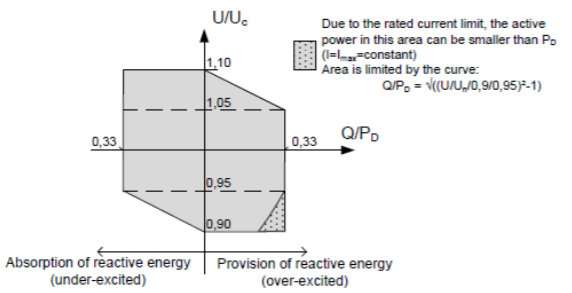
		<p>Europese definitie moet worden toegepast Daarboven is et is de bedoeling kritische last te voeden, in weerwil van hoeveel vermogen dit vertegenwoordigt.</p> <p><i>"...tijdens de aansluitingsprocedure van deze productie-eenheid."</i> <u>Opmerking:</u> wat wordt hiermee precies bedoeld? Definitie?</p>	<p>Alle specifieke technische eisen worden vastgelegd tijdens de aansluitingsprocedure, net zoals die specifieke exploitatievoorwaarden.</p>	<p>L'ensemble des exigences techniques spécifiques sont fixées pendant la procédure de raccordement, tout comme ces conditions d'exploitation spécifiques.</p>
	Febeliec/BASF	<p>Voorstel volledig nieuw § 4: § 4. Een productie-eenheid die ingebed is binnen het net van een verbruiksinstallatie zoals bedoeld in artikel 38 §3 a) of binnen een CDS zoals bedoeld in artikel 38 §3 c) van deze Titel kan bijzondere voorwaarden genieten om zich te ontkoppelen van het transmissienet of het CDS of kan bijzondere voorwaarden genieten voor wat de specificaties van de generatoren betreft. <u>Opmerking:</u> Voor Febeliec is het belangrijk deze paragraaf toe te voegen, alsook de door Elia voorgestelde volgende paragrafen te herschrijven om drie verschillende gevallen te dekken, met name eilandbedrijf, ont koppeling van generatoren en procesgedreven generatoren. Zie voorstel BASF. <u>Opmerking:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • voorstel is gebaseerd op overweging Europese netcode RfG nr. 28 • Specifieke warmtekrachtinstallaties : specifiek om het verschil met de standaard WKK aan te duiden, de WKK koppelt stroom en warmte meestal vanuit gas, hier wordt warmte of de ontspanningsenergie in een restgas als bron aan kracht (elektriciteit) gekoppeld • Deze paragraaf laat toe procesgeneratoren, die als doel hebben energie-efficiënt chemie te bedrijven (via energie-recuperatie), afwijkende specs te geven. 	<p>De tekst van artikel 74 § 4 is aangepast, rekening houdend met het voorstel van Febeliec/BASF en met de discussie in Users' Group in dit verband.</p>	<p>Le texte de l'article 74 § 4 est adapté, en tenant compte de la proposition de Febeliec/BASF et des discussions en Users' Group sur le sujet.</p>
Art. 74 §5.	BASF	<p>"... industriële siteverbruiksinstallatie of van een CDS..." "... industriële locatieverbruiksinstallatie..."</p>	<p>Het begrip "industrieterrein" wordt in de gehele Titel III vervangen door consumenteninstallaties als bedoeld in artikel 38, lid 3, onder a), om verwarring te voorkomen.</p>	<p>La notion de site industriel est remplacée dans tout le titre III par installations de consommation visées par l'article 38 § 3, a), pour éviter les risques de confusion.</p>
	COGEN	<p><u>Opmerking:</u> wat is de definitie van 'industriële site' in dit artikel? Analoog aan AREI?</p> <p><i>"...De eigenaar van deze productie-eenheid geeft de transmissienetbeheerder en de beheerder van deze industriële locatie echter kennis, tijdens de aansluitingsprocedure van deze eenheid, van de technische capaciteiten van deze eenheid inzake de constante productie van actief vermogen en modulatie van productie van actief vermogen."</i> <u>Opmerking:</u> Level playing field. Moet een verbruiksinstallatie zijn actief vermogen variabel maken zodra ze DSM leveren. Dit wijzigt niets aan de link tussen elektriciteitsproductie en proces</p>		
Art. 76	FEPEG	<p><u>Opmerking</u> ivm 'systeemfrequentie in de regelzone': waarom niet gewoon "frequentie"?</p> <p><i>"1° voor een minimale duur van 30 minuten bij een systeemfrequentie gemeten in de regelzone tussen 47,5 Hz en 48,5 Hz; en 2° voor een minimale duur van 30 minuten bij een systeemfrequentie gemeten in de regelzone tussen 48,5 Hz en 49 Hz; en..."</i> <u>Opmerking:</u> Quid cumuleerbaarheid van deze met voorgaande? kan dit niet samengevat worden naar 47.5Hz 49Hz-. Dit probleem stelt zich vooral voor rechtstreeks aangesloten motoren en generatoren (flux stijgt, en daardoor de opwarming van de stator)</p>	<p>De vereisten zijn in overeenstemming met de NC RfG waar de gevraagde duur het minimum is (het minst bindend). We bevestigen dat de duur individueel van toepassing is voor elk frequentievenster. Een verwijzing naar de onbeperkte duur tussen 49.0 en 51.0 zal worden opgenomen ter verduidelijking in het technisch voorschrift.</p>	<p>Les exigences sont en ligne avec le NC RfG où la durée demandée est le minimum (le moins contraignant). Nous confirmons que la durée est applicable individuellement pour chaque fenêtre de fréquence. Une référence à la durée illimitée comprise entre 49,0 et 51,0 inclus sera incluse pour clarification dans le règlement technique.</p>
Art. 77	FEPEG	<p><u>Opmerking:</u> Waar wordt 1 pu bepaald? <u>Opmerking</u> bij §2: RfG vermeld waarde 1.118 pu</p>	<p>Art 77 is gealigneerd op NC RfG waar waarde van 1.118 bestaat</p>	<p>Le texte de l'art 77 est aligné avec le NC RfG qui vise la valeur de 1.118</p>

			Table 6.1	Table 6.1																				
			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Synchronous area</th> <th>Voltage range</th> <th>Time period for operation</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Continental Europe</td> <td>0,85 pu-0,90 pu</td> <td>60 minutes</td> </tr> <tr> <td>0,90 pu-1,118 pu</td> <td>Unlimited</td> </tr> <tr> <td>1,118 pu-1,15 pu</td> <td>To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes</td> </tr> </tbody> </table>	Synchronous area	Voltage range	Time period for operation	Continental Europe	0,85 pu-0,90 pu	60 minutes	0,90 pu-1,118 pu	Unlimited	1,118 pu-1,15 pu	To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Synchronous area</th> <th>Voltage range</th> <th>Time period for operation</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Continental Europe</td> <td>0,85 pu-0,90 pu</td> <td>60 minutes</td> </tr> <tr> <td>0,90 pu-1,118 pu</td> <td>Unlimited</td> </tr> <tr> <td>1,118 pu-1,15 pu</td> <td>To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes</td> </tr> </tbody> </table>	Synchronous area	Voltage range	Time period for operation	Continental Europe	0,85 pu-0,90 pu	60 minutes	0,90 pu-1,118 pu	Unlimited	1,118 pu-1,15 pu	To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes
Synchronous area	Voltage range	Time period for operation																						
Continental Europe	0,85 pu-0,90 pu	60 minutes																						
	0,90 pu-1,118 pu	Unlimited																						
	1,118 pu-1,15 pu	To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes																						
Synchronous area	Voltage range	Time period for operation																						
Continental Europe	0,85 pu-0,90 pu	60 minutes																						
	0,90 pu-1,118 pu	Unlimited																						
	1,118 pu-1,15 pu	To be specified by each TSO, but not less than 20 minutes and not more than 60 minutes																						
Art. 79 § 1.	Infrabel	<p>“Bijkomende technische vereisten met betrekking tot het reactief vermogen”</p> <p><u>Opmerking:</u> Geldt dit ook voor het Tractienet Spoor?</p> <p>Met betrekking tot het tractienet spoor dient rekening te worden gehouden met de eigenheden van dit systeem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zeer hoge vermogenspieken gedurende korte periodes; - -weinig of geen verbruik op bepaalde toegangspunten tijdens de nachtelijke uren; - Zeer lange (aansluitings)kabels - Dubbele aansluitingskabels die beiden onder spanning staan maar waarvan er slechts 1 actief gebruikt wordt. De andere staat stand by. <p>Concreet zal Infrabel 's nachts bij lange kabelaan sluitingen steeds reactieve energie injecteren op ogenblik dat actieve afname lager ligt dan 25% van het ter beschikking gesteld vermogen.</p>	<p>Artikel 79, § 1 is omwille van de duidelijkheid geschrapt.</p> <p>2 is sterk herzien. Lid 2 verwijst nu naar "CDS", dat het tractienet spoor omvat. Met betrekking tot de specifieke kenmerken van dit tractienet spoor moet in de eerste plaats worden opgemerkt dat deze vereiste van toepassing is op nieuwe vraaginstallaties die zijn verbonden met het transmissienetwerk en de CDS. Ten tweede betreft het een vereiste en daarom wordt er niets gezegd over het operationele aspect. Meestal zal de uiteindelijke reactieve stroomuitwisseling niet worden beïnvloed door deze vereiste. Alleen in situaties waar het netwerk onder grote druk staat, zou Elia deze eis vragen</p>	<p>L'article 79 § 1 a été supprimé pour plus de clarté.</p> <p>Le § 2 a été fortement revu. Le § 2 fait maintenant référence au « CDS », qui comprend le réseau de traction. Concernant les spécificités de ce réseau de traction, il faut noter tout d'abord, que cette exigence s'applique aux nouvelles installations de demande raccordés au réseau de transport et aux CDS. Deuxièmement, cela concerne une exigence et, par conséquent, rien n'est dit sur l'aspect opérationnel. La plupart du temps, l'éventuel échange de puissance réactive ne sera pas affecté par cette exigence. Seulement dans les situations où le réseau est sous un grand stress, Elia pourrait appliquer cette exigence.</p>																				
Art. 79. § 2.	Infrabel	<p><u>Opmerking:</u> Wat is het actieve maximale vermogen? Het maximale vermogen tijdens het betrokken kwartier of het ter beschikking gesteld vermogen zoals gesteld in de DCC requirements?</p>	<p>De tekst van artikel 79 § 2 werd voor dit punt vervolledigd.</p> <p>Voor gesloten distributienetten en afname-installaties stemt het maximale import- of exportvermogen overeen met het maximale vermogen dat ter beschikking wordt gesteld zoals vermeld in het aansluitingscontract. Bovendien, onverminderd andere bedrijfsregels, moeten deze capaciteiten tijdens het aansluitingsproces aangetoond worden voor een beperkt aantal vooraf gedefinieerde referentiescenario's; evenwel sluiten deze de bedrijfsvoering met uitwisseling van reactief vermogen buiten de bovenvermelde limieten niet uit.</p>	<p>Le texte de l'article 79 § 2 est adapté sur ce point.</p> <p>Pour les réseaux fermés de distribution et les installations de consommation, la puissance d'injection ou de prélèvement maximale correspond à la puissance maximale mise à disposition, telle que spécifié dans le contrat de raccordement. En outre, sans préjudice d'autres règles opérationnelles, ces capacités doivent être démontrées, lors du processus de raccordement, pour un nombre limité de scénarios de référence prédéfinis mais n'excluent pas un fonctionnement pour des échanges de puissance réactive en dehors des limites susmentionnées.</p>																				
Art. 80	BASF	<p>“Bij toepassing van artikel 18 van de Europese netcode DCC moet iedere nieuwe installatie van een transmissienetgebruiker, zoals bedoeld in artikel 38 § 3 en aangesloten op het transmissienet, voor hun gegevensuitwisselingen in real-time met de transmissienetbeheerder, de standaarden TASE (IEC 608870-6) en IEC 104 (IEC 608870-5-104 Transmission Protocol), of het overeengekomen protocol waarmee telgegevens in real-time uitgewisseld worden of een tussen de transmissienetbeheerder en transmissienetgebruiker overeengekomen modern protocol, alsook mogelijke wijzigingen hierop, toepassen.”</p> <p><u>Opmerking:</u> Dit is zeer belemmerend naar de toekomst, het beperken van technische mogelijkheden kost veel geld en is niet aanvaardbaar.</p>	<p>De tekst van artikel werd voor dit punt vervolledigd.</p>	<p>Le texte de l'article est adapté en ce sens.</p>																				
	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> Dit is onaanvaardbaar voor Febeliec. Gezien de ruime definitie in art38§3 zou dit van toepassing zijn op zowat alles wat wordt aangesloten op alle geviseerde netten.</p> <p>“...Ces standards sont mis en œuvre sur des lignes privées de transmission de données, à l'exclusion de l'internet public, pour des raisons de fiabilité et de cyber-sécurité. Ces lignes et leur alimentation sont redondantes aux deux extrémités avec une autonomie de plusieurs heures. »</p> <p><u>Opmerking :</u> Dit is nogal stringent en mogelijkerwijze zeer duur</p>	<p>Dit wordt vandaag al toegepast wanneer een nieuwe consumenteninstallatie op het netwerk is aangesloten. In de meeste gevallen zijn de kosten beperkt omdat het telecommunicatienetwerk van Elia al wijdverspreid is en de lengte van de optische vezel van de consumentenfaciliteit tot het glasvezelnetwerk van Elia beperkt is.</p>	<p>Ceci est déjà appliqué aujourd'hui lorsqu'une nouvelle installation de consommation est raccordée au réseau. Dans la plupart des cas, le coût est limité car le réseau de télécommunications d'Elia est déjà très dispersé et la longueur de la fibre optique depuis l'installation de consommation au réseau de fibres optique d'Elia est limitée.</p>																				
	Infrabel	<p>« Bijkomende technische voorschriften met betrekking tot de uitwisseling van informatie”</p> <p><u>Opmerking:</u> Over welke gegevensuitwisseling gaat het?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm verwijzing naar artikel 38 § 3: De def in art 38§3 is zeer ruim. Het gaat om alle verbruiksinstallaties en alle netten. Het huidig artikel stelt dat elke</p>	<p>Opmerking 1: In de NC-DCC heeft gegevensuitwisseling onder meer betrekking op beveiligings- en controlesystemen.</p> <p>Rem 2: de verwijzing naar art 38 § 3 is verduidelijkt (we richten ons op consumenteninstallaties en CDS).</p>	<p>Rem 1: Dans le NC DCC, l'échange de données est, entre autres, lié aux systèmes de protection et de contrôle.</p> <p>Rem 2 : la référence à l'art 38 § 3 a été précisée (on vise les installations de consommation et les CDS).</p>																				

		installatie deel uitmakend van iedere site of ieder net, rechtstreeks met Elia via beveiligde wet moet kunnen communiceren. Dit kan natuurlijk niet.		
Onderafdeling III.1.5.2	BASF	Bijkomende technische voorschriften voor de aansluiting van nieuwe verbruikseenheden die worden gebruikt door een verbruiksinstallatie of door de achterliggende netgebruikers van een CDS- een gesloten industrieel net om diensten van vraagsturing te leveren aan de verschillende netbeheerders van de regelzone	De NC DCC is gericht op gesloten distributienetwerken en niet op netwerkgebruikers die zich binnen deze CDS's bevinden. De technische voorschriften zijn afgestemd op de formulering van de NC DCC.	Le NC DCC vise les réseaux fermés de distribution et non pas les utilisateurs de réseau situés au sein de ces CDS. Le règlement technique est aligné avec la formulation du NC DCC.
Art. 82	Febeliec	«entre le fournisseur de ce service et le gestionnaire du réseau de transport » <u>Opmerking:</u> Febeliec vraagt zich af of dit niet ruimer moet worden geformuleerd als elke netbeheerder die van dergelijke diensten gebruikt maakt, want ook andere netbeheerders dan de TNB zouden dergelijke ondersteunende diensten kunnen gebruiken, bijvoorbeeld in het kader van congestiebeheer of (lokaal) spanningsbeheer.	De verwijzing naar de ondersteunende diensten hoeft niet te worden uitgebreid aangezien het federaal technisch reglement uitsluitend betrekking heeft op dit punt (zie artikel 239). De elektriciteitswet bepaalt uitdrukkelijk dat de ondersteunende diensten vastgelegd worden door de TSO, in het kader van het federaal technisch reglement. Wat betreft andere marktdeelnemers die willen beschikken over ondersteunende diensten kan dit voor de DSO's worden gedaan via de technische reglementen distributie en voor de beheerders van CDS of de BRP's via contracten.	La référence aux services auxiliaires ne doit pas être étendue dès lors que le règlement technique fédéral vise exclusivement le niveau fédéral sur ce point (voir art. 239). La loi électricité précise explicitement que les services auxiliaires sont fixés par le TSO, dans le cadre du règlement technique fédéral. Si d'autres acteurs de marché souhaitent disposer de services auxiliaires, ceci peut être fait pour les DSOs dans les règlements techniques distribution et via, pour les gestionnaires de CDS ou des BRP, via des contrats.
Art. 83	FEPEG	“...Bij toepassing van artikel 29.2 (e) van de Europese netcode DCC is de maximale frequentieafwijking ten opzichte van de nominale systeemfrequentie van 50,00 Hz gelijk aan 49 Hz tot 51.5 Hz. ” <u>Opmerking:</u> Klopt niet, -1Hz tot +1.5Hz “...2° evenredige reactie ten opzichte van de frequentieafwijking: volgens een equivalente statistiek, regelbaar tussen 2 en 12%.” <u>Opmerking</u> ivm ‘evenredige’: Wordt deze actie op een of ander manier vergoed? <u>Opmerking</u> ivm ‘2 en 12%’: Volgens ons niet mogelijk, het gaat stapsgewijze	Opm 1: Art 83 alinea 3 moet niet worden aangepast: deze verwijst correct naar de maximale frequentieafwijking die overeenstemt met 46 Hz en 51,5 Hz, rekening houdend met de mogelijke afschakeling van de verbruikseenheden in het geval van onderfrequentie en overfrequentie. Rem 2: Wat de van toepassing zijnde droops betreft, is de droop bedoeld als een vaste waarde die eventueel kan worden aangepast binnen de limieten van 2% en 12%. Zie het definitieve antwoord IGD on Demand - System Frequency Control gepubliceerd op 31 januari 2018.	Rem 1 : L’art 83 alinéa 3 ne doit pas être adapté : il fait correctement référence à la variation maximale de fréquence qui correspond à 49 Hz et 51.5 Hz, tenant compte la déconnexion possible des unités de consommation en cas de sous-fréquence et de sur-fréquence. Rem 2: Comme pour les droops applicables, le statisme est destiné à être une valeur fixe qui peut éventuellement être adaptée dans les limites de 2% et de 12%. Voir la réponse finale IGD on Demand - System Frequency Control publiée le 31 janvier 2018.
	Febeliec	Idem opmerking bij Art. 82	Zie antwoord bij artikel 82	Voir réponse à l’article 82
Art. 84	FEPEG	« ...aansluiting van nieuwe productie-eenheden en op de aansluiting van pompcentrales die voldoen aan de technische eisen bepaald in artikel 3.2 (d) van de Europese netcode RfG, namelijk deze waarvoor de pompcentrale actief is in zijn twee werkingsmodi (pompen en centrifugereenturbineren). <u>Opmerking:</u> quid productie ? <u>Opmerking:</u> Verwijzen naar Afdeling II.1.5.4 voor andere dan pomp stockage eenheden	OK voor verandering van de terminologie in de NL-versie. Artikel 3 (2) d van de RfG-verordening bepaalt immers dat de Europese regelgeving niet van toepassing is op de opslag, behalve pompen-turbineren als uitzondering. Alinea 1 van artikel 84 preciseert dit beperkte toepassingsgebied voor dit type technologie. Artikel 99, alinea 2, wijst ook op dit verschil in de technische eisen toepasselijk op pompen-turbineren en op de andere parken van asynchrone opslag. Duidelijkheidshalve is de verwijzing naar artikel 73 in artikel 99 vervangen door een verwijzing naar artikel 84.	OK pour le changement de vocabulaire dans la version en NL. L’article 3 (2) d du RfG stipule en effet que la régulation européenne ne s’applique pas au stockage à part l’exception du pompage turbinage. L’alinéa 1 de l’article 84 précise ce champ d’application restreint pour ce type de technologie. L’article 99, alinéa 2, rappelle aussi cette différence dans les exigences techniques applicables aux pompage-turbinage et aux autres parcs non-synchrone de stockage. Pour plus de clarté, la référence à l’art 73 dans l’art. 99 est remplacée par une référence à l’article 84.
	Febeliec	“...pour le raccordement des unités de pompage-turbinage... » <u>Opmerking:</u> Alleen op nieuwe pump storage of ook op bestaande? De formulering is onduidelijk op dit punt. Febeliec heeft een vermoeden dat bestaande opslageenheden vergeten zijn in deze versie van het FTR. Bovendien blijft ook de opmerking over opslageenheden gelden, met betrekking tot de verschillende behandeling voor bestaande versus nieuwe installaties enerzijds en tussen pump storage versus andere opslageenheden anderzijds.		
Art. 86 §1	FEPEG	“...met het net waarop ze is aangesloten...” <u>Opmerking:</u> Dus niet voor eenheden niet aangesloten op het net. Maar deze vallen steeds buiten de wet. Waarom dit nog expliciet vermelden? “Overeenkomstig artikel 13.1.(a), ii en iii van de Europese netcode RfG, ongeacht of de productie-eenheid van het type B, C of D is, moet deze synchron met het net kunnen werken gedurende een periode die is vastgelegd in onderlinge overeenstemming tussen deze productie-eenheid en de transmissienetbeheerder in het aansluitingscontract indien de netfrequentie, gemeten in de regelzone, tussen 51,5 Hz en 52,5 Hz ligt. Voor de productie-eenheden van het type A moeten zij de duur van de technische werking meedelen aan de transmissienetbeheerder en deze ter beschikking stellen van de transmissienetbeheerder volgens de modaliteiten vastgelegd in het aansluitingscontract.” <u>Opmerking:</u> de RfG code maakt geen verschil tussen type A en de andere types; Waarom hier wel? Dit is niet conform RfG <u>Opmerking:</u> wanneer er verwezen wordt naar de Europese netcodes is het aan te raden dat deze bepalingen integraal worden overgenomen, en niet volgens eigen interpretatie. De NC RfG maakt in deze context geen onderscheid tussen	Artikel 86, § 1 is verduidelijkt. Type A vereist geen gedetailleerde simulatiestudies of gedetailleerde analyse tijdens de nalevingsprocedure, dus de speciale bepaling is hier bedoeld om de last voor de eigenaar te verminderen. De duur is beschikbaar in de homologatierapporten.	L’article 86 § 1 a été clarifié. Le type A ne nécessite pas d’études de simulation détaillées, ni d’analyse détaillée lors de la procédure de conformité, la disposition spéciale ici a donc pour objectif d’alléger la charge pour le propriétaire. La durée est disponible dans les rapports d’homologation.

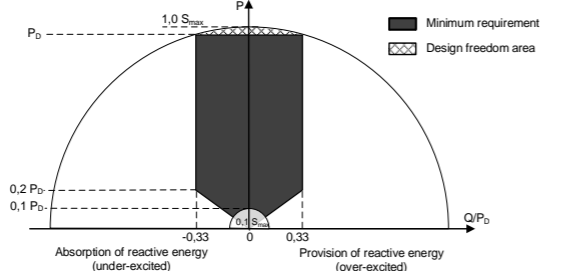
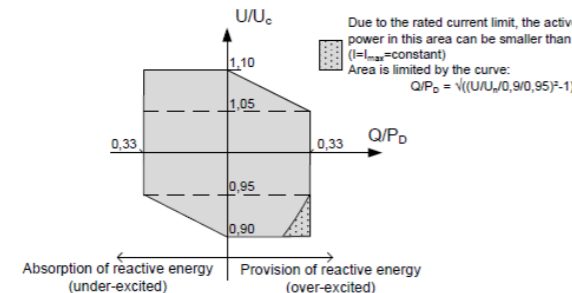
		type A en de andere types. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld artikel 96, §2 waar de ondergrens van 110 kV in de NC RfG niet wordt vermeld.		
Art. 86 §2.	FEBEG	<p><u>Opmerking</u> ivm 'profiel van onderfrequentie': Dit is in strijd met Rec.25 van RfG dat bepaalt dat ".Therefore countermeasures should be adopted, to avoid a larger rate of change of frequency during high RES production". Hiermee verschuift de last van de hoge ROCOF naar de gebruikers daar waar RfG oplegt om de ROCOF te bepreken.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm '2 Hz per seconde': De CIRED studie van juni 2017 met als titel "NDZ of an anti-islanding protection with ROCOF threshold" stelt een waarde van 0.5 Hz/szec voor. Dit verschil is niet aanvaardbaar en vraagt om een verrechtvaardiging.</p>	<p>Dit is inderdaad besproken in het kader van de ENTSO-e workshops over de coördinatie van frequentieparameters. Zie de definitieve versie van de IGD over 'Rate of Change Withstanding Capability' gepubliceerd op 31 januari 2018 voor meer informatie. Het is erg belangrijk dat de RoCoF-vereiste wordt geharmoniseerd in de continentale synchrone zone.</p> <p>Eis en artikel 86 § 2 zijn aangepast om de mogelijkheid in te bouwen om een lagere drempel per geval te implementeren</p>	<p>Cela a en effet été discuté dans le cadre des workshops ENTSO-e sur la coordination des paramètres de fréquence. Voir la version finale de l'IGD sur 'Rate of Change Withstanding Capability' publiée le 31 janvier 2018 pour plus de détails. Il est très important que l'exigence RoCoF soit harmonisée dans la zone synchrone continentale.</p> <p>L'exigence et l'art 86 § 2 ont été adaptés pour inclure la possibilité de mettre en œuvre un seuil inférieur au cas par cas.</p>
	Niet-gereguleerde netgebruikers	<u>Opmerking</u> : laatste alinea (geen vermelding van ondergrens van 110 kV): technische voorschriften lijken strenger dan wat Europese Netwerpcodes voorschrijven		
Art. 86 §4.	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm tabel: Is dit duidelijk genoeg? De PGM moet injecteren volgens een curve gelegen boven de vermelde limieten (en niet op of onder)	De curve verwijst naar de maximaal toegestane vermogensreductie in vergelijking met het maximale nominale vermogen. De toegestane vermogensreductie moet boven de curven blijven zoals aangegeven in de tabel in § 4.	La courbe se rapporte à la réduction de puissance maximale admissible par rapport à la puissance nominale maximale. La réduction de puissance admissible doit rester au-dessus des courbes selon les indications du tableau du § 4.
Art. 86 §6.	FEBEG	<p>Elke productie-eenheid van het type B of C die is aangesloten op het transmissienet is onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de transmissienetbeheerder in zijn aansluitingscontract om automatisch te worden aangesloten op het transmissienet.</p> <p><u>Opmerking</u>: Te schrappen. Dit wordt ook vermeld in de volgende alinea</p> <p><i>"...tenzij met voorafgaande toestemming van de transmissienetbeheerder in zijn aansluitingscontract om zich automatisch aan te sluiten op het transmissienet."</i></p> <p><u>Opmerking</u>: kan dit voor windparken na langdurige onderbreking?</p>	Paragraaf 2 van § 6 verwijst naar opnieuw verbinden terwijl de vorige verwijst naar de verbinding. Automatische verbinding is standaard verboden, maar kan van geval tot geval worden geaccepteerd.	L'alinéa 2 du § 6 se réfère à la reconnexion alors que le précédent fait référence à la connexion. La connexion automatique est par défaut interdite mais peut être acceptée au cas par cas.
Art. 86 §7.	COGEN	"...een bijkomende uitrusting opleggen om op afstand de productie van actief vermogen van deze productie-eenheid te kunnen regelen en verminderen. "	De tekst blijft ongewijzigd omdat "controle en verkleinen" anders is.	Le texte reste inchangé car « contrôler et réduire » est différent.
	FEBEG	"...een bijkomende uitrusting opleggen om op afstand de productie van actief vermogen van deze productie-eenheid te kunnen regelen en verminderen. "		
		<u>Opmerking</u> : Te schrappen. Zo geschreven is vermeerdering niet vereist.		
Art. 86 §9	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm 'P _{ref} ': Enkel voor synchrone eenheden, voor PPMs geldt een andere definitie (zie figuur)	De tabel is aangepast op dit punt: Voor synchrone productie-eenheden: gedefinieerd als het maximale vermogen; Voor niet-synchrone productie-eenheden: gedefinieerd als de daadwerkelijke productie op het moment dat de FSM-drempelwaarde of het maximale vermogen in overeenstemming met artikel 95, § 1 en § 2 wordt bereikt	Le tableau est adapté sur ce point : Pour les unités de production synchrones : Définie comme la puissance maximale ; Pour les unités de production non-synchrones : Définie comme la production effective au moment où est atteint le seuil FSM ou la puissance maximale en alignement avec l'art 95 § 1. et § 2
Art. 87	FEBEG	<p>"§ 1. Overeenkomstig artikel 14.5 (d) van de Europese netcode RfG moet elke productie-eenheid, aangesloten op het transmissienet, ongeacht of deze van het type B, C of D is, de volgende informatie in realtime kunnen uitwisselen met de transmissienetbeheerder:"</p> <p><u>Opmerking</u>: Dus niet van toepassing indien aangesloten op CDS.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §1. Dit artikel geldt enkel voor eenheden aangesloten op het transmissienet. Hoe zal de informatie-uitwisseling lopen voor eenheden aangesloten op andere netten dan het transmissienet?</p> <p>§ 2. Overeenkomstig artikel 16.4 van de Europese netcode RfG moet een productie-eenheid van het type D alleen beschikken over synchronisatietoestellen op het aansluitingspunt als zijn aansluitingscontract de voorwaarden en parameters ervan preciseert, na overeenstemming met de eigenaar van deze eenheid en in voorkomend geval de betreffende netbeheerder.</p> <p><u>Opmerking</u>: Wat wil ELIA in deze paragraaf zeggen? Nutteloze paragraaf.</p>	<p>§ 1 is alleen van toepassing op elektriciteitsopwekkingseenheden die op het transmissiesysteem zijn aangesloten. Deze informatie wordt bepaald door elke 'relevante systeembeheerder'.</p> <p>§ 2 wordt gehandhaafd.</p>	<p>Le § 1 vise uniquement les unités de production d'électricité raccordées au réseau de transport. Ces informations sont fixées par chaque 'relevant system operator'.</p> <p>Le § 2 est maintenu.</p>
Art. 88 §1.	BASF	"...dat een productie-eenheid van het type C of D aangesloten op het transmissienet of op het net van de relevante netbeheerder... "	Aangezien de transmissienetbeheerder niet betrokken dient te worden bij de aansluitingsprocedure indien een nieuwe eenheid van type C of D wordt aangesloten in een CDS, geldt dit artikel enkel voor eenheden direct	Étant donné que le gestionnaire du réseau de transport ne doit pas être impliqué dans la procédure de raccordement d'une nouvelle unité de type C ou D raccordée dans un CDS, cet article ne s'applique qu'aux unités

			aangesloten op het transmissienet.	directement connectées au réseau de transport.
	FEPEG	“§1. ...tijdens zijn aansluitingsprocedure...” <u>Opmerking:</u> Wat betekent dit? Waarom deze vermelding?	Het is belangrijk om deze informatie tijdens het proces te hebben om hierover te praten en hierover overeenstemming te bereiken. Tijdens de aansluitingsprocedure zal door de transmissienetbeheerder worden bepaald of een automatische ont koppeling aangewezen is voor de betreffende productie-eenheid in functie van de technologie van de “prime mover”.	Il est important de disposer de cette information pendant la procédure pour en discuter et se mettre d’accord à ce propos. Au cours de la procédure de raccordement, le gestionnaire de réseau de transport détermine si une déconnexion automatique est appropriée pour l’unité de production concernée en fonction de la technologie du « prime mover”.
	Infrabel	« ...in samenwerking met de relevante netbeheerder... », “...de lokale transmissienetten...” <u>Opmerking:</u> Gelet op deze verwijzing geldt dit enkel voor aansluitingen op het Transmissienet niettegenstaande de titel waarin dit staat.	Aangezien de transmissienetbeheerder niet betrokken dient te worden bij de aansluitingsprocedure indien een nieuwe eenheid van type C of D wordt aangesloten in een CDS, geldt dit artikel enkel voor eenheden direct aangesloten op het transmissienet.	Étant donné que le gestionnaire du réseau de transport ne doit pas être impliqué dans la procédure de raccordement d’une nouvelle unité de type C ou D raccordée dans un CDS, cet article ne s’applique qu’aux unités directement connectées au réseau de transport.
Art. 88 §2.	COGEN	“tabel: ...spanningsniveaus lager dan 300 kV”. <u>Opmerking:</u> ondergrens nodig?	Tekst in NL aangepast.	Texte NL corrigé.
	FEPEG	“Spanningsniveaus lager hoger dan 300 Kv” <u>Opmerking</u> ivm tabel: Moet dit niet ‘hoger dan’ zijn? <u>Opmerking:</u> Foutief : RfG vermeldt een zone van 110 kV tot 300 kV Zoals hier vermeldt moet het ook gelden voor 15 kV. “1pu=400Kv” <u>Opmerking:</u> Gecorrigeerd tijdens de ESC van 8/3/2018 : 420 kV zolang de IEC norm niet aangepast is.	De bedieningstabel is aangepast om rekening te houden met individuele besprekingen.	Le tableau de la durée de fonctionnement est adapté, pour tenir compte de discussions au cas par cas.
Art. 88	FEPEG	“In dit geval mag de ont koppelingsactie zich niet beperken tot de signalen van de regelingen van de beveiligingen” “onafhankelijk kunnen functioneren”, “prime mover” <u>Opmerking:</u> Wat betekent dit?	Dit is om artikel 15.3 van de NC RfG te implementeren	Il s’agit de mettre en oeuvre l’article 15.3 du NC RfG
Art. 89	Infrabel	“...elke productie-eenheid van het type C of D, die zich in de regelzone bevindt...” <u>Opmerking:</u> Gelet op deze verwijzing geldt dit enkel voor aansluitingen op het Transmissienet niettegenstaande de titel waarin dit staat.	De titel van titel III is aangepast en artikel 38, lid 1, legt de brede werkingssfeer van titel III voor bepaalde vereisten uit.	Le titre du titre III a été adapté et l’article 38 § 1 explique le champ d’application large du titre III pour certains exigences.
Art. 90	FEPEG	Opmerking ivm het woord ‘regulatoren’ in §1: Wat is dit? Regelsystemen? “§ 2. Overeenkomstig artikel 15.6 (b) van de Europese netcode RfG bepaalt het aansluitingscontract van elke productie-eenheid van het type C of D in de regelzone de kenmerken van de instrumenten tijdens de aansluitingsprocedure, ...” <u>Opmerking:</u> wat behelst dit? Niet duidelijk	“besturing”, “instrumentatie” in NC RfG	“besturing”, “instrumentatie” dans le NC RfG
	Niet-gereguleerde netgebruikers	Opmerking: figuur is niet conform met NC RfG	Geen figuur in art 90	Pas de figure à l’art 90
Art. 91 §1	FEPEG	“...Zodra de drempel van minimale frequentie is bereikt, moet de operationele modus op hetzelfde niveau worden voortgezet zonder verdere variatie. “ <u>Opmerking:</u> Niet duidelijk/conform met tekening (statisme/droop toegestaan). <u>Opmerking:</u> gebruik ‘frequentiedrempel’ ipv ‘drempel van minimale frequentie’ Tabel: “Statische toestand”: <u>Opmerking:</u> onjuiste woordkeuze, verander door statisme ‘Responstijdniveau’: ≤ 5 minuten voor een verhoging van het actief vermogen met 20% van Pmax (Een trage reactie is niet van toepassing bij een toename die snel (binnen enkele seconden) volgt op een fase van vermindering ≤ 8 seconden voor een vermindering van het actief vermogen met 45% van Pmax Opmerking: Waarom bij een te hoge frequentie? Opmerking: Er dient ook rekening gehouden te worden met technische minimum ‘Regelduur’: ≤ 6 minuten voor een verhoging van het actief vermogen (Een trage reactie is niet van toepassing bij een toename die snel volgt op een fase van vermindering) ≤ 30s voor een vermindering van actief vermogen ➔ Gelijkaardige opmerkingen in volgende artikels (niet herhaald in dit	Dit is in overeenstemming met de bepalingen van NC RfG. Deze vereiste is gebaseerd op de FGD ENTSO-e ‘Limited Frequency Sensitive Mode’ (januari 2018) die tijdens verschillende workshops werd geraadpleegd en aan het publiek werd gepresenteerd. De tekst is verduidelijkt door toevoeging van «(geen bijkomende vermindering voor een bijkomende verhoging van de frequentie)» en met aanpassing van het NL.	Ceci est conforme aux dispositions du NC RfG. Cette exigence est basée sur le FGD ENTSO-e ‘Limited Frequency Sensitive Mode’ (janvier 2018) qui a été consulté et présenté au public pendant plusieurs workshops. Le texte a été clarifié en ajoutant «(aucune diminution supplémentaire pour une augmentation supplémentaire de la fréquence)» et en adaptant le NL.

Art. 91 §2	FEBEG	<p>consultatierapport)</p> <p>Tabel: 'Responstijd niveau': < 8 seconden voor een vermindering van het actief vermogen met 45% van P_{max} Opmerking: Waarom bij te lage frequentie? 'Regelduur': < 30 seconden voor een vermindering van actief vermogen</p>			
Art. 92 § 1.	Aspiravi		<p>“Capability curve for SPGM type B” Opmerking: Gelieve de parameter P_D te definiëren net als in de ENTSO-e grid code RfG, zodanig dat dit de leesbaarheid vergroot.</p>	<p>OK: P_D het maximale werkzaam vermogen is dat geproduceerd kan worden bij het maximale gevraagde blindvermogen (dus gelijk aan $0,95 \cdot S_{nom}$).</p>	<p>OK : P_D représente la puissance active maximale pouvant être produite en cas de demande de production de puissance réactive maximale (donc égale à $0,95 \cdot S_{nom}$).</p>
	FEBEG		<p>“Capability curve for SPGM type C and D” Opmerking: Niet conform RfG fig 7 : $U_{max} = 1.1$ pu < 1.118 pu Opmerking: Waar wordt de waarde 1 pu bepaald? Betekenis van positieve en negatieve Q te verduidelijken door “overbekerktigd” en “onderbekerktigd” toe te voegen zoals in de volgende</p>	<p>Nieuwe figuur</p>	<p>Nouvelle figure</p>
Art. 92. § 2.	Aspiravi		<p>Opmerking : Er wordt niet duidelijk beschreven op welk punt het bereik van toepassing is, het aansluitingspunt, de klemmen van generator,</p> <p>Zoals beschreven in “Proposal for NC RFG Requirements of General Application” en bovenliggende paragraaf §1 dient dit bereik mogelijk te zijn op de klemmen van de secundaire van de transformator of aan de klemmen van</p>	<p>Opm 1: De algemene regel van artikel 39, § 1 wordt toegepast: de technische vereisten worden vastgelegd op het aansluitpunt.</p> <p>Opm 2: de zin met referentie aan art 60 is weggenomen</p>	<p>Rem 1: On applique la règle générale fixée à l’art 39 § 1er : les exigences techniques sont fixées au point de raccordement.</p> <p>Rem 2 : la phrase faisant référence à l’art 60 a été supprimée</p>

			<p>de generator indien er geen transformator is.</p> <p>Volgens artikel 88 § 2 tweede lid dient elke productie-eenheid van het type A,B en C aangesloten te blijven volgens de specificaties van artikel 60. Hierbij is het spanningsbereik: 0,925 1,075 * U_n. In deze aangeduide tekst is het spanningsbereik 0,9 1,10 voor eenheden van type B. Gelieve het spanningsbereik per type duidelijk en eenduidig te formuleren.</p>		
Art. 92 §3	FEBEG	$\alpha_{eq} = - \frac{\left(\frac{\Delta Q_{net}}{0,45 \times P_{nom}} \right)}{\left(\frac{\Delta U_{net}}{U_{norm, exp}} \right)}$	<p><u>Opmerking:</u> Oude formule FTR 2002. Factor 0.45 dient geüpdatet te worden.</p> <p>→ Zelfde opmerking verder in FTR</p>	In lijn met de Europese netwerkcode RfG art. 21.3d (ii).	Aligné avec le code de réseau européen RfG art. 21.3d (ii).
Art. 92 §4	FEBEG	<p>“...tijdens de aansluitingsprocedure...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Waarom wordt dit vermeld?</p>	De tekst is niet aangepast. De totale capaciteit van reactieve vermogen moet inderdaad gekend zijn tijdens de verbindingprocedure: dit is een technisch gegeven dat van belang is voor de detailstudie.	De tekst is niet aangepast. De totale capaciteit van reactieve vermogen moet inderdaad gekend zijn tijdens de verbindingprocedure: dit is een technisch gegeven dat van belang is voor de detailstudie.	Le texte n'est pas adapté. La capacité totale en Puissance réactive doit en effet être connue pendant la procédure de raccordement : c'est une donnée technique ayant son importance pour l'étude de détail.
Art. 92 §5	FEBEG	<p>“...de vereiste technische capaciteiten...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Welke? Waarden zijn nodig</p>	De technische capaciteiten om bij te dragen tot de hoekstabiliteit in tekortsituaties zijn individueel bepaald voor de synchrone elektriciteitsproductie-eenheden van type D. De tekst werd lichtelijk geherformuleerd voor meer duidelijkheid.	De technische capaciteiten om bij te dragen tot de hoekstabiliteit in tekortsituaties zijn individueel bepaald voor de synchrone elektriciteitsproductie-eenheden van type D. De tekst werd lichtelijk geherformuleerd voor meer duidelijkheid.	Les capacités techniques pour contribuer à la stabilité angulaire dans les situations de défaut sont fixées de façon individuelle pour les unités de production d'électricité synchrone de type D. Le texte est légèrement reformulé pour plus de clarté.
Art. 93	COGEN	<p>“Elke synchrone elektriciteitsproductie-eenheid van het type B of type C die zich in de regelzone bevindt, dient het volgende fault-ride-through-capaciteit diagram na te leven”</p> <p><u>Opmerking:</u> Waardoor de installatie van bepaalde installaties (< 75MW aangesloten boven 110kV) onmogelijk wordt in de toekomst: bijvoorbeeld: LM6000. Dit is een in België veel gebruikte machine voor WKK-installaties. Onaanvaardbaar om dit uit te sluiten met het oog op de 10 jaarlijkse vernieuwing van een installatie.</p> <p>“T_{clear} = 0,2”</p> <p><u>Opmerking:</u> RfG eist een standaard waarde tussen 0.14 en 0.15. Voor 0.14 tot 0.25 moet er een verantwoording afgeleverd worden.</p>	<p>Tijdens de discussie met stakeholders en informatie van klanten bestaande generatoren, ELIA duidelijk zijn dat een specifieke technologie (LM6000 aeroderivative eenheden) ingezet worden in het profiel FRT voor type B en C (met een resterende spanning van 0,3 pu gedurende 200 ms). ELIA begrijpen de moeilijkheid van een specifieke technologie (LM6000) de specificatie van ERT het type D vanwege de overblijvende nulspanning volgen tijdens 200ms, Uret.</p> <p>Deze parameter wordt opgelegd door RfG art.16 en kan niet vrij worden gekozen voor type D-eenheden.</p> <p>Wat het type D eenheden met deze technologie, wordt de huidige capaciteit zeer beperkt (vertegenwoordigers <1,1% van het totaal geïnstalleerde vermogen en <1,5% van het totaal van type D), om deze reden, Elia niet kan aanpassen aan de specificaties voor alle eenheden van het type D op basis van de grenzen van de specifieke technologie, aangezien dit van invloed op de resterende 98,5% van het D-type verzachtende een noodzakelijke voorwaarde voor de stabiliteit van het systeem.</p>	<p>Tijdens de discussie met stakeholders en informatie van klanten bestaande generatoren, ELIA duidelijk zijn dat een specifieke technologie (LM6000 aeroderivative eenheden) ingezet worden in het profiel FRT voor type B en C (met een resterende spanning van 0,3 pu gedurende 200 ms). ELIA begrijpen de moeilijkheid van een specifieke technologie (LM6000) de specificatie van ERT het type D vanwege de overblijvende nulspanning volgen tijdens 200ms, Uret.</p> <p>Deze parameter wordt opgelegd door RfG art.16 en kan niet vrij worden gekozen voor type D-eenheden.</p> <p>Wat het type D eenheden met deze technologie, wordt de huidige capaciteit zeer beperkt (vertegenwoordigers <1,1% van het totaal geïnstalleerde vermogen en <1,5% van het totaal van type D), om deze reden, Elia niet kan aanpassen aan de specificaties voor alle eenheden van het type D op basis van de grenzen van de specifieke technologie, aangezien dit van invloed op de resterende 98,5% van het D-type verzachtende een noodzakelijke voorwaarde voor de stabiliteit van het systeem.</p>	<p>Au cours de la discussion avec les parties prenantes et des informations fournies par les clients pour les générateurs existants, ELIA a compris qu'une technologie spécifique (unités aérodérivatives LM6000) est capable de supporter le profil FRT pour les types B et C (avec une tension restante de 0,3 pu pendant 200ms).</p> <p>ELIA comprend la difficulté d'une technologie spécifique (LM6000) à suivre la spécification du FRT pour le type D en raison de la tension restante nulle pendant 200ms, Uret.</p> <p>Ce paramètre est imposé par RfG art.16 et ne peut pas être choisi librement pour les unités de type D.</p> <p>En ce qui concerne les unités de type D avec cette technologie, la puissance installée actuelle est très limitée (représentant <1,1% de la puissance installée totale et <1,5% du total du type D), pour cette raison, ELIA ne peut pas adapter les spécifications pour tous unités de type D basées sur les limites de cette technologie spécifique, car cela aurait un impact sur les 98,5% restants du type D, assouplissant une exigence</p>

			<p>Voor de toekomst wordt geen andere tendens.</p> <p>Le raccordement d'unités LM6000 à un niveau de tension supérieur à 110kV est toujours possible car il existe un mécanisme permettant des exceptions. Les dérogations sont spécifiquement prévues pour permettre de raccorder des technologies spécifiques qui ne peuvent pas remplir certaines conditions, comme dans ce cas.</p> <p>Dans le cas d'unités de type LM6000 qui souhaiteraient se raccorder à un point de raccordement supérieur à 110 kV, ELIA suggère au client de proposer une dérogation en suivant les modalités prévues dans le RfG et le règlement technique.</p> <p>Il en va de même pour le renouvellement décennal des installations, pour lequel une dérogation pourrait ne pas être nécessaire, en fonction de la décision du GRT et du régulateur.</p> <p>La justification du choix de Tclear a été donnée lors des discussions préparatoires avec les parties prenantes, plus particulièrement lors du groupe d'experts du 30/05/2016 et du groupe d'experts TF du 14/09/2016. Les présentations relatives sont disponibles en ligne à l'adresse : http://www.elia.be/en/users-group/Working-Group-Belgian-Grid/Task-Force-Implementation-nc</p>	<p>nécessaire pour la stabilité du système.</p> <p>Aucune tendance différente n'est attendue pour le futur.</p> <p>Connection of LM6000 units to voltage level higher than 110kV is still possible as there exists a mechanism to allow exceptions. The derogations are specifically foreseen to allow connection specific technologies that cannot fulfill some requirements, such as in this case.</p> <p>In the case of units of type LM6000 that would like to connect to a connection point higher than 110kV, ELIA would suggest the client to propose a derogation following the modalities foreseen in the RfG and FTR.</p> <p>The same applies for the 10 yearly renewal of the installations, for which it could be that a derogation may not be needed, depending on the TSO and Regulator decision.</p> <p>The justification of the choice of Tclear has been given during the preparatory discussions with the stakeholders, more specifically during the expert group of 30/05/2016 and TF expert group of 14/09/2016. The relative presentations are available online at the address http://www.elia.be/en/users-group/Working-Group-Belgian-Grid/Task-Force-Implementation-nc</p>
	FEPEG	<p><u>Opmerking</u> ivm 'fault-ride-through-capaciteit diagram': Waardoor de installatie van bepaalde installaties (< 75MW aangesloten boven 110kV) onmogelijk wordt in de toekomst: bijvoorbeeld: LM6000</p> <p><u>Opmerking</u> ivm 'T_{clear} = 0,2': RfG eist een standaard waarde tussen 0.14 en 0.15. Voor 0.14 tot 0.25 moet er een verantwoording afgeleverd worden waarom de systeembeveiliging en het veilig bedrijf deze waarden vereisen.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm 'Urec1, Urec2, trec1, trec2 en trec3': aan te duiden op de grafiek</p>	<p>Zie vorig antwoord</p> <p>Voor referentie Urec1, Urec2, Trec1, trec2 en trec3, zie figuur 3 van NC RfG.</p>	<p>Voir réponse précédente</p> <p>Pour la référence des Urec1, Urec2, Trec1, trec2 et trec3, voir la figure 3 du NC RfG.</p>
	Niet-gereguleerde netgebruikers	<p><u>Opmerking</u>: verantwoording vereist volgens NC RfG ontbreekt</p>	<p>Tekst is duidelijk met respectieve rollen en verplichtingen</p>	<p>Le texte est clair sur les rôles et responsabilités respectifs</p>
III.1.5.3.3	FEPEG	<p><i>c) Onderafdeling III.1.5.3.3: Bijkomende technische voorschriften met betrekking tot Power Park Modules van het type A, B, C, D</i></p>	<p>Ok</p>	<p>OK</p>
Art. 95	FEPEG	<p>"...Zodra de drempel van minimale frequentie is bereikt, moet de operationele modus op hetzelfde niveau worden voortgezet zonder verdere variatie..."</p> <p><u>Opmerking</u>: Niet duidelijk/conform met tekening (statisme/droop toegestaan).</p> <p>"§ 4. Overeenkomstig artikel 21.2 van de Europese netcode RfG..."</p> <p><u>Opmerking</u>: Conflict tussen referenties : RfG 21.2 beschrijft synthetic inertia / 86§6 beschrijft automatische heraanluiting. Te herschrijven</p>	<p>Dit is in overeenstemming met de bepalingen van NC RfG. Deze vereiste is gebaseerd op de FGD ENTSO-e 'Limited Frequency Sensitive Mode' (januari 2018) die tijdens verschillende workshops werd geraadpleegd en aan het publiek werd gepresenteerd.</p> <p>De tekst is verduidelijkt door toevoeging van «(geen bijkomende vermindering voor een bijkomende verhoging van de frequentie)» en met aanpassing van het NL.</p>	<p>Ceci est conforme aux dispositions du NC RfG. Cette exigence est basée sur le FGD ENTSO-e 'Limited Frequency Sensitive Mode' (janvier 2018) qui a été consulté et présenté au public pendant plusieurs workshops.</p> <p>Le texte a été clarifié en ajoutant «(aucune diminution supplémentaire pour une augmentation supplémentaire de la fréquence)» et en adaptant le NL.</p>
Art. 96 § 1.	Aspiravi	<p>"§ 1. Overeenkomstig artikel 21.3 (d) van de Europese netcode RfG..."</p> <p><u>Opmerking</u>: Artikel 21.3 (d) heeft enkel betrekking tot power park modules van Type C, gelieve dit ook zo te vermelden in de tekst. Eveneens gelden de artikels 69 en 70 enkel voor bestaande installaties vanaf 25 MW, wat neer komt op eenheden van type C.</p>	<p>Zie antwoord op GR RfG</p> <p>Artikels 65 tot 72 zijn van toepassing op nieuwe eenheden en parken.</p>	<p>Voir réponse au GR RfG</p> <p>Les art 65 à 72 sont applicables aussi aux nouvelles installations.</p>
	FEPEG	<p>"...in zijn hoedanigheid van relevante transmissienetbeheerder..."</p> <p><u>Opmerking</u>: Nutteloze woorden, geen toegevoegde waarde</p>	<p>De definitie van transmissienetbeheerder en art 38 §1 geven aan in welke hoedanigheid hij optreedt: als relevant netbeheerder wanneer eisen van toepassing zijn op eigenaars van installaties aangesloten op zijn net, of als relevante transmissienetbeheerder als de eisen van toepassing zijn op de ganse regelzone. Dit volgt uit de netcodes</p>	<p>La définition de gestionnaire de réseau de transport et l'art 38 §1 indique la capacité dans laquelle il agit: en tant que gestionnaire de réseau pertinent lorsque les exigences s'appliquent aux propriétaires d'installations connectées à son réseau ou en tant qu'opérateur de réseau de transport concerné. Cela découle des NC</p>

			<p>“Capability curve for PPM type B” <u>Opmerking:</u> Volgens paragraaf 4.4.2. van “Proposal for NC RFG Requirements of General Application” dient de PPM dit bereik te kunnen aanbieden aan de HV zijde van de transformator of aan de inverter aansluitklemmen. Dit staat niet beschreven in de tekst van het FTR. Waardoor artikel 39 §1 van toepassing is. Gelieve een uitzondering te schrijven analoog als deze van art 92 §1 derde lid.</p>	<p>Uitzondering op art 39 § 1 is beschreven op eind § 2 van art 96 § 2</p>	<p>L’exception à l’art 39 § 1 est reprise à la fin du § 2</p>
<p>Art. 96 § 2.</p>	<p>Aspiravi</p>		<p>“U-Q/P profile for type B PPM in order to visualize reactive power requirements for voltages different from 1pu” <u>Opmerking:</u> Volgens artikel 88 § 2 tweede lid dient elke productie-eenheid van het type A,B en C aangesloten te blijven volgens de specificaties van artikel 60. Hierbij is het spanningsbereik: 0,925 1,075 * U_n. In deze aangeduide tekst is het spanningsbereik 0,9 1,10 voor eenheden van type B. Gelieve het spanningsbereik per type duidelijk en eenduidig te formuleren.</p>	<p>Zie antwoord art 92</p>	<p>Voir réponse art 92</p>
<p>“...Voor elke spanning op het aansluitingspunt tussen 90% en 111,8% van de nominale spanning voor de spanningsbereiken onder 300 kv...” <u>Opmerking:</u> <u>Opmerking:</u> Volgens artikel 88 § 2 tweede lid dient elke productie-eenheid van het type A, B en C aangesloten te blijven volgens de specificaties van artikel 60. Hierbij is het spanningsbereik:</p>					

		0,925 1,075 * U _n . In deze aangeduide tekst is het spanningsbereik 0,9 1,118 voor eenheden van type C onder 300 kV. Gelieve het spanningsbereik duidelijk en eenduidig te formuleren in het FTR.		
		<p>“...Voor elke waarde van het geproduceerde actieve vermogen tussen P_{min} (0,2 p.u. van P_{nom}) en P_{nom}, moet de power park windmodule...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Is het mogelijk om te verduidelijken dat dit betrekking heeft op type C en D</p> <p><u>Opmerking</u> ivm “power park windmodule”: De benaming windmodule leidt ertoe dat andere productie-eenheden die behoren tot PPM niet moeten voldoen.</p>	De FR en NL teksten zijn gealigneerd, net als het systematische gebruik van het begrip PPM in dit artikel. Het begrip ‘power park windmodule’ is immers niet pertinent.	Les textes en FR et en NL sont alignés, ainsi que l’utilisation systématique de la notion de PPM dans cet article. La notion de « power park windmodule” n’est en effet pas pertinente.
	BASF	“...In afwijking van het principe bepaald in artikel 42 § 1, wordt dit technisch voorschrift voor een Power Park Module van het type B of C vastgelegd op de uitgang van de opvoertransformator of op de terminal-klemmen van de omvormer...”	OK	OK
	FEPEG	<p>Bovendien bepaalt de transmissienetbeheerder, zo nodig in samenwerking met de betreffende netbeheerder, de volgende capaciteiten om ten minste al het reactief vermogen op de klemmen van de secundaire van de transformator indien deze bestaat, of aan de klemmen van de omvormer van de productie-eenheid.het aansluitingspunt te produceren of op te nemen.</p> <p><u>Opmerking:</u> For consistency best to change to: the required reactive capabilities should be met at the HV side of the step up transformer if existing; otherwise it should be met at the alternator terminals</p> <p>“...onder 300 Kv...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Tussen 110 kV en 300 kV volgens RfG</p> <p>“...gelijk aan 0,0263 p.u....”</p> <p><u>Opmerking:</u> 2% van P_{nom}???? Is dit correct?</p> <p>“...(Q1, 0.2*P_{nom}) en (Q2, 0.2*P_{nom}).... »</p> <p><u>Opmerking :</u> Onverstaanbaar, wat is Q1 en Q2?</p> <p>Elke eigenaar van een power park module van het type B of C informeert de transmissienetbeheerder tijdens de aansluitingsprocedure van deze eenheid over de totale capaciteit aan reactief vermogen van deze faciliteit, geeft er een demonstratie van en stelt het ter beschikking van de transmissienetbeheerder volgens de modaliteiten bepaald in het aansluitingscontract, het contract van ondersteunende diensten dat werd afgesloten tussen de aanbieder van deze ondersteunende dienst en de transmissienetbeheerder, zoals voorzien in artikel 250 van Titel VI van dit besluit, net als in ieder elk ander mogelijk contract afgesloten in het kader van de implementatie van het beschermingsplan in hoofdstuk VI.IV van dit besluit.</p> <p><u>Opmerking:</u> wat is de toegevoegde waarde van deze tekst?</p> <p><u>Opmerking:</u> Elia dient te waken over de consistentie wat betreft de plaats waar reactief vermogen wordt gemeten en moet verzekerd worden over alle mogelijke configuraties heen, namelijk ‘synchroon’ versus ‘PPM’ en ‘transmissienetbeheerder’ versus ‘distributienetbeheerder’</p>	Zie de aanpassingen in GR RfG	Voir modifications dans le GR RfG
Art. 96 §3.	FEPEG	<p><u>Opmerking</u> ivm figuur: PPMs : Injectie van stroom bij een overspanning. De documentatie van de Vestas V126 vermeldt hiervoor : enkel spanningsdips, geen spanningsstijgingen.</p> <p>De bijdrage tot de kortsluitstroom wordt in het aansluitingscontract tijdens de aansluitingsprocedure bepaald door de transmissienetbeheerder van de betreffende power park module.</p> <p><u>Opmerking:</u> overbodige tekst</p>	<p>ELIA begrijpt dat het specifieke model van de specifieke fabrikant geen reactiestroom kan absorberen in geval van overspanningen.</p> <p>De huidige standaard voor veel kleinere generatoren op basis van een omvormer maakt dergelijke functionaliteit al mogelijk.</p> <p>Bovendien wil ELIA eraan herinneren dat deze vereiste locatiespecifiek is. Dit betekent dat ELIA van geval tot geval en rekening houdend met de huidige beschikbare technologieën op het moment van verbinding en specifiek voor het project, de effectieve vereiste, activering en parameters voor deze functionaliteit zal bepalen, ook voor wat betreft de absorptie van reactieve stroom tijdens het verbindingproces.</p>	<p>ELIA comprend que le modèle spécifique du fabricant spécifique n'est pas capable d'absorber le courant réactif en cas de surtensions.</p> <p>La norme actuelle pour les générateurs à base d'onduleurs beaucoup plus petits permet déjà une telle fonctionnalité.</p> <p>En outre, ELIA souhaite rappeler que cette exigence est spécifique au site. Cela signifie qu'ELIA définira, au cas par cas et en tenant compte des technologies disponibles au moment de la connexion et spécifiques au projet, l'exigence effective, l'activation et les paramètres de cette fonctionnalité également pour ce qui concerne l'absorption du courant réactif pendant le processus de raccordement.</p>

			De verwijzing naar de aansluitingsprocedure is identiek in de ganse Titel III van het Federaal Technisch Reglement. De tekst van dit artikel wordt aangepast om identiek te worden met de andere artikels. Deze informatie wordt ingesteld in het aansluitingscontract, en dus gedurende de aansluitingsprocedure.	La référence à la procédure de raccordement est identique dans l'ensemble du titre III du règlement technique. Le texte de cet article est adapté pour être identique aux autres articles. Cette information est fixée dans le contrat de raccordement, et donc pendant la procédure de raccordement.
Section III.I.5.4	Febeliec	<p>“Prescriptions techniques pour le raccordement des nouveaux parcs non-synchrones de stockage »</p> <p><u>Opmerking</u> : Febeliec vraagt zich af welke bepalingen van toepassing zijn op de bestaande parken van asynchrone opslag. Febeliec verwijst hiervoor ook naar andere opmerkingen hieromtrent.</p> <p>Febeliec zou alvast willen dat Elia hier telkens duidelijk specificeert dat het over nieuwe opslageenheden gaat (zelfs al moet die definitie volgens Febeliec duidelijker worden verankerd in het FTR), daar er geen Europese juridische basis is in de NCs en bovendien ook geen mogelijkheid tot derogaties.</p>	Bij de <u>bestaande</u> parken van asynchrone opslag zijn geen specifieke technische voorschriften van toepassing. Hoofdstukken II.I. 2 en III.I.3 zijn van toepassing op deze parken. Zie opmerking in inleiding van Titel III. De tekst van artikel 1 § 3 is herzien om expliciet te verwijzen naar de nieuwe opslaginstallaties: de regels ervan vloeien immers niet voort uit Europese netwerkkodes. Artikel 99 zal verwijzen naar artikel 1 § 3 om voor meer verduidelijking te zorgen bij Sectie III.I.5.4. Artikel 74 § 1 is eveneens herzien om dit punt te verduidelijken.	Les parcs non-synchrones de stockage <u>existants</u> n'ont pas de règles techniques spécifiques. Les chapitres II.I. 2 et III.I.3 s'appliquent à ces parcs. Voir remarque dans l'introduction du Titre III. Le texte de l'article 1 ^{er} § 3 est revu pour se référer explicitement aux nouvelles installations de stockage : leurs règles ne découlent en effet pas des codes de réseau européens. L'article 99 fera une référence à cet art 1 § 3 pour augmenter la clarté de la Section III.I.5.4. L'article 74 § 1 est également revu pour clarifier ce point.
	Infrabel	<p>“Technische voorschriften voor de aansluiting van nieuwe asynchrone opslagfaciliteiten”</p> <p><u>Opmerking</u> : Infrabel neemt aan dat dit enkel slaat op opslagsystemen die rechtstreeks zijn aangesloten op het transmissienet en niet op achterliggende netten.</p> <p>Het lijkt ons dat de verplichtingen te verregaand zijn te meer omdat er het hier geen Europese regelgeving betreft waardoor het niet zeker is of de producenten deze bepalingen zullen volgen.</p> <p>Het lijkt ons ook nuttig om een onderscheid te maken tussen batterijen die enkel dienen voor de veiligheid van bepaalde systemen en anderen die dienen voor de ondersteuning van het net. Men geeft hier de indruk dat de veiligheid ondergeschikt is aan het net.</p>	Alleen de frequentievereisten zijn van toepassing op alle batterijen in de aanpassingszone. De huidige vereiste is duidelijk niet van toepassing op opslag met betrekking tot noodtoepassingen, deze wordt op dezelfde manier gedefinieerd als voor noodstroomvoorziening.	Seules les exigences relatives à la fréquence sont applicables à l'ensemble des batteries de la zone de réglage. L'exigence actuelle n'est clairement pas applicable pour le stockage lié à une application d'urgence, ceci est défini de la même manière que pour la production d'énergie de secours.
Art. 99	Infrabel	<p>« ... Dit besluit is niet van toepassing op opslaginstallaties die uitsluitend dienen voor de noodvoeding van transmissienetgebruikers die niet beschouwd worden als asynchrone opslagfaciliteiten.”</p> <p><u>Opmerking</u>: Best in definitie zetten. Oppassen met omschrijving. Zoals oorspronkelijk geschreven, zou men kunnen stellen dat besluit van toepassing is op noodvoeding die wel beschouwd wordt als asynchrone opslagfaciliteiten. Let ook op met opslag in kinetische en potentiële energie. Portaalkranen en elektrische tractie-eenheden kunnen energie opslaan en terugleveren aan het net. Deze dienen niet als opslag beschouwd te worden. Zelfs indien er reservediensten aangeboden zouden worden of indien ze ingezet zouden worden bij het vermijden van een black out, vallen ze niet onder de voorschriften voor opslag. De opslag van kinetische of potentiële energie is enkel een bijproduct.</p>	Bovendien werd de zin, die de opslaginstallaties voor noodvoeding uitsluiten van de toepassing van het hele technisch reglement, momenteel opgenomen aan het eind van artikel 99, verplaatst naar Titel I Algemene Bepalingen (nieuwe § 4 van artikel 1). Deze nieuwe § 4 zal voorzien in de criteria ter bepaling van deze opslaginstallaties voor noodvoeding, in dezelfde geest als de criteria van artikel 3.2.b) van de RfG-verordening voor elektriciteitsproductie-eenheden geïnstalleerd om noodvoeding te leveren. Deze nieuwe § 4 zal ook wijzen (voor alle duidelijkheid) op het feit dat het technische reglement niet van toepassing is op deze noodgeneratoren.	Par ailleurs, la phrase exonérant les installations de stockage de secours de l'application de l'ensemble du règlement technique, actuellement reprise à la fin de l'article 99, est déplacée dans le Titre I généralités (nouveau § 4 de l'article 1 ^{er}). Ce nouveau § 4 fixera les critères identifiant ces installations de stockage de secours, dans le même esprit que les critères de l'article 3.2.b) du RfG pour les unités de production d'électricité installées en vue de fournir une alimentation de secours. Ce nouveau § 4 rappellera aussi (pour toute clarté) le fait que le règlement technique ne s'applique pas à ces unités de production d'électricité de secours.
Art. 100	BASF	<p><u>Opmerking</u> ivm figuur onder §2 : Graag verduidelijken met injectie naar het net en afname van het net. DeltaP/Prated staat met 2 aangegeven : dit kan toch niet voor een asynchrone opslag, technisch zou dit een dimensionering van 200 % betekenen, per faciliteit of maw economisch onzinnig</p> <p>“§ 5. ... Na de <u>aansluiting-netkoppeling</u> moet de asynchrone opslagfaciliteit in staat zijn om de maximaal toelaatbare snelheid van stijging van het actief vermogen tot 20% van Pmax per minuut te beperken en dit zowel in de modus van belasting als van ontlading. Ingeval van een <u>aansluiting-netkoppeling</u> na een storing op het net...”</p>	De reactie van toename of afname wordt gedefinieerd door ΔP variatie, de 200% reactie komt daarom overeen met een volledig omgekeerd van volledig laden naar volledig ontladen. De actieve vermogensgradiënt voor verbinding en opnieuw verbinden wordt uitgelijnd met de vereiste	La réaction d'augmentation ou de diminution est définie par la variation AP, la réaction à 200% correspond donc à un retour complet de la charge complète à la décharge complète. Le gradient de puissance active de connexion et de reconnexion est aligné sur l'exigence définie pour PGM.
	FEBEG	<p><u>Opmerking</u> ivm §2: Gelden de grenzen van 10% en 20% vermeld in § 5 ook in dit geval?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm figuur onder §2: Frequentie gebied is groter dan in de RfG code. Dit kan ongewenste meerkosten veroorzaken. Afstemming vereist: 52.5Hz is te hoog, zou veronderstellen dat specifieke apparatuur moet ontwikkeld worden.</p>	Opmerking ivm §2: prioriteit is LFSM antwoord	Rem §2: la priorité est pour la réponse LFSM
			<u>Opmerking</u> ivm figuur onder §2: Dit is in overeenstemming met de mogelijkheden om frequenties vast te houden zoals gespecificeerd in 13 (1) (a) ii, die zullen worden gedefinieerd met inachtneming van de beschikbare technische mogelijkheden.	<u>Rem</u> ivm figuur onder §2: Ceci est en accord avec les capacités de durée de tenue en fréquence prescrites au 13 (1) (a) ii qui seront définies en tenant compte des capacités techniques disponibles
				<u>Opmerking</u> ivm §2 “...texte revu

		<p><u>Opmerking</u> ivm §2 "...oplaadmodus..": of omgekeerd?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §5.: Lager staan andere eisen voor B,C en D (0.85 pu <>0.9 pu)</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §5. "...1° de frequentie moet tussen 49,9 en 50,1 Hz blijven...": Te beperkt bij een heropbouw van het net. Is dat de bedoeling?</p> <p>"§5...snelheid van stijging van het actief vermogen tot 20% van Pmax per minuut te beperken en dit zowel in de modus van belasting als van ontlading. Ingeval van een aansluiting na een storing op het net kan de maximale toelaatbare snelheid voor een stijging van het actief vermogen beperkt worden tot 10% van de Pmax per minuut en dit zowel in de modus van belasting als van ontlading...."</p> <p><u>Opmerking</u>: Hoe bekomt de faciliteit deze informatie? Refereren na Emergency state (niet normal/alarm)</p> <p><u>Opmerking</u>: General requirements speciëren dat deze regels slaan op het geheel van batterijen en niet op de individuele batterij. De algemene voorschriften (4.1.6) bepalen duidelijk dat de regels betreffende ramp rate slaan op het geheel van batterijen en niet op de individuele batterij. 'The active power gradient restriction is only applicable following the connection of the overall SPM system and not during normal operational mode. Note that the connection of a single non-stationary storage unit, as an electric vehicle (not the overall SPM), would not therefore require an active power gradient restriction on either charging or discharging modes'. . L'article 1</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §8: De state of charge dient altijd te worden bepaald rekening houdend met de technische kenmerken van de installatie.</p>	<p><u>Opmerking</u> ivm §2 "...: tekst aangepast</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §5.: Lager staan andere eisen voor B,C en D (0.85 pu <>0.9 pu): dit is in lijn met de 'klassieke' productie om rekening te houden met de lage spanningsniveaus</p> <p><u>Opmerking</u>: Hoe bekomt de faciliteit deze informatie? Refereren na Emergency state (niet normal/alarm): De opslag onderscheidt de toepasselijke oplopende schijfeenheden op basis van hun gebeurtenislogboek. Als er geen onderscheid kan worden gemaakt, moet de kleinste gradiënt worden gebruikt om aan beide te voldoen.</p> <p><u>Opmerking</u>: General requirements speciëren dat deze regels slaan op het geheel van batterijen en niet op de individuele batterij: Ja, we bevestigen dat dit niet van toepassing is op de aansluiting van een individueel elektrisch voertuig. Art 1 § 3 is aangepast.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §8: De state of charge dient altijd te worden bepaald rekening houdend met de technische kenmerken van de installatie: Aangepast in de definitie van SOC in de GR Opslag: " State of Charge (SOC): wanneer technisch beschikbaar, de maat van de hoeveelheid beschikbare capaciteit uitgedrukt in procentpunten (0% = leeg, 100% = volledig)</p>	<p><u>Opmerking</u> ivm §5.: Lager staan andere eisen voor B,C en D (0.85 pu <>0.9 pu): ceci est aligné avec la production 'classique' pour prendre en considération les niveaux de tension bas.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §5. "...1° de frequentie moet tussen 49,9 en 50,1 Hz blijven...": Te beperkt bij een heropbouw van het net. Is dat de bedoeling?: ceci est aligné avec la production 'classique'</p> <p><u>Opmerking</u>: Hoe bekomt de faciliteit deze informatie? Refereren na Emergency state (niet normal/alarm): Le stockage différencie la rampe applicable en fonction de leur journal des événements. Si aucune différenciation ne peut être faite, le plus petit gradient doit être utilisé afin de respecter les deux..</p> <p><u>Opmerking</u>: General requirements speciëren dat deze regels slaan op het geheel van batterijen en niet op de individuele batterij: Oui, nous confirmons que ceci n'est pas applicable à la connexion d'un véhicule électrique individuel. L'article 1 § 3 le précise.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §8: De state of charge dient altijd te worden bepaald rekening houdend met de technische kenmerken van de installatie: Adapted in the definition of SOC in the GR Storage:"State Of Charge (SOC): Whenever technically available, the measure of the amount of the available capacity expressed in percentage points (0% = empty; 100% = full) '</p>
	Febeliec	<p>« ...nouveaux parcs non-synchrones de stockage... » (track change op verschillende plaatsen in het artikel aangebracht)</p> <p><u>Opmerking</u> (§ 10.- § 12.) ivm "le gestionnaire du réseau de transport": Febeliec vraagt zich af of dit niet ruimer moet worden geformuleerd als elke netbeheerder die van dergelijke diensten gebruikt maakt, want ook andere netbeheerders dan de TNB zouden dergelijke ondersteunende diensten kunnen gebruiken</p> <p>Zelfde opmerking/voorgestelde TC in Art. 101-103</p>	<p>Sectie III.1.5.4 is expliciet van toepassing op deze nieuwe parken van asynchrone opslag (zie titel van de sectie). Het is niet nodig om het te vermelden in de tekst waarin de technische eisen worden beschreven. De tekst van artikel 1 § 3 is herzien om expliciet te verwijzen naar de nieuwe opslaginstallaties: de regels ervan vloeien immers niet voort uit Europese netwerkkodes.</p> <p>De verwijzing naar de ondersteunende diensten hoeft niet te worden uitgebreid aangezien het federaal technisch reglement uitsluitend betrekking heeft op dit punt (zie artikel 239). De elektriciteitswet bepaalt uitdrukkelijk dat de ondersteunende diensten vastgelegd worden door de TSO, in het kader van het federaal technisch reglement. Wat betreft andere marktdeelnemers die willen beschikken over ondersteunende diensten kan dit voor de DSO's worden gedaan via de technische reglementen distributie en voor de beheerders van CDS of de BRP's via contracten.</p>	<p>La section III.1.5.4 s'applique explicitement aux nouveaux parcs non-synchrones de stockage (voir titre de la section). Il n'est pas nécessaire de le mentionner dans l'ensemble du texte décrivant les exigences techniques. Le texte de l'article 1er § 3 est revu pour se référer explicitement aux nouvelles installations de stockage : leurs règles ne découlent en effet pas des codes de réseau européens.</p> <p>La référence aux services auxiliaires ne doit pas être étendue dès lors que le règlement technique fédéral vise exclusivement le niveau fédéral sur ce point (voir art. 239). La loi électricité précise explicitement que les services auxiliaires sont fixés par le TSO, dans le cadre du règlement technique fédéral. Si d'autres acteurs de marché souhaitent disposer de services auxiliaires, ceci peut être fait pour les DSOs dans les règlements techniques distribution et via, pour les gestionnaires de CDS ou des BRP, via des contrats.</p>
	Infrabel	"..zoals bepaald in artikel 13.4/13.6/13.7 van de Europese netwerkkode E&R..."	Het is nu in de tekst	Ceci apparait dans le texte.
Art. 101	FEBEG	<p><u>Opmerking</u> ivm 'weerstandvermogen': wat is dit?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm "...asymmetrische storigen...":_Worden niet bepaald in RfG</p>	<u>Opmerking</u> ivm 'weerstandvermogen': robuustheid	<p><u>Opmerking</u> ivm 'weerstandvermogen': robuustheid</p> <p><u>Opmerking</u> ivm "...asymmetrische storigen...":_This is covered in alignment with the PPM requirements</p>
Art. 102	BASF	<u>Opmerking</u> ivm diagrammen die Q-P profiel weergeven: Wat is belasting en wat is ontlading?	De ontlading wordt weerspiegeld door de negatieve waarde van het actieve vermogen	The discharge is reflected by negative active power value
	COGEN	" <u>Figuur</u> : U-Q/PD-profiel voor SPM van het type C & D: vereisten met betrekking tot het reactief vermogen voor verschillende spanningsniveaus vanaf 1pu (gestippeld voor nominale spanningen boven 300kV)." <u>Opmerking</u> : Waarom de dubbele waarden? Stippellijn is correct te plaatsen	Houd er rekening mee dat het toepasselijke spanningsbereik in overeenstemming is met de vereisten voor PPM	Please note that the applicable voltage range are in alignment with the PPM requirements
	FEBEG	<p><u>Opmerking</u>: Wat betekent "outer envelope" (in figuur)?</p> <p>Elke eigenaar van een asynchrone opslagfaciliteit van het type B, C en D informeert de transmissienetbeheerder tijdens de aansluitingsprocedure van deze eenheid over de totale capaciteit aan reactief vermogen van deze faciliteit, geeft er een demonstratie van en stelt het ter beschikking van de netbeheerder</p>	<p><u>Opmerking</u>: Wat betekent "outer envelope" (in figuur)?: in lijn met de eisen voor PPM.</p> <p><u>Opmerking</u>: Zoals voor veel andere vereisten, communiceert de eigenaar van niet-synchrone opslaglocaties van type B, C en D die zijn aangesloten op het transmissienetwerk, met de transmissiesysteembeheerder tijdens de De</p>	<p><u>Opmerking</u>: Wat betekent "outer envelope" (in figuur)?: aligné avec les exigences pour PPM.</p> <p><u>Opmerking</u>: Wat is de toegevoegde waarde van deze alinea?: comme pour de nombreuses autres exigences, le propriétaire de parc non-synchrone de stockage de types B, C et D raccordés au réseau de</p>

		<p>volgens de modaliteiten bepaald in het aansluitingscontract, het contract van ondersteunende diensten dat werd afgesloten tussen de aanbieder van deze ondersteunende dienst en de transmissienetbeheerder, zoals voorzien in artikel 250 van Titel VI van dit besluit, net als in ieder elk ander mogelijk contract afgesloten in het kader van de implementatie van het beschermingsplan in hoofdstuk VI.III van dit besluit.</p> <p><u>Opmerking:</u> Wat is de toegevoegde waarde van deze alinea?</p> <p><i>“modus van belasting”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Noodzakelijk om rekening te houden met technische kenmerken</p>	<p>verbindingsprocedure van deze niet-synchrone opslageenheid, type B, C en D, de totale reactieve vermogenscapaciteit van deze door de merken beschikbaar stellen volgens overeengekomen contractuele waarden, zo nodig tegen.</p> <p><i>“modus van belasting”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Noodzakelijk om rekening te houden met technische kenmerken: Converters zijn in staat om reactieve vermogens te bieden in beide operationele modi.</p>	<p>transport communiqué au gestionnaire du réseau de transport, pendant la procédure de raccordement de cette ce parc non-synchrone de stockage unité, types B, C et D, la capacité totale en puissance réactive de ce par cet la met à dispositiion selon les mdoalités contractueels à convenir, le cas échéant contre rémunération.</p> <p><i>“modus van belasting”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Noodzakelijk om rekening te houden met technische kenmerken: Les convertisseurs sont capables de fournir des capacités de puissance réactive dans les deux modes opérationnels.</p>
Art. 107 §7	FEPEG	<p><i>“...gedurende de aansluitingsprocedure van het systeem...”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Wat wordt bedoeld met ‘aansluitingsprocedure van het systeem’?</p>	<p>De verwijzing naar de aansluitingsprocedure is identiek bij de volledige titel III van het technisch reglement. De tekst van artikel 107 §7 is aangepast om identiek te zijn aan de andere artikelen.</p> <p>Het is niet nodig om te verwijzen naar “systeem” omdat dit voor verwarring zorgt.</p>	<p>La référence à la procédure de raccordement est identique dans l’ensemble du titre III du règlement technique. Le texte de cet article 107 § 7 est adapté pour être identique aux autres articles.</p> <p>Il n’y a pas lieu de faire une référence au « système » qui crée de la confusion.</p>
	Febeliec	<p><u>Opmerking</u> ivm “le gestionnaire du réseau de transport”: In theorie moeten alle betrokken netbeheerders hier vermeld staan, waar dergelijk systeem zou worden aangesloten (hoewel in de praktijk dit vermoedelijk enkel bij Elia zal gebeuren). (zelfde opmerking bij Art. 109 §2).</p>	<p>Geen verandering in de tekst noodzakelijk</p>	<p>Pas de changement nécessaire au texte</p>
Art. 109	Febeliec	<p>§2 « ...le contrat de service auxiliaire conclu entre le fournisseur de ce service auxiliaire et le gestionnaire du réseau de transport... »</p> <p><u>Opmerking :</u> In theorie moeten alle betrokken netbeheerders hier vermeld staan, waar dergelijk systeem zou worden aangesloten (hoewel in de praktijk dit vermoedelijk enkel bij Elia zal gebeuren).</p>	<p>Geen verandering in de tekst noodzakelijk</p>	<p>Pas de changement nécessaire au texte</p>
Art. 113	COGEN	<p>« § 2. Indien de netbeheerder een behoefte vaststelt voor het net en aantoot...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Wie oordeelt hierover? Analoog in de rest van de tekst</p>	<p>Dit wordt beoordeeld door de transmissienetbeheerder, op grond van zijn verantwoordelijkheden en taken; Zie artikel 8 §1 2° E-wet “zorgen voor een zeker, betrouwbaar en efficiënt elektriciteitsnet en er in dit verband op toe zien dat de nodige ondersteunende diensten beschikbaar zijn en geïmplementeerd worden...”</p>	<p>Ceci est évalué par le gestionnaire de réseau de transport sur la base de ses responsabilités et tâches ; Voir l'article 8, §1, 2° loi électricité « garantir un réseau électrique sûr, fiable et efficace et, dans ce contexte, veiller à la disponibilité et à la mise en œuvre de tous les services auxiliaires nécessaires, ... »</p>
	FEPEG	<p><i>“§ 2. Indien de netbeheerder een behoefte vaststelt voor het net en aantoot dat deze behoefte...”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> verantwoording tegenover wie? Commissie?</p> <p><i>« §3. ...ter beschikking stellen aan de transmissienetbeheerder,...”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Gratis of tegen vergoeding? Waar worden de modaliteiten van deze bijkomende terbeschikkingstelling geregeld?</p> <p><i>“...Deze terbeschikkingstelling kan niet geweigerd worden tenzij deze voldoende verantwoord kan worden door technische redenen...”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> De netgebruiker moet de mogelijkheid hebben om zich te beroepen of andere dan technische grondige redenen</p>	<p>De tekst werd aangepast, om een –afdoende gemotiveerde - weigering om technische én economische redenen mogelijke te maken</p>	<p>Le texte du § 3 a été adapté. Pour rendre possible un refus – dument motivé – pour des raisons technico-économqie</p>
	Febeliec	<p><i>“§3...Cette mise à disposition se fait selon les modalités fixées dans le contrat de raccordement ou tout autre contrat conclu entre le fournisseur de ce service auxiliaire et le gestionnaire du réseau de transport relative à ces capacités. »</i></p> <p><u>Opmerking :</u> Voor Febeliec moeten de modaliteiten hiervoor worden goedgekeurd door de regulator of competente autoriteit. (zelfde opmerking art. 114 §3, 127 §3).</p>	<p>Zie artikel 3 van het ontwerp technisch reglement, dat deze contracten afhankelijk stelt van de goedkeuring door de CREG.</p> <p>Le modèle de contrat de raccordement est approuvé par le régulateur ; il en ira de même à l’avenir pour les contrats de fourniture des services auxiliaires.</p>	<p>Voir article 3 du projet de règlement technique, qui conditionne ces contrats à l’approbation de la CREG.</p> <p>Le modèle de contrat de raccordement est approuvé par le régulateur ; il en ira de même à l’avenir pour les contrats de fourniture des services auxiliaires.</p>
Onderafdeling III.I.5.6.2	FEPEG	<p><i>“Technische voorschriften voor offshore-power park modules waarvan het (de) aansluitingspunt(en) niet op zee liggen”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Dus ligt de aansluiting op land, met andere woorden normale aansluiten. Waarom dit artikel?</p>	<p>Het is een categorie, geïseerd door de RFG. Derhalve, mocht deze situatie zich in de toekomst nogmaals voordoen (wat, gelet op de plannen van de regering mbt. offshore windmolenparken op zee, op middellange termijn, eerder onwaarschijnlijk is), zijn deze regels nuttig.</p>	<p>Il s’agit d’une catégorie visée par le RFG. Par conséquent, si cette situation se reproduisait à l’avenir (ce qui est peu probable, compte tenu des plans du Gouvernement pour les parcs éoliens offshore, à moyen terme), ces règles seraient utiles.</p>
Art. 114	BOP	<p><i>“de mogelijkheden van deze laatste communiceren, demonstreren en ter beschikking stellen aan de transmissienetbeheerder, zelfs als deze mogelijkheden groter zijn dan de toepasselijke wettelijke vereisten.”</i></p> <p><u>Opmerking: L&L:</u> Deze bepaling is o.i. niet duidelijk (en daardoor zeer breed) geformuleerd: Wij raden aan dat hierin gespecificeerd wordt welke “mogelijkheden” de eigenaar van een bestaande offshore power park module effectief dient te communiceren, zodat hierover geen discussie kan bestaan.</p>	<p>In plaats van mogelijkheden had er capaciteiten moeten staan. Het betreft de capaciteiten mbt. kenmerken van elektriciteit (reactief, frequentie, spanning, ...), waarvoor aan de nieuwe PGMs eisen worden opgelegd.</p>	<p>Au lieu de ‘mogelijkheden’ il aurait dû être mis ‘capacités’. Il s’agit de capacités en matière de réactif, fréquence, tension, ..., (pour lesquelles des exigences sont imposées aux nouveaux PGM).</p>

		O.b.v. de Europese netcode RfG lijkt het te gaan om de mogelijkheid om "blindvermogen" ("reactive power capability"), "snelle foutstroom" ("fast fault current") en/of bepaalde ondersteunende diensten te leveren.		
	FEBEG	"§1. Overeenkomstig artikel 23.1 van de Europese netcode RfG,..." <u>Opmerking:</u> Inconsistentie: Dit artikel geldt voor offshore geconnecteerde windparken.	Artikel 23.1 zegt ook dat onshore aangesloten offshore windparken worden beschouwd als onshore PPM.	L'article 23.1 stipule également que les parcs éoliens offshore raccordés sont considérés comme des PPM onshore.
Art. 118	BOP	"...de meetgegevens van de wind op de gondelhoogte van ten minste twee turbines, afgesproken tussen de transmissienetgebruiker en de eigenaar, de windrichting, de productie met de coördinaten met betrekking tot elke turbine en de mogelijke onbeschikbaarheden van elke turbine, meedelen en ter beschikking stellen..." <u>Opmerking: L&L:</u> Deze bepaling is o.i. onvoldoende duidelijk geformuleerd, aangezien deze niet de frequentie bepaalt waarmee de eigenaar deze meetgegevens aan de transmissienetbeheerder dient mee te delen en ter beschikking te stellen. Dient de eigenaar continue windsnelheden te meten en ten allen tijde toegang te verlenen tot deze meetgegevens (zoals het geval is voor de meetgegevens m.b.t. elektriciteit, zie hieronder) of dient de netbeheerder op regelmatige basis (wekelijks, maandelijks, ...) een overzicht te bezorgen?	Deze informatie moet worden meegedeeld volgens de modaliteiten beschreven in het aansluitingscontract. Het artikel wordt in die zin vervolledigd. In de praktijk zal dit waarschijnlijk minstens elke 15 minuten in real time gebeuren.	Cette information doit être communiquée selon les modalités décrites dans le contrat de raccordement. L'article sera modifié en ce sens. En pratique, cela se fera probablement en temps réel et au moins toutes les 15 minutes.
	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Is dit real-time?	Zie behandeling opmerking BOP	Voir traitement de la remarque de BOP
Art. 121	FEBEG	"ter beschikking stellen" <u>Opmerking:</u> Gratis of tegen vergoeding? Waar worden de modaliteiten van deze terbeschikkingstelling geregeld? "Deze terbeschikkingstelling mag alleen om grondig gemotiveerde technische redenen worden geweigerd." <u>Opmerking:</u> De netgebruiker moet de mogelijkheid hebben om zich te beroepen op andere dan technische grondige redenen. <u>Opmerking:</u> Dit is ook de intentie van de RfG code: Art. 13.1.a.iii: <i>the power-generating facility owner shall not unreasonably withhold consent to apply wider frequency ranges or longer minimum times for operation, taking account of their economic and technical feasibility</i> ; en in Art. 16.2.b: <i>If wider voltage ranges or longer minimum times for operation are economically and technically feasible, the power-generating facility owner shall not unreasonably withhold an agreement</i>	Dit zal moeten worden vastgelegd in modaliteiten en voorwaarden of contracten voor deze terbeschikkingstelling zoals goedgekeurd door de regulator. de kritiek mbt de gemotiveerde technische redenen kan worden gevolgd, waar de redenen van technische en economische aard moeten zijn. De tekst kan in dien zin aangepast worden.	Ceci devra être fixée dans les modalités et conditions ou les contrats de mise à disposition approuvées par le régulateur. La critique à l'égard des raisons techniques motivées a été suivies, en ce que les raisons doivent être de nature technique et économique. Le texte a été adapté en ce sens.
Art. 126	FEBEG	"...De parameters van deze functionaliteit en de activering ervan moeten worden overeengekomen tussen de transmissienetbeheerder en de netgebruiker tijdens het aanvraagproces voor aansluiting voor een specifieke locatie, en moeten worden vastgelegd in het aansluitingscontract."	Er wordt niet aangegeven waarom de preciseringen moeten worden verwijderd.	Il n'y a aucune indication quant à la raison de la suppression des précisions.
Onderafdeling III.1.5.6.3	FEBEG	"...zich op zee bevinden" <u>Opmerking:</u> Er worden geen nieuwe eisen vermeld voor aansluitpunten op zee. Waarom deze artikels (tot en met Art.138) <u>Opmerkingen</u> hierboven zijn eveneens van toepassing.	Artikelen 128 en 129 verschillen tov. de eisen voor offshore PPM met onshore aansluiting.	Les articles 128 et 129 sont différents des exigences pour les PPM en mer avec un raccordement onshore.
Art. 127	BOP	"§3. ...de mogelijkheden van deze laatste communiceren, demonstreren en ter beschikking stellen aan de transmissienetbeheerder, zelfs als deze mogelijkheden groter zijn dan de toepasselijke wettelijke vereisten..." <u>Opmerking: L&L:</u> Deze bepaling is o.i. niet duidelijk (en daardoor zeer breed) geformuleerd: Wij raden aan dat hierin gespecificeerd wordt welke "mogelijkheden" de eigenaar van een bestaande offshore power park module effectief dient te communiceren, zodat hierover geen discussie kan bestaan. O.b.v. de Europese netcode RfG lijkt het te gaan om de mogelijkheid om "blindvermogen" ("reactive power capability"), "snelle foutstroom" ("fast fault current") en/of bepaalde ondersteunende diensten te leveren.	Zie behandeling opmerkingen BOP mbt art 114.	Cf. traitement des remarques BOP relatifs à l'art 114.
Art. 128	FEBEG	"...van minder dan 300 kV..." <u>Opmerking:</u> Opgepast : dit geldt dat ook voor elke aansluiting op 66 kV waarvoor materiaal 72.5 kV gebruikt wordt. Dit voldoet niet aan 1.15 pu waarbij 1 pu = 66 kV. Dit wordt beschouwd als een fout in de RfG code waarvoor Europees een	Elia moet uitvoering geven aan deze norm door eisen voor te stellen, conform de RfG. Anderzijds, doch zonder hier vooruit te willen lopen, vestigt Elia de aandacht op het bestaan van de derogatieprocedure.	Elia doit donner exécution à la normes en proposant des exigences conformément au RFG. D'autre part, mais sans préjuger, Elia attire l'attention sur l'existence de la procédure de dérogation.

		aanpassing reeds gevraagd werd, nl de invoering van een ondergrens van 110 kV.		
Art. 139	COGEN	« voorrang aan de aanvragen voor een oriëntatiestudie die betrekking hebben op productie-eenheden die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling van de types A en B.” <u>Opmerking:</u> waarom enkel A en B?	De verwijzing enkel naar types A en B is bedoeld om de rijkwijdte van de huidige prioriteit voor hernieuwbare energiebronnen niet te wijzigen. Deze is in het huidige technisch reglement beperkt tot eenheden van -25 MW. Het doel is om de tekst van het huidige technisch reglement in lijn te brengen met het principe van ‘ABCD-categorieën’. Dit is des te meer het geval omdat de recente debatten op Europees niveau erop gericht zijn deze prioriteit voor hernieuwbare energiebronnen weg te nemen in plaats van te verruimen.	La référence aux seuls types A et B a pour objectif de ne pas changer l’étendue de la priorité actuelle au RES, qui est limitée aux unités de -25 MW dans le règlement technique actuel. L’objectif est d’aligner le texte du règlement technique actuel avec la notion de « catégories ABCD ». Ceci est d’autant plus le cas que les récents débats au niveau européen vont dans le sens de supprimer cette priorité au RES plutôt que de l’élargir.
	FEBEG	‘1° een nieuwe aansluiting’ <u>Opmerking:</u> Zo geschreven geldt dit ook voor een aansluiting LS. “rekening houdende met de noodzakelijke bevoorradingszekerheid” <u>Opmerking:</u> In het huidige FTR staat ‘rekening houdend met de continuïteit van de voorziening’ wat ruimer lijkt te zijn dan de ‘noodzakelijke bevoorradingszekerheid’. Waarom werd dit veranderd? “types en A en B” <u>Opmerking:</u> Waarom enkel A en B?	Vanzelfsprekend beoogt dit artikel enkel de aansluitingen op het transmissienet. Dit is gepreciseerd in de tekst. Wat betreft de tekst “rekening houdende met de noodzakelijke bevoorradingszekerheid” is de FR versie niet veranderd. De NL tekst zal opnieuw in lijn worden gebracht met de huidige tekst. Types A en B : zie antwoord Cogen	Il va de soi que cet article vise uniquement les raccordements au réseau de transport. Ceci est précisé dans le texte. S’agissant du texte “rekening houdende met de noodzakelijke bevoorradingszekerheid”, la version en FR n’a pas évolué. Le texte en NL sera à nouveau aligné sur le texte actuel. Types A en B : Voir réponse Cogen
Art. 144 §1	COGEN	“...3° de harmonieuze ontwikkeling van het transmissienet;” <u>Opmerking:</u> Dit zou duidelijker beschreven moeten worden	Punt 3° is verduidelijkt en verwijst naar het ontwikkelingsplan bedoeld in artikel 28. . Het vroegere punt 7° is in de tekst opgenomen en is uitgeklaard. Punt 8 wordt hernomen in artikel 160	Ce point 3° est clarifié, et fait référence au plan de développement visé à l’art 28. Le point 7° ancien est repris dans le texte et est clarifié. Le point 8° est récupéré de l’article 160.
	FEBEG	“3° de harmonieuze ontwikkeling van het transmissienet;” <u>Opmerking:</u> Dit is een vaag criterium. Dus, aanvragen kunnen worden geweigerd wanneer ze een harmonieuze ontwikkeling van het net in de weg staan? In artikel 160 wordt hieraan ook toegevoegd dat dit op niet-discriminerende wijze moet gebeuren.		
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> 7° is weggefallen: een bewuste keuze?		
Art. 144 §3.	FEBEG	“na afloop van het onderzoek van de aanvraag voor een oriëntatiestudie.” <u>Opmerking:</u> Wanneer is dit (wanneer het onderzoek wordt overgemaakt, na aflopen van de termijn, ...)? Gelieve te preciseren.	De procedure voor de uitvoering van de oriëntatiestudie is voorzien in artikels 147 en volgende.	La procédure de réalisation de l’étude d’orientation est prévue à aux articles 147 et suivants.
Art. 144 §4.	COGEN	<u>Opmerking:</u> Flexibele toegang zou een duidelijk kader moeten krijgen zoals dat momenteel onderzocht wordt door de VREG. Enkel het begrip integreren leidt tot toepassing zonder veel voorwaarden. Wanneer een installatie buiten bepaalde criteria valt moet ook de congestiemarkt als oplossing gezien kunnen worden? <u>Algemene opmerking</u> ivm ‘flexibele toegang’: een constructief is lopende op Vlaams niveau over dit onderwerp. Dat debat wordt ondersteund door een objectieve studie en beoogt een duidelijk en niet-discriminatoire kader. COGEN is van mening dat een dergelijk debat ook op federaal niveau moet plaatsvinden alvorens hierover aanpassingen te doen in FTR.	Het technisch reglement moet geen (tijdelijke/permanente) keuzes definiëren – de keuze wordt gemaakt door de autoriteiten. Dit regime van flexibele toegang laat de transmissienetbeheerder toe om in bepaalde situaties met lokale of structurele congestie samen met de bevoegde netbeheerder het maximale vermogen dat kan worden geproduceerd door een elektriciteitsproductie-eenheid te beperken in functie van de toepasselijke wetgeving.	Ce n’est pas au règlement technique de définir les choix (temporaire/durable), mais un choix fait par les autorités publiques (d’où le lien avec la législation applicable dans la nouvelle définition). Ce régime d’accès flexible permet au gestionnaire du réseau de transport, en concertation avec le gestionnaire de réseau compétent, de limiter, en fonction de la législation applicable, dans certaines situations de congestion localisée ou structurelle, la puissance maximale pouvant être produite par l’unité de production d’électricité.
	FEBEG	<u>Opmerking:</u> geen consensus van netgebruikers		
Art. 148	Infrabel	De technische gegevens in de oriëntatiestudie hebben ten minste betrekking op de volgende elementen: 1° een schema van één of meerdere de-voorgenomen aansluitingsmogelijkheden of aanpassing van een bestaande aansluiting;	Het risico bestaat dat het voorstel teveel verschillende scenario’s omvat die moeten worden bestudeerd in het kader van een enkele oriëntatiestudie. Bovendien is het niet aan de aanvrager van de aansluiting om vooraf een schema van de aansluitingsmogelijkheden op te stellen, aangezien het net deze oriëntatiestudie is die deze mogelijkheden moet identificeren in haar analyse.	La proposition risque d’entraîner trop de scénarios différents à étudier dans le cadre d’une étude d’orientation unique. De plus, ce n’est pas au demandeur de raccordement à faire un schéma préalable des possibilités de raccordement, puisque c’est justement le travail d’analyse de cette étude d’orientation d’identifier ces possibilités.
Hoofdstuk III.II.2	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Dit hoofdstuk zou beter herschreven kunnen worden. Een groot stuk handelt over de detailstudie. Veel detailstudies handelen echter niet over nieuwe aansluitingen maar bijvoorbeeld over het aanpassen van het vermogen of de installatie van een meter. Op dit ogenblik is er geen verschil tussen wat Elia hier de aanvraag tot aansluiting noemt en de aanvraag voor detailstudie. Beiden vallen samen. Is het de bedoeling om dit op te splitsen ?	Dit stuk beschrijft alle stappen van de procedure voor het aanvragen van een verbinding. Deze behelst twee hoofdstappen: een aansluitingsaanvraag in de strikte zin, die de procedure voor de detailstudie in gang zet voor deze aansluitingsaanvraag (art. 160 e.v.). De detailstudie is de concretisering van het akkoord over de technische oplossing tussen de aanvrager van de verbinding en Elia (art. 162). Het door Infrabel beoogde voorstel werd overwogen maar bracht zoveel redactieproblemen met zich mee dat het achterwege werd gelaten.	Cette section décrit l’ensemble des étapes de la procédure de demande d’un raccordement se déroule en 2 étapes principales : une demande de raccordement proprement dite, qui initie la procédure d’étude détaillée de cette demande de raccordement (art. 160 et s.). L’étude de détail est la matérialisation de l’accord sur la solution technique entre le demandeur de raccordement et Elia (art. 162). La proposition envisagée par Infrabel a été envisagée mais présentait des difficultés rédactionnelles telles qu’elle a été abandonnée.
Afdeling III.II.2.1	Infrabel	Indiening van de aansluitingsaanvraag studieaanvraag .		
Art. 151. § 1.	FEBEG	“...of die een impact zouden hebben op de technische capaciteiten van die uitrustingen;”	Deze toevoeging is het resultaat van de invoering van de Europese verbindingscodes (zie art. 40.2 van het FTR), die inhouden dat elke geplande	Cet ajout provient de l’implémentation des codes européens de raccordement (voir art 40.2 du RfG) qui prévoit la notification de toute

		<u>Opmerking:</u> Dit is vaag, vooral de notie ‘technische capaciteiten’.	verandering wordt gemeld omdat deze invloed zou kunnen hebben op de conformiteit met de toepasselijke technische vereisten van de NC.	modification prévue lorsqu’elle pourrait affecter sa conformité avec les exigences techniques applicables en vertu du NC.
	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Zoals het nu geschreven is, dient er voor bijkomende installaties die geen invloed hebben op het net, geen aanvraag meer te worden ingediend. Ik neem aan dat dit ook voor productieinstallaties type A geldt. <u>Opmerking:</u> puntje 4° kan beter als afzonderlijk puntje vermeld in plaats van hierin de opsomming. Toe te voegen: 5° een wijziging van het ter beschikking gesteld vermogen.	Artikel 151 § 1 is in het FR duidelijk: enkel punt 3° beoogt wijzigingen die een invloed hebben op het transmissienet. Er moet dus een aansluitingsaanvraag worden ingediend indien installaties worden aangepast die geen invloed hebben op het transmissienet (zoals type A) op grond van punten 1°, 2° of 4°. De aanpassing van het ter beschikking gesteld vermogen werd toegevoegd aan de gevallen waarin een aansluitingsstudie wordt aangevraagd.	L’article 151 § 1 ^{er} en FR est clair : seul le point 3° vise des modifications qui ont une influence sur le réseau de transport. Donc il faut introduire une demande de raccordement en cas de modification aux installations qui n’ont pas d’influence sur le réseau de transport (comme les types A) sur base des points 1°, 2° ou 4°. La modification de la puissance mise à disposition est ajoutée aux cas de demande d’étude de raccordement.
Art. 151 §2	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Waarom wordt hier de referentie naar ‘rekening houdend met de continuïteit van de voorziening’ (huidige FTR) of ‘rekening houdend met de bevoorradingszekerheid’ (nieuwe FTR) niet opgenomen? Aligner met voorgaande artikels.	OK	OK
Art. 152	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm 2°: Welk type vermogen (actief/reactief/schijnbaar/...)	OK, fragment herformuleerd	OK, passage reformulé
	Infrabel	« ...4° een document dat staft dat de kandidaat-transmissienetgebruiker beschikt of zal beschikken, in eigendom of in gebruik, over alle rechten met betrekking tot het beheer, het gebruik, het versterken en de overdracht van de geplande aansluitingsinstallaties;” <u>Opmerking:</u> Dit wordt bepaald in het aansluitingscontract. Kan dus hier geschrapt worden.	Het geniet de voorkeur om aan het begin van de procedure over deze informatie te beschikken, zelfs als dit punt effectief is opgenomen in het aansluitingscontract.	Il est préférable de disposer de cette information au début de la procédure, même si ce point est effectivement repris dans le contrat de raccordement.
	Infrabel	Simplification à l’article 151, 1° en cas de contrat de raccordement existant	OK	OK
Art. 151-156	Infrabel	Multiples propositions d’amélioration du texte	De verbeteringsvoorstellen voor de tekst werden in de mate van het mogelijke hernomen in het technische reglement.	Dans la mesure du possible, les propositions d’amélioration du texte ont été reprises dans le règlement technique.
Art. 155	FEBEG	Voorgestelde track change: “Als de aanvraag tot aansluiting voor een verbruiksinstallatie volledig is...” <u>Opmerking:</u> Voorstel van FTR ‘reserveren van capaciteit’; in het huidige FTR ‘toekennen van een capaciteitsreservatie’. Is er een verschil? Het toekennen van een reservatie aan een bepaalde netgebruiker lijkt meer zekerheid in te houden.	Het is nodig om een verschil te maken tussen het toepassingsgebied van art 155 en dat van artikel 156, dat het geval regelt van de aansluitingsaanvraag van een elektriciteitsproductie-eenheid van het type B, C of D, een HVDC-systeem, asynchrone opslag of een op gelijkstroom aangesloten power park module. De toekenning van capaciteit gebeurt bij het sluiten van het aansluitingscontract (zie art. 168 § 2) en niet op het moment van de aansluitingsaanvraag.	Il y a lieu de distinguer le champ d’application de l’art 155 avec celui de l’article 156 règle les cas de demande de raccordement d’une unité de production d’électricité de type B, C ou D, d’un système HVDC, d’un parc non-synchrone de stockage ou d’un parc non synchrone de générateurs raccordés en courant continu. L’attribution de la capacité se fait à la conclusion du contrat de raccordement (voir art. 168 § 2) et non pas au moment de la demande de raccordement.
Art. 157	FEBEG	“...die het voorwerp van een contract zijn...” <u>Opmerking:</u> welk contract?	Artikel 157 werd op dit punt verduidelijkt (aansluitingscontract)	L’article 157 est clarifié sur ce point (contrat de raccordement).
	Febeliec	<u>Algemene opmerking</u> ivm ‘gedeelde aansluiting’: Een gedeelde aansluiting regelt de verhouding tussen drie partijen. Het lijkt dan logisch dat er een contract tussen de drie partijen moet gesloten worden waarin de rechten en plichten van elke partij zijn bepaald. Tevens moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen een aansluitingsinstallatie en een netinstallatie.	OK, artikels 157 en 158 werden aangevuld met de grote lijnen van het te sluiten contract tussen de transmissienetgebruikers en de transmissienetbeheerder, die de rechten en plichten van de partijen vastleggen met betrekking tot het delen van de aansluitingsinstallaties.	OK, les articles 157 et 158 sont complétés avec les grandes lignes de l’accord à conclure entre les utilisateurs du réseau de transport et le gestionnaire du réseau de transport, qui fixant les droits et obligations des parties à propos du partage des installations de raccordement.
	Infrabel	Toe te voegen: In het geval van een gedeelde aansluiting dient er een tripartite overeenkomst te worden opgesteld tussen de transmissienetbeheerder, de transmissienetgebruiker die de aansluitingsinstallatie reeds gebruikt en de transmissienetgebruiker die van de bestaande installatie wenst gebruik te maken. In deze overeenkomst dient duidelijk gestipuleerd te worden wie eigenaar is van de aansluitingsinstallatie en wie instaat voor het onderhoud. De overeenkomst dient tevens te voorzien hoe en onder welke voorwaarden er een einde aan kan worden gesteld. Elementen die deel uitmaken van een distributienet, een gesloten industrieel net, en gesloten distributienet of het tractienet spoor kunnen niet beschouwd worden als een aansluitingsinstallatie.	Er wordt in de definitie van ‘aansluitingsinstallatie’ een onderscheid gemaakt tussen aansluitingsinstallaties en het net, maar dat wil niet zeggen dat er geen gedeelde aansluiting tussen een ‘gewone transmissienetgebruiker’ en een CDS kan zijn.	On distingue entre installations de raccordement et réseau dans la définition de ‘aansluitingsinstallatie’, mais cela ne veut pas encore dire qu’il ne peut y avoir raccordement partagé entre un « simple utilisateur du réseau de transport » et un CDS.
Afdeling III.II.2.3.	Infrabel	“Onderzoek van de aanvraag tot aansluitingsstudie detailstudie – Identificatie van de minieme aard van een wijziging.”	De term “detailstudie” is minder algemeen dan aansluitingsaanvraag. De detailstudie komt later in het proces door dan de aansluitingsaanvraag (zie art. 162 §3)	Le terme « étude de détail » est moins général que demande de raccordement. L’étude de détail survient plus tard dans le processus que la demande de raccordement (voir art 162 § 3).
Art. 160-161	Infrabel	Multiples propositions d’amélioration du texte	De verbeteringsvoorstellen voor de tekst werden in de mate van het mogelijke hernomen in het technische reglement.	Dans la mesure du possible, les propositions d’amélioration du texte ont été reprises dans le règlement technique.
Art. 160 §1.	FEBEG	« voldoende karakter » <u>Opmerking:</u> Schrappen: te onduidelijk. Geeft te veel vrijheid aan de	OK om terug te gaan naar de tekst van het huidige technisch reglement voor dit punt aan het begin van § 1.	OK pour revenir au texte actuel du règlement technique sur ce point au début du § 1.

		netbeheerder. <u>Opmerking</u> ivm 8°: hier staat 'continuïteit, op andere plaatsen vervangen door 'bevoorradingszekerheid'. Quid? <u>Opmerking</u> : Bij voorkeur dezelfde formulering als in artikel 144. Zie ook opmerkingen daar.	OK om het woord 'bevoorradingszekerheid' te gebuiken dat in de huidige tekst van het technisch reglement staat. OK om terug te gaan naar de huidige tekst van het technisch reglement en de verwijzing naar het redelijk karakter van de uitvoeringstermijnen voor de gevraagde aansluiting.	Ok pour utiliser le mot 'bevoorradingszekerheid' qui est dans le texte actuel du règlement technique. OK pour revenir au texte actuel du règlement technique et supprimer la référence au caractère raisonnable des délais de réalisation du raccordement demandé.
	Febeliec	"Art. 160. § 1er. Le gestionnaire du réseau de transport examine le caractère complet de la demande de raccordement, de manière non discriminatoire et en évalue le caractère satisfaisant, eu égard notamment : ... 3° au caractère raisonnable des délais de réalisation du raccordement demandé; ... » <u>Opmerking</u> : dit is onaanvaardbaar voor Febeliec !	Omdat de lijst van onderzoekscriteria voor een oriëntatiestudie (art 144) en een aansluitingsstudie (art 160) bijna identiek zijn, met uitzondering van enkele punten, wordt er voorgesteld om de lijst slechts een keer op te stellen en hiernaar te verwijzen voor de tweede soort studie. Artikel 160 zal dus verwijzen naar de lijst van artikel 144.	Etant donné que la liste des critères d'examen pour une étude d'orientation (art 144) et une étude de raccordement (art 160) sont quasi identiques, à l'exception de certains points, il est proposé de dresser une seule fois cette liste et de s'y référer pour la seconde sorte d'étude. L'article 160 fera donc référence à la liste de l'article 144.
	Infrabel	"Art. 160. § 1. De transmissienetbeheerder onderzoekt de volledigheid van de aanvraag tot aansluiting-detailstudie op niet discriminerende wijze en beoordeelt het voldoende karakter ervan, onder meer in het licht van : ... 3° de redelijke aard van de uitvoeringstermijnen voor de aansluitingsaanvraag;... "	In dit stadium betreft het nog niet de detailstudie: deze komt iets later in het proces aan bod (zie art 162 § 3). Wat betreft punt 3°, zie het antwoord hierboven.	A ce stade, on n'est pas encore au niveau d'une étude de détail : celle-ci survient un peu plus tard dans le processus (voir art 162 § 3). Concernant le point 3°, voir réponse ci-dessus.
Art. 160 §2	FEBEG	"...om een geringe wijziging..." <u>Opmerking</u> : Verwijzing gewenst naar art. 74 §2 of naar art. 163-165. Zie ook §3, waar geringe wijziging beschreven wordt.	De referentie naar artikel 74 § 2 is niet relevant want deze beoogt de grondige modernisering en niet de geringe wijziging. Hetzelfde geldt voor artikels 163-165. Het is niet nodig om te preciseren waarin het geringe karakter van een wijziging bestaat: dit wordt voor elke aanvraag apart bestudeerd. Bovendien wordt de commissie op de hoogte gebracht van de beslissing van de transmissienetbeheerder over dit punt en kan ze dit betwisten indien nodig.	La référence à l'article 74 § 2 n'est pas pertinente car cela vise la modernisation substantielle et pas la modification mineure. Il en va de même pour les articles 163-165. Il n'y a pas lieu de préciser en quoi consiste exactement le caractère mineur d'une modification : ceci est un examen au cas par cas de la demande. En outre, la commission est informée de la décision du gestionnaire du réseau de transport sur ce point et peut la contester au besoin.
Art. 160 §3	Febeliec	<u>Opmerking</u> : Febeliec zou de volgorde van §2 en §3 omwisselen	§§ 2 en 3 Omwisselen zou verwarring veroorzaken in de tekst aangezien men in de eerste plaats onderzoekt of het een geringe aanpassing betreft (§ 2) en vervolgens, indien dit niet het geval is, de volledige procedure in gang zet (§ 3).	Inverser les §§ 2 et 3 va créer de la confusion dans le texte, puisque, en 1er lieu, on examine si on est dans une situation de modification mineure (§ 2) et ensuite, si ce n'est pas le cas, on lance la procédure complète (§ 3).
	Infrabel	"...In dit geval bestelt de aansluitingsaanvrager de uitvoering van de detailstudie, met inbegrip van – in voorkomend geval – het luik modernisering van deze studie zoals bedoeld in artikel 163, en neemt hij de kosten daarvan voor zijn rekening..." <u>Opmerking</u> : Op dit ogenblik is er geen verschil tussen wat Elia hier de aanvraag tot aansluiting noemt en de aanvraag voor detailstudie. Beiden vallen samen. Is het de bedoeling om dit op te splijten?	In dit stadium is er nog geen sprake van een detailstudie; deze gebeurt pas later in het proces (zie art 162 § 3).	A ce stade, on n'est pas encore au niveau d'une étude de détail : celle-ci survient un peu plus tard dans le processus (voir art 162 § 3).
Ex- Art. 102-104	Febeliec	Febeliec merkt op dat de voormalige Sectie III (cession de capacité, art 102-104) weggefallen is. Is dit een bewuste keuze van Elia?	Sectie III (overdracht van capaciteit, artikelen 102-104) is daadwerkelijk geschrapt en vervangen door sectie III.II.2.2 "gedeelde aansluiting".	La Section III (cession de capacité, art 102-104) a effectivement été supprimée ; le texte de cette ancienne section a été remplacé par le contenu de la nouvelle section III.II.2.2 « raccordement partagé ».
Section III.II.2.4	Febeliec	« Phase technique – Etude détaillée de la demande de raccordement. » <u>Opmerking</u> : Febeliec verwijst bij deze sectie expliciet naar haar algemene opmerkingen! Bepaalde delen van deze sectie zijn voor Febeliec onaanvaardbaar vermits zij niet in lijn zijn met de overeengekomen consensus.	De tekst van deze Sectie die betrekking heeft op ingrijpende modernisering, werd verduidelijkt, waarbij de tijdens de WGBG overeengekomen benadering werd overgenomen	Le texte de cette Section portant sur la modernisation substantielle a été clarifié, en reprenant l'approche convenue en WGBG
Art. 162-165	Infrabel	multiples propositions d'amélioration du texte	De verbeteringsvoorstellen voor de tekst werden in de mate van het mogelijke hernomen in het technische reglement.	Dans la mesure du possible, les propositions d'amélioration du texte ont été reprises dans le règlement technique.
Art. 162	COGEN	"Zodra de aansluitingsvoorwaarden evolueren ten opzichte van de voorwaarden die opgenomen werden in de detailstudie, met inbegrip van een aansluitingsaanvraag voor andere capaciteitsreservaties en – toewijzingen die een impact hebben op de beoogde aansluiting, is het akkoord betreffende de in de detailstudie beschreven technische oplossing niet langer geldig. De capaciteitsreservering betreffende deze aansluitingsaanvraag wordt dan als nietig beschouwd." <u>Opmerking</u> : Hier is een zekere flexibiliteit toch op zijn plaats, zeker na de toezegging?	Artikel 162 voert de overeenkomstige aanbeveling van de Users' Group van december 2012, die in 2017 werd bevestigd, in het technisch reglement in. Elia geeft er vanaf nu de voorkeur aan om geen verandering aan te brengen aan de tenuitvoerlegging van de nietigheid omdat dit element toen al uitvoerig werd besproken door de marktspelers. Het aanbod blijft onbeperkt geldig zolang er zich geen ander project aandient. Wanneer er meerdere aansluitingsaanvragen tegelijkertijd worden ingediend voor eenzelfde netpunt, is dit een belangrijk element dat de aansluitingsvoorwaarden verandert. De Users' Group beschouwde het effectief als onaanvaardbaar dat een aansluitingsaanvraag die niet verwezenlijkt wordt, mogelijke andere	L'article 162 intègre dans le règlement technique la recommandation du Users' Group sur le sujet, réalisée en décembre 2012 et confirmée en 2017. L'offre reste valable, de façon illimitée, tant qu'aucun autre projet ne se présente. Lorsque plusieurs demandes de raccordements concurrentes apparaissent à un endroit du réseau, ceci est un élément important qui change les conditions de raccordement. En effet, le Users' Group a considéré qu'il n'est pas acceptable qu'une demande de raccordement qui ne se matérialise pas bloque potentiellement d'autres projets de raccordement. Dans ce cas, la réservation de capacité tombe mais peut être à nouveau sollicitée par le demandeur du raccordement.

			<p>aansluitingsprojecten blokkeert. In dit geval valt de reservatie van capaciteit weg maar kan deze opnieuw door de vragende partij worden aangevraagd.</p> <p>Elia beperkt de tekstaanpassingen aan artikel 162 aangezien er toen over dit voorstel uitgebreid gedebatteerd werd.</p> <p>De laatste paragrafen van artikel 162 verder echter verduidelijkt op de volgende punten: 1° de omstandigheden van de nietigheid van de capaciteitsreservering ; 2° de capaciteitsreservering is enkel nietig op het einde van de geldigheids-periode van het akkoord van (120 werkdagen).</p>	<p>Elia limite les changements de texte à l'article 162 puisque cette proposition a été largement débattue entre les acteurs de marché à cette époque.</p> <p>Les derniers alinéas de l'art 162 sont toutefois clarifiés sur les points suivants : 1° les circonstances de la caducité de la réservation de capacité ; 2° la réservation de capacité est caduque seulement à la fin de la période de validité de l'accord sur la solution technique encore en cours (120 jours ouvrables).</p>
	FEPEG	<p><i>"flexibele toegang"</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Voorwaarden en tijdelijke karakter moeten beschreven worden: in afwachting van een netversterking. Indien een netversterking plaatsvindt moet het flexibel karakter vervallen.</p> <p><i>"...Zodra de aansluitingsvoorwaarden evolueren ten opzichte van de voorwaarden die opgenomen werden in de detailstudie, met inbegrip van een aansluitingsaanvraag voor andere capaciteitsreservaties en -toewijzingen die een impact hebben op de beoogde aansluiting, is het akkoord betreffende de in de detailstudie beschreven technische oplossing niet langer geldig. De capaciteitsreservering betreffende deze aansluitingsaanvraag wordt dan als nietig beschouwd..."</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Creëert rechtsonzekerheid. Een offerte moet bindend zijn gedurende de totale geldigheidsduur.</p> <p><u>Opmerking:</u> Is dit niet enkel van toepassing na het verstrijken van de periode van 120 werkdagen en op voorwaarde dat de betrokkene in deze periode niet heeft gevraagd om over te gaan tot de realisatie van de aansluiting?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §5: De geldigheidsduur van een detailstudie kan niet zomaar gewijzigd worden na uitgifte van deze detailstudie: dit zorgt voor rechtsonzekerheid bij projectinvesteerdere</p>	<p>flexibele toegang : Zie behandeling commentaren op definitie Voir traitement des commentaires relatifs à la définition</p> <p>Art 162 § 5: zie antwoord aan COGEN</p>	<p>Accès flexible : Voir traitement des commentaires relatifs à la définition</p> <p>Art 162 § 5: voir réponse à COGEN</p>
	Infrabel	<p>§ 3. Zo spoedig mogelijk maar ten laatste binnen de zestig werkdagen volgend op de ontvangst van de naar behoren ingevulde aansluitingsaanvraag, sluiten maakt de transmissienetbeheerder de detailstudie over aan en de aansluitingsaanvrager. De detailstudie omvat een akkoord over de technische oplossing voor de beoogde aansluiting—aanvraag alsook de aansluitingsvoorwaarden, die gematerialiseerd worden in detailstudie die de transmissienetbeheerder aan de aansluitingsaanvrager bezorgt.</p> <p><u>Opmerking:</u> Artikel is totaal niet begrijpbaar</p> <p><i>"...Zodra de aansluitingsvoorwaarden evolueren ten opzichte van de voorwaarden die opgenomen werden in de detailstudie, met inbegrip van een aansluitingsaanvraag voor andere capaciteitsreservaties en -toewijzingen die een impact hebben op de beoogde aansluiting, is het akkoord betreffende de in de detailstudie beschreven technische oplossing niet langer geldig..."</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Dit lijkt me een zee dubbelzinnige bepaling. Ofwel wordt de termijn verlengd en blijft de technische oplossing valabel; ofwel wordt termijn niet verlengd en vervalt de technische oplossing.</p> <p>Evoluerende aansluitingsvoorwaarden zijn een ongekend begrip.</p>	<p>Artikel 162 § 3 werd geherformuleerd om te verduidelijken dat de de transmissienetbeheerder en de aanvrager van de aansluiting eerst de technische oplossing om het aansluitingsproject te realiseren en de aansluitingsvoorwaarden overeenkomen. Dan stuurt de transmissienetbeheerder de detailstudie door die de details van deze technische oplossing beschrijft.</p> <p>Artikel 162 voert de overeenkomstige aanbeveling van de Users' Group van december 2012, die in 2017 werd bevestigd, in het technisch reglement in. Art 162 §5: zie opmerking COGEN.</p>	<p>L'article 162 § 3 est reformulé pour clarifier le fait que, tout d'abord, le gestionnaire du réseau de transport et le demandeur de raccordement s'accordent sur la solution technique pour réaliser le projet de raccordement et les conditions de ce raccordement. Ensuite, le gestionnaire du réseau de transport envoie l'étude de détail qui décrit les détails de cette solution technique.</p> <p>L'article 162 intègre dans le règlement technique la recommandation du Users' Group sur le sujet, réalisée en décembre 2012 et confirmée en 2017.</p> <p>Art 162 § 5: voir réponse à COGEN</p>
Art. 163	BASF	<p><u>"Art. 163.</u> Bij de uitvoering van de detailstudie zoals bedoeld in artikel 160 § 2, en indien de aansluitingsaanvraag betrekking heeft op productie-eenheden van het type C of D, de installaties van een transmissienetgebruikers bedoeld in artikel 38 §3, ..."</p>	<p>OK: let op voor verwijzing 38 § 3: dit heeft geen betrekking op de DSO's die over hun eigen regeling inzake ingrijpende modernisering beschikken (zie sectie VIII.II.2)</p>	<p>OK : attention à la référence au 38 § 3 : on ne vise pas ici les DSOs qui ont leur propre régime de modernisation substantielle (voir section VIII.II.2)</p>
Art. 164	BASF	<p><u>"§ 1. ... 2° de omvang van de toename van de nominale productie van de betrokken productie-eenheid of van de toename van het vermogen van een netgebruiker zoals bedoeld in artikel 38 §3, asynchrone opslag of het betrokken</u></p>	<p>OK: de verbruiksinstallaties worden enkel vermeld in artikel 164 § 1, 3 en § 4. De tekst is aangepast wat betreft dit punt.</p>	<p>OK : les installations de consommation sont uniquement visées à l'article 164 § 1er, 3° et § 4. Le texte est adapté en ce sens.</p>

		<p>HVDC-systeem; 3° de vernieuwing van een of meerdere essentiële technische elementen van een installatie van een transmissienetgebruiker zoals bedoeld in artikel 38 §3, asynchrone opslag, het HVDC-systeem of de betrokken productie-eenheid.</p> <p>“§ 3. 2° Indien de toename van de nominale productie van de betrokken productie-eenheid of van het vermogen van de belasting, ...”</p> <p>§ 5. In alle andere gevallen dan die zoals bedoeld in § 3 en § 4 analyseert de transmissienetbeheerder de beoogde veranderingen geval per geval en evalueert hij de nood aan totale of gedeeltelijke conformiteit ten opzichte van de technische eisen zoals bedoeld in §2 van dit artikel, waarmee de installatie het bewijs van haar conformiteit moet leveren.</p> <p><u>Opmerking:</u> Hiermee wordt de transmissienetgebruiker overgeleverd aan de willekeur van de transmissienetbeheerder</p>	<p>§ 5 is behouden; deze paragraaf is verduidelijkt waarbij de tijdens de WGBG overeengekomen benadering, wat betreft de verbruikinstallaties, volledig werd overgenomen.</p> <p>Deze § 5 is bedoeld voor het formuleren van de regeling inzake ingrijpende modernisering betreffende een installatie als bedoeld in 38 § 3 a) en b) of een CDS, met uitzondering van de DSO's. Binnen deze CDS-context, verwijst men ook naar het tractienet spoor.</p> <p>Ter herinnering, sectie VIII.II.2 voorziet in het organiseren van de ingrijpende modernisering van de DSO's en artikel 332 § 1 preciseert dat de regels uit titel VIII voorrang hebben boven deze uit titel III wanneer ze verschillend zijn.</p> <p>Betreffende de technische eisen als bedoeld in § 2 van dit artikel, moet deze referentie behouden blijven: de analyse van de noodzaak tot gedeeltelijke of volledige conformiteit voor de verbruikinstallaties zal gebeuren ten opzichte van deze lijst als bedoeld in § 2.</p> <p>In geen geval biedt het artikel volledige vrijheid aan de TSO, die optreedt als RSO betreffende dit onderwerp.</p>	<p>Le § 5 est maintenu ; il est clarifié en reprenant totalement l'approche convenue en WGBG pour les installations de consommation.</p> <p>Ce § 5 a pour objectif de cadrer le régime de modernisation substantielle pour une d'une installation visée à l'article 38 § 3 a) et b) ou d'un CDS, à l'exception des DSOs. Dans ce contexte de CDS, on vise aussi le cas du réseau de traction ferroviaire.</p> <p>Pour rappel, la section VIII.II.2 organise la modernisation substantielle des DSOs et l'article 332 § 1er précise que les règles du titre VIII priment sur celles du titre III lorsqu'elles sont différentes.</p> <p>Quant aux exigences techniques visées au § 2 du présent article, il faut maintenir cette référence : l'analyse de la nécessité de la conformité totale ou partielle pour les installations de consommation se fera par rapport à cette liste visée au § 2.</p> <p>En aucun cas, il donne toute liberté au TSO, qui agit en qualité de RSO sur ce sujet.</p>
	BOP	<p><u>Opmerking:</u> Art 164, § 5 creëert reëel risico dat de netbeheerder bij elke aanpassing van een installatie alle bepalingen kan overrulen en toch altijd totale conformiteit kan eisen aan de nieuwe aansluitvoorwaarden.</p> <p><u>Voorstel:</u> Voor een evenwichtige beoordeling van de impact (kosten, baten, risico's, ..) van compliance voor ingrijpend gemoderniseerde installaties dient Elia verplicht te worden tot stakeholderconsultatie & voorlegging tot goedkeuring van de regulator.</p>	<p>De nieuwe versie van § 5 verwijst ook naar de procedure van artikel 165, ter verduidelijking.</p>	<p>La nouvelle version du § 5 fait aussi référence à la procédure de l'article 165, pour plus de clarté.</p>
	COGEN	<p><i>“Het moderniseringsluik van de detailstudie...”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> De problematiek van strategische wisselstukken ontbreekt hier</p> <p><i>“De transmissienetbeheerder stelt de lijst van de essentiële technische elementen vast die hij moet evalueren in de moderniseringsstudie”</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Waar kan die teruggevonden worden?</p> <p>2° de omvang van de toename van de nominale productie van de betrokken productie-eenheid of van de toename van het vermogen van een netgebruiker zoals bedoeld in artikel 38 §3, asynchrone opslag of het betrokken HVDC-systeem;</p> <p><u>Opmerking:</u> Met betrekking tot productie-eenheden moet de 20 % en 50% regel hier vermeld worden.</p> <p>4° Strategische wisselstukken zijn niet onderworpen aan deze regelgeving, dit onafhankelijk van de eigenaar van de wisselstukken.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §2 <i>“...en publiceert die op zijn website”</i>: Waarom niet vermelden in deze tekst? De website kan evolueren zonder akkoord van de regulator.</p>	<p>Artikel 164 is aangevuld om te verwijzen naar de problematiek van de wisselstukken die identiek zijn aan die welke worden vervangen (zie hieronder).</p> <p>Betreffende de lijst met de essentiële technische elementen die moeten worden geëvalueerd in de moderniseringsstudie + de lijst met technische eisen die moeten worden nageleefd in geval van gedeeltelijke conformiteit: zodra beide lijsten zijn uitgewerkt, worden ze op de website van Elia gezet. Deze lijsten worden vooraf binnen de Users' Group gepresenteerd.</p> <p><u>Betreffende § 1.2:</u> het doel van artikel 164 § 1 bestaat er niet in om de criteria voor de eisen inzake volledige of gedeeltelijke conformiteit vast te leggen, het gaat enkel om het oplijsten van de elementen van verandering binnen een aansluiting, die de “signalen” vormen om een moderniseringsstudie op te starten. Het is niet nodig om deze precisering, die vermeld staat in §§ 3 en 4, toe te voegen.</p> <p><u>Wat betreft het voorstel van § 1.4:</u> punt 3 is aangevuld in deze 1ste § van artikel 164, ter verduidelijking van dit punt benadrukt door verschillende marktspelers. Het door de gebruiker van het transmissienet op exact dezelfde wijze plaatsen van wisselstukken binnen zijn installaties wordt niet beschouwd als de vernieuwing van een of meerdere essentiële technische elementen van deze installaties.</p> <p><u>Betreffende § 2:</u> de inhoud van de lijsten zoals bedoeld in § 2 mag niet worden overgenomen in het technisch reglement aangezien deze inhoud te gedetailleerd is en nog kan veranderen in de toekomst. Deze lijsten lichten de benadering van Elia toe wat betreft de scope van de analyse van de ingrijpende modernisering. Ook worden er de technische eisen opgelijst die moeten worden nageleefd in geval van gedeeltelijke conformiteit. Het gaat om informatie voor de betrokken transmissienetgebruikers maar de beslissingsbevoegdheid blijft bij commissie, zoals bepaald in artikel 165. Deze lijsten zullen dus evolueren afhankelijk van de standpunten van de commissie.</p>	<p>L'article 164 est complété pour viser la problématique des pièces de rechange identiques à celles qui sont remplacées (voir ci-dessous).</p> <p>S'agissant de la liste des éléments techniques essentiels à évaluer dans l'étude de modernisation + la liste des exigences techniques à respecter en cas de conformité partielle, elles seront reprises sur le site web d'Elia dès qu'elles seront élaborées. Elles seront présentées préalablement en Users Group.</p> <p><u>S'agissant du § 1.2 :</u> l'objectif de l'article 164 § 1er n'est pas de fixer les critères d'exigence de conformité totale ou partielle mais seulement de lister les éléments de changements dans un raccordement qui sont les « signaux » pour lancer une étude de modernisation. Il n'y a pas lieu de rajouter cette précision qui se trouve dans les §§ 3 et 4.</p> <p><u>S'agissant de la proposition de § 1.4 :</u> le point 3° est complété dans ce § 1er de l'article 164, pour clarifier ce point souligné par plusieurs acteurs de marché. Le placement de pièces de rechange à l'identique par l'utilisateur de réseau de transport dans ses installations n'est pas considéré comme le renouvellement d'un ou plusieurs éléments techniques essentiels de ces installations.</p> <p><u>S'agissant du § 2 :</u> le contenu des listes visées au § 2 ne peut pas être repris dans le règlement technique car il sera trop détaillé et pourra évoluer dans le temps. Ces listes expliqueront l'approche d'Elia pour l'étendue de l'analyse de la modernisation substantielle. On y listera aussi les exigences techniques à respecter en cas de conformité partielle. Il s'agit d'une information pour les utilisateurs du réseau de transport concernés, mais le pouvoir de décision reste à la commission, ainsi que prévu dans l'article 165. Ces listes sont donc amenées à évoluer sur base des prises de position de la commission.</p>
	FEPEG	<p>“primaire energiebron”</p>	<p>De verwijzing naar de primaire energiebron is geschrapt uit de tekst van artikel</p>	<p>La référence à la source d'énergie primaire est supprimée du texte de</p>

		<p><u>Opmerking:</u> Out of scope van RfG. Moet geschrapt worden, zoals in Frankrijk</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §1.2° Met betrekking tot productie-eenheden moet de 20 % en 50% regel hier vermeld worden.</p> <p>Opmerking ivm §1. 4° <u>Strategische wisselstukken zijn niet onderworpen aan deze regelgeving, dit onafhankelijk van de eigenaar van de wisselstukken.</u></p> <p><u>Opmerking</u> ivm § 2. “...en publiceert die op zijn website...”: Waarom niet ‘vermelden’ in deze tekst? De website kan evolueren zonder akkoord van de regulator.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §2: Bovendien lijkt het aangewezen om te vermelden dat de lijst, bedoeld in §2, moet goedgekeurd worden door de bevoegde regulator</p>	<p>164 § 3.</p> <p><u>Betreffende § 1.2 en 1.4:</u> zie hierboven (opm. COGEN)</p> <p>Betreffende de lijst met de essentiële technische elementen die moeten worden geëvalueerd in de moderniseringsstudie + de lijst met technische eisen die moeten worden nageleefd in geval van gedeeltelijke conformiteit: zodra beide lijsten zijn uitgewerkt, worden ze op de website van Elia gezet. Deze lijsten worden vooraf binnen de Users’ Group gepresenteerd.</p> <p>Deze lijsten zullen een door de TSO aan de transmissienetgebruikers aangeboden indicatie vormen van zijn visie over de conformiteit met de eisen, in geval van ingrijpende modernisering, in de wetenschap dat de eindbeslissing wordt genomen door de commissie, na voltooiing van de procedure in artikel 165.</p>	<p>l’article 164 § 3.</p> <p><u>S’agissant du § 1.2° et 1.4° :</u> voir ci-dessus (rem COGEN)</p> <p>S’agissant de la liste des éléments techniques essentiels à évaluer dans l’étude de modernisation + la liste des exigences techniques à respecter en cas de conformité partielle, elles seront reprises sur le site web d’Elia dès qu’elles seront élaborées. Elles seront présentées préalablement en Users Group.</p> <p>Ces listes seront une indication donnée aux utilisateurs du réseau de transport par le TSO de sa vision sur la conformité aux exigences, en cas de modernisation substantielle, sachant que la décision finale appartient à la commission, au terme de la procédure visée à l’article 165.</p>
	Febeliec	<p><u>Opmerking 1:</u> Febeliec vraagt zich nog steeds af welke drempel hierbij zal worden toegepast. §3 en §4 van dit artikel geven geen duidelijkheid voor netgebruikers vallende onder de DCC. Febeliec is voorstander van een pragmatische aanpak zoals ook door Elia onderschreven tijdens de discussies omtrent het Federaal Technisch Reglement, maar betreurt dat er geen enkele indicatie is gegeven met betrekking tot de drempel of criteria die Elia hierbij zal toepassen, en die ook door de bevoegde controlerende entiteiten zal moeten worden afgetoetst</p> <p>Voor Febeliec is het onaanvaardbaar dat Elia zich niet houdt aan de consensus die werd bekomen binnen de Working Group Belgian Grid</p> <p>§ 5. Dans tous les autres cas que ceux visés aux § 3 et 4 du présent article, le gestionnaire du réseau de transport analyse les changements projetés selon les cas et évalue le besoin d’une conformité totale ou partielle aux exigences techniques visées au § 2 du présent article, pour lesquelles l’installation doit démontrer sa conformité.</p> <p><u>Opmerking 2:</u> voor opslageenheden vraagt Febeliec zich af welke parameters er van toepassing zullen zijn om te spreken over substantiële modernisatie, al niet in het minst omdat er geen enkel Europees kader (anders dan voor pump storage) bestaat waaruit er verplichtingen in geval van substantiële modernisatie voortvloeien.</p>	<p>Opm 1: Zie antwoord op opmerking van BASF</p> <p>Voorstel voor schrappen van § 5: zie antwoord hierboven.</p> <p>Opm 2: Betreffende de parken van asynchrone opslag zullen de regels mutatis mutandis worden toegepast ten opzichte van deze van de andere soorten gebruikers van het transmissienet. De tekst van het technisch reglement beschrijft in voldoende nauwkeurige mate de beoordelingscriteria van de studie inzake ingrijpende modernisering alsook de stappen van de procedure (art 163 tot 165) zodat dit ook kan worden toegepast op de opslaginstallaties. De tekst van artikel 1 § 3 is herzien om expliciet te verwijzen naar de nieuwe opslaginstallaties: de regels ervan vloeien immers niet voort uit Europese netwerkkodes.</p>	<p>Opm 1: Voir réponse à la remarque de BASF</p> <p>Proposition de supprimer le § 5 : voir réponse ci-dessus.</p> <p>Opm 2 : S’agissant des parcs non-synchrones de stockage, les règles seront appliquées mutatis mutandis par rapport à celles des autres types d’utilisateurs du réseau de transport. Le texte du règlement technique décrit de manière suffisamment précise les critères d’examen de l’étude de modernisation substantielle et les étapes de la procédure (art 163 à 165) pour que cela s’applique aussi au stockage. Le texte de l’article 1er § 3 est revu pour se référer explicitement aux nouvelles installations de stockage : leurs règles ne découlent en effet pas des codes de réseau européens.</p>
Art. 165	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> Febeliec kan deze aanpak volgen, maar betreurt de duurtijd om de hele procedure te doorlopen, die, samengeteld met de voorgaande en volgende stappen, kan leiden tot ettelijke maanden vooraleer een concreet project van start zou kunnen gaan. Febeliec zou dan ook willen vragen dat de voorziene timing in dit artikel wordt gehalveerd, naar respectievelijk 5 en 15 werkdagen.</p>	<p>Artikel 165 § 3 voorziet in strikte termijnen voor de commissie (10 – 30 werkdagen). Deze termijnen zijn afgestemd op de termijnen van andere administratieve procedures bij de commissie of de netbeheerder. De FOD moet zijn advies binnen 10 werkdagen uitbrengen.</p> <p>Artikel 165 § 3 is verduidelijkt: in de hele § 3 wordt verwezen naar deze termijn van 30 dagen waarna de commissie een gemotiveerde beslissing moet nemen.</p>	<p>L’article 165 § 3 prévoit des délais stricts pour la commission (30 jours ouvrables). Ces délais sont alignés sur les délais d’autres procédures administratives auprès de la commission ou du gestionnaire de réseau. L’avis du SPF doit être remis dans les 10 jours ouvrables.</p> <p>L’article 165 § 3 est clarifié : l’ensemble de ce § 3 est couvert par ce délai de 30 jours au terme duquel une décision motivée doit être prise par la commission.</p>
Afdeling III.II.2.5	Infrabel	<p>Aanbod tot realisatie van de <u>aansluitingaanvraag</u>.</p> <p><u>Opmerking:</u> Aanvraag heeft niet enkel betrekking op aansluiting. Kan bijvoorbeeld installatie van een meter zijn.</p> <p><u>Algemene opmerking</u> (zie ook volgende artikelen): De bepalingen rond de aansluitingen zijn geschreven vanuit de idee om een nieuwe netgebruiker aan te sluiten. In de praktijk komt het evenveel voor dat een bestaande aansluiting wordt vernieuwd. In deze gevallen is er reeds een aansluitingscontract dat dient gewijzigd te worden. Het cruciale element in deze procedure is de bestelling. Daarnaast gebruikt Elia de procedure voor de aanvraag van een aansluitingstudie ook voor de aanmelding van kleine productie-eenheden of het wijzigen van het ter beschikking gesteld vermogen. De vraag kan gesteld worden of hiervoor geen afzonderlijke, minder zware procedure moet voorzien worden.</p>	<p>De tekst van deze paragraaf (en de voorafgaande paragrafen) werd veralgemeend om alle aanbiedingen voor de realisatie te omvatten.</p> <p>Artikel 151 preciseert in het algemeen dat “ongeacht het precieze onderwerp van deze aanvraag, deze algemeen een aansluitingsaanvraag wordt genoemd in dit besluit.”</p> <p>Artikel 168 houdt rekening met het geval waarin de aanpassing van een bestaande aansluiting (nieuwe § 2, op basis van het voorstel van Infrabel) met een bestaand aansluitingscontract wordt beoogd.</p>	<p>Le texte de cette section (et des sections qui précèdent) est généralisé pour viser toutes les offres de réalisation.</p> <p>De manière générale, l’article 151 précise que « Quel que soit l’objet précis sur lequel porte cette demande, celle-ci est appelée de manière générale demande de raccordement dans le présent arrêté. »</p> <p>L’article 168 tient compte du cas où on vise la modification d’un raccordement existant (nouveau § 2, basé sur la proposition d’Infrabel), avec un contrat de raccordement existant.</p>
Art. 166	Infrabel	<p>“Art. 166. § 1. Uiterlijk binnen de 30 werkdagen volgend op <u>de verzending van de detailstudie</u> ontvangst van het technisch akkoord door de aanvrager zoals</p>	<p>Het geniet de voorkeur om het beginpunt te behouden van de termijn van 30 werkdagen om het technische en financiële voorstel mee te delen voor de</p>	<p>Il est préférable de garder le point de départ du délai de 30 JO pour notifier la proposition technique et financière offre de pour la réalisation</p>

		bedoeld in...” <u>Opmerking:</u> Volgens de huidige procedure dient de netgebruiker zijn technisch akkoord te geven en is het dan aan de netbeheerder om het concrete aanbod over te maken. § 2. Vanaf de ontvangst van dit aanbod tot realisatie van de aansluiting en vóór de ondertekening van zijn aansluitingscontract bestelling van de aansluiting kan de aansluitingsaanvrager aan de transmissienetbeheerder vragen om te beginnen met de uitvoeringsstudies inzake de realisatie van de aansluiting en de aanvragen van de toelatingen en vergunningen <u>Opmerking:</u> In geval van vernieuwing is er reeds een contract.	realisatie van de aansluiting, op het moment dat de detailstudie door de transmissienetbeheerder aan de aanvrager wordt verstuurd. Het is in feite aan hem om de volgende stap te zetten en hij kan zo exact weten hoeveel tijd hij heeft om dit te doen. § 2 behelst het geval waar de eerste stappen van de studies voor de realisatie van de verbinding (meer bepaald de aanvragen voor machtigingen en vergunningen) starten met de ondertekening van het aansluitingscontract. Het is vanzelfsprekend dat de realisatie van de aansluiting door de netbeheerder op dit moment moet worden bevolen. De tekst van het artikel werd op dit punt verduidelijkt.	du raccordement, au moment de l’envoi de l’étude de détail au demandeur par le gestionnaire du réseau de transport. C’est en effet à lui de réaliser l’étape suivante et il peut ainsi savoir exactement quel est le délai dont il dispose pour ce faire. Le § 2 couvre le cas où les premières étapes les études de la réalisation du raccordement (notamment les demandes des autorisations et permis) démarrent avant la signature du contrat de raccordement. Il va de soi que la réalisation du raccordement par le gestionnaire du réseau a dû être commandée à ce moment. Le texte de cet article est clarifié sur ce point.
Art. 168	Infrabel	“Art. 168. Het aanbod tot realisatie van de aansluiting blijft Ten laatste binnen de 30 werkdagen volgend op de kennisgeving van kracht. het aanbod tot realisatie van de aansluiting bedoeld in artikel 107 sluiten de transmissienetbeheerder en de aansluitingsaanvrager het aansluitingscontract, volgens de modaliteiten bedoeld in deze Afdeling, voor onbepaalde duur. De transmissienetbeheerder kan deze termijn verlengen. Als gevolg van het sluiten van het aansluitingscontract de bestelling van de aansluiting wordt de gereserveerde capaciteit toegewezen aan de aansluitingsaanvrager; in voorkomend geval kan deze capaciteit worden beperkt door een regeling van flexibele toegang zoals bedoeld in artikel 105 165. Na de bestelling gaan de transmissienetbeheerder en de aansluitingsaanvrager over tot het sluiten van een aansluitingscontract van onbepaalde duur volgens de modaliteiten bedoeld in deze Afdeling, of tot de wijziging van een bestaand aansluitingscontract....”	Het voorstel om de geldigheidsperiode van de aanbesteding te verlengen zonder het aansluitingscontract te ondertekenen, is aanvaardbaar als Elia kan besluiten deze periode te verlengen. Dit is alleen mogelijk door middel van verificatie, uiterlijk bij het besluit tot verlenging, van concurrerende toepassingen van volledige verbindingen die capaciteitsreservering dragen. Enkel het sluiten van het aansluitingscontract kent de gereserveerde capaciteit voor de aansluiting toe aan de aanvrager. Zie aanbeveling van de Users’ Group over dit onderwerp. De bijkomende alinea die voor artikel 168 werd voorgesteld, werd met enkele wijzigingen opgenomen.	La proposition d’introduire une prolongation de la durée de validité de l’offre de réalisation, sans signature du contrat de raccordement est acceptable si Elia peut décider de prolonger ce délai. Ceci est possible seulement moyennant vérification, au plus tard au moment de la la décision de prolongation, d’éventuelles demandes concurrentes de raccordement complètes qui emportent réservation de capacité. Seule la conclusion du contrat de raccordement attribue la capacité réservée pour le raccordement au demandeur. Voir recommandation du Users’ Group sur ce sujet. L’alinéa supplémentaire proposé à l’article 168 est repris, moyennant certaines modifications.
Art. 171	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm “kortsluitvermogen”: Liever kortsluitstroom. Het begrip kortsluitvermogen is onbekend in ENTSOE-codes <u>Opmerking 2°(g)</u> “...door de medecontractant van de transmissienetbeheerder”: Is dit nog up-to-date?	OK	OK
	Infrabel	Toe te voegen onder §2: “Aansluitingen van de distributienetten op het transmissienet of het lokaal transmissienet maken deel uit van de samenwerkingsovereenkomsten. De aansluitingen van het Tractienet Spoor maken deel uit van één aansluitingscontract.”	Deze toevoeging is niet nodig omdat het begrip CDS al dat van het Tractienet Spoor omvat (zie nieuwe definities) en omdat titels VIII en IX preciseren welk contract de aansluiting op het transmissienet regelt (samenwerkingsovereenkomst of aansluitingscontract).	Cet ajout n’est pas nécessaire dès lors que la notion de CDS couvre celle de Tractienet Spoor (voir les nouvelles définitions) et que les titres VIII et IX précisent quel contrat organise le raccordement avec le réseau de transport (convention de collaboration ou contrat de raccordement).
Ex art. 134-137	Febeliec	Febeliec stelt vast dat art 134-137 van het huidige FTR, met name over de gevallen van non-conformiteit, verdwenen zijn. Is dit een bewuste keuze van Elia, en zo ja, wat zijn dan de toepasbare bepalingen in geval van dergelijke non-conformiteit?	Artikels 134-137 van het huidige technische reglement worden weggelaten en volledig herschreven (art 177 en volgende, zowel als 185 en 186) omdat de netcodes een gedetailleerde procedure voorschrijven in geval van non-conformiteit. De inhoud van artikel 137 werd hernomen in de lijst met elementen van het aansluitingscontract (art. 171 §1, waarvan punt c) werd gepreciseerd).	Les articles 134-137 du règlement technique actuel ont été supprimés et totalement réécrits (art 177 et suivants, ainsi que 185 et 186) car les codes de réseau organisent une procédure détaillée en cas de non-conformité. Le contenu de l’article 137 a été repris dans la liste des éléments du contrat de raccordement (Art. 171. § 1 ^{er} , dont le point c) est précisé).
Art. 174	BASF	“... de verbruiks installaties in de betekenis van artikel 41 38 § 3 a) tot c) van dit besluit...”	De tekst van het artikel werd in deze zin aangepast.	Le texte de l’article a été adapté en ce sens.
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> In het kader van een productie- of opslag-eenheid aangesloten in een CDS dat op haar beurt aangesloten is op het transmissienet is dit volgens Febeliec een taak van de CDSO als RSO en niet van de TSO.	De aansluitingsprocedure beschreven in hoofdstuk III.II.3 beoogt enkel de gebruikers die op het transmissienet zijn aangesloten. De titel van het hoofdstuk werd aangevuld om het toepassingsgebied van deze procedure te verduidelijken.	La procédure de raccordement décrite au Chapitre III.II.3 vise uniquement les utilisateurs raccordés au réseau de transport. Le titre du chapitre est complété pour clarifier le champ d’application de cette procédure.
	Infrabel	“...verbruiksinstallaties in de betekenis van artikel 41 38 § 3 van dit besluit,... » <u>Opmerking:</u> Dit behelst alle verbruiksinstallaties. Is dit de bedoeling? Voor productie gaat het enkel om type D. Beter zich te beperken tot deze die het net beïnvloeden. Art lijkt niet aangepast voor netelementen waarbij verbruiksinstallaties reeds in dienst zijn maar een bijkomende voeding wordt voorzien. De EON dient dan niet om de verbruiksinstallaties in te schakelen maar enkel de aansluitingselementen (kabel, post, trafo).	De DCC-netcode bepaalt een gedetailleerde procedure voor conformiteit en operationale kennisgeving voor de verbruiksinstallaties die op het transmissienet zijn aangesloten (art 22 DCC). Het technische reglement beoogt in dit hoofdstuk enkel de netgebruikers die zijn aangesloten op het transmissienet. Het exacte toepassingsgebied voor de operationele kennisgeving staat beschreven in de DCC.	Le code de réseau DCC organise une procédure détaillée de conformité et de notification opérationnelle pour les installations de consommation raccordée au réseau de transport (art 22 DCC). Le règlement technique vise dans ce chapitre uniquement les utilisateurs de réseau raccordés au réseau de transport. Le champ d’application exact de la notification opérationnelle est décrit dans le DCC
Art. 175 § 2.	Febeliec	“...la soumission d’une fiche de collecte complète...auprès du gestionnaire du réseau de transport... » <u>Opmerking :</u> Moet dit overgemaakt worden aan de TNB ofwel aan de RSO ? In	De aansluitingsprocedure beschreven in hoofdstuk III.II.3 beoogt enkel de gebruikers die op het transmissienet zijn aangesloten. De titel van het hoofdstuk werd aangevuld om het toepassingsgebied van deze procedure te	La procédure de raccordement décrite au Chapitre III.II.3 vise uniquement les utilisateurs raccordés au réseau de transport. Le titre du chapitre est complété pour clarifier le champ d’application de cette procédure. Les

		<p>het kader van een productie-eenheid aangesloten in een CDS dat op haar beurt aangesloten is op het transmissienet is dit een taak van de CDSO als RSO en niet van de TSO.</p> <p><u>Opmerking:</u> en wat voor een type C?</p> <p><u>Opmerking:</u> In het kader van een demand facility die deelneemt aan ondersteunende diensten door middel van Demand Side Response en die aangesloten is in een CDS dat op haar beurt aangesloten is op het transmissienet is dit volgens Febeliec een taak van de CDSO als RSO en niet van de TSO.</p>	<p>verduidelijken. Artikels 175 en volgende zijn beperkt tot de verbruiksinstallaties bedoeld in artikel 38 § 3 a).</p> <p>De procedure voor type C is bepaald in artikel 175 § 2, alinea 2.</p>	<p>articles 175 et suivants sont limités aux installations de consommation visées à l'article 38 § 3 a).</p> <p>La procédure pour les types C est prévue à l'article 175 § 2, alinéa 2.</p>
	Infrabel	<p>"...§ 2. Voor de elektriciteitsproductie-eenheden van het type A ..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Is het de bedoeling van Elia om ook conformiteitstesten te vragen voor productie-eenheden achterliggen op GIN, CDS, Tractienet Spoor of wordt dit volledig overgelaten aan de relevante netbeheerder? Zo ja dient dit beste vermeld te worden in titel IX omdat indeling A,B,C en D anders is.</p>		
Art. 175 § 3.	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> In het kader van een productie- of opslag-eenheid aangesloten in een CDS dat op haar beurt aangesloten is op het transmissienet is dit volgens Febeliec een taak van de CDSO als RSO en niet van de TSO. (zelfde opmerking bij artikel 176 en 177)</p>		
Art. 177	FEBEG	<p>"...Indien, bij toepassing van de procedure die wordt beschreven in de Europese netcodes RfG, DCC en HVDC, blijkt – na één maand van niet-conformiteit –,..."</p> <p><u>Opmerking:</u> RfG schrijft dit voor enkel voor type D. Graag conformiteit met RfG</p>	Artikel 177 §§ 2 en 3 werd aangepast om deze nuance weer te geven.	L'article 177 §§ 2 et 3 est adapté pour intégrer cette nuance.
Art. 178	FEBEG	<p>"...die mogelijkerwijze een invloed kunnen uitoefenen op het transmissienet, ..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Dit is bijzonder ruim. Om zijn aansprakelijkheid te beperken, zal de netgebruiker de facto verplicht zijn om elke test te melden aan Elia.</p>	Paragraaf III.II.3.2.2 herneemt de exacte tekst van de huidige artikels 124 en volgende. Het toepassingsgebied van deze paragraaf is in feite heel ruim en zal geval per geval worden geanalyseerd door de netbeheerder en de betrokken gebruiker (testen kunnen het transmissienet, de aansluitingsinstallaties of de installaties van een andere transmissienetgebruiker beïnvloeden) en de titel van de paragraaf werd aangepast om dit nauwkeuriger weer te geven.	La section III.II.3.2.2 reprend le texte exact des articles 124 et suivants actuels. Le champ d'application de cette section est en effet très large et fera l'objet d'une analyse au cas par cas par le gestionnaire du réseau et l'utilisateur concerné (essais sont susceptibles d'influencer le réseau de transport, les installations de raccordement ou les installations d'un autre utilisateur du réseau de transport) et le titre de la section a été adapté pour le refléter plus exactement.
Art. 188 (Hoofdstuk III.II.5)	FEBEG	<p>"...andere wetsbepalingen..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Welke wetten zijn dit?</p>	Zie wet van 1999	Voir loi électricité de 1999.
Art. 189 'NL: Art. 188'	BASF	<p><u>Art. 189</u> Een aansluitingsinstallatie en/of een installatie van een transmissienetgebruiker die reeds bestond vóór de inwerkingtreding van dit besluit, die reeds bestond én conform was aan de op dat ogenblik toepasselijke wetgeving, maar die niet conform is aan de voorschriften van dit besluit, mag gebruikt worden in de staat waarin deze zich bevindt, zolang de bepalingen van de Europese netcodes SOGL en E&R, in de mate dat zij op deze installaties van toepassing zijn, correct worden nageleefd door de transmissienetgebruiker met betrekking tot deze installaties. niet-conformiteit geen schade berokkent of zou kunnen berokkenen aan het transmissienet, aan de transmissienetbeheerder, aan een andere transmissienetgebruiker of aan elke andere persoon,</p>	De tekst is aangepast en preciseert bijkomend dat deze bepaling geen afbreuk aan de toepassing van artikel 74 §2.	Le texte a été adapté et précise en outre que cette disposition ne port pas préjudice à l'article 74§2
	COGEN	<p>"...die reeds bestond vóór de inwerkingtreding van dit besluit..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Beter een definitie voor bestaande installatie gebruiken</p>	Tekst herzien	Texte reformulé
	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> Deze bepaling stemt niet overeen met de definitie van bestaande installatie in artikel 4 van de NC RfG. Dit artikel moet dan ook in overeenstemming gebracht worden met artikel 4 van RFG dat directe werking heeft en waarvan het FTR niet kan afwijken, tenzij de NC dit voorziet.</p> <p><u>Opmerking:</u> De regels voor bestaande installaties kunnen enkel worden aangepast door Europa indien de algemene veiligheid van het Europese net dit vereist. België kan dit niet op eigen houtje aanpassen.</p>	Het bestaan van de installatie wordt bepaald in functie van het ogenblik van de inwerkingtreding van het FTR. De tekst wordt aangepast om dit te verduidelijken. Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van artikel 74 §2.	L'existence de l'installation dans le cadre de ces dispositions transitoires est déterminée en fonction du moment de l'entrée en vigueur du RTF . Le texte a été adapté pour clarifier ceci. Cet article ne porte pas préjudice à l'article 74 §2
Art. 190 'NL: Art. 189'	BASF	<p><u>Art. 190</u> §1. Een aansluitingsinstallatie en/of een installatie van een transmissienetgebruiker die reeds bestond vóór de inwerkingtreding van dit besluit, en niet-conform was aan de op dat ogenblik toepasselijke wetgeving die en daardoor schade wordt berokkent of zou kunnen worden berokkenden aan het transmissienet, aan de transmissienetbeheerder, aan een andere transmissienetgebruiker of aan elke andere persoon, moet zo snel mogelijk in conformiteit worden gebracht, door degene die ervoor verantwoordelijk is.</p>	Tekst herzien	Texte reformulé

		<p>betrokken transmissienetgebruiker</p> <p>In voorkomend geval kan de transmissienetbeheerder aan deze transmissienetgebruiker het bevel geven om alle nodige maatregelen te nemen om:</p> <p>1° zich ervan verzekeren te waarborgen dat zijn installaties zo snel mogelijk conform zullen zijn met dit besluit en de toepasselijke wetgeving;</p> <p>2° zich ervan verzekeren te waarborgen dat zijn installaties zo snel mogelijk geen schade meer zullen berokkenen of zullen kunnen berokkenen aan het transmissienet, aan de transmissienetbeheerder, aan een andere transmissienetgebruiker of aan ieder andere persoon;</p> <p>3° een plaatsbeschrijving op te maken van zijn betrokken, niet-conforme installaties zoals bedoeld in de punten 1° en 2°, de voorgenomen maatregelen op te sommen om eventueel de niet-conformiteit te verhelpen en indicatieve termijnen voorstellen om dat te doen.</p>		
	FEPEG	<p>“Art. 189. Een aansluitingsinstallatie en/of een installatie van een transmissienetgebruiker die reeds bestond vóór de inwerkingtreding van dit besluit, “</p> <p>Opmerking: Dit is ook een niet-toegelaten afwijking van de NC RfG!</p> <p>“...moet zo snel mogelijk in conformiteit worden gebracht, door degene die ervoor verantwoordelijk is...”</p> <p>Opmerking: Niet duidelijk: conformiteit met wat? Wie is verantwoordelijke ?</p>	Il s’agit d’une non-conformité déjà existante (donc déjà non conforme sous le règlement technique actuel)	Het betreft hier een reeds bestaande niet-conformiteit (dus reeds niet-conform onder het bestaande FTR).
§ 2. ‘NL : Art. 190’	FEPEG	<p>« ...geen aansluitingscontract heeft afgesloten, —dat door de commissie is goedgekeurd in overeenstemming met dit besluit, ...”</p> <p>Opmerking: Dit is ook problematisch: niemand heeft al een aansluitingscontract dat is goedgekeurd door de commissie in overeenstemming met dit besluit: alle bestaande installaties zouden hier dus onder vallen.</p>	La précision n’est pas injustifiée : il est fait référence au contrat de raccordement déjà approuvé, approuvé sous le RTF de 2002. Il s’agit en effet d’une disposition transitoire. Le texte a été adapté en ce sens.	De precisering is niet onterecht: bedoeld wordt een reeds goedgekeurd aansluitingscontract, goedgekeurd zoals voorzien in het FTR van 2002. Het betreft immers een overgangsbepaling. De tekst wordt in die zin aangepast.
	Febeliec	<p>« ...Les dispositions des articles 166 à 171 du présent arrêté s’appliquent à cet égard. A défaut de signer le projet de contrat de raccordement proposé dans les délais impartis, le raccordement prend fin. »</p> <p>Opmerking: Febeliec vindt het afsluiten van de gebruiker met een reeds bestaande en in gebruik zijnde aansluiting lijkt ons een niet-proportionele maatregel.</p>	La disposition vise quelques clients qui refusent, depuis l’approbation du contrat de raccordement, de signer celui-ci, avec toutes les conséquences qui en découlent, e.a. pour la fixation des rôles et responsabilités en cas de réparations, d’investissements, ... Cette attitude fait preuve de cherry picking et de l’aléa moral, visant à socialiser des risques. Cette mesure n’est dès lors pas disproportionnée, en ce qu’il vise à éviter la discrimination.	De bepaling beoogt enkel klanten die reeds sinds de goedkeuring van het aansluitingscontract, weigeren om dit te tekenen, met alle gevolgen van dien, onder meer voor het vastleggen van rollen en verantwoordelijkheden in geval van herstellingswerken, investeringen, ... Deze houding is ingegeven door cherry picking en moral hazard, waarbij de risico’s worden gesocialiseerd. Deze maatregel is niet buiten-proportioneel, waar hij een baken vormt tegen discriminatie.
	Infrabel	<p>“... Bij gebrek aan ondertekening van het ontwerp van aansluitingscontract binnen de opgelegde termijn, komt er een einde aan de aansluiting.”</p> <p>Opmerking: Dit lijkt te verregaand. Vermoedelijk zal er hier een conflict zijn tussen de Netbeheerder en de Netgebruiker over hoe de bijlagen juist moeten worden opgesteld. Het lijkt ons aangewezen dat dit conflict in dit geval beslecht wordt door de regulator in plaats van aan de Netbeheerder de mogelijkheid te geven om eenzijdig de aansluiting stop te zetten.</p>	L’analyse faite par Infrabel n’est pas exacte, comme il ne s’agit pas que d’annexes, mais des conditions générales. Dans ce sens il convient de s’en référer au traitement des commentaires précédents. Il est utile, juste, mais également nécessaire que, si des conditions générales sont approuvées, Elia dispose, de façon générale, des moyens pour imposer son usage.	De analyse gemaakt door Infrabel is onterecht, waar het niet enkel bijlagen betreft, maar de algemene voorwaarden. In die zin dient verwezen naar de behandeling van vorige commentaren. Het is nuttig en billijk maar ook nodig dat, indien er standaardcontracten worden goedgekeurd, Elia in het algemeen in de mogelijkheid is om het gebruik ervan af te dwingen.

c) Chagements du contenu récents, non motivés par des commentaires lors de la consultation publique / Recente inhoudelijke aanpassingen, niet gedreven door opmerkingen in de publieke consultatie

Ref.	Description en français	Beschrijving in het Nederlands
	Les mots “prescriptions” sont remplacés dans le règlement technique par « exigences », pour mieux coller à la réalité.	De term “prescriptions” is in het technisch reglement vervangen door “exigences”, om beter de werkelijkheid weer te geven.
	Les mots “unité de production” sont complétés par « d’électricité » dans l’ensemble du règlement technique.	De term “unité de production” is aangevuld met “d’électricité” in heel het technisch reglement.
	Les mots « unité de cogénération » sont remplacés par « unité de production combinée de chaleur et d’électricité »	‘Warmtekrachtkoppelingseenheid’ werd vervangen door ‘gecombineerde warmte- en electriciteitsproductie-eenheid’
	La qualification de nouvelle pour les installations des utilisateurs du réseau de transport a été retirée dans le texte des articles visés par le chapitre III.I.4. En effet, ce terme est repris systématiquement dans les titres des sections et sous-sections concernées. En outre, il n’était pas utilisé de façon systématique et introduisait donc un risque de confusion sur le champ d’application exact entre « existant » et « nouveau ». Chaque fois que cette précision est nécessaire dans un article, elle est maintenue ou ajoutée.	De nieuwe kwalificatie voor installaties van transmissienetgebruikers is verwijderd uit de tekst van de artikelen die onder hoofdstuk III.I.4 vallen. Inderdaad, deze term wordt systematisch opgenomen in de titels van de betreffende secties en subafdelingen. Bovendien werd het niet op een systematische manier gebruikt en introduceerde het aldus een verwarringsgevaar voor de exacte reikwijdte tussen “bestaand” en “nieuw”. Wanneer deze precisie in een artikel nodig is, wordt deze behouden of toegevoegd.
	Les mots « puissance nominale (Pnom) » ont été remplacés par « puissance maximale (Pmax) »	“Nominiaal vermogen (Pnom)” werd vervangen door “maximaal vermogen (Pmax)”
	Les mots « utilisateur du réseau de transport » ont été remplacés par « installation(s) de l’utilisateur du réseau de transport » pour mieux correspondre aux définitions et au fait que l’utilisateur du réseau de transport est une personne physique ou morale	“Transmissienetgebruiker” werd vervangen door “installatie(s) van de transmissienetgebruiker” voor een betere overeenstemming met de definities en met het feit dat de transmissienetgebruiker een natuurlijke of rechtspersoon is
	Les mots « demandeur de raccordement » sont remplacés par « demandeur » car il ne s’agit pas chaque fois d’un nouveau	“Aanvrager van de aansluiting” wordt vervangen door “aanvrager” omdat het niet telkens om een nieuwe aansluiting gaat

	raccordement	
Art. 82	Vu les remarques formulées sur la mise en œuvre de l'article 28.2(c) du DCC, le texte de l'article 82 est complété par un nouvel alinéa 3 qui étend l'application de l'article 77 § 2 aux unités de consommation visées par la Sous-Section 2.2 (fournissant des services de participation active de la demande)	Gezien de opmerkingen geformuleerd over de uitvoering van artikel 28.2(c) van DCC, is de tekst van artikel 82 aangevuld met een nieuwe alinea 3 die de toepassing van artikel 77 § 2 uitbreidt naar de verbruikseenheden als bedoeld in Onderafdeling 2.2 (leveren van diensten voor vraagsturing)
Art. 83	Vu les remarques formulées sur la mise en œuvre de l'article 29.2(c) du DCC, le texte de l'article 83 est complété par un nouvel alinéa 3 qui étend l'application de l'article 77 § 2 aux unités de consommation visées par la Sous-Section 2.2 (fournissant des services de participation active de la demande)	Gezien de opmerkingen geformuleerd over de uitvoering van artikel 29.2(c) van DCC, is de tekst van artikel 83 aangevuld met een nieuwe alinea 3 die de toepassing van artikel 77 § 2 uitbreidt naar de verbruikseenheden als bedoeld in Onderafdeling 2.2 (leveren van diensten voor vraagsturing)
Section III.II.4	Modification du titre de la section pour clarifier le champ d'application de cette section	Wijziging van de titel van de sectie ter verduidelijking van het toepassingsgebied van deze sectie

6.4. Titre IV. – Accès au réseau de transport d'un utilisateur de réseau de transport / Toegang tot het transmissienet voor een transmissienetgebruiker

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

Ref. / Topic	Stakeholders	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Toegang tot de markt – toegang tot het net	BASF	In de inleidende tekst van hun antwoord op de publieke consultatie geeft BASF een uitgebreide toelichting over de conceptuele opbouw van toegang tot het net / toegang tot de markt op een CDS → Meer informatie in BASF's antwoord in bijlage	Elia heeft de antwoordnota van BASF en de voorgestelde wijzigingen zorgvuldig doorgelezen en stelt de volgende wijzigingen voor: <ul style="list-style-type: none"> • Creëren van nieuwe definities (CDS-toegangspunt tot een CDS en CDS-markttoegangspunt). Het CDS-toegangspunt dient onder andere een tot het factureren door de CDS-beheerder aan zijn CDS-gebruikers voor het gebruik van de CDS. Het CDS-markttoegangspunt staat een CDS-gebruiker toe om een BRP te kiezen en aan te wijzen voor een deel of alle injecties en afnames binnen de CDS. Zoals uitgelegd/gevraagd door BASF, komen deze twee punten niet noodzakelijk overeen. • Intropductie van deze concepten in de Definities evenals in Titel IX en • Verduidelijking van de tekst overal om verwarring tussen deze punten en het begrip toegangspunt tot het Elia-net (gedekt door een toegangscontract) te voorkomen. 	Elia a attentivement lu la note de réponse de BASF ainsi que ses propositions de modification et propose les modifications suivantes : <ul style="list-style-type: none"> • Création de nouvelles définitions (point d'accès à un CDS et point d'accès au marché au sein d'un CDS) . Le point d'accès à un réseau CDS est un point servant notamment à la facturation par le gestionnaire du CDS à ses utilisateurs du CDS pour l'utilisation du CDS. Le point d'accès au marché au sein d'un CDS permet à un utilisateur d'un CDS de choisir et désigner un BRP pour une partie ou pour l'ensemble de ses injections et prélèvements au sein du CDS. Comme expliqué/demandé par BASF, ces deux points ne coïncident pas nécessairement. • Intropduction de ces notions aux Définitions ainsi que dans le titre IX et • Clarification du texte partout ailleurs pour éviter toute confusion entre ces points et la notion de point d'accès au réseau Elia (couvert par un contrat d'accès).

b) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Art./Titre	Stakeholders	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Art. 191	BASF	Art 191: § 1. Dit hoofdstuk behandelt de in te vullen voorwaarden om te beschikken over toegang tot het transmissienet om vermogen te injecteren of af te nemen vanaf een productie-eenheid, een verbruikersinstallatie, een asynchrone opslag, of een industrieel gesloten net of een gesloten distributienet CDS aangesloten op het transmissienetsysteem.	Beide definities (<i>gesloten industrieel net</i> en <i>gesloten distributienet</i>) geven aan dat ze overeenstemmen met het concept van 'gesloten distributiesysteem'/'réseau fermé de distribution' zijn zoals bedoeld in de DCC. Maar gelet op de bevoegdheidsverdelende regels, moet enerzijds het begrip 'gesloten industrieel net' ook aangeven dat het overeenstemt met het 'gesloten industrieel net' dat enkel op de federale spanningsniveaus bestaat, en moet anderzijds het begrip 'gesloten distributienet' aangeven dat het overeenstemt met het 'gesloten distributienet' 'réseau de distribution fermé' (Energiedecreet) en het 'gesloten beroepsnet'/'réseau fermé professionnel' (Waals decreet) voor de regionale spanningsniveaus. Deze spanningsniveaus die het verschil maken tussen het gesloten industrieel net en het gesloten distributienet zijn intern aan het CDS. Dit is niet onverenigbaar met de vaststelling dat een gesloten distributienet op het transmissienet kan zijn aangesloten. Niettemin werd een algemene term 'CDS' geïntroduceerd om de gesloten industriële netten, gesloten distributienetten en spoortractionnetten aan te duiden. De definities van een gesloten industrieel net en een gesloten distributienet blijven echter behouden zodat hiernaar kan worden verwezen wanneer verschillende bepalingen van toepassing zijn.	Les deux définitions (<i>réseau fermé industriel</i> et <i>réseau fermé de distribution</i>) correspondent avec la notion de 'gesloten distributiesysteem'/'réseau fermé de distribution', tel que défini dans le DCC. Mais tenant compte des règles de partage de compétences, la notion, d'une part, de 'réseau fermé industriel' doit aussi indiquer qu'il correspond avec le 'réseau fermé industriel' qui n'existe qu'au niveau de tension fédéral, et la notion d'autre part de 'réseau fermé de distribution' doit indiquer qu'il correspond avec le 'gesloten distributienet'/'réseau de distribution fermé' (Energiedecreet) et le 'gesloten beroepsnet'/'réseau fermé professionnel' (Décret Wallon) pour les niveaux de tension régionaux. Ces niveaux de tension permettant de différencier le réseau fermé industriel du réseau fermé de distribution, sont internes au réseau CDS. Ceci n'est pas incompatible avec la constatation qu'un réseau fermé de distribution peut être connecté au réseau de transport. Cependant, une terme générique « CDS » a été créé pour désigner les réseaux fermés industriels, réseaux fermés de distribution et le réseau de traction ferroviaire. Les définitions de réseau fermé industriel et réseau fermé de distribution sont cependant maintenues pour pouvoir y référer lorsque des dispositions différentes sont d'application.
	Infrabel	Art 191: § 1. Dit hoofdstuk behandelt de in te vullen voorwaarden om te beschikken over toegang tot het transmissienet om vermogen te injecteren of af te nemen vanaf een productie-eenheid, een verbruikersinstallatie, een asynchrone opslag, of een industrieel gesloten net of, een gesloten distributienet of een tractienet spoor aangesloten op het transmissiesysteem. → Terugkerende opmerking/track change		
	FEPEG	"...of een industrieel gesloten net of een gesloten distributienet aangesloten op het transmissiesysteem..." <u>Opmerking:</u> Technisch onderscheid tussen beide is niet duidelijk op basis van gegeven definities. Is het onderscheid afhankelijk van de spanning binnen het gesloten net? Is het niet simpeler te stellen: gesloten commercieel net?		

	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> Febeg pleit voor toevoegen van een drop-procedure in het geval een leverancier optreedt als toegangshouder (en eventueel toegangsverantwoordelijke) voor een netgebruiker en de leverancier conform de contractsbepalingen het leverancierscontract met die netgebruiker heeft verbroken.</p> <p>➔ FEBEG geeft hierover meer info in hun begeleidend document</p> <p><u>Opmerking :</u> FTR moet de mogelijkheid voorzien om een toegangspunt te schrappen voor de bepaalde einddatum.</p>	<p>Elia deelt de visie van Febeg niet. De evoluties van het ACH-contract werden uitvoerig besproken binnen de WG Belgian Grid tussen eind 2016 en eind 2017 (de verslagen zijn beschikbaar op de website van Elia). Zoals tijdens deze besprekingen werd vermeld, kan enkel de toegangshouder de aanduiding van een evenwichtsverantwoordelijke aan een toegangspunt beëindigen en kan enkel de gebruiker van het transmissienet de aanuiding van zijn toegangshouder aan een toegangspunt beëindigen.</p> <p>In de contracten zijn echter al aanwijzingsperioden van beperkte duur voorzien, en de leverancier die ook toegangshouder is (of ook evenwichtsverantwoordelijke) mag van deze modaliteit gebruik maken indien hij zijn risico's wil beperken.</p> <p>Elia heeft deze aanduiding van beperkte duur veralgemeend voor alle types transmissienetgebruikers (wat niet het geval was in het Federaal Technische Reglement van 2002 dat die alleen voor verbruikinstallaties bevatte).</p>	<p>Elia ne partage pas la vision de Febeg. Les évolutions du contrat ACH ont été longuement discutées en WG Belgian Grid entre fin 2016 et fin 2017 (les rapports sont disponibles sur le site web d'Elia). Comme annoncé pendant ces discussions, seul le détenteur d'accès peut mettre fin à la désignation d'un responsable d'équilibre sur un point d'accès et seul l'utilisateur du réseau de transport peut mettre fin à la désignation de son détenteur d'accès sur un point d'accès. Cependant les contrats prévoient déjà des durées de désignation limitées en temps et le fournisseur qui serait également détenteur d'accès (voir responsable d'équilibre) peut, s'il veut limiter ses risques utiliser cette modalité.</p> <p>Elia a généralisé cette désignation à durée déterminée pour tous les types d'utilisateurs de réseau de transport (ce qui n'était le cas dans le Règlement Technique Fédéral de 2002 qui ne la prévoyait que pour les installations de consommation).</p>
Afdeling VI.I.I				
Art. 194	BASF	<p><u>Art. 194.</u> Het toegangscontract bevat ten minste de volgende elementen:</p> <p>i) de regels betreffende het beheer van de toegang van de achterliggende netgebruikers binnen een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet, door de beheerder van dat gesloten industrieel net of gesloten distributienet, in de mate dat deze regels noodzakelijk zijn voor de transmissienetbeheerder om haar rol als transmissienetbeheerder (waaronder het verlenen van toegang tot het transmissienet) naar behoren te kunnen vervullen.</p> <p>j) de objectieve en niet-discriminerende regels die de transmissienetbeheerder toelaten om de toegang tot het transmissienet, geheel of gedeeltelijk, te onderbreken, voor een tijdelijke periode, in het geval van overbelasting van het transmissienet of in het geval van mogelijkheid tot overbelasting van het transmissienet, inclusief gevallen van beperkte of volledige onbeschikbaarheid van de capaciteit, om redenen van veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van het transmissienet.</p>	<p>De voorgestelde wijziging heeft tot doel om te bepalen naar welke netgebruiker wordt verwezen en om een onderscheid te maken tussen de verplichtingen van de CDSO (als transmissienetgebruiker) en deze van de CDS-gebruiker van het CDS. De terminologie voorgesteld door Elia is "utilisateur d'un/du CDS; gebruiker van een/het CDS".</p> <p>Elia neemt de in punt i. voorgestelde precisering op in de tekst.</p>	<p>La modification proposée a pour but de préciser quel utilisateur du réseaude est visé et de différencier les obligations du CDSO (en tant qu'utilisateur du réseau de transport) de celles de l'utilisateur de réseau du CDS. La terminologie proposée par Elia est « utilisateur d'un/du CDS ; gebruiker van een/het CDS ».</p> <p>Elia insère dans le texte la précision suggérée au point i.</p>
	Febeliec	<p>« <u>Art. 194.</u> Le contrat d'accès contient au moins les éléments suivants :... »</p> <p><u>Opmerking :</u> Deze formulering houdt geen steek met de onderstaande oplijsting.</p> <p>i) <i>aux règles relatives à la gestion de l'accès des utilisateurs sous-jacent de réseau situés au sein d'un réseau fermé industriel ou réseau fermé de distribution, par ce gestionnaire de réseau fermé industriel ou réseau fermé de distribution, et ceci dans la mesure où ces règles sont nécessaires afin de permettre au gestionnaire de réseau de transport de jouer son rôle de gestionnaire de réseau de transport (entre autre en vue de garantir l'accès au réseau de transport) ;</i></p> <p><u>Opmerking:</u> Voor Febeliec mag het Elia toegangscontract regels met het beheer van toegang binnen CDS bevatten in de mate dat deze regels relevant zijn voor Elia.</p>		
	COGEN	<p><u>Art. 194.</u> Het toegangscontract bevat ten minste de volgende elementen:</p> <p>a) de betalingsvoorwaarden, de voorwaarden en termijnen betreffende de facturen van de toegangstarieven en indien van toepassing, voor aansluiting;</p>	<p>Sinds 2002 wordt deze modaliteit georganiseerd via het toegangscontract, zonder enige kritiek van de betrokken markspelers. Deze modaliteit is bedoeld voor het organiseren, zoals bepaald in punt 15.3 van het door de CREG goedgekeurde toegangscontract, van de betaling van de facturen voor de aansluiting door de toegangshouder voor rekening van de netgebruiker wanneer die geen aansluitingscontract heeft afgesloten. Het is belangrijk om voor dit mechanisme over een wettelijke basis te beschikken,</p>	<p>Cette modalité est organisée via le contrat d'accès depuis 2002, sans aucune critique des acteurs de marché concernés. Elle a pour but d'organiser, tel que spécifié au point 15.3 du contrat d'accès approuvé par la CREG, le paiement des factures pour le raccordement par le détenteur d'accès pour le compte de l'utilisateur de réseau lorsque celui-ci n'a pas encore conclu de contrat de raccordement. Il est important de disposer d'une base réglementaire pour ce mécanisme, outre l'application des dispositions transitoires du Titre III.</p>
	FEBEG	<p><u>Art. 194.</u> a) de betalingsvoorwaarden, de voorwaarden en termijnen betreffende de facturen van de toegangstarieven en indien van toepassing, voor aansluiting;</p> <p>➔ De betalingsvoorwaarden met betrekking tot aansluiting moeten in het aansluitcontract worden opgenomen</p>		

			naast de toepassing van de overgangsbepalingen van Titel III.	
	FEPEG	<p><u>Opmerking:</u> Het toegangscontract moet ook een verwijzing naar de leverancier bevatten. Dit is noodzakelijk in het kader van de regels voor de energieoverdracht. (Zie de supplier Elia convention voortkomend uit de Transfer of Energy)</p> <p>g) <u>Opmerking:</u> Waar is BSP vernoemt? De BRP van de BSP heeft eveneens verplichtingen aangaande het evenwicht van een delivery point.</p>	<p>Het toegangscontract bevat inderdaad een verwijzing naar de leverancier. Commentaar in aanmerking genomen in de tekst.</p> <p>De BSP moet niet worden vermeld in het toegangscontract. Elia is door de BSP in zijn contract betreffende ondersteunde diensten geïnformeerd over de delivery points die aan de dienst deelnemen, door middel van een verklaring van de betrokken netgebruiker. De toegangshouder (die vaak ook dezelfde entiteit is als de BRP van de follow-up van het betrokken toegangspunt) moet niet worden geïnformeerd over de actieve BSP's betreffende een toegangspunt.</p>	<p>Le contrat d'accès contient en effet une identification du fournisseur associé. Commentaire pris en compte dans le texte.</p> <p>Le BSP ne doit pas être mentionné dans le contrat d'accès. Elia est mise au courant par le BSP dans son contrat de service auxiliaire des points de livraison qui participent au service moyennant une déclaration de l'utilisateur de réseau concerné. Le détenteur d'accès (qui est souvent également la même entité que le BRP du suivi du point d'accès concerné) ne doit pas être informé du/des BSP actifs pour un point d'accès.</p>
	Infrabel	<p>Toe te voegen:</p> <p>x) de modaliteiten betreffende de aanduiding door de toegangshouder van de leverancier(s) die op het toegangspunt actief is of van een andere marktactor die instaat voor de levering van de elektriciteit;</p>		
Art. 196	BASF	<p><u>Art. 196.</u> § 1. Om de in artikel 195 bedoelde aanstelling te doen dienen de benaderde kandidaat toegangshouder en de transmissienetgebruiker bij de transmissienetbeheerder een aanvraag in voor toevoeging van het (de) betrokken toegangspunt(en) in de portefeuille van die toegangshouder. De benaderde kandidaat toegangshouder en de transmissienetgebruiker gebruiken het formulier voor toevoeging van dat (die) toegangspunt(en) dat de transmissienetbeheerder ter beschikking stelt op zijn website. De toegangs-aanvrager en de transmissienetbeheerder dateren en ondertekenen dat formulier naar behoren.</p>	<p>Commentaar in aanmerking genomen in de tekst. Elia vervangt de term "détenteur d'accès pressenti" door "détenteur d'accès proposé" (term overigens voorgesteld door Febeliec).</p> <p>De term "candidat" werd niet behouden omdat die eerder verwijst naar een entiteit die een aanvraag doet om toegangshouder te worden. In dit artikel 196 verwijzen we naar een partij die (mogelijk) al toegangshouder is maar waarbij is voorgesteld om in zijn contract een bepaald toegangspunt op te nemen.</p>	<p>Commentaire pris en compte dans le texte. Elia remplace le terme « détenteur d'accès pressenti » par « détenteur d'accès proposé » (terme proposé par ailleurs par Febeliec).</p> <p>Le terme « candidat » n'est pas retenu parce qu'il désigne plutôt une entité faisant la demande pour devenir détenteur d'accès. Or dans cet article 196, nous visons une partie qui est (potentiellement) déjà détenteur d'accès mais proposé pour reprendre dans son contrat un point d'accès donné.</p>
	FEPEG	<p>Art. 196. § 1. "...De benaderde toegangshouder en de transmissienetgebruiker dateren en ondertekenen dat formulier naar behoren."</p>		
	Infrabel	<p>§ 1. Term "benaderde" te verwijderen</p>		
	Febeliec	<p>"...le détenteur d'accès pressenti..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Febeliec vindt deze formulering (en haar vertaling nog meer, "benaderde") heel onduidelijk en vraagt om dit anders te formuleren, bijvoorbeeld proposé? Of candidat? (x2)</p>		
	Infrabel	<p>§ 2. Indien NG toegangshouder is, en een nieuwe aansluiting in dienst wordt genomen, wordt automatisch zijn toegangscontract aangepast zonder dat hiervoor een formulier moet worden ingediend. Graag zo houden.</p>	<p>De formulering van het voorgestelde Federaal Technisch Reglement is correct en beschrijft de te volgen procedure om de toegangshouder aan te wijzen, zelfs in het zeer specifieke geval waarin de transmissienetgebruiker zelf de toegangshouder is en dit voor alle toegangspunten.</p> <p>Het is in feite nodig om zelfs in dit geval toe te laten dat de betrokken netgebruiker zichzelf aanduidt als toegangshouder voor zijn punt of dat hij een derde partij aanduidt.</p> <p>Anderzijds, zoals in een ander artikel bepaald, is de duur van de toewijzing in dit geval onbepaald om bepaalde stappen te vereenvoudigen.</p>	<p>La formulation de la proposition du Règlement Technique fédéral est correcte et décrit la procédure à suivre pour désigner son détenteur d'accès, et ce même dans le cas très particulier où l'utilisateur du réseau de transport est lui-même son propre détenteur d'accès et ce pour tous ses points d'accès.</p> <p>Il faut en effet permettre, même dans ce cas à l'utilisateur du réseau concerné d'indiquer s'il se désigne lui-même en tant que détenteur d'accès pour son point ou s'il désigne un tiers.</p> <p>Par contre, comme spécifié dans un autre article la durée de désignation est dans ce cas à durée indéterminée pour simplifier certaines étapes.</p>
	Infrabel	<p>§ 2. 3° Wat verstaat men onder "..., evenals het bewijs van die aanduiding(en)." Indien een nieuw toegangspunt wordt toegevoegd wordt dit aan de ARP/Leverancier vermeld zonder er een contractuele wijziging plaatsvindt. Onderliggende contracten zijn niet beperkend.</p>	<p>De tekst werd aangepast. Er word hiermeer bijlage 2 van toegangscontract bedoeld.</p>	<p>Le texte a été adapté, il vise l'annexe deux du contrat d'accès co-signée par l'utilisateur du réseau et le détenteur d'accès</p>

	FEPEG	Art. 196. § 2. 3° “..., evenals het bewijs van die aanduidingen” <u>Opmerking:</u> Nodig ? Zou in de bepalingen van het toegangscontract moeten staan (art 194 g) . Anders ... template op de website ?		
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Het toegangscontract is een levend contract waarbij in een bijlage toegangspunten kunnen worden toegevoegd of geschrapt. Meestal gebeurt dit op eenvoudig verzoek. De toegangspunten worden immers bepaald in het aansluitingscontract en de opname in een toegangscontract is daarvan een logisch gevolg. Overigens voorziet Elia in een elektronische mogelijkheid om dit uit te voeren. Het is dan ook onlogisch dat in artikel 197 en 198 een zware procedure wordt voorzien die in de praktijk niet wordt toegepast.	Deze stap is noodzakelijk: een groot deel van de controles die moeten gebeuren, alvorens toegang te verlenen aan een netgebruiker, worden immers uitgevoerd in het kader van aansluitingsstudies (EOS, EDS, vóór afsluiting van het aansluitingscontract). Belangrijke, bijkomende controles moeten ook gebeuren alvorens aan de aangestelde toegangshouder toegang te verlenen tot het toegangspunt. Deze controles houden in het bijzonder in dat er wel degelijk een BRP is aangewezen voor dit toegangspunt of dat de BRP, bijvoorbeeld in het geval van een productie-eenheid, wel degelijk een CIPU-contract ondertekend heeft.	Cette étape est nécessaire : Une grande partie des vérifications qui doivent avoir lieu avant de pouvoir activer l'accès au réseau d'un utilisateur de réseau sont en effet effectuées dans le cadre des études de raccordement (EOS, EDS, avant conclusion du contrat de raccordement). Ceci dit, des vérifications supplémentaires doivent également avoir lieu avant d'accorder l'accès au point d'accès au détenteur d'accès désigné. Ces vérifications sont notamment le fait qu'un BRP soit bien désigné pour ce point d'accès ou par exemple que, dans le cas d'une unité de production, le BRP ait bien signé un contrat CIPU.
Art. 197/198	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Dit lijkt me een zeer zware procedure voor het toevoegen van een punt in een bestaand contract. Belangrijkste stap is het aansluitingscontract waar alle controles plaatsvinden. Eenmaal een toegangspunt gecreëerd moet dit op eenvoudige aanvraag in een toegangscontract worden opgenomen. Er dient hier geen bijkomende controle meer plaats te vinden. Eventueel moet garantie worden aangepast.		
Hoofdstuk IV.II	Infrabel	HOOFDSTUK IV.II. – Het ter beschikking gesteld vermogen <u>Opmerking:</u> Het moet duidelijk zijn dat het ter beschikking gestelde vermogen wordt gedefinieerd in het connectie contract en niet in het toegangscontract.	Opmerking in aanmerking genomen in voorgestelde tekst	Remarque prise en compte dans le texte proposé
	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Actief vermogen (MW) vs ter beschikking gesteld vermogen (MVA). Welke conversie past Elia toe? $\cos \phi = 1$ of wordt er ook deel reactief vermogen meegenomen?	Het ter beschikking gestelde vermogen wordt gespecificeerd in MVA en overschrijding ervan wordt gemeten rekening houdend met het actief en het reactief vermogen, dus het schijnbaar vermogen werkelijk verbruikt tijdens een bepaald kwartier.	La puissance mise à disposition est spécifiée en MVA, et son dépassement est mesuré en tenant compte des puissances active et réactive, donc de la puissance apparente réellement consommée pour un quart d'heure donné.
Art. 199	Febeliec	In het aansluitingscontract wordt ook het ter beschikking gesteld vermogen vastgelegd. Opvallend is dat Elia nu voorziet (in FTR art 199) dat dit een maximumvermogen is. Dit is strijdig met de bestaande contracten en tarieven.	De definitie werd aangepast rekening houdend met deze opmerking. Het ter beschikking gestelde vermogen vertegenwoordigt het vermogen waarvoor Elia het net dimensioneert. De netgebruiker mag, zolang dit de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net niet in het gedrang brengt, dit vermogen overschrijden tegen een daartoe vastgesteld specifiek tarief. Elia, daarentegen, verbindt er zich toe om schijnbaar vermogen te transporteren voor het desbetreffende toegangspunt op het niveau van deze vermogenswaarde ter beschikking gesteld op dit punt.	La définition a été adaptée tenant compte de cette remarque. La puissance mise à disposition représente la puissance pour laquelle Elia dimensionne le réseau. L'utilisateur de réseau peut, tant que ceci ne porte pas préjudice à la sécurité, la fiabilité ou l'efficacité du réseau, dépasser cette puissance à un tarif spécifique prévu à cet effet. Elia par contre s'engage à transporter de la puissance apparente pour le point d'accès concerné à hauteur de cette valeur de puissance mise à disposition en ce point
	Infrabel	In de huidige procedure mag de netgebruiker het ter beschikking gesteld vermogen overschrijden zij het aan een specifiek tarief		
Art. 200	Infrabel	<u>Art. 200.</u> De bepalingen van dit Hoofdstuk zijn niet toepasselijk voor de toegang tot een verbinding met een buitenlands net en op de toegangspunten van de distributienetbeheerder .	Opmerking in aanmerking genomen en op een meer algemene manier geformuleerd in de tekst van artikel 200.	Remarque prise en compte et formulée de manière plus générale dans le texte à l'article 200.

6.5. Titre V. – Equilibre / Evenwicht

a) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Artikel/Titel	Stakeholder	Remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justificatie - Nederlands
Art. 201 §1	FEBEG	<p>“Krachtens de evenwichtsverplichting...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Geen verwijzing naar de status van het net volgens GL SO: Normal / alert / emergency / black-out / restoration</p> <p>Het moet duidelijk zijn wanneer de markt werkt en wanneer Elia het heft in handen neemt (central dispatch), aangezien de evenwichtsverantwoordelijke pas normaal kunnen werken wanneer het net zich in status ‘normal’ of ‘alert’ bevindt.</p> <p>Dit is een algemene opmerking voor alle eisen gesteld aan de stakeholders</p> <p><u>Opmerking:</u> FEBEG is van oordeel dat de omschrijving van de evenwichtsverplichting in het FTR ruimer is dan de definitie in artikel 17, §1 van de EB GL. De EB GL beperkt de evenwichtsverplichting tot real-time terwijl Elia in het midden laat om welk timeframe het gaat. In de EB GL moet de evenwichtsverantwoordelijke ‘ernaar streven om in evenwicht te zijn’ terwijl in definitie in het FTR de evenwichtsverantwoordelijke zijn ‘evenwicht moet behouden’.</p> <p>FEBEG dring er op aan dat de definitie van de evenwichtsverplichting uit de EB GL correct wordt overgenomen, en er geen eigen interpretatie aan wordt gegeven.</p> <p>“...teneinde in real-time het evenwicht op kwartierbasis te bereiken behouden van alle volgende elementen die zijn evenwichtspereimeter vormen:...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Het artikel in de EB GL luidt als volgt: ‘In real time, each balance responsible party shall strive to be balanced or help the power system to be balanced.’ De formulering die Elia voorstelt is strenger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gaat hier enkel om het evenwicht in real-time, niet in elk timeframe. - De BRP moet alles doen om dat evenwicht te bereiken (strive to be balanced), niet behouden (maintain balance). <p>“... vermeerderd met de actieve verliezen die hij zelf compenseert,...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Is dit niet verouderd. Kan dit nog in het kader van EB, CACM en FCA??? Dit maakt Belgische MWh duurder dan in de andere landen. Wat voorziet Elia in de toekomst (grid losses)</p>	<p>Elia is het niet eens met de analyse van Febeg betreffende dit punt. De belangrijkste verantwoordelijkheid van de BRP bestaat erin alles in het werk te stellen om te streven naar evenwicht per kwartier wanneer de situatie van het net delicaat wordt.</p> <p>Elia ziet geen tegenstelling tussen deze evenwichtsverantwoordelijkheid en de verschillende statussen van het net vastgesteld door het Europese richtsnoer SOGL. Indien er, echter, bij directe toepassing van een bepaling van één van de Europese richtsnoeren en netcodes, zoals bijvoorbeeld E&R, nuances moeten worden aangebracht in deze evenwichtsverantwoordelijkheid, dan worden deze vermeld in de verschillende regulerende documenten die voortvloeien uit deze richtlijnen, in het bijzonder in de T&C BRP.</p> <p>Elia deelt de mening van Febeg niet en meent dat artikel 201 (zowel als hoofdstukken V.I en V.II aangaande de BRP) niet in strijd zijn met de bepalingen van de Europese EBGL-richtlijn. Artikel 17 de Europese richtsnoer vermeldt « real-time » mais dezelfde richtsnoer vermeldt ook dat de basis voor de berekening van het onevenwicht van de BRP het quartuur moet zijn (art 1(12)).</p> <p>Elia wijst er nogmaals op dat het deel van de zin waarop FEBEG reageert al aanwezig was in de versie van het Federaal Technische Reglement van 2002 en dat dit principe niet fundamenteel is veranderd.</p> <p>Zie dus het antwoord van Elia aan FEBEG in haar opmerkingen voor artikel 206.</p>	<p>Elia ne partage pas l’analyse de Febeg concernant ce point. La responsabilité principale de du BRP est de tout mettre en œuvre pour être en équilibre par quart d’heure même lorsque la situation du réseau devient délicate.</p> <p>Elia ne voit pas de contradiction entre cette responsabilité d’équilibre et les différents états du réseau prévues par la ligne directrice européenne SOGL.</p> <p>Cependant, si en application directe d’une disposition venant d’une des lignes directrices européennes ou les codes de réseau européens que par exemple l’E&R des nuances devaient être apportées à cette responsabilité d’équilibre, celles-ci seraient précisées dans les différents documents régulés découlant de ces lignes directrices et en particulier dans les T&C BRP.</p> <p>Elia ne partage pas l’avis de Febeg et estime que l’article 201 (ainsi que les chapitres V.I et V.II portant sur le BRP) ne sont pas contradictoires avec les dispositions de la ligne directrice européenne EBGL. L’article 17 de la ligne directrice européenne parle de « real-time » mais stipule également que la base pour le décompte du déséquilibre du BRP doit être le quart d’heure (art 1(12)).</p> <p>Elie rappelle que le segment de phrase sur lequel FEBEG réagit était déjà présent dans la version du Règlement Technique Fédéral de 2002 et qu’il n’y a pas de modification de fond apportée à ce principe.</p> <p>Voir réponse d’Elia à FEBEG dans son commentaire sur l’article 206.</p>
Art. 201 §2-4	BASF	<p>§2. + §4. “...Zoals bepaalde in de modaliteiten en voorwaarden door de transmissienetbeheerder “</p> <p><u>Opmerking:</u> Waar staat dit dan? BRP-contract?</p>	<p>Ja. De modaliteiten en voorwaarden van dit artikel vormen de modaliteiten en voorwaarden toepasselijk voor de BRP’s (“T&C BRP”) als bedoeld in artikel 18 van de Europese richtsnoer EBGL.</p> <p>Om elke verwarring te vermijden, werd de tekst aangepast voor het duidelijk aangeven van “de modaliteiten en voorwaarden van toepassing op de evenwichtsverantwoordelijken”.</p> <p>Deze modaliteiten en voorwaarden zijn door Elia ter goedkeuring voorgelegd aan de CREG. Elke BRP ondertekent met Elia een BRP-contract (dat ook gereguleerd is en die bijkomende bepalingen bevat) waarbij deze zich ertoe verbindt tot het naleven van de modaliteiten en voorwaarden van</p>	<p>Oui. Les modalités et conditions visées à cet article sont les modalités et conditions applicables aux BRP (« T&C BRP ») visées à l’article 18 de la ligne directrice européenne EBGL. Pour éviter toute confusion le texte a été adapté pour bien désigner « les modalités et conditions applicables aux responsables d’équilibre ».</p> <p>Ces modalités et conditions sont soumises par Elia à la CREG pour approbation. Chaque BRP signe un contrat BRP avec Elia (qui est également régulé et qui contient des dispositions supplémentaires) et dans lequel ce BRP s’engage à respecter les modalités et conditions applicables aux responsables d’équilibre.</p>

			toepassing op de evenwichtsverantwoordelijken.	
	COGEN	<u>Opmerking</u> ivm §4. Dit zou aangevuld mogen worden met de doelstelling om zo goed mogelijke gegevens ter beschikking te stellen.	Zie antwoord aan Febeg hieronder i.v.m. algemene opmerking over hoofdstuk V.II	Voir réponse à Febeg ci-dessous à sa remarque générale concernant le chapitre V.II
	FEBEG	<p>§2. "...evenwichtsverantwoordelijke vragen om de redelijke middelen of redelijke procedures..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Dit is de term uit §1. Aangezien 'redelijke middelen' hier naast 'redelijke procedures' wordt gezet, nemen we aan dat 'middelen' hier vooral verwijst naar 'capaciteit'.</p> <p>§3. "De transmissienetbeheerder kan eveneens aan de evenwichtsverantwoordelijke bepaalde redelijke middelen—of procedures opleggen die hem moeten helpen op die situaties te anticiperen en zich erop voor te bereiden, dit alles na toestemming van de commissie. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op de evenwichtsverantwoordelijken die instaan voor de opvolging van offshore power park modules waarvan de productie kan moeten worden stopgezet bij slechte weersomstandigheden die een voorzienbaar karakter hebben en waarop kan worden geanticipeerd."</p> <p><u>Opmerking</u> ivm "redelijke middelen": Dit is hier niet op zijn plaats, aangezien dit insinueert dat de BRP "interne reserves" zou moeten aanhouden om aan dergelijke verplichtingen te voldoen.</p> <p><u>Opmerking</u> ivm verwijderde tekst: Dit artikel heeft geen meerwaarde, aangezien dergelijke verplichting voor de BRP reeds voorzien is door de evenwichtsverantwoordelijke onbalansprijs zou moeten noodzakelijke incentive bieden.</p> <p>Een mogelijkheid om deze parag te behouden is toe te voegen dat niet van toepassing in normaal en alarm state (waar de markt de mogelijkheden heeft dit op te lossen)</p> <p><u>Opmerking:</u> Het aanduiden van een voorbeeld heeft geen meerwaarde in een wettekst.</p> <p><u>Opmerking:</u> Elia creëert een wettelijke basis om middelen en procedures op te leggen aan de evenwichtsverantwoordelijke.</p>	<p>Elia is van mening dat deze bepaling gerechtvaardigd is, rekening houdend met het risico voor de veiligheid, de betrouwbaarheid en de efficiëntie van het net dat wordt gevormd door een slechte anticipatie door een BRP en het nemen van onvoldoende maatregelen om de onevenwichten ten gevolge van slechte offshore weersomstandigheden te temperen.</p> <p>Tenslotte herhaalt Elia dat dergelijke bepalingen naar de CREG ter goedkeuring zouden worden ingediend voor zover dat ze toegepast worden alsook dat het volledige design voor "offshore integration" opgesteld zal worden op transparante wijze en met de stakeholders bediscussieert.</p>	<p>Elia estime que cette disposition est justifiée tenant compte du risque pour la sécurité, la fiabilité et l'efficacité du réseau que représente une mauvaise anticipation par un BRP et une non prise d'actions suffisantes pour mitiger les déséquilibres dus à des intempéries offshore.</p> <p>Par ailleurs, Elia rappelle que de telles dispositions seront soumises à la CREG pour approbation avant d'être appliquées et que le design « offshore integration » sera élaboré en toute transparence et discuté avec les stakeholders.</p>
	BOP	BOP understand the need and challenge for Elia but stresses fact that should be financially neutral for offshore windfarms and that impositions on BRP reduces "BRP candidates" for offshore windfarms	Er zal een designnota worden gepubliceerd op de Elia-website waarbij de principes worden omgezet in verschillende gereguleerde documenten. De stakeholders worden tijdens het hele proces bij dit design betrokken.	Une note de design sera publiée sur le site internet d'Elia et les principes seront traduits dans les différents documents régulés impactés. Les stakeholders seront de ce fait impliqués dans ce design tout au long du processus.
	Infrabel	- de injecties en/of afnames van actief vermogen op de toegangspunten die hem zijn toegekend in de evenwichtszones vermeerderd, voor wat betreft de fysieke afnames in toegangspunten, vermeerderd met de actieve verliezen op het transmissienet die hij zelf compenseert,	<p>Elia houdt in de tekst rekening met deze suggestie en preciseert dat er sprake is van verliezen binnen het transmissienet.</p> <p>De precisering "point d'accès" werd echter niet behouden wegens te restrictief.</p>	<p>Elia prend compte de cette suggestion dans le texte en précisant qu'il est question des pertes dans le réseau de transport.</p> <p>La précision « point d'accès » n'est cependant pas maintenue car trop restrictive.</p>
Art . 202 §1	FEBEG	<p><u>Opmerking</u> ivm "belastingfrequentieregelzone": Engelse term ook aub : LFC block of LFC area, welke bedoelen ze precies. Graag Definitie</p> <p>"...na eventuele individuele onevenwichten..."</p> <p><u>Opmerking:</u> Moeilijke formulering. Gaat het hier trouwens niet eerder om het residuele onevenwicht die het resultaat is van de som van alle individuele onevenwichten?</p>	<p>"Belastingfrequentieregelzone" is de officiële Nederlandse vertaling uit de Europese SO GL richtlijn om de " LFC-area" aan te duiden.</p> <p>De tekst werd aangepast om rekening te houden met deze opmerking</p>	<p>"Belastingfrequentieregelzone" est le terme officiel de la traduction néerlandaise officielle de la ligne directrice européenne SOGL pour désigner la « LFC-area ».</p> <p>Le texte a été adapté pour prendre en compte cette remarque</p>
Art. 202 §2	FEBEG	<u>Opmerking:</u> moeilijke formulering van het artikel. Het is de bedoeling	Elia verduidelijkt deze zin in de tekst en verwijst naar de	Elia clarifie cette phrase dans le texte et renvoie vers le

		aan te geven dat er geen rangorde is onder de voorgestelde maatregelen? In welke staat bevindt de markt zich hier? “...2° hij draagt de producenten op om het actieve vermogen dat niet aan de transmissienetbeheerder ter beschikking werd gesteld, te activeren;...” <u>Opmerking:</u> Er bestaat een verplichting voor types C en D om alle capaciteit aan te bieden. Dit punt 2° geldt dan enkel voor types A en B? <u>Opmerking:</u> Overbodig, aangezien deze verplicht reeds volgt vanuit iCAROS	bepalingen van de NC in deze omstandigheden	dispositions des NC dans ces conditions
Art. 203	FEPEG	“§2 De balanceringsregels bepalen tenminste de volgende elementen, tenzij die al zijn vastgelegd in de modaliteiten en voorwaarden of in de methodologieën opgemaakt door een of meerdere Europese netbeheerders en goedgekeurd door de overeenstemmende nationale bevoegde reguleringsoverheden :” <u>Opmerking:</u> Wat wordt hier precies mee bedoeld. Zoals wij het lezen zou BE moeten conformeren naar een voorstel van TENNET dat door de lokale regulator werd goedgekeurd. We prefereren een duidelijke split tussen de Europese wetgeving en de federale wetgeving, tenzij die al zijn vastgelegd in “toepasselijke wetgeving”	De balancing rules bevatten een reeks elementen die door Elia werden beschreven en ter goedkeuring aan de CREG werden voorgelegd. Het is in dit stadium niet uitgesloten dat bepaalde van deze elementen in de toekomst op het Europese of regionale niveau worden vastgelegd, bijvoorbeeld in de Europese methodes. Het doel van deze zin is om ervoor te zorgen dat wanneer bepaalde aspecten worden goedgekeurd door de regulatoren op Europees/regionaal niveau (met inbegrip van de CREG), het niet nodig is om deze opnieuw op het nationale niveau in te dienen. Dit gezegd zijnde, is de interpretatie en opmerking van Febeg relevant en werd de tekst in deze zin geherformuleerd.	Les balancing rules contiennent une série d’éléments décrits par Elia et soumis à la CREG pour approbation. Il n’est pas exclu à ce stade que parmi ces éléments, certains soient dans le futur fixés au niveau européen ou régional par exemple dans des méthodologies européennes. Le but de cette phrase est de prévoir que lorsque certains aspects sont approuvés par des régulateurs au niveau européen/régional (y inclut la CREG) il ne sera pas nécessaire de les re-soumettre au niveau national. Ceci-dit la lecture et remarque de Febeg est pertinente et le texte a été reformulé en ce sens.
V.II - Evenwichtsverantwoordelijke	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Hier missen wij een artikel dat stelt hoe de BRP zijn verplichtingen kan nakomen. Om dit bekomen vragen wij om de verwijderde onderafdeling II: <i>Voor wat betreft de netbeheerder</i> en in het bijzonder artikel 159 terug in te voegen. Artikel 159 § 4 moet speciëren dat de balancing price in real time moet gepubliceerd worden. Verder zou ook een paragraaf 5 moeten worden toegevoegd die stelt dat de netbeheerder een real time positie van de perimeter van BRP weergeeft en een paragraaf 6 dat stelt dat de transmissienetbeheerder de BRP geaggregeerde informatie bezorgd over de flexibiliteitsactivaties in zijn perimeter met het oog op het vermijden van counterbalancing. Elia moet ook verantwoordelijkheid dragen voor de kwaliteit van deze publicaties.	De voormalige onderafdeling “wat betreft de netwerkbeheerder” bevatte de volgende elementen: a. De volgorde waarin de TSO de balancingmiddelen activeert b. De verplichting voor de TSO om de balancing Rules bij de CREG in te dienen c. Publicatie uiterlijk D+1 van de onevenwichtstarieven d. De verplichting voor de producenten om hun vermogen ter beschikking te stellen aan de TSO Punt ‘ b’ en punt ‘d’ werden verplaatst respectief naar hoofdstukken V. VI en VI.II. Punt ‘a’ is opgenomen bij het voorstel van Elia aan de CREG inzake Balancing rules, om rekening te kunnen houden met de toekomstige ontwikkelingen van de ondersteunende diensten. Tot slot werd punt ‘c’ geschrapt wegens te achterhaald maar vervangen door bepalingen in verband met de publicaties zoals hieronder beschreven. Wat betreft de publicaties m.b.t. de onevenwichtsprijs en de balancing meer in het algemeen, is bepaald dat ze gepreciseerd worden in de Balancing rules (dit is trouwens al vandaag het geval) die Elia ter goedkeuring indient bij de CREG. Ook moet erop worden gewezen dat de Europese richtlijn EBGL bij artikel 12 voorziet in bepalingen betreffende de publicatieplicht van de TSO. Bovendien zullen de publicaties over het onevenwichtstarief de komende jaren evolueren samen met de Europese integratie van de activeringen van evenwichtsenergie.	L’ancienne sous-section “en ce qui concerne le gestionnaire de réseau” contenait les éléments suivants : a. L’ordre dans lequel le TSO active les moyens d’équilibrage b. L’obligation pour le TSO de soumettre les balancing Rules à la CREG c. La publication au plus tard en D+1 des tarifs de déséquilibre d. L’obligation pour les producteurs de mettre leur puissance à disposition du TSO Le point ‘b’ et le point ‘d’ ont été déplacés respectivement dans les chapitres V. VI et VI.II. Le point ‘a’ a été intégré dans la proposition de Balancing Rules d’Elia à la CREG pur permettre de tenir compte des évolutions futures des services auxiliaires. Enfin le point ‘c’ a été effacé car obsolète mais remplacé par des dispositions sur les publications comme décrit ci-dessous. En ce qui concerne les publications relatives au prix du déséquilibre et au balancing plus généralement, il est spécifié qu’elles sont précisées dans les Balancing rules (c’est d’ailleurs déjà le cas aujourd’hui) qu’Elia soumet à la CREG pour approbation. Il faut aussi noter que la ligne directrice européenne EBGL prévoit à l’article 12 des dispositions concernant les obligations de publication du TSO. Par ailleurs les publications concernant le tarif de déséquilibre vont évoluer les prochaines années en même temps que l’intégration européenne des activations d’énergie d’équilibrage.
	COGEN	<u>Opmerking</u> ivm art. 201 §4. Dit zou aangevuld mogen worden met de doelstelling om zo goed mogelijke gegevens ter beschikking te stellen.	Ten slotte zal Elia in dit hoofdstuk aangeven dat elke energieactivering met een impact op de perimeter van de BRP	Enfin, Elia va spécifier dans ce chapitre que toute activation

			vergezeld zal gaan van het toezenden van informatie aan deze BRP.	d'énergie qui a un impact sur le périmètre du BRP sera accompagnée d'un envoi d'information vers ce dernier.
Art. 204	FEPEG	<p>Opmerking: De tellingen zoals beschreven in <i>HOOFDSTUK IX.VI. - Metingen en tellingen</i> moeten beschikbaar gesteld worden door Elia voor het bepalen van de onbalans</p> <p>8° in voorkomend geval, en voor een overgangperiode conform artikel 271 van dit besluit, de neerlegging van de dagelijkse coördinatieprogramma's en de inschakeling van de productie-eenheden voor dewelke hij instaat voor de opvolging van het toegangspunt, door een contract af te sluiten voor de coördinatie van de inschakeling van de productie-eenheden.</p> <p>Opmerking: Is artikel 271 niet voldoende op zich?</p>	Artikel 204 vat alle ARP-verplichtingen samen die worden verder beschreven in de gande Title V. Elia is van mening dat het zinvol is om punt 8 te behouden en ziet geen reden om dit te schrappen.	L'article 204 est un résumé de toutes les obligations de l'ARP qui sont développées plus loin dans tout le Titre V. Elia considère que maintenir ce point 8 a tout son sens et ne voit pas de raison pour le retirer.
Art. 206	Infrabel	"Art. 206. Elke evenwichtsverantwoordelijke compenseert de verliezen van actief vermogen in het transmissienet voor het geheel van zijn perimeter in functie van de energie die op de toegangspunten uit zijn evenwichtsportefeuille van het transmissienet wordt afgenomen..."	Zie antwoord aan Infrabel betreffende zijn vraag over artikel 201 §1	Voir réponse à Infrabel concernant sa question sur l'article 201 §1
	FEPEG	<p>Opmerking: Fepeg oordeelt dat de mogelijkheid dient gecreëerd te worden om op een andere manier de actieve netverliezen te compenseren, bv. Door verliezen aan te kopen zoals ook in de buurlanden gebeurt en op het distributienet.</p> <p>Opmerking voor grid losses in art 201: Is dit niet verouderd. Kan dit nog in het kader van EB, CACM en FCA??? Dit maakt Belgische MWh duurder dan in de andere landen. Wat voorziet Elia in de toekomst (grid losses)</p>	<p>Zoals vermeld tijdens de verschillende workshops die deze publieke consultatie zijn voorafgegaan, handhaaft Elia in zijn voorstel inzake het Federaal Technisch Reglement de huidige modaliteiten betreffende de verliezen.</p> <p>Uit de analyses van Elia van de verschillende Europese richtlijnen en netcodes blijkt dat deze modaliteiten niet tegenstrijdig zijn met deze laatste. Elia wijst er bovendien op dat de andere stakeholders zich niet hebben uitgesproken tegen deze compensatie in natura.</p> <p>Bovendien vindt Elia dat het technisch reglement duidelijk moet blijven wat betreft de methodologie die betrekking heeft op de verliezen en dat het niet wenselijk is om twee benaderingswijzen te hanteren.</p>	<p>Comme précisé lors des différents workshops qui ont précédé cette consultation publique, Elia maintient dans sa proposition de Règlement Technique Fédéral les modalités actuelles concernant les pertes.</p> <p>Les analyses d'Elia des différents lignes directrices Européennes et codes de réseau européens indiquent que ces modalités ne sont pas contradictoires avec ces dernières. En outre Elia note que les autres stakeholders n'ont pas exprimé d'opposition à cette compensation en nature.</p> <p>Par ailleurs, Elia considère que le règlement technique doit rester clair quant à la méthodologie qui concerne les pertes et qu'il n'est pas indiqué de prévoir deux pistes.</p>
Art. 207	Infrabel	"...§ 2. De transmissienetbeheerder stelt een jaarlijks verslag op met betrekking tot de geboekte verliezen van actief vermogen in het transmissienet volgens criteria bepaald in § 1 en de verliezen van actief vermogen effectief gemeten in het transmissienet. Hij brengt dit verslag ter kennis van de commissie en publiceert deze overeenkomstig artikel 22 van dit besluit."	Deze suggesties worden opgenomen in de tekst	Ces suggestions sont intégrées dans le texte

<p>Art. 208</p>	<p>FEPEG</p>	<p>“...andere evenwichtsverantwoordelijken.” <u>Opmerking:</u> Wat wordt hier precies mee bedoeld, kan onze perimeter worden aangepast op basis van info van een andere evenwichtsverantwoordelijke.</p>	<p>Artikel 208 is van algemene aard bedoeld om de basisprincipes aan te reiken betreffende toewijzing van actief vermogen door de transmissienetbeheerder in de perimeter van een BRP.</p> <p>Het bepaalt 1°/ dat de modaliteiten voor toewijzing door de TSO beschreven worden in de T&C BRP 2°/ dat de TSO zich baseert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • op metingen (bijv.: toewijzing van actief vermogen wat betreft het toegangspunt tot het transmissienet) • en/ of op gegevens aan hem bezorgd door een netbeheerder (bijv.: DSO, CDSO)... • en, voor bepaalde specifieke gevallen, op gegevens verstrekt door een andere BRP: (bijvoorbeeld in het bijzondere geval van een offtakepunt met een ARP voor een band en een ARP belast met de opvolging, is het voor dit toegangspunt door de TSO toegekende volume aan de ARP belast met de opvolging gelijk aan het gemeten actieve vermogen verminderd met de nominatie van de ARP belast met de band. 	<p>L'article 208 est un article général qui a pour but d'introduire les principes de base concernant l'allocation de puissance active par le gestionnaire de réseau de transport dans le périmètre d'un BRP.</p> <p>Il indique 1°/ que les modalités pour l'allocation par le TSO sont décrites dans les T&C BRP 2°/ que le TSO se base :</p> <ul style="list-style-type: none"> • sur des mesures (ex : l'allocation de puissance active au niveau d'un point d'accès au réseau de transport) • et/ou sur des données qui lui sont communiquées par un gestionnaire de réseau (ex : un DSO, un CDSO)... • Et, pour certains cas particuliers, sur des données communiquées par un autre BRP : (ex dans le cas particulier d'un point d'offtake avec un ARP de bande et un ARP de suivi, le volume alloué par le TSO pour ce point d'accès à l'ARP de suivi (dentelle) est égal à la puissance active mesurée diminué de la nomination de bande de l'ARP de bande.
	<p>Febeliec</p>	<p>“...les gestionnaires de réseau fermé industriel ou les gestionnaires de réseau fermé de distribution ou d'autres responsables d'équilibre. » <u>Opmerking:</u> Febeliec vraagt zich af waarom in deze specifiek wordt verwezen naar deze beide soorten gesloten netten, vermits deze voor Febeliec in deze materie enkel optreden in hun hoedanigheid van afnemer en niet van netbeheerder, en dit in tegenstelling tot de publieke DNBs, die in deze materie hun inschattingen zullen doorgeven van het verbruik op hun koppelpunten met de TNB. Febeliec vraagt dat Elia dit punt verder verduidelijkt.</p>	<p>Zie ook antwoord aan Febeg over uitleg van artikel 208</p> <p>In het kader van een CDS waarbij de gebruikers van dit CDS verschillende BRP's hebben aangesteld, gebeurt de toewijzing (overigens gedetailleerd beschreven in sectie IX.IV.2) op basis van informatie bezorgd door de CDSO (in de handigheid van de beheerder van zijn net) aan de TSO. Dit zin is dan ook zinvol en blijft behouden.</p> <p>Elia begrijpt echter dat het nodig is om verwarring te vermijden waarbij men zou denken dat dit van toepassing is op elk toegangspunt van een CDS zelfs wanneer er niet verschillende BRP's actief zijn op binnen dit CDS en heeft bijkomende uitleg toegevoegd (voornamelijk bij titel IX maar ook bij artikel 208) om te verduidelijken wanneer deze modaliteiten van toepassing zijn, in het geval van een CDS,.</p>	<p>Voir également réponse à Febeg sur l'explication de l'article 208</p> <p>Dans, dans le cas d'un CDS dans lequel les utilisateurs de ce CDS ont désigné des BRPs différents, l'allocation (décrite par ailleurs en détail dans la section IX.IV.2) est faite sur base d'information fournie par le CDSO (en tant que gestionnaire de son réseau) au TSO. Cette phrase a donc tout son sens et est maintenue.</p> <p>Elia comprend cependant qu'il y a lieu d'éviter la confusion où on penserait que ceci s'applique à tout point d'accès d'un CDS même lorsqu'il n'y a pas plusieurs BRPs actifs dans ce CDS et a rajouté des explications supplémentaires (principalement au titre IX mais aussi à l'article 208) pour clarifier quand s'appliquent quelles modalités, dans le cas d'un CDS.</p>
<p>Art. 209</p>	<p>BASF</p>	<p><u>Art 209.</u> Dit hoofdstuk handelt over de modaliteiten voor de aanduiding van een evenwichtsverantwoordelijke op een markttoegangspunt tot een net door de toegangshouder van dat betrokken toegangspunt en over de verantwoordelijkheden die daaruit voortvloeien voor de evenwichtsverantwoordelijke, de toegangshouder en de betrokken transmissienetgebruiker. → Toegangspunt is gedefinieerd als toegang tot het transmissienet. Voor niet CDS-netgebruikers komt het toegangspunt (vaak) overeen met het markttoegangspunt, maar in het geval van een achterliggende netgebruiker van het gesloten industrieel net of het gesloten distributienet, zal de evenwichtsverantwoordelijke worden aangeduid per markttoegangspunt en zeker niet per toegangspunt.</p>	<p>Zie ook antwoord op BASF in begin van Tiel IV over de concepten van « Toegang tot de markt – toegang tot het net ».</p> <p>Artikels 209 tot 212 betreffen de aanduiding van een BRP door een ACH voor toegangspunten tot het transmissienet genomen in een toegangscontract. Met andere woorden voor de transmissienetgebruikers en daardoor de CDS zolang er geen van hun CDS-gebruikers zijn keuzerecht heeft uitgeoefend en zij n eigen leverancier heeft gekozen.</p>	<p>Voir également réponse à BAZSF en début de titre IV sur les notions de « Toegang tot de markt – toegang tot het net ».</p> <p>Les articles 209 à 212 concernent les désignation d'un BRP par un ACH pour les points d'accès au réseau de transport repris dans un contrat d'accès. C'est-à-dire pour les utilisateurs de réseau de transport et leurs installations et de ce fait les CDS tant qu'aucun de leurs utilisateurs de CDS n'a exercé son éligibilité et choisi son propre fournisseur.</p> <p>Comme expliqué dans la réponse à la question mentionnée plus haut, Elia a clarifié le texte dans les Titres V et IX pour</p>
<p>Art. 210</p>	<p>BASF</p>	<p><u>Art. 210. § 1a.</u> De toegangshouder tot het transmissienet, zoals</p>	<p>Zoals beschreven in de antwoord op bovenvermelde vraag</p>	

	<p>bedoeld in artikel 191 van dit besluit, wijst voor elk toegangspunt van een netgebruiker dat op het net is aangesloten, een of meerdere evenwichtsverantwoordelijken aan die ingeschreven zijn in het register van evenwichtsverantwoordelijken dat door de transmissienetbeheerder wordt bijgehouden. De CDS beheerder duidt, conform art 375, de evenwichtsverantwoordelijke aan die verantwoordelijk zal zijn voor de niet-toegewezen energie in zijn CDS, bij de beheerder van het net waarop zijn CDS aangesloten is, volgens de procedure die beschreven is in zijn toegangscontract.</p> <p>§1b. De toegangshouder tot het CDS, zijnde de achterliggende netgebruiker, zoals beschreven in hoofdstuk IX.III, duidt voor elk van zijn achterliggende toegangspunten een of meerdere evenwichtsverantwoordelijke(n) aan, zoals beschreven in hoofdstuk IX.IV.</p> <p>§ 2. De opvolging van de afname of de injectie aan het markttoegangspunt moet op ieder markttoegangspunt waar een transmissienetgebruiker is aangesloten, worden gewaarborgd door één enkele evenwichtsverantwoordelijke die evenwichtsverantwoordelijke belast met de opvolging wordt genoemd, met uitzondering van de toegangspunten die injectie- en afnamepunten zijn waarvoor de toegangshouder tot twee evenwichtsverantwoordelijken belast met de opvolging kan aanduiden volgens de modaliteiten van artikel 211, 3°</p> <p>§ 3. Bij afwijking op van § 2, kan de opvolging van de afname en/of injectie van actief vermogen op het niveau van het of de toegangspunt(en) van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienetCDS aangesloten op bij een transmissienetsysteem worden verzekerd door meerdere evenwichtsverantwoordelijken belast met de opvolging van de afnames en/of injecties op hun respectievelijke markttoegangspunten in dit CDS gesloten industrieel net of gesloten distributienet, in toepassing van de regels bepaald in Titel IX van dit besluit. De transmissienetbeheerder ziet erop toe dat deze evenwichtsverantwoordelijke(n) ingeschreven zijn in het register van evenwichtsverantwoordelijken overeenkomstig artikelen 229 en volgende van dit besluit.</p>	<p>heeft Elia de tekst velduidelijkt in de Titels V en IX om ele verwarring te vermijden wanneer er over de totgangt tot het net gaat en de aanduiding van een BRP.</p>	<p>éviter toute confusion lorsqu'on vise l'accès au réseau et la désignation du BRP.</p>
<p>Infrabel</p>	<p><u>Opmerking:</u> Voor actieve GIN en CDS wordt de evenwichtsverantwoordelijke aangeduid per achterliggend toegangspunt.</p> <p><u>Opmerking:</u> Checken: toegangshouder heeft enkel betrekking op transmissienet; toegangspunt heeft betrekking op transmissienet en distributienetten. Geen van beide slaat op GIN en CDS. Is dit de bedoeling?</p> <p>“§ 3. Bij afwijking op § 1 en 2, kunnen voor een gesloten industrieel net, een gesloten distributienet of het tractienet spoor de toegangshouders worden aangeduid op de achterliggende toegangspunten tot deze netten in plaats van op de toegangspunten van deze netten op het transmissienet. In dit geval kan de opvolging van de afname en/of injectie van actief vermogen op het niveau van het of de toegangspunten van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet bij een transmissiesysteem worden verzekerd door meerdere evenwichtsverantwoordelijken belast met de opvolging van de afnames en/of injecties in dit gesloten industrieel net</p>		

		of gesloten distributienet, in toepassing van de regels bepaald in Titel IX van dit besluit. “		
	Public DSOs	“...chaque point d'accès d'un utilisateur du réseau raccordé au réseau, un ou plusieurs responsable(s) d'équilibre inscrit(s)... » Remarque : pas d'application pour les points d'interconnexion avec le GRD (cf. problème de définition de l'utilisateur du réseau).		
Art. 211	FEBEG	§2. « ...een vast percentage... » Opmerking : Dergelijke beperkingen horen niet thuis in het technisch reglement. Met andere woorden, het Technisch reglement moet algemener zijn, en de precieze mogelijkheden moeten verder gedefinieerd worden in het toegangscontract. Het verdelen van het actief vermogen tussen de evenwichtsverantwoordelijken moet mogelijk zijn op basis van andere verdeelsleutels dan een vast percentage. Het FTR heeft niet tot doel andere verdeelsleutels uit te sluiten. Opmerking ivm §3 c): Kunnen we met dit artikel nog steeds werken met de delta tussen headmeter en submeter, of zijn aparte meters noodzakelijk? Opmerking: Dekt dit wat er op dit moment reeds gebeurt?	De in dit artikel gebruikte tekst was al aanwezig in het Federaal Technisch Reglement van 2002 (vroeger artikel 194, opnieuw gebruikt voor de modaliteiten m.b.t. het percentage; en vroeger artikel 201 §2, opnieuw gebruikt voor de modaliteiten m.b.t. de aparte meting). Elia heeft deze passage herschikt voor een vlottere lezing maar heeft inhoudelijk niets veranderd en is dus niet van plan de praktische modaliteiten te wijzigen wat betreft percentage en/of aparte metingen die vandaag van toepassing zijn voor deze schemas.	Le texte utilisé dans cet article était déjà présent dans la le Règlement Technique Fédéral de 2002 (ancien article 194 réutilisé pour les modalités liées au pourcentage; et ancien article 201§2 réutilisé pour les modalités liées au comptage distinct). Elia a réorganisé ce passage pour en faciliter la lecture mais n'a rien modifié en contenu et n'a donc pas pour but de modifier les modalités pratiques qui sont aujourd'hui d'application en termes de pourcentage ou de comptages distincts pour ces schémas là.
Art. 212	Febeliec	. § 1er. “...Le délai pour la notification conjointe de cette désignation est fixé dans le contrat d'accès et est de minimum douze jours ouvrables, une fois le dossier de demande complet. » Opmerking : Febeliec snapt niet waarom de termijn voor de notificatie minimum 12 dagen moet zijn eens het dossier compleet is. Febeliec vraagt zich eerder af of dit niet slaat op de duurtijd van de aanduiding of de periode voor de aanvaarding van de aanduiding? « § 3. L'utilisateur du réseau de transport notifie au gestionnaire du réseau de transport copie de la notification visée au § 2. Cette notification au gestionnaire du réseau de transport se fait simultanément à la notification conjointe relative à la désignation du(des) nouveau(x) reponsable(s) d'équilibre, visée au § 1er. » Opmerking: Febeliec vraagt zich of dit niet de toegangshouder moet zijn vermits het deze laatste is die §1 van dit artikel de TNB moet inlichten samen met de BRPs.	Het gaat inderdeed over een termijn tussen de gezamenlijke kennisgeving dor de betrokken de toegangshouder, de toegangsverwantwoordelijke en de transmissienetgebruiker en de datum van inwerktrading van de deze aanduiding. Het is het minimum noodzakelijke termijn nodig voor Elia om de susteme en tools aan te passen (ondermeer de facturatiesysteem). Dit termij kan ook langer worden (en zal in het torgzengscontract gespecificeerd worden) hangend af van de karakteristieken ven de toegangspunt. Bij vorbeeld voor een nieuwe totgangspunt met een CIPU eenheid, zal de betrokken BRP een CIPU contract op voorhand moeten tekenen om in staat te zijn essentiële programmas over de eenheid op te te dienen.	Il s'agit bien du délai entre la notification conjointe du détenteur d'accès du responsable d'équilibre et de l'utilisateur du réseau de transport concernés et la date d'entrée en vigueur de cette désignation. C'est le délai minimum nécessaire à Elia pour adapter ses systèmes (notamment de facturation). Ce délai peut être plus long (et sera précisé dans le contrat d'accès) selon les caractéristiques du point d'accès concerné. Par exemple dans le cas d'un nouveau point d'accès avec une unité CIPU, le BRP concerné devra signer un contrat CIPU à l'avance pour être capable de soumettre certains programmes essentiels sur l'unité à temps.
Art. 215	Febeliec	Opmerking: Dit artikel voorziet een regeling voor wat er moet gebeuren indien er op een toegangspunt geen evenwichtsverantwoordelijke is aangeduid of de termijn van aanduiding afloopt. De beschreven procedure komt niet overeen met de procedure uit het toegangscontract.	De beschreven procedure is, zoals gecommuniceerd tijdens de workshops waarop deze hoofdstukken werden besproken, gebaseerd op de procedure die Elia hieromtrent voorstelde in het kader van een diepgaande revisie van het toegangscontract. Dit werd meermaals besproken in de WG Belgian Grid tussen eind 2016 en eind 2017; er waren geen specifieke opmerkingen van de marktspelers met betrekking tot dit punt, want dit stemt overeen met de huidige praktijk en met de bestaande principes van het toegangscontract. Het is belangrijk om een zo groot mogelijke coherentie te hebben tussen de procedure van het technische reglement en die van het toegangscontract, waarbij de eerste als wetsgrond dient voor het contract. Elia herformuleert echter het artikel m.b.t. de ingebrekestelling die wordt beoogd in stap nr. 1 om de acties tegenover de	La procédure décrite se base, comme communiqué pendant les workshops pendant lesquels ces chapitres ont été discutés, sur la procédure proposée par Elia à cet égard dans le cadre d'une révision approfondie du contrat d'accès. Celle-ci a été discutée à de nombreuses reprises en WG Belgian grid entre fin 2016 et fin 2017; il n'y a pas eu de remarques précises des acteurs de marché sur ce point car il correspond à la pratique actuelle et aux principes déjà existants dans le contrat d'accès. Il est important d'avoir la meilleure cohérence entre la procédure du règlement technique et celle du contrat d'accès, la première servant de base légale au contrat. Cependant Elia reformule l'article concernant la mise en demeure visée lors de l'étape n°1 pour assouplir les actions vis-à-vis de l'utilisateur du réseau pour permettre d'affiner les
	Infrabel	“Art. 215. Wanneer de toegangshouder...” Opmerking: De beschreven procedure is niet conform het bestaande toegangscontract. Graag bepalingen toegangscontract overnemen. Men kan niet de procedure starten met een ingebrekestelling zeker niet wanneer er op het punt nog een geldige ARP actief is.		

			netgebruiker te versoepelen zodat de details bij de herneming van de gesprekken over het toegangscontract kunnen worden gepreciseerd.	détails lors de la reprise des discussions sur le contrat d'accès.
Art. 216	Infrabel	<u>Art. 216.</u> Elke fysieke injectie of afname van het transmissienet vereist de voorafgaandelijke indiening bij de transmissienetbeheerder van een voorlopig programma, hierna genaamd nominatie; door de evenwichtsverantwoordelijke.	In de tekst wordt rekening gehouden met het voorstel.	La proposition est prise en compte dans le texte
	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm "evenwichtsprogramma": Het is niet duidelijk hoe een gebalanceerd programma kan gegarandeerd worden indien een Type eenheid met een andere ARP (lees: Scheduling Agent) on/off schedules opstuurt. Welke mogelijkheden krijgen BRP's om dit te integreren? <u>Opmerking</u> ivm "kwartuur": Blijft het hierbij mogelijk om per uur 4 dezelfde kawatieren door te sturen?	Schedules (in MW of ON/OFF formaat) opgestuurd door een Scheduling Agent (al dan niet dezelfde entiteit als de BRP) kunnen niet aan de basis liggen van een ongebalanceerd evenwichtsprogramma. Evenwichtsprogramma's dienen door de BRP te worden opgestuurd op het niveau van het toegangspunt. Hier dient de BRP op basis van informatie verkregen van de netgebruiker(s) achter het toegangspunt (of andere entiteiten indien hier een onderling akkoord over is) de correcte evenwichtsprogramma's te bepalen. ON/OFF schedules van een asset geconnecteerd achter dit toegangspunt impliceren enkel dat ELIA geen gedetailleerde (MW) schedule ontvangt, maar bepaalt niet de informatie die tussen de marktpartijen onderling wordt gedeeld ter uitvoering van hun verantwoordelijkheden. Bijgevolg acht ELIA het niet nodig om de verduidelijking gevraagd door FEBEG toe te voegen in het Federaal Technisch Reglement.	Les programmes (en MW ou format ON/OFF) envoyés pas un Scheduling Agent (pour autant qu'il ne soit pas la même entité que le BRP) ne peuvent pas se retrouver à la base d'un portefeuille déséquilibré du BRP. Les programmes d'équilibre doivent être soumis par le BRP au niveau du point d'accès. Pour ce faire le BRP doit estimer son programme d'équilibre correct sur base d'information reçue par l'(les) utilisateur(s) du réseau concernés derrière ce point d'accès (ou d'autres entités s'il y a un accord sur ce sujet). Les programmes ON/OFF d'un sset (unesinstallation) raccordé derrière ce point d'accès impliquent seulement qu'Elia ne reçoit aucun schedule détaillé (MW), mais ne déterminent pas l'information qui doit être communiquées entre les acteurs de marché dans le but de leurs responsabilités. Par conséquent Elia estime qu'il n'est pas nécessaire de rajouter dans le Règlement Technique fédéral la clarification demandée par FEBEG.
Art. 219	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm §1: Elia zou enkel een programma mogen kunnen weigeren indien een programma in onevenwicht is. Anders moet dit verduidelijkt worden in de artikels omtrent de evenwichtsverantwoordelijkheid. De eventuele maatregelen moeten uiteraard non-discriminatoire zijn	De reeds in het Federaal Technisch Reglement van 2002 aanwezige artikels 219-220 (vroegere artikels 216-217). Dit zijn basisartikels die in het ARP-contract werden opgenomen (en in de toekomst in de T&C BRP) en in meer detail in het contract werden uitgewerkt. Deze hebben als doel om de transmissienetbeheerder de mogelijkheid te geven nominaties te weigeren / aan te passen als deze niet consistent zijn met de door andere spelers genomineerde gegevens (bijvoorbeeld een tegenpartij) of verder nog in situaties waarin het net in gevaar komt, bijvoorbeeld in artikel 72 van CACM. Elia wijzigt deze essentiële artikels dus niet om de goede werking van het toezicht op het netevenwicht te bewaren. Bovendien, maken de remuneratie/vergoeding of tarieven van de evenwichtsverantwoordelijken geen deel uit van dit technisch reglement maar eerder van dergelijke documenten als het tariefvoorstel en de T&C BRP.	Les articles 219-220 étaient déjà présents dans le Règlement Technique Fédéral de 2002 (anciens articles 216-217). Ce sont des articles de base repris dans le contrat ARP (et dans le futur dans les T&C BRP) et élaborés plus en détail dans le contrat. Ils ont pour but de permettre au gestionnaire du réseau de transport de refuser /adapter des nominations lorsque celles-ci sont inconsistantes avec les données nominées par d'autres acteurs (comme par exemple une contrepartie) ou encore dans des situations où le réseau est mis en péril comme par exemple à l'article 72 du CACM. Elia ne modifie donc pas ces articles essentiels pour le bon fonctionnement de la surveillance de l'équilibre du réseau. Par ailleurs, la rémunération/compensation ou tarifs liés aux responsables d'équilibre ne font pas l'objet du présent règlement technique mais plutôt de documents tels que la proposition tarifaire et les T&C BRP.
Art. 220	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm §3: in het bijzonder remuneratie		
Art. 221	FEBEG	<u>Opmerking</u> ivm "onevenwichtszone": Komt slechts één keer voor, aligneren met bestaande woordkeuzes	De term onevenwichtszone is gedefinieerd door de Europese EBGL richtlijn en slaat op de zone waarin de perimeter van de BRP en de toepassing van de onevenwichtstarieven worden berekend. Er werden andere gelijkaardige begrippen in de Europese richtlijnen ingevoerd, zoals: - belastingfrequentieregelzone (SOGL) - programmeringszone (EBGL en SOGL) Het voorgestelde Federaal Technisch Reglement gebruikt het juiste begrip volgens de definitie ervan in een Europese richtlijn. Er is dus sprake van een onevenwichtszone wanneer men de zone bedoelt waarvoor een BRP de evenwichtsverantwoordelijke is en van een	Le terme zone de déséquilibre est défini pas la ligne directrice Européenne EBGL et désigne la zone dans laquelle le périmètre du BRP et l'application de tarifs de déséquilibre) sont calculés. Il y a d'autres termes semblables introduits dans les lignes directrices européennes tels que : - la zone de réglage fréquence-puissance (SOGL) - la zone de programmation (EBGL et SOGL) La proposition de Règlement technique fédéral utilise le terme adéquat selon sa définition introduite par une ligne directrice Européenne. Il sera donc par exemple question de zone de déséquilibre quand on vise la sone pour laquelle un BRP a une responsabilité d'équilibre et de zone de réglage-fréquence puissance quand on vise la zone pour laquelle le gestionnaire

			belastingfrequentieregelzone wanneer de zone wordt bedoeld waarvoor de transmissienetbeheerder belast is met het toezicht en de frequentie stabiel moet houden...	de réseau de transport a une obligation de surveillance et de maintien de la fréquence
Art. 222	Public DSOs	« §2. Sauf dépôt de la nomination du responsable d'équilibre chargé du suivi à son point de d'accès, l'utilisateur du réseau raccordé dépose auprès du gestionnaire du réseau de transport... » Remarque : ceci n'est pas d'application pour le GRD (cf. problème de définition de l'utilisateur du réseau)	De tekst werd gewijzigd om verwarring te vermijden.	Le texte a été adapté afin d'éviter toute confusion
Art. 224	FEBEG	"...een toegangspunt dat een injectiepunt is..." <u>Opmerking</u> : Moet dit niet gewoon opvolging van een afnamepunt zijn Opmerking toepasselijk op andere plaatsen in dit document. Zelfde opm op article 222 FEBEG "...een toegangspunt dat een afnamepunt is..." Opmerking: Moet dit niet gewoon opvolging van een afnamepunt zijn	Zoals in de Definities gespecificeerd, is een injectiepunt een bepaald toegangspunt tot het transmissienet. Idem voor een afnamepunt. In dit artikel worden inderdaad de toegangspunten tot het transmissienet bedoeld en Elia wil de huidige formulering behouden om verwarring te vermijden.	Comme spécifié dans la partie définition, un point d'injection est un type particulier de point d'accès au réseau de transport. Idem pour un point de prélèvement. On vise bien dans cet article les points d'accès au réseau de transport et Elia souhaite garder la formulation actuelle pour éviter toute confusion.
Art. 225	FEBEG	"toegangspunt" <u>Opmerking</u> : Zie opmerking toegangspunt definitie: wat met een eenheid in een CDS.	In dit voorgestelde Federaal Technisch Reglement wordt er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het begrip toegang (toegewezen aan de toegangshouder (ACH)) om op/van het net te injecteren/af te nemen vanaf een toegangspunt enerzijds en anderzijds het begrip evenwicht en opvolging door een evenwichtsverantwoordelijke (BRP) van een toegangspunt. In het geval van een lokale productie-eenheid, ongeacht of deze zich in een inactieve CDS of op de industriële site van een klant bevindt, zijn de modaliteiten van hoofdstuk V.III van toepassing en laten deze het toe om een aparte BRP te hebben voor de rest van de site voor de lokale productie. Het geval van een CDS waarvoor ten minste een van de CDS-gebruikers zijn keuzerecht wil uitoefenen wordt titel IX voorzien, en hem : het geeft ook de mogelijkheid om een aparte BRP te hebben voor een productie-eenheid binnen deze CDS.	Il y a une distinction claire faite dans cette proposition de Règlement Technique fédéral entre la notion d'accès (attribuée au détenteur d'accès (ACH) pour injecter/prélever au réseau de transport à partir d'un point d'accès d'une part et d'autre part la notion d'équilibre et de suivi par un responsable d'équilibre (BRP) d'un point d'accès. Dans le cas d'une unité de production locale, qu'elle soit dans un CDS inactif ou sur le site industriel d'un client, les modalités du chapitre V.III s'appliquent et permettent d'avoir un BRP séparé du reste du site pour la production locale. Le cas d'un CDS pour lequel au moins un des utilisateurs du CDS a exercé son éligibilité est prévu dans le titre IX : il permet lui aussi d'avoir un BRP séparé pour une unité de production située au sein de ce CDS.
	Infrabel	Toegevoegd aan het einde van het artikel: "Voor de toegangspunten die behoren tot de distributienetten met inbegrip van het gesloten industrieel net, de gesloten distributienetten en het tractienet spoor dienen de evenwichtsverantwoordelijken die in deze netten actief zijn, één nominatie in dat het geheel van de afnames en de injecties in deze netten dekt."	Zoals aangegeven tijdens de workshop, waar de vraag werd gesteld, is Elia van mening dat deze vraag van Infrabel moet worden geanalyseerd en indien nodig opgelost op contractueel niveau. Bovendien formuleren en bieden de in artikel 221 bedoelde basisbeginselen met betrekking tot nominaties een duidelijke basis voor een tijdige behandeling van de zaak op contractueel niveau.	Comme indiqué lors du workshop où la question a été posée Elia estime que cette demande d'Infrabel doit être analysée et le cas échéant résolue au niveau contractuel. En outre les principes de base relatifs aux nominations prévus à l'article 221 explicitent bien représentent une base pour pouvoir étudier la question en temps voulu au niveau contractuel.

<p>Art. 237</p>	<p>DNBs</p>	<p>§ 2. In geval van opschorting of ontbinding van de overeenkomst van evenwichtsverantwoordelijke door de transmissienetbeheerder deze dit ter kennis aan de andere netbeheerders en elke marktspeler die rechtstreeks betrokken zijn bij deze beslissing alsook aan de commissie.</p> <p><u>Opmerking:</u> In het kader van de consultatie over de noodleveranciersregeling hebben de netbeheerders de wens geuit om ook een procedure aangaande het evenwicht op het net op te nemen. Gezien evenwicht op het net een federale bevoegdheid is, werd er door Elia verwezen naar het FTR voor verdere informatie hieromtrent. De bepalingen die zijn opgenomen in artikel 237 zijn onvoldoende. Door enkel een kennisgeving te voorzien ten aanzien van de netbeheerders, wordt deze problematiek opnieuw verplaatst naar het gewestelijke niveau. Op gewestelijk niveau wordt er immers een toegangcontract afgesloten tussen de netbeheerder en de toegangshouder. Eén van de noodzakelijke voorwaarden voor toegang tot het net is het hebben van een geldige evenwichtsverantwoordelijke (EV). Indien de toegangshouder geen geldige EV heeft, moet de netbeheerder overgaan tot het ontzeggen van toegang tot het net. Hierdoor wordt de noodleveranciersregeling van toepassing, waar dus geen oplossing is beschreven om het evenwicht van het net op te vangen op vraag van Elia.</p> <p>De DNB's pleiten dan ook voor een duidelijk federale regeling: wie neemt de rol van ARP over indien deze zijn verplichtingen niet kan vervullen? Wat met een falende leverancier die optreedt als EV voor andere leveranciers/toegangshouders?</p>	<p>Ook al voorziet het voorstel van Federaal Technisch Reglement (FTR) niet in een expliciete 'BRP noodprocedure', volgens Elia zijn alle elementen voor handen in het huidige voorstel van FTR die een dergelijke situatie regelt.</p> <p>Zo voorziet het FTR in een zeer gedetailleerde wijze de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Artikelen 209-210 voorziet in de aanduiding van de BRP door de toegangshouder – Artikel 215 beschrijft de cascade van verantwoordelijkheden: namelijk welke partij de verplichtingen van de BRP overneemt en welke acties er moeten worden genomen in geval de toegangshouder het nalaat om een nieuwe BRP aan te duiden. – Artikelen 232-236 beschrijven de procedure en vereisten om een BRP-statuuat te kunnen verkrijgen – Artikel 236-237 voorziet in de Schorsingsvoorwaarden van het BRP-contract ingeval een BRP zijn verplichtingen niet meer kan nakomen – Artikel 237, §2 voorziet in de informatieplichting voor de TNB ingeval een BRP zijn verplichtingen niet langer nakomt en het contract is opgeschorst of ontboden. <p>Bovenstaande elementen lijken ons ruim voldoende om opgenomen te worden in een wettelijk kader, dat tevens verder uitgewerkt en ondersteund wordt door de gereguleerde toegangs- en BRP-contracten.</p> <p>Wanneer een BRP zijn verplichtingen niet kan vervullen zal Elia de andere netbeheerders hiervan op de hoogte brengen (conform artikel 237 §2), het is dan aan de relevante netbeheerder om de toegangshouders te informeren dat hij een nieuwe BRP dient aan te duiden. Dit kan volgens ons contractueel worden geregeld door de betrokken netbeheerder.</p> <p>Uiteraard blijft Elia ter beschikking om de verdere praktische uitwerking hiervan in de verschillende mogelijke scenario's verder te bespreken met de distributienetbeheerders in het kader van Synergrid, maar dit valt volgens ons niet binnen het toepassingsgebied van het FTR</p>	<p>Bien que le Règlement Technique Fédéral (RTF) ne prévoit pas explicitement de 'procédure BRP', Elia estime que tous les éléments qui règlent une telle situation sont prévus dans l'actuel proposition de RTF.</p> <p>Ainsi le RTF prévoit de manière très détaillée les éléments suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Les articles 209-210 prévoient la désignation du BRP par le détenteur d'accès – L'article 215 décrit la cascade de responsabilités: à savoir quelle partie reprend les responsabilités du BRP et quelles actions doivent être prises si le détenteur d'accès ne désigne pas un nouveau BRP. – Les articles 232-236 décrivent la procédure et les exigences pour pouvoir recevoir le statut de BRP – Les articles 236-237 prévoient les modalités de résiliation du contrat BRP dans le cas où le BRP ne peut pas respecter ses obligations – L'article 237, §2 prévoit l'obligation d'information in de du gestionnaire du réseau de transport dans le cas où un BRP ne peut plus assurer ses obligations et où le contrat BRP est résilié. <p>Les éléments ci-dessus nous semblent largement suffisants pour être repris dans un cadre réglementaire, qui est également élaboré et repris dans les contrat d'accès et contrat BRP.</p> <p>Lorsqu'un BRP ne peut pas accomplir ses obligations Elia en informe les autres gestionnaires de réseau (conformément à l'article 237 § 2), il est alors de la responsabilité du gestionnaire de réseau pertinent d'informer le détenteur d'accès qu'il doit désigner un nouveau BRP.</p> <p>Ceci doit selon nous être réglé contractuellement par le gestionnaire de réseau en question.</p> <p>Elia reste cependant à disposition pour discuter plus en détail avec les gestionnaires de réseau de distribution dans le cadre de Synergrid les modalités et développement pratiques de ces dispositions dans les différents scénarios, mais ceci n'entre pas dans le périmètre d'application du RTF.</p>
<p>Hoofdstuk V.VI</p>	<p>FEBEG</p>	<p>"Ondersteunende balanceringsdiensten"</p> <p><u>Opmerking:</u> Niet balanceringsdienst. Het gaat ook om andere ondersteunende diensten dan de balanceringsdiensten.</p>	<p>Naast de inleiding van het hoofdstuk, dat alle types ondersteunende diensten oplist, beoogt heel hoofdstuk V.VI de ondersteunende diensten die balanceringsdiensten zijn.</p>	<p>A part l'introduction du chapitre qui liste tous les types de services auxiliaires tout le chapitre V.VI vise les services auxiliaires qui sont des services d'équilibrage.</p>
<p>Art. 239</p>	<p>FEBEG</p>	<p><u>Opmerking</u> ivm 1° 'SO GL': Wat indien RR opgelegd wordt door Europa?</p> <p><u>Opmerking</u> ivm 3°: Dit doelt naar MARI en PICASSO, maar waar wordt strategische reserve precies geplaatst.</p>	<p>Deze mogelijkheid is voorzien in §3</p> <p>De strategische reserve is geen ondersteunende dienst in de zin van de Europese richtlijnen, noch van het Federaal Technisch Reglement. Deze werd gedefinieerd door de elektriciteitswet, die dit ook niet als een ondersteunende dienst beschouwt.</p>	<p>Cette éventualité est prévue au §3</p> <p>La réserve stratégique n'est pas un service auxiliaire au sens des lignes directrices européennes ni et du Règlement technique fédéral. Elle est définie dans la loi Electricité qui ne l'inclut également pas dans les services auxiliaires.</p>
	<p>Febeliec</p>	<p>Art. 239. 2° --> <u>Opmerking:</u> Febeliec verwijst bij dit punt naar eerdere opmerkingen over de nood tot betrokkenheid van alle RSOs bij het leveren van demand response ondersteunende diensten aan</p>	<p>Het voorstel voor een Federaal Technisch Reglement houdt wel degelijk rekening met deze mogelijkheid door te verwijzen naar coördinatie tussen de betrokken DNB of CDSO (indien</p>	<p>La proposition de Règlement Technique Fédéral tient bien compte de cette possibilité en référant (le cas échéant pour les services auxiliaires concernés) vers une coordination avec</p>

		netbeheerders, vermits deze diensten verder gaan dan deze die enkel met balancing te maken hebben, en er dus ook diensten kunnen zijn die aan andere netbeheerders worden geleverd.	nodig voor de betrokken ondersteunende diensten).	le DSO ou CDSO concerné.
Art. 242	COGEN	Artikel 242 §2: <u>Opmerking</u> : Het begrip coördineerbaarheid moet hier worden ingevoerd en toegepast	Het feit dat bepaalde eenheden technische beperkingen hebben, zoals de coördineerbaarheid, zullen worden opgenomen in de T&C (zoals nu opgenomen in het CIPU-contract).	Le fait que certaines unités aient des limitations techniques telles que la coordinabilité seront repris dans les T&C (comme repris aujourd’hui dans le contrat CIPU).
Art. 242	FEBEG	§1. “...en waarvan het nominale vermogen voor de toegang tot het net hoger is dan of gelijk is aan 25 MW ;...” <u>Opmerking</u> : Zinloze bepaling. Volgt uit de definitie van type C en D <u>Opmerking</u> ivm §2: Deze productie-eenheden hebben toch al een verplichting in artikel 242, §1. <u>Opmerking</u> ivm §2: De invoering van het begrip coördineerbaarheid is noodzakelijk om te vermijden dat verplicht en retroactief investeringen worden opgelegd aan kleine productie-eenheden die vaak niet stuurbaar zijn. Het begrip coördineerbaarheid moet bepaald worden op basis van huidige geïnstalleerde technologie, technische kenmerken van de installatie en nucleaire veiligheid	Integendeel, elke elektriciteitsproductie-eenheid die is aangesloten op het net ≥ 110 kV is een eenheid van type D. De gemaakte afwijkingen (conform de bepalingen van de RfG) om bepaalde ervan te beschouwen als A of B, zijn enkel geldig in geval van ‘connection requirements’ voor nieuwe eenheden. Het is hier dus nodig om kleine, op een niveau van ≥ 110 kV aangesloten eenheden toch uit te sluiten van de verplichting om ter beschikking gesteld vermogen aan te bieden.	Au contraire, toute unité de production d’électricité raccordée au réseau ≥ 110 kV est une unité de type D. Les dérogations faites (conformément aux dispositions du RfG) pour considérer certaines d’entre elles comme des A ou B ne sont valables que dans le cas de « connexion requirements » pour les nouvelles unités. Il est donc nécessaire ici d’exclure de l’obligation d’offrir la puissance à disposition les petites unités raccordées tout de même à un niveau ≥ 110 kV.
	Public DSOs	“§2....à condition de satisfaire aux exigences décrites dans les modalités et conditions applicables aux fournisseurs de services d’équilibrage, <u>ainsi qu’aux dispositions des articles 182 du code de réseau européen SOGL, et, la cas échéant, en tenant compte de la sécurité opérationnelle du réseau de distribution.</u> »	Deze verduidelijking creëert geen meerwaarde omdat artikel 182 van de SOGL al voorziet dat de DNB’s grenzen kunnen stellen voordat een contract wordt gesloten voor de balancingreserves zowel als voor de activering van deze laatste.	Cette précision n’amène pas de valeur ajoutée puisque l’article 182 du SOGL prévoit déjà que les DSO puissent imposer des limites avant la contractualisation des réserves de balancing ainsi que avant l’activation de ces dernières.
Art. 244	Febeliec	§ 3. De transmissienetbeheerder voegt eveneens bij in het voorstel bedoeld in §2 : - de methode om voor elk van de balanceringsdiensten de balanceringscapaciteit te bepalen die bij de aanbieders van de balanceringsdienst moet worden gereserveerd binnen de programmeringszone volgens een analyse van de optimale levering zoals beschreven in artikel 32 §1 van de EBGL, - de methodologie om de manier te bepalen waarop hij zich die capaciteit gaat verschaffen, en - indien de methodologieën het toelaten, het resultaat van die methodologieën. <u>Opmerking</u> : Febeliec is het niet eens met deze toevoeging en vraagt dat steeds de resultaten worden medegedeeld en volledige transparantie wordt gegeven.	Dit artikel beoogt dat Elia aan de CREG methodes voorlegt om de nood aan balancingdiensten van de zone te bepalen zowel als de manier waarop Elia denkt het nodige vermogen te verkrijgen van de aanbieder van de balancingdiensten. Aangezien de dimensionering van de reserves voor een deel van de balancingdiensten dynamisch zal gebeuren (tot de dagelijkse dimensionering), zal het voor Elia niet mogelijk zijn om in haar methodologievoorstel ook het resultaat op te nemen van de berekeningen die pas daarna dagelijks zullen worden uitgevoerd. Op basis van deze berekeningen zal het volume dat het voorwerp zal uitmaken van de capaciteitsveilingen openbaar zijn op de website van Elia om deze veilingen te kunnen houden.	Cet article vise la soumission par Elia à la CREG des méthodes pour dimensionner les besoins de la zone en services d’équilibrage ainsi que la manière dont Elia compte se procurer la puissance nécessaire auprès des fournisseurs de service d’équilibrage. Comme pour une partie des services d’équilibrage le dimensionnement des réserves se fera de manière dynamique (allant jusqu’à du dimensionnement quotidien), il ne sera pas possible pour Elia d’inclure dans sa proposition de méthodologie également le résultat des calculs qui ne seront effectués que par la suite de manière quotidienne. A la suite de ces calculs, le volume qui fera l’objet d’enchères de capacité sera quant à lui public sur le site web d’Elia pour pouvoir faire ces enchères.
Art. 245	FEBEG	<u>Opmerking</u> : Is een dergelijke bepaling in het FTR noodzakelijk om marktgebaseerde mechanismes in te voeren? Zo ja, dan moet dit ook op andere plaatsen voorzien worden.	Dit artikel is gebaseerd op de bepalingen van de Europese EBGL richtlijn aangaande de aankoop van evenwichtscapaciteit, die een methode <u>opleggen</u> om het volume van de marktgebaseerde reserve samen te stellen.	Cet article se base sur les dispositions de la ligne directrice européenne EBGL en matière d’achat de capacité d’équilibrage qui <u>imposent</u> une méthode de constitution du volume de réserve « market based ».
Art. 246	FEBEG	<u>Opmerking</u> : Enkel in normal or alert state, wat met de andere	Dit artikel betreft de technische specificaties van de FCR, aFRR en mFRR balancingdiensten. Het stelt dat deze beschreven zijn in de T&C BSP en preciseert toch de voornaamste eigenschappen van deze diensten. Deze eigenschappen blijven onveranderd, ongeacht de staat van het net. De eventuele impact op de BSP van bepaalde situaties die voortvloeien uit de Europese netcode E&R zal dan weer conform de bepalingen van artikel 18 van de	Cet article concerne les spécifications techniques des services d’équilibrage FCR, aFRR et mFRR. Il dit qu’elles sont décrites dans les T&C BSP et précise tout de même les caractéristiques principales de ces services. Ces caractéristiques restent inchangées quel que soit l’état du réseau. L’impact éventuel sur le BSP de situations particulières découlant du code de réseau Européen E&R sera quant à lui repris conformément aux dispositions de l’article 18 de la ligne

			Europeserichsnoer EBGL hernomen worden in T&C BSP.	directrice européenne EBGL dans les T&C BSP.
Art. 247	FEPEG	Opmerking ivm §2: Dit moet een redelijkheidspincipe volgen: secundaire markt als deze beschikbaar en liquide is	He secundaire markt is een middel die ter beschikking wordt gesteld van de BSP om hem de mogelijkheid te geven oplossingen te zoeken als hij voorziet niet in staat te zijn alle zijn balanceringscapaciteit (waarvoor hij contractueel verbonden is) ter beschikking van de transmissienetbeheerder te kunnen stellen. Deze contractuele verbinding blijft van toepassing zelfs zonder secundaire markt.	Le marché secondaire est <u>un</u> outil qui est mis à disposition du BSP pour lui permettre de chercher des solutions lorsqu'il présume ne pas pouvoir mettre à disposition du gestionnaire du réseau de transport toute la capacité pour laquelle il s'est contractuellement engagé. Cet engagement contractuel reste d'application même sans marché secondaire.
Art. 248	FEPEG	Opmerking ivm art. 248 §2 : wat is de definitie van risico op abnormaal evenwicht	De tekst werd aangepast zoals gevraagd	Le texte a été adapté tel que demandé

6.6. Titre VI. – Conduite du réseau / Beheer van het net

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

Topic	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Accurate evenwichtspositie	COGEN	COGEN is positief over de mogelijkheden voor een ARP om passief bij te dragen aan de stabiliteit van het net. In dit kader had het wenselijk geweest om een bepaling op te nemen over het ter beschikking van actuele evenwichtsgegevens.	Zie antwoord aan FEPEG en COGEN op de vraag ivm “ V.II - Evenwichtsverantwoordelijke ” over relevante informatie die naar de BRP wordt gestuurd	Voir réponse à FEPEG et COGEN en lien avec “ V.II - Evenwichtsverantwoordelijke ” concernant les données pertinentes communiquées au BRP
Onduidelijkheid over verplichtingen bij leveren van flexibiliteit via vraagbeheer	Niet-gereguleerde netgebruikers	<u>Opmerking:</u> Installaties die met vraagbeheer flexibiliteit willen leveren aan netbeheerders, moeten aan allerlei bijkomende verplichtingen voldoen. Het is echter niet altijd even duidelijk wat dan de verplichtingen voor deze installaties zijn wanneer geen flexibiliteit via vraagbeheer meer wordt aangeboden. Vervallen de verplichtingen?	Deze nuances zullen worden aangebracht in de verschillende betrokken T&C	Ces nuances seront apportées dans les différents T&C concernés
	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Met betrekking tot verplichtingen onder DCC aan demand facilities die vraagsturingsdiensten verlenen aan netbeheerders wil Febeliec toch opmerken dat deze Europese verplichtingen enkel gelden voor nieuwe installaties, vermits DCC niet van toepassing is op bestaande installaties. Voor Febeliec is het bovendien correcter en ook logischer om dergelijke vereisten op te leggen via de product specificaties voor het leveren van diensten aan netbeheerders, waardoor er een level-playing field ontstaat tussen bestaande en nieuwe installaties die dergelijke diensten willen leveren enerzijds en er anderzijds enkel verplichtingen rusten op demand facilities tijdens de momenten waarop zij effectief dergelijke diensten aanbieden en niet alle andere momenten.	Elia gaat akkoord met deze algemene opmerking en zal hiermee rekening houden bij het uitwerken van de verschillende betrokken T&C.	Elia est d'accord avec cette remarque générale et en tiendra compte dans l'élaboration des différents T&C concernés.
Publicatieplicht	FEPEG	De bestaande artikelen 244 en 250 zijn verwijderd: FEPEG vraagt zich af waar de publicatieplicht van de netbeheerder nu behandeld wordt.	De vroegere artikelen 244 en 250 betroffen de publicatie van de volumes aan evenwichtscapaciteit voordat deze gekocht worden, zowel als technische specificaties van de betrokken balancingdienst en dit respectievelijk voor aFRR en mFRR. Wat betreft de aan te kopen volumes, deze zijn inderdaad online beschikbaar. Elia heeft hiertoe een formulering toegevoegd in artikel 245. De technische specificaties zijn dan weer beschreven in de T&C BSP, die ook online beschikbaar zijn.	Les anciens articles 244 et 250 concernaient la publication des volumes de capacité d'équilibrage devant être achetés ainsi que des spécifications techniques du service d'équilibrage concerné et ce respectivement pour l'aFRR et la mFRR. En ce qui concerne les volumes à acheter ils sont en effet disponibles sur le site web. Elia a rajouté une formulation à cet effet au niveau de l'article 245. Les spécifications techniques sont quant à elles décrites dans les T&C BSP qui sont aussi disponibles sur le site web.
Marktgebaseerde mechanismen	FEPEG	FEPEG betreurt dat in deze titel de verwijzingen naar marktgebaseerde mechanismen (bv. aankoop van reactieve energie via een offertevraag) geschrapt en vervangen worden door een algemene en vage bepaling. Dit is ook een eenzijdig voorstel van Elia waarover op dit ogenblik geen consensus	Allereerst wil Elia preciseren dat haar voorstel voor Titel IV conform is met de bepalingen van de SOGL richtlijn (bovendien bepaald in artikel 249 § 2).	Tout d'abord Elia souhaite préciser que sa proposition de Titre IV est conforme aux dispositions de la ligne directrice SOGL (c'est d'ailleurs visé à l'article 249§ 2).

		<p>bestaat met de netgebruikers: FEBEG beschouwt het als onevenwichtig met onvoldoende waarborgen voor de netgebruiker die op dit ogenblik – bijvoorbeeld voor reactieve energie – kunnen rekenen op een marktgebaseerd proces met offertevragen.</p> <p>In deze titel ontbreekt dus elke duidelijke basis voor een marktgebaseerd proces of voor een correcte vergoeding van de ondersteunde dienst of van de opgelegde maatregel voor het beheer van congestie. FEBEG stelt vast dat op andere plaatsen wel een dergelijke basis is voorzien, bijvoorbeeld artikel 245 voor de balanceringsdiensten.</p> <p>FEBEG stelt dan ook voor om in deze titel een duidelijke wettelijke basis te creëren die de mogelijkheid openhoudt voor de invoering van een marktgebaseerd mechanisme of voor een correcte vergoeding voor het leveren van ondersteunende diensten of voor de oplegde maatregelen in het kader van congestiebeheer.</p> <p>FEBEG wenst in elk geval te vermijden dat het gebruik van marktgebaseerde mechanismes of het correct vergoeden van bepaalde diensten nadien onmogelijk zou blijken omdat een regelgevende basis voor het gebruik van een marktgebaseerd mechanisme of het toekenning van een vergoeding ontbreekt.</p>	<p>Voor de ondersteunende dienst Mvar maar ook voor andere ondersteunende diensten van deze Titel heeft Elia het noodzakelijke kader beschreven voor de invoering van deze ondersteunende diensten door waar nodig de mogelijkheid van toekomstige evoluties open te laten.</p> <p>Elia begrijpt echter de bezorgdheden van de marktspelers en past de tekst aan om de gevraagde nuance m.b.t. de vergoeding van de diensten weer te geven.</p> <p>Elia wijst er op dat voor elk van de in het technische reglement beschreven ondersteunende diensten T&C zullen worden voorgesteld tijdens een publieke consultatie voordat deze ter goedkeuring aan de regulator worden voorgelegd.</p>	<p>Pour le service auxiliaire de Mvar mais aussi pour d'autres services auxiliaires de ce Titre Elia a décrit le cadre nécessaire à la mise en place de ces services auxiliaires en laissant là où c'était nécessaire la possibilité d'évolutions futures.</p> <p>Cependant Elia comprend les craintes des acteurs de marché et adapte le texte pour amener la nuance demandée concernant les rémunérations des services.</p> <p>Elia rappelle que pour chacun des services auxiliaires décrits dans le règlement technique des T&C seront proposées en consultation publique avant soumission au régulateur pour approbation.</p>
Algemeen Titel VI	COGEN	<p><u>Opmerking:</u> Art 12 quinquies van de E-wet en art 4 2 (d) van SO GL schrijven een marktgebaseerde verwerving van ondersteunende diensten voor. Hier zou minstens een algemeen kader voor deze markt geschapen moeten worden. Zie ook art 245, waarom wordt dat niet herhaald?</p>		
	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> Nergens een beschrijving van financiële remuneratie van congestie.</p> <p>Daarnaast is ook de link tussen congestie en balancerings/evenwichtsdiensten.</p> <p><u>Opmerking:</u> Sluit op voorhand een marktmechanisme uit.</p> <p><u>Opmerking:</u> Nood aan gelijkaardig artikel 245 voor ondersteunende diensten</p> <p><u>Opmerking:</u> Eveneens valt de beslissingsbevoegdheid van de minister weg bij het bepalen van prijzen indien onvoldoende liquiditeit.</p> <p>Alles wordt tussen CREG en Elia geregeld</p>		
	Niet-gereguleerde netgebruikers	<p><u>Opmerking:</u> In de voorstellen voor een aangepast FTR worden bepaalde verwijzingen naar marktgebaseerde mechanismes (bv. aankoop van reactieve energie via een offertevraag) geschrapt en vervangen door een algemene en vage bepaling. In andere gevallen worden nieuwe verplichtingen geïntroduceerd zonder dat het duidelijk is of – en onder welke voorwaarden – daar een vergoeding zou kunnen tegenover staan (bv. invoering van flexibele toegang). Het is duidelijk de strategie – tot spijt van de netgebruikers - om de discussie over eventuele marktgebaseerde mechanismes en eventuele vergoedingen in een tweede fase te voeren: de netgebruikers wensen niettemin in elk geval te vermijden dat het gebruik van marktgebaseerde mechanismes of het vergoeding van bepaalde diensten nadien onmogelijk zou blijken omdat een regelgevende basis voor het gebruik van een marktgebaseerd mechanisme of de toekenning van een vergoeding ontbreekt.</p>		
Art. 250	BASF	<p>«§1 ...modaliteiten en voorwaarden die gelden...»</p> <p><u>Opmerking: in welk document staan deze modaliteiten/voorwaarden</u></p> <p>“§ 5. De aanbieder van regeling van het reactief vermogen en handhaving van de spanning sluit met de transmissienetbeheerder een contract voor levering van de dienst van regeling van het reactief vermogen en van handhaving van de spanning, waarin hij zich verbindt tot naleving van de</p>	In de tekst werd rekening gehouden met de opmerking	La remarque a été prise en compte dans le texte

		modaliteiten en voorwaarden bedoeld in §1 en §3. De algemene voorwaarden van dat contract werden eveneens voor goedkeuring voorgelegd aan de commissie. Indien de dienst van regeling van het reactief vermogen en van handhaving van spanning door een achterliggende netgebruiker van een CDS aangeboden wordt, brengt de achterliggende netgebruiker de CDS beheerder daar vooraf van op de hoogte. De CDS beheerder kan, mits een gepaste motivering, de levering van deze diensten weigeren om redenen met betrekking tot de kwaliteit, betrouwbaarheid of veiligheid van zijn net. "		
	Febeliec	"§2. Tout utilisateur du réseau de transport dont les installations électriques dont il est propriétaire ou gestionnaire, sont soumises... »	De verduidelijking die Febeliec wil toevoegen werd al in het algemene deel gemaakt. Het artikel werd tevens geherformuleerd om verwaarring te vermijden i.v.m de bedoeld netgebruiker.	La précision que souhaite amener Febeliec est déjà faire dans la partie généralités. L'article a cependant été reformulé pour éviter toute confusion concernant l'utilisateur de réseau visé.
	Infrabel	« §2. Elke transmissienetgebruiker van wie de elektrische uitrusting waarvan hij eigenaar is of het beheer heeft, onderworpen is aan de technische vereisten..." <u>Opmerking:</u> Netgebruiker omvat ook de distributienetten. Het is duidelijk dat er geen verplichtingen kunnen worden opgelegd aan de netbeheerder ten aanzien van achterliggende installaties. Overigens is het de vraag of installaties met netfunctie kunnen verplicht worden om hieraan mee te doen. Indien ja, mag dit nooit de kwaliteit van de onderliggende netten in het gedrang brengen.		
	Public DSOs	Remarque (sur §3): A l'heure actuelle, il n'est pas encore décidé de quelle manière les sources de puissance réactive des utilisateurs du réseau de distribution vont être mise à disposition. Dans le §3 Elia semble se baser d'un modèle de marché, avec le droit pour l'URD de mettre à disposition son énergie réactive. Ceci par analogie avec le marché du balancing. Toutefois, ils existent des différences importantes avec le marché du balancing (pour de l'énergie active): <ul style="list-style-type: none"> • Le GRD possède lui-même des sources de puissance réactive et selon le guideline SOGL il est censé de les piloter, ainsi que d'avoir la possibilité de piloter les URD pour le réactif. • L'impact local de l'énergie réactive est beaucoup plus important que celui de l'énergie active. Une autre manière de travailler serait la mise à disposition à travers des conditions régulées, par exemple en faisant partie du contrat de raccordement ou au prix de revient (comme c'est le cas dans beaucoup de pays voisins). Dans telle cas il s'agit d'une condition de raccordement qui sera appelée selon la nécessité technique et rémunérée selon des modalités régulées, et non pas du droit de l'URD qui commercialise ses sources. Il est donc indispensable de reformuler l'art. 250§3 pour laisser la place au deux options.	Het artikel in kwestie werd geherformuleerd om rekening te houden met deze opmerking	L'article en question est reformulé pour tenir compte de cette remarque
Art. 252	FEPEG	"...met betrekking tot de financiële aspecten van de levering..." <u>Opmerking:</u> Waar wordt aangehaald dat de marktpiste nog op is.	Zie antwoorden op dezelfde vraag in begin van Title VI	Voir réponses à la même remarque en début de Titre VI
	Febeliec	"...Ces modalités et conditions se basent notamment sur les lignes directrices fixées au préalable par l'autorité compétente relatives aux aspects financiers de la fourniture de chaque service de reconstitution. » <u>Opmerking :</u> Febeliec betreurt dat er ook op dit onderdeel geen bijkomende duidelijkheid is.		

Art. 253	BASF	« ... § 2. Elke netgebruiker en elke achterliggende netgebruiker kan vrij aan de transmissienetbeheerder voorstellen om deel te nemen aan een of meerdere diensten voor herstel van het net met een of meerdere van zijn installaties,...”	gArtikel werd eherformuleerd om verwaarring te vermijden i.v.m de bedoeld netgebruiker.	L'article a été reformulé pour éviter toute confusion concernant l'utilisateur de réseau visé.
	Public DSOs	« §2... <i>La coordination éventuelle nécessaire avec le gestionnaire de réseau de distribution ou de réseau fermé industriel ou de réseau fermé de distribution concerné, conformément à l'article 25§1 du code de réseau européen E&R, est quant à elle décrite dans le plan de reconstitution. »</i> Remarque : Ce n'est pas sûre si c'est seulement le cas pour le plan de reconstitution. Il est possible de devoir intégrer des aspects de coordination entre l'URD et le GRD dans les conditions de participation.	De tekst werd in deze zin aangepast	Le texte a été adapté en ce sens
Art. 254	BASF	“ <u>Art. 254.</u> De aanbieder van hersteldiensten sluit met de transmissienetbeheerder een of meerdere contracten voor de levering van hersteldiensten af waarin hij zich verbindt tot naleving van de modaliteiten en voorwaarden bedoeld in artikel 252 van dit besluit. Deze contracten worden eveneens voor goedkeuring voorgelegd aan de commissie. Indien de diensten voor herstel door een achterliggende netgebruiker van een CDS aangeboden worden, brengt de achterliggende netgebruiker de beheerder van het CDS daar tijdig van op de hoogte. De CDS beheerder kan, mits een gepaste motivering, de levering van deze diensten weigeren om redenen met betrekking tot de kwaliteit, betrouwbaarheid of veiligheid van zijn net. ”	In de tekst werd rekening gehouden met de opmerking	La remarque a été prise en compte dans le texte
Art. 255	FEBEG	“3° bepaalde aanbiedingen van balanceringsenergie die leveranciers van balanceringsenergie voorleggen conform de bepalingen van artikel 241 te beschouwen als niet beschikbaar voor activering wegens beperkingen verbonden aan een interne congestie of aan verplichtingen inzake bedrijfsveiligheid binnen de programmeringszone;” Opmerking: De basisprincipes van redispatching, inclusief de freedom of dispatch, zoals beschreven in iCAROS, zouden moeten worden verankerd in het FTR. (+ een definitie van redispatching dringt zich op)	Elia past artikel 265 aan over de T&C van toepassing op de Scheduling Agents om in deze T&Cs de randvoorwaarden te specificeren waarop een schedule kan worden ingedient en gewijzigd door de Scheduling Agent	Elia adapte l'article 265 concernant les T&C applicables aux Scheduling Agents pour préciser dans ces T&C les conditions auxquelles un schedule peut être soumis et modifié par le Scheduling agent
Art. 256	BASF	“§2. De installaties die dit hoofdstuk beoogt, zijn bestaande of nieuwe installaties, in de zin van de toepasselijke wetgeving, die vallen onder een van de volgende categorieën: 1. Elke elektriciteitsproductie-eenheid of productiepark zoals opgenomen in artikel 38 §2 van dit besluit van het type B, C of D conform de classificatie van datzelfde artikel en aangesloten op een transmissiesysteem het transmissienet of dat zich binnen een industriële vestiging verbruikersinstallatie bevindt of binnen een CDS gesloten industriële net of gesloten distributienet , dat op zijn beurt is aangesloten op het transmissienet, bevindtsysteem ; 2. Elke asynchrone opslag van het type B, C of D conform de classificatie van artikel 38 §45 van dit besluit, aangesloten op het transmissiesysteem transmissienet of dat zich binnen een industriële site verbruikersinstallatie bevindt of een industriële gesloten net CDS, dat op zijn beurt aangesloten is op het transmissiesysteem transmissienet, bevindt ; 3. elke verbruikersinstallatie die aangesloten is op het transmissienet, evenals 4. elke groep van verbruikersinstallaties van een CDS gesloten industriële net of een gesloten distributienet aangesloten op het transmissiesysteem transmissienet.”	De tekst werd aangepast om rekening te houden met deze opmerkingen	Le texte a été adapté pour tenir compte de ces remarques
	Infrabel	“§2....1° Elke elektriciteitsproductie-eenheid of productiepark zoals		

		opgenomen in artikel 38 §2 van dit besluit van het type B, C of D conform de classificatie van datzelfde artikel en aangesloten op een transmissiesysteem of dat zich binnen een industriële vestiging bevindt of binnen een gesloten industrieel net of gesloten distributienet dat op zijn beurt is aangesloten op het transmissiesysteem waarbij voor de classificatie gekeken wordt naar het aansluitingspunt in het betrokken net. ;		
	Public DSOs	Opmerking ivm §2 3° 'elke verbruiksinstallatie': dit is te ruim <i>"§2. Les installations visées au présent chapitre sont les installations existantes ou nouvelles au sens de la législation applicable, faisant partie d'une des catégories suivantes : »</i> Remarque : dans ce chapitre on mélange 'utilisateur de réseau' et 'utilisateur du réseau de transport'. Puisqu'il s'agit dans ce paragraphe uniquement de l'utilisateur du réseau de transport, il vaut mieux utiliser uniquement ce terme-ci.	De tekst werd aangepast om de nodige nuances aan te brengen wanneer het nodig is om te verwijzen naar een bepaald type netgebruiker.	Le texte a été adapté pour apporter les nuances nécessaires lorsqu'il y a lieu de viser un type d'utilisateur de réseau particulier.
Afdeling VI.II.I	FEBEG	Is het niet opportuun om het principe van de redispatch – wat een correctie van de evenwichtspereimeter inhoudt – te verankeren in het FTR? Het al dan niet correct toepassen van dit mechanisme is uitermate belangrijk voor de BRP.	Het mechanisme om de perimeter te corrigeren werd beter geformuleerd in artikel 201 om te verwijzen naar correcties ten gevolge van eender welk type activiteit en niet enkel balancing. De BRP-perimeter wordt onder meer samengesteld uit correcties die worden toegepast in geval van de activering van energie die een impact heeft op zijn perimeter. Bovendien definiëren de T&C BRP de perimeter in detail en dus ook de gedetailleerde modaliteiten voor de correctie van de perimeter.	Le mécanisme de correction de périmètre a été mieux reformulé à l'article 201 pour viser des correction suite à tout type d'activation et pas seulement de balancing. Le périmètre du BRP est constitué entre autres de corrections appliquées en cas d'activation d'énergie qui a un impact sur son périmètre. Par ailleurs, les T&C BRP définissent le périmètre en détail et donc aussi les modalités détaillées de correction de périmètre.
Art. 256	FEBEG	Opmerking ivm §1. Introductie van programma agent en verantwoordelijke voor outageplanning. Deze nieuwe termen worden nergens anders gebruikt, dus best afstemmen. <i>"§2. De installaties die dit hoofdstuk beoogt, zijn bestaande of nieuwe installaties, in de zin van de toepasselijke wetgeving, die vallen onder een van de volgende categorieën:..."</i> <u>Opmerking:</u> geen retro actieve investeringen. geen concept van coördineerbaarheid voor bestaande eenheden <u>Opmerking</u> ivm §2: Welke verplichtingen gelden voor aggregatoren die willen deelnemen aan congestiebeheer? FEBEG wenst ook de noodzaak voor de integratie van het concept van coördineerbaarheid te herhalen (zie ook opmerking bij artikel 242, §2).	De rollen en verantwoordelijkheden van de Outage Planning Agent en van de Scheduling Agent die in dit eerste artikel worden vermeld, werden verder in het hoofdstuk meer in detail beschreven. Dit hoofdstuk vloeit rechtstreeks voort uit de bepalingen van de SOGL richtlijn die zowel op bestaande als nieuwe installaties van toepassing zijn. Artikel 256 is onafhankelijk van de retroactieve investeringen en de coördineerbaarheid van de eenheden. Het feit dat bepaalde eenheden technische beperkingen hebben, zoals de coördineerbaarheid, zullen echter worden opgenomen in de T&C (zoals nu opgenomen in het CIPU-contract). Het artikel dat de T&C die van toepassing zijn op de Scheduling Agent beschrijft, werd in deze zin aangepast. Hoofdstuk VI.II geeft aan dat enkel een Scheduling Agent die werd aangewezen door de betrokken netgebruiker diensten voor congestiebeheer kan aanbieden, waarbij het van weinig belang is welke entiteit dit aanvraagt. De rest van de verantwoordelijkheden die toekomen aan de Scheduling Agent staan ook beschreven in dit hoofdstuk en zullen verwijnd worden in de T&C SA.	Les rôles et responsabilités du Outage Planning Agent et du Scheduling Agent cités dans ce premier article sont décrits plus en détail plus loin dans le chapitre. Ce chapitre découle directement des dispositions de la ligne directrice SOGL qui s'appliquent aussi bien aux installations existantes qu'aux nouvelles. L'article 256 est indépendant des investissements rétro-actifs et de la coordinabilité des unités. Par contre, le fait que certaines unités aient des limitations techniques telles que la coordinabilité seront repris dans les T&C (comme repris aujourd'hui dans le contrat CIPU). L'article décrivant les T&C applicables au Scheduling Agent a été adapté en ce sens. Le chapitre VI.II indique que pour offrir un service de gestion de la congestion, et peu importe l'entité qui souhaite le faire, il faut être un Scheduling Agent désigné par l'utilisateur de réseau concerné. Les reste des responsabilités qui incombent au Scheduling Agent sont décrites également dans ce chapitre et serotn affinées dans les T&C SA.
Art. 258	BASF	<u>Art. 258. §1.</u> Conform de bepalingen van artikel 89§2 van de Europese netcode SO—GL is de verantwoordelijke voor de niet-beschikbaarheidsplanning standaard de netgebruiker, of de achterliggende netgebruiker op een CDS , van een betrokken installatie of een door die laatste aangeduide derde.	De tekst werd aangepast om rekening te houden met deze opmerkingen	Le texte a été adapté pour prendre en compte ces remarques

	Infrabel	De transmissienetgebruiker of, in het geval van een installatie of installaties binnen een gesloten industrieel net of gesloten distributienet CDS, de CDS beheerder van het van dat industrieel gesloten net of gesloten distributienet , vermeldt die aanduiding aan de transmissienetbeheerder. De achterliggende netgebruiker brengt de CDS beheerder tijdig op de hoogte van de aanduiding van de verantwoordelijke voor de niet-beschikbaarheidsplanning.” <u>Opmerking</u> ivm gebruik ‘netgebruiker’ in het artikel: In geval van een achterliggende installatie kan de netgebruiker op een dubbele wijze geïnterpreteerd worden, met name als beheerder van een GIN, CDS net of als de achterliggende netgebruiker. Dit dient verduidelijkt te worden. In principe dient het hier om de achterliggende netgebruiker te gaan. Vraag is of deze de informatie rechtstreeks aan de transmissienetbeheerder moet bezorgen of via de beheerder van een GIN, CDS Vraag kan gesteld worden of dit voor een GIN , CDS niet beter in titel IX.		
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm gebruik ‘installatie’ in het artikel: Installatie is zeer ruim. Dient beperkt te worden tot deze een impact kunnen hebben op de markt of de werking van het net.	Artikel 256 in het begin van het hoofdstuk geeft aan welke installaties door dit hoofdstuk worden beoogd. Het betreft geen netelementen maar PGM’s of productie-eenheden zoals gedefinieerd in de Europese RFG en DCC richtlijnen.	L’article 256 en début de chapitre indique quelles sont les installations visées par ce chapitre. Il ne s’agit pas d’éléments de réseau mais de PGM ou d’installations de production tels que définis dans les lignes directrices européennes RFG et DCC.
Art. 259	FEPEG	<u>Opmerking</u> ivm ‘granulariteit’: ?? meerder betekenissen, graag verduidelijken	Met granulariteit wordt de tijdschaal bedoeld (bijvoorbeeld per kwartier) maar ook hoe ze worden aangevraagd (per MW of van het type ON/OFF) of elke andere mate die kan variëren naargelang de grootte van het type eenheid.	Par granularité on désigne le degré de détail temporel (par pas de 15 minutes, par exemple) mais aussi le détail dans lequel elles seront demandées (par MW ou de type ON/OFF) ou tout autre degré de détail pouvant varier selon la taille pour le type d’unité.
Afdeling VI.II.III	Infrabel	“Programmering van injectie of afname van een elektrische installatie en beschikbaarstelling van beschikbaar vermogen” <u>Opmerking</u> : Betreft het de injectie en de afname? Of de productie en het verbruik? Indien het een achterliggende installatie gaat, kan het enkel gaan om productie en verbruik.	Het betreft inderdaad verbruik en productie en niet injectie of afname. De tekst werd in deze zin aangepast.	Il s’agit bien de consommation et de production et non pas d’injection ou de prélèvement. Le texte a été adapté en ce sens.
Art. 262 §2	Febeliec	<u>§2.</u> Toute installation ou ensemble d’installations de consommation faisant partie des catégories décrites aux alinéas 3 et 4 de l’article 256§2 du présent arrêté est par défaut, lorsqu’elle n’est pas utilisée pour fournir des services auxiliaires au gestionnaire du réseau de transport, exemptée de cette obligation de programmation comme prévu par les dispositions en la matière de l’article 52 §2 point a du code de réseau européen SOGL. Dans le cas de participation à la fourniture d’un service auxiliaire d’une unité de consommation qui est un sous-ensemble d’une installation de consommation visée aux alinéas 3 et 4 de l’article 256§2, le gestionnaire du réseau de transport peut exiger, en tenant compte de la nature de ladite unité de consommation, de recevoir des informations relatives à la programmation pour cette unité de consommation. <u>Opmerking</u> : Dit is niet in lijn met de discussies in de workshop omtrent het FTR. Kan Elia aangeven welke criteria zij hierbij zal aanhouden ? Het is voor Febeliec op basis van deze tekst onmogelijk te bepalen wat de impact van dit artikel op een netgebruiker is, doordat deze alinea te vaag is opgesteld. <u>Opmerking</u> ivm ‘unité de consommation’: Bedoelt Elia hiermee de volledige installatie dan wel enkel dat deel van deze installatie die deelneemt aan een ondersteunende dienst ?	De toegevoegde aanpassing is het gevolg van de openbare raadpleging over de ontwerpnota’s voor iCAROS en werd besproken (samen met andere antwoorden) binnen de iCAROS task force op 22/03/2018. Zoals besproken in het kader van deze besprekingen is een verbruiksinstallatie (zoals gedefinieerd in artikel 2 (1) van de Europese DCC richtlijn) niet standaard onderworpen aan een verplichting om DA/ID te programmeren. Als een deel van de verbruiksinstallatie (m.a.w. een verbruikseenheid zoals gedefinieerd in artikel 2(4) van de Europese DCC richtlijn) echter flexibel is en ondersteunende diensten levert, zal Elia <u>aan deze flexibele deel (verbruikseenheid) en niet aan de hele installatie</u> kunnen vragen om ook DA en/of ID programma’s te leveren, meer bepaald voor de vereffening van deze ondersteunende diensten.	L’adaptation rajoutée est la conséquence de la consultation publique sur les notes de design iCAROS et a été discutée (avec d’autres réponses) en task force iCAROS le 22/3/2018. Comme expliqué dans le cadre de ces discussions une installation de consommation (telle que définie à l’article 2 (1) de la ligne directrice européenne DCC) n’est pas défaut pas soumise à une obligation de scheduling DA/ID. Par contre si une partie de l’installation de consommation (c’est un dire une unité de consommation telle que définie à l’article 2(4) de la ligne directrice européenne DCC)) est flexible et fournit des services auxiliaires, Elia pourra demander <u>à cette partie flexible (unité de consommation) et non à toute l’installation</u> de fournir également des schedules DA et/ou ID notamment pour le décompte de ces services auxiliaires.
	Febeliec	“...et le cas échéant de consommation de puissance active...” <u>Opmerking</u> : Is Elia van plan deze informatie te vragen ? Dit is niet in lijn met	Men beoogt hier het verbruik van de opslaginstallaties die tot programmatie verplicht zijn en die electriciteit kunnen	On vise ici la consommation des installations de stockage qui sont soumises à une obligation de programmation et qui

		de discussies in de workshop omtrent het FTR.	produceren of verbruiken.	peuvent produire et consommer de l'électricité.
Art. 263	BASF	<p>“Art. 263.§1. Conform de bepalingen van artikel 110§3 van de Europese netcode SO–GL, is de programma-agent van een installatie standaard de netgebruiker of de achterliggende netgebruiker van die bedoelde installaties of een derde die door die laatste netgebruiker of de achterliggende netgebruiker is aangeduid.</p> <p>De transmissienetgebruiker of, in geval van installaties binnen een gesloten industrieel net of een gesloten distributienetCDS, de CDS beheerder van dat gesloten industrieel net of gesloten distributienet, geeft aan de transmissienetbeheerder kennis van die aanduiding. De achterliggende netgebruiker brengt de CDS beheerder tijdig op de hoogte van de aanduiding van de programma-agent.”</p>	In de tekst werd rekening gehouden met de opmerkingen	Remarques prise en compte dans le texte
	FEBEG	<p>Art. 263.§1. Conform de bepalingen van artikel 110§3 van de Europese netcode SO GL, is de programma-agent van een installatie standaard de netgebruiker van die installatie of verminderd de mogelijkheid om hiervoor een derde aan te duiden. een derde die door die laatste is aangeduid.</p>	In de tekst werd rekening gehouden met de opmerkingen	Remarques prises en compte dans le texte
Art. 264	BASF	<p>Toe te voegen onder § 2:</p> <p>“...Indien het vermogen ter beschikking gesteld wordt door een achterliggende netgebruiker van een CDS, brengt de achterliggende netgebruiker de beheerder van het CDS daar vooraf tijdig van op de hoogte. De CDS beheerder kan, mits een gepaste motivering, de levering van deze diensten weigeren om redenen met betrekking tot de kwaliteit, betrouwbaarheid of veiligheid van zijn net....”</p>	In de tekst werd rekening gehouden met de opmerkingen	Remarque prise en compte dans le texte
	Febeliec	<p>“Il doit pour ce faire également soit devenir responsable de la programmation de son/ ses unité(s) de consommation à partir de laquelle/ lesquelles il souhaite mettre de la puissance à disposition, soit désigner un tiers pour assurer cette fonction conformément aux dispositions de l'article 263 du présent arrêté. »</p> <p><u>Opmerking:</u> Bedoelt Elia hiermee de volledige installaties dan wel enkel deze delen die diensten aanbieden aan Elia ?</p> <p><u>Opmerking:</u> Febeliec begrijpt deze alinea, maar wil Elia er toch op wijzen dat zij door het opleggen van bijkomende verplichtingen voor vrijwillige deelname de waarschijnlijkheid dat zij dergelijke biedingen zal ontvangen serieus verkleint en dus mogelijkerwijze zichzelf in deze in de voet schiet.</p>	<p>Een verbruikseenheid (“demand unit” conform de definitie van de DCC) is het deel dat een ondersteunende dienst levert. Dit is een kleiner deel dan een verbruiksinstallatie (“demand facility”), in de DCC gedefinieerd als het geheel van assets die na een aansluitingspunt verbruiken.</p> <p>Voor de tweede opmerking wil Elia er nogmaals op wijzen dat ze niet systematisch een programma wil aanvragen voor elke verbruikseenheid die een ondersteunende dienst biedt, maar dat Elia het recht heeft om dit te vragen, vooral als dit noodzakelijk is voor het leveren van de dienst. Elia zal uiteraard voor elke dienst analyseren of deze vereiste het doel van de dienst niet in het gedrang brengt.</p>	<p>Une unité de consommation (« demand unit » conformément à la définition du DCC) est la partie qui fournit un service auxiliaire.</p> <p>Elle est une partie plus petite qu'une installation de consommation (« demand facility ») qui est définie dans le DCC comme l'ensemble des assets qui consomment derrière un point de raccordement.</p> <p>Pour la deuxième remarque Elia souhaite rappeler qu'elle ne vise pas systématiquement demander un schedule à toute unité de consommation qui fournit un service auxiliaire mais qu'Elia a le droit de le demander notamment si c'est nécessaire pour la livraison du service. ELIA, bien entendu, analysera pour chaque service si cette exigence ne compromet pas l'objectif du service.</p>
Art. 265	COGEN	<p>g. “...moeten de aantoonbare en redelijke kosten dekken...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Als ze aantoonbaar zijn is redelijk irrelevant in marktcontext, toch?</p>	Er is geen rechtstreeks verband tussen redelijke kosten en aantoonbare kosten.	Il n'y a pas de relation directe entre coûts raisonnables et coûts démontrables.
	FEBEG	<p>“g. “het mechanisme voor de aanpassingen van het programma bedoeld in artikel 272 in de vorm van activering van beschikbaar vermogen, en de omstandigheden waarin die aanpassingen aanleiding geven tot een vergoeding. Die eventuele vergoedingen moeten de aantoonbare en alle redelijke kosten dekken die rechtstreeks het gevolg zijn van de wijziging van dat plan;...”</p> <p>Opmerking: Moet alle kosten kunnen dekken</p>	<p>Elia gaat niet akkoord met de voorgestelde aanpassingen van FEBEG.</p> <p>Er is niet noodzakelijk een vergoeding voor alle programmawijzigingen, er kunnen zich ook situaties voordoen (meer bepaald wanneer men rekening houdt met technologische evoluties) waarin er geen kosten zijn die rechtstreeks verband houden met de programmawijziging. Bovendien houdt Elia eraan vast dat de kosten aantoonbaar, redelijk en rechtstreeks verbonden met een activiteit moeten zijn.</p>	<p>Elie n'est pas d'accord avec les propositions de modification de FEBEG.</p> <p>Il n'y a pas d'office une compensation pour toutes les modifications de programme, il peut également y avoir des situations (notamment si on tient compte de l'évolution des technologies) où il n'y a pas de coût direct lié à la modification de programme.</p> <p>En outre Elia maintient le fait que les coûts doivent être démontrables, et raisonnables et directement liés à l'activation.</p>

Art. 266	FEBEG	De netgebruiker of de derde die hij aanduidt als De programma-agent voor zijn elektrische installatie, sluit met de transmissienetbeheerder een contract af voor programmering en beschikbaarstelling van vermogen.	Elia meent dat de huidige tekst vollediger is en elke verwarring vermijdt.	Elia estime que le texte actuelle est plus complet et évite toute confusion.
Art. 267	FEBEG	Wanneer de programma-agent voor een installatie aan de betrokken installatie de werkingsconsignes geeft, bezorgt hij daar tegelijkertijd een kopie van aan de transmissienetbeheerder. <u>Opmerking:</u> Welke werkconsignes? Voor uitschakeling van de aansluiting? <u>Opmerking:</u> Geheel niet duidelijk. Graag verduidelijking dat dit voor onderhoud van de installatie is	Hier worden niet de onderhoudsconsignes bedoeld, maar het set-point dat de Scheduling Agent naar een installatie stuurt om een programma te volgen. Elia wil op de hoogte zijn van de set-points die de eenheid ontvangt om zo snel mogelijk een afwijking van het laatst door de Scheduling Agent ingediende programma te kunnen identificeren. Deze bepalingen bestonden al in het Federaal Technisch Reglement van 2002 (vroegere artikels 305-307). Het woord “tegelijkertijd” is dus belangrijk en zal worden behouden.	On ne vise pas ici les consignes pour la maintenance, mais le set-point que le Scheduling Agent envoie à une installation pour suivre un programme. Elia souhaite être au courant des set-points que l’unité reçoit pour pouvoir identifier le plus vite possible une déviation par rapport au dernier programme soumis par le Scheduling Agent. Ces dispositions existaient déjà dans le Règlement Technique fédéral de 2002 (anciens articles 305-307). Le mot “simultanément” est donc important et sera maintenu.
Art. 268	FEBEG	“§ 1. Indien de transmissienetbeheerder een afwijking van die consignes bedoeld in artikel 267 vaststelt in in ten opzichte van het laatst voorgelegde programma en hij oordeelt dat alle...” <u>Opmerking:</u> Welk soort afwijking? Tijd? <u>Opmerking:</u> Wat in geval van panne (forced outage in GLSO)? “...§ 3. De programma-agent moet de eventuele door de transmissienetbeheerder opgelopen kosten dragen ingeval deze consignes afwijken van het laatste programma dat door deze programma-agent werd ingediend.” <u>Opmerking:</u> Deze kosten moeten redelijk zijn. Anderzijds moet rekening gehouden worden met de netconfiguratie van Elia en overmacht.	Er wordt een afwijking van de consigne in MW voor de werking van de eenheid bedoeld m.b.t. het laatste productie- of verbruiksprogramma dat de Scheduling Agent naar Elia stuurde. Hier worden de situaties bedoeld waarin Elia aan de Scheduling Agent wiens eenheid afwijkt, vraagt om opnieuw het ingediende programma te volgen. Als deze laatste de vraag van Elia niet opvolgt en er is sprake van congestie, moet Elia andere maatregelen nemen om de congestie op te lossen, zoals de activering van een andere eenheid in dezelfde zone.	On vise une déviation de la consigne en MW de fonctionnement de l’unité par rapport au dernier programme de production ou de consommation que le Scheduling Agent a envoyé à Elia. On vise ici les situations où Elia demande au Scheduling Agent dont l’unité dévie de suivre à nouveau le dernier programme soumis. Si ce dernier ne suit pas la demande d’Elia, et qu’il y a une congestion, Elia devra prendre d’autres mesures pour lever la congestion telles que l’activation d’une autre unité située dans la même zone.
Art. 269	BOP	<u>Opmerking:</u> L&L: Wij begrijpen dat deze bepaling één van de situaties voorziet die tot nog toe gedekt werden door de rapporteringsprocedures uit artikel 14 van het standaard CIPU-contract. Het standaard CIPU-contract bevat echter geen mogelijkheid voor de transmissienetbeheerder om voorwaarden op te leggen zoals omschreven in § 2.	Zoals reeds aangekondigd door Elia zal het CIPU-contract worden aangepast om rekening te houden met de specifieke bepalingen voor de offshore parken. De details m.b.t. deze specifieke bepalingen zullen deze zomer worden gepubliceerd in een ontwerpnota die zal worden uitgewerkt in overleg met de stakeholders en het onderwerp vormen van een openbare raadpleging.	Comme déjà annoncé par Elia, le contrat CIPU sera adapté pour tenir compte des dispositions spécifiques pour les parcs offshore. Les détails concernant ces dispositions spécifiques seront publiés cet été sur une note de design qui sera élaborée en concertation avec les stakeholders et consultées publiquement.
	FEBEG	<u>Opmerking bij §1:</u> discriminatoir voor offshore <u>Opmerking bij §2</u> ‘...vooraf de toestemming krijgen van de transmissienetbeheerder’: Welke categorieën A/B/C/D? Wat met DSO connectie, bellen naar TSO? « §2. ... De transmissienetbeheerder kan indien nodig voorwaarden opleggen voor het productieprofiel van de betrokken installatie of groep van installaties.” <u>Opmerking:</u> “Indien nodig” – hoe bepaald/criteria. Welke voorwaarden <u>Opmerking:</u> Omvatten deze voorwaarden ook een vergoeding wanneer het park niet onmiddellijk terug mag inschakelen? Waarom wordt in dit geval niet gewoon geredispached? <u>Opmerking:</u> De transmissienetbeheerder kan voorwaarden opleggen aan de hervatting van de productie van offshore windparken. Het opleggen van dergelijke voorwaarden is aanvaardbaar, maar zou onder het model voor redispatch moeten vallen.	Elia is van mening dat deze bepalingen niet discriminerend zijn maar verband houden met het specifieke karakter van de offshore parken. Er wordt in feite geen panne bedoeld (waarvoor de modaliteiten bepaald zijn in artikel 261). In dit geval wordt een situatie bedoeld waarin slechte weersomstandigheden verwacht werden en waarin de productie gedurende enkele minuten of uren beperkt of stilgelegd wordt, ook al blijft het park (in theorie) “beschikbaar”. Dit artikel geeft Elia enkel het recht om de ramping rate te verschuiven of verlagen wanneer de eenheid opnieuw begint te produceren. De modaliteiten voor de uitoefening van dit recht (redispatching of andere) zullen worden beschreven in de T&C en de betrokken contracten (die allemaal gereguleerd zijn en het onderwerp vormen van openbare raadplegingen).	Elia estime que ces dispositions ne sont pas discriminatoires mais liées au caractère spécifique des parcs offshore. En effet on ne vise pas ici une panne (pour laquelle les modalités sont prévues à l’article 261). Dans ce cas-ci on vise la situation où des intempéries ont été anticipées et où, bien que le parc resterait (en théorie) en statut « available » la production est réduite ou arrêtée pour quelques minutes ou heures. Cet article établit juste le droit pour Elia de décaler ou réduire le ramping-rate lors de la reprise de production de l’unité. Les modalités avec lesquelles ce droit sera exercé (redispatching ou autre) seront décrites dans les T&C et contrats concernés (qui sont tous régulés et consultés publiquement) .
Afdeling VI.II.V	FEBEG	<u>Opmerking:</u> Is dit van toepassing op alle BRP’s of enkel de bestaande? <u>Opmerking:</u> De overgangperiode met zodanig opgebouwd worden dat de mogelijke negatieve impact voor de BRP beperkt is.	Deze bepalingen zijn van toepassing op alle BRP’s. Zoals aangekondigd binnen de iCAROS task force, zullen de gedetailleerde modaliteiten voor de overgangperiode bepaald worden in overleg met alle stakeholders.	Ces dispositions sont applicables pour tous les BRPs. Comme annoncé en task force iCAROS les modalités détaillées de la période de transition seront établies en concertation avec tous les stakeholders.

			Tevens voegt Elia toe een additionele § 4 op artikel 271 om de timing van indiening van de betrokken T&C naar de CREG door Elia te verklaren.	Elia rajoute cependant un § 4 à l'article 271 pour préciser le timing de soumission des T&C concernées à la CREG par Elia.
Onderafdeling VI.III.I.I	FEBEG	<i>"Tussenkomsten en schakelingen van de netgebruiker"</i> <u>Opmerking:</u> Dit zijn geprogrammeerde schakelingen, geen schakelingen als gevolg van de werking van protecties. OK?	Hier worden inderdaad de schakelhandelingen bedoeld en niet de automatische werking van de beveiligingen.	On vise en effet les manœuvres et non le fonctionnement automatique des protections.
Art. 273	Febeliec	<i>"...en temps réel et en permanence..."</i> <u>Opmerking:</u> Febeliec blijft op dit punt met een aantal vragen zitten, zoals steeds opgemerkt tijdens de workshops omtrent het FTR, met betrekking tot de specifieke applicatie hiervan op netgebruikers. Afhankelijk van de specifieke implementatie van deze verplichting, kan voldoen aan deze verplichting leiden tot belangrijke kosten voor de netgebruikers, zonder bijkomende voordelen. Bovendien is deze bepaling van toepassing zowel op nieuwe als bestaande installaties, waarbij deze laatste mogelijk om technische redenen niet in staat zullen zijn te voldoen aan deze verplichting. Welke toepassing zal hiervan dan ook worden gevraagd door Elia, wetende dat de Europese Network Codes niet tot gevolg mogen hebben dat retroactieve capaciteit worden opgelegd anders dan na een beslissing van de competente autoriteit en na het uitvoeren van een (positieve) kosten-baten analyse.	Elia wenst op te merken dat deze bepaling al bestond in het Federaal Technisch Reglement van 2002 (vroeger artikel 299) en sindsdien wordt toegepast in overeenstemming met de modaliteiten die in het aansluitingscontract worden beschreven. Het is dan van toepassing zowel op de bestaande als voor de nieuwe installaties.	Elia souhaite remarquer que cette disposition existait déjà dans le Règlement technique Fédéral de 2002 (ancien article 299) et est appliquée depuis conformément aux modalités décrites dans le contrat de raccordement. Elle est donc d'application aussi bien pour les installations nouvelles qu'existantes.
Art. 274	BASF	<i>"...Hij verstrekt onverwijld iedere door de transmissienetbeheerder gevraagde bijkomende informatie..."</i> <u>Opmerking:</u> deze bepaling is te verregaand	Het artikel moet in zijn geheel worden gelezen. Dit artikel bepaalt dat de transmissienetgebruiker de transmissienetbeheerder alle informatie moet bezorgen met betrekking tot de abnormale werking van zijn installaties die de veiligheid van het transmissienet kan beïnvloeden. Het lijkt logisch dat de transmissienetbeheerder bijkomende informatie kan vragen om de situatie en de gevolgen ervan beter te kunnen begrijpen en analyseren. Vanzelfsprekend zal de transmissienetbeheerder de nodige bijkomende informatie vragen om deze analyse te kunnen uitvoeren en de risico's voor het net te identificeren. Elia wil er ook nogmaals op wijzen dat artikel 274 al deel uitmaakte van het Federaal Technisch Reglement van 2002 (vroeger artikel 300). De enige wijziging die werd aangebracht is de referentie naar de bepalingen van de artikels van de Europese E&R richtlijn en de Europese SOGL richtlijn aangaande de uitwisseling van gegevens.	Il faut lire l'article dans son ensemble. Cet article stipule que l'utilisateur du réseau de transport doit fournir au gestionnaire du réseau de transport toute information concernant son fonctionnement anormal qui pourrait influencer la sécurité du réseau de transport. Il semble logique que le gestionnaire du réseau de transport puisse demander des informations complémentaires pour mieux comprendre et analyser la situation et ses impacts. Il va de soi que le gestionnaire de réseau de transport demandera des informations complémentaires nécessaires pour effectuer cette analyse et identifier les risques pour le réseau. Elia souhaite également rappeler que l'article 274 était déjà présent dans le Règlement Technique Fédéral de 2002 (ancien article 300). La seule modification qui a été faite est de référer aux dispositions des articles de la ligne directrice européenne E&R et de la ligne directrice européenne SOGL relatives aux échanges de données.
Art. 278	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Febeliec zou aan dit artikel graag een bepaling toegevoegd zien met betrekking tot de eventuele kosten die hierbij worden gemaakt en de vergoeding voor deze kosten aan de betrokken netgebruikers die schade zouden oplopen door de toepassing van dit artikel in andere gevallen dan deze die vallen onder force majeure.	De vraag van Febeliec wordt beantwoord door article 16 § 6.	La question de Febeliec est traitée par l'article 16 § 6.
Hoofdstuk VI.IV	COGEN	<i>"Beschermings- en herstelplan"</i> <u>Opmerking:</u> Lijkt onvoldoende besproken	Het huidige hoofdstuk over de noodsituaties van het Federaal Technisch Reglement van 2002 (herzien in 2015 in samenspraak met de stakeholders) vormt nu al een wettelijk kader ("kapstok") dat de hiërarchie en de interacties van verschillende documenten, zoals het beschermings- en heropbouwcode en het afschakelplan, bepaalt. Elia heeft dit kader en dit detailniveau behouden door er de nodige verbanden aan toe te voegen tussen de structuur die	Le chapitre actuel sur les situations d'urgence du Règlement Technique Fédéral de 2002 (revu en 2015 en concertation avec les stakeholders) constitue déjà aujourd'hui un cadre legal (« kapstok ») qui décrit la hiérarchie et les interactions de différents documents tels que le code de sauvegarde, le code de reconstitution, le code de délestage. Elia a maintenu ce cadre et ce niveau de détail en y insérant les liens nécessaires entre la structure d'application en Belgique et le code de réseau Européen E&R.
	FEBEG	<i>"Beschermings- en herstelplan"</i> <u>Opmerking:</u> FEBEG is van oordeel dat de voorgestelde kapstok heel breed draagt voor Emergency and Restoration, waar op dit moment nog maar weinig is van geweten. Daarom kunnen wij ons hier op dit moment nog niet verder over uitspreken. De effectieve implementatie hangt af resultaten die bereikt zullen worden in de werkgroepen en onderschreven door de Usersgroup.		

Section VI.IV.I.	Febeliec	<p><i>“Plan de défense”</i> <u>Opmerking:</u> Febeliec heeft een fundamenteel probleem om deze sectie te valideren, omdat het op dit moment nog volledig onduidelijk is wat de concrete scope en inhoud van dit defensieplan zal zijn. Het is bijgevolg onmogelijk uitspraken ten gronde te doen op dit punt.</p>	<p>van toepassing is op België en de Europese netcode E&R. De operationele inhoud (“het ontwerp”) van de systeembeschermingsplannen (dat het reddingscode vervangt), het herstelplan (die het heropbouwcode varvangt) en het afschakelplan moet kunnen evolueren in de tijd en in functie van de technologieën en van de situatie en daarom worden beschreven in andere documenten dan het Federaal Technisch Reglement.</p> <p>Elia wijst er echter nogmaals op dat er raadplegingen van de stakeholders on WG SO zijn gepland in de komende maanden om deze plannen voor te stellen en te doen evolueren.</p>	<p>Le contenu opérationnel (« le design ») des plans de défense (qui remplace le code de sauvegarde), le plan de reconstitution (qui remplace le code de reconstitution) et le plan de délestage doivent pouvoir évoluer dans le temps en fonction des technologies et de la situation et de ce fait être décrits dans des documents autres que le Règlement Technique Fédéral .</p> <p>Elia rappelle toutefois, que des consultations des stakeholders en WG SO sont prévues dans les mois à venir pour proposer et faire évoluer ces plans.</p>
	Public DSOs	<p><i>“Plan de défense”</i> <u>Remarque :</u> on vise ici bien le ‘code de sauvegarde’ ?</p>	<p>Ja, het systeembeschermingsplan is de nieuwe term die in de Europese netcode E&R wordt gebruikt. Dit vervangt het beschermingsplan.</p>	<p>Oui le plan de défense est le nouveau terme utilisé dans la le code de réseau européen E&R. Il remplace le code de sauvegarde.</p>
Art. 279	FEBEG	<p><i>“§4...3° de verbindingen met andere netten van de regelzone te wijzigen of onderbreken”</i> <u>Opmerking:</u> welke zijn dit?</p> <p><i>“§5 1°. 1° de verplichting voor de transmissienetbeheerder :</i> 1° de netverbindingen geheel of gedeeltelijk te onderbreken; 2° de verbindingen met andere netten in de regelzone te wijzigen of onderbreken; <u>Opmerking:</u> ‘netverbindingen’ Welke? Die met het buitenland? Zie ook punt b). Definitie?? <u>Opmerking:</u> ‘regelzone’: ? of synchrone zone? <u>Opmerking:</u> dit artikel is te vaag</p> <p><u>Opmerking</u> ivm §7 ivm ‘volgorde van prioriteit’: Ook eisen voor nucleaire veiligheid te beschouwen voor de prioritare voeding van de nucleaire hulpdiensten van de nucleaire installaties, alsook voor SEVESO bedrijven en luchtvaartbegeleiding. Opmerking ivm §7, 1° <i>“de technische hulpsystemen nodig voor de vitale werking van de netten van de transmissienetbeheerder en de distributienetbeheerders;”</i> Inclusief gasnetbeheerder voor de bevoorrading van de gascentrales? <u>Opmerking:</u> opgelet ‘schaarste’ is een gedefinieerde term in het FTR</p>	<p>Dit zijn de verbindingen met de andere netten dan het transmissienet, namelijk de distributienetten, lokale transmissienetten...</p> <p>Punt 1° betreft de aansluitingen van de transmissienetgebruikers, en punt 2 betreft de interconnecties met de andere netten dan het transmissienet, dus de interconnecties met de distributienetten, lokale transmissienetten of zelfs CDS’en.</p> <p>§ 7 waarover de laatste opmerkingen gaan, werd in 2015 in het Federaal Technisch Reglement ingevoegd na overleg met de verschillende stakeholders. De minister definieert in het afschakelplan (ministerieel besluit) in welke volgorde de verschillende netgebruikers van de afschakelzone worden afgeschakeld. “Schaarste” moet dus in deze zin worden begrepen.</p>	<p>Ces sont les connexions avec les réseaux autres que le réseau de transport, à savoir les réseaux de distribution, réseaux de transport local...</p> <p>Le point 1° concerne les raccordements des utilisateurs du réseau de transport, et le point 2 concerne les interconnexions avec les autres réseaux que le réseau de transport, donc les interconnexions avec les réseaux de distribution, de transport local ou même CDS.</p> <p>Le § 7 sur lequel portent les dernières remarques a été introduit dans le Règlement Technique Fédéral en 2015 après concertations avec les différents stakeholders. C’est le ministre qui, définit dans le plan de délestage (arrêté ministériel), dans quel ordre sont délestés les différents utilisateurs de réseau de la zone de réglage. C’est bien avec la notion telle que définie qu’il faut comprendre le terme « schaarste ».</p>
	Febeliec	<p><i>§1er. “...Ce plan de défense est repris, le cas échéant, dans le contrat de raccordement, le contrat d'accès, ou tout autre contrat ou convention conclu avec le gestionnaire du réseau de transport en application du présent arrêté... »</i> <u>Opmerking :</u> Gaat Elia dit plan retroactief introduceren in de bestaande contracten en welke zal de impact zijn voor de betrokken bestaande netgebruikers?</p> <p><i>§4. « 4° suspendre les activités de marché conformément aux dispositions de l’article 36 du code de réseau européen E&R. Cette liste d’actions est exemplative et n’exprime aucune gradation ou priorité. »</i> <u>Opmerking :</u> Ook op dit vlak betreft Febeliec dat er geen discussie heeft plaatsgevonden over dit punt en de visie van Elia op het onderbreken van de marktactiviteiten alsook het weder opstarten daarvan en de belangrijke</p>	<p>Het afschakelplan is nu al bij de aansluitingscontracten gevoegd (bijlage 10). Elke wijziging van dit afschakelplan (zoals er een was in 2015) betekent ook een wijziging van bijlage 10 die van zowel van toepassing is voor nieuwe als oude netgebruikers.</p> <p>Het nieuwe systeembeschermingsplan dat het afschakelplan vervangt, zal dus ook worden bijgevoegd (nieuwe bijlage 10) bij het aansluitingscontract en van toepassing zijn op alle netgebruikers van de regelzone.</p> <p>De onderbreking van de marktactiviteiten is voorzien in artikel 36 van de Europese netcode en de inhoud ervan zal ook het onderwerp vormen van openbare raadplegingen.</p>	<p>Aujourd’hui déjà le code de sauvegarde est annexé dans le contrats de raccordement (annexe 10). Tout amendement de ce code de sauvegarde (tel qu’il y en a eu en 2015) implique un amendement de l’annexe 10 qui est applicable aussi bien aux nouveaux qu’aux anciens utilisateurs de réseau.</p> <p>Le nouveau plan de défense qui remplacera le code de sauvegarde sera donc aussi annexé (nouvelle annexe 10) dans le contrat de raccordement et applicable à tous les utilisateurs de réseau de la zone de réglage.</p> <p>La suspension des activités de marché est prévue par l’article 36 du code de réseau Européen et fera également l’objet pour son contenu de consultations publiques.</p>

		impact hiervan op de dagdagelijkse uitbating van de installaties van de netgebruikers.		
Section VI.IV.II.				
Art. 281	Febeliec	<p>“Ce plan est repris, le cas échéant, dans les contrats visés à l'article 279, § 1er du présent arrêté. »</p> <p><u>Opmerking:</u> Gaat Elia dit plan retroactief introduceren in de bestaande contracten en welke zal de impact zijn voor de betrokken bestaande netgebruikers?</p>	Het herstelpan zal ook zoals het beschermingsplan toegevoegd in het aansluitingscontract	Le plan de reconstitution sera également inclus dans le contrat de raccordement tout comme le plan de défense.
Art. 284	Febeliec	<p><u>Opmerking:</u> Febeliec snapt het nut van dit artikel niet. Bovendien is het niet duidelijk voor welke aspecten deze eenheden voorrang zouden krijgen. Elia moet duidelijk speciëren op welke aspecten dit artikel betrekking heeft.</p>	Dit artikel werd niet gewijzigd in het huidige technisch reglement. Het wijst er opnieuw op dat de huidige Europese en Belgische wetgevingen een prioritaire behandeling van hernieuwbare energiebronnen opleggen, ook in het kader van congestiebeheer (titel netbeheer), in toepassing van artikel 11, 3° van de wet. In de praktijk gebruikt men voor het netbeheer geen eenheden van type A.	Cet article n'a pas été modifié par rapport au règlement technique actuel. Il rappelle que les législations européenne et belge actuelles imposent de donner une priorité aux RES également dans le cadre de la gestion des congestions (titre conduite du réseau), en application de l'article 11, 3° de la loi. En pratique, pour la conduite du réseau on n'utilise pas les unités de type A.

6.7. Titre VII. – Comptages et mesures / Tellingen en metingen

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

Ref. / Topic	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Titre VII	Febeliec	<p><u>Opmerking</u> : Febeliec heeft een fundamenteel probleem met deze Titel daar de definities niet correct zijn bepaald (cfr eerdere opmerkingen) Met betrekking tot metering is het voor Febeliec essentieel dat de definities juist en coherent worden opgesteld (cfr de eerdere opmerkingen hieromtrent) en dat er duidelijk en precies wordt aangegeven hoe metering en de erbij horende concepten worden toegepast om bijvoorbeeld netten van elkaar te scheiden en de stromen tussen verschillende netten te bepalen, flexibiliteit te meten, stromen naar (achterliggende) netgebruikers te meten, etcetera. Spijtig genoeg ontbreekt op dit moment deze duidelijkheid en is het door de gebrekkige definities (om niet te spreken over de vertalingsproblemen en discrepanties tussen de teksten in beide landstalen) quasi onmogelijk te bepalen of de titel rond metering voldoet aan de noden en verwachtingen hieromtrent.</p> <p>Tractienetspoor - In een nog niet zo ver verleden was één entiteit (met name de Belgische Spoorwegen) bevoegd voor de infrastructuur en het binnenlands treinverkeer. Op dit ogenblik zijn deze activiteiten ondergebracht in 2 verschillende entiteiten (Infrabel en de NMBS voor het binnenlands reizigersverkeer) waarbij een deel van de infrastructuur (met name stations) bij de NMBS. Dit zorgt er voor dat de installaties enorm vermengd zijn en er in vele gevallen geen meters zijn om de verbruiken van elkaar te scheiden. In het hoofdstuk metering dient hierbij rekening te worden gehouden.</p> <p>Bijvoorbeeld het verschil tussen “comptage” en “meting”, “meetpunt” en “point de mesure” of “contrat de raccordement” dat wel in de Franstalige maar niet in de Nederlandstalige versie voorkomt</p>	Deze definities (meetpunt, meetuitrusting, meting, telling, meetgegevens, telgegevens) werden nagekeken en waar nodig aangepast. Nieuwe definities voor “teller” en “telgegevens” werden toegevoegd. Titels werden ook waar nodig op deze basis aangepast.	Ces définitions (point de mesure, équipement de mesure, mesure, comptage, données de mesure, données de comptage) ont été vérifiées et, au besoin, adaptées. De nouvelles définitions pour « compteur » et « données de comptage » ont été ajoutées. Les titres ont également été adaptés sur cette base, le cas échéant.
	FEPEG	Het onderscheid tussen ‘metingen’ en ‘tellingen’ is niet duidelijk. De begrippen lijken door elkaar gebruikt te worden.	Deze definities (meetpunt, meetuitrusting, meting, telling, meetgegevens, telgegevens) werden nagekeken en waar nodig aangepast. Nieuwe definities voor “teller” en “telgegevens” werden toegevoegd. Titels werden ook waar nodig op deze basis aangepast.	Ces définitions (point de mesure, équipement de mesure, mesure, comptage, données de mesure, données de comptage) ont été vérifiées et, au besoin, adaptées. De nouvelles définitions pour « compteur » et « données de comptage » ont été ajoutées. Les titres ont également été adaptés sur cette base, le cas échéant.
	BASF	<p>Door de gebrekkige definiëring en de bijzonder diffuse wijze waarop getracht wordt concrete invulling te geven aan verschillende types/soorten “meetuitrusting”, was de scope van Titel VII en de relatie van deze Titel VII met Titel IX.VI o.i. absoluut voor verbetering vatbaar. Aangezien het cruciaal is om de impact van Titel VII correct te kunnen inschatten, niet in het minst voor een CDS beheerder, hebben wij via een aantal concrete tekstsuggesties getracht om in Titel VII de belangrijkste onduidelijkheden weg te werken (zie track changes in onze mark-up van het ontwerp van FTR).</p> <p>In titel VII van het FTR is het van cruciaal belang een duidelijke scheiding te maken tussen de tellingen binnen de bevoegdheden van de transmissienetbeheerder en diegene binnen de bevoegdheden van de CDS beheerder. In Hoofdstuk IX.VI van Titel IX wordt vervolgens beschreven waaraan de metingen en tellingen binnen een CDS moeten voldoen. Elia bevestigde tijdens de voorbereidende besprekingen en workshops</p>	<p>De verschillende types meetuitrustingen zijn beter gedefinieerd door 2 nieuwe definities toe te voegen, nl. “teller” en “telgegevens” alsook door de terminologie nauwkeurig te gebruiken in de tekst.</p> <p>Onderscheid tussen tellingen binnen de bevoegdheden van de transmissienetbeheerder en diegene binnen de bevoegdheden van de CDS beheerder is duidelijker gemaakt door het voorstel van aanpassing van BASF voor artikels 287 en (ex) 320 in rekening te nemen.</p>	<p>Les différents types d'équipements de mesure sont mieux définis en ajoutant 2 nouvelles définitions, à savoir « compteur » et « données de comptage », ainsi que par une utilisation précise de la terminologie dans le texte.</p> <p>La distinction entre les comptages relevant des compétences du gestionnaire de réseau de transport et ceux relevant des compétences du gestionnaire du CDS a été clarifiée en tenant compte de la proposition de modification de BASF pour les articles 287 et (ex)320 .</p>

		meermaals dat de CDS beheerder binnen zijn CDS de enige partij is met de bevoegdheden m.b.t. de tellingen en metingen. In de ontwerp tekst van het FTR komt dit evenwel niet voldoende tot uiting. Om tot een duidelijke opdeling te komen, hebben wij in onze mark-up een aantal essentiële aanpassingen aangebracht, voornamelijk in maar niet beperkt tot artikel 287. Door deze aanpassingen wordt het bevoegdheidsdomein veel duidelijker afgebakend en staan voor de meeste elementen de voorschriften waaraan de metingen en tellingen binnen een CDS moeten voldoen duidelijk beschreven in Titel IX.		
	niet-gereguleerde netgebruikers	Opmerking: coherentie (bv. 'meting' versus 'telling') Submeters laten toe om een welbepaalde energiestromen achter de hoofdmeter op te volgen. Submeters hebben geen impact op het gebruik van de hoofdmeter die de globale afname op een toegangspunt meet en de basis blijft voor de bestaande processen die verband houden met de toegang tot het net (nettariëven, settlement, reconciliatie, ...). De netgebruikers betreuren dan ook dat het voorstel van FTR het monopolie van de netbeheerder op de submeters in stand houdt. Submeters zouden een nietgereguleerde commerciële activiteit moeten blijven zoals alle andere activiteiten na de hoofdmeter. Dit laat de commerciële partijen toe om – case by case – de meest efficiënte meetoplossing te kiezen, gebruik te maken van de bestaande submeters of te kiezen voor submeters die geïntegreerd zijn in de commerciële toepassingen die zij aanbieden. Commerciële submeters bieden daarom tal van voordelen voor de netgebruikers.	Deze definities (meetpunt, meetuitrusting, meting, telling, meetgegevens, telgegevens) werden nagekeken en waar nodig aangepast. Nieuwe definities voor “teller” en “telgegevens” werden toegevoegd. Titels werden ook waar nodig op deze basis aangepast. Dit voorstel van FTR wilt geen monopolie aan de TNB inzake submeters geven. Artikel 292 duidt aan dat de in artikel 287, 4° (waaronder submeters) bedoelde meetuitrustingen eigendom zijn van de netgebruiker (of tenzij anders bepaalt kunnen ze ook de eigendom zijn van bvb de BSP). Hierdoor zijn submeters niet de exclusieve eigendom van de TNB maar zijn de eigendom van de netgebruikers. Hun beheer (onderhoud) is de verantwoordelijkheid van hun eigenaar (zie hoofdstuk VII.V). Qua toegang tot meetgegevens: in alle toegelaten “opties” voor submeters (1,2 of 3) heeft de netgebruiker altijd toegang tot de telpulsen ter plaatse en kan deze vrij uitlezen.	Ces définitions (point de mesure, équipement de mesure, mesure, comptage, données de mesure, données de comptage) ont été vérifiées et, au besoin, adaptées. De nouvelles définitions pour « compteur » et « données de comptage » ont été ajoutées. Les titres ont également été adaptés sur cette base, le cas échéant. Cette proposition de RTF ne veut pas accorder de monopole au GRT en matière de sous-compteur. L'article 292 indique que les équipements de mesure visés à l'article 287, 4° (y compris les sous-compteurs) sont la propriété de l'utilisateur du réseau (ou, en cas de disposition contraire, ils peuvent aussi être la propriété, par exemple, du BSP). Par conséquent, les sous-compteurs ne sont pas la propriété exclusive du GRT, mais sont la propriété des utilisateurs du réseau. Leur gestion (entretien) relève de la responsabilité de leur propriétaire (voir chapitre VII.V). En ce qui concerne l'accès aux données de mesure : dans toutes les « options » autorisées pour les sous-compteurs (1,2 ou 3), l'utilisateur du réseau a toujours accès aux impulsions de comptage sur place et peut les relever librement.
	COGEN	<u>Opmerking:</u> Hoewel er veel bepalingen zijn over gegevens wordt de eigendom van deze gegevens en de daaraan verbonden rechten nergens geregeld. Het lijkt ons evident dat de eigenaar van de gegevens deze op elk moment moet kunnen raadplegen. Dit lijkt me bij de netgebruiker te liggen. Hij moet dan ook toegang hebben tot de gegevens en goedkeuring geven voor elke (afwijkend) gebruik van de gegevens.	Elia maakt dagelijks aan transmissienetgebruikers hun meetgegevens over. Een “on demand” consultatie van de meetgegevens die al gepubliceerd zijn is dan ook mogelijk op de verschillende bestaande kanalen (Elia B2C platform, SFTP servers, ECP servers). Fysieke pulsen van de tellingen zijn ook aan transmissienetgebruikers rechtstreeks ter beschikking gesteld voor hun eigen gebruik. Elia is onderworpen aan confidentialiteitsverplichtingen door het FTR en de elektriciteitswet. Dit beperkt het gebruik dat Elia kan maken van de meetgegevens.	Elia communique quotidiennement aux utilisateurs du réseau de transport leurs données de mesure. Une consultation « on demand » des données de mesure déjà publiées est donc possible sur les différents canaux existants (plate-forme B2C d'Elia, serveurs SFTP, serveurs ECP). Les impulsions physiques des comptages sont également mises directement à la disposition des utilisateurs du réseau de transport pour leur propre usage. Elia est soumise à des obligations de confidentialité par le RTF et la loi sur l'électricité. Ceci limite l'utilisation qu'Elia peut faire des données de mesure.

b) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Art. / Titre	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Hoofdstuk VII.I	Infrabel	<u>Opmerking:</u> Dit hoofdstuk moet worden aangepast zodat het van toepassing is op groenestroommeters van Elia. Op dit ogenblik is dit hoofdstuk te beperkend geschreven. In Vlaanderen is de TNB ook verplicht een groenestroommeter te installeren voor installaties die GSC ontvangen. Deze staan hier niet vermeld. In een GIN, CDS of Tractienet Spoor kunnen deze meters diep in het onderliggend net staan. Op dit ogenblik worden deze meters niets steeds	Artikel 287 §1 betreft groenestroommeters door “meetuitrustingen op productie eenheden (site)” te melden. Voor alle duidelijkheid is het deel “ten opzichte van het net en/of elke andere aansluiting of verbinding” verwijderd. Dit hoofdstuk is dus wel van toepassing voor groenestroommeters. Deze zijn meegenomen in bijlagen 1, 3, 4 en 6 van het aansluitingscontract.	L'article 287, §1, couvre les compteurs vertsen mentionnant les « équipements de mesure dans les unités de production (site) ». Pour toute clarté, la partie « par rapport au réseau et/ou à tout(e) autre raccordement ou liaison » a été supprimée. Ce chapitre est donc applicable aux compteurs verts. Ceux-ci sont inclus dans les annexes 1, 3, 4 et 6 du contrat de raccordement.

		opgenomen in het aansluitingscontract. De achterliggende netgebruiker kan rechtstreeks een meter bestellen bij Elia.	Een gebruiker van het CDS kan rechtstreeks een groenestroommeter bestellen bij Elia.	Un utilisateur de CDS peut directement commander un compteur vert auprès d'Elia.
Art. 285	BASF	“Art. 285. § 1. Voor de toepassing van deze Titel dienen onder het begrip “meetuitrustingen” enkel de meetuitrustingen te worden begrepen waarop de transmissienetbeheerder een controle dient uit te oefenen om de exploitatie van het transmissienet, en de financiële afwikkeling na uitvoering van zijn taken te verzekeren, alsook om zijn wettelijke verplichtingen na te komen, zoals nader gespecificeerd in artikel 287, §1, 1° t.e.m. 4...” “...meetuitrustingen...”	Door aanpassing van artikel 287 is het onderscheid tussen tellingen binnen de bevoegdheden van de transmissienetbeheerder en diegene binnen de bevoegdheden van de CDS beheerder duidelijker gemaakt. Echter betreft deze titel beide categorieën. Door artikel 287 in 2 § te splitsen, is het mogelijk om waar relevant enkel naar art. 287 §1 of naar art. 287§2 of naar beide te refereren. Hiervoor is er geen aanpassing van art. 285 nodig. Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	L'adaptation de l'article 287 a clarifié la distinction entre les comptages relevant des compétences du gestionnaire de réseau de transport et ceux relevant des compétences du gestionnaire du CDS. Cependant, ce titre concerne les deux catégories. En divisant l'article 287 en 2 §, il est possible de renvoyer, le cas échéant, uniquement à l'art. 287, §1 ou à l'art. 287, §2 ou aux deux. Cela ne nécessite pas d'adaptation de l'art. 285. La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
	FEPEG	“...contact voor ondersteunende diensten...” <u>Opmerking:</u> Contract met aanbieder van balanceringsdiensten? “... § 3. Het aansluitingscontract en/of het contract voor ondersteunende diensten regelen of regelt de manier waarop de telling wordt uitgevoerd. » <u>Opmerking:</u> Moet dit hier vermeld worden?	Contracten voor ondersteunende diensten zijn gesloten met de BSP (Balancing Services Providers). De bestaande contracten zijn hier terug te vinden: http://www.elia.be/en/products-and-services/ancillary-services De manier waarop de telling wordt uitgevoerd is contractueel gedefinieerd. Hierdoor moet dit hier vermeldt worden.	Les contrats pour les services auxiliaires sont conclus avec le BSP (Balancing Services Providers). Les contrats existants sont accessibles ici : http://www.elia.be/en/products-and-services/ancillary-services La façon dont le comptage est effectué, est définie contractuellement. De ce fait, cela doit être mentionné ici.
Art. 287	BASF	“Art. 287. §1. De transmissienetbeheerder bepaalt in het aansluitingscontract of in voorkomend geval in het contract voor ondersteunende diensten, de plaats van de meetuitrustingen die met name worden geïnstalleerd: 1° op elke aansluiting, verbinding, productie-eenheid van de transmissienetgebruiker wanneer een meetuitrusting nodig is om de hoeveelheid geïnjecteerde en/of afgenomen actieve en/of reactieve energie op de betreffende installatie te bepalen ten opzichte van het transmissienet; 2° op de aansluiting van een transmissienetgebruiker wanneer de volledige installatie van de transmissienetgebruiker een ondersteunende dienst aan de transmissienetbeheerder levert; 3° op elke aansluiting of installatie van een transmissienetgebruiker zodra de transmissienetbeheerder op gemotiveerde wijze en objectief gestaafd kan argumenteren dat deze installatie of de wijze van exploitatie ervan de veiligheid, de betrouwbaarheid of de efficiëntie van het transmissienet kan verstoren. 4° stroomafwaarts van het aansluitingspunt in de verbruiksinstallaties zoals bedoeld in artikel 38, §3, a) wanneer een deel van de verbruiksinstallatie (een) ondersteunende dienst(en) levert aan de transmissienetbeheerder. §2. Op een CDS bepaalt de beheerder van het CDS de plaats van alle meetuitrustingen. Wanneer een deel van de installatie van een achterliggende netgebruiker in een CDS (een) ondersteunende dienst(en) levert aan de transmissienetbeheerder, zal de beheerder van het CDS de	- Voorstel om tellingen op een CDS in een aparte § te behandelen is aanvaard. - De plaats van tellers moet zo gekozen worden dat er correct geteld wordt voor elke ondersteunende dienst. De richtlijnen uit het Elia contract voor ondersteunde diensten dienen hiervoor gerespecteerd worden → Zie toevoeging van Elia Zie voorstel van aanpassing. In Art.287 §1 1° moeten de termen “(of site)” behouden worden voor gevallen waar de meetuitrustingen niet op individuele eenheden geplaatst zijn maar op een vertrek/aankomst naar een site van meerdere eenheden.	- La proposition de traiter les comptages au sein d'un CDS dans un § distinct est acceptée. - Le lieu des compteurs doit être choisi de façon à ce que ces comptages se fassent correctement pour chaque service auxiliaire. Les lignes directrices du contrat de service auxiliaire d'Elia doivent être respectées pour cela -> voir ajout d'Elia Voir proposition d'adaptation. À l'article 287, §1, 1°, les termes « (ou site) » doivent être conservés pour les cas où les équipements de mesure ne sont pas placés sur des unités individuelles, mais sur un(e) départ/arrivée vers un site de plusieurs unités. -

		transmissienetbeheerder informeren over de plaats van de meetuitrustingen dewelke in het toepasselijke contract voor ondersteunende diensten worden opgenomen. Indien de beheerder van het CDS nalaat de transmissienetbeheerder hierover te informeren, zal de transmissienetbeheerder zelf de plaats van de betrokken meetuistrusting(en) bepalen. “		
	Febeliec	<u>Opmerking</u> ivm 2°: Febeliec vraagt zich af of bij het leveren van een ondersteunende dienst dit slaat op de hele installatie en de daarbij horende meter dan wel op dat deel van de installatie die de dienst levert. Bovendien vraagt Febeliec zich af of dit artikel ook wil zeggen dat indien een netgebruiker geen ondersteunende diensten aanbiedt, er ook geen meter vereist is?	Alinea 2° betreft meetuitrustingen op aansluitingsniveau wanneer een ondersteunende dienst op dit niveau is geleverd (dus op de hele installatie). Alinea 4° betreft meetuitrustingen stroomafwaarts van het aansluitingspunt wanneer een ondersteunende dienst op dit niveau is geleverd (dus op dat deel van de installatie die de dienst levert). Als de netgebruiker geen ondersteunende dienst aanbiedt is er enkel een meetuistrusting nodig als het valt onder alinea 1° van artikel 287.	L’alinéa 2° concerne les équipements de mesure au niveau du raccordement lorsqu’un service auxiliaire est fourni à ce niveau (c’est-à-dire sur l’ensemble de l’installation). L’alinéa 4° concerne les équipements de mesure en aval du point de raccordement lorsqu’un service auxiliaire est fourni à ce niveau (c’est-à-dire sur cette partie de l’installation fournissant le service). Si l'utilisateur du réseau n'offre pas de service auxiliaire, un équipement de mesure n'est nécessaire que s'il relève de l’alinéa 1° de l'article 287.
Art. 288	Infrabel/BASF	<u>Opmerking</u> : Waarom staat dit hier? Er is toch reeds een definitie over meetpunt.	Dit artikel brengt geen nuance ten opzicht van de definitie van “Meetpunt” en is daarvoor verwijderd uit het FTR.	Cet article n’apporte pas de nuance à la définition du « point de mesure » et est donc supprimé du RTF.
Art. 289	BASF	“ <i>Tellingen en metingen betreffende een aansluiting...</i> ” <u>Opmerking</u> : Wat wordt hiermee bedoeld? De gevallen van 287, §1 1° t.e.m. 4°?	Dit artikel brengt geen nuance ten opzicht van de definitie van “Meetpunt” en is daarvoor verwijderd uit het FTR.	Cet article n’apporte pas de nuance à la définition du « point de mesure » et est donc supprimé du RTF.
Ex Art. 291 New Art. 289	BASF	“ <i>Onverminderd hoofdstuk IX.VI</i> ” <u>Opmerking</u> : Waarom wordt hier verwezen naar hoofdstuk IX.VI en niet in art. 290?	Verwijzing naar hoofdstuk IX.VI is verwijderd na aanpassing van art. 287.	La référence au chapitre IX.VI a été supprimée après adaptation de l'art. 287
Ex Art. 292 New Art. 290	BASF	<u>Art. 292</u> . §1. De transmissienetbeheerder is beheerder en, tenzij anders bepaald, eigenaar van alle in artikel 287,§1, 1°, 2° en 3° bedoelde meetuitrustingen. De transmissienetgebruiker is beheerder en, tenzij anders bepaald, eigenaar van alle in artikel 287, §1, 4° bedoelde meetuitrustingen. §2. In de mate dat niet de transmissienetbeheerder, maar wel de transmissienetgebruiker eigenaar is van een meetuistrusting bedoeld in artikel 287,§1 van dit besluit, komt het aan de transmissienetgebruiker toe om ervoor te zorgen dat die betrokken meetuistrusting voldoet aan alle bepalingen van dit besluit en aan de toepasselijke wetgeving evenals aan de op grond daarvan gesloten contracten met betrekking tot die betrokken meetuitrustingen. §3. De transmissienetgebruiker waarborgt aan de transmissienetbeheerder op elk ogenblik de toegang tot de meetuitrustingen en tot de bijbehorende meet- of telgegevens overeenkomstig de modaliteiten beschreven in Hoofdstuk VIII.III.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d’adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Ex Art. 294 New Art. 292	BASF	“ <i>De transmissienetbeheerder en de transmissienetgebruiker bepalen de verantwoordelijke voor de installatie van de meetuitrustingen.</i> ” <u>Opmerking</u> : Hoe moeten wij deze bepaling begrijpen	Dit betekent dat de installatie van de meetuitrustingen ofwel kan gebeuren door de transmissienetbeheerder of de transmissienetgebruiker ofwel door een derde partij. Ze zijn vrij om dit te bepalen.	Cela signifie que l'installation des équipements de mesure peut être effectuée, soit par le gestionnaire du réseau de transport, soit par l'utilisateur du réseau de transport, soit par un tiers. Ils sont libres de le déterminer.
Afdeling VII.I.6	Infrabel	<u>Opmerking</u> : Transmissienetbeheerder kan terzake geen verplichting opleggen aan de netgebruiker met betrekking tot meters waarvan de TNB geen eigenaar is.	Verzegeling moet alle meters betreffen waarvoor Elia verantwoordelijk is voor de validatie van meetgegevens die gebruikt zijn in een settlement process.	Le scellage doit concerner tous les compteurs pour lesquels Elia est responsable de la validation des données de mesure utilisées dans un processus de règlement.
Ex Art. 296 New Art. 294	BASF	“...gebruikt voor de tellingen bedoeld in dit Hoofdstuk, conform dit besluit en/of de toepasselijke wetgeving zijn...”	Elia ziet hier geen nood aan aanpassing. Het hoofdstuk betreft de metingen, waarvonder de tellingen.	Elia ne voit ici aucune nécessité d'adaptation. Le chapitre concerne les mesures, dont les comptages.
	Infrabel	“§ 3. De transmissienetbeheerder verwijdert uit het register de meetuitrustingen die niet meer conform dit besluit zijn.”	Elia stelt voor om de tekst aan te passen door meetuitrustingen uit het register te verwijderen enkel als ze niet meer bedoeld zijn in artikel	Elia propose d’adapter le texte en ne supprimant les équipements de mesure du registre que s'ils ne sont plus

		<u>Opmerking:</u> Dienen de meetuitrustingen niet eerder conform te worden gemaakt in plaats van verwijderd? Enkel verwijdering indien ze niet meer gebruikt worden.	287. Zie voorgestelde aanpassing in FTR.	visés à l'article 287. Voir proposition d'adaptation du RTF.
Ex Art. 299 New Art. 297	BASF	<u>Art. 299.</u> De transmissienetbeheerder bepaalt op objectieve, transparante en niet-discriminerende wijze de procedures met betrekking tot de meetuitrustingen, bedoeld in art. 287, §1, die de transmissienetbeheerder en de transmissienetgebruiker in gebruik nemen en brengt deze onverwijld aan de commissie ter kennis.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Ex Art. 301 New Art. 299	BASF	<u>Art. 301.</u> De transmissienetgebruiker waarborgt dat de transmissienetbeheerder te allen tijde toegang heeft tot de meetuitrustingen, bedoeld in art. 287, §1, die zich in de installaties van de transmissienetgebruiker bevinden.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Hoofdstuk VII.IV	BASF	<u>Toevoeging:</u> De in dit hoofdstuk bedoelde meetuitrustingen zijn diegene bedoeld in art. 287, §1.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Ex Art. 305 New Art. 303	BASF	. § 1. Iedere betrokken persoon die meent dat een hem betreffend meetgegeven dat door de transmissienetbeheerder is meegedeeld, door een significante fout ongunstig is beïnvloed, brengt dit onverwijld aan de transmissienetbeheerder ter kennis.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Art. 308	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Wenselijke toevoeging : De transmissienetgebruiker heeft het recht deze controles bij te wonen en/of eraan deel te nemen	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Hoofdstuk VII.V	BASF	<u>Toevoeging:</u> De in dit hoofdstuk bedoelde meetuitrustingen zijn diegene bedoeld in art. 287, §1.	Voorgestelde aanpassing is aanvaard zonder verder aanpassing door Elia.	La proposition d'adaptation est acceptée sans autre adaptation par Elia.
Hoofdstuk VII.VI.	FEPEG	<u>Opmerking:</u> wat is het onderscheid tussen metingen en tellingen? Graag voor elk een definitie	Deze definities (meetpunt, meetuistrusting, meting, telling, meetgegevens, telgegevens) werden nagekeken en waar nodig aangepast. Nieuwe definities voor "teller" en "telgegevens" werden toegevoegd. Titels werden ook waar nodig op dit basis aangepast.	Ces définitions (point de mesure, équipement de mesure, mesure, comptage, données de mesure, données de comptage) ont été vérifiées et, au besoin, adaptées. De nouvelles définitions pour « compteur » et « données de comptage » ont été ajoutées. Les titres ont également été adaptés sur cette base, le cas échéant.
Ex Art. 320 New Articles 319 et/en 320	BASF	<u>"Art. 320. § 1.</u> Wanneer de transmissienetbeheerder geen eigenaar van de meetuitrustingen is, stuurt de transmissienetgebruiker de meet- of telgegevens van de in artikel 287, §1, 4° bedoelde meetuitrustingen naar de in artikel 319 bedoelde gegevensverzamelingsystemen, van het meetpunt tot het door de transmissienetbeheerder bepaalde verzamelpunt, in overeenstemming met de bepalingen van het contract voor ondersteunende diensten. §2. Wanneer de transmissienetbeheerder geen eigenaar van de meetuitrustingen is, stuurt de beheerder van het CDS de meet- of telgegevens van de in artikel 287, §2 bedoelde meetuitrustingen naar de in artikel 319 bedoelde gegevensverzamelingsystemen, van het meetpunt tot het door de transmissienetbeheerder bepaalde verzamelpunt, in overeenstemming met de bepalingen van het contract voor ondersteunende diensten. Indien de meetuitrustingen die door de beheerder van het CDS gebruikt wordt voor de facturatie van energie tussen de verschillende achterliggende netgebruikers in dit CDS niet voldoen aan de criteria inzake vereiste periodiciteit en/of de te meten grootheden en de gebruikte eenheden, dan vindt er overleg plaats tussen de beheerder van het CDS en de achterliggende netgebruiker en stuurt vervolgens de achterliggende netgebruiker de vereiste meet- of telgegevens naar de in artikel 319 bedoelde gegevensverzamelingsystemen van de transmissienetbeheerder."	Voorgestelde aanpassing is aanvaard. "Gesloten industrieel net" is gebruikt in plaats van "CDS". Het artikel is gesplitst in 2 artikels voor meer duidelijkheid.	La proposition d'adaptation est acceptée. « Réseau fermé industriel » est utilisé à place de « CDS ». L'article est divisé en deux articles pour plus de clarté.
	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Artikel suggereert dat dit enkel kan in geval beschreven in artikel 287 4° (meeting op een net ondersteunende dienst in een CDS.	Artikel 287 4° bevat meer dan de meetuitrustingen op een installatie die een ondersteunende dienst levert binnen een CDS. Het bevat ook	L'article 287, 4°, contient plus que les équipements de mesure sur une installation fournissant un service

		Artikel moet herschreven worden om alle in Art 287 bedoelde meetuitrustingen te betrekken	meetuitrustingen in de installatie van een transmissienetgebruiker of in een gesloten distributienet wanneer een deel van de installatie, ondersteunende dienst levert aan de transmissienetbeheerder. Artikel 320 is niet van toepassing voor in Art. 287 1°, 2° en 3° bedoelde meetuitrustingen omdat deze meetuitrustingen de eigendom van transmissienetbeheerder zijn.	auxiliaire au sein d'un CDS. Il comprend également des équipements de mesure dans l'installation d'un utilisateur du réseau de transport ou dans un réseau de distribution fermé lorsqu'une partie de l'installation fournit un service auxiliaire au gestionnaire de réseau de transport. L'article 320 n'est pas applicable aux équipements de mesure visés à l'art. 287, 1°, 2° et 3°, car ces équipements de mesure sont la propriété du gestionnaire de réseau de transport.
Art. 322	COGEN	“op kosten van de transmissienetgebruiker, de meetgegevens of ieder ander gegeven ter plaatse te verzamelen” <u>Opmerking:</u> Redelijk en rekening houdende met overmacht	Redelijkheid is toegevoegd in de tekst. Overmacht is niet meegenomen daar het anders in alle andere artikels zou moeten staan. Transmissienetgebruikers kunnen altijd een beroep op overmacht doen.	« Caractère raisonnable » a été ajouté dans le texte. La force majeure n'a pas été reprise, car elle devrait alors figurer dans tous les autres articles. Les utilisateurs du réseau de transport peuvent toujours invoquer la force majeure.
	FEBEG	Redelijkheid aangaande de kosten is vereist	idem	Idem
Art. 324	Febeliec	« Lorsque le gestionnaire du réseau de transport n'a pas reçu certaines données de mesure ou s'il estime que les données de mesure qui sont en sa possession sont erronées, illisibles, incomplètes ou non plausibles, il détermine la valeur de manière raisonnable sur base des données auxquelles il a raisonnablement accès. Dans la mesure que l'utilisateur de réseau ne soit pas d'accord avec la proposition du gestionnaire de réseau de transport, la décision finale sera prise pour le régulateur ou l'autorité compétente.→	La proposition n'est pas acceptée. Cet article concerne l'exécution du contrat de raccordement. Le règlement des litiges relatifs au contrat de raccordement est déjà réglé dans le contrat de raccordement lui-même (art. 6) et ne nécessite pas de disposition complémentaire. La chambre des litiges de la CREG n'est pas la seule compétente. Les litiges peuvent aussi être soumis à arbitrage ou au tribunal de commerce de Bruxelles. Elia propose l'ajout suivant insistant sur la transparence : Le gestionnaire du réseau de transport communique à la demande de l'utilisateur de réseau le détail de la correction effectuée.	Het voorstel wordt niet weerhouden. Dit artikel betreft de uitvoering van het aansluitingscontract. De geschillenbeslechting betreffende het aansluitingscontract wordt al geregeld in het aansluitingscontract zelf (art. 6) en noodzaakt geen bijkomende bepaling. De kamer voor geschillenbeslechting van de CREG is niet de enige die bevoegd is. De geschillen kunnen ook worden onderworpen aan arbitrage of aan de rechtbank van koophandel van Brussel. Elia stelt voor het volgende toe te voegen waarbij de nadruk wordt gelegd op transparantie: De transmissienetbeheerder deelt op verzoek van de netgebruiker de details van de uitgevoerde correctie mee.
Afdeling VII.VI.4	FEBEG/Infrabel	<u>Opmerking:</u> Wat wordt er juist onder toegangsgegevens verstaan? In voorgaande artikels wordt steeds gesproken over meet-en telgegevens....	“toegangsgegevens” werd vervangen door “meetgegevens” om in lijn te zijn met de definities.	« données d'accès » a été remplacé par « données de mesure » pour s'aligner sur les définitions.
Art. 327	COGEN	“...facturatie tussen de transmissienetbeheerder en de betreffende toegangshouder” <u>Opmerking:</u> Lijkt beperkend. Gebruik van gegevens moet geregeld zijn	Zie voorstel van aanpassing door Elia dat de publicatie van meetgegevens ook naar netgebruikers, BRP en leveranciers uitbreidt.	Voir proposition d'adaptation d'Elia qui étend également la publication des données de mesure aux utilisateurs du réseau, aux BRP et aux fournisseurs.
	FEBEG	“...uitsluitend met het oog op de facturatie tussen de transmissienetgebruiker en de betreffende toegangshouder...” <u>Opmerking:</u> Dus niet voor het bepalen van onevenwicht, Transfer of Energy ? Welke titel bepaalt het ter beschikking stellen van de gevalideerde gegevens aan leverancier, BRP, ... ? Gaat het FTR ervan uit dat de toegangshouder (kan de transmissienetgebruiker zelf zijn) de meetgegevens dan doorstuurt <u>Opmerking:</u> Expliciete vermelding dat de meetgegevens zowel aan de toegangshouder als aan de toegangsverantwoordelijken/ evenwichtsverantwoordelijken ter beschikking worden gesteld ... en dus niet enkel aan de toegangshouder.	Zie voorstel van aanpassing door Elia dat de publicatie van meetgegevens ook naar netgebruikers, BRP en leveranciers uitbreidt.	Voir proposition d'adaptation d'Elia qui étend également la publication des données de mesure aux utilisateurs du réseau, aux BRP et aux fournisseurs.
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm 'toegangshouder': Dienen de gegevens ook niet te worden overgemaakt aan de netgebruiker en/of de ARP?	Zie voorstel van aanpassing door Elia dat de publicatie van meetgegevens ook naar netgebruikers, BRP en leveranciers uitbreidt.	Voir proposition d'adaptation d'Elia qui étend également la publication des données de mesure aux utilisateurs du réseau, aux BRP et aux fournisseurs.
Art. 330	BASF	“... gevalideerde meetgegevens” <u>Opmerking:</u> Waarom ook niet de ruwe data?	De ruwe data geven geen aanleiding tot financiële afwikkeling en zijn dus niet betrokken door artikel 330. Ter informatie zijn de ruwe data ook bewaard in de transmissienetbeheerder systemen.	Les données brutes ne donnent pas lieu à un règlement financier et ne sont donc pas concernées par l'article 330. Pour information, les données brutes sont également conservées dans les systèmes du gestionnaire de réseau de transport.
Art. 331	Febeliec/FE	<u>Opmerking:</u> Voor Febeliec gaat deze bepaling best ver, daar alle bestaande	Het is een status quo met vergelijking van de vorige versie van FTR.	C'est un statu quo par rapport à la précédente version du

	BEG	meters reeds conform zijn (of dat alvast zouden moeten zijn) met het huidige FTR en de daarin opgenomen bepalingen. De Europese Network Codes mogen geen aanleiding zijn om retroactief bijkomende verplichtingen op te leggen voor meters die leiden tot kosten voor de netgebruikers aan meters die conform waren op het moment van hun installatie. Voor Febeliec is dit artikel in haar huidige vorm dan ook niet aanvaardbaar.	We hebben de motivatiesverplichting versterkt. “Nadeel kunnen berokkenen” moet goed gemotiveerd zijn.	RTF. Nous avons renforcé l’obligation de motivation. Le fait que les “équipements puissent causer préjudice” doit être dûment motivé.
	FEPEG	<u>Opmerking</u> : kan dit niet geschrapt worden? Dit is een bepaling uit de oude wet. Is dit geen retroactieve aanpassing van bestaande installaties?	idem	idem

6.8. Titel VIII. – Modalités spécifiques entre le gestionnaire du réseau de transport et les gestionnaires de réseau public de distribution ou les gestionnaires de réseau de transport local de la zone de régalage / Specifieke bepalingen tussen de beheerders van het transmissienet en de beheerders van het openbaar distributienet of van het plaatselijk transmissienet in de regelzone.

a) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Art. / Titre	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
	BASF	“TITEL VIII. - Specifieke bepalingen tussen de beheerders van het transmissienet en de beheerders van het openbaar publiek distributienet of van het plaatselijk lokaal transmissienet in de regelzone.” <u>Opmerking</u> : Deze aanpassingen moeten ook worden aangepast doorheen de tekst van deze Titel VIII	Zie hoger bij de toe te voegen definities. De gesuggereerde aanpassingen kunnen worden gevolgd.	Voir plus haut aux définitions à ajouter. Il est possible de suivre les suggestions d’adaptation.
Art. 332 §1	Public DSO	les gestionnaires de réseau de distribution et les gestionnaires de réseau de transport local respectent : <ul style="list-style-type: none"> • les dispositions du présent Titre ; sans préjudice de l’application des dispositions des autres Titres, pour autant que ces règles ne soient pas incompatibles avec celles du présent Titre et étant entendu que • les dispositions du Titre III s’appliquent dans la mesure où elles précisent explicitement qu’elles sont d’application pour les gestionnaires de réseaux publics de distribution et de transport local ; également ou que les dispositions du présent Titre font référence aux dispositions du Titre III. • <u>les articles suivants, pour lesquels les gestionnaires de réseaux publics de distribution et de transport local sont assimilés aux utilisateur du réseau de transport :</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Titre I : Généralités : Articles de 10 à 12</u> ○ <u>Titre II: Planification</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Article 25</u> ▪ <u>Article 27</u> ▪ <u>Articles 30 à 34</u> ○ <u>Titre V: Equilibre Article 207</u> ○ <u>Titre VI : Conduite du réseau</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Article 272</u> ▪ <u>Articles 274 à 278</u> ○ <u>Titre VII : Comptages et mesures</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Articles 288 à 291</u> ▪ <u>Articles 299 à 302</u> ▪ <u>Articles 306 et 307</u> ▪ <u>Article 310</u> ▪ <u>Articles 314 à 317</u> <p>Remarque : Au lieu d’imposer tous les autres Titres aux GRD, ce qui facilite</p>	Elia begrijpt de benadering van de publieke DNB’s en kan deze tot op zekere hoogte volgen. Voor de artikelen van de andere Titels (dan de huidige titel en Titel III), echter, zijn de verwijzingen niet volledig. Het volstaat niet om de kwestie van de toepassing van de andere bepalingen terug te brengen tot de vraag of een publieke DNB met een netgebruiker gelijkgesteld kan worden. Deze benadering mag geen afbreuk doen aan de toepassing van de andere bepalingen die van toepassing zijn op de publieke DNB’s in hun hoedanigheid van netbeheerder. Elia heeft de tekst in deze zin aangepast. Zodoende moeten ze ook de andere bepalingen van het FRT naleven in hun hoedanigheid van DNB, zelfs als bepaalde artikels van toepassing zijn op DNB’s in hun hoedanigheid van transmissienetgebruiker (zoals artikels 208, 250, 253 – deze opsomming is niet uitputtend).	Elia entend l’approche des GRD publics et peut la suivre jusqu’à un certain degré. Il ne suffit pas de réduire la question de l’application des autres dispositions à la question de savoir si on peut assimiler le GRD public à un utilisateur de réseau. Cette approche ne peut pas porter préjudice à l’application des autres dispositions s’appliquent aux GRD publics en leur qualité de gestionnaire de réseau. Elia a adapté le texte dans ce sens. Ainsi, même en indiquant que certains articles s’appliquent aux GRD en leur qualité de URT, ils doivent également observer les autres dispositions du RTF en leur qualité de GRD.(comme les articles 208, 250, 253, laquelle énumération n’est pas limitative)

		pas du tout la lecture du texte, il nous semble plus opportun de faire référence aux articles qui sont effectivement d'application pour les GRD.		
Art. 332 §2	Public DSOs	<p>§2. Sans préjudice</p> <ul style="list-style-type: none"> - de l'article 344 du présent arrêté, <p>Remarque : il n'est pas clair pourquoi on fait référence à l'article 344.</p> <p>« ...à l'exception le cas échéant et après concertation avec le gestionnaire du réseau de transport local ou le gestionnaire du réseau public de distribution, ...»</p> <p>3° en application de l'article 5.4 du code de réseau européen RfG, lorsque le gestionnaire du réseau de transport demande des données spécifiques aux propriétaires d'unités de production d'électricité raccordés aux réseaux de distribution ou de transport local;«</p> <p>Remarque : la partie biffée n'est pas pertinente, puisqu'elle ne détermine pas si le GRT va chercher les données en direct chez l'utilisateur de réseau ou via un autre chemin.</p> <p>La manière d'échange de données avec les utilisateurs du réseau de distribution est déterminée selon l'art. 40.7 dans le GL SO (toujours en accord entre le GRD et le GRT). Cela explique également le changement dans le paragraphe ci-dessous.</p> <p>« ...aux réseaux de transport local et qui sont associées à la participation active de la demande, mais uniquement dans le cas où il a été convenu avec le gestionnaire du réseau public de distribution ou du réseau de transport local que ces données seront obtenues directement par le gestionnaire du réseau de transport auprès de ces utilisateurs de réseau; »</p>	<p>De DNB's (en LTNB's) beheren op autonome wijze hun netten. Ze kunnen dit echter enkel maar doen met inachtneming van eveneens de uitgebreide en bijkomende eisen op grond van de netwerkkodes, het FTR en de samenwerkingsovereenkomst m.b.t. de distributienetten en de installaties van het distributienet aangesloten op het transmissienet. Het is de betekenis van deze eerste vermelding van 'sans préjudice'.</p> <p>Het invoegen van overleg is aanvaardbaar, zonder dat dit overleg kan worden beschouwd als een akkoord met opschortende voorwaarde, wat afbreuk doet aan de rechten van de transmissienetbeheerder die voortvloeien uit de netwerkkodes en de richtlijnen.</p> <p>Elia is het niet eens met de analyse i.v.m. artikel 5.4. Ook al wordt er in het geschrapte gedeelte geen keuze gemaakt, het stelt Elia in staat om informatie te vragen, een recht dat rechtsreeks voortvloeit uit de RfG-verordening en niet aan voorwaarden is verbonden. Het toepassingsgebied van artikel 5.4 RfG is beperkter (afbakeningsproces PGM A, B, C en D) dan dat van de bepalingen inzake informatie-uitwisseling van SOGL die betrekking hebben op het operationele aspect.</p> <p>Elia is het eens met het principe van het akkoord ingesteld door artikel 40.7 SOGL maar stelt vast dat het enkel betrekking heeft op de effectieve, efficiënte en proportionele processen voor het voorzien in en het beheren van gegevensuitwisseling. Zo doet de noodzaak van een akkoord geen afbreuk aan het recht van de transmissienetbeheerder om informatie te verkrijgen. Elia stelt voor om rekening te houden met de wording van artikel 40.7 van SOGL.</p>	<p>Les GRD (et GRTL) gèrent de façon autonome leurs réseaux, mais ils ne peuvent le faire que dans le respect également des exigences exhaustives et complémentaires applicables en vertu des codes de réseau, du RTF et de la convention de collaboration aux réseaux de distribution et aux installations du réseau de distribution raccordées au réseau de transport. C'est le sens de ce premier 'sans préjudice'.</p> <p>L'insertion de la concertation est acceptable, sans qu'elle ne puisse pour autant être considérée comme un accord à titre de condition suspensive, portant atteinte aux droits du gestionnaire du réseau de transport découlant des codes de réseau et lignes directrices.</p> <p>Elia ne partage pas l'analyse sur l'article 5.4. La partie biffée a beau ne pas faire un choix, elle permet à Elia de demander des informations, lequel droit découle directement du RfG et n'est pas conditionné. Le champ d'application de l'art 5.4 RfG est plus restreint (processus de délimitation PGM A, B, C et D) que celui des dispositions en matière d'échange d'information du SOGL qui portent sur l'opérationnel.</p> <p>Elia s'accorde sur le principe de l'accord établi par l'article 40.7 SOGL, mais constate qu'il ne porte que sur les processus effectifs, efficient et proportionnels pour fournir et gérer les échanges de données. Ainsi, la nécessité d'un accord ne porte préjudice au droit du gestionnaire du réseau de transport d'obtenir ces informations. Elia propose dès lors de tenir compte du wording de l'art. 40.7 du SOGL.</p>
Art. 332	Febeliec	<p><u>Opmerking</u> ivm §2, 4°: Dit punt gaat voor Febeliec veel te ver, vermits het niet de bedoeling kan en mag zijn dat netbeheerders onderling bepaalde afspraken maken die leiden tot bijkomende verplichtingen voor netgebruikers zonder dat deze gehoord zijn en de bijhorende beslissingen door de competente autoriteiten zijn bekrachtigd met naleving van de geldende bepalingen met betrekking tot consultatie en betrokkenheid van alle netgebruikers.</p>	<p>Elia begrijpt de bekommernis. De bedoeling van de bepaling was echter om andere rechtstreekse relaties tussen de transmissienetbeheerder en distributienetgebruikers ook afhankelijk te maken van een akkoord van de distributienetbeheerder. De bedoeling is niet om dit boven de hoofden van deze distributienetgebruikers te doen, maar om voor akkoorden met deze laatsten een draagvlak te creëren bij hun distributienetbeheerders. Maw. het is een én-én verhaal. De tekst zal verder in die zin verduidelijkt worden.</p>	<p>Elia comprend cette inquiétude. L'intention de la disposition était toutefois de conditionner d'autres relations directes entre le gestionnaire de réseau de transport et les utilisateurs du réseau de distribution à un accord du gestionnaire de réseau de distribution. L'intention n'est pas de court-circuiter ces utilisateurs du réseau de distribution, mais de créer une base pour des accords avec ces derniers auprès de leurs gestionnaires de réseau de distribution. Il s'agit donc d'une histoire et-et. Le texte sera clarifié en ce sens.</p>
	Infrabel	<p><u>Opmerking</u> ivm 'openbare distributienetten': Quid tractinet spoor? Infrabel is overheidsbedrijf dus ook openbaar net of niet?</p> <p>"§2. Onverminderd</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 344 van dit besluit, - de aanvullende technische vereisten die dit besluit oplegt, op basis van een voorstel van vereiste van de beheerder van het transmissienet in zijn hoedanigheid van transmissienetbeheerder bevoegd voor de regelzone, voor: <ul style="list-style-type: none"> o alle nieuwe elektriciteitsproductie-eenheden van categorie B, C en D aangesloten op de distributienetten of op de lokale transmissienetten en ..." 	<p>Infrabel is geen openbaar distributienet, in de zin van de door Elia terzake aangevoerde definitie. De andere suggestie wordt weerhouden.</p>	<p>Infrabel n'est pas un réseau de distribution public au sens de la définition proposée par Elia à cet égard. L'autre suggestion est retenue.</p>
Art. 334	Public DSOs	<p>"Art. 334 . Dans le cas visé à l'article 33370, sans préjudice des dispositions y contenues, le gestionnaire du réseau de transport -est habilité à prendre les mesures adéquates en ce qui concerne sa structure de gestion technique et</p>	<p>Ook al hoort een LTNB bij TNB, toch gaat het wel degelijk om een relatie tussen de TNB en de LTNB. Elia stelt dan ook voor om deze bepaling te behouden</p>	<p>Même si le GRTL appartient au GRT, il s'agit bien d'une relation entre le GRT et le GRTL. Dès lors, Elia propose de garder cette disposition</p>

		opérationnelle en vue d'assurer notamment la meilleure efficacité des activités qu'il exerce. » Remarque : il n'est pas clair pourquoi cet article figure dans la partie GRD/GRTL, puisqu'il s'agit uniquement du GRT. A déplacer dans une autre partie du RTF ?		
Art. 335 §1	Infrabel	"...De samenwerkingsovereenkomst wordt ter informatie meegedeeld goedkeuring overgemaakt aan de commissie."	Elia verwijst terzake naar de behandeling van de commentaren op art. 3, alsmede de behandeling van de commentaren van de stakeholder hieronder.	Elia renvoie au traitement des commentaires à l'article 3, ainsi qu'au traitement des commentaires du stakeholder ci-dessous.
	Public DSOs	a) le développement, l'entretien et l'exploitation de leurs réseaux respectifs b) la gestion technique des flux d'électricité sur et à l'interface entre leurs réseaux respectifs; Remarque : sur et à l'interface ? A remplacer par 'à la hauteur du point d'interconnexion' ? la liste des données et informations qui seront échangées, notamment en application de l'art 33673 et autres informations comme convenu dans la convention de collaboration,	Elia deelt de opmerkingen en de suggesties om 'sur et à l'interface' te vervangen door 'à la hauteur du point d'interconnexion'. Wat betreft de andere suggestie, is deze slechts aanvaardbaar zolang ze geen afbreuk doet aan de reikwijdte van de verplichtingen inzake informatie-uitwisseling die voortvloeien uit de geldende wetgeving: '.....en andere informatie zoals overeengekomen in de samenwerkingsovereenkomst of beoogd door de netcodes en de Europese richtlijnen'	Elia partage les remarques et suggestions de remplacer 'sur et à l'interface' par 'à la hauteur du point d'interconnexion'. Par rapport à l'autre suggestion, Elia fait référence au traitement du commentaire elle n'est acceptable que dans la mesure où elle ne porte pas atteinte à la portée des obligations d'échange d'information découlant de la législation en vigueur : '...et autres informations comme convenu dans la convention de collaboration ou visées par les codes de réseaux et lignes directrices européens'
Art. 336 §2	Public DSOs	§ 2. Ces données servent à préparer le diagramme de charge du lendemain et avertir les équipes qui seront responsables de l'exploitation en tenant compte de la gestion des congestions. Remarque : ce paragraphe ne figure pas dans le texte en néerlandais.	Deze bepaling lijkt inderdaad een te beperkende strekking te geven aan de in artikel 336 §1 bedoelde informatie.	Cette disposition semble, en effet, donner un sens trop restrictif aux informations visées à l'article 336, §1.
Art. 337	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm 'verbindingpunten': Conform de definitie van aansluitingspunt is een verbindingpunt dus een bijzondere vorm van aansluitingspunt. Best zo vermelden.	De definities komen tegemoet aan deze bekommernis. Het begrip vervangt het begrip 'koppelpunt' dat tot op heden eveneens gangbaar was.	Les définitions répondent à cette préoccupation. La notion remplace la notion de « point de couplage », qui était également généralement utilisée jusqu'ici.
Art. 338	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm procedure beschreven in '§2': Deze werkwijze dient ook voorzien te worden voor het Tractienet Spoor. Daarbij dient ook een overleg te worden gevoerd tussen de TND, de distributienetbeheerders en de beheerder van het tractienet spoor).	Elia begrijpt de bekommernis. ER zijn parallellen, maar ook verschillen. Elia stelt voor in Titel III het principe van de concertatie specifiek voor de ingrijpende modernisering van het tractienet spoor verder uit te werken (zie art 165 § 5).	Elia comprend cette inquiétude. Il y a des parallèles, mais aussi des différences. Elia propose d'élaborer, au Titre III, le principe de la concertation spécifiquement pour la modernisation importante du réseau de traction ferroviaire (voir art 165 § 5).
	Public DSOs	Art. 338 . § 1er. Le gestionnaire du réseau de transport et les gestionnaires de réseau de distribution ou de transport local conviennent, au moins une fois par an, d'une planification annuelle des nouveaux raccordements, ou de l'adaptation d'anciens des raccordements existants. Remarque : est-ce que ce paragraphe est en ligne avec l'art. 26 ? Uniquement pour des adaptations pour l'année suivante ?	Dit artikel geeft concrete invulling aan een principe van informatie-uitwisseling noodzakelijk voor de planning van het transmissienet in een situatie waar overleg niet gepast/gebruikelijk is. Artikel 26 is aangevuld om de nadruk te leggen op een informatie die door de netgebruiker dient et worden verschaft, wanneer nodig.	Cet article concrétise un principe d'échange d'information nécessaire pour la planification du réseau de transport à une situation où la concertation est de mise. L'article 26 a été aussi complété pour mettre l'accent sur une information vers l'utilisateur du résea, lorsque nécessaire.
Art. 339	Public DSOs	"...après concertation et accord avec les gestionnaires de réseau de distribution et de transport local,... »	Het akkoord doet hier niet ter zake en is nutteloos, rekening houdend met het laatste woord van de CREG	L'accord n'a pas sa place ici et n'a pas d'utilité, compte tenu du dernier mot dans le chef de la CREG
Art. 343	FEPEG	<u>Opmerking</u> ivm §3; Nutteloos. Zie inhoud van DCC Art. 20	Artikel 20 DCC is duidelijk beperkter qua scoping dan artikel 343.	L'article 20 DCC est clairement plus limité en matière de portée que l'article 343.
	Public DSOs	« ...une tension au point de couplage ou d'interconnexion qui permet à ce gestionnaire de satisfaire à la norme de qualité EN 50160...." »	De referentie naar koppelpunt moet verwijderd worden tvv. de verwijzing naar het verindingspunt	Il convient en effet de biffer la référence au point de couplage pour la remplacer par le point d'interconnexion/verbindingspunt
Art. 344	FEPEG	<u>Opmerking</u> ivm 'aanzienlijke netgebruikers': Waar wordt het begrip "aanzienlijk" bepaald? Moet dit niet vanaf type B zijn?	Bedoeld wordt dat ze significant zijn in uitvoering van art 5 van de RFG, maar slechts vanaf PGM B. Deze precisering zal worden gecorrigeerd.	Sont visés ceux qu sont significatifs en vertu de l'article 5 RFG, mais seulement à partir des PGM B. Le texte a été adapté en ce sens.
Art. 345	Public DSOs	"...Ces capacités doivent être démontrées par le gestionnaire du réseau de distribution et/ou gestionnaire du réseau de transport local au gestionnaire de réseau de transport en sa capacité de gestionnaire de réseau de transport compétent pour la zone de réglage pour un nombre limité de scénarios de référence prédéfinis et décrits dans la convention de collaboration, mais n'excluent pas d'échange de puissance réactive dans le	Elia stemt in met het voorstel	Elia souscrit à la suggestion

Art. 346	Public DSOs	<p>mode opérationnel en dehors des limites mentionnées ci-dessus ... »</p> <p>“Art. 346 En application de l’article 15.2 du code de réseau européen DCC, le gestionnaire du réseau de transport peut exiger que... »</p> <p>Le gestionnaire du réseau de transport justifie sa demande dans une analyse réalisée conjointement avec le gestionnaire du réseau de distribution ou du réseau de transport local, raccordé à un réseau de transport.</p> <p>Cette analyse conjointe sera réalisée pour la Belgique afin d’évaluer correctement quels sont les moyens à mettre en place aux fins de gérer efficacement les flux de puissance réactive et veiller au bon fonctionnement du système électrique belge. Cette analyse prendra en compte l’évolution attendue du mix énergétique en Belgique.</p> <p>Dans le cas où l'analyse conjointe conduit à la conclusion que la limitation de l'exportation de puissance réactive est indispensable, une étude détaillée commune entre le gestionnaire du réseau de transport connecté et le gestionnaire du réseau de distribution ou du réseau de transport local sera réalisée avant qu'un investissement ne soit effectué.</p> <p>Le but de cette étude détaillée commune est de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se mettre d'accord sur l'exigence soit pour chaque point d'interconnexion séparé, soit pour un ensemble de points d'interconnexion au réseau de transport; • ensuite, si cette exigence est confirmée, garantir la capacité de maintenir les points de fonctionnement dans les limites susmentionnées soit pour chaque point d'interconnexion séparé, soit pour un ensemble de points d'interconnexion ; • si un investissement doit être réalisé, celui-ci sera choisi sur le principe de l'optimum technico-économique global. Cela implique que ces investissements doivent être effectués au niveau du réseau le plus approprié, soit la distribution, soit le transport, par le gestionnaire de réseau concerné et qu'ils répondent aux besoins du système aux coûts sociétaux les plus bas sur le long terme. Si un investissement à un niveau de réseau plus élevé s'avère être le plus optimal au lieu d'investir dans des exigences de capacité dans les réseaux de distribution, l'exigence de capacité de ne pas exporter de puissance réactive ne s'applique pas aux points d'interconnexion impliqués. <p>L'étude détaillée commune mentionnée ci-dessus peut être actualisée tous les 3 ans à la demande du gestionnaire du réseau de transport.</p> <p>Lorsque les moyens disponibles (incluant l'utilisation des moyens de réglage des unités de production raccordées respectivement sur leur réseau de distribution et/ou de transport local) ne suffisent pas au respect de l'exigence spécifiée ci-dessus et qu'un investissement s'avère nécessaire, une analyse conjointe entre le gestionnaire du réseau de transport en sa qualité de gestionnaire de réseau de transport compétent pour la zone de réglage et un gestionnaire du réseau de distribution et/ou gestionnaire du réseau de transport local sera réalisée conformément à l'article 15.2 du code européen de réseau DCC.</p> <p>Cette étude conjointe aura les objectifs suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> • vérifier si l'exigence spécifiée ci-dessus est justifiée pour chaque point d'interconnexion individuellement ou l'est seulement pour un 	<p>Elia is het niet eens met de voorgestelde wijzigingen. Ze is eerder van mening dat de bezorgdheden van de DNB's niet terecht zijn m.b.t. de door Elia voorgestelde tekst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elia heeft de eis gesteld op basis van de evolutie van het productiepark en het kabelnetwerk (zoals ze mag voorstellen krachtens NC DCC), - De tekst laat tegelijkertijd echter toe dat de DNB's een gezamenlijke analyse mogen vragen wanneer de beschikbare middelen niet volstaan voor de hierboven gespecificeerde eis en een bijkomende investering nodig blijkt - De interconnectiepunten kunnen geaggregeerd worden zodat de kwestie van Mvar enkel zal worden geanalyseerd per individueel interconnectiepunt. <p>Zodanig beantwoordt de door Elia voorgestelde tekst aan de door de DNB's geuite zorgen</p>	<p>Elia ne partage pas les suggestions de modifications. Elle estime en effet que les craintes des GRD ne sont pas justifiées par rapport au texte proposé par Elia :</p> <ul style="list-style-type: none"> - C'est sur base de l'évolution du parc de production et des réseaux câblés qu'Elia a mis en avant l'exigence (comme elle peut le proposer en vertu du NC DCC), - Toutefois, le texte permet en même temps que les GRD peuvent demander une analyse conjointe, quand les moyens disponibles ne suffisent pas au respect de l'exigence spécifiée ci-dessus et qu'un investissement s'avère nécessaire - les points d'interconnexion peuvent être agrégés, de sorte que la question du MVAR ne sera pas que analysée par point d'interconnexion individuel. <p>Ainsi la proposition de texte d'Elia répond aux soucis formulés par les GRD</p>
----------	-------------	---	---	--

		<p>ensemble de point d'interconnexion,</p> <ul style="list-style-type: none"> garantir le respect de l'exigence spécifiée ci-dessus pour chaque point d'interconnexion individuellement ou pour un ensemble défini de point d'interconnexion, garantir que, si un investissement doit être réalisé, il correspond à la solution qui répond le mieux notamment aux contraintes techniques et qui est optimale sur le plan économique, principe également appelé optimum technico-économique global dont les modalités pratiques de mises en application sont précisées dans la convention de collaboration. <p>Remarque : Le règlement DCC prévoit bien que : « les États membres peuvent exiger que le GRT compétent justifie sa demande dans une analyse réalisée conjointement avec le GRD » En l'occurrence, au vu des montants d'investissements, il nous paraît indispensable qu'une telle analyse soit <u>réalisée avant de fixer une quelconque exigence.</u> En particulier, il convient de répondre aux questions élémentaires suivantes :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sur quelle partie du réseau de transport ? • Dans quelles conditions de charges ? conditions théoriques ou conditions réelles ? • Combien de fois par an et pour une durée de combien de 1/4h ? • Pour quelle capacité (puissance) de réactif ? <p>Seulement sur base de ces éléments, une limitation proportionnée ou des solutions alternatives pourraient être envisagées. Il nous semble donc nécessaire que les régulateurs (état membre) s'accordent à imposer à ELIA et les GRD cette analyse préalable.</p>		
Art. 349	FEBEG	<p>Opmerking 'Deze spanningsbereiken zijn van toepassing op de volgende spanningsniveaus':</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6 kV • 10 kV • 11 kV • 12 kV • 15 kV • 26 kV ==> Bestaat dit nog? • 30 kV ==> Moet dit geen 29.9 kV zijn? • 36 kV • 70 Kv 	De opsomming herneemt de bestaande spanningsniveaus. Voor het overig wordt verwezen naar de behandeling van de opmerkingen op bijlage 1 bij het FTR.	L'énumération reprend les niveaux de tension existants. Les 26 Kv et 30 Kv sont des niveaux de tension en voie de disparition.
Art. 352	FEBEG	<p><u>Opmerking:</u> Wat is de definitie van 'trappenschakelaar'</p> <p><u>Opmerking</u> ivm 'blokkering van de trappenschakelaar': Wie betaalt de schade veroorzaakt door de blokkering?</p>	De definitie komt voor in de definitie 12 van de DCC en dient dus niet hernomen te worden. De schade wordt betaald door de operator van de trappenschakelaar, wanneer deze geblokkeerd is.	La définition apparaît dans la définition 12 du DCC et ne doit donc pas être reprise. Le dommage est payé par l'opérateur de ce régulateur, quand celui est bloqué

6.9. Titel IX. – Règles applicables aux réseaux fermés industriels et à ses relations avec le gestionnaire du réseau de transport / Regels van toepassing op de gesloten industriële netten en op hun relaties met de transmissienetbeheerder

a) Remarques générales / Algemene opmerkingen

Topic / Ref.	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Nieuwe CDS	Febeliec	<u>Opmerking:</u> Een aspect dat nog ontbreekt in de specificaties in het FTR is het luik rond "nieuwe" gesloten netten, in zoverre het hier gesloten netten	Dit principe is toegevoegd bij artikel 164 § 5 om te vermijden dat de procedure inzake ingrijpende modernisering van toepassing is	Ce principe a été ajouté à l'article 164 § 5 pour éviter que la procédure de la modernisation substantielle s'applique

		betreft die enkel ontstaan omwille van een juridische verandering van de status van een industriële site, bijvoorbeeld door een <i>carve-out</i> , zonder dat hierbij evenwel de technische realiteit van de site wordt gewijzigd. Febeliec vraagt dat duidelijker wordt gespecificeerd dat de gesloten netten in deze situatie als bestaande netten zullen worden beschouwd.	wanneer een netgebruiker de kwalificatie beheerder van een industrieel gesloten net heeft verworven.	lorsqu'un utilisateur de réseau acquiert la qualification de gestionnaire de réseau fermé industriel.
Definiëring	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Aangezien het FTR enkel transmissie bespreekt, kunnen de definities aangaande gesloten industriële netten en gesloten distributienetten eenvoudiger worden omschreven. Het onderscheid is maar één keer relevant artikel 368, wat dan tot discriminatie leidt.	Zie voorstellen voor de definities: er wordt voortaan een algemene CDS-term gebruikt binnen titel IX wanneer verwezen wordt naar alle soorten CDS aangesloten op een transmissienet.	Voir propositions pour les définitions : un terme générique CDS est à présent utilisé dans ce titre IX, lorsqu'on vise tous les types de CDS raccordés au réseau de transport.

b) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Topic / Ref.	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
	BASF	“TITEL IX. – Regels van toepassing op de gesloten industriële netten CDS en op hun relaties met de transmissienetbeheerder” <u>Opmerking:</u> Wording dient te worden aangepast, rekening houdend met conceptuele splitsing tussen nettoegang en markttoegang + dubbele gelaagdheid toegangsbegrip op een CDS.	In het algemeen tekst is aangepast met toevoeging waar nodig van nieuwe woorden “CDS-gebruiker/ utilisateur d’un/du CDS”, “CDS-beheerder/ gestionnaire d’un/du CDS” en notie van markttoegangspunt	Le texte est adapté de manière globale en ajoutant là où nécessaire les nouveaux mots de « “CDS-gebruiker/ utilisateur d’un/du CDS”, “CDS-beheerder/ gestionnaire d’un/du CDS” et la notion de « points d’accès au marché »
	Febeliec	« TITRE IX. – Règles applicables aux réseaux fermés industriels et aux réseaux fermés de distribution , et à ses relations avec le gestionnaire du réseau de transport »	Titel aangepast in die richting	Titre adapté en ce sens
Hoofdstuk IX.I	BASF	“HOOFDSTUK IX.I. - Algemene regels en relaties tussen de transmissienetbeheerder en de beheerders van gesloten industriële netten en gesloten distributienetten CDS, aangesloten op het transmissienet”	OK	OK
Art. 360	Infrabel	« ... Voor d De ze Titel geldt voor wordt de beheerder van het spoortractionnet en voor zijn volledige spoor tractionnet spoor beschouwd als een gesloten industrieel net. De bepalingen inzake een gesloten industrieel net zijn op hem van toepassing, behoudens andersluidende of strijdige bepalingen in deze Titel of die voortvloeien uit de wet van 4 december 2006 betreffende het gebruik van de spoorweginfrastructuur.”	OK: ook de definities van CDS en van GIN (50°) zijn duidelijker ivm de tractienet spoor	OK: les défintions de CDS et de réseau fermé industriel (50°) sont plus claris concernant le réseau de traction ferroviaire
Art. 361	BASF	Art. 361. De CDS beheerders van het gesloten industrieel net en de beheerder van het gesloten distributienet staan in voor het volledig autonome beheer van hun netten, respectievelijk industriële elektriciteitsnet of gesloten distributienet , alsook voor de aansluiting en toegang van de achterliggende netgebruikers die aangesloten zijn op hun CDS zijn gesloten industrieel net, respectievelijk gesloten distributienet , ter uitvoering van de rollen, verantwoordelijkheden en verplichtingen die hen in verleend zijn door de wet van 29 april 1999 en de Europese netcodes, in het bijzonder om met de veiligheid, betrouwbaarheid en efficiëntie van hun netten CDS te verzekeren. De transmissienetbeheerder draagt niet bij tot het operationele beheer van het gesloten industrieel net, respectievelijk het gesloten distributienet CDS en heeft op dat vlak ook geen enkele verantwoordelijkheid, met eventuele uitzondering van de verplichtingen die zouden voortvloeien uit relaties die hij zou hebben met de achterliggende netgebruikers van het gesloten industrieel net, respectievelijk het gesloten distributienet vermeld onder artikel 363 2 van deze Titel. “	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
	Febeliec	Le gestionnaire du réseau de transport ne prend aucune part à la gestion opérationnelle du réseau fermé industriel, ou respectivement réseau fermé de distribution et n’a aucune responsabilité à cet égard, à l’exception le cas échéant des obligations qui découleraient des relations qu’il aurait avec les utilisateurs du réseau fermé industriel achterliggende netgebruikers mentionnées à l’article 362 du présent Titre. <u>Opmerking :</u> Consistent « achterliggende netgebruikers » gebruiken – wel	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens

		opletten dat dit in Art1 wordt gedefinieerd		
Art. 362	BASF	<p>“§ 2. De operationele mechanismen die via dewelke de deelname aan de elektriciteitsmarkt door de achterliggende netgebruikers van gesloten industriële netten wordt georganiseerd en die worden uitgewerkt in de contracten die de rechten en verplichtingen van de CDS beheerders, de achterliggende netgebruikers van gesloten industriële netten en van de transmissienetbeheerder dienaangaande vastleggen, worden hoofdzakelijk toegelicht beschreven in het toegangscontract overeenkomstig hoofdstuk 45 van deze Titel, doch ook in de andere contracten waarnaar verwezen wordt in de artikelen 362 en 363 van deze Titel. “</p> <p><u>Opmerking:</u> De achterliggende netgebruikers hebben immers zelf ook verplichtingen (bijv. inzake SDR sluiten zij rechtstreeks een contract met Elia af)</p> <p><u>Opmerking:</u> Niet enkel het toegangscontract tussen Elia en de CDS-beheerder is relevant, maar bijv. ook de samenwerkingsovereenkomst, de contracten rond SDR tussen achterliggende netgebruiker en Elia rechtstreeks, enz.</p> <p>“...De CDS beheerders van de gesloten industriële netten worden geraadpleegd”</p> <p><u>Opmerking:</u> Waarom wordt hier expliciet verwezen naar een raadpleging van de CDS-beheerder, terwijl iedere wijziging van gereguleerde contracten zoals het toegangscontract toch per definitie het voorwerp moet uitmaken van een publieke consultatie (en niet enkel indien deze betrekking heeft op de “operationele mechanismen die de deelname aan de elektriciteitsmarkt door de achterliggende netgebruikers organiseren.”)</p>	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
	Infrabel	<p>Toe te voegen onder §1 :</p> <p>« ... De aansluitingsovereenkomst met het tractienet spoor omvat alle aansluitingen van het tractienet spoor op het transmissienet of op het plaatselijke transmissienet. De transmissienetbeheerder en de beheerders van het distributienet, van het plaatselijk transmissienet en het tractienet spoor werken actief samen om voor de aansluitingen van het tractienet spoor de oplossing te bepalen die het best beantwoordt onder meer aan de technische verplichtingen en die economische gezien optimaal is. Dat principe wordt ook het globaal techno-economisch optimum genoemd. Daartoe organiseert de transmissienetbeheerder jaarlijks een vergadering met de betrokken netbeheerders.”</p>	OK	OK
Art. 363	Infrabel	<p>Toe te voegen:</p> <p>“4_ overeenkomstig andere wettelijke of contractuele afspraken.”</p>	OK	OK
Chapitre IX.II.	Febeliec	« CHAPITRE IX.II. Règles relatives au raccordement des utilisateurs de réseau fermé industriel et du réseau fermé de distribution sous-jacents »	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
Art. 365	COGEN	“Art. 365. Het afsluiten van het aansluitingscontract”	OK	OK
	FEPEG	“...Het afsluiten van het aansluitingscontract...” Opmerking: Aangaan of onderbreken?		
Art. 367	BASF	<p>“...de algemene technische voorschriften die vastgelegd zijn in de Europese netwerkkodes RfG en DCC, alsook de specifieke aanvullende technische voorschriften die hij vastlegt overeenkomstig deze netcodes volgens Titel III van dit besluit en zijn aansluitingscontract...”</p> <p><u>Opmerking:</u> Er moet verduidelijkt worden wat onder “algemene technische voorschriften” en “specifieke aanvullende technische voorschriften” moet worden begrepen, zoniet zou dit letterlijk alles kunnen zijn, wat niet aanvaardbaar is.</p>	OK: Elia stelt voor de tekst te verduidelijken: deze “algemene technische voorschriften” en “specifieke aanvullende technische voorschriften” vormen de bijkomende technische eisen die moeten worden opgesteld door de CDSO, die optreedt als RSO, overeenkomstig de netwerkkodes. Hij moet deze eisen vaststellen met inachtneming van alle technische eisen die via Titel III en zijn eigen aansluitingscontract met de TSO worden opgelegd. Dit artikel is in dit verband uitgebreid om ook te verwijzen naar de <u>bestaande</u>	OK: Elia propose de clarifier le texte : ces “algemene technische voorschriften” et “specifieke aanvullende technische voorschriften” sont les exigences techniques complémentaires à établir par le CDSO, en sa qualité de RSO, en application des codes de réseaux. Il doit fixer ces exigences en respectant l’ensemble des exigences techniques qui lui sont imposées par le Titre III et dans son propre contrat de raccordement avec le TSO. A cet égard, cet article est élargi pour viser aussi les exigences

		<p>“...overeenkomstig artikel 12 van dit besluit.”</p> <p>Opmerking: Artikel 12 van dit besluit heeft momenteel geen betrekking op installaties van de achterliggende netgebruiker, behoudens indien deze als “marktspeeler” zou worden beschouwd.</p>	<p>technische eisen opgelegd aan de CDSO binnen Titel III (zich niet beperken tot het uitsluitend vermelden van de technische eisen voor de nieuwe CDS).</p> <p>Betreffende de verwijzing in artikel 12 naar een gebruiker van het CDS, wordt deze opgenomen gebruikmakend van het woord “tout autre utilisateur <u>de</u> réseau”. Artikel 367 is aangepast ter beperking van het toegangsrecht van de transmissienetbeheerder tot de installaties van de CDSO en de gebruikers van het CDS.</p> <p>Tot slot wordt voorgesteld om aan het eind van artikel 367 toe te voegen dat de CDSO aan de TSO technische informatie mag vragen over het transmissienet die noodzakelijk kan zijn voor het afsluiten van een aansluitingscontract met een gebruiker van het CDS.</p>	<p>techniques <u>existantes</u> qui sont imposées au CDSO dans le Titre III (et pas se limiter à mentionner seulement les exigences techniques pour les nouveaux CDS).</p> <p>S’agissant de la référence dans l’article 12 à un utilisateur du CDS, celle-ci apparaît par l’utilisation du mot « tout autre utilisateur <u>de</u> réseau ». L’article 367 est adapté pour limiter le droit d’accès du gestionnaire du réseau de transport aux installations du CDSO et des utilisateurs du CDS.</p> <p>Enfin, on propose d’ajouter à la fin de cet article 367, que le CDSO peut demander au TSO des informations techniques sur le réseau de transport qui lui seraient nécessaires pour conclure un contrat de raccordement avec un utilisateur du CDS.</p>
Chapitre IX.III.	BASF	“HOOFDSTUK IX.III. - Regels voor de toegang van de <u>achterliggende netgebruikers tot het CDS van een gesloten industrieel net of van een gesloten distributienet tot dat gesloten industrieel net, respectievelijk gesloten distributienet</u> ”	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
	Febeliec	“CHAPITRE IX.III. Règles pour l’accès <u>des utilisateurs d’un réseau fermé industriel ou d’un réseau fermé de distribution à ce réseau fermé industriel, ou respectivement à ce réseau fermé de distribution van de achterliggende netgebruikers tot het gesloten industrieel net of gesloten distributienet</u> ”		
Art. 368	FEBEG	<p>Opmerking: Waarom is er hier wel een onderscheid tussen “gesloten industrieel net” en “gesloten distributienet”.</p> <p>Dit is discriminatie.</p>	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
	BASF	<p>« De CDS beheerder van het gesloten industrieel net, alsmede de beheerder van het gesloten distributienet voor zover er op het gesloten distributienet een elektriciteitsproductie eenheid of een power park modules type B, C of D of asynchrone opslag type B, C of D is aangesloten, is verantwoordelijk voor:</p> <p>1° de behandelingsprocedure voor een aanvraag tot toegang tot het gesloten industrieel net en in voorkomend geval het gesloten distributienetCDS, of tot wijziging van die toegang, alsook de voorwaarden om deze aanvraag uit te voeren; ...”</p> <p>→ Zelfde track changes als in ‘1°’ toegepast in de andere paragrafen</p>	De tekst is aangepast wat betreft dit punt. Dezelfde verandering is ook gebeurd bij artikel 369.	Le texte est adapté en ce sens. Le même changement est également fait dans l’article 369.
	Febeliec/ Infrabel	<p>4° les conditions de suspension et/ou résiliation d’un accès au réseau fermé industriel et le cas échéant au réseau fermé de distribution pour non-respect des engagements contractuels de l’utilisateur du réseau fermé industriel, ou respectivement du réseau fermé de distribution, et/ou afin d’assurer la sécurité du réseau fermé industriel.</p> <p><u>De elektriciteitsproductie-eenheid of een power park modules type B, C of D of asynchrone opslag type B, C of D die wordt aangesloten op een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet wordt opgenomen in de aansluitingsovereenkomst van het gesloten industrieel net of gesloten distributienet met de transmissienetbeheerder.</u></p>	Zie wijziging artikel 362 § 3, 3. De door Febeliec voorgestelde wijziging zou in tegenspraak zijn met artikel 363. Elia begrijpt bovendien niet de meerwaarde van dit element in het aansluitingscontract of het toegangscontract afgesloten tussen de TSO en de beheerder van het CDS.	Voir modification de l’article 362 § 3, 3°. La modification proposée par Febeliec impliquerait une contradiction avec l’article 363. En outre, Elia ne comprend pas la plus-value de cet élément dans le contrat de raccordement ou le contrat d’accès conclu entre le TSO et le gestionnaire du CDS.
Hoofdstuk IX.IV	Infrabel	<p>HOOFDSTUK IX.IV. - Regels voor de deelname aan de elektriciteitsmarkt door de gebruikers van gesloten industriële netten en voor het evenwicht voor de evenwichtsverantwoordelijken die actief zijn in de gesloten industriële netten of de gesloten distributienetten</p> <p>Opmerking: Hierbij moet rekening gehouden worden met 2 mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheerder GIN= beheerder CDS - Beheerder GIN is andere dan beheerder CDS (achterliggend CDS net) 	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
Art. 372	BASF	« ...eventueel via derden. »	Referentie aan de andere marktactoren (agregatoren bvb)	Référence à d’autres acteurs de marché (agregateurs par ex.)

		Opmerking : Wie wordt hiermee bedoeld ?		
Art. 373	BASF	<p>« ... bezorgt de benodigde informatie met betrekking tot de door hem gekozen marktspelerspartijen tijdig aan de CDS beheerder...»</p> <p>Opmerking ivm 'marktspelers': Te verduidelijken wie hier allemaal onder valt (leverancier, BRP, ?)</p> <p>Opmerking ivm 'tijdig aan de CDS beheerder': Die dan op zijn/haart beurt Elia informeert?</p> <p>"... De CDS beheerder van het gesloten industrieel net, respectievelijk de beheerder van het gesloten distributienet bevestigt de effectiviteit van de aanwijzing aan de achterliggende netgebruiker van het gesloten industrieel net of het gesloten distributienet."</p> <p>Opmerking: Hier ontbreekt een beschrijving van de rol van Elia, alvorens een leverancier en BRP daadwerkelijk actief kan worden op een CDS (bijv. verplichte afsluiting BRP-contract, enz.).</p> <p>§ 3. Voordat een achterliggende netgebruiker van een gesloten industrieel net of een gebruiker van een gesloten distributienet zijn leverancierskeuzerecht kan uitoefenen, moeten de beheerder van het gesloten industrieel net of de beheerder van het gesloten distributienet de operationele mechanismen in werking zijn gesteld hebben die het keuzerecht de leverancierskeuze mogelijk maken en die beschreven worden in artikelen 362 § 2 en 375 van deze Titel.</p> <p>Opmerking: Het in werking stellen van de operationele mechanismen is geen taak die uitsluitend toekomst aan de CDS-beheerder, maar is een gezamenlijke opdracht van CDS-beheerder, Elia en de achterliggende netgebruikers,</p>	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
	Febeliec	« §2. ... Le gestionnaire du réseau fermé industriel, ou respectivement le gestionnaire du réseau fermé de distribution, confirme l'effectivité de la désignation à l'utilisateur du réseau fermé industriel ou du réseau fermé de distribution <u>of aan de beheerder van het gesloten distributienet waarop de netgebruiker is aangesloten.</u> »	OK	OK
	Infrabel	<p>« §2... De beheerder van het gesloten industrieel net, respectievelijk de beheerder van het gesloten distributienet bevestigt de <u>effectiviteit van de</u> aanwijzing aan de netgebruiker van het gesloten industrieel net of het gesloten distributienet <u>of aan de beheerder van het gesloten distributienet waarop de netgebruiker is aangesloten.</u>»</p> <p>Opmerking: De mogelijkheid bestaat dat een CDS achterliggend is aangesloten (bvb stationsgebouw achterliggend op het tractienet spoor) waarbij de beheerder van het eerste net geen commerciële relatie heeft met de NG maar dit verloopt via de beheerder van het achterliggende CDS.</p> <p>" §3. ... De beheerder van het gesloten industrieel net en de beheerder van het gesloten distributienet moeten, wanneer een gebruiker van zijn gesloten industrieel net, respectievelijk zijn gesloten distributienet zijn keuzerecht gebruikt of diensten levert in de zin van 362 § 3 van deze Titel, zijn eigen toegangshouder worden voor zijn toegangspunt(en) bij het transmissienet, in afwijking van artikel 195 van dit besluit <u>indien de beheerder van het gesloten distributienet zelf rechtstreeks is aangesloten op het transmissienet.</u>"</p>	OK	OK
Art. 374	BASF	"§ 2. De transmissienetbeheerder ziet erop toe dat De deze evenwichtsverantwoordelijke(n) wordt/worden ingeschreven zijn in het register van evenwichtsverantwoordelijken overeenkomstig artikelen 229 en	OK	OK

		volgende van dit besluit...“		
	Infrabel	<u>Opmerking</u> ivm ‘§2’: Deze bepaling schept verwarring omdat zij betrekking heeft op het toegangspunt van de CDS/GIN met het transmissienet en niet op het achterliggend toegangspunt dat hier behandeld wordt. Een beheerder van een GIN/CDS moet zelf over de mogelijkheid beschikken om op een achterliggend toegangspunt al dan niet meerdere leveranciers/ARP’s toe te staan.	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens
Art 375bis.	BASF	<u>Opmerking</u> ivm §1: De tekst focus zich enkel op de verantwoordelijkheid van de CDS-beheerder om deze leverancierskeuze mogelijk te maken voor de achterliggende netgebruikers, terwijl in de realiteit ook Elia en de achterliggende netgebruikers zelf eigen verantwoordelijkheden en taken hebben! Meer zelfs, de uitwerking van de operationele mechanismen gebeurt in realiteit vooral in de gereguleerde Elia-contracten, dus op initiatief van Elia en niet op initiatief van de CDS-beheerder (zie ook art. 362)!	Dit is opgenomen in de tekst van art 375 § 2 (nieuwe nummering) : expliciet referentie aan de samenwerking met de transmissienetbeheerder om de operationele mechanismen te bouwen.	Ceci est repris dans le texte de l'art 375 § 2 (nouvelle numérotation): référence explicite à la collaboration avec le gestionnaire du réseau de transport pour mettre en place les mécanismes opérationnels.
Art. 376	Infrabel	<u>Opmerking</u> : De gewestelijke regulatoren voeren momenteel een consultatie rond de noodleverancier. De voorgestelde regeling dient ook van toepassing te zijn op een GIN/CDS net.	Dit is alleen van regionale toepassing en niet op federaal niveau. De tekst sluit de organisatie van een noodleverancier niet uit, aangezien deze niet op de leverancier is gericht.	Ceci est uniquement d’application régionale et pas au niveau fédéral. Le texte n’empêche nullement l’organisation d’un fournisseur de substitution, dès lors qu’il ne vise nullement le fournisseur.
Art. 378	Infrabel	<u>Art. 378</u> . Alle nominaties met betrekking tot injecties en/of afnames vanuit/vanop een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet dat aangesloten is op het transmissienet of op een lokaal transmissienet, met inbegrip van alle beheerders van gesloten industriële netten, die moeten worden verricht door de evenwichtsverantwoordelijken die instaan voor de afname en injectie door gebruikers van het gesloten industriële net of/en van het gesloten distributienet, gebeuren bij de transmissienetbeheerder volgens de regels van artikelen 216 en volgende van dit besluit. De mate van granulariteit die nodig is voor de nominaties met betrekking tot injecties en/of afnames wordt verduidelijkt door de transmissienetbeheerder aan de evenwichtsverantwoordelijken in hun evenwichtscontract. <u>Een evenwichtsverantwoordelijke dient één nominatie in te dienen voor alle toegangspunten binnen een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet die tot zijn evenwichtsperimeter behoren.</u>	Niet nodig en niet “future-proof”: de mate van granulariteit van de nominaties met betrekking tot injecties en/of afnames van de betrokken BRP is of wordt beslist door de TSO, via het evenwichtscontract. Dat is al geschreven in het artikel.	Non nécessaire et non "pérenne": le degré de granularité des nominations en ce qui concerne les injections et / ou les prélèvements du BRP concerné est ou sera décidé par le TSO, dans le contrat de responsable d'équilibre. C'est déjà écrit dans l'article en ce sens.
Art. 379	Infrabel	« ...Elke beheerder van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet dat aangesloten is op het transmissienet, is als enige verantwoordelijk voor de kwaliteit van de toewijzing...” <u>Opmerking</u> : Meetgegevens kunnen afkomstig zijn van derde partijen, zelfs van Elia. “...Hiertoe baseert hij zich <u>onder meer</u> op de meetgegevens van de -afname en/of injectie van actief vermogen...” <u>Opmerking</u> : Niet alles wordt gemeten. Er kan ook met verbruiksprofielen gewerkt worden, zeker op laagspanning. “...De allocatie gebeurt voor de totaliteit van de toegangspunten van een gesloten industrieel net of een gesloten distributienet op het transmissienet, het plaatselijk transmissienet of het distributienet.”	Tekst van art 379 is verduidelijken op het feit dat de allocatie dekt het totaal van de door het gesloten industrieel net of een gesloten distributienetCDS afgenomen/geïnjecteerde energieactieve vermogen vanuit/in het transmissienet of lokaal transmissienet waarop hij aangesloten is (en niet het distributienet).	Le texte de l’art 379 est clarifié sur le fait que l’allocation couvre le total de l’énergie la puissance active prélevée/injectée par le réseau fermé industriel ou le réseau fermé de distributionCDS depuis/vers le réseau de transport ou de transport local auquel il est raccordé (et pas le réseau de distribution).
Art. 380	BASF	« ...of in andere overeenkomsten... » <u>Opmerking</u> : Welke andere contracten worden hier bedoeld ?	Tekst verduidelijken : andere mogelijke overeenkomsten met de TSO	Texte clarifié : autres pôssibles contrats avec le TSO.
	Febeliec	« § 2. Le gestionnaire du réseau fermé industriel ou du réseau fermé de distribution est responsable, en collaboration avec le gestionnaire du réseau	De CDS beheerder is verantwoordelijk voor het aanleveren van deze informatie aan de marktspelers, maar hij kan dit uitbesteden	Le gestionnaire de CDS est responsable de la communication de ces informations aux acteurs de marché, mais il peut la sous-

		de transport, de la mise à disposition de l'allocation, visée à l'article 379, aux acteurs de marché concernés, en particulier les fournisseurs et les responsables d'équilibre, en temps utile et, éventuellement, par différents canaux, à condition que ces derniers ne créent pas de restrictions de marché... »	of overlaten aan bijvoorbeeld zijn achterliggende netgebruikers, die dan vervolgens zelf instaan voor de communicatie met de door hen gekozen leveranciers of BRP's.	traiter ou la céder à, par exemple, ses utilisateurs du CDS qui se chargent par conséquent de la communication avec les fournisseurs ou BRP de leur choix.
	Infrabel	§ 2. De beheerder van het gesloten industrieel net of een gesloten distributienet is, in samenwerking met de transmissienetbeheerder, verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van de in artikel 379 bedoelde allocatie aan de betrokken marktdeelnemers, en in het bijzonder aan de leveranciers en evenwichtsverantwoordelijken.		
Art. 383		Art. 383. § 1. Zoals aangegeven in artikel 361 van deze titel staat de CDS beheerder volledig onafhankelijk in voor de telling van alle achterliggende toegangspunten op het CDS. Hij beschikt hiertoe over toereikende meetuitrustingen om de kwartuurvolumes van het geheel van de afnames en/of injecties van actief vermogen op het CDS te kunnen bepalen. § 2. De CDS beheerder stelt de meetgegevens met betrekking tot achterliggende toegangspunten op zijn CDS per elementaire periode en per maand ter beschikking aan de leveranciers en evenwichtsverantwoordelijken die betrokken zijn bij de achterliggende toegangspunten en/of de afnames en/of injecties van het CDS. Dit dient tijdig te gebeuren en kan via verschillende kanalen gebeuren (bijvoorbeeld onrechtstreeks via de achterliggende netgebruiker) zolang deze geen marktbeperkingen creëren. De CDS beheerder en de transmissiebeheerder bepalen de wijze, de kanalen en de protocollen waarop, waardoor en waarmee de gegevens ter beschikking gesteld worden. § 3. Als de transmissienetbeheerder eigenaar is van de meetuitrustingen op het CDS, dan gelden de in Titel VII van dit besluit beschreven regels voor de CDS beheerder met betrekking tot die meetuitrustingen. Het aansluitingspunt op het transmissienet is uitgerust met meetapparatuur die de afnames en injecties registreert per elementaire periode.	Voorstel van aanpassing is opgenomen in de tekst	La proposition d'adaptation est reprise dans le texte
Art. 384	Infrabel	“§2. De injectiepunten van productie-eenheden binnen het gesloten industrieel net moeten over meetuitrustingen beschikken. Voor productie-eenheden moeten deze meetuitrustingen het mogelijk maken om aan de netbeheerder de in artikel 48 tot 50 van de Europese netwerkcode SOGL bedoelde informatie te verstrekken, zoals aangegeven in artikel 382 van deze Titel.” <u>Opmerking:</u> Het is absurd om kleine installaties bij achterliggende netgebruikers van meters te voorzien. Indien de injectie in het GIN of CDS gemeten wordt, is dit voldoende. Overigens spreekt art 48-50 van de DOGL over significante netgebruikers en kan zelfs aan deze categorie een uitzondering worden gegeven. Bestaand ontwerp gaat dus veel te ver.	Art. 2 van de SOGL staat: "De regels en vereisten in deze verordening zijn van toepassing op de volgende VSR's: (a) bestaande en nieuwe productie-eenheden die zijn of zouden worden ingedeeld in de types B, C en D in overeenstemming met artikel 5 van Verordening (EU) 2016/631 (2) (...) ". We specificeren in art. 386 dat het alleen betrekking heeft op deze productie-eenheden B, C, D.	L'art. 2 du SOGL énonce "Les règles et les exigences énoncées dans le présent règlement s'appliquent aux USR suivants: a) unités de production d'électricité existantes et nouvelles qui sont ou seraient classées dans les types B, C et D conformément à l'article 5 du règlement (UE) 2016/631 de la Commission (2) (...) ». Nous précisons dans l'art. 386 qu'il porte uniquement sur ces unités de production B, C, D.
Art. 386	BASF	“ Art. 386. Alle relevante storingen en/of fouten in de metingen of in de overdracht van de meetgegevens met betrekking tot een of meer achterliggende toegangspunten op het CDS, die door een of meer achterliggende netgebruikers gebruikt worden voor het leveren van ondersteunende diensten aan de transmissienetbeheerder of voor het leveren van strategische reserve geregeld door de wet van 29 april, gesloten industrieel net worden door de CDS beheerder van het gesloten industrieel net meegedeeld aan de betrokken marktspelers deelnemers en aan de achterliggende netgebruiker van het gesloten industrieel net , met het oog op hun correctie...”	Voorstel van aanpassing is opgenomen in de tekst	La proposition d'adaptation est reprise dans le texte

		<p>“...Hetzelfde geldt voor alle fouten, defecten of onnauwkeurigheden van meetuitrustingen waarvoor de beheerder van het gesloten industrieel net verantwoordelijk is....”</p>		
	Infrabel	<p>De beheerder van het gesloten industrieel net en/of het gesloten distributienet staat in voor de validatie van de meetgegevens.</p> <p>Wanneer de beheerder van het gesloten industrieel net en/of het gesloten distributienet bepaalde meetgegevens niet heeft ontvangen of wanneer hij meent dat de meetgegevens in zijn bezit verkeerd, onleesbaar, onvolledig of niet aannemelijk zijn, bepaalt hij op redelijke wijze de waarde in functie van de gegevens waartoe hij redelijkerwijs toegang heeft.</p> <p>Indien het meetpunt niet met het aansluitingspunt samenvalt, verbetert de beheerder van het gesloten industrieel net en/of het gesloten distributienet de meetgegevens om rekening te houden met de verliezen en iedere andere fout veroorzaakt door het niet samenvallen van de twee punten. Het geheel van deze verliezen en fouten wordt als " systematische afwijking " omschreven.</p> <p>De beheerder van het gesloten industrieel net en/of het gesloten distributienet bepaalt de berekeningsmethode voor de systematische afwijking die onder meer en in voorkomend geval gebaseerd is, ofwel:</p> <p>1° op een berekening die rekening houdt met de kenmerken van de installaties tussen het meetpunt en het aansluitingspunt;</p> <p>2° op de resultaten van de op de betrokken installaties uitgevoerde controles.</p> <p>De berekeningsmethode wordt in het aansluitingscontract bepaald.</p> <p>Alle relevante storingen en/of fouten in de metingen of in de overdracht van de meetgegevens met betrekking tot een of meer toegangspunten op het gesloten industrieel net worden door de beheerder van het gesloten industrieel net meegedeeld aan de betrokken marktdeelnemers en aan de gebruiker van het gesloten industrieel net, met het oog op hun correctie.</p> <p>De beheerder van het gesloten industrieel net ziet erop toe dat dergelijke storingen en/of fouten in de metingen of in de overdracht van meetgegevens opgelost worden binnen een termijn van zeven werkdagen, opdat in de toewijzingsresultaten van de lopende maand in de mate van het mogelijke rekening kan worden gehouden met de gecorrigeerde metingen.</p> <p>Als dat niet mogelijk is, maken de beheerder van het gesloten industrieel net, de betrokken marktdeelnemers en de gebruiker van het gesloten industrieel net uitdrukkelijke afspraken over de manier waarop deze storingen/fouten in de metingen of in de overdracht van de meetgegevens zullen worden behandeld. Zonder gemeenschappelijk akkoord over de oplossing, beslist de beheerder van het gesloten industrieel over de manier waarop deze storingen/fouten in de metingen of in de overdracht van de meetgegevens zullen worden behandeld, ermee rekening houdend dat die oplossing de werking van de markt niet mag hinderen.</p> <p>Hetzelfde geldt voor alle fouten, defecten of onnauwkeurigheden van meetuitrustingen waarvoor de beheerder van het gesloten industrieel net verantwoordelijk is.</p> <p>Onderhavig artikel geldt ten aanzien de beheerder van het gesloten industrieel net in het kader van artikel 384 §3 van dit besluit.</p> <p><u>Opmerking:</u> Het lijkt logischer om de bepalingen die van toepassing zijn om het transmissienet hier over te nemen.</p>	Tekst aangepast in die richting	Texte adapté en ce sens

6.10. Titel X. Enregistrement des données / Registratie van gegevens

Pas de remarques (portant sur le contenu) sur ce Titre.

Geen (inhoudelijke) opmerkingen op deze Titel.

6.11. Titel XI. – Dispositions finales / Slotbepalingen

a) Remarques spécifiques et track changes proposés par article / Specifieke opmerkingen en voorgestelde track changes per artikel

Art. / Titre	Stakeholder	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justification - français
Hoofdstuk XI.II	COGEN	“Permanente dialoog met de marktoperatoren” <u>Opmerking:</u> De usersgroup is een goed functionerend orgaan. De waarde van de input van de stakeholders in het vervolg van elk proces moet wel gegarandeerd zijn.		Les articles 403 et 404 sont légèrement revus pour tenir compte de l’expérience positive du Users’ Group et de son mode de fonctionnement actuel.
	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Principe van openbare raadplegingen opnemen? <u>Opmerking:</u> Marktoperatoren? In de tekst zelf gaat het over netgebruikers?		Rem 1 : Le champ d’application du Users’ Group est élargi au fonctionnement du marché de l’électricité belge au sens large, afin de refléter le travail de cette plateforme de dialogue. L’article 23 (Titre Généralités) sera complété par un article sur l’organisation des consultations publiques. Rem 2 : Les membres du Users’ Group représentent à présent l’ensemble des acteurs de marché actifs dans le secteur de l’électricité en Belgique . La notion de « responsables d’accès » est élargie à « acteurs de marché » pour refléter les nombreux rôles nouveaux qui sont apparus dans le marché de l’électricité depuis 2002.
Art. 403	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Elia is betrokken partij: organiseert consultatie en formuleert aanbeveling. Beter zou zijn dat een derde partij (CREG) dit organiseert en communiceert naar de overheid		L’objectif de cette plateforme est de soutenir le dialogue entre le TSO et les acteurs de marché concernés par les thématiques du réseau de transport. Le rôle du régulateur est différent ; il doit rester neutre vis-à-vis du Users’ Group et de ses travaux ou recommandations.
	Febeliec	Art. 403. Le gestionnaire du réseau organise un dialogue permanent avec les différentes catégories d'utilisateurs du réseau et responsables d'accès actifs sur le marché belge de l'électricité, ou leurs représentants , et concernés par des problèmes spécifiques liés à la mise en oeuvre du présent arrêté. Pour ce faire, il veille notamment à mettre en place des groupes de travail spécifiques, à y inviter les utilisateurs du réseau concernés ou leurs représentants et à communiquer au ministre les observations ou recommandations qui en émanent. Ces recommandations ne peuvent en aucun cas modifier ou remplacer une ou plusieurs des dispositions du présent arrêté.	OK	OK
Art. 406	Infrabel	Art. 406. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. <u>Opmerking:</u> De normale procedure met name 10 dagen na publicatie lijkt aangewezen.	OK	OK
	COGEN	<u>Opmerking:</u> Dit geeft een probleem. De eisen ten gevolge de verordening (inwerkingtreding van het KB) zijn van toepassing vanaf 3 jaar na de publicatie ervan. Een beslissing (publicatie van het KB) moet vallen na 2 jaar en 6 maanden. Deze overgang is van groot belang voor een aantal WKK projecten: Zolang het besluit niet gepubliceerd is, kan geen enkele partij een investeringsbeslissing nemen. Voor een aantal WKK’s valt deze periode van onzekerheid samen met de noodzakelijke vervanging van hun	Zie Algemene ontvangen opmerkingen bij de publieke consultatie	Voir Remarques générales reçues lors de la consultation publique

		installatie. De timing van deze vervanging is geregeld in regionale wetgeving en kan dateren van voor de publicatie van de netwerkkodes		
--	--	---	--	--

6.12. Bijlagen / Annexes

a) Remarques spécifiques par annexe / Specifieke opmerkingen per bijlage

Bijlage / Annexe	Stakeholde	Stakeholder remarque / opmerking	Elia justificatie – Nederlands	Elia justificatie - français
Bijlage 1A	FEPEG	Wat met 29.9 kV ? 26kV: Bestaat dit nog??	Voor nieuwe installaties is 29.9 kV gelijk aan 30 kV => geen nood om 29.9 kV afzonderlijk op te nemen. De verwijzing naar spanningsniveau 26 kV blijft behouden: dit spanningsniveau bestaat nog in Limburg. Ook al is Elia niet meer van plan om dit spanningsniveau uit te breiden en staat het gepland dat deze transformatoren 150/26 kV aan het eind van hun levensduur worden vervangen door transformatoren 150/30 kV, is het wel belangrijk om dit criterium binnen bijlage 1 te behouden.	Pour les nouvelles installations, 29,9 kV est égal à 30 kV => pas besoin d'enregistrer 29,9 kV séparément. La référence au niveau de tension 26 kV est maintenue : elle existe encore dans le Limbourg. Même si Elia ne compte plus étendre ce niveau de tension et, à la fin de vie de ces transformateurs 150/26 kV, il est prévu de les remplacer par des transformateurs 150/30 kV, il est cependant important de garder ce critère dans l'annexe 1.
Bijlage 1B	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Voor welke installaties gelden deze waarden : ELIA net en de aansluitingen? Dus niet voor de interne netten bij DSO en klanten. Dit zou niet verplicht van toepassing mogen zijn op gededicaceerde aansluitingsinstallaties die geen eigendom zijn van Elia.	Zie aanpassingen van artikels 46, 49 en 50	Voir adaptation des articles 46, 49 et 50
	Public DSOs	Remarque : on constate quelques différences avec les chiffres dans le RTF actuel. Les GRD font encore un contrôle de l'impact possible sur leurs installations et se réservent le droit de revenir sur ces chiffres ultérieurement.	NA	NA
Bijlage 2A	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Deze tabel geeft de kortsluitvastheidparameters van Elia infrastructuur weer ; de maximale afschakeltijden staan hier niet vermeld	De logica van bijlagen 2A en 2B is onveranderd: we proberen of fouten tussen of fasen (def poly) in fouten zet je spell verbinden (def mono).	La logique des annexes 2A et 2B est inchangée : we proberen de fouten tussen de fasen (def poly) en fouten met de aarde te verbinden (def mono).
Bijlage 2B	FEPEG	Ik begrijp dit niet, noch de hoofdingen noch de waarden (zie tabel) ; 300 ms : tegenstrijdig met Max 250 volgens RfG	De tijdsverschil 300ms is gerelateerd aan de Breaker Failure Protection (BFP). Dit betreft het geval van een fout in een netwerkelement waar de fout niet is verholpen vanwege een storing in de onderbreker. In dit geval werkt de BFP en wordt de tijd voor foutopsporing beoordeeld op 300 ms. De uitvaltijd van de onderbreker wordt niet specifiek vermeld / aangevraagd in de RFG.	L'intervalle de temps de 300 ms est lié à la protection contre les défaillances de disjoncteur (BFP). Il s'agit du cas d'un défaut sur un élément de réseau où la panne n'est pas effacée en raison d'une défaillance du disjoncteur. Dans ce cas, le BFP fonctionnera et le temps d'élimination des défauts est évalué à 300 ms. Le temps de défaillance du disjoncteur n'est pas spécifiquement mentionné / demandé dans le RFG.
Bijlage 3	FEPEG	<u>Opmerking:</u> Waarom moet deze tabel in een wet?	Deze bijlage is belangrijk omdat deze de gebruikers van het transmissienet informeert over de gegevens die nodig zijn om hun aanvraag te accepteren.	Cette annexe est importante car elle informe les utilisateurs du réseau de transport des données nécessaires pour accepter leur demande de raccordement